

Sy-li spěwał,
Plinje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradyi je.

Za staw sprócnj
Napoj mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Prez spar mčeny
Čerstwość da

Nječ ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočij ty.

Z njebies mana
Nječ čí khmana
Ziwnosć je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wokřěw čel! F.

Šserbske njeđzělske kopjeno.

Wubawa ho łóžbu hobotu w Šamolerje; Inbiczijšćejerni w Budyšinje a placzi šchwěrtkěnje 1,50 hr. f bortom.

Nowe lěto.

Čiſt. 2. 21.

A jako ho wóšom dnjow dopjelniče, so by to džežo wob-
rěšane bylo: bě jeho mjeno narjěnjene Ješuš.

To je to najkrótsištjě jezenje, kotřez mamy a tola i dobom
najwobšćěrnějšce, wšchato wobstantnje čjaš a wěžnojez. Wono
rěči wo čjašu a jeho šachodnojez a wo tym, kiž je i wěž-
nojez pschichol a do wěžnojez a jeje šbóžnojez wječej čže.
Tehodla je i š dobom najpschodnišce křowu a dženkwičiči džěti,
nowe lěto.

Wóšom dnjow šu hižom jašo šajchte, so jandželjo nam narob
najdhego šbóžniła i nowa pichipowjedochu, so jašo w čžinim
čžichim wještlu, šajžez hewal na šemi ho njenamala, hody šwjecěz
wóžachmy. Šak ruče je ho tež tutón čžah minł! Ale hdyž
je tež šwjedžeri ho minł, dar šwjedžerija durbli nam wotjač.
Ješuš bu mjeno teho džěčža narjěnjene, kiž ho w Božej wož
běche narobžito. Jeho mjeno šaj wješe durjow tež noweho lěta.

Dženja je tež hižom jašo lěto šajchte so wchitkimi šwjojimi
wjele šarozžemi, je šwjojim wšchellim džěšom a wšchellj bolozježu,
ale tež i tej šnadu, kotřez je nam Bóh w nim i nowa podawał,
da-li Bóh niž podarmo podawał. Wulki džěł najšeho šachod-
neho žiwjenja je i nim jašo ho minł, wchitžy šu i nim wulku
krocjel wěžnojezi napřšchězwo čžinili. A hdyž wchitžy šprawni
čžowješoj štajnje i wštej boježču do noweho lěta šinja, dha
čžinja to pod nčěčžichimi šrudnymi wóššerjnojšćemi hałke prawje.
Šak wjele dobreho, šak wjele wot teho, šchtož nam je łube a drože
było, je šandžene lěto pschji šwjojim džělenju je šobu do rowa
šachodnojez torbata a pišego. Wudže minjene lěto tež to šte,

kotřez pokředne lěta nam šu pschijnjehte, je šobu wotřebadž, abo
budže tohame dale rožej a pschiběrač? Wudže prawy Bóh nam
dale ho hažowadž a naš šchtojač? Pschetož šchto! nje, prawe
šchowanje bčiče wchitšo, šchtož je na naš wšchichšo, to nječamny,
to nješměny šebí šanjelžecž. Tež najšebiči w našim lětu,
kiž šchěčžijenje buč džychu, bčiču lěni a šasarni ho šchžinili
w šwjowej wčerje a šchěčžijanskim žiwjenju, nješhu wjažu tu
šchrobłozč namafali, šwjojeho škneša šjownje pschědewšchěm šwěšom
póšnacž, šu je šwjojim wjeleženjom teho šawřeli. Abó budže
Bóh w uowym lězi šapozčez jašo nam šhadny bučž a nam
šwjowej miłe wotbiczžo jašo pichipowbroczkčž? To šu pračhenja,
kiž ho runje, hdyž lěta ho minu, wóške wóšbčimu. Wščěje móže
nam łóžbu džěti wotjač, šchtož šmy hačž dotal měli a nčěšto
nowe pichinječž. Ale čžim wještcha krocžel je, kotřez čžinimy —
a nowe lěto je wulka krocžel — čžim wjažu móže ho nam tola
wotjač abo i nowa daricz. A to najwještche je Wóži šněw a Wóža
šhuda. Tutu šhadu wupročchmy šebí tehodla i šhorzej wutrobu.

Pschěmženjenje lěšom dopowina naš móžnišcho hačž wchitšo
druhe na šachodnojez a kniczomnojez našchego čžaha a žiwjenja.
Šara je, kiž ho ruče do powětra šhubi, wono ho ruče minje,
jalo byčimny přez lečželi a i tym wchitšo, šchtož ho nam w čžah-
nojezi dostawa. Ša, přěduja nam naležnje čži luhi, kiž šu
w bčiču šandženeho lěta naš durbjeli wupulchčezčž. Šak ruče je
šich žiwjenje přez šchowanio! šdže šu požohowanane šobžiny wotšate,
kotřez šmy i nim hromadž měli w rjanom towaššnje! Šenož
dopominječe na nich a šich šubozč na šich towaššino a šich
pomoz je nam wotšate. To přěduje nam šame najšče žiwjenje,
kiž je hižo jašo žyle lěto pschiběračo a i tym kóškej ho dale
pichibizžowato je. Šak šha, šdy by to pokšlednje lěto było, kotřez

dženja sapoznajemy! Duž dha wufupny króti cžaj, kiž nam žnano hišće woitanje, čim swěrniocho. Wšchetóž niwo je nimo. Ženje ho jašo njewródzi, ščož ho šhubilo je. Žehobla njepow: čmy hwoju wutrobu na jemšte, taž to w našim cžaju jich wjele hišće wjele bóle čini hač prjedy: žehobla njefortžny tež, hdyž ho nam něšto woinine, ščož nam lube je, taž wščiny to najlepše šhubiti. Sachodne, kničomne je tola wščitko. A hódno wjez ma tola jenož, ščož woitanje, wěžnje woitanje. Žehobla wužiwajny króti cžaj madre, putajny pjech wščen, ščož wěžnje woitanje a nam do sbožnje wěžnošće pomha. A to je tón, kotrehož mjeno dženja bu narjetjenje.

Žesuj, to je pomoznik a sbožnik. Wón woitanje tónhamu wčera taž dženja a do wěžnošće. A tak nufnje trjebamy pomoznika, dočiz ta žbati čmy, so hebi čami pomhač njemžemy. Č tak žbati čmy wošebje w něčijšije wulke nufny! Kač pylamy pomoz, dočiz hebi čami pomhač njemžemy, dočiz ničtón nam pomhač njeda, wščitzy nižu našeho luda wužiwaju, naš pjecho hubjeničij činicz. Kač nuinje trjebamy pomoznika w našej mufnowej, duchownej nižu, totruz hišće wjeticha je hač swontowna. Wščako je naš lud žbatofo panj a i džela taž džiwu. Ščodzy džet nam ja to nastrožaje wopojajma i žromadami pichijeke. Ščde čmy pichijšili! Wščitón njebudžičke hebi wšitli, so tak žbatofo panjež možemy. Dha pofičiz ho nam dženja pichi ppočatku noweho lěta Žesuj jako prawy pomoznik. Taji je wón a jenož wón, dočiz wo nim placzi: wón budže hwoj lud ščozny ičinič wot jcho hřečho, dočiz našej wu možnik je. Duž wošnje noježičke brěny wot naž: wimu. Se šlym, njeměrnym žwědonjom njemže ničtón i wjebełočezu nwoje dželo dołonež. Kač dycbi hwoj hawle wina, totruz pjech Bohom mamu, wobežewođez, našču wjehełočez štažez, našče dželo nam cžeže činicz, so jo jenož w poče žwojeho wobličez činicz možemy, puč do noweho lěta jenož i wulke bojšeču nastupamy. Se žwojej wimu pjech Bohom njemžemy, a njemžemy žwojej wočzi i wjebełočezu pobežnyčez č Bohu. Wšches Žesuja mamu, wuodze winy. Duž možemy, hdyž jcho wo wutrobje manny, i ščelje wutrobu nowy puč nastupicz, wjele šterje tež cžeže na ho wšacz, kiž žnano w nowym lěče na naš cžata, a durbjate tuto lěto našče pobeđnje byč, štrochitwije, tež do wěžnošće nastupicz. Žesuj našej pomoznik, pichetoz wón je našej wmožnik. — Wón može pač tež wo hebi pwaicz: ja žym tón žlyč do teho žiwjenja. Wón, kiž je ičwórtu pró-won nam dat, je tež jej to žlabjenje dat: ja cžož wy Wšča pšehyč budžerze w mojim mjenje, to budže wón wam dač. Hdyž prawje wo wščenju žlyč pšehyč budžemy, budže wón nam tež tón dač. Wón, kiž něduy i luteje žmiltwoje i něotrymi pokrutami 4000 cžłowjetow našyčičke, može něšto jako wuwičeny hawle prawje je žnawnyimi žbėdami naš nastupicz, to wščitzy našyčeni budža. Kaži troječ je tež to ja naž w tozmy našim cžaju wulke niży! Ale cžłowel njeje wščač žiwj wyt žlyčba hameho, žlyč žiwjenja čže dač, žlyč, kiž wutrobu pobylnuje, i nowym duchownym žiwjenjom napjeluje a ju pichi prawej žrowočez i džerje, to je jcho drohe žłowo. Wože žłowo je jcho duiču pobylnito a jcho džeržalo, jako w pulčiznje žo 40 dnjow pobežezche. Wdow ma mozy dočiz, tež našču duiču našyčez, žo žameho žrudneho žónja njenamata. A Žesuj njepodawa jenož žlyč žiwjenja, wón žam je žlyč žiwjenja. Ščozž woje cže to je a pije moju krej, tón ma prawu jež a wěžnje žwjenje. Duž i nim njebudžemy tradacz ani žonz wjač, žamo hdy by nuja hišće dale pichibėrača.

Žesuj tón prawy pomoznik. Wšchetoz wón je tež ta wěrniočez. Hdyž je našej lud do tajeho wulkeho hubjeničwa pichiščol, je to i wulkeho džela tež žobu žawinowala ža, ta žakobna, žabłata,

štajnje wopjetowana ža najchit njepišečelow, ale runje tač berje tež ža tež žrudnyh ščeziwarjow w našim ludu, i kotrymž žu jich wjele w našim ludu žahlepjeti a wofajnti. Ža je pšeho žorio hubjeničwa. Wšchytus čže nam wofačez, ščo wopravdže i našemu: njež jo hódzi a nam šbože a hódnošez pichijeke. A jenož wón to može jako wěžna wěrniočez. Ma jcho pšchodajny. Wotom i žanije njebudžemy. — A tak je ja naš tež tón pučž a može nam prawy pučž pofačez pšches wšču cžėnwiočez a wšchite cžėžot, kiž naš žnano trjedycz durbja, pšches wšchite žze a njewěrniočez, i kotrymž cžłowjetow nam najwěčezivo štupa, pšches wšchit sachobnošće a wšchite študy, w kotrych žami ječž žmy.

Duž pač tež jemu něšto wo jašo pichiwobročemy i žykej wutrobu. Wščon dycbi ho nam jašo to najwšchije, najdžičke ho ičinič, tač drohi, so jcho hebi pjech ničež wjačž njedawanu, pšches žane pichiščobženje, pšches žane narěženje, pšches žane hidenje, žane pšchewženje; tak drohi, so tež hebi žwěrimu, jcho žjawnje pšhacz tež pjech wšchitimi hanjerjemi, wšchitimi hidenjerjemi, wšchitimi njepišečeljami, kiž naž žehobla hdyž čyzi pšchewšezhač a nam ičwótu načinič; tak drohi, so jcho dla tež, je-ki nufne, wšchito woprucjeme, žwontowny njež, pjenjež a žubla, dočiz wón nam wjažy winoży je hač wščo žemšte. Wjež dycbiny wovrawdže woz: hdyž ja jeno tebe nam, dha ja wo ničež druhe njerođu. Wotom budžemy pšches ujebo žwet jašo w prawym žwete a našej pichichdu a pšchichdu našeho luda w našim žim, pšchewčelniošchim žwete wobładacz a wđezez. Wščač je wón prawy wodžez pšches nowe lěto, prawe wofšewjenje w nowym lěče, prawy pomoznik we wšchitich wufšočach a štrachach, kiž naš potrečicz moža. Wotom budža tež ja naš a našej lud i nowym lětom nowe ranje serja žwitač. Duž pšchym jcho:

Žesuj wriedy dži
 Mam tu na žemi;
 Wjedaj ho nam doho žombicz
 A tjo nadužo cžaha žwědicz.
 Wšezž njež ja čitru
 ž Wožez do domu.

Štajež my cže njepišečizmy, žbiba so naž požohnuješ. Čanjer.
 W. w B.

Ev. 1. 21. **ŽEŽUS** nad nowym lětom

je žłonz a ičkit (Pš. 84, 12.)

— jcho žłedowarjam —

na pučž, pšches cžeržewje, do žraknošće.

Ščž: Kač rjenje žwězi žernička x.

Do lěta žabni noweho
 nam i njebž žahne žłonz ho
 — to mjeno Šbžnitow.

Wšch Žesuj naš džez pšewođža
 do njefnateho pšchichoda;

je to wščač lěto nowe!

— Štamcz, cžajmčez:
 ja nim čžemy, to pšchidžemy
 i boja wščeho
 do pofača njebječleho.

Čžez žiwjenja pšches cžernje džez;
 pač Žesuj nile trošajnje
 wšchž žłedowarjom žwojicz.
 Duž jemu, dušča, dočez žo

pod jeho ščitom kročejo;
 wón knjes je pučow twojich!
 Zwěrdna, měrna
 džerž ho k njemu a mēr jemu:
 wón eže inaje,
 dofelž jeho šwěra traje!

Wot naroba do naroba
 wšohat žestih swojich pokhlnja;
 ho jašni njeno jeho
 jim jako šbōzno žiwjenja,
 jich krje kož šchit dobucza,
 kiž postiča ho i njeho.
 — Sladacz, žadacz
 hej džē džemu, kotih džemu
 i nim tak po nim
 — pjadēs hnjercž do šbōznoeže ia nim
 M. U.

Bombaj Bōh!

Fombaj Bōh Wam do noweho lěta! ta! hny Wap, Wy lubi
 čitarjo, lubi čitark, srowiti do tuthe lěta 1920, jo i Wōžeji
 pomogu nastupiwidi. Wierichny je nam pomhal pides tuto lěto
 1920! Duž, hdy nēti ho kōnca, dajny Knjesej wješčijamuu
 džat a thwōbtu, jo je i namu by! Hdyž tat ho i wutrobu jemu
 ja wjeho, tēz to dźiwne, cžežte, njewoščimnje diałowacz mōžemy,
 njewōdž my štytiti a žuditi na wjeh šareho a noweho lěta,
 njeh je tēz tutōn cžež ta cžežki a cžežmo piched nami; nē,
 my budžemy hebi wježe, jo tōn, kiž je pomhal nam, nam tēz
 dženka pomha. A w tutej wješčojzi žebhani potom ruzh šty-
 nanczej a wutrobu ho mōblaju dōwērimje k njemu. hwojemu
 Wōhu, pjadēho mo šbōzowne nowe lěto, šajtēz ruzie nēm a na
 jebemu ludej nēbue a tat jenu šbōzowne nowe lěto. A tat pjadē-
 wolamny Wam, lubi čitarjo, lube čitarki: Bombaj Bōh Wam
 do noweho lěta: 1921! Wam pichēho šbōzowne, šbōzowne nowe
 lěto!

Za nowe lěto mamy pač tēz hami jako, to je sa našče
 lopjento a tat šojo jo naid žulo heršiti lud, jenu pščeže, to nje-
 njizh, jo by ta wulka nablada wožada čitarow naidēho
 lopjenka „Bombaj Bōh“ rošita a na nomych čitarjach a čitark-
 ach nabuwala a pšchērala a i tym ho heršiti šchēlčejaniti
 duch njes nami hajit. — Zsu tola tēz hiščeže wožady a wže
 a hwojby, wošēbje wjetičke burje hwojbu, fōwēz hiščeže do tu-
 teje wožady njeklučideja! — Njerjebanuy ho tola boleč, jo
 jednu abo druga našchid lubych čitarow abo čitarkow i tuteje
 wožady našchēho „Bombaj Bōh“ wustupia hnadž tēhe lēmeje
 puzkšiny dla. Wōna je jara hnaduščita a špudušchta pšchit
 wichej wulkej dōwōčeje a njelawna papjerna a dželo. A hdyž hebi
 lēmu plocžijnu na te 4 šchwōbčēžita roščēžitišch, tējebach šōjdy
 ras jenož moht japlafu dač. A durbjat-li tu byč tōn a žama,
 šotihž woprōwdžiteje hnadoby dla njewōdž wjeh pjenjes ja Bom-
 baj Bōh hwojčej mōhli, tōn hōwō to dōwērimje nētal redaktorē,
 šotihž hnjē nēšajchid šredkow, jo pomha pjadēčej, njewoščitōb
 p.k. Wjēchēž dobrych šchēlčejanitišch Zwěrdow pal, šotihž hwežda,
 jo by ho wōzow rēč a mēra hajita a šotihž wjetičeho jamōženja
 maja pšchēmy naju tēžnišch, jo bydu pomhali sa woprōwdže
 hnadob Zwěrdow našche lopjento pjadēčej, redaktorē to tu pje-
 nies pšchēwōstajiwidi. Zo hu wōščitizy šajh hami čitarjo tuteho
 njēdēšchēho lopjenka, hebi tola wušklym! — Duž tat tēz tu
 se šbōzowējamny možami do pšchēta, do noweho lěta! Bōh
 bombaj!
 Ned.

Zola hody.
 (Potracowanje.)

„Marka!“ trōjzy jastince do pides hodowmu jstiwiciti.
 „Marka! pōj, našche Bōže džēčjo tu je!“ Kudjelina witačēje
 a Kudžela pšchijaji: „Kumpōdich tu je, a to hiščeže Barlinki!
 Wēdij tola, jo Barlinki tōn najbōhatšiji a Kulowski tōn naj-
 hndušči.“
 „Duž dobrih wječor wam wšchitim a Bōh žohnuy wam
 bodache hody!“ žwōwi Marka a srowi wjēchēž tōjch po rjadu
 i rutu, na pošled žano, pjadē jajo: „A ny wōtaj žano!“

Wōtče našch, kiž hny w njebjēšach . . .
 (Potracowanje.)

Šchō to je, jato Bōže džēčjo, polne Bōže kralestwo
 jhōnik. Kasta hñada, šbōže, dobrotā, haj šajta šbōznoeč
 to je, buč mēščejan tuteho Bōžeho kralestwa, tōn njehmē
 tola jeno ham ia ho wobthowacz, wo hebičiwōwōszi ho tēho
 jenož ham wjehelčē. Nē; tōn njemōže hinač, hacž jo
 wjēhē hwoje mraz napina k temu, wo lubōszi nalōžowacz
 wjēho. ičtož by tutym k temu hñiziti, jo hu wōni tēz
 džēlōmni hñady tuteho bōjšchēho šchitowanja, tuteje lubōsčēje
 a pomozzy, a wjēchēho tēho, šchōž w Bōžim kralestwje
 Bōže džēčji wo polnej mērije wobhēdža, a cžežōž ho wōni
 pšchēzo wjēhela wor mlōbōsčēje hacž do šbōznoho šbōncženja,
 haj, ičtož je jako wēžina šbōznoeč jich dōiti wo kralestwje
 wēžēnje krašnosčēje w njebjēšach. Zubu bratšje, luda šotta,
 ja ho nadžijam, so tebie twōja thworēč, cžētpjenje, šchiz
 wo pšchindženje a roščērcjenje Bōžeho kralestwa ho mōblich,
 — a hōba džēlač. — Ja snajach jenu wōstrzarnu, dohe
 lēta hlepū šchēlčejanitju heršitu šobubōtru, totrōž nuz
 jenož se hwojimi mōblitwami a woporamami sa roščērcjenje
 Bōžeho kralestwa hñēru a rady je džēlača, — sa šnuz-
 łowne a šwōntowne mižitōwmo —, ale kiž je tēz se
 hwojim šchizom, kiž je šchētpuje njehla, a se hwojim

hñēdomnjom sa tēho knjesa wēje druhim tu hñizbu wo
 potajala, so hu sa tym pšchijchli, nihdže — nam cžlowje-
 tam tat derje njēdže, nihdže na hñēčēje njēškny tat derje
 šthowanj, hacž wo Bōžim kralestwje, hacž pob šchitō-
 wanjom našchēho njebjēšchēho Knjesa wjēchēž knjelow a
 Krala wjēchēž kralow. Dha špytaj tēz ty, haj špytaj na
 mēščēje tule druhū pštrōw hñjateho wōtčēnajača talle ho
 mōblich, tēz wo twōjim šchizju. Na to mōžēš ho
 špūščēčēž, jo to je sa tebie hameho hñēš plōda, hñēš
 trōščitja a wōščimēnija njewōstajanje. Tebie pošbēhuje
 a wjēhēkeli ta šbōžina wēščōčē, jo wjēhē njēhji — so ty
 tēz nēščto jamōžēšch sa twōjēho Knjesa a Bōha, sa jēho
 kralestwo, a tat tēz sa twōjēho Knjesa a Bōha, sa jēho
 kralestwo, a tat tēz sa twōje orawe špūšče, a ja to lēpšče
 twōjich bližichid. Praj dha, — hdyž Bōže kralestwo
 pšchindže; hdyž hu jēho pšchindženju k nam wšchitit sa-
 džiwki wōrrnnaue; hdyž tōn Knjes, našch njebjēšči Wōtč
 hñady a lubōsčēje nad nami knjezi a my ho jēho
 krałowanjū, knježenju njepšchēžijemy — a wšchitizy jato
 jēho lube džēčji w šchryštuku želūku hny w lubōszi
 hñajani hromadžē žiwj, — praj dha, — njējeli to hīzo
 raj na tutej semj? Twōji Šbōžnit čže tēz tebie k temu
 trjebacz, jo by tēz ty pomhal Bōže kralestwo na semj
 twaricē, roščērcēčē, — a tat k šbōznoečji pomhacz šhu-

„A ty witaj k nam, Marka!“ wotmołwi Jan, Marzynu natu isapšchijejo.

„Zal tam ućit wjehtyžy šchetyjo wofofo hodołowneho šchtoma a wida steja, šo wjehefo na hodołownymi daratami, tež wohebeje na Baktinskimi. Jan bė staršchymaj f wulkej lubofzjazy pėnne na wobradaj. Do wichego majs staji Marka forbit, kotryž bė na ruzy wijažo mėla. Z njeho wukladje šudželina Marzynu hodołowne dary, něšto dobre f hodan do kuchařny a mužomaj žigary a tobat. Z džařom a f wjehełom šo to pichijima, bė tola na Marzynymaj wočfzomaj widězj, šo bu tež f wjehełej wutrobu wobradžate wido wo, šchtož bė tam w forbitu tof pėnne je selewnymi haložatami wupyšchene ležalo. Haj, na tajte něšto šo Marka wulky wušejejde! A njeh tež jedny dar žrudny a maty, wón bywa čzym rjeńiši a drohomišči ja tebie, je li jón ruka lubofse pėnne pichibotomala a f hodołownymi haložatami wušchilo. Je to něšto, šchto ma tai nětoru a tak nětoru: hišeče pichi wuklęzj! Šdėž šu hodołowne dary, njeh tež něšto pobraduje: na bldo abo na lawru šepjene, tam hišeče něšto temšcherjow, haj potnjše baci, herak, njeh žigaryne ja to: hweđca.

Toła tej pola šudželiz bė wimpodij ja Marku něšto ja wostajit, a Jan wón dar staršchemu podwoja, je hwojich patečfzow jedny wjehtyžy pichibotomaj. Namotwjena wot šudželiz haricheju, wočfzini patečfz a wulwaki hebe rjany, wudebejny tašchěžf.

„Zsu ty to žan činiš, Jano?“ šo woprajcha.

„Wo wručejo hacž do pohlednjeho čiježe na pohlednich dajach!“ wotmołwi Jan.

„Čzym bote šo čzi džařinu! Zsu nje runje piches tajfile dar wulky hwoježelit!“

Šudželiz starčeje šo f Marku hodu wjeheleichtaj a Jan žan se wchėniš hjiomi. A tak šo tam wjehełachu f džařotweje, hodołownej wutrobu pod hweđzami šchtomila.

„Wčeje!“ praji nan, „dženja tak prawje hwoježiny! Njeh šo šchtomit dženja wušwėdėži!“

„Haj, wušwėdėžny hweđczni dženja. Zsu to tola tak šbožowne hody taj šedj předy! A, nana, man hišeče wstfu hweđczow!“

„A ja tež, nana!“ pichida Jan.

„Nė, nė! čzym wjazy jašhnoje, čzym lepie! To budža rjane, wječorne hodžinki pichi šchtomiku!“

„Wchiděž to tež ras Marka?“ šo Jan woprajcha.

„Haj, rad, je-li šo tu na puezju njejejm!“

(Wchidědne dale.)

Žyrfej a stat.

Štffe frajne konsistorčowo wosławjwa w turych dniach hišeče wohebeje potas na to, šo piches jačoi, 17. degenbra ja Šakfu wobfankujemy, hwojeđenjej šewjennje a naščmeho pošutneho dnja nještaj jako žyrchwějfej hwojeđenjej wostrowjennje; žimaj bu jenož jačofšči šchit, šakfž jón hwojeđe dny hišeče maja, wjazny. Djeń pichibadžešeho 6. janmara hwojezi šo taj dotal. — Njeh našch ewangeliš: hachit lud poraje, šo hwoje wulke žyrchwějfej hwojeđennej hwojezičej wė, njeh bu žim tež šchofšči šchit wubjony! Wježe demy, pošut wutnych temšcherjow, haj potnjše baci, herak, njeh žigaryne ja to: hweđca.

Š bliska a f dalosa.

Z nabožnym dželom „Woteče našch, šiz šy w njeheščach“ podawa f archidiačonus wu. hšizby Dobružy we Wjereczach nawtorjaze wutroščow šo štegołweje wulkej modlitwy. Z tajnymi čzymy wohebeje tež našchim šarym a šhorym poškizicžy. Šo njehy to jenož něšto ja jedny djeń abo wdeřit byto, ale něšto ja wawolawaze, žny to tak šradowati, šo može hebi šodzy tutej nawtorjaze našawki wurečfnyč, — hdož žyle šopierko na pichewo njehowu. — f nich malu knižku šhorowicž ja pichewo. A tutu mo wozje čitaj, šodža čitalka pichi wichej drohoczje darmo.

W. w. W. ja hwojeđen jejennjenja.

Zanowitny redaktor: šaraj Wjergoć w Rožacziczach.

Čijščez a naklad: Šmolerjez knižničičkczetnja, šap. družfstwo f wobny. ruf. w Budyšchjennje.

bjenny hřečnym čłowjekam, dha šwėnaj a dželaj něko, šrawnje, šo Wježe kraleřtvo pichiděje! Woteče našch, ... Tvoja wola šo štaš, šaž na njebyu, šaž tež na šemi.

Wii je šaž, šaž by pichi tutej proštwje našch luby Šbóžnik wšchěch šhorých, hšubjennyh, štyřfnyh, domapřatnyh ja ruku wšal a wjedł hodu do Gehemane, šo byčmy tam wot njeho žamego wulki, šaž šo modlicž, šaž šo wofačž f našchemu ujeheškemu Wóžzu w našchej wuřy. — Dopomāny šo tola, šo je wón, tón šwjaty, wjewinjoity Knjes šam šaž šo trójžy modlit, trójžy hwojeho njehešeho Wóžza prošyl wo to, šo by wón jenu f temu wonšal, šo by šo žyle do wole hwojeho Wóžza podal, a šaž tola jeho Wóžza šo štaš. Šalle potom, jako bėšče šo f temu pichebėdžit, šo wola jeho njeheškemu Wóžza bėšče nad jeho wolu dohka, šaž šo potom čjetny wot njeho, wšchitfa šrudoba a čjetnošč, šaž šo wón wot hwojezej modlitwy šary njz jenož hotowy poškuschnje došonječž hwoje šbóžniřte džel, ale tež hotowy a šwól-nity pichečjetpicz šažtožulit jeho na tutyj puezju wu-moženja wofačuju. Runje we tym, šo wón hwoju wolu pod wolu hwojeho Wóžza pobečijny, pošaje, šo je woprawdže Wóži Šsyn, jime we wšchěm se hwojtim njeheškim Wóžzom, jeno f nim šaž, šo je jeho wózwowšta wola jenu wušchěje wšchewo. Čžemy-li tež my woprawdže Wóže

džėzi byčž — a šo woprawdže f Bohu lubemu Knjeje, Woteče našch modlicž, dha tež my to mōžemy jenož šaž, hbyž f žyle wutrobu, šrawnje a poškuschnje šo modlitny: twója wola šo štaš, šaž na njebyu šaž šaž na šemi! — — Wón, tón wšchegomōžny može hwoju wolu wuwjeřž f hdy byčny wšchitzy ludžo, haj wšchitzy čzerēži šo pšchewo temu šakiti, špječowali a temu wobarači! Wšchak wón wšchew šo hwoje ruzy džeři. Wšch luby Šbóžnik waš jow wohebeje wuczj poznize, džėczaje pobacže do Wježe wole, pošornu, poškuschnošč na jeho šwjate pichitafy, čječe, dowėřenjapokone špuchčjenje na to, šo wšchew, šchtož f jeho ruki wšmjemy, f lubofčejnwe wutroby našchego Wóžza pichiděje a po jeho šwjatej woli ženje f ničemnu druhemu, hacž f našchemu šbožu a šohnowanuju šluzičž byrbi, njeh šo to šchtožulit, hdyž jo jenož jako jeho džėzi njebemy a čjetpimy. — Wratije, žotra! Njeh je, šchtožulit šchtož tebie boli, ruzdi, je šarofčju a štyřkom twuju wutrobu žima, wšmi jo na mēřeze a wobal jo do tuteje štezeje prošfny, — a pošož jo jako twój džėnšniřči wopor na wofkar twojeje wutroščez.

(Wchidědne dale.)

Bom haj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilinje džěłal,
Strowja óe
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Luboś ma;
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Čerstwoś da.

Njeh ty spěwaś,
Swěrne džěłaś
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Ziwnoś je;
Žiwa woda,
Kiež Bóh poda,
Wokreś F.

Š sersbske njeđžełske łopjeno.

Wudawa šo kóždi šobotu w Bsmolerzej, knižnicyščežetni w Budynjgijne a placzi šchwórtelneje 1,5 hr. i portom.

Na tšjoch kralow.

Matth. 2, 1—12.

Dyrbjat šo nam hwydžjón tšjoch kralow jny šejnizej? Dyrbjat wot naš hieč? We mndrych i rarišeho kraja, potajim pohanach je strow Mešepetanišće, nam powjeda. Wj Šserbjo dře do łałokich strow a jnych krajow czebnjenja nitamny, tola ja to hny stajnje lajimanje mětš, šo by Wdže kraleštwu, Šbžništwu wjekele pošelštwu ščěreto po semu šo rospšchětrjewało. Něž runje nětke jašo, hdyž šo wo hwojstaj ludow semje jedna? Njeđžełjalo ščeščežanjawo na to šmješleu bwež a šo to šluffowac, šo by ta mój, kiž mójze wopr awdže měr a semju pišinjesež — njenujzjy Wdža huda a wobnowjenje w šhryšitku, runu kroczeł je semšimni (politšimni) naproweni dječjala kož i šigu narodow? Kóžde hody, kóždy rócny čas šo šanofstnje: „Tak je Wóh tón hwyč lubowal“ — a my wozhzyłi lubosež mječ ša šlawy žyšeho cšlowješwa? Woprawdže, wače ščuškišće seženje nam tež Wóžu wolu ša šaharanje wječeh ludow šeni, hdyž eji mndri i tny wušnacjom pišiti du de Jerusalema:

„Wj hny jeho hweđu widželi.“

Wóh šbudža ludy — wjekełi póhanjo šwječja — žadny piščežimniš njeđurbi mišionistwu wobarac.

1. Wóh hweđu be šejšta na njebju hwyč hwyčšpštarjow. To bčhu tamni mndri. Něžde 700 lš přjedy be wotwěženje Žraełšitk i ranju dalašo šo šapocžale. A ešile bčhu wščež póhanškim tam wščeženje šowšitajil: „Hweđu hwyč i Jakuba šejč“ (4. Wdžj. 29, 27). Š to bu na mójzeho wječta počahowane, kiž mčł šo narodžič, haj na bšššeho, došelž na

njebječah pšchypowjedženeba. „Wj hny jeho hweđu widželi“ i šbudženi, njeh tež niž i wušahjenju. Njeje to šlowo ša naš čaš? Našča semja je šo pšeh mójšiki njeměr do hibanja daka. Šal šo we šudšičeje wot Žendželšitk wobnježenjeje wšchudje troježi a hiba! To niž přjedy ša wušwobedjenje. W šapanškej — jašo dalašo „w rariškim kraju“ czebnjenje i nowemu, šo mójziche šo tam pišacž: „Žiwak ludow mójze hwyč wšwopšlad tenož potom dozpíč, hdyž šo šapanški ščěžoršti dom na jeho ežolo šlaji.“ W tamniškim kraju šo njenujzjy ščěžoršti dom pšchibóšizy čšejzi, a žple ludere žiwjenje je šaložene na kuty pedlož domjagošo, hwyčšbneho žiwjenja. Do tuteho praweho a dobrego pak modernije žiwjenje, wžiwowanie kultury kož šchłódnj wolu dželanja mlodošče w fabrikah etd. nutššolmi, šo je šo lud šlajš a je šhčejeni, njepóžežiwosč: „Dželenjom mandželštwu pščežičšchwal.“ „šapanšjy pomoz wpraja, a hwojeji ruzj wo pomoz přjedy šo nabožiny wo wčeznej lubosež, šo ščeščežjanštwje wušpšchěžeraj.“ — To placzi tež wo Čhinešah tał dale na pšchidłak wo Mongolach. To lud přjedy w njewuprajonnej ščejščežji žjwy niž hjes nabožiny. Šsamo šhčěžny tam šu. Wničyoje lud woda a šawjedža, kož šu jich šhčěžny hweđu nje-póžežiwneho wobšhadženja hjes mižšimni. Šrudne je njecžłotške wšchne, šo katemž hwojč mječazjy do šanotnošče je ščłow donješu, hdyž i njedostatkom žyroby a je šymu i šmjerezi šhwalaju. Tež ja tónle šankušeny kraj ša šo Wdžj čaš nššlawacž. Mongoljo šu je hwoješo šwaja mójzje šchčejeni. Š do jich modšimow nššeho wot tamneho žadanja tšch mndrych pšezina šhčezč: „Hdyž je tón nononarodženy kral? Wj hny pšchšičli šo i njemu modšic.“

2. Šwokšeni wot pišmštrucženych židowšeho luda tamnt

mudri czechnjecu, a jako ta hověda wyše udy wustupi, hrano wyše hory tamcho horateho kraja, so ho jim i doha sdaše, kaž by předy nich šla. Smějeleli ja nej czechnjedu a pichi hlojbe Bethlehemskeho džěžeja ne kolonomaj jeho naređ hrijecaju a je wobbarachu! O, to hlojbe, njeđ tež jim hješčeje wo potajništwje šbožnojeje icho hynfa Maximeho a hyna Božeho ničo nješhōdžesje. Lucji hu a wostanu pať i pichladom sa wchě pohaniše i plabi a ja wyše čsaňu nawowobroczenych. Nášci Afrikanšy hu to pichd křótkim saho potakali. We wěštej hambinošejzi tam wo Sychigatinu wuzčeta hody dozpi. Wobroczeni čjorni pať hobotwne wyjebele žadachu kaž je pichurjechdu. Kaž mudri sloo, wyruch maru jako daru hwojeho kraja, tak čjorni, porjeda wuzčeta, tam pōlne a s hrodowne pľody pčnje natowryene postřezjdu k wobradženju, teđ pōbla stejachu i pjeriku t darej. A nowemu lětej wo potowny pať hyla hješčejanow piched wšidřonanej sřwěćizny hwoje křatobne hřeruške s. e. wafše a i jaňum: „Jezu, předy dš!“ přeni hodžanu neweho lěta postřowti. Nad jich hřowu čšiče synk smonow wustřezjachu, njes tym so i dalša bice hobotu potawšeho niestajnje brmčesje, tiz ho k sarokanju hřowosčow tam tejeba. Njedopomina tamne čježenje teho knieja teđ na wyruch a maru, to rěta jela, tiz ho k wopornemu šhadženi pobožnyđ wuzhřowachu? A temu mogli dedač wopor hřowow wotrž sahorjeni wobroczeni wšejnješechu, jako na Tjoch kralow pšči hrijedženi na selenym wonach ho k rěženju i Božeho hřowu, a i hješčejanškeho žiwjenja čšičejachdu. Jedny wo hōbrčim džiwim lwěrcjeju powjedasje, tiz je wchěđ ludži w horach ježarato, hač je wot hřowbcho hōga iřezowane, a pichřina i přeničim čjerta a i pošledničim Zbōžnsto.

To budž tež našc trojst w Božim kraleštwje a wchějeje we hřowatym miřionštwje. Žadny pichčejwšik jemu njedyrbt wobawo. Tam běše pšitny wral šerodajš, kaž hřowom na strach ja hřowj trōn wšpleše, jato wo' nowonarōdženyj kralu tych židow sařlycha. A jati křawaw njehřuf Jezuša dla potom nad Bethlehemom wuwjebe! Wj pať hřichimny: „Bōh pōnczi mudrym wōhrije. A woni czechnjecu jako po druhim pčuju do hwojeho kraja.“ Žadlamž wōwjchđž kralowšeho Božeho Jerusalena tam. Nadpōnit na našče miřionštwu wōhředž hješčejanštwu tu, našci hřowšik njepichčesje, tiz hu naščich miřionarow wupotajali. Slaj, i Židwšije předy lōđž domoj a we nowembri družu i Afriku, tiz měješe Božich pōřlow hōbu! O, so žendželka Derobachowu křubju čini, tiz ta radu rěči, so čje teđ ho k temu kralej Jezuškej wōwčez. Ale bjes bošoteje: Šiščeje Bōh pucē wōhzi, kaž tamnyđ mudrych tak naščich miřionarow! Šdžj je i č hđž domach do duchowšije křizby sařupšto hōa wjedništwu naščeho miřionštwu radu iřaduje, hđje byl wony puz wučajnyje, hđje jako drube pola t dželanju. Sle, w raiřichim kraju wjele mětinow, hđžej hu wōhřejnōšoje pšchotowane, hđžej rěta: Wj hny jeho hovědu widželi. Wěšo teđ druke čjeřoty do pucza štuřaja, kaž njedostal flota pōnāš. Pobrach na wyruchu hotołowče a na mjeđe hješčejanškeje wōhřenōšoje a wěry, tiz hwi a tu hovědu i Žakuba hjščeje nejie wěđala. Ale slaj, jato w jenej wōwčdže miřionštwu hrijedženij jawnije napšchčejawo rěčechu, tiz bē pichupowčženju, a pichřahu, so by ho radšo ja wnu hwojeho lida dawako, ho ita, so běše umje pichčejnōšoje dla Boži dom potom pšchepjelneju a koleta pšech tōžaj hrōnowe wuwřije, wo štežim wozaj hač předy hōy. Šiščeje nad hřowom hovědu hřawjenja stej a Boži hřōh hō dana hřichčez. Wopomnimy, křakne hřubjenja, kaž tele: Šzewj. Žm 3: „Ja hřm dat wotowryene durje pšech tob, a ničtš je njemōže samtwčej a projny po Jesai. 8: Tu je Immanuel. Gamjeň.

Gody.

Slōh: Šdy buch ja i tajwent jajškami.

To je tōn džen, hđžej seřhadžala Ze Wōža lubojeć čłowjekam, Za najwěřnjeje je wobradžala Wšchēm wōhšim hřudym hřechšitom, Toh' Sany, hřōwzo njebejeje, Kiz hřōwzo wšchřič hřōwzow je! To rošwřěćez ho kōža duscha Wot hřwěta Božej miłosje; Puz wěry džimny, kaž ho hřušcha We štuffach hřwěrej lubočeje; Nam haččēř turoh' hřwěta: nōž Duch hředchōw, hrijerej křawchom nōž. We utny hřwěta Božim widžu To hřwěto jahnje šbōžnošej; Šdžž hřōwzo měčoz, hřwōžy hřim, Snaođž bōřny, wōchjo tu šahenje — Dha turoh' hřwěta hřwěčjenje Wt wšchito, moje šože je! Njeđ ho pichč' bōle i hrijne hřwēzi To hřwěto wěry, lubočeje, Nam wurōba a duřchu hrijecji Duch Božej wěčnej jahnwočeje; Čhješch tuto hřwěto wuziwōwčez, Dha njedyrbjich wias' w kředach hřwēž. Pōj Jezu, křakne hōdow hřōwpo, Wje hřēř, čjiti duřku šbožownu, We tebi mam to prawe hřwěto, Tu prawni radōčez hōdowim! Št'f ja tu w hřwěte hřwōžicž mam To wuči nje, hřwěto hōdow šam. O Jezu, najče hrijerej šhoje! Ty njebjo nam sač' wotamim! Pšech tebe hny my džězi Bože! Sany šbōžni hwojeji jařhřibty! Ty wōwřegym dasch žawjenje! Budž tebi čješez do wěčnejje! Šawčez, wěčnje hřwěto, lubojeć Boža Pōj, polož hōdow šrubowu, Šhōžez pšakaja — hu šhorotoja — Tam wjeřelōčez doj hōdownu, Trojst hōdowny, njeđ njebejeji Daj bohače w wěšej šrubowi. Pōj, lubojeć bōjšta, je mmi i nowa, Šhřēř, čjēřez, hrijecž duřchu, wutrubu, Daj Jezu, i wōwřōh' hrijaroh' hřowa Wt wěru, lubojeć, nadžiju, Wt wěčnu šbōžnojcz s hřaby daj, Šakřch moje hōrijere, praj ty hōj.

J. B.

Čžehobla mamy bibliju čitacz?

Š čšřtobratrowšeho čakōpiřa „Šawčeto“.

1. Biblija wuči naš Wōha špōwcz. Šawčenzjch ho i džela špōwczaje Wōha podati duřcham pšchijimnym a ludžom bjes iřšnosje, tola i hřowum žōřlom šnajomnošoje wo Wōhu je a wotšlanje Šawčate Wjřmo.

2. Biblija naš wěčez t hōbejšpōwczacu. To je druha položka pranōby. Ničtš nam njepřaji čjēřte pranōby wo naš. W B-

blji widžimy hwoj werny wobras jako w najjašnišim jopihlu (gladable).

3. Biblija je słowo Bože k ludjom; w modlitnje rěči cłowje k Wótrom. Ze potajkim k wužitnemu rosrěčowanju se Słowjan runje tak musje čitanje jeho Słowca, kaž modlitwu.

4. Ze to wubjerna žruba za duše.

5. Napjelni myšl s čyštymi a pšódnymi šakadami a podawa kluč k bohatstvu a křutnosći žiwjenja.

6. Čludži čěšnje dzyce a wubudži smyšl ja pšichijudnosć a špawnoć.

7. Womha wštowacaj charakter pšed wobrazom a pšikladom hameho Syna Božeho a jwini Božu wolu a abšolutnu prawdu.

8. Čěšli nam wo wušenjenje žaneje prošy sa křypta a jeho křesćitw, wo křesćijanjenje žiwjenje, durbimy nutenje bibliju juać a ludowac.

9. Čyštj je nem s pšikladom tež wo pokušenju biblije. Ze pak ham jenož stary šakón měl a nastreje tež niz žytl, pšchetož běše huda, ale wěnowasće hwojej bibliji wulku pilnosć a hišćeje wjetšju lubosć. Wjele bóle my, kiž mamy w wufatny tajke wudotornane wudarwi žytle biblije, wošebje jat porlu Wobeho Słowca, wulki čas a sedžnosć a žytl sa jim šlowacaj na křihu křiwu.

10. Skralizija Biblija* ma ja naš poručenje wo wulkeho bratra a biskopa bratrowšnje Žednoty, Ž. M. Komeršeho a wot našejte reformazije s žytl; je žywe špěčjena do šawotwino čěšćeje sławy a čěšćeho čěpjeru, blyšćeši ho w křonje čěšćeje historije jako drobi kamufal. Ze rehodla možno prajec, so nješnjajomwoć a jazynwane biblije žwědeži wo špawny wotčyjnjenje. Čěš a pilny čitaj biblije šed jwina wošoba. **Biblija čyjni s čěšćeho cłowjeka Čěšca; Čěš bjes biblije je wotrodžej.**

*Pšichip: Tu rěči čěšti bratr a jwini hwoju wulku lubosć se Skralizaj bibliji. — Skralizaj biblija naša pšes wulgy wučenyh čěšćich bratrow, kiž bibliju s grekšćeje a hebraicšće rěče

pšichelozaju, a čyšćejšće ho w lětach 1579—93 w Skralizaj wo Wotrowšaj, i wortal ma hwoje mjeno. Wučeny jenošobnje pšichipšaj, jo se pšicheloz wubjerno. — Wulki džěl tu teje biblije křowa ho w Budyšćintu jako drobi poklad. — Jako durbjachu čěšy bratřa jo bitnje pod Bělej Goru hwoj wótřny křoj wupušćejš, špěwachu duzy po pučju: „Njewali jene hebon niz, po wšchem wetajen bibli Skralichou, labyrint šwěta“ t. j. herbšy: Njewali hmy ničjo hebu, po wšdej šahubje, jenož bibliju Skralizaju a křihu lohyrint šwěta wot Komjenšeho. Šdy by ho tola tež do našeho šeda šawotwita tajta wulka lubosć k herbškej bibliji! Tež wo naš možo ho prajec: Biblija čyjni se herbšćeho cłowjeka Šerba; Šerab bjes biblije je wotrodžej.

Zyrkej a stat.

W jenej štomadžijnje bē jebym duchowny, kiž je sozialdemokrat, wušal, so je wón pšehwědčeny šchěšćan a pšehwědčeny sozialdemokrat. Šnary jowědit sozialdemokratow jemu wotowoli: „M! Kat šejje wy pšehwědčeny šchěšćan, pš pšehwědčeny sozialdemokrat. Woboje nadobo je nje-možnje!“

Jena Barlinka wawina njetowitwěnych sozialdemokratow pišje mjes drachim: „Šwětna škula je wopravde ludowa škula. Njeje we nej žoneho jeničćeho nabožneho rosnučowanja. — Jena škulka modlitwa wjazy s tym wšchědnym: „Naš wšchědný šlěš daj nam dženka.“ Tuto wchěšćitwo ma Louza. W špěwanišć hodžinach ho žadny žywiniki ščeluš wjazy nješěwa. Jena škulka šwotowěćiwosć wjazy, kotraž by nčat wčěšy wot nabožiny ma hebi mčla. — Wotčyńće tutej štavej špěšiwijenej škuli a s nej šromadže tež žywti maštu s wobčija; žadnje žiwěni škulu!“ — Njetrečawu tutowu ničjo wjazy pšichipšaj, dolež hmy kšehwědčeni, so s tutym njetowitwěni mjes Šerbami napšěpaju a pšichidnišću agitacijni čyjni: — **pšechějimo hebi šamym!**

Wótče naš, kiž sy w njebješach . . .

(Wostacowanje.)

Wostan tak doho kleržo pšed tym Knjesem, doniž njejšy twaju wolu pod Božu, wótzowšni wolu pokoriš, doniž njeje tole Boža wola na twojej woli dobyta, tak so tež jpošnajšć, šnadž se šyglami we wočjomaj, so niz to, ščtož ty čyšyš, ale to, ščtož twój Wótž čyže, je to dobre a prawe a šóžnje za tebe. Njepca; jo hduž to tak je, dha my potom ničjo nješměny hebi wuprošyčej wot teho Knjesa; jo my potom nješmějny ničjo žadacj, ničjo čyšćej wot njeho, hduž jeho wola ho štač pšehozo durbj. Wly tola mamy wjele křašnyh šlubjenjow, haj wótčyž pšichipšajmo, so ho durbimy k temu Knjesjej wolač, jeho prošyčej, wot njeho pomoz, ščit, trošit, žohnowanje, hnadu žadacj, wšćat hmy jeho džěži a wón je naš Wótž. Ach! našy lud Knjes a Šbóžnik nam nochže jow hubu šamknyč ale prawje wotewerija za modlitwu, sa proštywja a dobroprošćenja, sa wuprajtenja našćich wotřebnosćow našejte pomozy, a wšćeho teho, ščtož jeničcy tón Knjes nam dacj a wobradničj mže, a nam wopravdže k šbozu, trojčejte a žohnowanju šluži. Ale tole wšćo durbj tola niz pšechějimo Wóžej woli, ale po Wóžej woli prošćene, žadane byč. Šewal hmy tajte njerodne

džěži, kiž je hwojim worakawym žebrcjenjom, hwojim nje-pšchětajnym čkwilowanjom šladeho nana wušwja jim po woli byč, hacj runje wón to njeha — hacj runje je to pšchěšimo jeho woli. Wóže džěži šlaja wšćo do Wóžej ruki, ščtož prošča pak ja ho, pak sa durbich we tym šrutym dowěrjenju tón njebješi Wótž jich šawěšće wušćyšć, hduž to jemu k čěšćej a jim k šbóžnosći šluži. — Wjele, wjele tyh prošćow, kiž ja to džeržimo, jo je našy lud Wótž w njebješach nješlyšćal, je wušćyšćančy runje pšes to, so je nam wón šapowědžil to, wo čjož hmy jeho prošćy, dolež hmy njčtož wot njeho mčej čyšyli, ščtož bē pšchěšimo jeho woli, a ščtož by nam jenož k ščtodže bylo.

W tej horzej wójnje bēšće jich wjazy tajšć, kiž šu šadwělowali na Wóžej pomozy na modlitwac, na tym Knjesu, a to niz teho dla jenož, so šu čji we wójnje padnyli, sa kotřychž žiwjenje šu woni prošćyli so ho modliš, ale wošebje tež teho dla, so šu na ni w myšl pšichipšćli, Wóž tón Knjes pšichidže do tyh najwjetšćich wušćošćow a čěšćiwosćow, šduž jeho we tutej wójnje ludžo, kotřychž ludžo, kotřychž wójška jene pšechějimo druhemu wojuja, wo pomoz a dobyče prošča; ščtož lud ja hwoje wójšto ho modli, sa jeho dobyče prošča, tak so tón Knjes nje-možo wědžej, koho durbj wušćyšćej, komu durbj pomhacj

Poslednje słowa martrarjow 20. lětsotka.

Wlody farar Grüner w Wislandskej sanješe, duzy na městno hnjercze, je swojim rjawan słogom: „Dhdy dyrbu wotkał czechowc, šo njedźel wote nuzje!“ Wschibědži na městno hnjercze bu wot bolschewitow morjenu.

Wislandski farar Effhart bu tež wot bolschewitow stonzo-wany. Wšiki nim namočachu paupjeru; na tutu bě to pšechc napisał, so bychu jemu cjełnu tež dźerželi wo tym słowje: „Čos je ni padny na wjehole nješto; mi je šo rjane herbstwo dostalo!“ (Př. 16, 6).

„Lube pjenješy.“

Rechtón piše: „Ja hnuim pomhac, wjele miw woowobro-czežej tu we bliftočej; w cžini nje jebowim; dnše daru ježej tež do daloka. Wošebje, dhdy šym smutšnje njewjehela a wob-czežena, je tote tón najspěški hredf, kotryž mi mój lóbužnj je k pomozu wutroby dal. Wón požaje mi tu miw drubich, kotrež možu wotpomhac — a potom je mi to lóžcho a šym tež směr-nišca. Bohu budž daf, so wón tež wočži ja pjenješy dalba, kotrež hjubowjecho hladataj; težty hladaš na pjenješy i wjehel-naj wočžomaj a mjenuješ je „lube pjenješy“, njedž šu te pje-nješy tež herwai hrojni doleč a njedž herwai tež na cžłowječni cze-m-neje mozy dobudu.“

Komu je šo najhórtje wjedło?

Čižopija: Čižobroctwoska Jednota 1920.

Běše to w małym rózku, dhdy hiščeje pštuje huch padajcho a mjerjateje. W měšćecanštim farcu namočachu mčebu žujni, tiz měšćete wobej wočži wutšelenaj a dospołnje smierše itawu a pišči njej cšho mužaj hamomóža. — Zcho běše šo itaw? Ša-momóž; běše i džetowjednitom w tawizy; běše wewjenjem, měšćete hodnu žoni, měšćete tež frašne postajenje, lubošny dom. Ale na dróty běše šo nětotre kóžej i žujenu setkał, kotraž

běše jeho i kofetnyimi pohladami na běže cžahnyta. Šapo-čželčaji hromadže wobchadžeč a cžim dale, cžim bóte jeju djabol do swojich hječow sepschědžeše. Dhdy běše hjo hrowdonie wabeju dospołnje wutubjene a njeběščajt šmanej hječnu wu-cžerhuc, wučinjatečaj, so hromadže wumrujeja. Džěščajt nje-džst, na Wóžj džen do parka; najrjube wšelešće manžštwow-kamač hwoju lubizu, ale ju njetrjechi, wutšeli jej wobej wočži. Wónu nutnje prošehje, so by jej dnšu fachu do wutroby šfeit, ale wón hjo leželce w hńew moraw; hěje běše derje trjechi. Wo wóšom dnjach namočachu wobej w hńew. Ju pichenjechču do hřowonije. Dyrbiachd jej injerše itawu wotřesac. Žalofne šu ježehoti hřeha! Škomu je šo wjedlo najhórtje? Wudowje hamomóža, kotraž je hwojej hřowbu do najwjetšehje bědy padny — abo bědnej žonije, kotraž hlepa w hřowoniu ležehje — abo tomu hamomóžez, kotryž šo wječnu do teho njemahšakšewcho wóhruja, „hóžej jich cšerib njewumnje a jich wobeti njehaknie“? Nohšudže hami!

S blifka a i daloka.

Šchwórtk, 13. jarnara, pop. 3 hodž, jeidže šo w Šwěrbskim domie konferenca hěrbitich ewangelišch duchownych i hwojemu smutnemu pohěžanju.

W Wukgach běchu šo 3. džej hodow hěrbitaj ludowazy i hwojej hodownej šřadžowanaj ječhi. Dopolnija a popołnjnu w hěrachu šo i nabařanai a dželanai šřadowawaje młodžiny. Wje-čar wuhetowachu šabonu i pomozu Wukčanšeho gřwca. Čhara, kotraž naš i rjawanij hěrbskimi šřewani wjeheli, tež i jenny šolun. — Wj rjenje bylo, bychu-li Šwěrba tajte šřabnowje prawanje wušňawali, hóžej móža šo i najdjej šřadowawej młodžiny jenič a jenič, wóhěje tež špónac, tajte je jeje dželo a předo-owanje!

Zamohwiti redaktor: farar Wjrgacz w Wokaczgach.

Čižkč a nošak: Šmolekzej knižicwěčženija, šap. družštwu i wobaj. ruf. w Budyščinje.

a dobyče dač, — wšak jeho woni wškitaj prošča, — wšak jim wšćem jeho hřubjenje plačaja, wšak je wón wšćeh ludži Wóh a Wóž. Jenož tón šo da šamolčej we hwojich modlitwach pšeh šaftele myšle, tiz Boha teho Knješa džerži ja to, šo šo wón po našich cžłowišćich ža-dowčach, po našej woli dyrbi štožej; šo wón dyrbi našejew Bebičiwofčej pomhac, po našim krotkim rošonje na hweče a ludach knježej. Šchož naš, šlabuch, hube-nych ludži huro do wušćah wušćowšona a cšěhnošcowu pščinješe, to tola njetrjeba hiščeje teho wšćehomóžneho a wšćehowědomneho Boha a Wóžta do wušćowšona a cšěhno-šeje pščinješej! To je wěčeje, šo dobyčeje we tej žalobnej wójnje čhychim my a čhychu tež našej njepšćehčeljo wot Boha hěbi wuprošej — a tał, šchož běše ja naš do-byče, to běše ja našich njepšćehčelow poraženje a šchož běše ja naš poraženje, to je ja našich njepšćehčelow dobyče. To je šo wšcho džes dwěla po Wóže woli štało. Šcho je tón Knjes i našim ludom we špocžaku wójnju čhыл, šmy wškitaj, abo jenož cži, tiz njejšu teho Knješa i wocow pušćžiti, widželi. Šaj, to běše Wóža wola, našch lud dybješce taj pšchew 400 lětami žykemu hwečej šwěčžnič byč, na kotrymž tón Knjes čhychče hwojemu šwětku šwěčžič dač. Ale, ale! — „jow plačej to poroka pokne šlowo: „wj seže njehali“. Našch lud je šo pšchew

te přenje wšće dobyčeje dal wopojčej i tym napojom hordje njewěry — a hřěšnjeje hordžecje, šo je tule špecju proštwu hwojateho wóčženášča pšchemenił a šwercžak do teho; našča wola šo dyrbi štač taj na semi, tał tež nješui! Š tym šu šo šapocžale Wóže hřubjenja. Šabak-točej, hješbóžnosčej, mamonarštwu, — tał šo je naš tón Knjes podal do rukow našich njepšćehčelow, šo bychu czi nad nami knježili, doleč njejšu čhыл dač našchemu Bohu a Wóžtu nad nami knježic; doleč njejšmu šo potwitił pod jeho wšćehomóžnu prawanju, doleč njejšmu šo podali do jeho hwojateje wóžowškeje wole.

Ludy čjatarjo! Wěš mi, moja wutroba mi krawati, hdyž ja tole pišam. A jeli šo šo to twojeje wutroby dótkta, dha bych cze prošel, šo by štyknył šo mnu hwojej ruzy, a mój hromadže pšchew teho Knješa, naščeho njebie-šćeho Wóžta šupikoj i tej proštwu: Tvoja wola šo štač, tač na nješui tał tež na semi, tež na našim ludu. Šomhaj, šo by po twojej woli nješ, šchož šu jemu cžežke napoložili, pšchew twoje křoštjenje šo nakašacž dał a pytał pomoz najpřjobjaw ša byšdn, šo wuštrowi we wěry, lubo-žeji a nadžiji! —

(Přichodnje dale.)

Pomhaj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilnje džélat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njech ty spěwał,
Swěrne džélaš
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebes mana
Njeh éi khmana
Ziwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřew F.

Šserbske njeđžełske lopjeno.

Wudawa šo kóždu kóbotu w Šsmolerje; knižičkiščežetni w Budyščinje a płačći šchwórtlětnje 1,50 hr. š portom.

Dyrbimy šwěćizě! Knjes to dže!

Knjes je nam dal swoje jašne šwětko a próži: Wj teže šwětko šwětk! Šwětko manj jenož, woi njebo a jenož tehdla, šo bchmy na puč wmožerje; ředžbowali a dnbim šwěćizěli. Wón njecha swoje šwětko poddubjež. Wón dže, šo by jašnje šwěćizěli. Je to š wulkim žohnowanjom. Škonu je šo Jeho šwětko doštal, tomu je šo wulkeje lubožeje doštal. Šwětko njepróži žadny rešonny čłowjeł pod řudobjo, pod blido, pod tarču! Šsól je š tomu, šo by wošeli. ředže, je řládnie a řrowatne činila. Šwětko je š tomu, šo by w čěmnošezach šwěćizěli, šo bchmy w čěmnošezach njeřchłowali, njepradli, njeřhnyli. Šchtož je š požohnowanu date, to knjes šwěćizěli njecha. **Tal šwěć wlašje šwětko pšehed ludžimi!** Wudžo to wjedža, šo durbije něšto naděmnešo wěč, šo mače šwětko ewangelija. Wudžo na waš řladaja a na waš ředžbuj. řadni na waš ředžbuj, šo džeđža něšto pětneho widěš, řchtož řani nimaja. řim šo řtuki šwětko lubja a džeđža po nim činjež. Wólčakutia wot waš něšto řrašnje, wšak mače wot knjeja šwětko! Druhy na waš řladaja, šo bchmy waš wšerje řititiřowali řučji šwětko ředži nimaja. řožadža waš, putaje, řchto móbli wam wuřkowac. řuweřeli řich, bduž waš widža řrečije, řduž řim njeřwěćizěje, ale řtuki čěmnošezje řeřchjež. **Tal šwěć wlašje šwětko pšehed ludžimi!** próži řón knjes, řón mtočěmny darcěł šwětko. řawěćizě, šo ludžo wlašje řtuki widža, šo je wlašje řimjenje š wušwěđženjom, šo řubnjež šwětko, a šo w šwětko řchodžeje; šo wlašje řimjenje řititiř pšehedjež, šo waš njeřprawanje požudža. Knjes njecha, šo bchdeže je řwěćim šwětkom do řwojeje řomorči řařli, w řorež řo

modlice. řwěhed ludžimi durbje wlašje šwětko šwěćizě. řnjeřowu wnežobnižu dyrbjaču wřchitkim narodam řwěćezenje pōdacž a je wlašje wřchitko řařhowacž, řchtož řešče řim Knjes řichitěřal. řkemožachu jenož w řerusalemje wlašez njes řabničnyu wuwzani š domu řrařelřeho. řkěřměčy řa řeže řařhowacž, řchtož je nam řknjes řa mtoše dal, řchtož je milionam je řohnowanjom. Wš bchnty wurowacž byli na řwri durbich, řiž njeřhu w čěmnošezach wđželi a řu do řjedna řapadnyli. řknjes je nam wadawř dowěřil, šo bchmy řim šwěćizěli.

Šo bchmy waš wřchitž ludžo wđželi, řiž řu wotřo waš řwěć! řo bchmy wđželi wlašje řwěćenje, wlašje řtuki! řwšak je wam řtajes dowěřil řašne šwětko, řiž řo wřchudžom pšehedž wchmwa. řkěřměč řo řim řhwalš, jenož nječ řo šwěćizě. řne wwoje řwěćenje wóřny řoždeho pšehedjež, šo řu řdny w šwětko. řa, wneče, řaž er weterinija, řidžo řejnacž, řweli wwoje řlowa pšerjate š řwětkom abo nř. řchtož ma šwětko woi řnjeja, a řewi je wurobuje wāži, řón je řařkowacž ujemžje -- a -- njeřudže. ře, šo je wola řnjejowa, šo bchmy řež "my šwětko wuli; ale řež, řiž řu wotřo naš řwěć, nimaja wot naš řwěćow dobre řlowa řhwečjež, ale řež řašče dobre řtuki wđžezě: řředy wěřy a řuweřje, řlowy řuřka.

Wlašje řwěćenje durbje dořwěćizě, šo je naša wěra řwěć, šo řašče wabodjeřowo njeje jenož řame řródnie njeno, ale šo je nřž. řašče řednanje durbiwu řim šwěćizě, šo řo ř řiwemu řřečěřičakutnu wušnaju, řiž naš je řwěćim mođu wobřuřiti. řudžo dyrbja wđžezě, šo řo ředži řwěćim Knjeje řwadawny a řwěćim řrařež a řadži řeho řředuju. řřerřeb njemuje řknjes řchto šwěćizě, ale řeho šwětko durbje řo na nim jašnje šwěćizě. řawětko řeho dže čim wřchnacž. řšmř ř řařim

Erudoba dźelenja drjeje bje pola wischich jato Jan staršchiski dom wopisachy, pschewodžany wo stareho studže, tola tuta sntuba njemjedžeje niczo wo starošci. Tón wotšhadžny taž eji domach sawostawosy bječu hjebi bjes wšchego parjenja wšechi, so jo jedny wo teho drucheho wjažy i tej starošcu staracz njetrjebadu, kotraž bje jich do hód wšifala. To hodowne wješeljenje trajejše dšebe hač hodowny hwojdedži, dofelž bje to wérne. Ani domach, — tež Marčo bje pšichifala, — ani pšichi wotšedže na dnošnitšchjny njebu i jennym słowcešom spomnijene na to, šchtotž dale patorjazy wroščo Wšichity wječadžu, so je to nimu na pšchego a duž jo polni nabžeje sa pšichod bžefišču.

Jan dwybejše hač do 1. hawreje hišchjeje pola Baršinskeho wšchira dźelacz, potom pak lašo do domijny pšichinčz a tu, knadž n mešje, knadž wo wješčich wšy wo wješčich tšycherini ho dale wubofspolnječ, domž potom njebu jam na hwoju ruku šapozel, wšeo na wšy, kaž bšchitej šaridhe je hšinom pšches jenu. Marčo — ras tež jeje šaridhe — bje wšy ras pšichi tašich wuradžowanjach wo pšichodže pšdla byla a bje i žylej wutrobu i studže liž maczeri dšodžowala: „Zečyje! Wšoh luby Knjes!“ A tak je Jan wotšil do Baršina. Studžela je ho domoj wroščil a maczeri, Marcy a jeje šaridhinaj hišchje je ras wot Jano wjele dobreho prajil.

Hody w protezy ju dawno nimu, a tola ju hišchje hody pola Baršinska a Marči Zschymni je drje je šiny wot, a tola je wšchom ššiom kaž hody; ju tu tola huičšich wšchity šijo hromadže tak na wječor abo tež njedela popoldnju, tón džen pak žyle wšech, hdyž je listuwoščel list i Baršina pšichinjel, pak šaridželijom pak Marcy. A to bje wob wydžen wšechje jantroček! A tež četa bje ras pšifala, so je ho nad Janowemu šičeje a darje i narowinam wulzy wješefikto, a bje njes druhim pšichipomnita: „Wem drje je ho tam domach hody wošebite „Wože dšechšo wobradžilo!“ Či šijo tu domach wječadžu, tak wulle bje tute wošebite „Wože dšechšo“ bylo a wješelachu ho i nowa na tym i wutrobnym dšefowowanju, čašajjo i doweru na to, šchtotž Wšoh luby Knjes jim něšto w wotrobu šechje hišchjeje i tomu wobradži. Kaf rjenje bječu tola šibowej, wšchityz hromadže Jani dom wo porawajci, pšichi šchomitu, kotraž jo pšichi hwošle Rowanowch bar-

šichich hwoščetow šyboščete, hwoščetili a potom tež lašo Nowo leto Druzy šemčje bje Marčo hžjo pšichibžala a namej maczeri a Janei Wože šchomowanje je na nowe leto pšifala. — (Pšichid. dale.)

Wšchego nowe hody.

Rašch mišionar Guth, kiž bu jaty a šhory i družinu němškim šharymi wot ŻendžeJanow i Afriki po šdžji wotwšejeny, wot čšornich wosjowok i šoloniwoj tole powjeda:

„Wo wulšim napinanju ho i mječej lehnymy a njedžitowjo horzym, bolofčewo a twjerdeho šchwa na šdžjnym dnje ššončnje wulšychal. Duž bje mi nijedazy, kaž bych hodowne špew-nje šaššichal. Za mječach žyle jaknje šhroničez: „Čšicha wš, hwiata nož.“ To niebje wuprajč, fajte špobžiwne čšicze pšches mjeje pšchewdže: mi bje, kaž by pšches morjo do lubeje domijny pšchewšejeny a widaj napuššicemj Wožobžičewoj šchom a šijšichal wšichi štate lube hodowne špewy. Něčo wjažy wo bolofčech, hwoščete a twjerdeho dnje na šdžji njedžajny. Šičheje pol špizy tečaj, duž i nowa šhulje špewanje šapozja. Něšto ho ševrach, to njebješe žadny ššom, to bje woprawdže: tu hewšachu eji čšorni Antroafrikanizy, tu hewšachu našci njepšchewšello a špewadžu učimšle hodowne špewy. Rašcha štraža bšech ššelom i natšhrijenim bajonetom na ješšim šložila a hodu špewajše, a něužy wšojny žeci hodu šamčijowachu a wotadž šolny šchunjadžu kaž pšchewod byrčlow. To wšchitšo špobžiwne pšchesenje wot do wšohšeho ozeana šhinczeše a kaž šdžchunjenja i njebješkemu Wšotzej horje šaridže: Wšer na jeni!“

Tak jedny hodowny špewo po druhim špewachumy, my šabchumy, so šim žeci, a nam bšech, kaž bychumy wšchityz něšto wot teho mšera šačuwali, kiž je Žeršij nam pšichinjel. Wšchetož my na našchich štražowarjach niz wjažy hwojich njepšchewšelo widžachumy, ale našchich bratrow, wšow bšech, kaž by njemowomju wšawil, kiž wšchitšich čšewjefow šjednočanje, naš wšafal.

Po špewanju hšudom šo prašachumy, wšofal tola našše špewy njawjeja. Tuž šakšuchjadumy, to hu eji čšorni w němškich mišioniškich šchulach rošwucžowanu a tam tele špewy napuššichumy. Tak wošjedž wšojny a njewočewanje něšto wo šchomowanju šhonicumy, kiž němšle mišionijowu podawa, a jenu hu ša štražu

Wšotče našch, kiž šy w njebješach . . .

(Wotščawowanje.)

Duby čšitarjo! tón muž, kiž tole pšiche, je we hwojim žimwenju šhonič, kaš šhleb šhudob hšodži, — ja ho njehašubuju tole wuprajčej, ja šym šhonič, šchtot to reča, we šchuli šchžija pobšecje pšches šhorščej hwojich lubuch domjadžuch, dšechi, manžobšefje, — šchtot to reča, hdyž pšiches jich šhijerčž tón Knjes hwoju prawizju na ramjo wložil, — ja šym šhonič, šchtot to reča, šhory, hšubjenu, ššabny, wopuššchjneny na hwoje stare lšta wostacz a to hišchjeje w tšutym žaloššnym, hšoššomym čšahš — ale wšer mi, ničšo drube njeye mje wo šadwšelowanja ššeržalo hačž to, so šym pšchego šašo kŕeče, šhwérny i žylej wutrobu šo na to špuššchžal: Wožo Wšotče! tole wšcho je jeničžy po twojej woli mje potŕchjchilo, hačž šym ja šaššlužil, abo niz, a tak dšyžo ho tež i šym trošchawacz, so po twojej wotšowštej woli mi, wšewjenu dšechju, wšach, wšcho i šepšicemju šhizčez byrbi, pomhaj mi i tennu, so twój wšofam, twój hačž do tšonjo, so by mšl na mni jene wot tyč dšechi, kiž je twój šyn Žejuš wumohš, wawowala a dobył, so byč jenu wodobny šyl, wošebje w tym, so ša tym šejnu, wo to šo modlo: twoja wola ho šta! We tšutych pŕewidž ššichj próšewach šhwajete wotčewanašcha možemy jara lošo špofuacz,

šo, hdyž šo we duču a prawdže modlimy, we štopach Žejušo, našchego Šhóžnita, hšodžimy, ja nim šledžimy, haj šo i šim modlimy. Wšon naš jow wjedže pšchego wšchšechel a wšchšechel hačž je naš w tutej ššechej pŕofšwje pšchewjedel i wutrobie našchego njebješchego Wšotža, to šhizchimy a čšujemy, kaš jo wona we lubošči hori, kaš wona we hwojkej wotšowštej woli we wšchom jeno ša našče čšahne a wšechne šbože šo štara. Tak dalšo naš tón Knjes wšefez čšy, abo tak blišto naš wšon i našchemu njebješkemu Wšotzej pšichijewdže, so ho žyle ješo hwiataj woli pobamy, našču wolu jeho woli pšchijšijemy, haj, ničšo drube nočšzemny, šhita to, šchtotž tón Knjes čšy, kotremuž jo možemy jato ješo dšechi domeričž a ho wšebjele a wšechje na njeho špuššchžez, tež šchtotž šastaranje našchego šemššeho žimwenja našupje a tak ššemny šhroščinje a dowjerčuja polnje špewacz, pŕoščez a šo modlicž: Wšotče našch, — našch wšchšedny šhleb daj nam dženča.

Wly njefšny jenož dšyž a dšyž hšofčo teho Knjesa; my šmy dšechi, kiž ša šhidom hwojeho njebješchego Wšotža wšchšednje bydajja; kiž wšchšednje wo ššewjjenje hwojeho čšelka, ša ješo šastaranje pŕoščez a šo modlicž byrčija; kiž šu jenož wot teho žim, šchtotž Woža wotšowšta ruka jim ššicji we lubošči a šmitenju. Šdyž naš našch luby Šhóžnit

Pomhaj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pijnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Widawa ho kóždu pobotu w Ssmolerje, knižičkišćezěrnj w Budyšinje a plaćki šćhwórtćetnje 1,50 hr. s portom.

Njeđzela Septuagesima.

Wtth. 20, 1—16.

Něhdy je Ludwig Uhland njeđzeli rano pječa nimo ha morneho paštwiždeje pichěšol. Tam je klecžajeho wowžerja wo-
bladał, totryž hwoju rarišnu modlitnu ipěwaje. Smuny Uhland
najtraktiškú pěkni inwori, „wowžerjowu njeđzelski ipěw“, fo-
tury, móže knano w lubej serbstej rěči takle rěčati:

1. To je džen. Knjeńowu.
Ja hym na poń ham uti.
Swónaž rěčišči hišćeje jeniešči.
Něť tón tež wamjetim.
2. Šso mado klecži tu.
O hlódi bój, duch potajny!
Kaž wulki lud njeowidomny
Něť so nani modlitwu
3. Njebo je hwarjatežne
A čziše blisťo, dańoto,
Kaž chyžo wotewrić ho wjeho.
Knjeńowu džen to je!

Zakawnosć ja wońu dobrom a poniznosć přichod wožej
wječehomozu stej j nuteje meditivy křisćečej. Tej k radošćiwěj
nutroweje křisćečari.

Nam je w Žejnku njebo wotewrić. Ale wěšć ty, luby
čitarjo, teť, fak je wulki předat a wučerž Jesuś dyrbjał wojo-
wac, io by wěru do wožej dobroty do wutrowow nušpwał?
Wón je s wjazy pichirnanjemi šćwěrdenjenum farisejskim dyr-
bjał domjeć, io **dobrota piches prawdošćej** dže, a to pola Boha
a čłowjeńow. Tak w pichirnanju wo šćubjenym hym. Tak

w pichirnanju wo farisejskim a žonitu. A težerujta, a to
wobkebe jańuje, w pichirnanju wo džěłazjerjad.

My jara na **prawdošćej** džiwamy, ale najbóle, hdyž dněnim
wońu dobrom njepposchewamy. Ćomi pak hebi pichějenty, io
dreb Bóži hnd naž pichěpuchějeć, abo teť, kóž tón mórfozaj
džěłazćel w našim pichirnanju, wońu porořitjenu, io wón
dněnim te žane myto do wa kaž nam abo teť wješće.

Móžnje je Jesuś pichěžiwu tajej njeľubowězi a wopac,
wotezi wo wožej hnadže rěčat. Jeho hłowo je kóž Bóži blisť,
io totrymž inwocjeł mwrčeje džěli, io dońu wulki kraj s desč-
žom a dobrom maczalo. Njeh teť njemjedro jeneho čłowjeka
šabije. To jeno maczta wumre je, niškony ludži a swěrjatow,
io džeđža ho natečej a meja ho desčžej a blisťci ja hwoje wo-
štaće džakowac.

Blisť Jesuśoweho hłowa je nowy jasný wor stareho džěli.
Zsucha wazba wo prawdošćej njewobšowaje **Dobrota dže
piches prawdošćej**. Wóh njeha hndžic, wón čze hwoj lud šćóžny
činić. Jeho blisť je Jesuśa trjećil, io hndym ny po nje-
wjedreje njebo wěđel, wotewrić njebo wožej dobroty. Tak
hny džězi noreho hłuba!

Rospomń hebi to, luby ewangelski čitarjo! **Dobrocěšnosćej
steji wjehšće prawdošćej!**

S teho hłěduje, io njeńjech prawdošćej dla dobroty hwa-
rić abo prawdošćej tam žadać, hdyž by dobroćiwu knjes (abo
Bóh!) neronu wjazy dal hač wón hej šakžaji. Pradžel ho jeno
šprawne, hač hy wido woprawde šakžaji! Žanibij ho, hdyž
pod wožej dobroty pytnuje, fak njeđbony hy! Njewěšć ty, io
če woža dobrota k pokućej wozji? To je prawe japošćosće
praćenice na naš wšćitak!

Čišečejizantki predat je jara spytowanu, tu na politiske wo-
jowania potafacz Ale nny czeny so teho radsho wostajez.
Jeno to budz prajene, so je wulke njebože nashcho czaša w tym
lezanju, so wchitzy hebi wyhofo prawo: žadaju, dobrota paš
s kraja dže. Pšchi tym lud wo itare hujate at lepšice prawa
pšchitidže.

Pomhaj Böh nam soho te čišečejizantima porjadej! Do-
brota dže pšches-prawdošez. To je našče najwyšejšije prawo.
W dobroće moženju bratija a potry bdež, hewaš niz Sladajny
na Jezusa a na teho lubošez f wišitšim. Žebo šlowo budz
nam hweša na puču dobrotu! Šledžubnyu, ja wón rune i tu-
nym pšchiruanijom wo midže midžiku myšl mori. Wón ju niz
jenu hwaru, wón ju zyle wotpošahije. A wón je i tym dobyš, je
farišejšij špil. To je tež i teho widžez, so uščo horšij pšhe-
čizniwizy čišečejizantima pytni: porotaju, so wone wdešim midu
lubi a i wdežnyu šatanistwom borože. Zšto na to wotmo-
wjanu? Najprjedu, so njeje taš wdeže wučinjene, so biblija
i njebočeznyu štoštajem borože Dale durbu to'a prawdošez
wobštočez. hdež dobrota žaicho mešna nima, to je pšchi nje-
potuštowez.

Wón pšchi dže f hweštom' hudu
Ludj njepotuštowch dla
Ze žohnowanijem f ludu,
At žeho Ducha me.

Kaž so na hwešče midu durbu po prawdošez placjez a može
tu jeno i wuščahom dobrota. wjazw domacz hač ishljuženu midu,
taš tež w Božim frašejšije prawdošez wostaje. Ta je wdežna
a nješimertna. Bjez njeje w wišitšo wopacnje bylo. Čiše-
čejizantse waidnje ma hwoju midu w šimštomnam šožu.
Njeje paš džimwulšče, žytivi wo wdež poroči čimž, w kotrež
wdeži hbočezlowšeto teštu wulku woinu maju, menjuzy w ža-
danju wulkeje midy a šbožnosče tu na hwešče?

Wdešto zyle binajšče Jezus wuči. Wón njeje pšhečezimo
prawdošez. Wón paš je jeniešt, kotry je wopravdže njebože
ishljužil. Po prawdošez hny wchitzy šhubšeni, a tuž hny
wchitzy na dobrotu potofani, niz na šw-jnu prawdošez. Wdešta
myšl bi farišejšwo byla. A tu Jezus f tonu mori, so wón ju
w šwojnu pšchiruaniju wdešnje, kaž je wiščezny prajit. Wšif
Jezusšwoje wučebny hamopravnych trjechi. Midy deščez jeha
šlowa so dže ja špravno šwedonaju, kotrež njebožidnu lošito
f wštošez, so šim Böh hujaty šujes wobawo... Zažy šwranoti,
tiž ja hebi žaneje dokonzanoče a hódnošez njewidžez, njech ho
da Wožeje lubošez wuščahawo. Dobro: Woža dže pšches praw-
došez a šud a dawa tajšim tyšchemu wutrobam mēr, mēr pšhe
wščohn wšom!

Za to rufaje nam Jezusšwo šlowo, tež jeha pšchiruanije
wo dželačezjerž. Wdešnu! Našča politka a wera budžez ja
prawdošez placjez, a nam budžez njebo žiwetwriene kaž tam-
nemu pobožnemu wonečzerjei. Samjeit. T. w. B.

Hody. (Pšofčozstowanj.)

Džen 1. haprieje padže do jurwomeho tydženja. To bē
prowta derje mēnik! Taš mošezhe Jan f štrvan zyle f Bar-
lina domoj pšičitčez, jutry domacz hujezjez a hiščeže nješto
dijewo heč domacz pšičidaz a potom hujdom wōr domacz ho do
niedalotoho mēstaczta pšhečyditčez, so by tam wo wješečej ty-
ščetu dale dželaš, donič — haj donič kam: šwoju tyščetuju nje-
woczjini.

Tomu bē paš wischelafch pšichotow hwešče trēbných, wa-
šebje tež teho, so ho postara, so by ta nowa tyščetuju tež hny-

dom i tyščetuju tyščetu došjala. Nō, f tutny pšehotanni bē
hizo šapocžane, a njech tež bu wōn pšičihot w czašu Barlin-
šeho pšhečyštka na šwulu pšehotchnjenu, hody bē f tym i nowa
šapocžant, a to tōn nješčep, činjenu.

Wdešt lēta bē ho nješ ton jašo minplo. Haczunje ho
njebē šloweža wo lubošez a hiščeže mjenje wo šlubje mješ mfo-
bnyaj cšlowjekomaj pitajlo, tola wōnu wježezšetaj, so je to tōn
cžož poklešeweho pšuhowanja. Jan bē f tym štrutym pšjōd-
wofacijom do Barlin: wotjei, so nēš Mažy hwečny wostanje a
so, jutry domojšahčewidčej, f nješ šupj i tym pšofčejom:
„Chžeich meja bwež na cžož žiwjenje?“ A Wacka bē jemu
šwōčtina to pokšednje „W Božim njenje!“ do Barlina na šwō-
dafa, hebi wēšta, so Jan po nju pšichitidže a so wona jemu žane
„ne“ njepraji.

A Jan wosta hebi a šwojenu pšjōdšwacju hwečny, njech
Barlin jeha wabježe a Barlinuju towarščojo jeha wuščmēho-
wachu, doščez bē tajš „philista“. Wizi šōžu škadnočez, so by
wšho, štož trēbni, ja šwoje wotowanje šenal, wōšebje tež ma-
šahny a druge nastroje.

Wacka wosta Janej hwečna. Wēnišč-li paš, so bu jej to
jeož f wščelju, ho myšlich. Wdžy wo wulšim Barlinje ludjo
jednu družcho nještaja, je to na wšy runje na wopaf. Haj
kamo taš je, so cže druhy lepše šnajz hač ty kam a to wježy wo
tebi wježaja hač ty kam. To džiwuje šluczi, je paš tonu taš.
To trjebach šwōž „šady wotšo“ abo tež „runje won“ šwōž
šwōž, što to taš „lubi pšhečezho a dobri hujšōž“ wo tebi
rowjedaja, čžim bilo, hduž huj hiščeže na žewitnu. Wacka to
kamo šwōni biēs wōšeho n-prajšchowanja. Ščeznu bychu tu
toła hewaš tež dobre cžetki byle! Žena pšhečezniža wo rjez
wjele wdešezhe, haczrunje bē jara „daloša“, abo hnadž runje
tehdoda: a jena hujšōžinka njewidžezhe mjenje, wdeže dre
tehdoda, doščez bē wē „blifša“ i najmještča, štož pučez a
šhečezju nastupa, njech tež niz wutrobu. Tuteju šwarneju to-
warščotow „lubošez“ f Mažy a f Janej bē kamo taš wulka, so
hinaš njewidžezčez, hač so ju pšchi wješčez rečezanju hłowach
tež w šitach šewidčej, kotrež paš šabysčej — abo tež nješabys-
čej — wopšifacz. „Anonymu“ to hewaš nješejšez. Wēbōch
wježezal, čžehōbla bych tu hinal prajez durbjal.

„Anonymnošez“ je džiwna wēz, je kaž šhorozez, poščez ho
dženš ti, šitše tam, a jašo f mēštami je kaž šakorčejena; hu
wšy, štrajnu, kotrež pod njej čzerjaja šōž pod šhorozču kotruž
njenōžezah šahnaz. „Anonymnošez“ šlabi cšlowješa a to kamo
taš, so jemu mozy njebožahōja, so by hwoje njeno pod šit štrajš.
Haj, jeha ruzy šej taš šlabez a džepotaje, so zyle hinal pšhe,
hač hewaš, haj druždy hōmo kam nješpēche, dawa drušim pi-
šacz. šwnešez to škulče džēžej byli. Zštož tu wēz wōšedžubje,
paš špōšnaje, so „anonymnošez“ njeje šhorozez čžeta ale so je tu
nēšto družhe šhor, duš niz, ale „wutroba“. So čži „ano-
nymni“ dušahōri njeju. to špōšnaječez tež f teho, so ho wo nimi
praji, so hu kuteho šhoštaju hōbr.

Njech je tenu faž čže. Tu bē tež anonymnošez! Toła što
čže kamo anonymnošez šapocžez tam, hdež hu hody hwečezšiti
niz jeno f rufu a moščinu ale i wutrobu, hdež hu hebi wobra-
dželi i lubošžu pod šewodnyu ščtonišom, hdež hu hody hwoje-
čžiti niz jeno jako hšpēčerjo hōbowneho ewangeličona a šhērluša,
nē, tež jako jeha čžinjerjo! Šwbu šej hebi štož roščēšez, rošč-
drōž paš nještē to nješwōdnyu šwōčtu, kotruž wōjačezhe hizo
Žana a Wacka; wudžezja wšho šleštanje pšči pšōcz, wo šach-
lowej šawuž, haj kamo to na šemščazej šchžezž.

Šwto doščez je to hinal, to derje wēny; ale tu bē to taš.
A nješejšez ho to na tym?!

Zyrkei a stat.

Zastiti fiktowiy ministr fakowizuje dale njejakotijny we wozach naboiziny. Ze wufas widal, io maja starshi pishi pishienjenju džecki do škulne wošebje wuprajcej, so ho na naboiziny wosuwaczenju wobdžela, hony hebi to pšejaje. Tauton wufas je pšechczyno fakonjei a prawu a je ho tež pšechczyno temu hižo fakowizila. Tak je, tež w našej Zastiti, so maja cži starshi, kofiz nohdžda džecki do naboizneho wosuwaczenjawa fšacž, to pishi pishienjenju džecki wošebje wuprajcej; pšchetož po fakonju je, io fšulno naboizne wosuwaczenjanje do škulne.

Mgitarzi a wustup i zyrkwo je wošebje nělle jara žywa, te; w našej kužizy. Wono džela wošebje tež i tym, so kuzji i wustim zyrkwinom dawom trawši. W tym nimaja tajny agitatorojo hižo teobla prawje, dofež do zyla hiščeže wěš dawom farjadowanu njeje. Kaž ho nětkle zyrwawne dawki šberaja, je jeno; jeno naklawno farjadowanje. Kaž ho ta wěš farjaduje, njeje hiščeže wučezajene, wěste paš je, io dawki tak wyošete njebudu, kaž ho to nětle do luda trubi.

Tež to, so ho nětkle žane wošebite škulste dawonje wozny nješbera — i najmjeniča po fšaczu a po mjenje niz — je jena agitazije pšechczyno zyrkwo. Wudžom durbt io tak byčž, jato njebudu io škulnu ničo wozny dawati, io zyrkei paš tola hiščeže telto a telto. Woprawdže je paš ta wěš trošičku hunašiča. Zo nětkle ia wufste statne dawanje pšacžij, na tym je wina fšobu te, io stat škulste dawonje fšobu do statneho dawanja fšiczi. Tak nětkle fšobu, kotryž statne dawanje (Reichseinkommensteuer) dawo, i tym tež škulste dawanje dawo; a so tón džel, kotryž hebi wot zylcho statneho dawanja škulna žada, fšadny ujeje a tež bu.ž njemože, io wučezja wobtejnwoče.

Židowski mjestokal w Palestini.

Woprijetishi džno našeho čžaka, na kotryž ho pšchemalo tečžujaje, je fšatad noweho židowskeho stata w Palestini. — Pomožke hebi, ščo io rěka! W lěće 70 po Khrystušu hu Židža pofledni bywt fšwojeje fšomotalnošće fšubiti, po prawom hižo wiece lět priedy! Wo zylum fšwoče budu woni wosprjeršeni! Na žadawo wačžnje budu fšetotni dolho pšchječžebani. A tola

lón lud hiščeže je, boharšči, mognišči haž hdy priedy a doštanje něto po nimole dwaj lětržakoi dolžum njewoblištnoje fšwoju kamofstatnoje. Straj Palestina, w kotrymž hu něhdž budišti, je ho Turkam po fšwoetnje wojnje wofal, a žendžel-čjanam je ho ištiti nad tutym trajom dostal. Zo hu žendžel-čjeno mifštrjo politiki, wofaladu i wowa i tym, so žid fšwojeho fšostupnita do Palestini wariadneho muža pofšladu. Ze to Sir Herbert Samuel. Tón ho 7. junija fšandženeho lěta w Palestinije a to w Żerusalemie pšchčojaji a fšwajati femi kralowste wofel-štup wofšwio. Ščo wof je Herbert Samuel? Wón bęše doke lěta žendželšti minister, fšobuštaw žendželško hejma a tam wiew-ufik žendželšički liberalow (Žwobwodnje fštrup). Wón narodži ho 1870 w Liverpolu a je — Žid Wón fšluchio do fšwojho Montegru, rěta je fšwojim hebraeštim mienom Eleher ben Menachem a woftečžujaje kručje wofšite židowste pšchchpřiš a wofčę- nja, je hofrtwym pšchčowifšit Žionifšow, fšiz ho wo wro.ženje Ži- dow do Palestini pšwizja. —

Tuteho muža je žendželšti kral do fšwajateje senje pofšal, io bu tam i fšwajerjom byl, potajkim i mifšofkalan, a je wošebje wofšwio, io tam tajteho muža fele, wo kotrymž je pšchchmę-čjeno, io budže femju farjadowacž i fšobu wšchbo wobydlerfšow bies wofdžela wěry a narodnwoče a io budže po wofšantfšenjach wufšowonje femju po čžaku tčł farjadowacž, so hu ho i dominiu židowfšeh; naroda itala. Pšchčęžjo Židow maja i tobo wufšu radobęž a wješla ho nad tym, so durbja mognarjo tuteho fšweta fšobu wofšobęž, io by ho wosprjeršeni. Kral w fšwajati femi fšobu fšromadžil. Židžar hu wošebje na to jara hofdži, io je Žid i fšwajerjom w fšwajati femi a njewjeja jeto wofšobęž fšwojeho męšofwala. Žendželšta paš, kotryž hu drube entenczije wozny Palestini fšwidil, wufšowja wozne pšchčiprawu, io by Židam wro-ženje do Palestini wumoznišila. Zo mękoneho fšedmanja i Tur- kam hu pšchčajate, io budža ho Židji do Palestini wšes fšadžerow pšchčędšicž męž.

(Wifšchwodnje dale.)

Nježela.

W Biblij mamy drje pšchčafaju fšowšawu, io ma fšo habbat fšwočęč; žaneje wěteje pšchčafanje paš njeje fšapšane, io ma ho

Wotčęe našč, fšiz fšy w njebešfšach . . .

(Wofštracžowanje.)

Prošč jeho we twojim domapřtanju, so njeby tebi wozny dał nječę, hačž famožęš a hačž wón tebi tež po-řlijenje a wofšchęwjenje fšiczi — so by fšonil wón cže domapřta, niz so by tebe fšofšal, ale so by tebi dał wšchęnje fšwojemu wobličenju fšwęcęžjo we hnadže a tebe wšchęno čžinil; fšwojeje lubowęje a ty wješal a ho tebe wješelil, so jeho. prut a fšiz tebe trošičkujeta; a wón tebe pšchęž to i hebi čęhenje, so by jeho byl a wofštal pšchęgo a jeho pomoz a fšchit, wofšarnowanje a žohnowanje ho na tebi pšchętrafšnilo jato na jeho džežęju, na kotrymž wón ma fšwoje fšpobobanje. — Prošč jeho we džečžajowu do- węrenju, so by twojeju nušu, twojemu teadanju kónž čžinil, tebe nakęęil a napowil, tebe fšastarał we fšwojeje wotčow- fškej lubowęzi. Se wšchęm, na čžinij tebi pobracęuje a ištęž ty trębafš. — Haj, prošč jeho wo wšchitfo, fšotęž je tebi nušne, a fšotęž ty wšchębne trębafš. Nješaršubij ho jemu to na wutrobu položil; wšchaf fšy jeho džečę, a wón twój Wótž. Twój Ščobnjik je tola tón, fšiz tebe nučji, takle ho modličę, tak w nušy i fšwojemu njebe- fštemu Wótžej ho woflacž. — Ale fšihčij, tole wšcho durbifšij ty niz jenož fa tebe fšameho, ale tež fa fšwojich fšobu-

čžlowjetow proščęž wot Wōha, našeho njebešfšeho Wótža. Žow tola njeřela: baj mi mój wšchębny fšobęž, — ale baj nam našč wšchębny fšelš! Nuša a křebnwoče na- fšchij bratrow a kotrow nješmęžža nam žule byč; my je durbimy jato našče fšamęne fšacžuwacž, nječę, — čęk- picę, a tež wo jich wotwobrocęnje, abo fšachowanje, abo wo pomoz a žohnowanje proščęž. — my durbimy kaž męšchit našęje ruzy ho mofbo fa wšchę Wōže džečę džečę, i naščemu njebeštemu Wótžej pofšchęnje męčę. A tak nješchowaj ho fa tej wurčęju hečęčiwwoče, io ty dofež a nadobęž mašfa fa hebe fšameho proščęž.

Č tym wobęčęčizč fšwoje proštwy, so wone kaž Kainowe modlitwy njemōža ho pofšchęnčęž i twojemu nje- bešfštemu Wótžej, twoje proštwy ta fšprawna lubowęž, wo- fšchidšicę, fšiz hebi jenož to pšęje, ištęž drubim, a ženje nočęje pšchęd fšwojim njebeštim Wótžom drubich fšacžiwčęž a hebi pšchęd drubimij něštito wofšebne wuproščęž. Džž w drubej proštwie proštwy — wo pšchidženje Wōžeho kralęstwa, dha wono jenož tam je woprawdže pšchčifšio a wofšobęnje fšchęčęzanow, džečęž ho woni fšacžuwaja jato jena wufša Wōža fšwojba, hđžęž ho wšchitęž čžuja: my fšimy fšawy teje fšwojby, kotraž wječe a dęerži hromadžę jemu fšwajatu lubowęž, fšiz njepyta to fšwoje ale to fšotęž je Wōže, a fšotęž tež drubim wšchęm i žohnowanju a fšobnojci fšwiz.

Pomhaj Bóh!

Sy-li spwát,
Pílnje džéta,
Strowja óe
Swójbny statok
A wódy swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosó ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mýrnj
Čerstwosó da.

Njeh ty spwáw,
Swérnje džétaš
Wšédne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wtopčá ty.

Z njobjes mana
Njeh éi khmana
Ziwnosó je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew F.

Šsersbske njedželske lopjeno.

Wubana ho kóžbu hobotu w Šamolerjez knihicisjčezetni w Budyščinje a płačči šchwórtkétnje 1,50 hr. i portom.

Njedžela Serageština.

Matth. 20, 1—16.

So žaneho džéta nimaju, to je škróžba jich wjele, kóžžiwubja tež džeha na prašćenje: šcho šteježe tudy žpíčeti džetn pródnu? wótmowjez: wšak naš ničto njeje noja! A hódž je dojez tajšik, kóžžiwubja žane džéto njerodža, tež tajšik, kóžžiwubja ho píšes hamšur winu wo džéto a warbu pšichnješli, wulke je tež ličžba tšch, kž žu džéto a warbu hjes winy šhubiti, wóšheje něll w tutny čezšim čezku.

Jene powołanje pak je, w kotrymž ničdy na džéle njepowbračuje, to je šhešezamowe powołanje w Božim kraleštwje. Wot džéla nježepšeho powołanja njeje ničto wusemšnje, kž je na Jezušowe njeno šheženje. Wšičtž žu powołani, ša wšičtšik džéto, wšičtšik tón knjes njdu dewa wo šwojeje knadje.

To špóšnajemy wo dželaczerjach wo winizu. Šcho ho wot nich žada? Džéče je hšwérny šajšojnik, to je naš knjes a Šbóžnik Jezuš Křtyšus, na kamšejnjeji woli tuteho hřičšueho šwéta hadžil a je šwojeje lubošejni wumowit. Wšiči tym nježeměny jenož na šlužbu mišionarow wšpíšez, kóžžiwubja žu pušte pošganšte kraje je winowy pšejk ewangeliona pšichšotowali, šez niz jenož na powołanje předarow a dušepštwjow, kóžžiwubja žu pušte wšaracé a ša Bože kraleštwu dušhe dobywac, už, Jezuš ham je naš wučizil, šo je jeho kraleštwu šmúšta w naš, i čezhož špóšnojeb, šo je džéto w Božim kraleštwu wóšheje džéto na šwojeje hamšejnje wutrobje, na šmúššowim čłowještju.

A kat wjele je čžimiež w tutej winizu! kat wjele džéla po-

šutyl! doniz twjerda wola njeje pšichšotowana ša winowy pšejk, kotryž je Jezuš Křtyšus! Šak wjele njerjada šeho šóšča ma šo naložowac, šo bydu ho škóžnjeje plody pokošale, plody wěry, lubošej, nowjeje pošluchšojšje!

Pšez škróž hšopotat w šezanju won džéšče, dželaczerjom najezž na šwoju winizu: rano šafe, hšydom ša šwitanjom, potom dopošdnja, potom wokoło pšichšotnišheje hódžiny, dale pošpošnje ša škóžnjeje hšheže wječez.

Wšiči tym wóšli špominačž na wščitte wulke a wážne čžahj powołanja žbheho čłowještwa wot štworjenja šwéta hem: jako Žšraeššti lud Boži šafon došta, jako wokoło pšichšotnišheje hódžiny hšwétošnyh šlawišnjow Bože škóžnjeho šo w Křtyšusku jekne na nješur hšwéšezhe, jako bu w reformazisšim čžaku šhešezčanštwu šo wot Woha wubudžene — hacz šo teho čžaha, w kotrymž budže pšehed šonzom tuteho šwéta hšheže poššedne wulke adwentške šwonjenje knječez: šhwataježe, šo byšheže šwoje dušhe wumowšli.

Me tež kóžbu jenowšny čłowjek ma šwoje šnadne hódžiny, w kotrychž šeka: džé tež šo do šnješewojeje winizu. Šžjom w džéčžahj šekah šo to wot naš žadaježe; šžjom šebdu dšybšahum pod wóšženjom šhešezčanššik šlawšch a wučerjom še šwojich mlodšch wutrobow žu a nješewnošez, njepošluchšojšje a hamšur wolu wutrobšnyez; potom šako w mlodšezji pšiči konfirmaziji a jako přeni škróž ž Wóžemu šlidu džéšchmy, Jezuš naš pšeherešnje pšeherešy: čžah džéčžajštwu a hšajšanja je nimo, wójaj dobre wošowenje wěry, šapšičim wěžžne žiwjenje, na kotřez tež žu powołany, a wokoło pšichšotnišheje hódžiny našheho žiwjenja, hódž žo nam šamowšenje-pošne pšichšotnišheje najšheho powołanja na wutrobu a hšwédomnje hšobžechu, šekafše: džéče tež

wy tam a dajcie też wy Bohu cześć pścheg żywdomstwie dopje-
 wjenje swojego pomolania a wopomniecie, to Wóh tón Anjes na
 swojich sostojuńcach niczo dale niepsta hač jo budza żywieni na-
 małani. Haj, hičeže dale je tutón hłóg hłoghecz; hduz wječor
 pśchdźe a djeń teho žiwjenja ho načhłuje a cjełne maży dale
 bóle wobtereraju, dha Wóh nam pśchłowofa: spomni na tónz,
 cžłobeže, żywieni!

Duž dha djeń hebi tóždu tubczj da tomne prašenje: jšto
 šrejeje pšicizki bjeze pródnj? Čezchłst-hnudz ho samolwicz a
 pračiz: wóh? nje ničto njeje najaf? Nž, to nježdžoz. Čšto
 dha je tóžde pśchłowjedjenje Wóžeho hłowa, tóžde swojenje
 swoonow, tóžde wozdenje Wóžeje ruki pścheg wjekele a žalolež,
 što hu tele węzy a to druhtj wozom hui-šcheg hač runje taf
 wjele napomnjanow njebože teho hospodarja: dži na moju witižu!
 Wto mēniš, jo je hičeže cžaha dōžeg? a rjetnikow, jo je
 runje w nutym pšchirnanju na to porofane. Jo mohl hičeže
 wōdžichu pšchiz, to cžehłz tehadlo hwoje žiwjenje hičeže w-
 žiwczeg; hduz šary budžehł mohl pścheg hičeže ja hwoju dnužu
 a ja wēžznōžeg dželczeg? Ty bławine, nje wēžehł, kač hōrhy wot
 ranje ho mōže do wječora wōho wobrocizeg? Duž dha, dnužu,
 hduž jebo hłóg hłoghecz, wstuwječdž hwoju wutrobu. Tón
 Anjes je naž wšchitkch najaf.

A tota je mīda? Wóšhe pšchirnanie je wotmōwjenje na
 Bětrone prašenje: hui, niy hmy wōchitko wostajili a sa tohu
 čiti; što dha nam te jo budze? Dželczerjo w pšchirnanju
 tokiž hu wo: ranja dželčaf, ho wobwēžnija, to wōjezy njeđostani
 hač čti, tokiž hu jeno jeničtu hōdžim dželčaf. Hospodar pak
 wotmōwi a dželczeg: pšchēželo, ja cži šchidnu nječstnu; nješhy
 so nani pšcheg jeni pšchōł wo krowch? Wini, štož tuoje je
 a dži tvoj puz; ja cžu wot temu pšchlenemu dač runje jato
 tebi.

Toke Anjesowe wotmōwjenje tym pšciz, kž maju hwoje
 džel to hžuzje ja Wóša to nēchto sážuzbne. Tón Anjes je
 drje mīdu pšchławil; a wón njeđostaja jenož na wēžznōž žiwjenje;
 hōh: hōjašnojeg je wjele bóle a wšchitkim wōzjam wužiłna, a ma
 šchubjenje tuteho a pšchōdohodeho žiwjenja. Krowch, tokiž hospo-
 dar wuplaci, je wšchitko to, štož je Wóh jato mīdu ja hwojich
 dželczerjom wustajili: huiwalba, cžehłz nješchōdnožeg, wēžznōž
 šōžne žiwjenje tam — derjemēže, mēr, pšchōpōnāže, dōšhe
 žiwjenje atd. at! — Ale to wšchitko je a wostanie hnadu: mīda.
 Snada je, jo je tón Anjes naž pomolaf a hwojemu kreštrou.
 huda je, hduž i temu, jo cžyeni, dawta to, to dofoj-njny, a so
 najhu hwoje kōwinje je žōfnowonon; huda je, hduž nam došti
 cžah w pšchiz winizy dželcz dawta, hude, hduž hmy jeno kōstni
 cžah jemu hōwēnojeg wopōtāčeg wōšhli, huda je wšchitko, i cžimž
 načhu dnužu wōchēwēzi a našhe žiwjenje šwēpeli, huda je, hduž
 nam na mīdu me wēžznōžeg cžehłz dawta, na mīdu, te tokiž
 drje hōwēny wotwōczil prawo mēšcheg, kž je cžimil, štož cžimž
 winizy bēšcheg, niy pak my, kž hmy pšchō najshōwēnišchim dželč,
 pšchō našhy wničchim hōnjenju sa wēžznōžim tubkami, wjele
 žemdziti.

Na nuti hnadnu mīdu šajmy hwoju nadžiju, na nuti
 hnadnu mīdu hładowi cžimny hōwēni hwoje džel to Wóžej winizy
 šemnajo na to, jo

„Wšche, štož hmy a wužiwanju,
 to my i jeho hnadu mamy.“ Šamjei.

Gody.

(Wotrazkowanje)

Bevitu a domiñe bēšchēzi ho hjednōžchē pšchēžewo Jančej
 a Marzy, tola bēšchēzi ho podarimo pšchōwalej. Jutry ho kš-

žachu. Zeleny šchwōrt wupróchi Jan Warkinišči pšchō niy jeno
 wot hwojczy nohōw, nē wot wšchego šchōž mēšcheg, praji hōw-
 jemo wšchitczj, „W Wōžim mjenje“, hōdže ho na želenizju a
 Bēžcheg dnuoj f staršchimaj, f Marzy.

Na małym dnuōnizchju cžakafshe nan, kž bē hebi hžukoda
 i kōstnem najaf. Šso pomitanizy wutrobni, šestojach Janonny
 šchēžchł-a-pokšili a forb na wōs a jedžchōw dom. Macz kšwafshe
 hžjo na idala a wšcheg pod hšhłami radofse a dšata huna pšchō
 dnužšach šchōwchł domoj. Do šhny wšchichēdchłi hrowješhe
 Jano hrowtoju kēčeg. Wot Mačk bē, wot kōho dha hewaf.

Wōrhy bē wječor a Jan štuji bē, wot kōho dha hewaf.
 podzafowaf ja pomitanje. Wu tam šubje domoj witanu. Jato
 ho prašchēwe, hač hme Mačka potem ne hšhwiku hšchēže šar-
 šhima; hōbu hiž, bu jej to hndom dowolene.

A taf jo kšwizy wobaj dželchaj Rudželijom. Pšchō dnuč-
 kach ho Jan Mačk woprašcha: „Štēmō ho ja potem twōjeju
 staršcheg woprašchēž, hač hmeñ jutte dnuž wemēnišči a nimaž
 pšchiz; a ho je u nēchto wōšebite woprašchēž?“ Taf pračizy
 pšchizny Marzynu ruku, ju i wōha hōžō.

Wu-ili hōwēnišchō byle, by wōžaf, kaf ho Mačka šchēwōwēni
 a kaf jej hōwōwne pōštrōženje wōšchēž. Janonny ruku
 šahō šhōž rjetnu i cžaha: „Haj, Jano, pšchizki!“

Jan nježō njeđotmōwio, šēže jenož kšwafczō a wōšchōy
 Mačku f dnužam a wobaj šastwšchaj. Tani bē hžjo bido pšchō-
 hōwōwane, niy ja šhōž, nē ja šchōjcheg. Šhōwno to a tēž šōhō niy!
 Bē to rjana šhōžimaj tani pšchō Rudželij pšchō dobrym hōšewu
 a wšchōnu. Šwēti na blidze ho f temu hōwēdchaj, a šchōž ja
 nje pohłaba, w edžcheg, jo wjekele jutry šubja.

Jutry! Jutry hu hōwēžen wjekele. Abo nješhu do žyła
 jutry šaf mohl to do žyła hōwēžeg žnyw bōž hjes jutrow! Jutry
 hu hōwēžen žiwjenja a tuž hōwēžēn wjekelejuja, wēmeho
 wjekelejuja. Šchł čhyl to w nutym cžahu jutrow pawōwāč. W
 to hōmōwōdchōwō byla a mōwāčiwō! A tola hu tōžny, tokiž
 jutrow jutry bjeru a taf hebi wjekeleje, žiwjenje! Šduž to
 hžjo hūjer-šchidnje, što to tomu pračiz, hduž tajny tēž dru-
 hūm jutry bjeru, haj hōmo dželczō? —

Wola Rudželij bē hžjo šelny šchwōrti jutrowne wjekeleje,
 a to to prawo, pšchōž nješchōwchū wopomnizeg, što w nožy wot
 šeleneho šchwōrtca f cžehōmni pšchēzi ho bē štalo tam w židow
 šim kraju. —

Čiči p'af dnuž wemēnišči wōšchōwōwa ho Jan pšchō dnuč-
 kach wot staršcheg, to by f hžubōžizjom ihol. „Wóh f tohu!“
 macz i cžaha rjetnu, Janonny ruku deržo. „Wóh Wšchichū
 pēmbaj!“ pšchitaji nani, a Jan dželcheg. Čšto tam čhyshe,
 bē wječor, Mačk domoj pšchēmōdžawichłi, staršchimaj pračiz.
 Bē pšchitajeg hmeł, so bē dōž hžubōžiz staršcheg jemu na jeho
 prašchēnje wotmōwioł: „To pšchitēzi w Wōžim mjenje, Jano!“
 Zardšchimaj bē into wōšewjenje Janowe jenož byle kž pob-
 pšhno pod wšchē te pšchēžō a wšhē, tokiž bēšchaj hebi wot
 hōd hēm pšchēžō hōwōšhōwōwaloj. Duž ho je hynom wu-
 trabnje wjekelešchaj a ho i nini po šchōmadnej wutrobchēzi f mēnu
 podafschta. Jutse dnučchēhe hebi Jan Mačku pola jeju šar-
 schēju sa maudžšchlar wuprogchž, hewaf pak dnučchēshe wšchō
 i cžah: wōšcheg, wōšcheg pšchō dia. Jutry čhōwchū ho potom
 te hšhwiznymaj hrowadni šawjekelečeg. —
 (Wšchōdnoje dale).

Zvrček a jat.

Z žylym hōwōžchym, abo prajny lēpie, i žylym rewolu-
 ziju šchōwōwchym hšwōwim hōwēnje tēž, jo žubrōwizny wučerjo
 šchōwja wšchē žywōwne šhuzbu, tokiž f hdužbu a se špōwom ničžo

żmiejz ninaju. W Lubijskim wotrzeju hu zyrchwinyj wużerjo i 31. beznornom sardżenego lęta wużę tute kłuzby flożki; do nudy bładka na pęd, pśichot wotawia ia fwojate wotkafanie; wotpił zyrchwinyj kniżi a dr. —

Z tym, iżdżenja tu napomnienujmy wużafom kultowego mi-niŃtra Załfsteje faderaju hu wużę możne Ńrony, pśchodźwycem nacy konfultowani a politiŃte Ńrony krajnego fejma. Pśdi tym hu wużaf, iż tuż wużaf ka juty 1921 do zyla pśchepoży pśchidze, dotel je hu famożenje hiżo dawno — drje w nowem-buru Ńnac dźyżalo. Też tole wużam tuż wużafu każ zyleho czaŃa. Tuż hu Ńarady, kż juty 1921 dźęzi do Ńkute powiebn, njetrejaba pśches tuż wużaf hu Ńaradźęz dać. Njeje też możno, iż hu Ńkula nęć hieŃeje po wużacych pola Ńaradźęch ta nm wopradźuje, i najnujęŃcha pe falonju to możno njeje. Wy-li hu to hde Ńawato, by hu to njeafakoiŃte wo nęćho njeje. ŁoŃke po-wojite. Prjeby hacz pak hu dźęzi ŃaŃa, ja juty 1922 do Ńkute kowohojca, budze drje tola tuż wużaf pśchedenjem! —

ŻidowŃki męŃtokral w Pałestinye.
(Cłonczenje.)

Nęto bydi Sir Herbert Samuel, abo lępe Eliezer ben Menachem w kraznym twarjenju na wużojcej horje. W tutym twarjenju będe hacz dotal wużaf, kż będe pomjenowany po nęćkej iŃżoryz Augulej Wiktorij, w nim je nęćto jeho refi-berzo. CharakteriŃŃte je, iż je męŃtokral bydnom po pręćnej dujcy po nastupjenju fwojeho knjeŃŃwa pśchitaał, iż budze w zylum kraju fobota (habbat) je fwojatym dnjom a hiżo hu węzi wo famyŃle Salomonowy tempł i uoma Ńworicę. Nęto dze Ńteji na męŃnie, hdeż je nębdy Salomonowy tempł Ńaf, hebrejka mułameđanŃka fwojatnyj Smarowa (Smarowca mo-łdęja). Me hiżo je tuż jaŃ pśchewidźęz, hdeż w fwojatej Ńemi mułameđanŃŃch wużaj njebudze.

Na kódyj way je Sir Samuel energikł nuż a hrownyj Żid, kż fwoj narod nimo męry lubuje. Tak je nębdy w pśchewidźęch prajil: „Kony Zion, kż my polajamy, budze i pśchitadom ia pny fwię. To je dźęlo, kż hu dani. Tute dźęlo je hódne czaŃu, będe a woperniwocęje. Wdy dyrbiny być dźakowani ja to, iż je

nam popiŃkate, w tajtej dobre žwi być, hdeż hu Ńakady nteho Ziona kóda. Wóry po jeho Ńaczejnieniu do Żerufalemu wu-łonja hu w Londonie pręćni židowŃki korażę (Ńięd) wo wójnje. Tomu Ńiędzej ŻidowŃto je Herbert Samuel hłedowazy telegrom pśchpłłal: „Nęch ŻidowŃto wużę, iż hu — Ńaradzi hu, Ńkóž je trębine — ŻidowŃki program w najbliźŃšej dobre do-Ńpnie wuŃtufowacę da.“ ŻendźelŃki preŃidenta miniŃtrów pał, Ńaraj Lloyd George, je židowŃtemu Ńiędzej pęłęŃtmo hłedowacyho wobbhaga pōłłal: „DowęriŃi kruće, iż židowŃki narod drubim wobbpoderjam w Pałestinye Ńtajnje hu je wuŃbeuwożę potaje w pilnoŃej, kruwoŃej, ŃruŃklowoćej, wydroŃi i fwiadnoŃej, kż hu i jeho pōŃpęcham mŃne. ZŃym pśchewidźętem, iż budze ži-dowŃki narod Ńo nęćęŃŃŃje pomęry Ńakę wjele i potkacozwanju cłowojęŃtwa pśchinoschowacę.“

W pęłednim czaŃu nastodu w bliŃkoŃej Żerufalema Ńi nowe, židowŃke wny a drube budze hu hiŃde je Ńalozęz, Ńo by Żerufalemu hu męł i tudy wuŃadowo i zaruŃo Ńafaracę. W Żerufalema je nęć: też Ńarajja biesgrotowęje telegroŃije, kż wo-wjećeje i Londona a Pariza Ńkłijama. W męćje Żoppe pśki morju dębowo hu pręćne židowŃka kóda, kż hu mjenuje: „PśchędhoŃni“ a nęto morjo pśchębrjędzi pod iŃhorowju Żi-dowŃto — bęłomódręj i Dawitowim wozonom. Me wiŃŃŃŃŃch hojczęzacy a hojczęzowacy Pałestiny hu wuŃŃite Ńkholowe na-poŃe, też nęćŃte piwa, kruwe Ńakafane. CzaŃa pśki „JewiŃŃ Chro-nikł“ (židowŃki czaŃopis) Ńkłuje, iż będe njeadowo wo Wujje Ńięd židowŃŃch wuŃŃow wyuŃęje rakufęje raneje. Dwa j wużaj i nęch pśchędŃtaj žendźelŃte knjeŃęŃtmo, Ńo by jim dowoliŃo, do fwojatej jenje wuŃpucęzowacę, Ńo mōłki pśki po-ncawjenju židowŃŃcho Ńtęta hoju pomhacę. ŻendźelŃte knjeŃęŃtmo Ńim drje wo dowoli. Me Ńcho męzi ludjo, kż hu hacz dotal naj-radęho po wiŃŃŃŃch hojczęzowacych wotoł wuŃadku, wuđowuŃęje, potaje pśchidoh. Nętry cżiće n'ęby hu dopomnił na 127. pśalm: „NjebudzeŃi KnjeŃ dom tworicę, pruzoja hu cęj podarmo, kż jón twarja; njebudzeŃi KnjeŃ nęćto Ńtrażowacę, Ńtrażnił hu dawno Ńtrażnje.“ Wandźęłta židowŃŃcho męŃtokral pak Ńbera w ŻendźelŃf wużę židowŃŃŃmi kruwjenimi pilnje Ńlote dęberŃki, kż hu potom i lępŃchemu kolonizacęje Pałestiny pśchędawoja. —

Wótcęje nacy, kż Ńy w njebjeŃacy

(Wotkacozwanje.)

WōŃluchaj na kłōf twojeho Ńwędomnja — a ty iŃyniędŃy fwojey ruay a budzeŃej hu mōblęc a woiacę — wōdaj nam nacy wuŃy! A derje tebi, hdeż tale pōŃtwa i hłubiny twojeje wutroby pōŃtme a we węrze Ńupa i tronej twojeho KnjeŃa a Wōha. Wōn na tym pōŃnaje fwoje dźęzo — to Ńakubżene dźęzo, kż pyta hnadu a wōdacę. Derje tebi, ty maŃch tam jeneho ŃaŃupjerja a ręcznifa, to je twōj Sbzōnit, to je jeho też Ńa tebie pśchę-lata krej. Žęho dla tebi twōj njebjeŃŃi Wōtż wido wōda a ŃruŃkŃęzi wŃŃŃte doŃki a wuŃy — iŃ Ńy zyle fwoobodny! —

Me ŃyŃŃ, wōn tam Ńteji jako twōj ŃaŃupjer, ale cęje ŃaŃupi jeno tak, hdeż hu mōblięŃ tak, jako wōn tebie wuŃęzi a mōblęc hu pśchęŃęje — wōdaj nam nacy wuŃy, jako my wōdawamy nacyim wuŃŃkam. Też jow dyrbidŃy jemu podobny być, Ńo hu mōblięŃ po jeho woli, — wōn je za tych, kż hu jeho moriŃ, ŃiŃkōżowacy, wroŃył, a jim wōdał, dęha też ty njebōŃęŃch, ha j njebmeŃch Ńinał, hacz Ńo też ty wōdajŃy wuŃęm twōjim wuŃŃkam jęch wuŃy; wōdajŃy jim wŃŃho, Ńkóž hu pśchęziwo tebi pśchębręŃŃŃli. Njebjet to na loŃke! Wōt teho hacz Ńy ty wōdał, wot-

wiŃuie też twoje wōdacę, też ta hnadu a to Ńmilenje Ńotrebōž Ńo ty cęzejch troŃkŃowacę. Tōn KnjeŃ, twōj Sbzōnit, cęje pśchęte te cęzne wrota hnadu wjebze do žiwjenja we nim, njeŃam je Ńam hebi pśchęd noŃom pśchęs twoju njeŃieŃŃŃwocęz, njeŃjednanŃwocęz! Wōdaj — dęha budze też tebi wōbate! a burje njebjeŃ tebi wotewręme, Ńo je niŃtō wōzaj Ńamfacy njebōže.

Wōtcęje nacy . . . — njebjeŃęz naŃ do Ńpytowanja. Sčto dęha i tutej pōŃtwa hebi wuŃpōŃŃny wot nacyŃho njebjeŃŃeho Wōtza? Ja dyrbju wuŃnacę, Ńo wjele wu-kaŃowariam tutej pōŃtwy je ho jeno i dęla poradzito — trębacę jeje Ńmęł. Ja męniju, hdeż nacy luby Sbzō-nił bęŃ Ńpytowanja wōŃtał njeje, we fwojim fwojatym žiwjenju, Ńa mōłki my hřeŃŃim ludjo nadziyu męcz bęŃ Ńpytowanja žwi być? Teho dla cęze naŃ wōn i czaŃom wuŃbrocęzi i tutej pōŃtmu pśchęczimo temu hroŃnem nje-pŃchęzeleŃ, — Ńpytowaniu, njeż wōno wot Ńotrebōżnił bōka na naŃ Ńaka, — nam hroŃy a naŃ nadpaduje. Ja mam Ńa to, iŃ tōn jednoręy Ńmęł tutej pōŃtwy je tōn, nacy luby KnjeŃ naŃ po fwojim ŃamŃym pśchęŃacęje wuŃęzi, Ńo byŃny i nacyimaj wōdłazymaj rukomaj Ńa-pŃchęmny i dęeręŃi kruce, Ńmęn rukę nacyho njebjeŃŃeho Wōtza we dźęczōzym dōwtręjenju a ŃruŃkŃęjenju na nęch, iŃo naŃ wōn — wōn jeničęzy — węćęje a Ńbzōnje po-

Wot židow možemy my Szerbja natwufnjez, ščto wutraj-
nojez a lubojez t narodez semoze!

Do „Češfobratrowskej Rednacze“.

Češfki bratr, farar Lanschjaf w Prahy.

Nam Szerbam je ho doital nowy pšehceľ. Je to mladý
farar češfkeje bratrowskeje zrytky we Břklowe, i mjenom
Lanschjaf. Tutoň tujes pčbáža je starje ewangelfkeje češfkeje
přawěb, hžo jeho nam a jeho džeď bčdžtaj ewangelfkej fararjez.
Wón je wubjermy theologa, kiz je tež na němškich uniwersitach
studowal, món wudawa derje redigowany čžahopij „Křofinize
Přistru“ (Křofinize škrizčij), kiz ho nam porjadnje pšehpšecelnu
a naž wo ewangelfkim hibanju mjes Čežakani derje powužja.
Naž swjekeľi wohebeje nadobny a pebožny duch, i čotrnyž ho čžahopij
přija, haj, ščtož wědomojez nastupa, može ho čžahopij t
najpšepšim němškim theologiskim čžahopijkani poruowawadž
Křnes farar Lanschjaf ho w češfkih nowinach wohebeje šhwali,
jo je wubjerne reštwužowanja ja wučerjow a wučerzi ewangelf-
skich nječšfkeľi ščduow farjadowal. Tutoň tujes potajkim je
ho tež wo našy maly narod wujinal. Hžo leta dohko žita wón
křwernje našy Pěmhaj Wóh a šleđži ja nabožnym žwjenjom
mjes ewangelfkim Szerbami. Š wulkej lubojezi wón našy nar-
od lubuje. W šaidženym lezeje je wón jam přewěkři křej pšew-
učowal a ho wo herbšfch počatkach a njebožatškich pšehpšew-
čžij. — Do Prahy ho wrožiwěšij je wón w hwojezi bratrowskeje
zrytky we wječornych štrawadžinach pšed wulkej, štajnje
rozčajezej ščžeje češfkeľi bratrow a řetrow wo Szerbach pšehed-
nčadowal. Žebny pšehedowadž pšewowia tež našy teľdy w Pr-
hy pšehowawy krajau Jan Stala-Břlowožanski.

A něko ho naž pračim, lubi řerbhž bratřia a řetry,
njeje wo wopravžbe pohumžaje a powěřowaje, so tuži pebožni
češfki bratřia we hwojezi zrytki na našy řpominja, so čheboža wo-
naž, řpwojši herbšfch wěřbbratřach we křizizy, něšto řhonicz,
jo naž do hwojich modlitwow řawrjezja?

My wuprajimy na tutum měšnje tujezej fararjez Lansch-
jatej hwoj najwotrowěšij dšat. My řmny pšehpšewčženi, jo
durbja ho pšehoz wužiče a pšehčezšluchiče řwajški mjes češfkim

a herbšfkim ewangelfkim řwajšadž. Ewangelfke hibanje w Če-
chach džen a bóle rojeze. — Ščto ma wjeřfkeje pšehčizim jo pow-
bjeracz, hacz my křizizy Szerbja, kiz řmy po řwaj jich naj-
břizžij pšehawim? — To njeje tež jenoz narodna, to je pšehed-
wšchem nabožna naleznojez, ja kotruž řmē ho řawěřje řždy
řakowice, kiz někař štwajim ewangelfšwa w Čežach řaje. — To
je wulitowa wěř! — Pěmhajmy češfkim bratřam řich zřetřo
řwarice, podbjerajimy jich podbjeraczkeľe wulitaw, řwotnizy,
řawotwizny ad!

Křnes farar Lanschjaf njech nam dale hwojny lubojez řa-
řhowa a njeh jeho Wóh tón Křnes řohaczje řohurje w jeho řkuto-
wanju! —

S blizka a ř dalosa.

Szerbika čřitanka durbj ho wudacz! Na tutoň wulki haj
wulki nadawř tež my tu potaženym a řpřimny, so by řždy, kiz
někař može, tutu dželo i pjenježnym darom podbjerat; řekoni-
i řmny ř dobom tež, nje dželo na nabožnym řolu. Pšehetoz řak
džezja wěřke džezži řřerlawice, řřpřudi, řrówěřke prawje nowu-
njez, řak Bibliju prawje řrowěřnjez, řdžy w njebožnje herbšfki čřitacz:
Taw pšehijmaja drje wřizizy řerbwiz wučerjo, wohebeje řak
čži w „Szerb. Row.“ wohebeje nařpominieni; tam řkadowež tež dřob-
ničeho! —

„Šnawšowne miřionštw“ naječeje řastjeje — řunje řak tež
te durbhč krajow — čřepi češfko pod řezčřwškami wulkeje wójny.
Tuž durbj ho ja řeburaj řwiz řřehčejanski řak naječeje řastjeje
de řkuta řwotčej, so by ho pomoz pšehijmaja naječemu řwajščemu
miřionštwu, řerčej je našchemu řudej někte bóle hacz řdy
předy řurje! W tutej wulki a ř jenej řwotnizy, wopřimnjej
wěřowu řmny džyľi wřizizy pšehijmaja te řřitřow i naborinowa-
nja, řerčej w pšehedownych řdžženjach we wěřy řwajškeho mi-
řionštwu pšehidni, řak řpřnje, řak řmje, a potom řokowice řřam,
wony řkuty lubojeze, řdžy wšakdža řždžeho t řamni wola! —
Dřobničeho wo tym potwē čži tež řhřadžje naječe řapjenje.

Šřitřowanje: M. we B. ja Čřtomih. — M. we L. ja řwotčawit.

Zamokřitny redaktor: farar Wřyřacz w Rořaczřizach.

wjebeje po wřřilich pčučach. Džezž nam řtrach řrowy, so
ho řabřubžimy wot njebo, so padnjemy a podležimy řpyto-
wanju, njeh je, řchlož hacz, hacz je to wabjenje a řežnowež
řwotča a čřaha, abo hacz je to řawjeđenje a řyřenje nař-
šecheho řorja a njeřwosa. — Žyle wěřeje je řak. Wjes
přubrowanja naž žaneko jeničšeho tón Křnes wotřajicz
njemóže. Wón čže, so durbimy ho řošřubžicz řa to,
hacz řmy jeho džezži, hacz jeho řubujemy, hacz řmy jemu
řwěřni. hacz našija wutřoba jemu řkřiča, abo hacz řmy
ju powjeřnyľi na řwēt a jeho řakřnowež. Šdy řdžymy
ho po našej řamřnej woli řošřubžiti, dha je wěřte, so
njebežymy to přubrowanie a řpytowanje wobřitali. Teho dla
naž řuby Šbžnit wucri wřšednjeje ho modľež a řpřokřej:
njepřučej nje ženje ř wocowon, džerž mje řkuce řpři řebi,
řo ho wot tebe njeřabřubžy, so twój wostanu hacz do
džona! Šřotra bratřie! Wj dha něko něšto řhonił wo
tym, so twoja řhorowč, řwija řwudoba, twój řkřiz, twoje
čžerjenje durbj t temu řkřizicz, so by popřuhowaný a po-
řpytany twojemu řkřesej a njebeřřewu Wótzej jako jeho
ľube džezžo řwěřny wostal hacz do řmjerčeje — a wón
tebi řrónu wěčřneho řiwjenja řak? — Ale njemyřli,
jo derjebieče, řrowowč, wjeřkele a wřšitke řemřke řubjo
řadny řtrach a žane řpytowanje řa naž njeje. Řunje řdžy
ho řubžom řerje dže a řim wřřo řhoj — wopřučezja

Wosa a jeho řwajate řasnje, ho řabřubžja wot njebo a
řhodžja po pčučach řwiojich řadowežow, řawajimy na řpyto-
wanju řak we tonide — padnjeja do řřechow a řanby,
doteľž řmy řabyľi řřladowacz t temu řkřesej, řabyľi ho
řwěřni a řkuce jeho džeržicz a řpřokřej a ho modľež:
njewjeđž naž do řpytowanja! Čaj, my to durbimy jako
Wóži řebžerjo wopotafacz — niž řak něžje dalosa wot
njepřechčezela, ale řak so pšehčizmo njemu řwoble řupamy
pod Wozim wodženjom a řščitowanjom, ř Wozej pomozu
a řpřyňimjenjom; jenzoz řak řpytowanje pšehewimjeny a na
nim dohubžemy, — niž nam, ale našchemu njebeřřewu
Wótzej t čžezčej! —

Wótčeje našč... wumoz naž wot teho řleho!
Wopomā, řow njereřa, wobarnaj naž pšeh řřm, njeřaj,
řo naž řte potřečej, ale wumōž naž wot řleho. Š řm
dže nam našč Šbžnit přajicz, wy Wóže džezži durbieče
wjebežicz, řo na waž w řiwjenju wřřitko ře čžata a waž
potřečej. Wjes tuteho řřonjenja řadny jeničš njewořřanje.
Ale řubžezje řřofřčtni. Wj macze Wótza, wulkeho a mož-
neho w řwabže, lubojezi a pomozu.

(Přřichobnje dale.)

Bom haj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilinje džělał,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwas,
Swěrnej džělaš
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wolpočů ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřew F.

Sserbske njeđzělske lopjeno.

Widawa ho łóžbu hobotu w Sémoterjez, łubičiškóčejni w Budyšinje a plački ichtwórtkónje 1,50 hr. j portom.

Njeđzělu Čtomibi.

Lat. 18, 31—43.

Kaž rucže ho tola čjaš miny, tež w zrawinym šćeje! Wšěd nětorunji njeđzělani haše naciheho Zbójnika jako 12 létneho nrodžena přeni kóčž horje do Jeruzalema i jeho staršimaj přichowodžacnym, — a džěnja bižo i jeho wta napominaje słowo t jeho wu žebnitam hlyšćinym: „naciataje ho so nuni na pokleđitni pučowanje do hwojateho města, kłaj, my džěny horje do Jeruzalema!“ A tute słowo budže i hełhom ja zyle křečelžičarstwo w p'chichodnym hwojatym póštunym čjašu. Težby mějske Krijes jenož dwanaće přichowodžerjow, džěnja pak wón na wšědnu hwočeje, ta! dałšo jeho wěrajaž bydla, hwojny žylu wuška: wožadu wofeło je potwola, i mtrnej wurubru i nim tež na pokleđitni pučju čjabywež. Abo džejał ty jeho něk, hdy, horjo a šćijž ho jemu přichibizuje, hameho wostajize, hdyž tola hewat jeho přichyzo t t rad hwojeho najeđzělske přichyzo njemujeje? Nikoho wón t hewi njeřčimuje, tž ham wozaje; ale ničoť tež bies žohuwanja na Krijesowym pučju njeřbóidje.

Łohki wšar: utón puč njije. Kaž wón ham wě, ichto na wneho w Jeruzalemu čjata, tał ani hwojim wuzobnitam přichibubienow nječini, kóčž bydru ho džěčjom tuteho hwoća žpobowě. Z nim hieč, rěła: i šćijžnojčerjom byč. Wógebe w naciłim čjašu, hdyž plači: słowd teho šćijž je hlypote; tun, tž žhubeni budža (L. Kor. 1, 18). Račž Krijes staje wotdaruće wotwujenje hwojich njeđzěčelow a bidžerjow, ale dobrwosć njije wón hwoj nadołoť jako wmoznił a wjednał hřečičneho čislowjeństa d'pjetni, hwoěny a pohylšćny njeđzělenu Wóžej hdyč do župereže na šćijžu. Wón durbeče hórki šeluch čerčienja

haž do pokleđujeje džěke łopti wupieč. Tał durbč tež wěrajaž, tž ho t njemu žawnje wušawa, džěnja hřečeje hwoća hawbu a wuzm'šćenje w t džězi tuteho hwoća wuracž. Ale hwojich ho teče? Šjes bėdženja wšar ničtón wěčnu dohweželnu trónu njeđojian'e.

Tě pot je to naj-žěje, w šćijžu ham byč, wopušćěny wot přichelolow. Tał ho najčěnu Zbójničej džěke Wón i wbyłeče naciheč, čjim bóle ho hwojemu šćijž přichibizuje. Tał ho jedny wot druhim hwojich wuzobnitow wot ujeho šaluje. A tola njeđeče wón hamotny w hwojei najhłubšej nuy, ale čjim twjerdžěcho pohylšćaju ruku hwojeho njeđzělskeho Wóžja přichimny.

A Krijesowa lubočž ho rucje tu na šćijžu na najčrečičcho šewi, hdyž wón, wurjež wot nich wopušćěny, tola jenož sa nich do najčrečičkeje hłubočkeje čerčienjow stupi a ho wšćitko na nim dopjetni, taž běče jim to do šćěka prajil. A pola naž? Šaj, přichelol, tež tebe, přichibizeli čjezi čjaš, drij: wopušćěja, ale Wóh tón Krijes čji hwoěnt wostanje, t njemu hwoěnič ho džěčěja a i jeho šćedow žensina přichyzo i nowa wěřchewjaž a pohylšćaje mozy dołwawajš. Ale našča lubočž t hwočšlowjełam w tajšich najhwojnych hwoća wožadny a hyn. To pał wušćimny wot Krijesowje lubočeje, to je wono drie potom najčrečičja, ale tola tež ta móž, kotraž naž do šćedlowanja nad hwoću hwoćelam njeđowěwa.

Tať tón Krijes w rucym hwojatym póštunym čjašu pola naž njimo džě tžž pola tamweho šlepeho w džěnjichim rěčije nam wofarju hwojom pohylšćowěž a hwoje dohweženje na Bóha a hwojom njemucžerjaju lubičž t hřečičnym čłowjekem. Tuta lubočž pola njeho niđby njewupadny: hano přčas hłuboki čjim-

nu dohč čerčenja a wumriježa wona jeho taž jahna hwešda p'čehowdžeče hač do poslednjega joduhjenja bješe jeho je- ničeje wopohladanje, drugim i ich mišj a hrečow wuwomhač. Wóždy woi naž by na tajšim puežu tola wěšče jenož gam na pebe myšli; ale načy Knjes hano tam hičeže wuklyhča wala- nje teho, kiž jeho kniulosež hebi wupročuje a njemože nimo wiež b'jes wopota'ma hwojeje pomozu a lubočeje p'čehožiwu tam- nemu nebehtnu hlepenu.

Zyke ešlowite hudešiwowu hovu knižci i teje prošny: „Zesu, ty hnu Dawitowy, kniul ho nebe nnu!“ Zesuh Nazareništ nimo dje, to plači tai hujto tež w našim žiwjenju. To hu p'čehow hnadue žopy a jechundy ia tóžbeho, kiž to našoni. To ujebychu te skondžisi! Staje čjašy a schundy pot hu to. Wo- hebie potom, hdyž mišj a hwešnu hlepotež hwojeje dushe seču- wěch hdyž twu a dušda w ešmowsež hwojij hrečow woka a hej žada pu p'nowo, hdyž hana hadneho wupuža njewoži. Potem je nam wěšče tón Knjes blifto; jenuž jeho wladžej trjebam. Knul ho nade nnu!“ A p'čidnje-li nta proštna i doněšiwewe wutrubu, potom tón Knjes bjes wuklyhčenja pola tebe nimo njepešidje. Na wěnje wetanje teho hlepcho wón drie hičeže neštjidi; tak namy tež my hujto p'čehow i nowa afo ho i nje- mu wetacž a hwoju prošnu wop'etowacž.

Kajtu p'nowo wón pak wudžeti? Tamnemu hlepemu wón p'čihnjupi a ho jeho woproč: „čtche džeč, jo bych tebi čini!“ Staj ho tola šódy thory wjeheji p'čidnje-li ičyč i njemu i taj- šim prašjenjom, i kotrež wón lubočež a dželtroneč ešlowje wurubn hlyhči! A taša ešopla wutroba tež potom, hdyž wóje, pomša. Ta, taž tón Knjes, n'ešamženu my šterym p'čehow- wa ičeh bolowčow a miwom pomša ž, ale nekajtu lubočež móžemy- šim p'čehow wopofačej. Zsnadž je w mojeji blifločej abo hu- godštwje tež nekajti thory, kiž na waju pom; čaja. Tak dohko w- azy nješy pola njeho byl. Dži a woprotaj jeho dženha hičeže a wopročehi ho hebie haneho abo tež jeho, fak mōžejh i mu- š pomoznikom by ž. Nichton njewo, hač a hbež tón Knjes dje- jeha ia hwoj g'rat wužiwacž. To njeje jenož hnada, komuž ho Woža kniulosež wudžeti, ale tež to, hdyž tón Knjes jedneho po- w- ta jato hownidželačerja w hwojeji wuju. To ho oničyž na wódninaj bokomaj žada, so ho w'čihko stanje w prawnu doněje- nju na wischehomžnehe: Woha, jo mōje rěčacž: „Twoja wera je ičeh wutrowiši“. Ahwalda pak hōitwa w šódyw padže Woha, kiž tebi abo p'čehow tebe dratim hwoju kniulosež wudžeti.

P'čehow nache dženjirische sejenje dje tón Knjes jawoitič wuežobni. w paž naž na hwojaty pošnu čyž p'čihhorowacž, to huchnu jeho pueže prošmili a wai teho schiša prawe žowrowa- nje ia hwoje žiwjenje a wumriježe dostali. Tež naž puež naž hove do Jerusalema, do wěčnohe Žiwne wjedže a hujto mamy wchelatow wujšče a ešjehe horia: k'čyže p'čehowenje, p'jedbu hač tam u ešidženu. Jowle hlawamj p'čehow šp'ihel w po- tojatnu h'šweje, ičdy pot wot woblječa i wobl'ku (1. Kor. 13. 12). Tam-budže k'walenie a šp'ewanje ia w'čnu Knjeotnu hnadu. — Knježe daj i huchnu, kiž nēt fak hlepj hnu, po- tom waju trapiweč wudžeti! Namjen.

Gody.
(Wotkazowanje.)

Rudželiz macž wuešče i wobjedu blidu. P'čehow jašo a šajp bladače p'čhi tym i wofnom won i h'ušobžom. Tam b'e teje žan a h'udž wuje w nujm w-fomitu bu to wulle „haj“ wurawene, i šeromž bu žanej Marja i čaž žiwjenja data! Šaj njeby to macžetna wutroba njemerna byž mofka! Žeje

h'ubje i cheptačreh i čička; po lizenaj kulaiše ho d'žy a d'žy h'usla!

„A Rudželiz now! heždeče na thachlowej lamay a čitofaje „W'šijeničy „Pohol“. W'e tam wěšče šajmaweho došej, tola žyle to nauwe myšle dženha njejmawše. Zsnadž njewjedbo p'čeheta šaj a jaž čitokč a bladače i wofnom do dala. W'šle ž'eknjupu jenuž wot mišionara a jeho šita do šajdženošje a wot tam jašo do p'čehowda, donž pola h'ušobžiz njewojup'čidu. W'e to tola tež wobjebita a wobjebita h'udžina ia nanowu wutrobu, hdyž hnu hej po m'udžel'ku b'e a ia nana ja d'žorku. —

Tu h'ubju ho žan wino wofna a šijo žej isupri. Š jeho woblječa ho h'metowaiše šwoje a i jeho wóžetow kulaiše wješeje. Nječu wofaje haj, nana, maže! Že to došej?”

„Žano! žano!“ b'e dwofaje wotmowjenje, a ruku h'nu ja- p'čihjawiši p'čeh ešataj šarichej žanej wjele šwoja a Wožehe žobuwawaje.

„A dženha popoldnju po h'mjetnoj nutnošej d'žrbny w'čitry tje na thwifku pola h'ušobžiz isupričej, so bychnu ho ia jurry a ia d'čeha ičejeti!“

„W'e, macje, te isuprimoj na thwifku i žanom!“ r'čihu w'nu.

„Woj, nana! Š tym njewot'hu'e žinu nuton wulki d'žeti“, b'e macžetna wotmow'ca

Macž šia, a polawit na blidu. P'jedy hač ho f blidu h'udaja, wup'ewaju, taž šódy d'žeti, blid-we pacjerje; dženha f tym w'čidenu pa žerim h'ubjehe h'w'aty „W'óčeje naid“; je tola h'w'atj d'žeti. Medjet a h'wate dny wup'edwadnu šudželiz tež hičeže h'obu Knjejemu wofnitnu do jedže.

Nidowe pacjerje! Wobjebito to šlawina tež nateheho ker- teho luda, tola pak žana šwjeležaja! Tai nekety herbiš dom e- blidowe pacjerje wuk'itny. Čežehoba? Na to njedofom eš- žauče ipofajajeje wotmowu, jenož wurčeje. A tute wurčeje šterja na šarom brach, na šorimž h'izo i paradižaj hem thory wurčeje: wino šterja ho p'čehow na druheho. Š tym pak ho p'čehida, jo tu wina e a jo je nečidn na tym wina. A to je p'čehow tón nan, ta macž, tón h'ospod'č, ta h'ow'ofa!

Je wóina tu idto tóplěšitja? Šsu u ešajni wóinu w'waj h'ubišč domow šapo žale, jašo f blidu šp'ewacž? — A h'bež to nje hu abo h'bež h'udž h'u halle we wójne isatati, blidowe pa- cjerje šp'ewacž, ičto je tam na tym wina? Žena wotmowita na to je — a to žana wop'čina! — jo nač herbiš lud njeje is- čaj tu žyln h'otokč wójuškeho tradanja, dofelž je buršti, ratašti. Wy-it tu mišj isajwul, pod šorrejž čerje a wobjuderio „Rudihč h'or“ — no p'čihfak, hu h'udž to h'ual byo —

W'wobjedže ho nutnje d'žakowachu temu Knjeje, kotrež b'e jinu bebače wubwodraž a ž'ehowaj sič h'awuž i tomu na futam daju tak wobjebe a widounje.

Zsnajerna nutnošej b'e nimo. Šužubžiz nēt tež h'owu p'čehow r'čehče njawški h'isid, je šwajšanej h'udžije, d'žehčte i čička dom a to w'čitry nny pueč i Maržyninaj šarichinaj. Tam- ne dobrej tonarčyž wudžetnej i to wofnom won: b'čehčej wulki h'udžinu čičehow p'jatka m'čto w Wožim domje abo p'čhi W'šlij h'w'iečitelj p'čhi h'ebadže, šoraj hano dženha blížičih na boku u wofšitaj. — To pak b'e jinaž nēt p'čehowšo p'četi! Rudželiz w'čitry tjo pola h'ušobžiz! To, nēt to njeidže!

Alle meno d'žehče! Rudželiz h'ubju wutrobnje nutswitani a p'čhi šidajy ešp'leho thofaja, š'tremuž š'itba isajzaj njewob'w- arowače, šta ho to p'čehenje w'udžowanje wo nutrownu h'w'ieženu abo šepje wo h'ubje žana a Marči. Šaršehaj wo- be w'w'ap'rajičaj šaj a šaj, so ho w'udjetaj nō tajšim lubny p'čehjenju, p'čehow šterej nēt h'ušobžom ho ičini fak lube p'čeh- eštwow. Žant a Marči: njemješitaj nab'čehowu temu niče

prajicz. Wschotaj też i tym jara spokojnaja, io ho też jutry żadym wulki ślub njechubjejsze hwojczicz. Chybych jenoż iat prawje hromadu pobocz, wnoż hwoj bje je kwojimi dżeczimi. Wnoż Janowa :eta, kiz bje jeje jutrowny wopyt hjo wchjajewiła, durbjejsze pobja bycz, śchotz hebi Jan a Matka wnoż jenoż jara wchojeichtaj. Też fhariki wchojechu fłacz, hoi hano niz do nowinow stajicz. „Do njech dnuj czjina, my nuz“, prajachu Paricki: „Jou wchaf prajiche: „Sdyż niz wjaz, dha tola durbjeli dno fharicy wupóflacz.“

„Wón, wón, tomu!“ iawela Matka, „tamnyaj dobrymaj towar chomaj! Ale utte“ to priedu hronitej haż budze to jimej tubo!“

„A duż to taf woita Z dobrumi pšheczeni sa jutro ho dżel:chu. (Wschichobnje dale.)“

Aut. 18, 31 ičs.:

Ślaj! my dżemy horje do Jerusalema — pšhes czerpjenje do krašnoce! —

Ślób: Ślaj, cłłobczje, Boże jehnjako ic. **Časj pštny pšchibžik ho je; i Jerusalemej dżemy, hđžez Szrednik cłłowstwa czerpjejsche, a wospominacz dżemy ičto dopjelnycho ho durbjalo je wšcho, io nam by dobyto ho wczjeje wumozjenje:**

— Pšhes czerpjenje do krašnoceje hicz hwjaty Wożi — to njezapomnny ženje. [durbjejsche,

„So w duchu sa nim nastajmy, kiz kšczeni hmy na njeho, a hweri jemu wostajmy, taf wucłobnizy jcho! — to powoitanje našče je a nadawł fruty wostanje: i nim cłłobnycz hjednoczeni;

pšhes czerpjenje do krašnoceje bjes dwela czerz też hdyż i nim hmy stowščiceni. [našča dže

Taf potajnistwo ho rošajnja nam kšdija, kofiz dżemy pšhes czerpjenje do potoja a i bjeżnje pšdewinjemy; my wemy to je s hronjenja, io žohnowanje postičja ho i czerpjenja nam wšcheho. hdyż na Jesuša hłabamy a i czerpnie kšiz hwoj; nječemy taf hłedomario jecho.

„A našch cza h zyle wošebje wšchaf pštny wšlacz i može; wón křubony a czerzi je, io nječłecje nam sbože tu křiwitu žane sponowne sa trej a cšela sponobue, hdyż we křym wšchón křiwł leži. — Čaj, woprawdže czaš pštny je, hđžez žiwjenje je bđženje je s kščicju, kotraž knježi.“

„Na Jesuša dže hłabajmy! Wón pšhes czerpjenje dżičhe do krašnoceje. S nim postajmy a dżimy, doleż dješe, kiz křiwł a hmercz je pšchewinyl sa naš a herbstwo wudobyl nam paradisa Wožo!“

„Jerusalem našch horščak je, tam křona nam ho doitanje, a wczjeje kšczje sbožo! —

Zyrczej a stat.

Swjedžen sjawjenja abo t'joch křawow je wšchudžom po Zariskej byl stawne wminacie te'f chjejanicej wczje pšhes bobaty wopni Wožich křiwobu a wošebite wminacie je knjezewemu nišfionjnu pšhes i dżela jara bobate nišfionowe wopory. A tola nječłecje anton hwo ebezi žaueho itateho kšchita wjazy. Zaiťcho nima też potutny džen, totuż durbj ho po powučnojki krajneho křiwitajra 23. februara křaz hacj dotal hwojczicz. Tu pš ma še ta wcz tola křiwobu hinal. Dżeni 23. februara, hrijeda, je dżelawy džen też ja ičulu 6 januara bđchu bšchjeje pšdwinny. Atat budže ho ičulluła a žywitowa křiwba naidich žywitowych wuczjerow jednaczi i hwojczicz? —

Zyrczej a škole, tuto pšchjenje nječłeci, doleż to njeužje a njechud. Wšchi też wulke' woclawy sa hweritowa ičulu je nimit, też ras hronicz, io to wuczerjo w Nemiškej do žyfu taf pšhes žyfo sa tutu ičulu njechju křaz ho to bryž ša, a io też taf pšhes žyfo pšchewno: konfessionellnej ičulu njechju, křaz ho to cżimi. Taf je ho we Westfalste: woblehowawo ho šadonach, Nemiškeho wuczeńskeh towarštwu“. Swój biłg woteda jich pšbi tym 4225 křobustawow tuteho towarštwia we Westfalste; to je jich jenoż hnadne 69,6 procentow. S tutych hłokowawch sa woblehowawanie nabożny w ičulach 3964, pšchewno temu 254, to hu sa to 93 procentow woblehowawch, pšchewno 6 procentow. Sa nabożne: rošiwu-żowanje w pšchewiceni i žywitju hłokowawch

Wótcze našch, kiz hmy w njebješčach . . .

(Wokracžowanje a stonczenje.)

Swoje dżeczj wumozje njebješč Wótz wot šeho, wón jim tónz wjacj njeda we křym! Leho dla durbicze też i wjehełym domwřenjenu jecho taf pšchycz, so by wšchitko še, kretcz wozj potřecki, wobrocził i wasčemu lepšchemu. Jenoż nješjmemy myšlicz a sa to dżerzczj, io śchotz je w našdjim woczomaj še, so nam to też woprawdže ičobdži na strowoščj, na cšele a buschi, na dobrym mjenje, na hwoj bje, hospodafstwie na žiwjenje. Ćusto ho stanje, io na něšto stozžim jato na wulke še a nješbože — a bychmy jo čypli cżim sterje a lępie wotwbyč. A hlej! runje to bčche našče sbože; runje to je šako tón knjeż w pšchaf jato wošebne žohnowanje, jako wošebny dar hwojeje wulkeje lubočeje jeno so bčche tutón dar i tym hórkim selom domapytanja wobkřadi. Jenoż to je še, ičotz nam ičadżena na puczj i bwožnoče, ičotz naš dżeli wot naščeho njebješčeho Wótzja; ičotz nam wobara sa našchim Sbožnikom hłedžicz, i njemu ho dżerzczj, do njeho wćicj.

Daj hebi prajicz, iy thory frubny domapytany, czerpajzy bratije, kotra. Ty dżeržich tvojju bolocz, styř, křizj so něšto še a cžez rady wumozjony bycz wot teho. Da čhu tón pošledni bycz, kiz by tebe teho dla hwožiz

we pšchepjatej dohobajoščj. Ale wo cjo cze pšochu, je to, so by też we twojej křoročej, frudobje, domapytaniu wostaf Wože dżeczj, kiz po wutrošje hwojeho Sbožnika ho modli wo wumozjenje wot šeho, kiz we dżeczjzym domwřenjenu polozi tole še do ruki hwojeho njebješčeho Wótzja, ho jemu w žiwjenju a hmerczju poruczi je wšchew hwojim czerpjenjom, křizjom, styřkom, io wón tón njebješč Wótzja itaji mjehu horja, šlana mož šeho, so wono wjazy ičto- dżicz njemožje. Taf hmy nam durje njebješč wotwřenene, uak ničje njebžerzi, nješadżema, my hmy Wozi wumozjeni, a možemy šancz i našchemu Wótczej do teho wczjeho domu, hđžez žane še wjazy ho naš dótnczy njemožje, — my hmy jecho na wczje. Taf mošemy stročitnje hamjeń prajicz, to rěła: njech ho taf stanje. We jecho rukach je wšcho derje šfrowane sa najče cžajne a wczjeje žiwjenje. Tón kotrehož je křalestwo, mož a czercz, je našch Wótz, my hmy jecho dżeczj, wón naš ičewne je hwojatej lubočeji na hwojju wotwórwku wutrubu, hdyż ho taf modlimy, křaz našch Jesuř, našch luby Sbožnik ho modlicz naš wuczji. A jow je jentczje sa křowch, frudnych, domapytanych pomoz, trořcht a wochšewjenje. — So by to też ty namakaf, wo to ho pšozowawše. — So by to też ja tebe ho modlešče, pšdi špikajny tutych rynczow twój hwojczetpajzy bratr we tym knjesju Jesuřu.

3188 (75,5 proc.), ja rosnowozowaje w stawisnach nabożny (gešichlicher Religionsunterricht) 796 (18,6 proc.); ja konfessionelnu škulu 1753 (41,5 proc.), ja simultanškolu 1684 (39,9 proc.), ja moralškulu 208 (4,9 proc.). Je dobre a wuzžitne, so ho i tajimi liščami tež zřinajemy, wžebyje i tej, so je jich ja morelnu rosnowozowanje (Moralunterricht) jenoz žyfe 208 hlošewalo, to njejeju hiščezje žyfe 5 procentow tych wot-hlošewowacych 4225 hobotarow.

Molitwa.

Njech stajnje jawostanu,
Wóš Božo, pšidi tebi,
Wam dušnu wukšowanu!
Wuž štalo štoža mi,
Chajl tróšit, mje, bratni podac,
Wšeho jte štal wóte mur'e,
Wšeho brěchi chajl mi wodac,
Dom t tebi dowjedz mje!

N. M.

S bliska a f daloka.

Ze Zšlepeho. N dzejni, 23. wulkeho wóže ho w najdeej wot-hodže zyrtwine nowowólbny wotměchu. Prjedy měješe wošada 4 staršich a 12 gmejnskich štopjerjow; wo nowym wólbnyim šakonu dyrbj wota po swojej wukšolceji 8 staršich a 32 štopjerjow na měž. To ho wjeđeja sa 100 dnušch a 1 štopjer abo staršich pšichol, a tak je ho i wu educacuju liščba staršich a štopjerjow na jenotliwne gmejny wosdžělita, so je Zšlepo dostatek 2 staršichu a 7 štopjerjow, Wječowna 1 a 4, Tjawn 1 a 3, Tjebit 1 a 4, Wileras 1 a 4, Mukšoj 1 a 4, Rowne 1 a 4, a Šiff 2 štopjerjow. — Do wólbnych listow běše ho 558 wužičich a žonšich šopječacych dalo. Wólbny namjet běše jenoz jedyn, a tak wólbna bitwa czešta njebe a wosdžělenje štabe; jenoz 64 wužičich je f wólbje pšichol, je žonšich ho žana wosdžělita nje. Wjena zruwinowch staršich hu tele: bur Zehnik-Šabrint w Dze-wanje, polbur Šamusch w Wječowny, bur a wučer Šawak we Mukšoj, polbur Merint w Wilerasu, bértilkar Rutke w Row-

nem, polbur Šrygar a brabiniš hajniš Briar w Zšlepon, bur a gmejnski wjechšestježer Š. Štlan w Tjebini.

Wibliste towarštna Kšenskeje maja ho i wulskimi czeštowanami bedžez. Zehoda ho bóle a bóle w swojimi džełe šjednowanju, abo bdu šužnitje, bibliju ia tani pjerjes pobawca, a šilija je tež pščežo hiščezje ia najwulšiba kniha, njeh tež pernyjo měrnemu czeštwe wo něšto podrožena. A wola! W lěce 1918 hu jich 1 000 000 biblijow a džełow biblije mjenje ros'wěrjowch hacz w lěce 1917. W lěce 1917 hu 2 623 216 biblijow, Rowych Šakowjow a drubich džełow biblije wosčěrjowch, w lěce 1918 jenoz hiščezje 1 647 264. Je to nět 1919 a 1920 lěpje abo hiščezje hujeršeho bylo? — Što mjeńš? —

Wójnije mandželstwa hu nětke wogebity a wosčěrny staw našich šawostaw, ate žudny wječelazaj. W es dźina to, hdyž w šćitizy wójnšich mandželstwow nadaběnišich 15 lětnu mandželste, 17 lětnych wudowow a 16 lětnu wudowu. Šćizba man-dželšich w šćar'bie njes 16. a 25 lětom je wo wjele wještiba wozj w lětach do wóju. Wogebije nadrjadnje wulka šćizba žer'ewny žonšich nje 20. lěta a tehorunja tych wudowow, štořez ho t drubemu a šćezemu ročej ženia. Kostrozaga je šćizba dže-lerow mandželstwa. Wjes 100 džełowjemi hu 60 wó'nšich mandželstwow a 20 dalschich i tutych 100 mandželstwow ho dšeli bla wójušich pšichizjow, i. r. pšchedewiděm mandželsteje nje-jawru, wewójujeju šću ženeje, bla.

Wštwonaje.

Š. Š. Za dalše džełe bdušny Wam džašowni byl. Nje-jaw'om Wšćeje adrešu, duž prošymu tu wo to red.

Do **Wramborškeje** Lužicy wutrobny džeł a poštrov. Wje-šćelany ho dyrbj tam wogebije našče kopješo štopjeri a wosčěrjowjenja namafac. Šy tež ja něšore jafše herbke šćajny dore bylo, šw-li tam šćto tak je njo džełak. Nafšerok a wos-prawy wšćowny šubje rad.

W. we P. ja Ziwocavit. — **W. w Ša.** ja pošturny džeł:

Zamolowity redaktor: šarž Wrygacž w Wošćazjach.

Čižičez a w štad: Šamolerozje knižičej čezetinja, šap, dwešimo j wobuj rut. w Budžichinje.

Hiščezje něšto mam na wutrobje, wo cizmž i tobu, luby bratje, luba šotra, čhu wprócězecz njem šćurjomi wóčzemi, — tat so naju ničo njemoli. Ty dzeřičiš wu-rukomaj tole moje šnadnušče džeło, wukšadowanje šwjate-ho Wóteženášča, štořez hu kaž předowanje f papjerjaneje štěti šćyščak. — Džeňba hu ho tež žyfe wěšezje modlit: Wótež našč! — — Jeli to tež wěčno? Šy dha ho tež woprawdže, jako Bože džečžo wólak t Wobu, twojemu njebieštemu Wótežej? Ja cže wutrobnje prošču, daj šebj, niž mi, wotmolowjenje na to. Ty wěšč derje, so ho twój njebiešti Wótež njeba šebacz ani f Šćawowymaj rukomaj, ani f Šakubowym hlošom, — to rěka — pobožnje czi-njenje hiščezje žana modlitwa njeje pšched tym šćejšom. Šow ho prašča: hu-li Bože džečžo, štořez ho šbožowne šaćuwa so je staw teje wulkeje Wóžeje šwjatje, štořez ho we hromadže šwjatana i tym šćotym šwjatšom lubošez je wšćemi tami, kiž ho šakle modla; štořez we šćođym cžłowjeku šwojeho bratra abo šwoju šotru lubuja? Šdyž tebe lubošez f twojemu njebieštemu Wótežej wosšobuzje, haj tebe wěšeho cžini, so hu jeho džečžo, dha lubošez f bliščjemu je to šwjate wopokajmo, so je to woprawdže wěčno. Šakle tat ho móžejš na to špšćezez, so je twój Wótež našč, kiž špěwajš, Šakubowy wopor, kiž ho šěhnje f trónej šwojeho Woha a Wóža, kiž ho jemu

špoboba, a kiž tež šawěšezje wukšćeňenje namafa. Šinac pak ni. —

Ja bych hiščezje wšćelke f temu mohł pšćištajez a ho prašćez. To pak ja njeham. A to teho bla, so njehy to pšče wjele bylo, ja tebe šćoreho, štabeho, domapštaneho — a šakšo teho bla tež, so pobobnošez Wóžich džečzi f jich njebieštim Wótežom we ničim drubim ho tat traňje a šbožnje nješpotaž, kaž w lubošez f bratram. Dha cže prošču, daj šebj šamemu wotmolowjenje na to prašćenju, je-li twouju wutrobu lubošez f bliščjim tat špšćijaka, so jako wěšćnik wšćitšich twojich bratrow a šćotrow na šwoju wutrobu wosmjenje, hdyž ho modlišč, hdyž proššiš Wóteže našč, kiž hu w njebieščach? — Jenoz tat wulšćizji po Šćuškowej wutrobje twój Wótež našč f Wózej šćwalbje jako šćerušch na wušćotim šćorje: Twoje je to šćalešimo a ta móž a ta czešez do wěčnošezje.

Šamjen.

Sy-li spěwał,
Pílnje džělat,
Strowja óe
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělat
Wšědne dny;
Džěć pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ć křmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Křž Bón poda,
Wokřew ć. F.

Šsersbske njedźelske lopjeno.

Wudawa šo lóžbu šobotu w Šsmolerjez knižničichceteru w Budyhjinje a placži šchwórtelnje 1.50 hr. š portom.

Njedźelu Zwofawit.

Matth. 4. 1—11.

„Njewjedź naš do špytowanja“, tak špěwamy w šwjatym Wótěje-nášcu. Ale je uta prošwta nam lóžbu čěš hětro naleženje, dočel šo špytowanja bojimy a wěrnj kaštu šraščnu móž móže šly njepšćezel nad nami debyč, šdž njewachujemy a šo njemobility? Abo njecějny šo šušto tak wěšći, šo na móžnotu pada njemohility a ša niče njedžeršimj, špěwacj: „njewjedź naš do špytowanja?“ Bohaty, hěwat dobročěrnj, ale šo wěšć wěrnj šušto njes měješće šlužobnita, š šotymž jeho dowěrliwě: wačdnja dla rady šo roščěrowašće a křž dyrbješće wačndje š nim byč, křž pak tež šwojeho Šbóžnita šraščje a šo š njemu pošwawaje. Šas tutón šujes šwojeho šlužobnita šo praščješće, tak š jeho wěrnj šteji a hač je š njej špošojm. Ššlužobniti šdychjo wotmolwiti: „Wój Šbóžnič drje je pšćezšo šwěrnj, ale š mojej šwěrnosće šubjenje dočš šteji. Šly njepšćezel nje pšćezšo špytuje a mi přěduje a wěščje. Žeho šujes šo hěmo džěšće: „Šchto, š tobu čert šo tak šabeta a šy tola pobožny muž? Pola nje je žyle hinač. Za šadny pobožny muž njepšćim ale ja wo tajšć špytowanjach ničšo njpšćim“. Wotročel šo špěčšimwa wotmolwiti: „Ščže wo teho žyle wěšć, šo čert nam ničšo njecějini?“ „Daj, žyle wěščje — mi hiščošće žaneje nuš njeje čěnič“, šnapšćěčšimj tannj njes. Šo wěšćotř dnjach džěšće wón je šwojim šlužobnitoš na fačžu hontim. Ščradž pšćelšimj šli do čěrnjody kačřow. Dvě abo šli džěcu mowce, runje tak wjele džěcu šranjenj. Mowce wostaji š wopřěda ležo a šo jenož prošwawšće, šranjene kačři došahnječ a šlonžwacj. Ššlužobniti je. a šombahće. Na jeno došo šwo-

jemu šujesej pšćiwota: „Měšć wěrnj, čěšobla čert wam žaneje nuš njecějini a mi tak wjele. Wš čže kaž te mowce kačři. Te wostaji hontim ležo, dočel šu jemu wěšće a jemu njecějnu. Ja šywn kaž te šranjene kačři a šywn njepšćěčšej čěšćim. Žeho: da nje pšćěšćěba a nje došahnječ šyta. Šdu byščěšće wš, nuš šujesje, ras šywni, jenešo hěšča šo wostajće, dha byščěšće bórny šonit, kaš šly njepšćezel je wšćelšimj špytowanjemi šo bliži a pak in pak tam wam šanjenje na puč čěšćuje“. Daj, šly čěšćarjo, tak je. Duchownje mowiti, křž lošiwšimšćeni šo šwojim hěčšćim pučadž šhodža, čži ničšo wo špytowanjach njepšćim. Š čěšću dyrbi čert njš hiščješ nadděšće? Wšćak šu šho šeho. Ale šdž čěšću naščemu Šbóžničej šlužbemu šwěrnjšč džěšćez a na jeho pučadž šhodžje, dha bórny ša tym pšćindžim, kaš čěšćo šo nam to čěšći, kaš móže pak wěšće pak šrudšba pak šedny njepšćezel pak šedny pšćezel wš šabadžječ ščěnič, dha namučšimj špěwacj: „Njewjedź naš do špytowanja“. Wo špytowanjach džě š nam džěšća tež našče šwoj ščěnje rěččje. Džěšća je přěšnja njedžela to šwaj pošćim žaču. Čěšobla pak šteji uto ščěnje wo škřyšćušćowim špytowanjaj na čžole wšćšćič ščěšćow tuteho pošćimě čěšćaj? Žeho: da, dočelš měješće škřyšćušćow čěšćenje a wamrěšće šon wotšćimj šonj, „šo by wón te čěšćowšće šušći škašć“. „Daj, wěščješće dha wo hiščješće šo čert je“, woprašča šo mudročej pobožneho šušćimšćaja. Šon wotmolwiti: „Přěšny nje, ale wot teho čěšćaj, šo š wotwěrnjenaj wěščemaj do šwěta šhadam, to wěrnj, dočelš wěščudžom jeho šlědu wšćim“. Woprašdže, šhžj š wotwěrnjenaj wo šonaj do šwěta šhadamj a pšćědewšćim do šwojese wutrobj, dha wšćimj dočš wo škřćowanjaj čěšćaj. Šajž hěšćini a šli njeběcu čšlowjetojo šušć, šo šo šjes šobu roš-

prënja mŕda dobročertja. Njedzjeržeže hebi ſa hnadne, hdyž može-
če hebi pražje, to ſeže hrěd wotpoſaſati a dobre bėdenje ho bė-
džili. To naſ ſ nowym dobročjam ſaſori. Kſaje pak je ſnyh-
lenie my. Kſi hu padnyli? Padani a Žewa ho po hrěſchymu
padje haibowachajta a pſyſchajta ho w dŕed Bohom ſchowacz. Ju-
dodſch piſcheradnik žaneho mēra wſazy njenamata, dokelž bėſche
njenawomatu krej piſcheradnik a lapadje do ſadnėlowanija. Bėr, kſi
bėche i bojoſu pſchėd cłownejami, hwojeho Knjeja ſaprel,
džėche i diwora wyſchėdneho mēchnika — žafoſnje pſakajo. Ale
Joſef, kſi bėche ſawjedzerju Potiſarowaje žony hwoernje a pozni-
woje napchecžawo ſtal, mōjeſche i dobrym hwoedomnjom do jaſtrwa
bič.

„A hſaj, jandželjo pſchitupidju a hſuachju jemu.“ To je
dalſha mŕda ſa hwoēne pſchewinuju. „My duh bė wotpoſaſaju, nētt'
pſchitubdžaja dobri duchjo jo hſyjaczi totaſchjojo a hſu-
čebnyj Boha. Kſaj je nchdy jandžel Boži hſeljaſej hłėb i
wodu pſchitujel, toſ pſchitujehu jandželjo naſchenu wot poſ-
ženija a bėdženija wſuſtaemni Knjejeje wofſchewjenje. Hłėb ſa jeho bėd-
moni: njehu jeho na nſonaj pſchėd wſchitke bėdženija, jeho žiwje-
nje a wuwarjece a pſchewodža jeho ſ rewa i tronej kraſnojeje.
Žich hſuſha poſajuje nam w Kſrſtju teho wēneho trala, ko-
renniz je data wſchitka mōz w njebeſchach a na zem. Schtōž
bėche hſyrowat jemu jaſo mŕdu ſa Bohu napchecžiwne puče
prjebdžerka, to he Bōdneu hſynej jaſo dobročertka mŕda ſa
hwoēne bėdženje w bōjſej wēnojezi doſtanje. Mo ſpominaj
iahu na Joſefa. Dokelž bėche cžyſti a hwoernje woſtal, bė pſchėd
Bože wodjenje i hſubim do wyſtoſeje wjedneu, ſo bė prėni
muž w Egiptowje. Njeje pſchego wēno bylo a njeje tež dženka
hjejeje wēno: „Jandžel teho Knjeja lėha ho woſtoło mych, kſi
ho jeho boja a pomha jim?“

Duž wojujmy hwoēni pſchecžawo wſchitkim nadbėham čerta.
Dyje je noſdja mōz hłaba, ale ſa naſ wujuje muž prāwy: Jeſuſ
Kſrſtjuſ, kſi je we wſchitkim hſyrowanem jaſo my, ale bjeſ hrěcha.
Jeho dobroče je naſche dobroče. Nētt mōžemy ſ Lutherom
iſtwac:

Tón ſerčhta na hwoēce

Nētt hłaba hurowje,

Wōn njeſchodži pak nam,

Bōh hndži jeho kam,

Joſ' hlow žto pobicz mōže!

Tuto hlowežto je: Jeſuſ. Knježe Jeſu, pomhaj teſh nam
dobocz! Gamjen.

Sawjate wotkaſanje.

Stōž: Szo luboſež bōjſta modlu ſ tebi —

1. A nam Sbzōnit naſch je pſchichol i njebej; Wōtž da
nam Szymo hwojeho; nam hrěchom wodadž je pſchitujel, Knjes
woprowaſhe ſa nch ho. Je dokonaj ſtat wmoženija, tōi
traſny duſhe nawoženija!

2. Knjes wuſtaj je wotkaſ n' ſa wſchitkch hndych hrěch-
nitom, wročyt, hnadu, mōz, mēr, žohowanje čſe dač nam
hndym i njebejom. Je hwojatu wječer pſchichowal, wſchėd
widerpſchyl, wſchėd na n' u woſtal.

3. Nētt pōježe hrowni, wobezženij, my ſhori i prawem' le-
tarſej. Wot hrěchom budža wučiſčeni, kſi proſcha, pſchitidu
ſ Jeſuſej. O pōježe ſrudni, hndni, ſhori, wſchė tam naſche
Jeſuſ hoi.

1. Schtōž budže dač ho ſnyje wot njeho, tōn dobry džel
ſ nim beſtanje, jem' ſtač ho njeb'dže nižo ſheſ, dokelž wſchōn
cžyſti jandže je. Ta luboſež bōjſta wſchitko cžini ſa hrěſchitkow,
kſi hu wo wini.

5. Knjes i wutrobjo je hebi žadal, wſchėd hwojich i hłidu
hru. mažtež, je ſ niſtym wōždom na naſ hładal, čſe naſ wſchėd
ſ nctwa wofſchewiež. My wſchitzy jeho potrebeamy, wſchė hłaba
i jeho hnadu mamy.

6. Duž Knjeja proſchmy w poučnowezi, ſo byſti hoſečo do-
ſejni — Knjes pſchitidže — wobladocz hej hož ži pſchij hwojeje
hwojate wječer, hač woſcha w čitzy jeho drawu — hač beſtojni
hu ſ jeho hlawu.

7. My byſti hſubjeni na wēžni wſchėd naſchich hōſečow,
hrěchom dla. — Nētt pak hmy Bože lube džeci pſches jeho hyna
Kſrſtjuſha. My mamy, n'ebje wotewrjene, hmy džeci Bože
wmožene.

8. Kcm dawa w hłėbi hwoje cželo, wo wini hwoju hwojatu
krej. Je bohače kryw hwoje hłidu, wſcho pečne darow na nini
ſter. Za hndych hrěſchitkow kſi i njemni hu pſchichſti, poſchuchali
em.

9. Wſchōn naſchu hlaboſž luboſež noſh, naſ wēczna luboſež
lubnje. Szymo luby Wōtza ſa naſ proſhy, ſo mēli my to žiwjenje.
Nam žiwjenje je Kſrſtjuſ dobri hdyž ham je w Božim hndže
pobyt

10. Te luboſež ſa naſ i hwierezi džėche, ſa naſ wſchėd w-
prowaſhe ho, ſa naſ ſlych hſchōwana bėche to luboſež! wopomu
tōždy to. Te naſ je Kſrſtjuſ hſchōwany; nam tohiji wſchė
hwiertne ramy

11. Nam hndym Kſrſtjuſ wſchitko dari, ſa naſ je pſche-
la: hwoju krej, ſo byſti my pſchėd Bohom prawi, hdyž wučiſčeni
my hmy i nje! My mamy prawdoſež Kſrſtjuſha; nētt
ſtroſchuje dženty i hwojeni' Bohu

12. We wmojch ranach čhu ho hrowacz, mōj luby, hwoerny
Sbzōnitko: we wutrobje čje hoſpodoſež mōj tralo, Knježe
Jeſuſho; čje durbym mēcz, tōwž bucz a woſtač, pſchėd Bohom
i wbi budu wobitacz.

13. Tej ſtaci naſchob' wēcznoh' ſboža budž hrowaſto, cželēž
do wēcznoſeže. My nqmy wujednanoh' Boha, nētt Wōtza teje
luboſeže! Wōn nam w'chē naſche hrėchi woda, hdyž hwojoh'
Szymo ſa naſ poda.

14. Kſhwal teho Knjeja woja duſcha, džal ſpėwaj jemu
i wutrobjo. Cželēž wēczna jemu Knjejeje hſuſha ſa wſchitke jeho
d'braty. Wſchōn wōdych ſpėwai, ſhwal wſcho Boho! Bōh je
naſch Wōtž, nam žoro! hwoja! W

Gody.

(Sčončjenje.)

Jan hėbluje, ſo tal cželēi woſtoło njeho lėtaja. Dželo jemu
wot rukow dže. Je wjeſhe, jemu pſchichładowacz. Wjeſhe je
tež w Janowej wutrobje. Je to jutrowne wjeſhele. Wchōu to
rjane jutry: pſchitroba ho hōbu wjeſheleſeje, wutrobjo ho radowacu
a dwē wutrobje bėſchēje iſchōwonej tehdla, ſo ho na cžoh žiwje-
nija hſubichjei.

Nētt Jan ſaſo ho džele. Je to poſlednje lėto, ſo pola
mēchra džela. Sdyž hu iaſo jutry, durbj bydlenie a wſchertnja
bižo pſchitowemana byž. ſo byſchaj mēdaj mandželſtja, kotrejuž
hwaž ho w wēženiju po jutrach hwierezič durbjeche, ſačahmēč
moſhoj do ſtatoka hwojeho a mchdy miſchit hndym lapočetž
hwoje dželo.

Janej ſhwataja tal pſchij džele myſle doſad a do pſchichoda,
a hu to wjeſhe myſle!

A Mada heđi domach pſchij wotnje a ſchije hebi hwoj wu-
tor. Njezewjeſčimite radowanje pſchij tym na jeje wobliczu leži. Je
ranje pſchij tym dobrim rjanym placie, kotruž bė Janowa cžeta
ſ hłubej darita. Po mtoſej mičarkſi durbjeche tola wiſcho berje
wutrowanaje a dohotowanaje byž!

Wo leto dale žny. W Njebdžezach maja zowu tšcherijnju a mido tšcheričeho mštrca, fornyž ma sažo mlodu pštru man-
dželstu. Po juracy h šhwacowak a i šhwaja tu jazchajnyk. A i tšcherjezjani bė do tšcherenje tež hnydom dželu p'chijšho a Jan
ho nede konydži, ale bė hebi hnydom po mlodeho pomoznita
šchoi, i fornyž bė ho p'čyby hjož rječel. P'renje wješehe dželu
bėdu hjo i tšcherenje wnečahnye a bėdu hšwacowak namatale.
Duž hjes džina, to nwe što'ant'i p'chidžedchu. Wo ranja laež
do wjezera bėhčaj duž tšcherenje p'chi pilum dželu!

A mloda tšcherka niz mjenje! Nutschad, wonkach, w hrodži,
na jahrowcy a tež na pštri bė dželu dojž. A mlodej rury p'chi-
nastje; rad. „Ze to tola statow mój, statel naju!“ tak hebi
Makta p'čezjo ižo a sažo wješela p'chi d'žele pšchwofa. Wo-
hebie rjenje; pať ho to dželachde, hdyž Jan na polku abo w ja-
hrowde ras na hobjinik abo nješto wjazy hodu dželachde. Tekto
šhwite hebi wja, byrnyčej w tšchereni tež nufne bylo, woheť-
pať tebyu bomhačde, hdyž bė hšina wta p'chi jentm dželu
trėbna.

A laž w chėdny dzej' p'čnje dželachu, tak njed'el'ki dzej'
rjenje hšwacowak, wtohaj manželstaj a tšcherički. Kaž wot
doma wjezanje, tak to džerječstaj a kenučy hšodželstaj, a tš-
cherički i nimaj. Kaž i Wobennu žlowu a dome' toľ ho teť maczer-
nje herbškej rječi hšwicu d'ezjadu. „Szerb te Nowiny“ bėdu
pola r'ich demač a „Pombaj Boly“ bė jich stajny ujedel'ki hojcz.
Šaj, mlody mištr ho šamo dyž a dyž pjera pšijimofče a nješto
uapšja la tutej herbškej lopjenu. Wješčaznje salupi pola njeju
tež „Mišioniki p'poh“, to by resprawjal wo dželu w Knjejiowym
kralewstwe i bly'ca a i dalofa. Wohebie jeju kőzbe lito i nowa
šajimowacde resprawla wo darach a Knjejiowe mišionstwo mjes
pohananu, wjedželstaj tola, to wobeuju star'edži rad i cžija ho
njo d'ary wprawaščstaj. Tola nješawčstaj tež to i bliska, to
šchož šimstowneho mišionstwa je. Wjedželstaj tola, kať mřina
tu pomoz.

Wohebitu hšwedeť bė pšeho, hdyž i domjazje wješt'i luby
wopyt pšidžde, p'čedy w chėdny nanaj a ma žerit. A nastubšer
pučz sažo bė mlodymaj tón do domjazje wješt'i. Kať moško to
hmat byž! Kať moškoj sabycz narodny dom narednu wješt'u,
narednočej hamu!

W šwojom mlodym mandželstwe nješawčstaj, so star'čijsta
lubočy, wot Boha žohnowana, bė imaj takji rjany pšpocat'
šmožnika, a wjedželstaj, so star'čijšte dobroproščenje jeju pšeho-
wodželče dzej' wote dnja, kaž bė jeju pšewod'ale pšehes žyle
mlode žimjenje, haj — a to njeamjelleža Jan — kaž bė star'čijšte
dobroproščenje jeju pšehompale pšehes cžjenu došhe a mulle
šrakhi. Za to džel dawočž star'čijnoj a Bohu, lubenu Knjeje,
je šlowom a je štitom, haj, žyhm žimjentom, to hebi pšehes-
laž blubščitaj a wo to ho p'rozowalčstaj i moljenom a dobro-
proščentjom.

A hdyž d'ewka do Njebž p'chidženič, widžišč, so star'čijšte
a Bože hšowowanje i tšcherjezjani. (Kőnz.)

Zvrtej a stat.

W Bramborčej wotmėwaja ho 20. februara wólby do kraj-
neho hejzama a i dobom tež do provincialnyh hejzmoj. Wólone
wojowanje je ho hjož šapočez. Wupad wólbow je wažny, niz
jeno fa Bramborču, nē tež na wšehem pohlebk'i sa Němiku. Duž
meľ ho to kőzdy kšehčan a — wušeđėnny woheťe! — kőzda
kšehčanawa wo to p'rozowcz, jo ho kšehčan-žny, wėrny kandida-
tojo wupowla, tak so by kšehčanstwo, žvrtej, wėra pšehowana,
ščitana a pobjerana byla w Bramborčej a duž pšehes to nekāt
tež po Němiki; pšehetož nieč tež Bramborčta wjazy tu pšeh-

wahu nina kőz do wőjny a we wőjnje, pšehowahu tola bidže-
nia w nemeťkej republiki.

Kaž „Szerbke Nowiny“ pižaju, ho Szerbjo ke kšehčan'kej
ludowej stronje p'ch'ankuja. W Njeuňgijim wotrjeju steji na
kšehčnje tutej stronj na 3. mjeňje ewangeliť Szerb, pšehčanž
Jan Šajezč-Kajonij a to wrajny hejm a na 5. mjeňje ewangeliť
Szerb, gnejički pšehedječejet August Bala w Nareču. Kať da-
lofo Szerbja ja tutej kšehčny steja, hdyže bafle wšiba šama do-
p'otajacz, kaž tu w Zafisej. Trėbničich p'awjezjocho wo
budny hšibanju tam nimanu, kšiba se „Szerbčiki Nowinow“. —

W Hamburgu je ho we wėdazž kšul'keje nabožny podob-
neho štalo, kaž pola nož w Zafisej. Wšcha šču, ka raba
pškla 18. dezembra 1820 na wješeh štar'čich to namerhwenje.
to ma' a cži, kš dzeja kwoje džeč'i do nabožneho roznawčowanje
šha i, to woheťe namjetowacz. Tola je kaž w Zafisej po'put.
ak nastjepe mišdženje wušeđėnaweho huda wobėdu a duž tola
wulfoštawu wšitawu šamaja. Hamburgskta wješha kšulka rada
a šaksti kšutowy mištr ho — na pučny jady woľ to šekaja. Kačej
tež to woni wuprjawcjom jafšeho ministra prawo wobšlowaju?
Autob' rješny, jako ho njeawalno we šakšim hejmje wo tutny
p'ra čenju jednacde, nēdže tole: „Tat došho hoč žym ja mi-
šter, wlačji moje mjenje'e“. Wė to tebyu bocz, jako ho nēšore
štrony wješčerječe p'raščadny a tym tež tu naspomnjenym wu-
šeđom kuloweho ministra wo žanowjenju ša nabožne hodyžny.
Wšchwot'ž jako tašta, ho tebyu namjelleža, jenž kšutowy mi-
šter fant, p'čezčino ko renuz ho to p'roščenje wėrjehe,
rječeljde. — W šamnyhm poheđenju bėdu komunijstojjo na-
mjetowati, so ma ho nabožna do žyla je ščitow wostroštin.
Jako ho wo tutny wješe „modernym“ namjelleje wotšlowo-
wa che, bo namjet wotšopotanany, kač wutje fa njón hšowowadu
k'munijstojjo, njeowotwižni a sojaldemokratatojo, potajšim te šti
štrony, koteč'ho njawo to hejmje wješčitny — nieč tež jenoz wo
jednu hšoh; pšehožno namjetej komunijstow hšowowachu wješe
drube štrony hejzma.

S bliska a i dalofa.

Szerbka wučba wo p'raščaj škulach. Pšehozo a p'čezjo sažo
pšehes žemše nowiny pomjezej dje, so ma ho w herbšich škulach
herbša nabožna wučjež, herbžy ho cžitacz a pišaž; ale to drje
dyrbi jeno lud lepicz a šlepicz. Šchož čyž! žatacz, so dyrbi ho
w tutny nastupnym nē čyž te štrony kšehčeljawa a wučještawa
štač, tón drje mžeje hody do wėčnyof-že cžafacz, tola pobawo.
Tehoda ho pšehoz pšijstaj, hdyž hebi šarčiji w žadaju. Ale
i tomu šarčiji nješchidnu. Woni hu k' temu p'čeleni; dadža
wješenom hieč, kaž bė. A tola hdyž jich džeč'i wot teho wot-
wšenje, so ho ja hšwoje džeč'i štarajna, tež šchož čyšt a herbšny
wužbu nastupa. Tehoda dyrbjeli ho w kőzdej wšy nēšofji mu-
žojo namatač, kš ja to wujtupuja, moje bla hebi dadža pišnu
šestajecz, koteč' ho wot herbšich štarčich podp'iče a ho knječ-
štwu i jich žadantjom pšehopoda. P'rohej; wo herbšny wučbu
wjazy njetrjeboja, woni maja ju jenož žadacz. Knječštwu
dyrbi herbške džeč'i herbšit wužtež doč; to je žyle k'ruta a
wjerda p'ch'anjna. Žyle wšcho jene, kač je wučez kšenz abo
Szerb. Szerbke džeč' dyrbi se 6 štami nēm, šti nawnknyčej
dha mžeje ho wot dorowčeheno nēmžeho wuwužeheno cžlowjeťa
tež žadacz, so tak wjele herbšit nawnitnje, so mžeje herbju wučjež.

W. w. Ba. fa pošutny dzej' (20. 2.) — S. to W. ja Dauti.

Samoljuty redaktor: šaraz Wyrgez' w Kobjaczšach.
Cžijščy a naklad: Šmolerčez kšihječ'kšehčinja, šap. družstwu
i wobnyj. ruf. w Budyšinje.

Sy-li spěwai,
Pítaje džělať,
Strowja će
Swójbny statoť:
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mэрný
Čeistwosć da.

Nječ ty spěwas,
Swérnje džělať
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duśi daty,
Wo počń ty.

Z njebies mana
Nječ éi khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew F.

• Serbske njeđzelske kopjeno. •

Wudana je kóžni hobotw w Szmaleskej knižnicy sčezetny w Budyšinuju a ptaći sčtwórtkujnje 1.50 hr. s portom.

Njeđzeltu Reminiscece.

Čef. 43, 24, 25.

Pokutny džen je šašo pšed durjemi; hěwěta wyšchnoć je wšah jemu šahń wěta, ale my mamy k našim herškim wo-
hodam dorěć, to tež bies tajteho šahńa poratny džen čěšće
a šhanje i Božej křěšću hwojeća. — Nětotny pokutny džen je
ja našy lud bjez šelhadžal; kaj plód je wón pšahńež? Boží
hamor je wo naše wutroby klapal. Wdy drje šmy hebi prašli:
„Wěno je, wón pšed durjemi šej a klapa, ja jeho hěš hě-
šah; ja čhu jemu dur'e wotwrić, so by wón šahńol a so mu-
wječerjad a ja i nim.“ Nětotne dny my potom kaž w nje-
márie šhodžachuy. Ale bórny pšahńežah ptať pod nješchani
a wšahće dobre šhny šelhadžah. Poratny džen běše pšahńol
a šašo šahńol a wšahńo pšahńo šahńo wosta. Šahńo by i tajteho
šhonyja wón žabanje njeměť: So by tola tež ja našahńo pokutny
džen našahńo kaž ja šahńo na šahńo přewodwanje, šhěž wu-
šahńo, rať a pšedwanjo šo pšed Bohom pokonach; a šahńo
pšahńahńo wosta, so maja šo wšahńy k Bohu i mozu wolaž a
šahńo šo wšahńež wot hwojeho šeho pšahńo a wot šahńo hwo-
jeho wosta!

A šhě je hamor, kotřž šahńež čłowěš wutroby tak ro-
bije, šhě je na woběmaj bokomaj wótrny njež, kotřž šo pšed-
dře. hač šo šahńežah duka a duch tež šahńež mošho, šhě je
šahńo, kotřž dukať tak šahńežah, šo jo wona wazy wotčahńež
njeměť? Čěhmy my pod Sinai šahńež, i šahńež Boža nje-
šahńež i šahńežah na rímanjom k ludu rěčejšoh? Ach, šahńež
džě šu šahńo wšahńo hramanj a šahńežah; tola šahńež čěšće
šahńežah mošho. Na šahńež njež wšahńež a móžniče ujeje, šahńež

mošho mawěch a šahńežah wubudžě, hač našy šahńež pod
šahńežah a na šahńež. A wo nim wo wšahńežah na čěš profetěš
šahńežah rěčě.

Na jeho šahńežah wo pomni

1. kať Boža šahńežah lubošěž šahńež: Wdy šy ty šahńež
žer'e nacěš i šahńežah hěšahni,
2. kať Boža njewoššěšah hnađa trošahńež: Ja ja-
hnađi šahńežah pšahńežah moje šahńež.

1. Wot teho dn'a šahńež, šo šu čłowěšah wot Boha wot-
pahněš, Boža lubošěž na šy šahńež, wotpahněšah šahńežah
šahńežah hěšah ni hěšah kopili pšahńežah wšahńežah
Božěch a Bóh je šahńežah šahńežah, kotřž hwojeho wu-
šahńežah nima, šahńežah kaž šahńežah. Tež šahńežah lud, kotřž
wón hebi wu-
šahńežah, šo by i šahńežah wu-
šahńežah je wón šahńežah hwojeho njewoššěšah
šahńežah, kať i njewoššěšah a wotpahněšah Božu
lubošěžah pšahńežah a jeho
šahńežah šahńežah. Tola je wón šahńežah i
šahńežah hwojeho, šahńežah a šahńežah
šahńežah šahńežah, kotřž wón na šahńežah
šahńežah. Džělo Božejah lubošěžah našy šahńežah
šahńežah na šahńežah; to jeho šahńežah
šahńežah kaž šahńežah šahńežah.

šahńežah šahńežah jeho wšahńežah, šahńežah džělo džě
na to, druhim do-
brotu čěšńežah; šahńežah ewangeli přewodah, šahńežah
šahńežah šahńežah, šahńežah šahńežah
šahńežah šahńežah. — A šahńežah šahńežah
w jeho wšahńežah, kotřž wón na šahńežah
šahńežah šahńežah rěčě jeho šahńežah
šahńežah na njewoššěšah a šahńežah šahńežah
šahńežah šahńežah šahńežah šahńežah

na Golgatha: kaj ho wón bédži w swobodnym po-je, kaj budže p'gradženy a zaprěty, banjeni a japlunawcy, ta ho wón pod ežeju křtija k řeni wojeje, kaj pod njeřměrny čjowlu ja swojimu Bohom woła! Nješkapa to wšitko je iacžakowaje: mozu wo woju wutrobu: Šaj, mi hy ty křuženja nacžinił i twojimi brěčhanii!

A fotre brěči dha nař a nař lud wobforžuja. Hdyž ho my, kaž bebi pokutny džej w. i. nař žada, na Božich džeha-ž kajnyad měrny, dha nje e žana, forraž by p'dečžyno nam nje-řwedežija. A štož nař najbóle boli a žawa, je to io ho jaložž a ja šad nabožiny mjes načim ludom dale bóle šubijuje. Nařch njeřkřiči narod je narod, fotryž žaneho živeho Boha w azy nima, je ř jentim žlowom bjesbóžny narod. Albo je to p'sche-wónije řudžene? Praji dha tamne napiřmo Božich lařnje: „Ja řym tón škr'eš, twój Bóh", mjes nam wemóweč? Šnajeř je wožo jafo ty w džim řwajati majetloječ? Wdžič ž je w nim wprawdože teho škr'eša, fotryž tebi i hnydy řoždy džej řwoje ři-wojenje i nowa dari a fotryž móže io tebi wřač, taž učež ho rita wotročež, fotryž móže tebi njeřjeha wotročež a řantnyž? We wučjež prařič ž ty haj, ale we řwotnu u ty jeho wobřladu jeřki jafo řařariteho krala, ja fotrehož řkřibjetem móže čłowier čj-ničej. řkřtož dže. Duž je b'es džywa, io tež na bokabowječej p'o-kracje. Šalomon pičje: Bohabowječ je řawožak wudroweža a w řawehišnje Luther wriřadowanje řoždeje ka nje řapočnje: Wly ho dyřbiny Boha boječ a jeho lubowadž. Ale řa dha je? Wjele bo-ře p'wech čłowjekani, njeřbožim, nuř, ale malo bokabowječe. Malo džečžajeje boječeje. Kefko dha řič je, fotřič čyřti i řořewom prařje: „Kaj wobř ja ta ty wulři řožž čžinič a p'dečžyno Bohu řřwedežič?" Ale tež řkuda wotročež wřka bo-řož ž njeje. Boh čłowier w řkřiči a řhořta, ale čłowjekojio u řdadaž p'ymječ, řo wón to čžini, a řiž i nimi řhodža, d'rie na řkřwiti i řlowu řkřajio a wotom tola brěčha, taž řu p'riedy brěčhiti.

A kaž je w nařim ludu malo boječeje p'wech Bohom, taž tež malo luboweč? Jnenu, A řřawěřim ludu, je řo řlowo řawo: řeřich, řřawo, tón řkrijes nař Bóh je řeniž ři řkr'eš; a io dyřbity teho řkrijea, wwojeho Boha, lubowadž i řylej wutrobu a ř řylej řuřku a je widoč moju". A na čž Šobžnik tuto řame řlowo do řwo'eho řta wořnje, hdyž řkrijee: „Ty dyřbity Boha, wwojeho řkrijea lubowadž i řylej wutrobu a ř řylej řuřku a je widoč twaje wujřtu". Wren'e řkrijee, řdyž my i řřwěřwom řewamny: „Ja wutrobnje mam lubo čže"; ale je dha to tež wěr-wo? Doteř je njewěra řaž pon'ež na njewěřwajach a wěr-je řyř padnyla a je Božim řkrijem ř na čchemu řožny wšitku čžerřim barbu woła, dha řim my p'dečžyno Bohu řa řimwa a řimui. A wón tola njeje řadny daloki Bóh — w řwajim řimui je wón nam hačž nana-řkrijee řkupil, řaž io my w nim jeho řaweho widožim u jeho řylej majetločija a lubořija, a tola řimui my řa řimui.

A řeboda tež na řowitne: myřki pobraduje. Što dha nař do řowit čžerř? Wože donachyp'waje a řoša huda. Boži řimui nař i brěcha wón honi a řoža huada nař do bokabowajino-jeje najs wobi. Ale řomui dha řo njeež p'weč wutrobu d'reje? Što dho n'eřko wot řowitnych řyřlow w'e? Wly řo řpowjedamny a řala řo njeřpowjedamny. Šde dha řu čži řřwěřim brěčhiny, na řowit d'je Boži řawjeřio wjeřela? Šde řu ři, fotřič je řwajim p'riedawčim řwajenjom řawaja řaž řawens, řawof a řawja řawlena.

Na řutim pučju řenje ř řaweni řaweni rowařim u řim řkrijem njewěřidže, ř řawej wjeřeřej wěrje. W řežřiči čžachadž řo řa řim p'rařčamny: řdyž řař řo nam d'jeje d'je, dha řwój pučž d'iemu, řaž by řadny Bóh w njeřjeřach njeřbi.

A najřb'rdje je, tež my wšitny řim do řuteje brěčhajeje winy řawehio luba bokubaplečeni. Šařawamny my řwajje brěči řaž ežeje brimio? Je nařka luboweč i Šobžnik je řa řyřna, io my tež brěčhajeje myřle řidžimny? Móžemy my wjeřeři we wěrje i wutrobu řp'waeč: Je Bóh mój p'wečej řa mje, dha ni-žo njewořni, hačž řyř řwedež dže na mje, ja ř Bohu řřwajim? Nař Šobžnik tež na řa čhe řerřibe wotaby řhada, wón wdiž, řa wone Bože domy wotp'wečžija a řewanjše řubje wjeřija, ja řwěřwiti řubłani řaw'a a Bože wěčnje řubla řařp'wožim, io jeho ři řw'io: „Mi řy ty řkřuženja nacžinił i twojimi brěčhanii!"

2. D'rať budž Bohu, io wón tež p'řhitožti w řwajje je wuřřew'e: řnaje: „Ja řahubju twoje p'deřwajenje moje dia."

Řaje mózne, řkubofe, řrařne řlowo! Ja, wón řapočnje, ja řim tón řkrijes a rowač njeje řadny Šobžnik. Što dže je řwajim „ja" řorno nito „ja" řtupiž a řw'eč: „Ja řim tež řobu d'čal?" Wly čwemy tola řadič wutrobu a řaw řřowadž a Bohu řo d'řawadž, io je wón na řwěřlo njeječžimje „Ja řahubju", w'ečžim wón dale, „twoje p'weřwajenje". Wjeřej řo, io řkrijee řa řawofe. W řkrijim řawje rowa to dale wriřaduje: „Ja řahubju twój řož jafo w'ečej a twoje brěči řaw řaw řawim". „Ja řahubju", ot řa řkrijee, řaž by řo řař řawubjenje ři čže řřw'io řawo. řaž tež je. Wjeřtož nař wotp'wečžim wěčny m'eřwiti ři čže řřw'io řa nař řowja a nam hnydy řwajje w'ečžio řew'awaja ři čže řw'io ři čže ři čže. To w'ečeje w'ečžiojeje wón na nařhe brěči řp'winač njeřka. Čłowjekojio ř'ewim: „Wodadž ři je to čžu, ale řawimieč je to tebi njemówe". Ale t'ra w'ečžna řawofeč dže wotny wimui řa řady řo čřw'awč, io řo wřawje njep'owita. A fotry je řw'ej řařhe řw'awim? „W'eče dia", niž nařde dia. Niž nařčich ř'awof dia, niž nařčaje wery dia. W'eča njeje řana wrowdože; a řana řařhaja, wotna řenož řkrijewom řařhaju řařhijimje. „W'eče dia." Wot řwajeho dyřbi wón io d'račž, p'wečtož wón řam ma řa nař wrowdočž. Wón dyřbi io tež d'račž, p'wečtož wón řam je luboweč, fotraž ni-žo řaw'a řa řo řřw'awč w'ečeje. Wón řam řteji tež w prawim rowařw'ioje i řamui. Wón je řo nařhe řw'at řeřim. Duž móžemy tež my i řim řew'owadž. Šwajioje dia je wón nařim wimui njeřk. řeřo dia mamny my wrowdaje řw'edow a řu wrowdočž, fotraž p'weč Bohom řaw ži. Šwajioje dia, i mozu řwajeho řawjeřiočaja dari wón nam rowe řw'awje. řeřobla řaw'eřič ty řawu do w'ečžioho řw'awjenja, p'wečtož wón řam řu dyřie ř w'ečžimem řw'awim.

A io wšitko je wón nam na ř čžim d'obyl. Duž je řkrijee řow'eřimny řwajje myřle, we wutrobre najeřim řowim: řw'ejje, ty řkrijio Bože, řiž řw'eča brěči njeřeřič, řimil řo uad nam a daj nam twój m'eř. řawjei.

Wičern.

Šwitske niřšionistwo wola n'eřle w februaru řyř řařku na řowoz. řeřew'ki wójny, w'ečjeje d'rořota, řu řa řyřne, řo je řrawč, io řu t'ra d'řelo je řw'io řim wjeře a wulřim i řowatny řowowonjom řřw'awajeni wulřimamini řiřči. To njeřm'eř p'čidadž, řřiba io čžečič, io řy řyř lud a ty i řim řařowowal.

Šwitskome niřšionistwo — jeho řw'adž, jeho w'ečž w řew-řteje je Wičern. Wo řim tu řlowečžo.

řon Heinrich Wičern narodžio řo 21. řawřeje 1808 w řaw burgu. řa řeřologiju wulřowowawiči řu w řamburgu i řow d'řrijom řenje njeřjeřje řawle, do fotrežej řw'aju řkude džečži řawno p'řijimane. Džeř 1. nowembra 1833 řařož wón tón w'ečžioho wulři a wulřwalentny wulřaw „Rathshaus" w řaw burgum řřw'ednečž je řw'eri, a řařož řa řw'ej řaw'awome niřšion-

imo ja Rēmstu. Tātāt wustaw wopšchija wustaw sa sanjerodžene džęči, penzionat sa džęči wyščich wostrow, wučętrnju sa tajščich, toščiz ho ja dęlo w snuštowomun miffionistnje pschihotuja, tehornuju teč ćuščęčętrnju, sniwijačarnju, sniščipščędawarnju. Wo pschitadžę tuteho wustawa bu jich polđajščho wjele podobnych laloženych w Rēmstej, Franzowstej, Zędzęlstej atd. Zo bu w lęže 1848 hłowne towarščuwa ja snuštowome miffionistwo lalojene, bę teč Wichernow stut. Zo hęje zyle dżęzgowane muije bę a jo s wuškin zohnowanjom bę, bu teč pschipowrate. Wón bu ja radu do pruwščho ministertja powołany a bu hębujaw wyščęsteje zytowineje radu; mějšeke wošębe dohlabowarštwu nad jawnami pod hobu. Wichern ho teč njeje bojal pschęd wyščotim w kraju ale je spwat wšawa na nišč dobyč. Džęi 7. hępreje 1881 jęnre wón.

Wuštw „Nantes Haus“ bę ja džęči, kiž tam „astypichu, faj nowa jęnja. Zo wošębe spšnawadu na tym, jo to wěrne hłowno tcho žiwjenja je tu wušchędjom wobdawajęce, tak někotře i nišč njebę hač dotal ničjo wo nim wjedzato. Wichern nje-džiwawaję jeno na to, jo by ho tuto hłowno žiwjenja džęčom wo wošębtinych hędžinčich nabožnych a pa-čęčičich, hębubžęlščo, nę, pschędewščęm teč na to, jo by jich zyle žiwjenje bylo ćzim bóle jeme žiwę sędnowojęč s Jęstřhom Sbrystřuhom, tym žiwym Sbzę-nifom; wone dyrjowaju tcho Sbzęnřta jako tcho spšnacž, kotruž teč nětęle hęčęčę žaw mjes nami, dokolęčo hęmšne džiwne stuttu faj tędby a wobnowoję je hęmžiwim hłowam zlowjefow du čę faj tędby. Zęboda wotmęwawaję wón wščędnę hromadne marnow; je; pschi tawch bu i modlitwu, s dobroptroščędjom a s hęčeluchom hędby wopowunjenju, kotruž mějšeke narodny džęi abo kčęčęnřst džęi abo a kotrehož ho džęi lęstjefęce, jo bu do wuštwawa pschitaju. Teč tych, kiž dom wopuščęstich, nębu jabyje; ćzi i domje a ćzi wšwta njeho dęchu tak pčęšes duchowny spowst wjawan a kóždu jenotlivy ćstjefęčę ho tak pčęšę a wščędžom wot Wošęho hłowa woadaty, wščędnę, džęzčuju. Hędž pschi wščęch ho potom nome w džęčęch sřbawę žiwęnję — žiwjenje wěrneho džęčęja Wošęho — wofawawajęce, radowajęce a džęto-wajęce ho wutroba Wichernowa faj sabrodničowa hędž wibžij hęmšęnjęčta sřwadęčę.

Ras rawo bę ho Wichern i džęčęjmi pschi biblischich stawi-tnach dolžo rostřęzowat wo bojštim žiwjenju, kotrež dyrbi to jęntę wuspšęntę. Jęmu a džęčęjom bę ho wutroba pschi tym labarika. Duž hlyšęčęčę, fak ma-ly Heinrich mjes družimni hędžjo je hylłami wo wščęstomaj ręstju: „Ach, ja čyšč rad do njebęščę pšęnič!“ Čuřta pak lęčęje Widnera wo hof a wušwa ho jęmu: „Ja hęm njedawno něščto njęprawečo ćžiwil. Ničtón hlyšęčę nižjo wo tym njewęč: Jo hęm Korneljej hędč, kotrež bę na jiwu: a rjadu hadžal, hęmžęchaj.“ Njebę trjeba, jo Wichern jęmu ras-klędžę, sčto wa ćžiwčę, jeli to dyrbi to žiwęnję i Wohom woprawdžę jęho dušnu pšęntęčę. Čuřta džęčę Korneljej a wot-psyho hębę. — Zęko ras bę biblisku hędžim dęřęčal. Jato bę tutu wimo, wo a jęho jedny i tch hędžow ja ruku. Wichern hębi wšęčęčęčę, jo ma ho teč něžęwo wušnacž. Tola tutón wošęčęčę ničjo družę, hač jęmu ho i zyle wutrobu džękowawęč a prajaj, jo je ta now. šawřina fak jara rjana.

Prav, šuby ćžitaw a šuba ćžitaw, njeje to něčto wutrobu hęmžę, wobšędžę, zohnowanja poknę! A to je snuštowome miffionistwo! Prav mi, hędž pschęd je tajšę dęčto sa nišč lud wušnjich bylo hač wšęčę! Kšęk mošt to idčto našdala staj a nišč pomčadž snuštowomemu miffionistwu! Ty tola wěšę nj!

Męsawomň.

Džęi 16. februara 1497 je narodny džęi Melandthou a džęi 18. februara 1546 hęmřetny džęi Luthera, dwaj dnjej to jęneho wđęnjenja, kotruž ničtón w našim ludu njędęrbaj jęnje jęju mužej a rjękaj naslępę, pšęch to, so trjebaj wščędnę to, jęju mužej a rjękaj naslępę, pšęch to, so trjebaj wščędnę to, sčęto do ruk. ćzi dęřęčja, Wšilju! Kšęk Melandthou a Luther, fak wutřębaj ju i wroščowowanju w tutym šubnym čęstku bę-džęnja, ty nabudžęč wšęch męzow i wutřęjch a pšęchaj bę!

Zyrfej a štat.

Džęnja wólby w Průčę! Zo by tola šędžičęki kšęčęzjan a šędžičęka kšęčęzanta, jo będhu ho tola wščędnę, kiž hęmju wěru a zyrfej hębi ja něčtō waja, i wšębe kšęli a wšęki šęko toščich, toščiz hębi jęst kšęčęzjenjo hęmju wěru a zyrfej; waja a roščędnęni hu, teč w šawřowščę ja nju wuškupčę a wojowawę. Zębrō: tu i nišč džęšwa domach wostarę, tōm woli tola, njęmžiz pčęšes hęwi njęnōdaty hęšč kandidatow tch štraw, toščiz ja zyrfej wšęku ale pšęčę žiwō zyrwi. Teč tęhoda njęwostan ničtō do-mach a byrnjęšč hęčęšę bóle roščędnęwany a roščęndrjeny bęn na to a tanne! Teč tōm škwif sčęchaj tu mašu štręšču fak, jo to došęda na pęčju i wšębnemni kačęčęčę! — Tak njęd ho derje wadži tuto wojowanję i lęwčęmu zyrwčę, wěřę a fak i lęščęmu luda a kraja!

Z jęneho męšta, w kotružiz hu jich wjazy i zyrwčę wuštu-pili, pšęčę edny duchowny tole: Jęna žiwřta, kotrež bę w lęčę 1919, hębustrořnjęna wot družich, i zyrwčę wuštwawę, žędajęčę ja hębe a ja hęmju džęwřtu na ćžęřim škorolozu duchowny troščę. Tātōn ho ję dořta. Wona teč šęko do zyrwčę hęstupi. Jato bę duchowny tam někotře wajh pobyl, wataša jęmu wobšędžęč kšęžę duchowneho hęnjjo a jęmu hędžę, jastju; wón bę je wščęnřni wohydlęriemi a je hętkodami hromadčę i zyrwčę wuštwawę. Jato pak duchowny njędžiwaję tcho tola šęko pschitadžę, wračęčę wón tu pola njęho hędžawu žiwčę uchařwřiwčęnję i wšępwojębžęnjom hędžęnję, jo tutu duchownaho pšęčęčę, jo njęby wjazy do domu pčęřęčęš, jo by wona je hęwajęčę šęwę; dšęwřtu šęko wšętoja męšt; tu njępčęstewawaju haru njęmžęčęčę njęšęčę. — Spomunęny du-chowny wovjęba tole, roščęnjjo, fak ho i tym fak hřsto trjebanym hłowom: „nabožnja je privatna wěř!“ (Religion ist Privatache) woprawdžę njęš sozialistami ma.

Džębju.

W Pramborščęj wumřędn w lęčę 1915 25 730 džęčęi w štraw-rodčę wot 5. hač do 15. lęta; w lęčę 1918 pak 50 391. Čšu to sčęřęstwi wšęny, pschędewščęm wušhłōdnęnja. A sčęto žiwę wšętanje a wotroščę, to nję štraw. W Šallj je na pčęto žire-řęntow džęčęi na ludowch ščulach a 80 procentow na wšęčich ščulach pschędnęčę jędž męšt, fak jo ho njęžu wušwę, fak będhu dyrbčęle 20 procentow i nišč je šubřękulošnych; 4. džęl i nišč njęmžę wjazy i runym rjapom hędžęčę. —

Wšęs 60 000 000 wohydlęriemi Wšęstjęje ma jich 6 000 000 šplajzu škorolęš. Kšędę 25. nowonarodžene džęčęšako je špšę-litščę.

Čtawne ręčęnjstwō wę Wrořřřawju bę hač dotal ja šęto 16 000 hęřawčę wšęzow do hęwajęčę aktow šawřęhlo; w lęčę 1920 bę idčto pschę 60 000

Č Rusřęje.

Č Riga pschę ho tole: Wščędnę pschędžęja i Rusřęje nję-wumřęnje došęki i ćžęřęnzami. Čšętož na ćžęle maju, je

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Čerstwosć da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnie džětaš
Wšědne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wtopčn ty.

Z njabjes mana
Nječ éi khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew F.

Šsersbke njedzelske lopjeno.

Wudawa ho kóždu hobotu w Šsmolerje; knihičičiškectni w Buohinje a plačči šchwórtkětnje 1,50 hr. s portom.

Njedzelsu Dkuli.

Cef. 5, 1—9.

W tutym póstinym časju, w kotrymž Křychtušowce čerpijenje a wumrěćeje wopominamo, naš epistole napominaju, so bychmy přejate, pobóžnje žiwjenje wjědli. Řiežo naš bóle k počuciji a k hwozdenju njewabí, haž Křychtušowu křičiž a Křychtušowu hmyrač. Tu nam poltečeje brěcha žiwje přehed wo ži stupa, tu ho pak tež móž k hmyrczenju žóli. Tež w dženhičiji epistoli hwojaty Pawoł móžje k Bohu spodobnemu žiwjenju namoštwa: žińćeje po Bohu jako lube džěži, a nam polotowanje, šhodjenje a herbštwó. Požich džěži přehed wožči staja.

1. **Powolanje Božich džěšć.** Bože džěži — kajse lubošne mjeno! Kralowšće džěži hu bohate a maja wysoki staw; Bože džěži pak hu hišćeje bohšće, a maja wjele wješčich staw. Ššny to i přichrodženja? Ře, i přichrodženja hmy džěži Božeho hńeowa, čěło mót čěta narodženi, Šadamowne džěši, w hrěchach pobježi a narodženi, i štaženje šapřani. Š Božim džěžom hmy halle powołani přehed Božu hńadu. Jesuš Křychtuš je nam džěžatštwó warbowal. Wón je tón jeničiji narodženy hny Boži; doielž je ho našch bratr šejnił, dha hmy my Bože džěži šejnjeni přehes Božu hńadu.

Řak wjele je Bóh na naš wažil: Křychtuš je ho šam ta naš podal šu dar a wopor. Řa Jesušowce ponuženje, na jeho drohi wopor, na jeho hórle čerpijenje a wumrěćeje dyrbimj i ššatom šomináč; něčiji čy póstinj čas naš wošebje k temu napomina. Řak droho hmy wutrupjeni; žadyh džěi na to šabjež niešměny.

Šubla tutěje šemje ho po plačšijnje, kotruž hu měle, šchwuja. Tu je šublo, kotrež je warbowane wo najdróžšchu plačšijnju. Tehodla dyrbi nam prawje lube a drohe byž. Šchtož je nam Křychtuš přehes šwo'e čerpijenje a wumrěćeje dohyl, nam i hńady dari. W hwojatej křičenizy je nam džěžatštwó Bože džěšć. Řake hmy k tutěj hńadše powołani Přjedy hač hmy špóšuli, je ho nam na'w, e'čha hńada darila.

Bože džěži hmy; my pak dyrbimj kž jeho lube džěži byčž, kž jeho lubuja a kotrež wón lubuje, kž jeho pošlucha a a po Bošu činja. Řaž dha:

Džěži, kž wy Křyšta šawo,

Řiž wy Bože šnamjo šje,

Řašch šhód budž přehed Bohom prawy.

2. **Šhodžeje jako Bože džěši!** Bože džěži ma'u po Božež woli a na Božich pužach šhodžěč. Řa husto pak ho šchěžijnjo hńětne džěši šejnja a, ho wachn'u šwěta, wo žadofčach šjeje wutrobny šhodža; abo hano džěži šlěže, šatanowne džěši bywoju. Wot wěcho špocaska šem je wššdženje mjes člowješani byto: Abel a Seth bčhtaj Bože džěšć, Řain pak bč wěžo šwěta. Řoach a čji jeho bčhu Bože džěši, čji druhy člowješajo pak džěži šwěta. Řa: je tež džěha hišćeje: Bože džěži a džěži šwěta, pobóžni a b'šobóžni, hu mjes hodu žiwi. Wo dyrbimj Bože džěži byčž, a to Bože lube džěči.

To dyrbi ho pak pošnącz na našim šhodženju. Ř temu hmy šapodšot napomine, hódž to a šanne mjenuje, šchtož ho ša Bože džěši šlučwa. Šhodžeje wo lubošć! Bóh je naš šubowal, Křychtušowu šubolž je naš wumobla; tehodla dyrbimj tež my to šuboleži špoběžž. Řažo Bože džěži dyrb'eli mjes hodu bratšja a šotry byč. Řak i tym šteji? Řak husto pobračuje na

pravej lubości! Swado, hida, njepekotj ho husto dofej namata. Pohlaba: cje na kšiči, tón waš f lubošej wabi.

Kurwaštno paš a w'cha nječičištofz abo šafomnočz njeđyrbi tež mješ wami njeotowana bopž, jako ho šwajtam kšiča. Škšče-šejšjanom pšičiteji, w požiwofeji a čišlofej šhodšičz. Škaš možne je knježitwo njeopóžiwofečz. Škaš to najšepšče mozy luba šejer! Š kurwaštnom šw. japošičol šafomnočz njenuje a pšched nim warnuje. Šajšim hrěšam pšičibóššitwo rěta. Šičz wjele tajšim pšičiboham pšiči. Šičz malo je, kiz žabofčz čžela a žabofčz močšow wotbri čža Škščešejšjanjo, Šbože džě-šič, dyrbja ho wot tajšič hršofočžow šaličz a w čištofej šhodšičz. To hebi tón štrěš žčda a tež mój t enu dawo.

Tež w šlowach ma ščepšjan čišti a čšejšni byčz. Njehoru šlowa a nabřetne rěče abo šorty jemu nječ čišteja. Šusto dofej wuššne šortone rěče tež wo šw atičz wěžach šičičiščz. Nješafomnišw, šo dyrb'a ludžo na šudšom dnuj wotmolowičz ša ščđe njenužične šlowo, kotřez šu rěčejš.

We šwajatej bo ščejš Wože džěčič šhodža. Woži šud šnaja. Na Wožim kralesštwje ničto džěl nima, kiz je žiwot w tamnyč hrěšach.

Wože džěčiči nješmėdža ho šawješ č dacz! Čžim šwěničho šo f Wožu maja a na n'cho šladaju, čžim bóle šawjedženje šwěta wot ho wotšafaju. Šwěti je polny šawjedženja; wutroba je škeba a nješwěta. Duž rěč: še'čje we wěrije, džeržče šo jako mužžy a budž je ščini! Wobšitwa, Wože šlowo, šwajate wotšafanje — to je, ščtož naš pokšolnja a wobtwjerđža we wěrije a we džěčičštwje Wožim.

Wože džěčiči dyrbja we šwětle šhodšičz, dofej šu džěčiči šwěta. Š pšičibotowčja šmy w'čaf w čšimnočej, š r. w hrěšach a nješbóššičzi. Šwětičto šwěta je Škřyštnuž, kiz čže naš roškwělečz. Škřyštnuž w noš — to je prawe žiwjenje. Š so čžičny šo šwětu přožowoli, šo byčšny to došon'ek!

Wožič džěčiči pščo paš je přod ducha, kiz ho wotšafuje we wščej dobowče a prawobčz a wěrnofej Duch Woži je, kiz tajke pšody w noš pšičinješ; jemu dyrbimy we šwo ičz wutrobach šutkowacž beč, wot n'cho dyrbja Wože džěčiči štajnje ho wotdžič dacz. Duž džča:

We w'čěm šwotim woberdženju
Budžče šwječiči wobštajnje!
Woh, kiz waš je f wuššiwčejšju
Pohwoli, šam šwajty je.
Doniz tudy pščebiwacze
A ho pšičibotowčz macze
Wjedžče šwoje žiwjenje
W bošojčzi hačz do šmjerče!

3. Ša tajke Wožu špodobn šhodženje paš ho ščowžnje Wožim džěčičom rjane herbštwo doštanje. Šurwašjam a nječičiššim a šafomnišw šo herbštwo na Škřyštnužowym a Wožim kralesštwje wotřekuje (š ščt). Š tym je wuprajene, šo Wože džěčiči, kotřez ho Wožy čžinja, maju na tajšim herbštwje džěl. Šajke je to rjane herbštwo! Wože kralesštwo je prawobčz, měč a w'čšefoščz w šwajčym Duchu. Tu je hrěš, bėdženje a žalofčz. Tuto šbőžne herbštwo je Škřyštnuž nam došty, nam tošome f šnady pšičipada. Škaš rjen e tam budž w towarštwje wšičičič šwajčach a šbőžnyč!

Šbőž tajke šbőžne herbštwo nam šwta, njeđyrbjeli potom ša nim hontčz we šwěrije a wěrije f pobožnym šhodženjom? Na-ščiča na to, šo jumu tuto herbštwo doštanjeny, nam tež mój šwožejš bohabo'ofčzi, f wošowanjui, f nješčenju žalofčze tuteho čžaka, dofej šhebi pračič šmėnič: šmy nu džěčič, džha šmy tež herbštwo, a to herbštwo Woži e šobit'herštwo Škřyštnužow; je šiči šo f nim šobu čšepšimy, šo byčšny tež f nim šobu pščel'kšičiw'eni šwli. nječičičeho čžaka čšepšjenje šbőžne njeje teje pšičibot-

neje krašnosče, kotřez ho mad nami šwěrij budž. Šaš mamu bohajy trošty we wšičičič špwtowarčz a nušach tuteho žiwje- nja a šmy šbőžowim tu a šbőžni tam. Š, šo byčšny wšičičy Wože lube džěčiči wšololi a šo pščego dale a bóle ščiniš, šo byčšny tež jumu wěčnje herbštwo doštati pščes Wožu šwadu w Škřyštnuž Jesu.čnu.

Š n'ebješam, f nješčejšam
Čžy ho hžim dawno nam;
Ščšonny žiwjenja tam ščea,
Wože džěčiči w'čě nutš džėja,
Šn'čje dobowčž wčš tež tam! Šamjen.

Škřyštnužowe čšepšjenje.

Šłoh: Škaš šbőžny šym, šbőž wotšočžuju z.

Wój Jesu, šašo nastupili
Ššmy čžaj šwojeho čšepšjenja;
Duž šbőžš, šo byčšny wotšonili,
Škaš ty šo šo wčš moričz da.
Ty jumu na šwětu narodženy,
We Jordani wot Jana ščepšeny,
Ššiči škaš wot'lo šhodšiče
A wučšiče a přebotowčje,
Šbőžom, kiz šej požabáčje,
Šad šwoju pomoz šičšiče.

Šbőž bė šwój; čžaj šow dopjelšeny,
Šo ša naš čšepšičz mě'čje,
Šwot šwěta bė pščeradženy,
Škiz f pščeradui čže ščščiče,
A šb'ry šwajčja a šajty
Tu šššničam do rušow daty —
Š, šajki džaf ša došwoty! —
Šem f ščššim f šmjerčzi wotšudženy
A na ščičž hor'e powěščeny
Tež ša mnje, Jesu, wamješ šy.

Šaš bė šon ššič n'čš došonjeny,
Šo wumoženje čšlowještwja,
Šščš martu, ščičž a šwawšne tamy,
Škaš wotšiče to šššija
Š! šajki trošty, o! šajke šbože!
Ššč šbőžny ššny hrěšičny može,
Šbőž čžini prawu pošutu,
Na šwo'e tamy, wotšaf čžahnyč
Ššo njetra šbőžč, šo b'žje padnyč
Šo možy šmu ščššemu!

Ššč paš je ššššny' luba wjele,
Škiz njerodž wot Škřyštnuž;
Ššč šwoju šamšnu prawobčz ščžele
Šam přejde šejše do nješja.
Šššššič ššššiči nješpomohaju
Ššam f šbőžnočej we Wožim raju:
Šščaf ššššiči džėja ša nimi.
Duž pščes nje njem'ža šbőžnočz doštač,
Še do pokšleda budža wotščč,
Še pščidnu, šbőž šu šudženi.

Ššč ša na šwoje šwawšne tamy,
A šwoju drohu šššššju,
Šbőž je mój čžaj tu došonjanj,
Šščaf trošičny f šcho šwěta bu.

„Mój Jezuś je kiej p'chelat sa mnje“,
 Chodz kmjer. je strach go wala na murje,
 Njedy tute słowa trochitujaj
 Skaż Habela kiej i Bohu wofa,
 Tak wofaju też tute słowa
 Tam i Wótbzej sa murje do njebjaj.

Duż chzu czi, Jezu, słowau sp'wacz
 Za twoje hórce czerpienje
 A twoje mjeno po b'chowanu
 Skaż dołho budu na słowce.
 Tam horak, tam we Wożim raču,
 Też milijóny sa p'wajaj
 Czeleż, t'chobu kmr jehmječu.
 Duż sp'wam też ja na t'mi słowci
 Skaż we njeb'u te Woje d'żeci
 Czi horzy d'żat, mój Jezu, tu.

Petr Miont

Pomoz sa snuśkowne mišionstwo.

Wzajemne b'e tu něšto rozpihane wo kałoženju snuśkow-
 neho mišionstwa w Němŕce; b'e to Wičar w l'ce 1848. A ščo
 je tak rjez w'ž snuśkowneho mišionstwa w Saksiji? Jedon
 Sserb! Něchdušči farar Zimich hodžiji. — So chymy my tola
 w k'ndženych 3 l'kach a nělle jeneho tajneho Zimicha meli! —
 H'žo t'chdy, jako ho po p'chiladze Baslinkeho towarštwaj sa snuś-
 kowne mišionstwo w k'uhodnej Zchl'šlej towarštwaj sa snuś-
 kowne mišionstwo kałoži, b'e Zimich žobakufarowak p'ch'es roz-
 d'želowanje p'šp'ow mjes ewangelistini Szerbanini w k'uhodnej
 Pruskej. W l'ce 1867, 26. junija, šodži Zimich i pomozu
 duchowneje konferency w Budyšinje za saksku Buziju provin-
 cialne towarštwaj sa snuśkowne mišionstwo, potajim p'ch'ed-
 w'ch'em hobu sa Szerbow. Dwoj m'chazaj po d'žišču, 26. awgusta
 1867 wotni ho w teho wožad, w Bobjiu, přeni h'w'edženi
 snuśkowneho mišionstwa. Něšto duwo do teho b'e wón tež
 w Drazdžanach sa to r'čel, to by ho so žylu Saksu jene tajne
 towarštwaj i pomozu snuśkowneho mišionstwa kałoži, a b'e do-
 p'it, to ho i najmjenscha kałoži p'ch'itowanu. 30. septembra 1867
 kałoži ho potom to towarštwaj, njed tež najp'ed'ho jo jenož mje-
 nuje: „Wubjer! sa snuśkowne mišionstwo ewangelito-lutberiste i
 g'rh'woje w saksim kralejstwie“. Wusl'ch'njemy h'ch'eže ras, so
 b'ch'u p'ch'itowati něn'žy tr'efojo tak h'žo w awgusće i w'w'ch'a
 wotšileti, haj nap'ch'edžuju temu, a so mowu ho jenož Zimich-
 kej d'žalowacz, so ho kałoži. Wón ho i žlym motmachom h'wo-
 jeje myhle a h'ch'ow'č'eje a h'č'ezniwojeje a njeabudžny, tež
 h'wojeje wošobu, na to w'w'ch' ho p'ch'edobu. D'želacz d'w'ch'eje
 to nowu towarštwaj sa domu ja d'žeci, ja ščine ja d'želo (Arbeits-
 schulen), ja towarštwaj m'obženyow, domy dominy (Herbergen
 zur Heimat), so domy ho k'lužomje; sa saksarar'e k'uhdy, t'horych
 rozd'želenje dobrych kniž i p'šp'ow, so i jany d'w'ch'eznych, sa
 h'wojeje'e nječ'eje, ja h'p'oty a tak dale.

Farar Zimich b'e wšo hobu w p'ch'ed'žabstwje tuteho tu-
 bj'ra, kotryž ho wot 13. nowembra h'emneho l'eta „Słowne to-
 warštwaj“, wot l'eta 1879. potoma „Krajne towarštwaj sa snuś-
 kowne mišionstwo“ mjenow'č'eje.

Tole wšcho e jene pominanje w'w'aj, so, ščož šajowžny, na
 polu snuśkowneho mišionstwa h'obudžilamy!

Snuśkowne mišionstwo a Szerbjo.

Snuśkowne mišionstwo Saksije ma jich ščodro d'žen i naj-
 mjenscha 600 słowjetow saksarac. — Wono wotšleda d'žen wote

dnja w h'wojich wuhawach 2500 d'žeci, k'ž ku w snuśkowny a
 h'wotny strach, a 500 tajkich m'obdych c'žowjetow. — Wono
 postičeja ščodro l'eto 3000 d'žecow, kotryž wo-žewjenjawa potrie-
 ka u, ščotrunicjelšiji p'ch'ed'ho na kraju. — Wono saksara d'žen
 a d'žen w h'wojich 43 domach (Herbergen zur Heimat) jich 1000 a
 w'w'aj, kotryž žan'ch'e doma nimaju. — Wono wotšleda d'žen wote
 dnja na 500 epileptičich, duchap'ahych a b'ednych. —

Snuśkowne mišionstwo šajšchinnje do h'wo'cho d'žela žyle
 žiwjenje luda a h'žy wšch'em stawam a wotštam luda —
 1500 diakonichow, diaconow a druhich podobnych d'želacz'etow
 ku w jeho k'lužbje. — Woni pytaju p'ch'ewin'we, niz 'eno h'wot-
 kownu muru, n'e, tež snuśkownu muru teje d'w'ch'e. P'ch'es to
 pomha snuśkowne mišionstwo k tomu, so to žawjenje najšch'eho luda
 wotškorja.

Snuśkowne mišionstwo c'čepi pod n'čejšichmi wotš'e-
 nokženi wje'e nuš a potrieba wjele pomozy i w'w'otženju taj-
 teho h'ob'rešeho d'žela luboš'eje. Duž, nje-žy h' h'ch'eže nělle po-
 m'ozneho dara sa nje woprotaj; d'ha wopruj, a h'ly, d'ha pra-
 šch'ej, h'č'ez b'e tón dar p'ch'im'ereju temu dobrému, ščož ly do-
 stawach a w'ch'e, a p'ch'idaj rad lubje h'ch'eže něšto.

Zyrkej a stat.

„Zow'č'stwo wučerjow Němŕceje“ je 2. februara i nowa
 h'w'oj program wo naboženje a ščine wotšewitka. W 3. h'odze
 mono paji: „Nabožne rostown'žowanje jako wošebite d'žel ro-
 stowč'owanu a je wš nabožnych h'ednoc'ženjow“, — potajim
 šchula a šchulle w'ch'ow'č'ez, tu'owu ministerium nimaja ho w'w'aj
 wo to štrac. Na tym njech'em'ni 4. h'oda ničo, h'odž praji:
 „Stat a g'mejny p'ch'ewitka a nabožnym h'ednoc'ženjowam, jeli so
 tute to nam'pauja, šchulle rumy ja te šč'aj, kotryž ho ščine
 hodža. 5. h'oda domola wučerjam, to ho po h'wotobnym wu-
 č'iznjenju i nabožnym h'ednoc'ženjowam na nabožnym rostown'ž-
 owanju w'w'edžela.

Bremen je nate p'ch'es došle l'etne štrawowanje sa h'wotnu
 šchulu Duchu n'e je b'edawno wučer'ow k'wotny, ščož by na-
 božne rostown'žowanje p'ch'ewitka. 704 wuprajichu ho, to šč'edža,
 jenož 185 to wotšofakachu.

W'w'elš je nam h'č'aj dotal nate, ku wone n'č'ow-h'ch'ich
 woškadach ho wučerjo dwojoch šchulow šarješči, nabožne hodžiny
 d'žerč'ez, a to we ščitšiej woškadže w Lubow'žach a R'žerju.
 Duchowny p'ch'ewitajnje nabožne hodžiny w šchulach.

Spowjedni.

W l'ce 1919 b'e jich w Saksiji 47370 spowjednych mjenje
 h'az l'eto předy. W l'ce 1918 b'e to jich 28,2 Proz. w'ch'eč
 duchow, w l'ce 1919 jenož 27,1 Proz. To p'ch'itujnje č'žny, taj-
 tež b'ch'u 1919, hobu. Tolo, ščo prajili, h'odž h'lyšch'it, so je
 w l'ce 1919 l'č'be mužšich spowjednych wo 32056 p'ch'ib'erača,
 l'č'ba žonšich pak wo 79 426 w'ch'eb'erača. Tu p'ch'ib'eraču l'č'bu
 mužšich šč'w'zmitič, h'odž ho w'w'omnič, so b'ch'u 1919 nač'ij
 w'w'aj domoj; tola. č'ch'obla je jich 1919 nimalo 80 000 žonšich
 mjenje i spowjedni bylo, h'az l'eto předy? Je drje to hobu
 i žch'ot štrudny wotšewit'č'ow w'ch'eho č'č'aja, ale niz jenož.
 Njemylim drje ho, h'odž t'm p'ch'ib'oljamy, so je na t'm
 wšch'em wina to nowotatštwaj, i kotrymž mjes druhim naž je
 revoluzija „wotš'ožita“, to mjenuju, to žonš'e ho n'č' i politiku
 šč'ab'era a šč'ab'ez' d'w'ch'a. Ma n'iz jenož žyrkej a woškad' p'ch'es
 to'e nowotatštwaj šč'obu'č'et, n'e tež h'w'obne žiwjenje a tak na
 wšch'em pogl'ed u d'w'jem'č'eje a šč'oze žyho luda. P'ch'etoz k'ž

tot p'čihlufkudno:če p'čehćemo dušbi tak politika tež wotrojedje: tot p'čihlufkudno:če p'čehće žitwo h'wob'ije a domej. To wočo pač nje božo, jeme a uiz to najmjenšede nejbožo mjes tyni wjele nejboženi, fotrež naž w poželudnič lětach potrzehćichu.

Džak a prošwa i erta p'ohana.

Stary mišioner, kotruz b'ě ho do ratišćejke žubije podol, so by p'ohanoj i Božemu p'ostacju p'čihujedej, pow'ieda tečehowazy podawt: N'ěhdy džeh p'čehće wječowom i jeyum mojič h'izuboinow domoi. Duzy wušk'uchachnoj žatofćejozu h'ěh, kiž i bole hent p'čih'hadžehće. D'ěhćemo ja tym kamym a namafachnoj pod wulkin ischomow člowiwa, kiž tudy, kaž ho došćeh, siaty a h'labh, h'woju h'm'eraž woč'okow'ahće. Najprjedy woč'up'che ničo s namaž r'ěčehž „Ach“, wón ja h'wulku pocža, „džehka rano, h'byž ho njehjo wob'je'w'eničeh, stažeh a ho nadž'ich, mój dom b'ow'yo w'cho namafacž: něto pač h'm ho sabudžit, č'emošć mje nadpajuje, ja h'm sp'ozny a d'ebjuž tudy težo woštačž. Tudy mi h'ady abo točhaze h'w'ě'ata abo moji n'ep'čehćehjo wojemu žiw'enju kónž r'ěšuju. Moja w'ohja žona! Moje w'ohje džehć!“ Nomaž h'ěhće 'eho žel, a duž j'ho ho m'ě'ach, ho by i namaž s'ofč; ale wón džehće: „Ty w'šah' n'je nje n'elch!“ Žo jemu wotmolowich: „Mi nje'ě trjeba, tebe n'acž, p'ój jeno h'obu!“ Duž ho tela s namaž do mojeho domu poda. Sdžž b'ě'eh n'ěšoh i wošćewenju i h'ebi wial, p'čihotowach jemu k'ěmo w bli'fožji mojeho loža, tak ho b'ěhće jeno p'fatowa k'ěna mjes namaž. Něto ho w'ob'aj h'echudnoj Sserjedž nozy w'ubudž težo schudrowanie a h'ebi d'ěh, kaž by ho žubit i k'ěhwa h'ěhah, p'ostrojž h'o a h'ladah ja w'nu. Aležo ho wón i t'p'ulie h'lowani modlehće: „D Božo, ja ho tebi džakuj, so je mi na mojim pučju twoje h'ěhno h'w'ěčeloi. Ža ho č'i džakuju, so mje njeje žadyh had h'ismit, žane h'e h'wojzo nadpadyt, žadny n'ep'čehćeh'et'ak nje'ě. Ža ho č'i džakuju, so je tutón dobtý n'ě'šaty p'čehćeh'et'ak a mje do h'woč'eho bodla donjed. D Božo, h'byž tónle dobtý žu'y, jeho p'čehćeh'et'ak abo p'čehćeh'odni pučewja, dha daj jim tež h'ěhno na pučž a w'aruju jich p'čehćeh'adami, džiwim a n'ep'čehćeh'elami, a h'byž ho jedny sabudž a na pučž ležo woštanje, dha daj w'šah' tež taklehu dobtremu nužej p'čehćeh'et'ak a jeho do h'woč'eho doma h'obu h'er'k'ow'ajž.“ Tak ho tónle p'ohán mod'ehće.

Sahanibjena šrašćniwoječ.

Luther, Melancton a druy jeho p'čehćeh'eljo b'ěhu w m'ěšće Šeitrowe w jara wulkin šrašćeh, so budža w'šitž h'ojecž. Melancton n'ep'ojny a šifstny wofolo h'obžehće a p'čih'ndže tak w k'ěži, w kotrež bydylah, do jereh'ho r'ěžka. Tam-wušk'ada wón ewang'elju žonu, kiž r'ěpu do h'ownyfa t'ajeh a p'čit tym h'woje džehjo č'ě'ehćehće. Mjes rutym dwojim d'ělom h'o wona n'ut'ě'ě wo jich w'om'ěh'jeje i t'ubeho štraha modlehće, ale i tajke n'ěno'w'aj a p'ot'ow'ě'ju, so bi Melancton p'ch'es to h'acž i h'ulšam h'mity a h'wojeje bojaštosće dla ho sahanibjenu č'ijehće. Š p'ac'č'itynaj woč'owaj wón i tym drušim p'čih'ndže a džehće: „Kaf žara mje tuta žona sahanibi! T'ě dobre šluki na dobo wona se h'wojeje w'ěru č'ini, h'by ja w m' h'wulku č'at jemyt č'izine; nje-mošćah.“

Nuže tak ho Melanctonaj šeridže, jačo wón i Lutherom a i drušimi d'uchow'nyimi do Torgawu p'čih'ndžoh, so b'ychu p'čehćeh'wo nastawozym šrašćam, w kotrež m'obdo ewang'elja žy'et'eh šejehće, najp'ěže pomožne pučje wunamafati a ewang'el'ni w'ěch'am dobtur radu dawati. Dohšo b'ěhu h'izo h'w'isnit, r'ěčel'i a d'ěkati a p'čeh'ho h'isćeh'je i ž'anemu w'ěstemu w'ob'an'ku'eniju a kónzej

p'čih'než njem'ožachu. Melancton b'ěhće w'šah'om mučnyj wot d'žela a pošny č'ě'ěš'ich w'š'olom. We w'č'em t'ym bi wón junu i radneje jstny šawofany a p'čih'ndže tak do drubeje jstny, h'ěh'ž něfot're žón'le h'woje džehć'zi moblitny wo š'p'erženje ewang'el'jona wu'žachu. Tuto džehć'aje špravne moblitny Melancton i twu trobutym h'mucjom h'lyčehće a h'nydom jemu te h'lowa p'čih'pa džehcu: Š erta m'oboh'a a č'ě'ěš'ich'ny džehć'zi h'u ty m'ož šat'ožit. Na jete dobo ho jeho krazeny duh' lebra a i w'ěh'eljem w'ob'icjom ho wón do š'romadž'iny w'ě'ž. Luther ho na jeho dobt'ej nutrobit'ojci d'imošćeh a p'ac'č'ehće ho, k'ěto je jeho tak nahle h'inc'eh'oh č'izina. „Njedajmy ho t'rašč'ěž“, wotmolwi Melancton, „ja h'm runje t'ych b'edžeh'ow w'idžal, kiž ja nož w'oj'u a ho p'čeh'win'ěž n'jedadža. To h'u naš'oi maš, kotrež h'ž woštanje i w'oln h'm ja nětkole h'lyč'ah' a w'oh n'jebud'e. W'oh n'emož'je jich n'ew'uk'ij'ch'ant'ych w'ostajčž.“

Mož Božeho šlowa.

Jedny č'orny njem'olnik b'ě h'ebi p'čehćeh' h'woje dobre iadž'ženje dow'ěrjenje h'woč'oh k'izija w pošny w'ě'r'ě šak'uzit. N'ěhdy w'je'ahće 'eho w'ob'čeh'et' not'w'ch wotroč'ow a wsa h'ebi jeho h'obu na hermanš, h'ěh'ž h'o i tajim w'ob'ohini w'it'u'e. Tu p'čih'at'a jemu jeho k'izje, so d'ub'i najk'aw'at'ě'ch' h'm'w' eracž. W'ón b'ě jich w'ělit' k'ěž'u namu'š'erał a dohlada ho h'isćeh'je na š'labeho š'archo muža. „Šnjež“, džehće wón, „k'ěh'le h'isćeh'je d'yrč'eh'je k'up'č'iz!“ „Čeh'oh d'la?“ p'ac'č'ehće ho k'iz'e. „D šnježe, teho h'isćeh'je d'ub'i b'je n'ěč'!“ h'ěhće wotroč'ž. J'eho k'izje h'w'oli do teho, h'acž runjež w'idžehće, so wjele w'uzitta i n'im n'jes'ěje. D'or'y pač š'hori š'ary muž poša h'wojeho not'w'ch k'izija a t'ón dobtý č'orny h'ladohće jeho h'w'ě'r'ě, dawohće jemu dowolenu ž'uboh a w'op'at'oh jemu w'šdu džehć'ozu k'edž'h'it'owčž, k'ětož tež k'iz'je ž'u'e n'ew'osta. „Š'cho ty i tym š'arny mužom maš“, p'ac'č'ehće ho k'izje, „ty h'by w'šah' tak jara w'utrobnje š'arof'iz'ow' wo n'eh; je h'iano w'ón twój nan?“ „N'ě k'izje, mój nan wón n'je!“ „Aho jebdn i twój h'w'ě'oh'nyč“ „Tež n'iz!“ „Dha h'iano twój p'čehćeh'el?“ „Šnježe, tež p'čehćeh'el n'iz!“ „P'ra, k'ěto d'ha?“ „W'ón je mój n'ep'čehćeh'el, n'jeje! Tónle muž je m'ě wo mojim š'azim d'ě'č'aw'ě'ow' wot mo'ich š'arš'ich'ij' p'riječ w'om'ě'ed'at'o njem'olnika p'čeh'ah. A w š'w'iatym p'š'mje š'eji: Š'el' je twój n'ep'čehćeh'el h'ědný, n'ab'ęž j'eho; č'hoš'it' ho jemu pičž, napoj j'eho! A to ja i lub'ě'ju č'iz'iu. To h'ebi mój w'om'ě'ed'at' wote m'ije žada.“

Š bliska a i dalosa.

Pac'č'istim džehćom r'jany dar na pučž abo tež h'wojny dat' m'ob'uh'nyj mand'ěšć'ow do domu je uš'ah'a nowa kniha „Dom'nyj p'redat'!“ Duž daw'it'ny tutu tež bóle h'acž dotal, Šserb'ne Šserb'ne. Za n'ěm'le kniži i tajim h'ob'oh'acžam so w'ěle w'daw'a; č'eh'obla n'iz tež něšč'o ja h'er'beš'et'! D'uchow'ni maja h'isćeh'je knihu ja k'ěžeh'ho č'iz' p'č'iz'izje. — „W'ol'iz'ni p'w'iznit“, i w'ulkej p'ozny š'estajany a i wulkinu w'utaw'fami w'ubaty do h'er's'eh'oh š'uda, č'že něš' tež č'iz'ajet' b'ęž h'woč'eho mjena. Duž jón h'obu w'ě'aj a daj!

Š'it'owan'je: W. w. W. ja Lactare. — W. w. w. š. ja Judica.

Samolnitny redaktor: šar'at Wyrč'ajz do K'oh'acž'iz'ach. Č'iz'ih'č'je a w'ak'ad: Šamolnerež kniž'ic'je d'ě'p'ert'ija, š'aw. druž'it'wo i w'ob'nyj w'uf. w' B'udž'ah'ine.

Sy-lI spěwał,
Pílnje džětal,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěni pak swjaty,
Duši daj,
Wotpočń ty.

Z njebes mana
Njeh sí khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew F.

Šsersbke njedželske łopjeno.

Subawa šo łóžbu šobotu w Šsmolerje; kubicejšćešćerki w Budyšćinje a płacki šchwořtłětnje 1,50 hr. s portom.

Njedželu Łátare.

Psalm 23.

„Łátare — Wješełće šo!“ napomina naš džerńńišča nje-
džela křezbó šwjateho póštneho čžaka, kíž čže nam Jezusowte čžer-
pienje wopominacé dacé a š tym naš tola runje wot wšědneho wje-
šela wotdžeržecé. Kážte wješela dře šu tu měnjene? My ma-
my šo wješełcě nad wěšćosću, šo je Boža luboćež a hnada
š nami, nad wumóženjom přěšes Jezuska, nad naškejš čžeršćejan-
kejš wěru.

Šěšlna wješela wěra šo tež w tym šłowje wupřaja: „Łón
Křes je mój pastyr.“ To je nam derje šnate šlowo. Čáč
runje w našim čžaku žane štadlo šo šwjotim pastyrjom wjaz
njetwidžim, dža tutón wobras še šwjateho pižma derje šnajemy.
W štarn čžaku bě pašńńišćo jara wážne a polne šamolženja.
Pěta a pašńńišćeža njeběchu hišćeže rosdžěłene a wěšte wob-
šćeršńišćo, ale tón bě bohaty, kíž měješe wulke štadlo; to mě-
jachu pašńńišćo šladacé a šaktacé a wobarnowacé. To njebě šóho,
bě wjele bšle kamo štrastšne. Ka to Jezus pošńńišće: „Łón dobry
pastyr wostaji šwjote žiwjenje ša wozwyz. Kážaty paš, a kíž paš-
ńńišće njeje, a tež wozwyz jeho nješću, šdžž widži, šo wješt dže, dža
wopušćež wón wozwyz a čžetnje, a wješt špópada a rospřóšći
wozwy.“ Dawit bě šam w mladosći š pašńńišćo. Wón derje
wještěšće, šćešo je dobry pastyr šodny. Wón bě šo š mjedwje-
džom a š ławom wo šwjote jehnata šedžil. Šdžž něšto wšćo,
šćešo bě šo šwjotim žiwjenju šlonil, do tuteho šłowa wobšam-
ńńišće: „Łón Křes je mój pastyr“, dža je to wušnacže jeho wul-
keho wěšćabłážeho dowěřeníja na Boga, kíž je jeho łóžbu čžak

šnadnje wobjil čáč na tón wšćok ššobdžent, na kotřomž šćonč-
nie šćešće; dža je to jeho wěruwušnacže.

Káž Dawit, tať tež wěřžaz šćeršćejan pod wješćelým wu-
šnacžom šćej: „Łón Křes je mój pastyr.“ Wón kámě šo wje-
šćelčž jeho lubošńešo šaktaranja a wodženja; jeho šćylneho šaktar-
ńńišća a jeho šćobněšo wotatšńwa, kotřž čáč do wěšćnosće traje.

Šćelne ľuđi a čžetšńwa woda, kíž šu štadlu šo pižu a wo-
šćeršewjenje date, šu njapřejdy wobras ša te dary, š kotřomž
Wóh tuch šćowjejš čžetšnje šaktara; ša šedž a piče, haj ša wšćitš,
šćešo š žiwnosći a potrebuwějš čžěla šćušča, potom paš tež
ša te, tať tón Křes šćob a šćowějš dušće štaji: „Wón wo-
šćewi mošu dušću.“

Šćojnje je Dawit šwjój wšćedny šćlěb měš. Me šdžž bě
šo pičebřěšćil, dža tež žanešo měra neměješće tať došo, čáč
šćešo wšćy nješć, šo je Wóh šemu šnadnje jeho šćeršćupjenje wo-
dal. Jeho dušča žada šćešo Boga: „Wójo, budž mi šnadny po
šwjotejš dobroći a šabud moje šćeši po šwjotejš wulkej šćil-
nosći.“ A jeho dušča šo wšćewi: „Derje temu, kotřemuž
šćeršćupjenje je šćeršćešće, šćowějš šćešo je šćeršćryty.“

Nam je šo Jezus ša dobřeho pašńńišćeža šćewi a š tym nanaj-
řćešćo tutón psalm Dawitowy wušćadonak. Něšć je ta šćelna
šćešo ša naš to polo, na kotřž je wón naš dowěšć, njenujšž
šćeršćejanšća šćeršće je wšćěmi šćubłami Wóžeje šnadny a lubo-
šćeše; něšć je našča čžetšńwa woda wšćon tón rošći, kotřž wón
šćeršćom a wobžžemym dušćam pošćižaje. Wón ša šću-
šćemym wozwyzam dže a je wola. A šdžž jeho šćlěb šćušča
šćešo šćešo, dža šo šćabudžić a tón w'acž n'emóža.

Łať došo čáč ma wozwyz šwjotejš pašńńišćeža šćešo šćešo
jeho wšćešo, je derje wušćowana, kamo potom, šdžž tón šćewi

stad' o ras piches czemny dot wjedze. A to je drubdy nusne. Jezniczi pacz i lępičemu paluwijczjez wjedze piches hłudoi rostorham skalojzj dot, do kotrehoj ho zenje žana pruba Božeho kłonecja njezanata, hdžež pak rubj-žrižy a swěr ota lakaia, kiz moia tam hwoj wukłoho. Tam pastyř se hwojim kjom hwoje stadlo hromadze džeři; tam jo wón na kromje hłubiny i nim skłurje; tam wón hwoj iij pchędžewo nješčedjele; sešha. Tat wón hwoje stadlo na nowu sełenu luku wjedze.

Kak derje 'najeđe Dawit taže czimowe doły wot młodojez- hem! Kęř ho to wšojo jeju pchirucanije sežini ja džiwne Boze wodžen e w jeho žiwjenju. Kak wjele nudy bę je nowu hrolyho, tat wjele horja jeho porjechito, tat wjele strójelow jeho woddato! Wšido bę-sfozomn e pchewimno, bę bę skłonezje na wyhořim lřho- dženitu stal, frat nad 'Iraelšim luđom, frat nad kralewje wery! Pod Božim pchirucyjom je derje wukłowanu. Njeđ jeho w'předczel nadbħuje, wón ko wo to nještara. Přeje wjedze bajtože ja hwojchdžewy wukłowanym blidom hęři. To je hłulne dowěr etje i Bohu.

Čcho ty hý wě hwojim žiwjenju šhowit Čcho bę wšo- krow a trochit, hdyž bu wšojo czimowe na přeři now'cho žiwje- nja? Čsy ja tym pchiruch, tak dobry a nusny je hšob piches- czemny dot ja tebe byl, o by na sřnowotwym a hnušowotwym- czlowjeu dot do přešta pichiruch? Čsy ja tam pichiruch, jo Boža hmitłowicz e njepruđeži, ale so ja tobu dže, a jo dobreho pas- tyřa a lubo ež tebi žohnowanje ja žohnowanje wobradže? Po- tom ma to wž hwoj wjekehy hšob hęři. 'Ja budu wostacz wo- donje teho Knježa wędzje". W Božim dom e bę 'Iraelšta hęři hwo'cho towarštwu i Bohom woešje wštu. Tež pola nař- hu ež, kiz pod wukłacjom hęja: „Zhu Knjez je mój pastyř", naj- hweřnišči leuřerho". Zehyř ham pak je nař, tež na drubi Boži dom pokofal, kiz 'w'omaj seřinjeny njeje, ale kiz je wędzju we- n'ebjeřad; „Wam meřno Wótza donje je wšoje wobhodlenjo". Ja du tam, „Wam meřno pichirucowacz". Wšoje hwoj pichirucyjom, hmitny kóždemu nowemu dnjej strojčatni napředczewo hęž, ale tež potom, hdyž wón nař na poklebiti přez piches czemny dot hęzjerje wotwola, i wutrobnyu dowěr'enjom na jeho hšubjenje hładacz: „Woje wotwry hšyřcha mój hšob; a ja je hwa; a; a wone du sa minu. A ja dawam 'na wędzju žiwjenje; a wone nišho- kóž; njewotnu a ničto je i mjeje ruři e wutorħuje." Potom ko žyle dopjelni: „Ja wostanu w dom e teho Knježa wędz- nje!" Samjeit.

Matheja 11, 28.

Hšob; Njebudž šparna moja duřha.

Wječeř Boža, wostakana — ja nař hšudych hřeřdnikow, — bud' nam i Boža žohnowanu. — A Božiči hwojatyh n'ebjeřow Křtyřtuř pchirudže do hwořta. — a nař i Bohom wuřebna, — ja nař wšech hý wotwomacz, — na ho wa wšch hřeři naře.

Z hnadu Bože; nowe ranje, — notny džen nam je hładža. — Kad nami wa ipodobat e — Wšh Wótz je nowu Křtyřta dla, — Čsmiti ho na šhubjenych, — w hřeřach jatych, 'kazemych, i jatwa, i huda wšowobodžj, — prawych čžini nař šson Boži.

Z wutrobu hý žadal hębi — hwořich i blidu hromadžjez, — Že'u, ja hým pichiruch i tebi, — nje dęřl i nowa wobhodničjez, — hnadu ja hnadu čhu dracz, — wječeř twoji wuřiwacz; — ežni mie hęřeža dosto neho, — poturuch' a wěrjazcho.

Knježe Že'u twoje eželo — duřhu hšidnu napęřj; — fajte moy dla hý dęřlo, — prazu nęř, jo der e nej — něřto so minu na wędzje, — hdyž mam hřeřow wodaczje — prawdojez, kiz pich Bohom piazj, hšob kiz; nař wobohaczj.

Knježe Že'som Křtyřce twoja — hwořta křej hšerž, pohřni- nje, — wobnoš tal, jo duřcha moja — i tobu wędzje žina je — Wery, lubo'č wobradž mi, — pomhaj i wędzje šbožnoežj; — tam eže wędzje hšwalicz budu, — tam mje dowjeđ i twoj- om' ludu.

Wšob lud, twoje herbřtvo hwořate — ežni nař wšitich Že- řuho; wobradž twoje dary křagne — nam, ty hweřny Šbož- niko, — narod šwoj we šubobie, — ežerpjenje, křičj, wumričje, — hor' eřtaje i njeħuřpije. — Daj nam wędzje derječije.

Že'u, dořne piřmo moje — i twojcz krowu hý wuhajřte, — ja mije žiwjenje dal hwoře, — so hý wędzje šbožny byř. — E žyle; duřhu, wutroba — tebe hšwalicz, eželežjez čhu; — wo- řoř hwořaty twój to ežini, — io hým i hnadu wędzje žini.

Žiwjenje hý ty nam pchiruch, — hwořaty hšlebie žiwjenja — Č o moh' i hšwalbu pchirucjez — mój duř, moja wutroba. — Pchirucje do duře, wo eje, — daj mi wędzje žiwjenje — hwořoj' ežla a krowje hwoře — do duře te šubnje, lačneje.

Tolež eželo a křej hwořu — ja mje dal a pchelaf hý, — dħa hšyřch, Že'u, přewu moju; — jo hý mwoje křakřbu, — křakř ty mi dohř hý, — tež ja wędzje dęřlow, — wuřiwat tu wječeř Božu — a eželež tebi, i mojom' božu.

Že'u, ežni m'e dęřež Bože, — i fornyž wędzje derje řej, — a eže wędzje hšwalicz mže — na pchiti hwořatej njeħeřte. — Wšyřch moje notwity — wšitke moše žime dny. — Tebe w wutrobo čhu nořy ž, — eje wo hnadu, pomoz přořež.

Wjele čhu ja tebe přořež, — jo by wjele nařal mi; — m'e dęřl na wutrobo přořež, — wo w'chj wšch pomacz mi; — hšedje hým na we žuři, — hđež ho takle hšto ežni. — Šduř pak 'wotz mam ja a bje, — dħa mje nuja njeħabjeřie.

Če mi twoja wječeř hwořata — hšla šbožne lřčotřtvo, — Wši męř, twošit, hnadu dala, — to mi 'pořež, mój Šbožniko; — křej mje nam wšch, — daj mi hřeřow wodaczje, — wędzju šbožne ež Božich džeři — w nje'u Wotz wędzje hęři.

Že'u, twoje wostakanje — duřhu i tobu hšedno'za, — woje 'ham ho' wotwonanje — nam tu šbožnoež wotwoda! — Kat je pche wšcho šbožowna — duřcha, křoz tebe ma! — hšwalicz budž; woje džiwu, — kiz hý takle dobročewju!

Že'njo Bože, eřite, hwořate, — šero wędznob' žiwjenja! — ja nař' twoje eželo dale, — je křej twoja pchelata. — Daj nam w twojej hnadje wo'čje, — we n'ej manny wšeho dořej. — Lubojez hwořata wšehomžna, — twoja mój je w hšobch možna.

Kiz pchęři něču ežinjez mžečjez — wšch wšcho, wo ežoj pro- řny — hřeři naře ģahubjeřjeřch, — budž něč; namu wšitke dny; — da', io twoje stawy hmy, — plody wěrnej pokuty — pchir- niekemny we prawdojez; — tebi i eželež, i wjeħeřte.

O ty lubojez pche wčhu męřu, — moja hý a wostanjeřch, — io mije starařch ho řak hweřu — a m'e takle lubuješch! — Ja ho i nowu pobani eř, — mjeđ mje bliže i šbožnoežj; — twoje hwořate wostakanje — da' mi šbožo, žohnowanje.

Že'u, wšob' hwořatoh' duřha — daj nam i njeħ'ež hšobaczje: — wutroba, duř, eželo, duřcha, — wšcho budž tebi hweřečene. — Pchiruch; i nam twoje kraleřtvo, — žohnu; twoje hšelczkanřtvo. — Wjeđ nař ty je hwořta hšo — dom do raja njeħeřteho.

Knježe Že'u, nařcha hłowa — pomhaj nam i toř' hšubjeř- twa, — i teho hšednyh' hmitetnoh' dala — do twojeho krale- řtwa. — Ty hý wšcha nařžija — w nřu, wo šrajde hšomant! — Tebe ko my džeřečez ežemu, — i tobu šbožnje i n'čbu džemu

Wšichod sozjalistiti.

„Sozialistischer Gesichter" piřke 31. dezembra řařbženeho lęta mjeř drinim wo „edno-žiwitwadž džeřč". Čšto to je?

„Eindergemeinschaften“ to po nemškim reča a vsotnjenjena sje-
dnočenstvo abo vsotstav, do kotrejšč maja ho to notovim sozlati-
stičnim stacije vsiče džeci stfcaz, viché, pichetož v žonej hvošbje
njedybri džeci: vofcaz, a hvošba dyrbi njemotvigha bjez voot
džeci a taf džeci v tajščij hvošbenstovach voot hvošbji. Vščice
ho v najpomutnijem loštenju njebže taf: Vvoščehenje džeci a
a sastaranje i zyrobu dyrbi njemotvigha bjez voot jemotivije
hvošbji. Tole taf džračenje a pichobit, voboje tež vuzly mažne,
pichemovni jednočenstiva džeci. Potajlim savostanje fa dom
jenož hojporjaduje staršuju. Potajlim to v njerovom byl, fo
ho jenož pichžo dneju bla vobšebite privatne hospodadžstvo vje-
dže. Potajlim dyrbja ho tež ho vopodafite potrebnoščje starščij
sarjadovace a na jenim mješnje sje dnocščje, (organizovace a zena-
tralizovace ho to praji) Potajlim fu maž žyle njerebna byla,
vostanje to vovlanje njeno a v nim njedžja. Žej do žyla nježo nje-
mofitje hač v dyrbi, dyrbi v vopolanju džeci. — To reka:
Ž džeci: ni voot je hvošbivo do sje dnocženstvom džeci !!, macž
paf vut do fabrick !! To tež jednu pichobod. Žeho njeno je
njerovom a biščje vjaž !

Štož činisch, dha vopomni fonz.

(Strach 7, 39.)

V jener voh bėchu sjo mužojo, kiž ho roštvitleni a mudri
mjenvovachu, mjenvuju tubel, rėčnit a hajnit. Eži hajni dje-
ščaju stajnie hromodu tovarštvo, njelhocjadu fe mishi, jenie
f vož mu klidu, a janticozovachu vscho hvotate. „Štož činisch,
dha vopomni fonz“ (Zir. 7, 39.) džejche staru hajnitovu nar-
jeniu njedželu, jato voo stanyvdi hvoje narocži (vrylu) do
biblije položj. Eži kijo ho jenu hmejadu, a hvdž ho ižo v-
džez do, hanjadu dnu. Vlodu hajnit motnevščje hojntvu
na njedščestim dnju; rėčnit hėdščje fa hndiškim klidom na
njedščestim dnju, a tubel rėdščje, pijelche a hreščje žyht nje-
bščest džej. Staru hajnit njedščje ho jim vjaž vndžecž; voo
ho notvščje voot nič dale hanic džez. Po nėtorych lėtach bė
ho vlodu hajnit fe vhy žubit; voo bė njebvėnoščje dha voo
čječč a hlužbu pichščoj; tón rėčnit bė vopacžnch pišmov dha
v jeltivo, a tón tubel bė vucadžnhi, jato bė hvoje kubo pich-
ččinil, a ničto njebvėnoščje, hđe.

Duž pichvndžje tón staru hajnit njedželu vječjož sažo do to-
varštiva. Rėč pichvndžje na voh sfoch a na bibliske vovprajenje,
i kotrymž je voh sčedživ a tovarštiva vustupit. „Štož činisch,
dha vopomni fonz“ a da hėbi bibliju podacž, a čitajče jim
psalm 37, 34. 35. a džejch: po tym: „Vhy jich mudrych njero-
vadžechje, ale voni jo njebėchu, voni bėchu jašlepeni a njemidri
kubžo. Tón je mudry a roštvitleny, kiž najmjenje hvėščji, a kiž
na tubelč; f jatovnej reho Anjejo.“

Zurfej a stat.

Vogledni pokutny džej je ho hvote: žil a dohvotčičil bjes saton-
ščeho jaštit. Po vovpėtčjach i mješovu je v vohov njeje ho hvote-
džen kabl, je ho voot jich vjele hobvovvotčičil. Vjele vohat bė
jich pldes jatv: stivo a vješte dželo voot vožich hlužbivo, i naj-
mjentščje dupodolščijch, vootževčjanščy Že to vobu vuzly nje-
pichščobny njedojtal tajščij hvošbenstov, iverež fu i dobom džė-
lame dvu. Nadščojunje budže tuto žyle praščenje doščjadovane
prjedy hač ižo tajki hvošbenst pichvndž. V hėb e bė tež džula
me njevotčim, ičto ma žinice, i najmjentščje, ičtož džeci nar-
kupa. Všč po džje bu snate, v je ho kulturove minifitstivo ja
to vovprajilo, ičtož je tež v lošonju satovene, f: maja starščij a
ištup: rje pravu, ištuffe džeci na tajščij dnjach do vožich

hlužbivo hovu vofač. Po tym bychu či vucęenje njepravo mēli,
kotščj fu i pjeničenje hvoštanim hvostli, jeli do fačule nje-
pichvndu, taf tež starščij, kotščj džeci domach sftovovachu a i niri
do vožeho domu njedžechu — jeli so by tole roščajenje pravde
byle, ičtož paf džje džnja bichšje njemščjch fa vofte prajič,
dofelž hvoteta a dleščaj vjele njebvnoščje, niž jenu me tutych a
podobnych praščerjach ale taf nimale vohčē. A f tomu tu tež
na pichščjednoščji vobracuje, tu taf, tam hinaš, — to hvdnom
tež jašo me žytkivnič-šulščijch praščerjach vntičej hvdž Lu-
biffi a vudvichčij ištuffil vofščje, včajštim dnvaj hvobdnaj,
pchtumvješč. Tola, nadščjeim ho, fo v tym vohčē: drubeho
do žafamy, a to niž jenu hvbeičščeho! —

Čaštit krajny hejm ho f žytkivnim doščodami fabėra Ra-
čičil, kotryž kuflovny minister ham pichvničju, bė i vohžami pich-
hotovany; f tyč 4 dnušim darovom, hvotē bė hamo tež vuhčnošč
hočž dotal fa mōžne mēle, bėchu vohčē haž do jenu vohštane.
To je doščodny žytkivnič davk. Satoš bu vubterlej pichėpo-
tovany. Štoho ho i nim stanje, nadščojunje bōvch vohladamy.
Všči tutym jenim davku voo vofcaž, n emōž, hįžo tehoda niž,
dofelž ho tajki jatōš jenož pichhotuje, fo by njepščecjelam žytk-
vje f pomogy bul pich agitaziji fa vustup f žytkivje. Dofelž
vidžja, to vohč vovlanje a ičvžvanje fa vustup ho hvubjenje
placž, t. v. jo jich porijo tej vohf i hveje jenož malo vustupi,
jupunja voni druge hvėščji. Duž dyrbi ho žyle žytkivne davanje
enož na jedyn davk položič, kotryž tež vohšje dželaczerjo sa-
čjuja, a to dyrbi ho potom sažo fa ičvčvvanje fa vustup vuzičž.
Vhy vidžim, njepščecjelajo žytkivje vjedža hėbi pomhač; nje-
votčiči dho ho taf, v vevščijch ho vovpaf. Tola na vohčēim vo-
ščlėtu njebju ani njepščecjelajo žytkivje ani kuflovny minister
ham satoš a sotořidavario — hačvunje voot tuteho tamny to-
vare mamy, to ižo mēvjenje placž, taf doščo hač je minister —,
ale dnuch, pšč do vohčēim tón jebju, kiž vohč vjedže a vohčji,
tež taf tu, hvrtičejch ho vona abo tola je vohč vohčvje hichšje bōle
vohčarali vohčevčivo tajčemo vohčvje a vjedžerje: vohč.

Žytkiv dyrbi ho v praščerju davkom pržovacž tež vo
jednu davk na hovu, a to hįžo teh. dha, fo njebju ho tym hvotjo,
toščj na jenu: strovic žytkiv ni žo vohčičaj, vohčevčja, na drugej
paf tola vustajenje a hlužbu žytkivje vuzija. To ho tam stanje,
hbžez muž i žytkivje vustupit, hvobvni paf niž; žyla hvobva vne-
placž, taf to nēkfe je, žone žytkivne davki, potom by to dyr-
čiala. Vohč, njepščecjelajo: žytkivje ho tu vobarazja i vsu.

Dovjadovacž paf ho tuta žyla vohč do žyla njebdži prjedy,
prjedy ho ž njeje dželjenje stata voot žytkivje vovprajene. To
vono njeje hichšje, a hby budže, midyon ni voh. Duž tež Čaštit
njerošhdič, njeh to tež rad by, ale vustoflatny hejm (Reichstag).

Jedojta studžen.

Bė to v lėčje 1910 a to v balnazištim kraju pšči Adria-
tiffim morju. Tuto je jedyn vohdžel Švėdščjo-krajneho morja
vohč Žraifčje a Ballanom. Tam čejnščje na jertim jara
horozny dnju junija nimo mēsta Trau prosejffon. Bė to na
300 hvdž Stōno palešche; kamjetny puč bė hčhtiv! Nihbje
žona tapka vohč. Švėje huch. Razvnočž vjetščja a vjetiča.
Bumfifovar v čerpnja bōle a bōle.

V pichvndžje jich puč hač f šudni, vtrož „Kote žerfo“
veta. Je to studžj, kotrečž vohč schvaaba a drubecho dha njeje
f pježn: hmerdžj tež Studžen vuhladavnič, vohčiču ho vut-
nifovario f nčj, so bychu ho napili. Štražnit, kotryž mēščje
studžen strážovacž, štupi jim napiche žavo a vobaraščje jim
f vsu. Tola hvdžo ho taf džviti na njeh vohčiču a vobara-
ščje jaščdu. A pijachu! —

Mnogo putnikowarjow sšhori; woda bē jich sajedočkila, nē-
tojsi f tutych senučchu. 50 f nič pač bu mordastwa dla wob-
skorženych, sakubženych, chostaných.

Taf dalšo tutu powijec! Je to wočo? Šty taf njesed-
blitweho duča, to njeputny, to čiči tuta powijecj wjaz powjedb-
čnje. Njesišu hwoča dječči runi tyn putnikowarjam? Njepytaju
woni kačnowč hwojeje dušče społotič, pijo se wšedch možnych
studnijow, se studnijow tež, pšedch kotryniž stražnik sejo wobara:
studnje hrěča to hu a jcho zabojaje a wješela. Sa nēčim jeb-
ko lōžda duča; jeje najšlubiče žedjenje je to po Woš. Wōž
Augustin praži hōžo: „Najša wutroba je nješpotojna w nami
doniž potojja nima w Woš“.

A tōn stražnik pšedch studnju? Šawedomje to je. Woro
wobara. Taf nētotry jo tadaji, lašče, so by wonēmifo. Š tym
pšichotuje hebi čłowjet pač kudzjenje a kmjercj. —

A pašion polaje čiči hōčnje jenucho stražnika? Jeluša Kšy-
stusa. Njeje jecho morit kšepjeny lud, pšichotuju hebi ham
kmjercj? A w najšim čōžu? Njemori lud Jozuša Kšryšča
pšedcho jaso f nowa, to njeby pšedcho pšedch hōbu mēš stražniča
a pontinaria, hōžy emu — po jecho mēnjenju njetrybawošči
a nječubje — wobara! A njeberbi tu bjež sežebot tōn hamšny?
Ahoštanje, kmjercj! ?

Šbōžni hu čiči, kiz hu čišteje wutroby.

Čišta wutroba
Je ta rōžička,
Kiz na lōžym puču ležje,
Džejz ho Woža lubočeš kmje,
Džejz ho jjednōčja
Š wēru nadžija.

Čišta wutroba
Je ta studnička,
Kiz nam dawo mōz a hynofč,
A dobrym štučkam prawu hōwērošč,
A wo hōrtolčej
Dušku wōščiweni.

Čišta wutroba
Je ta hōwēšdžička,
Kiz wo čimowej kmjertnej nozi,
Džejz nam šaribu našče woz,
Milu jašnočš da
Na puč; do njebja!

Čišta wutroba
Šlōbše španje da,
Džejz ho šprowny f čejškim dželi.
Kiz hny tudy dželac mēš,
Škmjercj naš pawofa
A mērej do rowa.

Čišta wutroba
Wjedže do njebja,
Wn čiči naš pšiči Wošim trōnu,
Š nječahōdnjej krašnej trōnu.
Čišta wutroba
Wēčim šbōžnošč ma!

Š bliska a f daloka.

Študentojo drje hu kōbu čiči, kotiz najčejšičo sežebotki a
čjeze wojny sažuwoja. Ščōž nowiny pšajaja f ščōž hewat
šhōnimu, podawa nam šrudny wobras wo jich žiwjenju a wo
jich wobstacju. A tola hebi priči minister finansow wot mini-
stro kulta žado, jo mēla ho pšacšnja f kollegije, t. r. sa wawu-
čowanje šrudnowozich, taf powijecj, jo je pšej kōž taf wulka kaž
do wojny. Wobomnje maja ho wšče drube pšacšnju, kotrež hu
šrudnowym hewat pšiči uniwērseje napoložene, wawučičej. Tute
pjeničej pač njeodstawaju wučerjo a tež niz uniwērsta, nē —
stat! Wōšči stat — wōšči študentojo! Je drje čježto pražič,
ičto jo bōle wōšči, hač stat abo študentojo. Jich wjele študen-
taw nima nēlle tatar pjenič, to by ho kaž ho pšičiščuka žiwito,
a nēšto to. Taf čje wōdomošč, wučerjowč wuhōdnōč,
mōrtič, jo by potom čim lōžcho po hwojim žiwu bjež moš! Š
runje f tutym hōbi kamena w. b. itačje tač a nowy pošup hačji,
to njespōwina. abo hnož tež špōwinačej wōdže —

Ššnoba naščeje ewangeličej žyrkwe sežide ho i nowa
w tutym wšednju te krotkemu poš. dženju; smjeje wočebje jednōč-
no šafonju wo žyrkwych wōščinach. Wječeje a wōžnišče
džela wo žyrkwi a jeje šarjadowanju imje; w dalšich pōbedje
w. ač, pōdžičcho ho wōmēwōzuch, dočonjec.

Š hōžičja. Wjedžu Reminicer, 20. maš. rōžta, hwo-
če čje f šaraj Kšičžan žadny hwojebšč, hwož 40 lētny šarajšči
jubilej. Je 40 lēt, jo bu 20. maš. rōžta 1881 w Kamjenzu sa
duchowneho wuhōwōčenju. Dwe lēče pōdžičcho, 13. wulkeho
rōžta 1883, pšičitna do hōžičja, hōžej hu po Šm-
šchowej kmjerczi 1898 f šarajam. Wōhadni a drušy hu knjela
jubilara pōčejčiči; tej my jenu na tutym mēstnje wutrobnje
wōwepičje. Je wuprajam Wōš f Wami! — Š tutym pščejje-
mi jjednōčamj šarajny wutrobnju džaf w jich wjele mjenje, džaf
knječej šarajej jako redaktorj naščeho „Missionsteho Wošola“
a naščeho „Wšedjenata“, f kotryniž wōn mēša; a mēšaž, lēto
a lēto naš Šerbow hwojkeluje a wōwōhacšnje, jeju nam pōda-
wajo w herbicšnje, kotraž f luda f luda rōžje. Nječ našči Šer-
bjo nēš f tuomju je hšiwami wuprajemnu džakej pšichajaja džaf
f tym štučkom, so do hwojich domow wšedch hōbi witaju tutuju
herbšičuju towaršchow: „Missionsteho Wošola“ a „Wšedjenata“!

W Lubiju domneje ho ščtōwrtk, 10. mērza dopoldnja 1/210
hōdžu wo wōpōdnjej šali pšiči wulkej žyrkwi šhromadžšima, w ko-
trež budže ho w štučkonumy missionstowje pšednoschōwac.
Duž je wšedch žyrkwimy pšedwitečerjam, škladnoš; poš-
čjena, jo ho f wulkim a wōšedženym džekim jnutšneho mission-
stwa blje šejnaja; tola tež pščejčeljo tuteho missionstwa hmeža
škladnošč, nē čto drobnišče wo nim šhōnč, wōwepje wo jcho
nēčejšičej wulkej nuč, kotraž dōrbimy pomōčej wōštronič.
Pomhany taf tola žblenu ludej a hwojej žyrkwi wōwepje.

Porjedženita: W čhipe 9 šej na šronje 85 napishnje pšče-
mēnjenej, ščōž dōžli čejčejni čitarjo jamolnōč.

Šistowanje: Wšedch knježich dopišowarjow naščeho šopjen-
ka pšochu našenje, jo bydu hwoje nastawli a džela
najpōdžičcho taf wōwōpšlali, jo mōža tute f naj-
mjenička wutaru pšedby w čejšičejni bjež. Nještanj-
š ho to, šawinu a ho nječube šawōdženja.

— R. W. w Š. a Judica. — D. w Š. a Palmarnum.
Šamowitny redaktor: šaraj Wyrpacž w Wošacžacž.
Čejšičej a nklad: Šemolerčej knježičičejerna, šar. dūžitwa
f wobny. ruf. w Budyščinje.

Sy-li spěwał,
Pílnje džětat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosó da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džětat
Wšědne dny;
Džětat pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Ziwnosó je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew F.

Šsersbske njedzělske lopjeno.

Wubawa šo tóhbu hobotu w Šsmolerje; knižkicšćerjety w Budyšinje a placšy šchnórtkětnje 1,50 hr. s portom.

Judifa.

Jan. 8, 46—59.

„Tón budže postajeny f šnanjenju, pšćećiwu štrēmuz šo rěčěžy budže“. Tuto wšěćerjenje stareho Šimeona wóhđimny wě noćimny tefěže šo pšlowje dopšknjene. My namafamy tu našfchego Šbóžnita wě wótrnym rostěřžowanju f šarifešćimni a pšimowučenymni. Wón móže praič, šćhožšćulž čže, wóni jemu napšćećiwu rěčja. Wón rěči wo šebje šamym, wo nich, wo Bóhy, wo Abrahamje; wóni jemu napšćećiwu rěčja a šanjia a wušměwaju jeho a jako ničo wjazy wotmowić njemóža, šbže haju šamjenje, šo bchdu na jeho čšifkali. Zawěšče, Ješus běšče postajeny f šnanjenju, pšćećiwu štrēmuz šu rěčěšči. A tež to je šrudny jeho čšerpienja. My pšćewóhđimny jeho něšt wo pštinym čšaju horje do Jerušalema, do šahrody Šetššemane, na šoru Šolšathu a wopomnimy, šćho je wón šam ša naš čšeršči. Ale my nišchamy šabčy, šo je jeho čšerpienje jenož pošćedne dny jeho šemšeho šiwjenja šralo, ale šo běšče jeho žyte šiwjenje šóřke čšerpienje. Špómni na čšlowješa, kiž to naššpěšče čže; kiž je šprawnaj wutrobu šbže družich šyta a ša nič wulke wopowu pšćinješe, a šuczi to nišpšćipšćinaja, šaj wani pšćećiwu njemu wuššupja a jeho wušměwaja a šo na njeho pšćifšćodže. Ššano wššy ty še šamšneho šhorjenja, šak to šoli. Ale šiščže wjele šole bu Ješusowa wutroba pšćes šajš šabčerjenje pšćimawučenych šranjena a šrudžena. Wón pšćinšče do šeho šiwjeha, ale čš šiwšči jeho šhorjenjowadu; wón pšćipowužda jim šóšimny wšćeršče a wóni šraja, šo wón šhaje; wón šyta Wóžu čšerš a wóni šraja, šo ma čšerta. D, šak šybšššče to jeho šolčy a to čšim šole, šolčy wšćeršče, šo wóni, šotryčž wón šak šara šubowajče, do wšćeršeho ššazjenja šapadnu, šbđž na jeho nje-

pošćuhaju. A tola njeje wón pšćestaf, wo jich dušče šo šróžowacš. My na jeho mščeže bchdu šre šrajiš: šbđž šo nišćerje wuššerwacš dacš, šba šo wšajšče, wo šbđni nješče, šo šo wo waš šróžuju. Wón je f njekšćernej šćeršćimowšču a njewurjekšćiwaj šubšču šytaš, jich ršćeršćeršćimow pšćewinuwacš a jich dušče šebi šobčy. A my šo jemu njemóžemy šodšćšćowacš, šo je wón f wóšeržemni šibowšćeho šuba šo šak šadrobšnje rostěřžowaf; pšćetoz šunje tu špšćinajemy šajšnje, šćho wón je. A to je ša naš wuššy wóžnje, pšćetoz jenož tón móže f šzlej wutrobu do jeho wšćerš, jeho šubowacš a šo jemu šoddacš, kiž wššćho wón je. Šćho čšimšć ty wot šo šam? šrašćerja šo šarifešćy Ješusa wo naššim tefěže, a wón šara jim šajšnje wotmowšwienie. Duž šowšćinajemy šebi: Šćho čšini Ješus wot šo šam?

1. Šćes to, šo wón šo šrašćha: Šćho mjes wami móže mi šbrěč šowšćerje? wobšćiwěčža wón, šo je wón šam šiwjaty Wóž.
2. Šćes to, šo wón šraji: Budyšči šćho moje šiwno šbžerčy, tón njebudže šmjerče wšćeršaj wšćeršje, wobšćiwěčži wón, šo je wón šeršćha šiwjenja.
3. Šćes to, šo wón šraji: Šrešy, šbđži Abraham bu, šym ja, wobšćiwěčži wón, šo je wón wšćeršny Wóž šym.
 1. Wšćerš na šiwjedženju šelentych šetow. Wjele šthaz šibow še wšćitšćha šrašow bšče na šutón šiwjedžen do Jerušalema pšćifšćha; a šemšlowy šibow bšče šolny šubšči. Tež Ješus bšče mjes šimni a šredowajče a wšćeršče. Šunje šćes wón f šćimnym šiwjatom ša to šolčaf, šo šu šiwje wutrobu šiwšćeršnyš a šiwjuš dušču šapšćitš, šak, šo wóni šrawobu, šotryž jim pšćipowšćeda, njepšćinaju. Š tym šak bšče wón šarifešćich a pi-

šmatučejnych jara roshnědla. Potni hidženja hladachu na njego, kiž hebi švazi, tajse ne čto pščežnio nim prajec. Dha řichinola jim řesuš s móžnym hřofom: „Schtó njes wami móže mi hřech dowječej?“ Kajse prašenje? Tón knjes steji na hřowjatny meřenje, pišed wotločjom wřah hrowdennogo Dha, kiž hamo najpotajniše myšle šnaje, wón tejt pišed hřowjimi njeřpščeženi, kotřiž jeho hiđa, kotřiž s wótrny moczemi na njego hladaja, kotřiž bęch Wóh wě sčto sa to dali, hdy bęch jeničzu njeprawdu jemu dopolačej mohli. A tola prařha wón ho tat! Činij ty, luby čtitarjo, tat! Šsamo čji, kotřiž tebe bliže njeřnalo, s kormyž hř jenož porědo hřmadze, bęch tebe na to dopomnili, sčtož njeje at pišed lubjima s hiščež: njenje pišed Wobom prawe. A ty by, ho hauruju, njelčgeč dyr: at. Šsamo hřwjezi japořčtęro njemóža tat prařčej, wón wšchitny wuřnaja: jny řny hřchitny. Šcho wotmohlja řesušej na jeho pračenje? Njemóža jemu ničjo, woprawdže ničjo porofowac? Nė, woni njemóža. Weni njelčja a pšchidabja: wón je bjes hřeha, wón je tón hřowjat Boži. A my mamy hiščež wjele wozaj hřewđow sa to. Pontius Pilatus a řtal Perodajč, tón řchadar na řichizu a tón hejtman pod řchizom. Juđasch, jeho pšchadarin a wšchitny wuřomnyž wuřomwěđa nani: wón je bjes hřeha. A pišed wšchite řestoteti hu jeho žiwjenje pšchepřati a tħyžaj hu ho prözowati, jemu něčto njepraweho dopolačej. Wřcho je podarmo byje. řesuš je tón hřowjat Boži.

Židži njelčja na řesušowe pračenje: „Schtó njes wami móže mi hřech dowječej?“ Dha prařha ho tón knjes dale: „Hdyž ja wam pa pravdu praju, čehobla njepřehřwěčeje wy mi? Šdyž njemóžeje mi hřech dowječej, hdyž dyrbie pšchidac, so waš ženie njeřny wobřat, čehobla njepřehřwěčeje wy, so hřm tón hřubjenje meřija. A řaha dyrbie njelčjeje. Duž prařha ho tón knjes, na čim to leži: „Wy njeopřuhřwěčeje, doleť wy wot Woha njelčjeje. Šchtóž wot Woha je, tón pořhřaha na Woje hřowo.“

Ženřa prařha ho tón knjes nař: „Hdyž ja wam pravdu praju, čehobla njeměreje wy mi? Čehobla je wjele tħyžaj w našim lubu, kotřiž wo řesušu njewjeđaja, kotřiž do njeho njeměria, kotřiž jeho hiđa? Njeje to njerořom a hřupowěž, hdyž dyrbie ničto pšchidac, ho řu řesušowe hřowo luta wěrnowěž, so je wón bjes hřeha, a wón tola njeměri? A tola sadžęzi ho řiž wjele tat. S tym woni dopolačaja, so wot Dha ja njehřu, ho řu hřwoje wutrobny pščežnio Wobu řmjerdnili. O, řajta žařofna wěrnowěž, řajti hřech! Płaczi to tež wot tebe? Wóh čje swar-nuj! Nė, pšchřwoj na řesušu, wěđ do njeho; wón je tón hřowjat Boži.

2. A tón řerčhta žiwjenje. Šdyž ho ludjo w hřowjim hřewdomnju tħyčeni činja, dha pčtaja ho hřusto s tym iměrowac, so řapozęnu řwariej a řestrowac. Tat činijachu tež Židži. Woni pšchřowtoľaju řesušej: „Njeřajimny prawe, so ty Samariřiti hř a so mař hřwěřta?“ Woni imenuja jeho, kiž hřow lud řaž řadny družbi lubowalše, Samariřtcho, potajřim njepřehřwěčeja žiwěničho luba, řai, woni poroľuja jemu, w kormyž Boži hřowjatny bęch byđli řaž w řanym čřowjelu, so je wot heřteho duřa wobřadęny. Kajse řchřwědowac, řranjaje řhowo! Ale řesuš ho njerořhřwědwa. Žple s měcom wotmohli wón: „Ja řancho čerta niman, ale ja čřeřęju hřwěřho Wótja s wy haničej nje. Ja řhwoju čřeřej njeřpřam, teħobla ja waš njehřostan, řaž řeje hebi řahřuřiti, ale řhřřamju wy njewuřčęčaje, jedny družbi, Wóh řam, řaž je waš hřwěř.“ S tħymji řhłowami wotmohřwěči ho řesuš wot řariřejřtħa a pšhmatučejnych a praji i tym ludjom, kotřiž řofo wotřo řejadny: „Zawěrnje, řawěrnje, ja praju wam: Wuđje-i řchřwě mje je hřowo dšerčej, tón njebudje řhwoje wobla-dac-i řchřwě. Ředžęni na to, so wón njepřaji: „Wuđje-i řchřwě

mje hřowo dšerčej, tón njebudje wumřecęř.“ Nė, tež woni dšer-bja wumřecęř, pišetot žwoni hu řhřchřiti a řhwoje je hřewđow mřa. Ale woni njebudja řhwojeje wobřadac wěčęnje, ja nič njeje řhwojeje řkalowa řtręželow řaž ja družihč. Šcho dha činij řhwojeje řaž řařofnu, tat hřwřu? Pšchewřchřm to, so řudjo nje-wobčaja, řesto i nimi po řhwojeje budje. Woni dreje praja, so ma po řhwojeje wšcho řón. Ale řchřwě řuřie jimi sa to, řchřwě řam jim wěřowěž, ho njeje wěrnno, řchřwě řibřija praji a řhwođomnje wobřwěđęzi: čřloweje je řostajene wumřecęř a potom tón řub, a ty njemóžeš w tħym řudu wobřačej? Dha praji nařh Wobčęř-niř: „Wuđje-i řchřwě moje hřowo dšerčej, tón njebudje řhwojeje wobřadac wěčęnje.“ Wón je řhwojeje wot řařofniřim řhřwě-čje wobřadac na řchřiz. Ale wón je tam řhwojeje wóř wřal a řhřwě řhwojeje, čerta, pšchřowinř. Šchtóž do njeho wěri, a to s tym wotřawěje, so jeho hřowo dšerčej, teħo njemóže řhwojeje dšerčej, teħo wěreje řerčhta teħo žiwjenje do wěčęneho žiwje-nja. Šchtóž to wě, ja teħo je řhwojeje řhwojeje řtręžele řhwojeje, tón njebudji ju. Šchřęřpan je řhwojejeje wobřadane, řařofnu řhwojeje wumřel, a tola je wón tat wotřawnje a čřho wumřel. Řat je to móžno? Wón njeje řhwojeje wđiřaj, ale teħo po-wřchřwěčeheno řesuš a prawdy Wěř. Tħyžaj řu po nim wumřelja a njehřu řhwojeje wđiřaj; wumřecęje řehče řa nič do-bęče, doleť řehče řesuš řiž žiwjenje. Tež ty budęš wumřecęř a wumřecęje njeje řana dšerčaja bra. Ale tež ty njepřehřwěčeje řhwojeje wobřadac wěčęnje, hdyž jenož řesušowe hřowo dšerčej. Potom budje wón ho pola tebe wotřawěčej řařo řerčhta žiwjenje, kiž je řhřwěčaji dšęři řhwojeje, řiž we wumřecęřu žiwjenje doma.

3. A řesuš je wěčęny Boži Šsyn. řadny wotřomil njeroř-pominaju hebi Židži, řchřwě čęje řesuš je řhłowami: „Wuđje-i řchřwě moje hřowo dšerčej, tón njebudje řhwojeje wobřadac wěčęnje“ prajiej. Ale řawjo jemu wotmohřwa: „Nėř řhřwěčimny, so mař čerta. Wřchřm je wumřel a řrořetojo. Šy ty wřajaj dšęři nařh wóž Wřchřam, kiž wumřel je a řrořetojo hu wumřelji? řesuš wotřawěje tón poroř, so wón řhwojeje čřeřej pčta a praji jim, so woni teħobla jeho njepřehřwěčaja, doleť Woha njeměria, a wón wotřawěčej: „Wřchřam, wačš wóž, wjeřehelčeje ho, so by mój dšer wđiřaj a wón wđiřejše řon a řawowalše ho.“ Dha pčtaja jeho wumřewac: „Ty hiščeje njeřny poř řa řet řaraj a řh Wřchřam wđiřaj.“ A řesuš wotřewčej řim: „Zawěrnje, řawěrnje, ja praju wam: řjedby dšęři Wřchřam bu, řhřm ja...“ Kajse řhowo! Wřchřam je 2000 řet do řesušu řim byř, a tola praji řesuš, ho je wón řjedby njeho řim. Tu je jenož dwoje móžno: pař řehče řesuš duřahřow, pař je wón wot wěčęnojće. A my wěny, řesuš njehčejše duřahřow, ale wón je řjedby, dšęři Wřchřam bu, wón je wěčęny Boži Šsyn. O, řhwořny a čřeřęny jeho! Nėř móžęny ho na to řpudčeję, so řim wumřęni. řenož Boži Šsyn móže řřit wumřęnija hřownojćeř — je řon řokonal. Nėř je wěřne, so ma Wóh nař lubo; pšchřwěž hdyž njeje Wóh řhwojeje Šsyna pšchřwěčęřit ale je jeho sa nař podaj, dha njemóže družhe myřle s nami mčej, řač myřle męra a řořa. Nėř řny wřchřowani a řchřwě wěčę-nowčej. řhřwaleny budę řnjeje řesuš, ty wěčęny Boži Šsyn!

Židži dreje heđu pišes řesušowe hřowo nanařwřchřwě rořhřwědani. Woni řehčahu řamjente, jo bęch na njeho čřiřati. Ale wani jemu řchřowowac njeměřadny. Wón wřchřęzi ho řerčbi pšchřwě řiž řreč a řa wotěriđe. Židži pař hebi řamym s tym najwřetřo řchřowu načimimdu; woni heđu řrawi ř řudu. A ty, mój čtitarjo? Šcho je tebi řesuš? ře wón tebi to, i čęmýž wón ho řam čini? Tón hřowjat Boži, tón řerčhta žiwjenje. Tón Boži Šsyn? O, wěđ do njeho, dšerčej jeho hřowo, podaj řo jemu i čřelom a ř řušu! řamjeř.

Wot cziheho p'jaska f jutrownemu swjedzenju.

Slóž: O ty luboŕej p'sche wšchu měru.

1. Mój je wšchón tón křichžowaný,
Jezus moja 'bóžnosťe; je;
W jeho rukach s'přichany
Šamjercz nje stajpřez njemóže.
Š hrěšow šmjercze wumoženy
W Šhryštu mam žiwjenje!
Mój Kr'es je mój wušwolený
Luby mi, trošch, wješe!e!
2. Nesom Šhryšće, kralo czeze!
Wopor „Ja naš“ na křichžu,
Luboŕej šwětna hač do šmjercze
Tebe wěcnije cze czičej čhu.
Naš šh wumohl, křichžowaný,
Přichwinił šh šmjercz a row!
Š rowa kraňže horjestań,
K njechju špil, šh f Wótzej šhof.
3. Jehnjo Wože, Jesom Šhryšće,
Wobradž šbóžne jutry nam.
Wbohni nam ho to šwěcne štyščeže,
Š twojej pomogu pšchitůž f nam.
W twojich ranach njech šh šhrowa
Dušha na čha wěrjaza,
Poła twojoh' šhwatoh' rowa
W duchu d'žaf czi wupraja.
4. Hač šem šu cze hrěchi moje,
Luby Jesu, pšchirječe,
Woloŕeje a ranu šroje
Ša mnje šubje czešpješče;
Šahó tu luč'šez dopómaje,
Štíž tał jara wulka je! ?
A cze horzo nješubuje,
Tež něł to hrěchach wostanje ?
5. Hřechi moje njech něł panu
Šahubjene do rowa;
Ja pał f žiwjenju njech štanu
Čłowjek nowoh' naroda.
W prawej pułuce čhu štawadž;
Pšchitůž mi, Jesu, f pomogž,
Rowe mozy čh'ł mi dawadž
Do duške a wutroby.
6. Poła rowa luboŕej p'lačje
Šehly d'žafa f wutroby
Lubijeje kaž delho mače
Šišeje ho, wy wěrjazy!
Lubimj! o, níz p'šepošđe —
Šdž je pšchidlo d'želenje —
Do wutroby štračhne hošđe
Šačš'api šle šwědomnje —.
7. Šelowa kraňne šnješ je prajit:
Ja šym horjestańanje!
Šehlam prawim měru štajit;
Šehlyč, wěr! A to žiwjenje!
Žiwj tón, hač runje wumrije,
Wudje — do mnje wěr'it je
A šchóž žiwj wěr'it do mnje,
Wumriječ' niđy njebudje!

Jana 11,
[25, 26.

8. Jafu czi, kř wšchědnje mřeja,
Ale křaj, my žitwi šmy!
Š šnješom šwojim to šwoja, šu šweja
Ššchěczi'enjo wěrjazy,
Wumrijeń my f šnješ'om šobu,
Dha f nim žitwi budžemy,
Pšchěcžepim, Jesu, f tobu,
K p'sche rožnjenju špoměšach ty!

9. Žunu šbóžne hrještace
Wobradž nam wšchěm, Jesuho,
Šdž je nimu č'šla trače,
Pšches mój twoju, Šžniło!
O, dha šhadzej jutrow ran'e,
Šdž je nimu póštny čah!
Twoja wola njech šh štanje!
Wum'žniło, wumož naš!

10. Jehnjo Wože, Jesom Šhryšće,
Kralo czeze wěcnije,
Wlow twój pšchidny je, o křhšchěc:
Šbóžnił da nam žiwjenje!
• Jutrow šlónzo šesthadžaf
Kraňnje nam je na wěczije,
Njebeška nam wotewerjaj!
Wěrjazy, ho wješeje!

11. Wješe!e nam nješadobne
Šnješ, šdž štany, pšchirječ je,
Duške, to šwoja tu f nim, šu šbóžne,
Maja wěcnije žiwjenje!
Šalleluja šaspěwamy,
Křuš, Šhryštuš žiwj je!
Ženu d'žaf, czezeč, šhwatbu damy.
Wěrjazyč pučž f njeju d'žaj!

12. Šnjeze Jesu, f twojej hnadu
Šdž a wostai p'la naž,
W šwojim štawje daj nam radu,
Wdž trošch, mój mēr tožy čah.
Daj nam pomaz, šohnowanje,
Šd'erž naž twoja dobrota,
Šdž našch šchit a wuškowanje,
Wjedž naš f Wótzej do njeja.

J. W.

Burkef a štat.

Wješpřewim'ny to Šak'iz njemóža špac, šdž we wěštm
č'žahu nješhu šah pšchěžiwu žyrtwi a nabožine wofali. Tak tež
njedawno šah to šakšim šejmje šwalachu pšchěžiwu nabožinje
to šchuli; bu tež pšchijate, to d'žyrt nabožina še šchule. Šola, tu
rošhudž wuškofat Němšta. Duž njetrjebamy ho tak jara na-
štržecž hi č'že, wjele bóle pał ho ša to štaradž, to pšchi pšchidob-
nyh n'wotwobach do šakšeho šejma hiščeje mjenje takich ho
wu'woli, šohž maja jenož jene „ně“ ja nabožinu a žyrtel, čšim
wjazy pał takich, šohž wutrobu ša nabožinu a žyrtel maju. —

Dženja pónđžetu, šdž tute rnyčit pišom, je rošhudny
d'žer ša Němštu a duž tež ša Šakštu šobu a ša naž wšchěch.
W Londonje ho rošhudž, šak šebi šmajšakšo a Němšta pšchidob
šraduja, abo šnadž tež, šak šowšakšarjo Němštelj pšchidob šra-
duja. Šola pšchidob kraja a šuda njeje jenož to žiwitnym a po-
štitškim šoženy, ně tež, a to huđe hiščeje to šuštšnym a naj-
šuštšnišchim. Šo najšuštšni č'že je pał to, šak šh f šohom
pšches jene a šawšamj. A šole, — nabožinu, wěru šewal pra-

Bo m h a j B ó h!

Sy-li spéwał,
Pilnje dżéłat,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoju mócný
Lubosá ma;
Bóh pak swérny
Pzez spar mértý
Óerstwosé da.

Njeh ty spéwał,
Swérnje dżéłat
Wšédne dny;
Džéł pak swjata,
Dušá datý,
Wotpočú ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokréw F.

Šserebške njedžejške kopjeno.

Wudawa hó kóždu hóbotu w Šsmoterzej kúbičejščezém w Buduščinje a plačej šchwórtlénje 1,50 hr. s portom.

Njedžela Balmarum abo Wolmónička.

Jana 10, 28:

„Ničto nčbudže je s mojeje ruki wmočnuče.“ — Njedžela Balmarum je dženja. Dolgi čas luda hó i Jerusalemei bliži. S dalota a s bližta je lud psichwatal. Jezus do swojeho meita cšehnje, mčr, bóšiti mčr na woblječju, lubosé; we wutrobje, kmitnosé; we wóčku, glowa wéčnosé je w rče. Balmarum hó na pučž jezelu. „Džosiana wé wyštofočji! Kšwoleny budž kíž psichw dže we mjenje kšnječa“ tak s wjele staw row kšnječi. Zebje, o Jesu, ty cštoršiti a Wožji hyno, wój lud wjita o wita a ty plačejš? Zarowanje a šioržba hó tvoje glawa? „Jerusalem, Jerusaleme! Šak husto hyn ja tvoje džeči dšyl šromadžej, kaž wata hwoje kúrjata pod hwoje kšhidla, a wy seje wóčžyl!“ Kšabla šejna je nutón lud. Tu hwojeho kraja s nječeh radostije wita a po učtoržny dnjach tón hony lud dšiwje wji: „Kšičijuz jeho! Kšičijuz jeho! Jecho trej psichw; na naš a na našče džeči!“ —

Balmaruma nedžela bč nehdy. Ja njewém, kotre lčto hó psichw. Bč psichw 10 abo 20 abo 40 létanti? Čžah wjekely do kšžho domu cšehnječe. Ja njewém, do kotreje žrtwije we kšbškim kraju, hačž tu blisto stareho Čzorneho Wožja we Wubestražach abo w Puležach abo bč delčah we cšičej kšbškej hof, ale to wénu: Ty bč kšchj w cšaju, ty mčdženo, ty nawn abo macš! Ty jako lube pacšejše džečo s twójim towaščemni do žrtwije župasche, twójemu Jezusčej, na kotrehoj bč kščejem, hčwénošč a lubošč ja žble tvoje žinjenje kšubic. Nan cži hwoje nanowšče žobnowanje na pučž dalče a dšejše: „Džij we Wožim njerše!“ Macž hó nutrnje, w hwojej kšmščajej lawy hčžo, a tebe

u Wožu modlesche. Mowaj staj wčdaj. Je mowaj tež twój Wožu datý hčw? Žy w tež we twójim žiwjenju, w tch šawčewch 10 abo 20 abo 40 létach dži dži kaž tanuj hčablagy žiwositi lud? Žy Wožu kšbit: Džwój wžu hčwč a wostáč ja, a hč wem kšof a twój kšwajty hčw sabyl a wéče hó wotšrejč a hčwč hó podat a hčwano hame s hčdžerjemi Jezusčowymj wčji: Kšičijuz jeho! Kšičijuz jeho! Balmaruma nedžela je sa wšččch, kíž hó nehdy hčw: kščezčž? hčw psichw kšfirmadžiti wobkručžiti, hčwne pračenje: Šak s twójim hčwštom šteji, kíž hč Wožu dat? Žy wo u dšichj psichw Wožu hčwadu kščowal abo hó ju we kšičejmoščach hčwta hčwiti?! —

Balmaruma nedžela tež dženja šako. Žwemy swonja. Wam dženja hčwowa, lube pacšejše džeči. Wčhudže do kšbščich Wožich domow cšehnje cšoh. Wajny dšej je hčwš. Wukš dšej naščeho luda wo hčw u drohu, krašim kšbškim rčž, tu rčž, naščich wóžow, wo kšrejž hó Wožu modlaču a jenu hó dšakowacu, njerodži. Ščtož njeršojmne džečo dže, kíž hčščje: n.ewé, ščto čžini, hó štanje a štoršiti na nje psichwčaja. Žróštwy tuch, kíž s džečom ša čžak a wéčnošč derj mčnja, hč husto pobarmo. Žo naš črudnyh čžini. Čžim wutrobnišč: pak waš na waščim kšmščajym pučžu witan, wy lube kšbšče pacšejše džeči, kíž seje, husto dšej psichw kšwščich cšejšotach, naščich wóžow rčžji hčwšni wostala. Tak wostanje hčwšne Wožu! Wóštomničejnja psichw kščejowym wostar u dženja čžedž wam hčwč hčožina wobtwóždjenja wo wéče.

Wáž wášča dobčej njemóž!

Wy seje s njej jara kšbit!

ale hlaj! tón je psichw waš, kíž e tam njes hčwójim ludom. Tón je njawidomny we wáščej cšžodžičžy na waščim kšmščajym

Ra bolmoniežtu.

Mat. 5, 16; 1. Kor. 6, 20; Jan 12, 26:

Naležne napominanje sa paczeſke džeći.

Glóh (č. 519): Wotuczeje — Glóh Boži wota w.

Mjedzela Palmarium wola do domu Božeho wchał s nowa naſ s wami, džeći paczeſke!

Wobnowieć klub ſchyceniſki džeće pſched Boži wotat wy a džeće być do wóžjenja brónjene.

Duž bróu wam ſliczamy, jo byſchće byli wy Bože džeći,

tiž s frutoſeju a ſwěroſeju do boja ryczeſkeho du.

Lube paczeſke wy džeći, njech waſche žiwjenje ho ſwěći kaž njewojejejniſta žiwina!

Swětoſeć winojte ſeje jemu, tiž waſch je Knjes a wópcěz k njemu wchał džeće domoj je ſwěta.

Duž jemu pſychče ho ſrjedž ſwěta ſtóſtneho jako knježny,

tiž mudre hu a s ſkutnoſeju ho na ſwaſ wěčny hotuju! —

Swět njech nježima waſ ženje, tiž w Jeſuſowym cšahnyć mjenje w dom k herbimiu macje do njejeje!

S kſwju ſeje jeho wſkupjenje wy droho, dſche wobnuždene; ſam Jeſuſ je waſch miły Knjes!

Kaž nowoženja waſ hej žada na ſwój ſwaſ w cšistej pſſche.

— to wopomácie a ſwatajeće, jo na ſwaſ jeho wóidžeće!

Wotwjetitje ho hrčkej wſchemu a ſwětej zyle nabſajnemu nóz dobru prajeje wopravdže!

Krej a cšeto pojimajeće, do wóžjenja ho fruceje dajće, tiž rycerje wy Boži ſeje!

Knjes do přědka waſch dže, s nim ſpěšnje ſtupajeće na fónz ſwóžny! —

Glaj! frónu wam ba Jeſuſ tam, hóžej s kraalom wěčnoſeje je ſam.

„Mjelež temn Knjeſej a cšafaj na njeho!“

Tak ſieji to w 37. piálnje w 7. ſchucžny. Tak bē to tež napſane a namolwane na taſlu na ſeženie. Tuta wiſaſche we done nje miſſionarje w Serexo-kraju. Je to tam w južno-wóježornej Afrizy. Pſched nim ſieji žena miſſionara, blada na uón, wo-iběhuje ruzy, jako by jón dele wiać cšyſta, tola n'ewoſnje jón dele. Cšehodla dha to do žyła bē cšyſta? ſrjadž ho praſchjeć.

Koſhladaž ho po ſtawi a po domje. Widžič, jo hu wſchē ſmachi bromadu moſchene. Miſſionar wróceji ho je ſwóbu do Kěmſteje. Miſſionar cšji powē kama wot ho tole: „Tutón ſchpruch je mi luhy pſcheczel molowal, bē mi luhy a hu mi lēto a lēto luſbaji. Žolny ſrudoby a ſtyſta ſchěacu ho huſto wyſofo. Zehdu woſheje pohladaj na tute ſlowa: „Mjelež temu Knjeſej a cšafaj na njeho!“ Wědu mi to, ſchtož uanorſalam na rosnjembrjenym murju wotij je; tutón wotſta na ho walaze žolny a wono bywa cšicho. Tak hu tež pſchi ſtuch ſlowach we mi pſchego cšicho. Dopominuť ho i dobom na moieho potožorne nana a jene i jeho dobrých ſlowow: „Wóh njepomha pſchego hupdom i nuſy, hduž ho k njemu wolany, pomha pal w nuſy a pſches nuſu!“ Kaſ ſbowonne tola te džeći, torez wot ſtarichju tež tajk idowſtajeniſtwa maju! Nad bych hebi tutón ſchpruch tež hobu wofata; e mi tola pſchēs je doſke lēta a cšeže cšahy ſwětny pſcheczel byl, pſchēd wóhny kž ruwje w nuſy ſwěru mi džeſtal. Knjes na wopa: to hač ho to wo pſcheczelach praji — a bobužel tež naſhoni, jo n'ewoſny we wjeſelu jich maſch pſcheczelow wjele, w nuſy žaneho. Knjes tehodla njech tón ſchpruch to wofanje

wiſajajo. Naſch mlody naſhēdit budže tež dobreho a ſwěrneho pſcheczela trebeač w ſamotnoſeji. A pomogit niž mjenje, hóžej žyſba a ſtrach tolo wofoto! Zehodla tu njach wiſaj! —

Jo lētach ſetachny ho ſaſo s miſſionarju. Domach we Kěmſtej. Powjedachny a powjedachny, doniž njepowjedachny wo ſchpruchu s 37. piálna. A ſchōž ſhōichny, njech tež wſchēm, tiž jo cšitajo wutrobny huwje kaž to nam je.

„Wěchny naſchju ſtažnju wopuſchjeſti“, tak nam powjedache miſſionarja. „Džečichny ho cšežto, woſheje nój nuž, totrch tuto n'ěſtno dolhóſtneho džeła lubowache. Jeho troſchē bē, jo wje- džeſche, jo cšyſtje mlody naſhēdit w jeho wuſtli tam dale dže- ſacſj. Duž wotetide s tež nadžiju, jo ho jeho cšorna woſhada kaž hač dotal kaž daſe a bóle wawije a ho bóle a bóle ſaſoži na tu ſtaſu, totrch je Jeſuſ ſchpruch.“

Tola, kaſ bu to wſcho zyle hina!

(Pſkwačowanje.)

Palmarium.

Je to wjeſelu džeji a tola tež jako ſtruchly džeji. Jeho pal- ny drje hu inanjto wjeſela a wyſtawja, tola dopominaja na ſchžj cšichy: pſajka; jeho „hoſtanna!“ je drje radoſtne, tola dawa uani tež hižo ſlyſčez to, „ſchžju! ſchžju!“ cšicheho pſajka. To bē tam w Jeruſalencje tak, to njeje n'ětte hina! Kello wjeke- lych wyſtawch „haj! haj!“ i ra džeći je naſchemu ſbōžnitkej pſch- hotowala nježela Palmarium, džeji konfirmacije! Kello s tuchy „haj“ hu předy abo poſdžichu do: „nē nē!“ pſchewoſroczene. Kello s tuchy „haj“ je ſwój ſpuch a ſkuch ſhubilo pſchi ſwotſeji wutrobny! Zehodla Palmarium njeje jenož džeji mlodych, nē ru- nji, tak džeji ſtarých! Sa tuch mlndh, ha džeći džeji wutrob- neho, ſkuchneho pſchowanja, pſchepſchowanja a pohledniſeho pſchi- hoſowanja a wěrneho modlenja pſched tm wuſtlin „haj! haj!“ pſched Knjeſowym wotarijom. Sa tuch ſtarých deſi wutrobneho, ſkuchneho pſchowanja a pſchepſchowanja jeneho dawneho abo njeđarneho „haj! ha!“ pſched Knjeſowym wotarijom a to roſ- ſaſeje wutrobny dla wſchje n'ěſchdny, to wěriaje wobnowenje wſcho pſchawoſchje „haj! haj!“ a to wuſeraje modlenie, jo cšyſt Wóh Knjes pſchachč jo njebdchny jako wotwotnyſti, jako ſa- přewoali, ale ſwěru wotſtali, ſwěru hač do ſmjerceje tonu, ſtrch ſwěru bēſche nam hač do ſmjerceje, haj hač do ſmjerceje na ſchžju.

To Palmarium! Tuž žyſy dom, žyła woſhada, žyła žyrkej ſrjedč tutón džeji ſkuchny, dwižy ſkuchny n'ěſe, hduž wſcho tak n'ewoſe, njeſwěrne, n'ewoſowne!

Zyrkej a ſtat.

Krajna hynoda bē ho 10. a 11. mjeſca je frókamyo pohēžentju ſerowadajta. Je woſheje jednala wo paczeſkej wučžbie, wo žyr- winſkich ſaſtojniach do totrch tež fantorow ličji, a wo žyr- winch dawach. Wſchi jednanju wo paczeſkej wučžbie ho njeſ deſhim wofſamſny: „Džeći, totrch ho pſchi nabožnym ro- ſwucžowanju w ſchli njewoſbdžta, njeſhēdža ho ani na pa- czeſkej wučžbie wobbdžlic, ani ho hobu konfirmowac, ſchba jo ho dopoſaže, jo hu tute džeći dſche doſchaze nabožne ro- ſwucžowanje wo wuſnacju ewangelſto-lutherſkeje žyrnje doſtafe. Džeći, totrch budu s nabožneho roſwucžowanja w ſchli wſate, bies teho, jo ſaſchžji za dſche doſchaze nabožne roſwucžowa- nie wo wuſnacju ewangelſto-lutherſkim poſtarachu, dſchjo ho, jeli ſo ho jich konfirmazija žada, na jenym woſhebitym fa nje w- ſchot wanyim žyrwinſkim nabožnym roſwucžowanju wobbdžlic. Džeći, totrch pſchi wſchēm ſjawnym wopominanju tuto žyrwinſke

nabožne rosvučevanje porjadni: njevopytuja, ho ani do pa-
cjetkeze mučby njeplahitina:u ani ho njeonstentiraja.“ Zene
taste hlowe bē pschi nēčičičič njevōstych wōstie: nječich w z-
lym zykwinym prafchenu nufne a trēbne. Szynoda tehorunja
postaji, so ho w pšichodje tež w azy dječy, kotrež hu jenoz jeme
pollēne nabožne rosvučevanje mēli, do pacjetkeze mučby nje-
plahitina:u; durbj to jone ua blēžiči čyžj wormerjere: nabožne
rosvučevanje bycz.

Wo rancowstich schulach ho pischego wjele powjeda a wo tyn, ho je tam nufno b'ēs wščeje nabožiny. Je to wopaf. Maja drje tam hvētnu schulu, tola niz jenoz hvētnu, nē, tež drube a tute hu tež dovolene, pšichō nare. Szu to hwoobodne schule, nabožne schule; a iich lēčba pšichōbera, to durbja tež hano nēmife mučjetke nowiny pšichōdac; mēta, a pa, so hu to afofondawario tu wōž. kēphali; tajk schule njezmēdža tola dovolene bycz so iich mēnjenju.

Trēbno jst: A hadam bē w Reutofstje, pšichōmēseje Partina, mēčchjansta wjchōstoj wčas, kiz bē e „Zilberstein“ pōdpham, wudata, iz kafata, so ho w thorowinjad a jahrowach sa dječy (Kindergärten) hodowne kōčeluseje spōwa:u. — W Ni-
kōwitej je Szoni rancowstič hodowny hwyedzej wotitronita.

Na cjihi pjatk.

Lut. 23, 33—48.

Szrednik a Wujednat cłowstwa — jako jehuju Boze — je na kšichju wumrjetel.

Šlōb: Mi wutrobne ho štychjeje zc.

Š Jerusalema czechnje našč Knjes na Golgatha, wōn stupa w Božim mjenje a bolowny tšōb ma. Džen šetšadžal je šoža ja cłowstwu stajene; ho hnađa jašni Boža na dječy šhubjere.

Kšichj pōšebny sa njeho na nowowičezju tam a šchizjowali jehō hu s runa šlōstnikam. — Nim wodaj Wōtze! — prōhy pač Szrednik cšlowjstwa; jich na wutrobje nohy hdyž hēčy hwoj nješnaja.

Joh' draštju rosdžēlischy šlōb na uju cšifstachu, a s ludom pšichlupiwischy joh' wjchšichy hanjachu: Ze druchim pomhač nēhdy, njech, jeli šchylusch je, ham hēbi pomha s dēdy, ho mōžny potaje! —

Tež jehō šanicžuja eži hrubi wotrocžzy a jemu pōščezja wicz napoj škaly. A pišmo napishane je nad nim wutrasnje, — w tšičōh rēčōh šestajane: Tōn židowstki kral je! —

Mjes dwēmōj šlōstnikomaj tam hrednit kraluje; ham w runym s towarščomaj dže šatanamstuje je. Duž jehōn hani jehō, taž cšlowjst šlōstniw; bjes winy cšepjaječo ma sa šmēž hjesōžny;

Pač drubi šepšichy bēšče, tōn šlōstnoh' pōštwari; rad cšepjecz wuboi chyščje, hēčj jehō rosdžyž. Wōn Szrednika je špōlnak, šiz cšepci našče bla, je njewinu joh' wufnak, cšelcz jemu špawny da.

Spomni na mje, Ruježe! — dječje dže šfroschtny
! Jesuščej.

Sso l njemu pšichlēžje; s nim cšahnyč žaba hēj. A Jesušč, Boži hwyaty, joh' pšichja mšofstnje; ja Wujednarja daty wšchal pofutnym wōn je.

Daj, šawērjne eži praju, l njom' dječje s pšichjahu: Dženš je mru w Božim raju ty budžesch po horju! Eži hōžiny nēt dale čzma po wščeje semi je; ho šlōno ščmi, kryn nahle ho templu rostorje.

A s hlohom wulkim hlowa na kšichju wjchž, wōn wšchō cšlowstwa wofa, našč Szrednik mēžazy: Eži, Wōtčje, duschu hwoju do rukow twojeju ja poruczju, hdyž twoju hym skonjač pšichafanju.

Te hlowa murjenmischy wōn ducha wot ho da. —

Sznjecz jēru pšchowanischy nēt krahnošč Božu ma. — Pšchēs njom' wujednani w dom l Wōžej křwatajmy, hdyž s cšelczju štrōnowani eže, Jesu, šhwatimy! —

Paul Gerhardt.

Ssobora 12. mēzja bē narodny džen nēmifcho, nam Szerbam tež derie natečo pšhnerja Paula Gerhardt. Narodži ho 12. mēzja 1607 w Wēd krahainidene. Kāz jehō čyž, tak bē tež jehō žiwjenje polne wēdženja, njemčeta, na jowanja. 7. junija 1676 je šarčel, šawōstajniwchi wjele wot wōhātstwa hwojeho prōzy a pač tež žohnowanja polnočo džela, pšchōn wōčēm hwoje ščē-
wische. 131 duchownych ščelusch w manju wot njeho. Jednu najzrečičich špōwanju w tutny pōstnym cšahu: „D hlowa šwanuje šba a polna bolosejow“. A ujeje nam taž by sa našč čyž wōšbeje špōwany byl ščelusch 17 najšich špōwāstich: „Ach porucz Bohu špewu hwoj puzč a šrudobni!“ A hdyž je ho wječōr pšichlōžil, šanjekemu utruje s tutny pōščnyim špōwācjom: „Nēt wopocnjeje hōta, šōt, šudjo, mōst, pola!“ A sa našč čyž wōjowanja wēry a zykuche manju wot Gerhardt ščelusch 234: „Je Wōh, wōj pšcheczej sa mnje, dha ničo njerodžy, hōcz žyju šwēt čyže na mje!“ Duž džiny tola, taž wōn to čyže, de cšyža a do noweho šle dale nuts, wopominajo, so Wōh bē s nanti a ho nadžijejo, so Wōh budje s nami: „Nēt s Wōha špōwāny, ečej; temu Knjeczej dany“.

Š bliska a š daloka.

W Lubiju rēčječe 10. mēzja direktor šmstowoneho mišion-
hwa l. Duch. Vogel s Drazdjan wōšchēriwcho wo tyn, šajtu nušu šmstowone mišionistwo cšepci a šal nufne wono je. Wotpočala pšchede wšchēm wō, to, so je šmstowone mišionistwo jenoz nēščto sa wulke mēsta niz pač sa male mēsta a wōh; šmstowone mišionistwo pomha mēstam a wōham. A jenym ščičičim wustawje hu na pš. 58 l wōšhabanju šamēšjencch. S tutnych hu jenoz dwejo s wulkich mēstow, wšchizny druchy s malych a je wōhōw. Pšich-
tonni bēdny pšēs jene, so ma ho wēchōžjom pōmōzy štut l šmstowone mišionistwo šarjadowācz, hdyž ho to hūčječe štato njere, a šo ma ho ja to šutkowācz, so ho rjany dar nahromadži. Pōmōžiny tola tyn najshubieršichim a najwēščōžowničichm naščeho luda.

Š Vogtlanda. Tu je ho w jenuj wēry wulke, hdyž tež niz hwoč, dha tola po wšchēm šdaczju Šalku pōwalaje pšchēmēnerje štato. Je ho pšchēmēnišo w napishmo na škulstič domje. Prijedy — to je w dobrych, šepšich, njech tež niz hūčječe w pradaw-
nych cšahach bē tam napishane: „Wōjofcz tečo Knje a je špōčak mudořčez“. Nētšo tam štejt: „Šchōž wē, je mōžny“ (Wissen ist Macht!). Pōstajim nēč ho ničeho wjazy boječ wnetrjebamj! —

Žitowanje: M. w R. a jutry. — M. w M. ja Quat-
modogeniti.

Šamōstny redaktor: šarac Wyracž w Roščicžach.

Boh haj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłat,
Strowia 4e
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džěł pak swjatý,
Duši datý,
Wotpočń ty.

Z njebes mana
Njeh 6i khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřew F.

Šsersbske njeđžělske lopjeno.

Wudawa ho šóžnu hobotu w Šsmolerjěz knižiczi ščežetni w Budyšinje a plački ščtwórtćetnje 1,50 hr. s portom.

Šutry.

Čuf. 24, 36—40.

Š, najwješelske,
o, najbožowuške,
hnydypolnićke šutry wy!
Šwět běšće panyl,
Šhrjstus je štanyl,
wjěhel, wjěhel ho, zyrfej wo!

Tak wchitke šwony nam džěnka wot wchitkich wěšow pšiči-
wotaju; to ho wot wchitkich kšćetow předuje; to ščěšćějeró we
wchitkich zykowach wjěkele spěwaju; nam wjěkelu powěsjeć šchori
u hwojich šchorožach šhěda; š tym šrudni pšiči wotach ho
šrodhujaja: tón škies je štanyl, wón je woprawdže šorještanyl! —
Š džakoněj w ščěšćěju dženu tež my džěnka tón šhwjaty
šrašny šutrowny šwješćen šwješčiz. Š našchim tešćje widžimy
teho šutrowneho šeršchtu w jeho wuškej šrašnojčej a bóškej ma-
šojezi. Čhženju hebi bliže šospomnić

1. tón šrašny šutrowny džiw,
2. to šrodhujawe šutrowne šprowenje,
3. te šóžne šutrowne nadžije.

1. Za wješčerju teho šamžneho dnja, na šotrymž běšće
šesj šorještanyl wot šworych, běchu jeho šwóžomizy šro-
maženi a durje běchu šamžjene, š š ówježu pšech šidani, a
woni ho šorščěžowachu wo tym, ščtož běšće ho štało. Woni
běchu šrudni šwjercze Šhrjstusšorjeje šta; woni wšchitko, ščtož
běšće ho štało, šhšćeje wšeršomizchu. Ššnadž šu šrajili: Šat
šwóurje ho šola šhwjenje a šwjercž šuteho šesjka šorščěžujeta!

Wón pšičiňdže jako šóžni šyn a wnutrje na šrudnym měšnje. Šóh
šam jeho je šhwjatym duchom a š mozu žabuje, a poklaty na
ščhžu wšy. Wón wotšto čjaha a šer'e čžini a wštrrowja
wšchitkich šchorch, a šo jako ššóšnit ščhžuje. Wšeršči šorščěł
wšes šhwjenje a šwjercžju hebi šola wšhšćez njemóžemu. Šeho
šhwjenje je šhwenje šwateho a jeho šwjercž je šwjercž šerš-
šita. Šóh běšće š nim w jeho šhwjenje, a w jeho šwjercžju wón
šowola: „Wój šóžo, mó šóžo, čšehodla šh nje woprabiščiz!“
Šeho šwente je šakne šaž, ššóžny a jeho šwjercž je čšenna šaž
nž. Njeđžebimy my šehodla tež tak šwšowadž, šaž tam čži
šwšomizy? Je tón, kiž šak wnutrje wprawiňdže wot šoha šóh-
šawy? Je wón wopradž šóžni šyn. Je tón, kiž šolo ššóšnit ho
ščhžuje, šjes šhěba šyl? Je tón, kiž w ššabóžči a šaršje na
ššchšju wnutrje, woprawdže šchorch wštrrowil a šworych ššóš-
šit. Čšehodla je šóh ššchidat, šo jeho šyn ho wot čšlowjekow na
šer'ewo šaršje šóžny? Ššnadž šu šidži, šnadž je ššapšas a
wššota šada šole šrawo měš, šhóž šu jeho šako šohajšeršja
wššadžiti, kiž je šrajil, šo je tón ššessas, šunjez njeje šóžni
šyn? — Šle něko ššadaježe u našch šest. Šako šwšomizy
teho ššesja wššadach, šha ho wššehelachu a wjěkele wššachu:
tón ššes je štanyl, wón je woprawdže šorještanyl! Něko tež
my šwemy: ššorehož šu ššidži šoršil, teho je šóh šako ššewo
ššnil. Šóh šam je š tym wššrajil, šo je šwón šóžni šyn, šo je
šwón ššessas. Ššes šhw'e šorještaje wot šworych je šwón
ššóžnje wššofšomny šyn šóžni, ššotřž je šo šuteho ššwěta ššch-
ššow, ššorehož je šóh je šhwjatym duchom a š mozu ššabowat, ša
ššwšćez šóžje šrašnojčej a ša šwšobnojčej šóžjeho ššwěta. Š jeho
šwjercž Šhrjstusšorwu ššóžez ššššajemu; ššššajemu, šo je

wón sa naš a ja naše hrěchi wumrjet, so by naš wumóht wot wíchtíhých hrěchow, wot hmyrcze a wot čertowíhkej mje. Jeho horjeseńce wot mórnych wobfroweđzi, so je wón njefawínowowaty čerpił, so je jeho hmyrcěz wopor dobreje wóle, wopor wíwědnanja, so je ho ja našim íbóžnowež hmyrczi podał. Wot teho čzaka hem, jako je ho tym wučowomítam tón Knjes jeńwíl, hu wóni íahoríem pschípowíwarjo ruteho trahowu ízutrowneho dńíwa. Něto ho wolta íež njemóžadu, káwdež íež wo tym, íštož bėchu wíwězi a hlyšehi, íštož bė ích našóžomíhých nańowńenje, ích najtruceńńe pscheproweđzenje. Załad ích žíwjenja je wot teho čzaka: tón Knjes je stanył, wón je woprawde horjeseńtany! Wse ho horjeseńca buchny ho na jeho hmyrczi dńíwacž móhli jako na hmyrczi martarica a hweđta wěrńowice, al' hmyrczi wumóženia, kotraž je našim íbóžnowež dohpa, njohy byla. Něto pał wěmny: tón, kotryž je našeje prawdošće dla íwěd-eny, je ho našehi, hrěchow dla hmyrczi podał. Něto e naše wumóženje do-tonjane; pschetož tón Knjes je stanył, wón je woprawde horjeseńtany. A my mamy něto měr í Bohom, to nam jeho wrochíwne ízutrowne postrowíwne wobfroweđzi.

2. Tón Knjes bėweł e nim: „Měr buđz í wami!“ Měr, měr buđz žywnu čłowítnu, žywnu hrěchnemu káwele, to je Křtyštynowu; přewowanje, jako je hědže tu na jemi žíwy dńíw-žanděho wo wozu wo Weršlesemje íwěwadu: měr na jemi! A jako žewš něto jako tón horjeseńtany ho íjemi, wón nicežo drube njeproweđ, bač: měr buđz í wami! Kał twóřítíwje bėnto postrowíwje ja tuch wučowomítam, wsež bėchu wíchtíży Křtyštynja na pschu jako čerpińowom wupróweđzít! Něto wóni wje-djadu, so je žewš wo hwojeje íwědží ím to wodał. A tež my mamy něto měr í Bohom. Wěš s jeho horjeseńca je wón nam te wobfroweđzi. Něto je ho dopelnto, íštož je hwojaty profeta prail: ta čyrafca teži na nim, so buchny my měr měli. Wěš Wótž je wopor wěwědnanja pschíwól a hrěch je wot naš wíwětan. Tón Knjes je horjeseńtany, to wěta: Wěš je měr čimn í čłowítkami. To je wješkca ízutrowna powjelež: my mamy měr í Bohom psches žewom Křtyštyn. Něžo njemóže nam ítótón měr rubíež. Tež hrěch mý; pschetož wíchtíży, kótž do njeho wěrja, dr-ěka psches jeho njeno hrěchow wodače bėdž. Dofelž tehdola hmy prawe íčimjemi psches wěrny, dha mamy potoj í Bohom wěšas našeho Knjeja žewom Křtyštyn. Šchóž wěrí, so je Wěš žewom Křtyštyn íwědžít wot mórnych, tón ma měr Wóži, kotryž íwěš njemóže dač, ale, Wóhu buđz djał, tež njemóže w'acž. Tež najpowědowam njepřewězele, hmyrczi, je jeho horjeseńca móž wśafat; pschetož my wěmny, so tón, křz je horjeseńtany wot mórnych, buđe naš íwědžíe; na hwdym dńju, so buchno měr Wóži měli. To je našeja íbóžna ízutrowna naška.

3. Je mjele tajtřh, křz proja, so njel. žewš horjeseńtany. We njese-í Křtyštyn horjeseńtany wot mórnych a wěwědženy-í í nim horjeseńtany, dha hmy my íšpěčewńeju wóbožń hěbani čłowí- mjeho a. Šlaj, Křtyštyn je moje hěsto wo žíwjenju, wón je mój męž, moja wěrńowice a moše žíwjenje, mój pschíwól a mój wódzeč; ía hmy psches njeho wumóženo, to je mój wrođet wo mojich hrě- chach; so k njemu pschíwít; í moja naška wo wumrjetcu, a we ranymu káwele dńrbíal hlonicež, so í tym njego njelje, so hmy ía bludńečnu bėžal? Šlaj, mój najpschewěšńíh nadawel je, pschíwó- jnowo a se l'čěsty pschewíwneč, póčewńe, íwrawnje a bohobojasńe žíwy buč, a sečewńítoje wumńečewńe hweťta so tó njeku, a hđž njemju, so hmy wotńíwjeny kónž dohýt, dha dńrbíal hlonicež, so bėweł to hěst, so hmy powarno bėřal, powarno čerpił, powarno ho naškał, powarno wóswał, so njego í tym njelje? Šadn íbóžnít, žane horjeseńca, žane wěčńe žíwjenje? Powědne na- dšće íšpěčewńe bole ídace, pschěbni troche íšpěčewńe přawńe wumńewńenje? Woprawde, by í ta byla, potom buchny my

íšpěčewńeju najpschewěšńíh mjes wíchtíwím čłowítekami był, í- tom by čłowíek ruteho hweťta wudrědží a špěčewńíh był, křz praji: „žewš a píwny, pschetož íwě hmy mórny“. Mě, Wóhu buđz djał, tak njelje. Tón Knjes je horjeseńtany! „A njebóje- ho, pschetož ía hmy žíwy a my buđzeč tež žewš!“ praji tón horjeseńtany íbóžnít hmy. Szemny wěčńež buč, so je wěbjeřta do- mńíwa, hđžež je tež nam měřno pschíwotowane. Moji lubi! jutry hu nam jašo wumóžewědžíte: tón íčhížomany a horjeseńtany je tež mój Knjes. Duž křz í jeho křawěwje. To je pschewěč í- jutrowamuměwje. želí so je hwojím tčom wíwěnajeh žewš, so wón tón Knjes je a wědńež wo hwojeje wutrobje, dha buđzeč- ty íbóžny a našež měr we wutrobje, ízutrowny měr hěš šlaga. Měr našečeho Knjeja žewom Křtyštyn, měr teho horjeseńtanečho, buđz í wami wíchtíwím! Šamjeń.

Na jutru.
Šap. íř. 10, 34—41:

Křtyštynowe horjeseńcaje wot mórnych
— ířal našeho wumóženja! —

Štáb (č. 831): Wšklí Wóhu, hwoľbu čí 11.

Šaleřta jawyřkaj, hlyta Wóža wobhmadžena, čječca a hwoľbu Křtyřkej daj! — Wěšes njeho hu wumóžena; štanył í rowa žíwy je žewš naše žíwjenje.

Šygal je í horjeseńcačom nam hwojím šficeł wumóženja žewš žíwjenja Knjes, hmy, žóřka wěšeho wobfroweđzenja. — Šaleřta wštořom, se hmyrcze í nim stawajmy! —

Woprawde měr šhony, so hmy Wóži wumóženi, dofelž jeho wíwěžny žíwěho my wšwoleni; wón ho šlowačewje k nam, wědžíež naš čyč e njebjeřam.

Wšchíwól wjednacž naš je í Wótžom, hđž je nam ho podał í njebjeřeje křawńowice, so nam naše hrěchi wodał wo hwojeje by hmlńowczi a naš wumóht e íbóžnowczi.

žalo šleat njebjeřti so jemi je šhudy šhobžít, wo horeje Wójeje lubowczi wobčewńečnyč í męři wědžít; í Duchom šhoyatym pschewny Wóži wón bė hlybjeny.

Křawńowcž jeho wíwěčahu Wóži pólki wobhmadženi, štukl jeho hwoľbaču; íwědžewo hu wšwoleni mowy jeho Wójeje, í kotryč wobfroweđeł ho je.

Tožo šfěčje je morita, na šfěčje jeho powyřkita našeja čłowěka žařofna. — Šeže njebóřa měr í njeho nam, ía kotryč wumrjet je, a naš k herbštwu wěwědžew.

Měr wškal í Bohom šewjenny psches jeho je šawčewńenje; na šfěčje bėřel íwědženy je wón naše sawěřewńenje, so hmy í Woha hwoľbodni, hđž naš Šarědńít šawřtu.

Wšchemu ľudu postřica wěčńe wo žewšhu ho šbože, to je radowcž ízutrowna; w nim hmy šbóžne njebjeřti Wóže; hłowa žíwa wón je nam, ía nim šewy e njebjeřam. —

Jutry — špírítířmů.

Jutry hmyrczi drje ľud, šoby pał, íšto jutry hu. Wěnařšoni tať žewš, íšto jutry jemu byč móhte něřke, hđž je wěcho tał wotne hmyrczewcze a hmyrczew. Duž pať tež njebóřata horjeseńca í wó- wěnu wěrnemu šbožu. Łajke wšhmadž haly e jeneho horjeseńtawar; a w wówe wěrie do teho štawńečeho šbóžńita žewom Křtyř-

Sy-li spēwat,
Pilaje džětat,
Strowja 6e
Swójbny statok
A twoj swjatok
Zradny je.

Za staw spróncy
Napoj móncy
Lubos6 ma;
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Čerstwos6 da.

Nječ ty spēwaš,
Swěrne džětaš
Wšědne dny;
Džěť pak swjaty,
Duši daty,
Wtopčěť ty.

Z njebjes mana
Nječ 6i křmana
Ziwnos6 je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw 6. F.

Šerbske njedžělske lopjeno.

Wubawa 6a tóžbu kobotu w Šěmolerjez snižići šćěćerći w Budyšćinje a plaći šćěwórtětnje 1,50 hr. j portom.

Njedžba Duasimodogeniti

Jana 20, 24—29.

Kajke cjełoty hu tamni přeni hwoďny stanjencho Ješuša njecje a pčewinyz měli, wo totrědžawo pjet řeća: „Wóni nje-wěriachu — hišćeje njewěriachu s wjekełofcju.“ Křies ham džěłhe: „O wy hlupěje a lěnjeje wutrobh t wěriću.“ Abo je dženha j tym hinať, lóže a lěje. Šu to wšćitro wěrićaje wutrobh, kiž jutrowne žěłwěće hebi 6nowiřu, haj hamo modlitny pšed stanjenym Šěćnikom kobu spēwaja? Wudžny špawoni a wotmołowny na io: Ně! Toła ma našeh Křies tež hišćeje ja naš hwoje džěłbravce, kaž hwoje puće, pomhać tym, kiž hebi po tym žadaju. Nječ nam hłowu hwojateho šćenja wo wučjobjniku Thomajchu a Ješušotym njewjenju pšed nim wo tym dale řjani, potwěřazu jařnosć poda! My hebi s našćeho šćenja tole wušćěhnyjny.

Dwěće dyrbi t wjekelej wěre pšćinice a to puće swólniwo-jeće, hnadh a poštusćnosće.

Jutrowna jařnosć běłhe wučjobjnitam džěť Křiesotewo hořestacja na wjeřor seřšabžala, jako ho wón jim wšćěm w hromadje řjeto, mjes niš řupwěći a jim hwojeje pšćěłkotej ruzh a wšćěłóť bot poła'a. Thomajch pať, wot tpeh dwanacze jebny, njeběłhe pšći niš, jako Ješuš pšćidny. Wěřćinězi to kaž poroť, to řón, kiž do řiž řiřěđiřny řiřćełeđe, t nim ho prawe n.eđerjejeće? Wěda ho, kaž by wón hwoj puć ham sa ho řchoť? Wóni Thomajeh pšći přěnim řekanjru pšćidwóladu: „My hny teho Křieja widželi“ — křóta wjekeła powiećeť! Wón j dołhimi hłowami wotmołwi: „Je-li so ja w jeho rukomaj njewidžu te hěđžaje blisny“ a wobščěrne dale řeći, řito wcho

žada t wěrić! Šotowy je, wěrić, so je jeho Křies žity — a aho njeběwny. To ma ja njewěžne, so mołi rukú do jeho řiřćinje řianjencho bota polojěć. Tež to je jeho lěpšćěmu tu njerěći, jo čje wón ham wwełeje, ho wo hłowu a pšćěwěđćenje dwebřih ničjo njestaraio, wěrnosć jutrowneho podawta postajěć. Akto hrowow dwebřy cžlowjełio cžinja, hwož ho wo wěru a bój te jedna! Šamni čjeđža dopořajane mječ, hać je Bóh na njebju, abo hać hu jeho puće prawe. Dwěle pšćidnu řóždemu — jenoz wotřahni, pšćećeło, přědne myšle, wwełeje nadžiju, so buděřě to s wocžomaj a rukomaj móž namařac, řiřtož ja ruzh a cžěne stawy mjeje, ale ja duřdu a wutrobu.

Šewj. Přet w jutrownej epistoli piše: „Kiž něť do jeho wěrićje, hać jeho runje njewidžiće.“ Swólniwoćeje je kobu přěnje, řtož Křes žada. Nječny hwoť mjes luđžimi řiřćěł řjez; řemu na dobrej woli potwěřuje; wón njedha —? Ach, so wchodny hebi žanteh jađěřewow 6 duchowne dalepšćidnjeje s tym njecjinili, to njecham řpawenje a ponuženje Woju rukú kaž jeho lubosć pšćipómac! Dobra wola hebi žada Wěčnemu, kiž je žiwjenje a hama řiřćnosć, ho bližěje a ja jeho pućemi řiřćěće, kiž hu wujšće byži narče puće. Š temu řž jeho rada a wola s jeho Šewnom řiřću! j

Jeho h n a d a na puću t wjekelej wěrije dale pomha. „Wo řpěnjenu duchu jeho wučjobjnyž jašo nuskah a Thomajch s nami. Duž pšćidnje Ješuš a řupi řiřěđa a džěłhe: Wěť budž wamni!“ Šako jeho miłosć j řamotnej cřjěđžy ho řiřći, so by ju wšćewěwita a bóle a bóle wo jeho pšćitmołnosć pšćěwěđćija. Wón wjełěłhe. Kařta njewjeřta je cžłow 6a wutroba.

Wěť — hłowu a Thomajcha a wwełeja ja njeho! Žy wi-điřć hwo'e waiřćnje, řiřćosće, řiřći a řěđi, kiž cji t wěrije

njedabaja pščinic. Tole jutry hmanu by f nowa khablaeć sapoczał ho praichejo: Budu ja sčonečnije werty žitojenja a wobaczo? Wór: Ty by Knje-ei tež wozny doleć, kaź pośleńni jeho njewerjajozich wobczobnikow. Čyžni hwoje dowěrjenje na Knjeja! Wórno wgo- stanje: Böh kniozich njewidjeć! „A tón kiź je dobry štut la- poczał, buďže jón tež doforujeć.“ Na wšchlawate wašcrnje by tamni přeni wěrjazy jeho spřimali: Marzi wón jeničk f klowo rjenje, so wona jeho spřina. Wuczońnikomaj, fotrymaj bē ho na puczju do Emmauša pšchidal, kšlēb kamačje, tym jidnacze naty a bok pokaja. Thomašca nómowal e che: „Wodaj hwoju ruku a pošoj ju do mojego bota.“ Wěr azu muź w šnatym tšereluchu: „Ja myšlo pod wólčemi pšči rēju dječ“ spěwa: „Slaj, tebdom je te mui tón, kiź je mój wišo, je šnitow čju Jezus mój pšči- bližij ho; wón na muje tu ruku e pošojij ham a wój wšchla- štija nje wobajaj tam.“ Je f tym mēnjene, jo dyrbjaj ty wo- přawidze f nekajtemu widžerju nšo pošabaneho pščinic. Za- wēće nj. Tež Thomašca drje Jezusowe rany wobmašaj njeje. Jeho žadanje bē hies teho pšecerje.

S Bōžjeje enady, kiź ho tež dwělotačenju sšitli, jeho twjerdn myšl iapšchija kaź eho štutstowne rany jahoji, bu Thomašca wje- řejeje merty! Wōsle žnada, najcha šplowč, o štutobnik něšto wotpoštoji: „Mój Knježe a mój Bōžo!“ Něšto je jemu Jezus jeho Knjes, jeho wobžit f njebjeseho tróna, fotremuž je něšto poddaty. Ka te šōžne šwidto je jemu mlobe jutry ješhdabalo, kašta hlyna mōj je jeho napjelnistu, to něšto džěche pšchypowiedač žiweho, kiź bē tež do njeho žitojenja wuštini! Sōcz do Juidisce — šara powješej praji — je Thomašca dospil a Knjesje wuczoń- niko w dohnam. Wšchla wěrtoč: „Jezus Křystus je mój Knjes a mój Bōž“ jeho wjeděješe. A jemu štanije w pomjastu tež to powučenije wōslo: „Dok! mje widšij by, Thomašca, dha wērtč m. Šbōžni by, kiź nje dha a wšah wērtja.“

Zapochotkožo druhdy wo pošluštynoščj wērj rěča. S tym hōle přōdne powēdanje po družini nje mēria, ale pōddatočj na šjewjenje a Bōže klowo! Čjazy wšchdžom pšchitbu, so maich ho pšchewinučj, f dželatijom f rukoma, f šlowu, f njeħentjom brē- mjen'ow, kaź bōlōčejow a šuresstownyh nabbēhow lōštōtō a šōčejow. Tak ma ho tež f wēru. Za ma pšches hule naičnu šenistn wchēmēniwošč ho šdžeržejč a pošpšćinēč. Tu rēa: Po- štuchaj jenoz! S rjantmi widžer'emi njeby ničzo dozpite bylo. Mō kšobžym w ešnistn a niz w njeħeskim. To, šchtož je wot tawnego šmēta, nam tež nělle pošnje šreshtownice byč nje mōžej! To jemu pšchidže.

Nēk woštanje pšči tym, ō „šōžni by, kiź nje widža a wšah wērtja.“ Kšobžim wo pošluštynoščj wērti! A nam rēči Bōže klowo, kaž naičich wōzow wērtiwu'nacze. Wulke štuffi přēnič Knje'omych šwidtoč po wšchm štarim hwočeje a krašne dohbeje Požeho kralcistwa po žpēj jemi f nam rēča: Wōu w žiwu. Mōj šerwisti ludo, ty by w mozy wērti do Šbōžni'e ho tak dolšo a tajši štlyh džeržaj. Njepōddaj ho dwělowanju, njedaj ho štenu pšchewinuč, ale pošlučaj Bōži hōg — bud f pōddaty šar- šach a wōzow wēr'e, dha ho wšdžo „ašo šwabofaj a pšchew- džejš mrototh čšaja. Nrašč Knjes tšaj kniozich 'naje.

Wōu na wērtje jich šnaje, kiź ničzo nje widžij.

A tola Bōžu pravije ho žple dowēri. Šam'en.

prajije: i nich dyrbi nam a naščemu ludej ješhdžejč nowy džeri a nowy čšaj dobreho, šepšchego, štrowsšchego byčja a žitwenja. Šak pať by to mōh, hōžj nad nimi a we nimi njeješhdžaja jutrne šlōžno, Jezus Křystus ham! Duž pať je nad naščimi štardžini, nad naščimi maczerjemi a namaj — tež naščimi kšotrani —, so ho wo to poštaraju, so ho jich džeržajta wēbu f tomu Jezuskej Křystuskej, kotrjž je jutry štawł wot mōstwōch. Šle nješobudžny: wono by hižo jara pošžje štarane byšo, bōchu-li šaste nēk džeržajta f tutomu Jezuskej Křystuskej dyrbjaje wje- džene nuz. Macz a nam, šiz wuščj dožozj přēnju krocēl čjinič do žiwien a mōz, dyrja džerže f džerže, přēnju kroczel f Je- suskej Křystuskej, kotrjž tola wōslo: „Dajče tym džeržatam šē mui pšchitčj a nje wōbatajeje jim; pšchetoz tajšic je to nje bēše štal'imo!“ Wēn, kať jako džerže, došo hōdžeje nij šaušle, žedžaj pšči džerže na kšachlowej lawy, šat džed mje poš- wjedabaje bōħinčiči, šat pať tež te rjane štanijny wo Jezusdžē- czajtu wot tym kšchizowanym Šbōžni'u, wo tym štanjenym pšche- trajčenym Knjēn, kať wē wuščje, ho f wērtu Šbōžni'e ho mōčlic, nječ tež najpřēžny mōwinač dyrbjad: „Slaj, ja šym mať džeržajta a malo šamōžni.“ Džed, wōslo, njeje to wōz wāžy trjebaje!“ Maczje, nam, mi je tak, jako by to ja mōch džerže bšchēje mšpšchē byšo! Nrašč nēčjitišči štat pšchewōsto'a nam tola hōdžeje tuto prawo! Šak džaji a šmēli wo kō tuteho prawa wōslo: „Jednu pšchidōbnō — ōzialitišči šat — po wuitawoč rjuišōwšiči šarabōwony — čje wam tež tuto prawdo wšacj a džeržij šobu. Šeneho pšchidōbnego šata jatoš by wāče džerže. Duž jatožče je tak, ō by wone šatoženo na Jezusa Křystusa a jo tak tōn nowy šat a lud ho tež jako natwarja na Jezusa Křystusa, nječ hēwať ho w'ēnuje ōzialitišči, demokracišči, mo- narchižiti!“

Młode jutry! Džeržajta džeja do šcule. Budž jich šchulst pucj jedny pucj f Bōžu a Šbōžni'e, kaź šōžny jich pucj! Nrašč ho naščenje šelena utōdžina w šabrdže Jezusowej tak kaž našč Žejšer to mēni, hōžj spēwa:

Ja drje bym šchomil młody
We Bōžej jahrdzi,
Ja bych pať pšchirjēkš fōdy,
Kaž pšōdke šchomiti.

Duž proču, Bōžo, tebe,
Kaž štvojju wōlu mje,
Šly šwēc mje hēwať e bje
A f hēčham šawjedže

Daj tež, ō wōlu wōwju
Puch rady doforaj
A so ho čjinič bojju.
Šchtož ty by šašafal.

Tak, hacj šym wuije młody
A kšobžjo do šdnu,
Ja nješju dobre pšody
Tu bōhabo'ē'e.

Alkohol.

Młodzi nje pšchēčejšo nač nješju bšchēje pušchēzi, tu pšchē- ma naš šōžo druhi nje pšchēčej, alkohol, tōn pšches wōnu drje trošdaju na šad a do šuta šestoranky, tola niz truštoranky f kraja a tež niz — f pošadanjja šlow'etow.

Alkohol! Nje pšchēčej! Nje pšchēčej teħdy, hōžj jōn šub- ječ, a čjini bóle jōn šubječ, čjini hōršči to wēpšchēčej. Šchewicje to šlinczi, tola pať to tak je, a to niz jenož tu, ně tež hēwať hušto doščj w žitwenju.

Młode jutry

Młode jutry džejša a jutri du našče młode, małe džeržajta f přēnjemu trajej do šcule, šu to jenc młode jutry hame, to čje

Alkohol — nješčezel! Dopomnju ho, kak pšched lětami i družini wo nim rěčach, tež i jenim burikom. So je alkohol iškodny, to jemu do hlowy njechaje; jo palenz je walenz, to slonczne e pšchida; jo pak je lubofej i palenzej hrěščna lubofej a so ho tu dopielnja hlowo wobkautnjenja Wojšich džeščak ininow, so bywaja hrěchi starichich domach pytane na džeščoch a džečzi džeščoch, to nočnyche pšchidacz. Rudrowafche to a tamne. Wn drje hny tola nět slonczne kroczel dale!

Alkohol je pak tež rubježit, padny, mordac a wšcho možne drube, to powadaja hudniše sapiski wo nješkufach, fortez cžlowej pjano:čzi wurwježe. Alkohol je tež pšchedewščem wójniški wobšudžet a iškofnit; wón eberje lubei, totremuž ho po gramach wiščedny kšleb pšchawažuje, wiščedny zyrobu. Tola wón dyrbi tute n eškufiti na wošebite a wošebne walenzje doforičej, dočelž ho pšchi tym hawo wot wyčynočejow iškofita, wot tych wyščnočejow, fortez hewaf a po pšlednim puncžktem muči iškitež dadža pšches woiatow a poliažifow. — Wo tutym a druhim tu hiščezje nět nječho nadrobniče.

W wyšifitownje ho spóznawa a pšchopónawa, so je wulki džel načich džečzi a načezje mtožny cžerpi a so hiščezje cžerpi pšches njeđohabaju wiščedny zyrobu, a dorofčeni a stari niz nje: e. Zsu ho próžowati, pšchidžilemu měru kšleba powjet iškitež, tola podarmo; a hduž hu to ras cžinili, hu ju potom i wulkej iškobnje tako ponjeiřchic dychjeli. Aše hawo ja uščičihu tydženiřku pšchiměrku njeđohaba nalče tutrajne žito. Dwa i mliřnowa, tuwaw žito, to hu 40 000 000 zemnarjow, dyrčiny we wuftraj — pšchidžic a njeđže 12 abo 15 milliardow hřiwow. Je to kšeba, kaž je njeotke drje huičžičcho hřyščich ale je tunje tak malo dorofniřch kaž do wójny. Wn-li ty to a by-li to lud, by drje i hřowu a šchepjanjom šlednli.

Tola to ho dyrbi itacz, tak praja eři, kiž we wyčynočezji a w parlamentach abo je uach hřidati; eři hami tebowla tež praja, so je powyřchenje tydženiřke pšchiměrki kšleba niemožne. A tola hu eři hami ju pšwarinjam pšchiměrki 30 prz. teje potrebu, totrež do wójny porzjebacu; to e wulke powyřchenje porno temu ičtož pšwarnje hač do 1. otobra 1920 dostawacu. Kak wulke, to iškitečej je iščehowazych kšebow.

W pšlednich 3 lětach dostawachu pšwarnje na lěto 2 630 000 zemnarjow jecniřen a ja pšwo. Wěšč, telto by to kždy, totremuž je zyroba pšchiměrjena, wjazy dostacz moři? Na tydženi ¼ punta jezneje muř abo psodobne; to je na hřwójbu je ičtyřjomi hłowami jedyn punt dobreje, hřutnje zyroby. Tuta woprjuje ho měřto teho alkohole.

Alkoholej dyrbi w nowičim cžahu nino toho jene nowe piečwo hiščezje i wjeřchenu nadnřejřitwu nad cžlowjekami dopuchacz. Za tuto nowe na alkohole hřitne piečwo dyrbi ho zokrowa rěpa pšchřezbacu — najřerje, dok.ž mamy telto zokora, so njeđwěč, ičto i nim lapočezč.

K tomu nječho i Ameriki, hđež bu alkohol pšches žny kraj kafafant. W aňonjerija hu jara powužaje; piřche ho wot tam: Korczim, w kotrydž buchu hřny wopizkow cšehnjenyč, hu famahjene. Za prožeři a drube hudniře wudawti bu 750 000 000 dollarow njeje wudawty; to je po najšej hřitnje woblicžene jena wjeřofymliwje wulka kšeba. Pšchi 17 krajnyč hudniřtwow hu sřozby dla rarijenje cžezje w wřitich 3 mēřazach lěta 1920 wo 23 392 padow woteberale. Pšchi hudniřtwach ja mřodostnyč je jenož hiščezje wjaty džel džeča. To rěka, hđež dyrbaču jich wředy pod hřezřitwem alkohola 100 hřidžic; tam hu jich to jenož hiščezje 20; a hač i tutych 20 tón abo tamny hřwój wēž njeřkiczi, wot alkohola potarije nařřebaneho awjeđženju, njeje hiščezje wučiřenje. W křofatni w Čihago je ho po saweđženju

jaňonja pšchezitwo alkoholej kšeba křofanzow wob lěto wo 4401 ponjeiřchifa.

K tomu ho pšchi poniti: „Wid dowidži, so je hřwet šbožowniški bres cžřđowow tych, kotřiz pija a ho wopija.“

Načij Sandrij Sejerle špěwa wofolo lěta 1870 takle:

Palenz — walenz

So mudra dofej hny hłowezla ja
A drohu špulu mam,
To žyla wjeř mi wobkřwedeža
A derje wem tei ham:
A tola wroćny palenz je
Mi rořym pšchekřak
A wōřlazych e mořow dže
Do wořich nazyrak.

So hny ja hřwojei' wole nřes
A wořich štanow tež,
To n em'že iapřez žyla wjeř,
Sduž jej' ho woprašezje:

A tola kšfiki palenz je
Mje hřofnje wurwořak,
Wōn luže i mořim hřwēřiwom treje
A nje je wudyrak.

Mi hřwojofej je hřwēč džežoz,
To hřawnje pra u wiščem,
Ja noščej wēřak na niđy
So i njeonom šapřitum:

A tola pšanal palenz mi
Je křanpl moju cžezč,
Do škoczēja m'e pšchemēti,
Pucž haňby eže nje wiefč.

K temu namataša ho w wotwiřnu hiščezje tele 3 hřonczta jako rferantny a 3 dalřche štrofy:

A tola je tón palenz — Mje pšchinjeř wo kubto.
A tola je tón palenz — Mje šjebaf wo štrowofej.
A tola je tón palenz — Mi rubik hřwobodu.

Zřezje a štat.

Socialiřtiko wjetřčina šakřeho hejma džela ja to, so bychu ho dořhodny ja duchownych pšchi štatnyč wuřtawow šapowjeřile; tuwo dželo moři wofadny duchowny hřowu wobřaracz, duchowni wuřtawow pač měli po tym i džela hičž. Pšchecitwo tomu wuřtupuje pšchoby wiščem hřowny lětar na wuřtawje Sonnenstein, dr. Zilberg, na to pokafufo, so je we wuřtawie ja ducharňowč duchowny wulny trěbn, duchowny, toirž jenož we wuřtawie pšchi ducharňowč džela; jehw trjebaja ja pomozniřta lěkarjo pšchi řhoryč, řhori iato taizy jehw trjebaja, a niz mjenje tež wotřladawjo a wotřladaci ducharňowč, kotřiz pšchi jich wulny cžejřim a řruchlym džele pořhljenja a trořčta pola duchowneho pytaja a namakaja, a dny w hřwōim džele, fortez řhychu wopuřičezje, wostanu, ičtož je řažo lěpřiche štata, kotremuž ho nowe wudawti řalutuja. — Kačž budž tajke hřowo jeneho wēřezje wēřymuřtojecho ičto pomhacz? Wn-li štatna moři regentřtwa mēla, haj, ale regentřtwa ma niřli partiejow.

Kak bu student wēřjazp.

Na jenej univerřicze řtudowafche mlodny žid na lětarřtwo. Ew-icžičcho wopřta i profesorom řhorotniju, so by ho ja řwēje wofolanje pšchihotowaf. Pšchi jenim tořim wopuce řhorotč eři-

Sy-li spēwať,
Pilnje džětať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Pfez spar mérny
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje džětaš
Wśedne dny;
Džěń pak swjataj,
Duśi daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi křmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew F.

Šserbske njeđžělske kopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šemolerje; knižicij šćěćerńi w Budyščinje a plaćki šćwórtkěńje 1,50 hr. š portom.

Miserikordias Domini.

Janu 10, 12—16.

Pšes zylé kúbe létu naš rjanosćej a džimny Božeje štwórbj t temu pohnuwaju, štwórcizělej křwalbu špěwacj, jeho móž, jeho wudroćej, jeho lubosćej pošběhłowacj. Tuž je nam š wutrobj špěwany tón šćěrlušć:

Hđž, štwórcizělo, štwóju móž
A mudroćej wóhładuju,
Hđž na wšćěšć pućach, džěń a móž,
Šo šy ty lubosćej, čjuju,
Dša njemžju šo doćej špobjiwacj
A njeměm čši doćej křwalbu dacj,
Mój Božo, šćnježe, Wóćže!

Wóšćje w naćěžu je našća wšćěloćej; w tajšim šćěrlušću wulka. W našćim čzaju je wóćje tež bylo, šo je šo Bóh níz, jeno jaťo šćes a wóž, ale tež jaťo pašćyř šćwalil. Hđžž rěćžća bėži a hđžž maja ludžo a šćót dobry čzaj, tam pobožny špěwac kwoju radosć je šćłowami 23. psalma wupraja: „Tón šćes je mój pašćyř, na nićžim ja nufu njemžju“. To je pašćyřšć špěw šćotrymž je pobožny pašćyř šo Bóhu, wšćěhłowóměnu pašćyřej, doměćil. Dawno přejed, haćž je dobry pašćyř Ješus Křyřćušć šćwoje šćadło hromadžil, je šo tuťoň psalm šćěpěwał. Š na šćonjenja Božeje dobroty je wón našćal. Radosć wšćomnjeje a džakowoneje wutrobj šo t šćakemu nabožnemu džakowanju powšćyřći. Šalle to šćěrlušć je tale radosć pošna.

Wóš šćes pašć wot šćwojeje čćesje nićžo njěšćubi, hđžž my šćěšćejjenjo šćebi pšići šćěwanju 23. psalma na Ješusa myšćimj Wě, našć Wóžž w njeběšćach je halle pšićes Křyřćuša t pošći

čćesji pšićěhoľ. Hđžž dobry pašćyř Ješus Křyřćušć lud wóđži a paše, tam šo w duchu a prawdžě t Bóhu modla. Nićšto nje-pšićiudžje t Wóžžu křiba pšićes Ješusa, kotremuž džakowona šćěšćejjanita dušća po 23. psalmje tale šćěwa:

Tón šćes mój šćwěćny pašćyř je,
Wje w šćwojim šćadle wóđži.
Wi nićžo nufa njebudže,
Wón wobara wšćej šćěłodži.
Wón mje tam šćajnje napaše,
Hđžž šćwota trawa narosće
Na šćyž Wóžžšć šćłowa.

Šćara šćěšćejjanita, kotraž je šćebi tuťoň šćěrlušć ša našć-lušći wuśwóćila, to šć taišćej wšćěloćejju praži, šo šo nićšto teho w ješćim wóćžžu šćwěći, šćěłož jej tón dobry pašćyř wšćěđńje dawna.

Ješus je šo šćam pašćyřja mjenował. Pšes měru lubosćej, ale tež wšćělo šu jeho šćłowa w pašćyřćiwje. Šćužšća a tež inje, šćitwo, wšćělo teži w jeho šćłowach, hđžž wón rjeńje: „Ša šćym tón dobry pašćyř. Tón dobry pašćyř wšćajni šćwoje žiwjenje ja wozny. Ša šćym tón dobry pašćyř a šćajni šćwoje wozny, a wone nje šćmaji. Ša mam hišćeže dešće wozny, te njěšću šć teje wozněćerńje. A te šćame dešćju ja tež pšićiwjećej, a wone budža mój šćěł šćěšćes, a budže iene šćadło a jedny pašćyř.“

Šćadło móže šo jeno pod šćwěćim šćěłitom, pod mudroćej a lubosćejju šćwojeho pašćyřja derje mēć. Pšćětož wšćěłodže šćrači hroža. Wozny pšćěćiwjo wšćěłej nićžo nićšamžća. Ješus njě-šćwože šćadla wopšićuje, kotraž najaty paše. Tón šo šćoši hđžž wšćěł pšićiwjećej. Wozny jeho nićšju. Wón čćěnje, šo by šćam šo wšćěłował. Taiž njeběđńni pašćyřjo šu šćarćejšćy a mēšć-

Est wobrasp k jubilejeje.

« Lutherowa macz, Margareta rodzena Zieglercz, kotraž swojemu mužej Hankeje Luthereje w Eislebenje 10. nov. 1483 je swojim druhim synom porodži našeho reformatora Marczina Luthera. Widzišaj na jeje wobliczu, so je sa swoje mlode lěta jako bč Lutherez, swojba w kšudobje žiwu, kaž našej reformator wraji, drjewo s lěha na tšyrtceje domoj nohyla.

Tež ho dohladajech, jo měješe jeje Marczin prawje, hdyž pišče, so je macz — runje kaž nan — jara kruta pšecyzno njemu kaž tym druhim džeczom byla.

© Jubilejneho lěta, s lěta 1521, je wobras, kotraž nam mlodeho, t. r. 37 lětneho Luthera potaže, teho potajstni, kotraž 18. haprleje 1521 pšched hšezorom a hejmom tak dobre šwědcenje šwědcješe.

© lěta 1546 je tjezi wobras, kotraž nam potaže stareho Luthera, w lěce jeho šmjereče. Wotwola tola Wóh Knjes jeho 18. februara 1546 we Eislebenje, tam hdyž bč starichimaj jeho

dobře 62 lět přjedy wobradžil. To ewangelion, tón jadož jeho wulkeho reformaczišeho štuka kaž tež jeho žiwjenje, to ewangelion, kotremuž ho jo wón w šmjertnej hobžinje wušna, džeržiti w rukomaj sa inanjto teho, sehož ewangeliste je a rěka. Tuž tež my džeržimy ewangelijon wo Jesušu Chrystušu w rukomaj kaž we wutrobje! Tak najlěpje šwjećimy dženi 18. haprleje 1521! Tak tež nam ho poradžij prajicz a dokonjecz s Luthero: „Tu steju! Šinaf njemóžu! Wóh pomhaj mi! Šamjen!“

Bom haj Bóh!

Sy-li spēwał,
Pilnje dželał,
Strowja 6c
Swđbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje dželaš
Wšedne dny;
Džef pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Ziwnosć je;
Kiwa woda,
Klěž Bóh pada,
Wokřew 6c. F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Budawa 6o kóžbu hobotu w 6smolerjez knižnici kšćelcni w Budyščinje a plačći šćmórtlětnje 1,50 hr. s portom.

Kantate.

Rečenje hwojateło Jana, 16, 5—15.

„Sbóžni hu čji hrudni, přichyžoł woni budža trošćotowaní“, šćhčo nacy Sbóžnik s tutymi słowami w předowanjn na horje, so džěłi; Bóžeho kraleštwa bě wuprajil, to jeho wučomnizy w našćim džehniskichm telćeje nashonidnu. To je na tutym hwojeje tola wćeje hobotu to an hrudnišće, so mamy 6o husto wot lubeho pšćejezela, bratra abo nana rozžohnowacž, njełwjedjo hač 6o tu hdy jašo wohladamy. Rěždy wot naš inaje tu hrudobu, a ty spominacž na čjaž wódnjeho sapočatta, jajo 6o načihi braćija a 6pno o wot naš do hrudow: ho šćiwisćeja džěladu abo myšćić na tamne čježje hodžinki hwojeho žiwjenja, w kotrychž 6o twój nan, twója macj abo two'e lubowane džěčo po dolhej šćh:wězi na pokłednje Bóženje přichyhotowacž. W taistich hodžinach ničoho druheho bóle wětrjebamy kšiba jenož woprawdžěteho trošćotowanja. Tuto čyžyše nači Knjes w našćim šćenju hwo im wurudženjny poćiežće.

Pokłedni wječeje je wón s nimi hromadje. Šćwiate wot: ka'an e je wusta il. Benje přjedy njeđěchu jeho wučomnizy Kn'ejowu luboć a hnadne jednoczenstwo s nim tak blisćo šććimawali kaž přichy tutej hwojateł wječeje a runje něle dyrbi wón jim džěłić: „něł pał du a wot waž přjez ć temu, kš m'e pójat je“. Ničto 6o džimacž n'emože, so woni přichy tudyh słowacž buchu po ni hrudob. Kał dyrba woni hami wostac na tutym njeřćejełćim hwojeje? Čšto s nich budže, hdyž woni jeho wjazy njełmēja, na šćwimž tola ich žyla dušća mišy? A kał dyrba woni to dalšće słowo wu'ka'čć, kotr ž přichyta i: „Dobře wam je, so ja tam du“? To djeje woni něle hšćeje prawje

njedorofumja. Ty pał, mój luby čitarjo, kš 6y po čjěchim p'atku tež požohnowane wjekele jutry hwojełi, něłš, so bě Že-rukowa hwojeł; najwjełšća luboć s najbóhacšij hnadny dar ja tudy jeho, bjes kotrebož bčahny wšćitzy wćežnje šćubjeni byli. Haj, Knježe, Tebi 6o wutrobnje džajacem, so 6y Žy pšćeš čježće hčijž po hwošim wumožćićim puežu ja naš hwoč a hwoč a helu pšćewinył a tač našim dušćam hwočobodny přichyčot ć wšćowšćej hnadnje wutrobje dohni!

Ani wopuščeni njeđyrbaču jeho wučomnizy wostacž. „Sdyž pał tam du, čyž teho trošćarja ć wam pójacž.“ Zał nači telci, kaž p'edy wćežo na čjěhi p'atł a jutry, s dohom do předwa na hwojati pohladnje a je prawe Bóže słowo ja džěnknišću njeđělu wšćerjež tudyh kšćejełćianšćich hwoježenjow.

Tež my tr'ebamy nufničjo hač hdy přjedy taisteho trošćarja. Kaž tamny wučobnikam čyže so tež nam malowěntym husto dcač, so hmy kaž šćabó, kš žaneho pošćyria nima, dolčž naši Knjes wjazy widomnje s nami njełwobčadža a husto njełwřezamje a njełpšćejełćem hwočće, tał napšćejełćim njełwupje, kaž my se hwoimni čjłowčćim njełmjei to wocža owali bčahny. Ččwemy 6o tola wšćednje wot hwojateho bucha wšćhwoježćež a wušćejełće; dawacž, to bčahny t'edje melli ja hwoje šćwne hwožiny a mój ke kšćejełćianšćam hwoženju a dowěrenje w bčćenjacž tuteho čjača.

A žarjełć wo jedneho twójich lubych, kš je čje wopuščěti, dha džerž ćo ć temu trošćarje, kš žarowazim wušćhwoječć: bčžni hu čć morwi, kš w tym šćnje'u wumředju, woni hu dohymali a pšćewinyli; jenož šćhčo šćachodne a šćabe a hřěčhne nad nami je, 6o do rowa wušćywa, ale njełm'ertna dušća dyrbi po šćelćim bčženju do hwojeje domićny dóńć; šćhčo tu wěłić,

čehož so tu nadležih, ištož tu jenož taž pčes schpibel hladajo dočasufuje, to budže ho tebi tamle not wobičja t wobičju krahnje newia. Tak hwjaty duch pčezgo hšičeje wurudzenyah wurczobnotom troščtje.

Senož pat tam, hdžej prawo wěra we wuruobje bydi, wōdže hwjaty duch s pravom troščtariom bycz A hdžej hšičeje žameje pravce wēny wies? Tam wōn tajki wēnu nadpriebi sōnbřije špita. A to iaf, so wōn tam iapozadž a pčičiezim na hšihufšičje sruboby wotkrija a cšlōwčemu hwēdmōniju siwēi a počašuje: „wōn durbci hwēt šhtrafowacz hrdca bla“, sož tōn knjes praži, haj „hwēta bla, so woni do wēnu newēdwa“. To mōže ho na wdēlatore waschēne stacz, so ho hšitō pčes hwōdžim wōdženje a stuwōmōwne hwjateho ducha cšlōwšte hlepe wooci wotewrja, kiz priedy hwasē brčču cšlōwne wačhanje a hwōdženje n wōstnawachu a nētle ho hšiw go hrdca hwōhna a ho wo daltarcho loskōm hšerija a hwētno, njebōžēho hwōdženja do wātneho wōstnawacz a k hšiw emu hwōdženju dowjēšč a wōwōwōšč; dōdža. Potom cšlōwšet hwōdžawa, so je njewēta do Jesuša najwēstčy hrčč.

A dase hwjaty duch cšlōwčtu dushu powrēži wo trawdostiči, totraz pčed wōtom placji. Wžēžji tuteho hwēta ia tute sakanje Wōžeho kralešawa hani žaneho hwōm hšerija niwata, hōtelk hšiwōna prawdōšč dbrja a dbrži šhtrowšnja. Tōn hwēt hlada jenož na to šewē, iachōne, imōwōwne; wōn hēbi tu hētj awari, ja o by tu wēdženje wōstaf, wōn waje jenož ta te zabariti, kiz tute kōwle žmjerē i dōma ptozojeja, wōn nychli na hšiwju cšlēc a derjēčje, na wobohacenje a hwēseloseje tuteho cšļa. Šchōšč ho na to prawje wōstaf, wōn jafu jenož a wātury; ale Wōč wuce jenu pčiti tyn potaine wōstani. Dba durbci nēč hwjaty duch taž jeni trawdost; wo cšlōwčtē wurubōže jafu njeprawdōšč šhtrafowacz a počašč, so našta prawdōšč, kiz wēdženje placji, jenož pola teho namatak a dostacz je, kiz je ju nam pčes hšiwju dbracu frej pola Wōša warowal, totrchož wēnu prawdōšč a njeprawdwa tuteho hwēta nēmōwēhē iwjēšč ale jcho na hšiči pčidōwīa.

A i tyn je tež kraj teho hwēta sadženy. Hšihwšjawa prawdōšč pčehwim wšitē salkōwa a šte cšertowē mozo, so, hach ruzič; ho na w džim cšlōwču a nar žylim hwēče tutōn hšy njepčēščel hšičeje hšiw hō, a pčēčezimō prawej wēdžej a Wōžej wēwōwōšč i spēcji a pobōččji, wōn ho hšōncžnje tola wōdac; a hšihwšjaj pčēščijmā; durbci, so placji; hēla, hdžej k: wōwē do bycz; Wōm ludž džaf, kiz nem to dobčeje dawā pčes našeho knjesa Wōm hšyhita! To je nam ruzje na tynm cštaji, hdžej wēchta tuteho n emēzeho hwēta sako iak wāzije hšiwju hšlomu i hēhne; wta, popšitana powjēšč ia naž malowōrnych, so wōženju ho na to štajuje hšiwōwōšč; hšihwšji hšiw im wērijam; a Potem kralešmō pčezgo jōho nad cšimnjim mozani teho hwēta hšōncžnje dohwarč; dawā, wōn wōstarije s tr cōm a i trawom a našta wēra je to dohweč, totrč hwēt pčedwōmje.

Ale, tač ho, mōj cštar o, hnadž woprashēsch, ma dba tutōn wōstarij cšlōwēt i hštrafowacz, njēje dō wōn duch i hšiwōšč? Wēščje, mōj pčičelō; ako n cštwi dō ho w tawim i hštrafowaniu ruzje tež i hšiwōšč; totrč, ia abtuhšimijm wōswani hšōw; a hlada, je šafa na wrawy puez wōwō wjēšč?

Kadž Šbēžnūt pat nam wo štutwōmōw trōschtariu hšičeje wōwō wozp. Kažē moze hdž hwaty duch wēdžamim wudžēščje? Wōni toč, so wōhšahšičju hšiwōchō njidžtara wōwōbeje prawcho wōdženja wjebacn. Tschūba durbčejche jme tute knjōwe hšlowo wōwōbe i hšiw a wōhšahšičje bycz: „hdž wōt lamuz, tōn duch te wēwōwōšč pčihōwje, tōn budje man do wōščje wēwōwōšč puez, wōwōwōšč; pčihōwje, tōn budje man do wōščje wēwōwōšč puez, wōwōwōšč.“ To wōsch njebūdže nēčajta wōwa wēwōwōšč, totrč wōwōwōšč pčiwēščje, pčiwēšč wōn nēbudje hšam not hēbie wēščēč, ale

ištož hšiwēščē budje, to budje wēščēšč; potakim budje jcho wēwōwōšč; ta hšamna, totrč i knjōwōwch hšlowo a s jcho pšima nam napchēčimō bihšičēž; do tutech wēdžnyh wēwōwōščōw dže hwjaty duch tčh hšiw ičh pčezgo bōle a bōle wurwōwōšč, hšlōwōšč; Wōžeho pšima jim wotewrjē a jich sakhōwōch na safōžtu Jesušōwēje šhōwōwōščjajēje wēwō. Čchōšč; wōta km ho tutemū wōdženju hwjateho ducha pōdēžhōwē, bōle a lēpje Wōžē puezē njewm; so mōže to so dushu ičhōwbōmē roščdžēšč; wōt teho so šhōwōšč wōwōwōščō, so puezē prawe wēwō, i hšiwōše a nadžije pčihōwōšče a žima halo a wōstarije na wōwōwōw; pčejka, totrč je načē knjes a Šbōžnūt hšam.

Haj, tajč ho wōwōžer a mly wšchizy wšchēdne potrebam, kiz nam je hšwēto na puezj cšēmneho hšwēca, kiz naž troščtje taž macž hwōje džēso, kiz naž dowjēščō do šhōžnjeje wēwōwōščje.

Ka; dženju ho na hšiw hšiw atki w turych njedželah prawje pčihōwōwōšč? Taf, to hwōm; knjesje day nam hšiwōjehō hwjateho Ducha, kiz tež w naž tčhō knjesa šhtrowšnja pčēčkrajnja!

O hwjaty dusho, pō wōchaj t nam, bydi w naž i hšwōē, hšwad hšam, pōj hšlōwō rjane, jahn! Samjei.

Luther we Wormju.

Džēč 18. hāprieje 1521 ste cšde Luther pčēd hšezōrom a hšēmōm a wprā i to jone wōwē sate hšlowo: „Tu šteju, hšinat n emōw; Wōš pomaj miš hām em!“ Praži wōchaj go wōt i hšwōt, hšwōt; ale Luther tole po hšwōtē taf praži njēč; dbracy pat džebža wōhšwēščēšč, so je. Kōwē to hšōncžnje imu taf je abo njēč, to jone je wēče, to je Luth r tam we Wormju 18. hāprieje 1521 to hšawnje a šprawnje do štuka štalij, čtož tute hšlowo pčawa a na hēbi ma; „Tu šteju; hšinat njemōw; Wōš pomaj miš hām em.“ A to je wōwō, to je to wātrēščēšč! Wōščē rjane, wulke, rjēwōwē hšlowo njēso njēhšy, hdž štuka pobrachu. Tam we Wormju bō to štut! A tchōdwa i potym prawom to, hšwōn štut wōwōbe a wōwōbne wōpōmnamy, so 18. hāprieje jurbje hšwēčijam. A so to wēdženju, je jōhō wōwōščā ia to, so je tam bō štut a nj jeno hšlowo. Dōpčiwōto je hō bihšē hšlowo: „Wōdžēsch paf cšinjerio tēho hšlowo a nj jeno wōwō hšwadharjo, i foruzij wj ho hām hšōwēščje!“

Džēč 16. hāprieje — bē to wūtōra — dōwōdōmja wo 10 hōdž, pčičēščje Luther s muškim pčēwōdom pod šchitōm hšezōrowehō hēwōdā do Wōrnja. Wōn pčičēščje, hach runie bēchu pčēščēščta a njepčēščēščjē wjēle cšiniš, so byhū temu iadžewati! Wōdžēščel Špalatin bē jcho nōwōminal, so njēhō do Wōrnja cšahwē. Luther wōwōwōw: „Wōwōwōw we Wormju tēto cšertom byi tēščōž žyhelō na iščēch; a čhžt tam tola cšahwēšč.“ Šbōčō pčēd Wōrnjōm dō iā pčēpōwōschēne k wōwōwōwōmjanju je špōwōmim wōšōm hšezōra hšōwē V.; tutōn dbrje džywēchē wo potōnym wēž iak wjēščje, so by dale wōwō njēso wo tyn wēčžane njēbō. Luther da pračēšč: „Do Wōrnja hšim pčēpōwōschēny. Wāsi hšezōwōwō wōwōwōwō wōz; to mnu ičto wōwōwōščē, mōže to tež we Wormju.“

Luther bē hšjo wōwōwōschēny ia tutōn puez do Wōrnja, pr edy hach do žyfa pčēs hšezōrwēhō hēwōdā pčēpōwōschēne do Wōrnja dōta. Wōdžēščel Špalatine pčēše Luther priedy hach wo pčēpōwōschēny wōwōwōschēne wjēle dšwim wōwō: „Wādāni tam wōwōwōw, čhū, tēščōž na mni, tam ičēšč, bywēčēšč ičēšč kšory bōh, hšwōž to hšōwōm n emōw. Wōdžēšč, n hšwōwōm na tyn dōwōwōwōšč, so tōn knjes njē wōla, hdž hšezōr to cšini. A potom, tčejōm na wōwō, Šbōčō mōzno je, — pčičēščōž to byhū wjē k ičēpōwōm wōwōwōwōšč, i temu njē njewōwōwā — durbimy wēž Wōhu wōwōwōščje.

Wón je hišćeže žrny a knjezi hišćeže, kiž je rjích mužow ko wo-
hnojowej pjezy babilonskeho krala sđerzał. Nočje-li moju głowu
sđerżecz, je to malo na tym, bdyž jo i Skrytuhom psjiruna-
ch, kotryž bti i teklo hanjenjom wčhém i nastorke a jich wjele sa-
huberjenju morstwu." A dale piče w kampanju knja: „Zy
wěšč, kajse njeboje je tšezora Sigismunda pišćeješćehalo, jako bē
Suha moricz dala, a fał ho jemu nje mjezo wjaży radžilo. Tola
budyž jo to iak iacz durbti, čo ja dyrbju daty bdyž nij jeno do ru-
kow mečnikow ale tež pohanow, itań ho wola teho knje'a.
Samjeń! Wła! tu mašč moje roszubdenje a moje smyhlenje.
Wozjatu wozhitto wote nuu, jenož nij, jo cšćam jo wo wróćo
wo'mu: ham cšćacz nočju, wróćo wiaćž hišćeže mjenje. To
pomhaj mi knje's Ksejš. Pšćetoz ani to jere ani to tamne
njemohł cšćinjež bjes teho, so njeby schodowala sbožnošč jich
wjele!"

W ta fe' hynle do wěrje bē nasch Luther žrny; fe kampanj do-
wru, kotraž polna pozniovejze wustupi tam 16. haprjeje fe swo-
jeho woja we Wormu prajizo: „Woh budje jo manu!"
Ežo na čel'ata, 17. haprjeje, bu pšćed tšezora žadam. Na
wječor nejščje pšćed tšezoram a nadobnje šchromadžinu wjeř-
chow, bishpowa, rjeđerow a družich. Š rěbta budin jemu dně
pračdeni pšć dpoložene: Na nakopene kniži pokasujo praiščje-
šće ho jecho tšezoram knjele: „Šau tute inhi moje abo nij?"
a „Kšćež ty tu' inhi a sčtož w nich itci, wróćo wiaćž abo
na tym wiaćž a wot'iaćž?" Na to a na ničo drube dyrb ešće
Luther wo'molnive a to i' haj abo nē. Š tym by potom wjež
Lutherom ta abo hinc s' hincjana byež dyrbjala. To pał nē
po woli satik ho turw, ešće Bjedricha, ani družich pšćecejow,
tšćž dzybdu kšće a dočadui'che jebnanje wo wulgy wažnej
wězy mēcz a s' dōbow tšezor tšezor dacz, njebo'sallnowe
a doščane a wamolnwy dacz. Zehobla drje Luther na to prěnje
pračdenje: „haj!" wamolnwi, pšći tym družim pač hebi čaž
f wambjšenat a wupřijoz. Čhzyjo abo noč: byjo dyrb'achu jemu
to pšćihjowoz.

A ta' stupi Luther schtōwřk, 18. haprjeje f druhemu rajej
pšćed tšezora a fejne. Bu pračanju, hačž ešće wješč kniži iticaz
abo nēcho wróćo wiaćž. Luther wamolnwi f dleščije kačjan-
kej rěču, swoje kniži, kotrež do rjích družin džešće, ita' o.
Šbancžiwchi bu pračanju, hačž ešće to samnje tež, w němšter
rěči hišćeže jemu pračaj. Luther to cšćinješe. Wo tym sšlado-
wachu wjeřchojo radu a knjele rjčnu Lutheri; jo njeje žaneje
pšćerje wamolnwy dak; nētkle pał do zła ho nječmē, a nje'e tež
t' eba, wōrēčewowanje wotmēwacž; sčtož Luther praj, je dawno
hijo jatamne pšćes knje! w Konstanz; nētkle ho wo to' ebnu,
so Luther i rēb'a a wamolnwi, hačž ešće wróćo a wiaćž abo nij. Na
to wamolnwi Luther mješ družim tole: „Dolež tšezorika ma'e-
šćež žada hdnoreho wotmōljenja, čžu ta' eba dacz, forēž
ani hiebow ani rohow nima, mjenuwjz tač: Jeli so njebudu
ja pšćes hwečdenje; kwiatoče pišma a pšćes drube jažne a
pšćemidžonne hwečdenje a pšćemidženi, njemōžu a nočju wróćo
wiaćž, došč njeje dobre ani f radženju, jo nēščto pšćečizwo
hwečdomu a cšćinēž. Tu iteju; hinc njemōžu; Wōh pomhaj
ni! Samień." Wo nočnych pračanjeh tšezora, — Luther
bē mjenuwjz tež pračaj, so mōža pšćewi'je; tozile abo šrona-
džim ho wulke: — pšći kotrež; pač Luther pšći swojim mošta,
postam tšezor, prajizo, jo ma dočž wot tozeho.

Luther bu fe to' wotwēdenje. Nēmizy bēču hordži na
Luthera; wulka'ni poini hidy; pamišk hwečachu. Š swojim
pšćečelam psjirunawischit' awola: „Šam ho pšćedobyl, hyn ho
pšćedobyl!" Lutherojy postaw pšćed bjes sacšćišće wotaf a
na pšćečelaw ani na pšćečiwnikow. Kurwješč tšezor ič
rjetnu: „Luther je derje rēčal pšćed tšezorim knjele: je m-

jenož piče hrozbi." Wojiwoda Braunšchwajgki, hweřny katolik,
pōšla Lutheri khamu dobreho pira. Hračja Bilipp-Hessenki
rčtenu Lutheri: „Maće-li prawje, knješ doktor, dha pomhaj
wam Wōh!"

Luther bē ho pšćedobyl f hweřnu a wērnošč, forēž jemiežju
wupřijetel f ewangeliona; Luther bē dobl, nēč hamo tšezorik
wulkaš, nij žyle po prawim a prawde štojomjen, Luthera ta-
ma čje. Eřob Wartburg wupřijom Luthera po Wōje; woli fa-
dsche džeło w jeho kracstwoje a pohnu Luthera, ludež; to dacz
rukof a dnž tež do wutrob, sčtož jecho mōz a jakož bē: Bibliju,
pšćedymščim to ewangelion wo Jesuku Skrytuhu.

Zehobla, jeli so jubilej Lutherojy hweřenim, hłada'ann, jo
jōn dostojnje hweřenim a jo tajšće jubileja hōdni hny; budžimy
ewangeljz fe hłowom a skutkom, budžimy ewangeljz, jakoženi na
ewangelj on Jefom Křytla!

Alle nij my hami, nē tež ešć, kiž hu nam dowěrjeni jako to
najdrōžje tublo, wot Wōš'a cšlow'ekam date tu na' emi: waježe
džečje, waježa mōžbana. A hōnž fawet wola nētkle pšćež wot
biblie a ewangeliona, wotstawjmy my kručje stejw na nim, haj
saložimy ho hlabje do njebo nūs a hwoje džečje hōbu. Taf, jenož
tač ho tež my pšćedobudžemy!

Zvrtej a stat.

Tež iene hłow a jubilej Lutherojemu. Pšćednoščuju wo
„Zvate a škula" je nēščto ni-dawno w Gera prajil: „Wot Kon-
stantina hem je ho žyřte žyle itamjenila (versteinert) a fe do žyla
jenož žywa wot žyřta itata. Lutherojy popřt wupřiwobodženja
je jenož dōw'ebf wot rom'ěcho bawřča f wupřijonamni hamičej
pišma (biblie), kotrež je po prawom hišćeže wjele hōm'ic
hōn pšćni, doščž nješamōže ho po nowych wōštejmoščach hōščž."
Ščto pał prajil Luther wo Bibliji, wo tej bibliji, kotrež ta
nowa moralna škula iac ižnje: „Wo-li to Wōža wola byla, jo by
jemož tuta kniža hōba byla w rukofaj, wōčštomaj, wupřijomaj
a we wutrobje wāšřičich mlōdych!" A tam na Wartburg je wōn
nēščto f tomu dopomhacž spytal, fo by biblia hōba data wšćem
mlōdym w mačewnej rēči, a woto je ho jemu tūtoń škut derje
radžil. To pšćipōjnowanē dyrbje hamo nješćečelaw Lutheroj
a biblie. Jačo wažny pōmitt nēmšterje rēče čhōža jich wjele
hebi ju wiaćž a na niu ho saložijo a na nje dale wiaricž. Žadny
džim to, fo to žyry wwar kłōbe a ho hōpa, bdyž to i tym saščom
ničo ta' wēšje a prawe wāšje njeje.

Jako wjeř ešće šajš doščdow ūhōwicz, so budni ešć do-
hōdny dawf wōblichil, njebē hišćeže wuščinjenne, hačž hmešč
wřiwnu: dananje wiaćžanbje, rēščije wjele bōle, jo nēmšēšč.
Nēč, bdyž je wjeř hōwote, iħonilš, so je tomu hinc: pšće-
pōbje — kaž to nētkle huičřičcho nēščto pšćepōbje je. Pōb
24. mēřom tuteho lēta je ho nēt wōšewilō, so pōb dny 7, § 15
ež: wřiwine dananje kłūča.

Profesor Wez, wēdnil Epšćečjanšičk monistow, roščudny
pšćečiwni iščćečjanšička, piče wo nastanbu „Maniřičich wē-
ščanšnikow" mješ družim tole: „Ščto dyřbi ho to nēt w moral-
w-wuščowanju wuščječ? Wēřene po tšch wjele tmarč a piš-
meh jednanjach wo tutej wězy budje dr'e to 10proz. Mōžičho,
weho delatoga (10 fajniow), 10proz. pšćedowanja na hōrje
(Mt. 5-7) a 80proz. w o d n . Je ho to nēt huičřičho hōž
wupřibnylo, fo to iak imēščane pičwō do žyla f pičju njeje;
zehobla dyřbi ho po wōmōščej prawje čzople — čzople je sučnjča
wupřibnje (Gesühlsarm) — ho podowacž, hewō to ničtoń
hōžeracž njemōže. Čzopłota sučnjča (Gesühlsarme) nastanu
bdyž ho hōwēdenje hōdži a hmořicž (Störung), sentimental-

noseč abo čjučivoseč kaj po kina, abo čjopolta sačučja nastatna p'čes masnu rječ (Salbung) a p'čes wurastnu rječ (Bathos) a p'čes rječnu nadutoč kaj po dušorovih. Schötz čhe zyle moderu (nomotakš) bjež, piščilnupnje nežto faktor tajnjčstiva abo mjuštii." — Piščilpomušč čzemu rad'čho hnydom, so to tam zyle tak po hlowe tjeji s p'čera moništja a njeiščezjela ščescajstiva, hewaf hnydž to njewčrišč.

Lutherowe hlowa.

Luther wučji njeho nano ho takle mlobič:
Luby njebelji Wšote! Dolež hū mje stajit do hanta two-
jeje čjeleje, a twojeho mjena, a teč čhešč, jo bychu ni nan rčkali
a mje jaso nana čješčili, duž spojč mi hnadu a požohnuj mje,
so moju lubu mandželku, moje džejči a moju čzelešč po Wožim,
a ščesčezanjtu wodžu a sahtarum. Taj mi mudroleč a mōž,
so jich berje wjedu a wocjahažu; đaj teč jim dobru wutrobu a
woln, jo bychu twojeji wučjōje pošluchali a po njej živi byli.
Samjeti. —

62. tbeja jecho 95 tbejow, 31. oktobra 1517 na hrodowih
zyrje; we Wittenbergu piščibijich rčfa: „Tōn prawy wčrny post-
klad (Schaf) zyruje je to hwojate ewangelion teje frašnōseje a
hnydy Wojeje!“ —

Wo sažbnwarčaj hwojate iakraenta pišče Luther: „Dhōž
ho pat sažbnwarč iakraenta nana'č, u tōščj iakraent piščri-
strowim a žiwnim čjele njewožujuaju, točj wolaj teč piščri jich
šjnerčje a pošlebnim žōnju težo a njedaj jim tōn iakraent.
Šm-ri živi byli kač p'p a hwinje, njed teč wurmu jaso p'p a
hwin'e, šhibo a pošaža hysne šnanjenja pu.ocene, nčezajseje wu-
troby; piščotōž my nješčmčny to hwojate p'ham danacž a tu partu
hwinjom čjhmwčž, praji Abcrystf (Mt. 7. 6). A Wōh budže teč
ham mješ taščič sažbnwarčow biez“ —

Pokleče žič.

W lčže 1774 ho džewrejčeljny hōž Bedert to mčstacžtu Frei-
burg pola Naumburga p'čed wječorom i jentym hrowišč star-
ščich hobuščur om, i mjenom Fōrster, i jichšjōčnej horje
won piščefadžowaleše. Wčhe to run'e a hničršč, jako
i bliska jichšjōčny nimō džejčstaj. Zoria dla Fōrster hwojemu
škulstemu towar čej napiščijne a sračsojōzewje p'šiwola:
„Bederto, tamle je šchib'cižy čje wosa!“ Bōž ho nawalnje wu-
stržja a čježeče polny itrača a nabojanja do nčstia wročež.
Zyle woty aty ho wōn na šhōdmu kamjenimu taroku p'čed star-
ščikim domom hječu. Wōrny na to wōn epilepti te nabydny
dosta, kotrež bōdju jemu d'es dwēla nasle trōžele, i nahlym wō-
ščhōdmjenjom na kamjenju i ednoczene, piščezahnyše. Khoroleč
lčto wōn lčta piščibčrčše. Ščōnčž e wōn po njewpura tym
hubjčjōwje, 31 lčt staru, wōd šara čwryni widliščojimj wurmrje.
Fōr ter pat bčjche hēbi njefbože hwo eho piščezjela tak jara t wu-
troč, e wsač, to wōn do čž žišč myšlow ſapabže a to Dorgauščej
bludnižy swoje žiwenje bizon pr edy hacž Bedert hōnčji.

E bliska a i dalosa.

E Hollandčje bč jandžemy tpožčj ponjeseč dōščla, so je
bwoščka nēm ta hčžorta Augusta Wiktoria wurmlč. Po dolhim
čječim chorolōžju je Wōh Anjes tutu ščesčezanjtu bčžejtku je
woščeje čješnōseje tuteho hwoita wumohš, pōndžju, 11. hapseje
rano 17 hōžj, w Holland'e, w hrodže Doorn. Nje žōdž te
hčžostwru a monarčiji staj tak čže, p'čd marac tuteje na-
dobne, e žōnle e a ščesčezanjki staj žōdž ščesčezan, wōsebye pal
šōžja ščezanjka i hnutje wutrobu, kōbuzarjujo a i dobom ho

džakaju, so tōn Anjes a Wōh, tōn wčrny Wōž a prawy hndrič
nade wšchikimi, ju je wupšchahnył wot wščeho čježeho p'čaha
tuteje senje a wumohš wot hōr'e'čō bčžerja. Wopokinaščik
šwērnje, šchio tuta njewčorowa — a to bč wona bacj do poš-
lebnu eho — a mandželita a macž je snjesč a p'černejčej d'yrč'ala,
bywa tebi, hū-či wčrny a šwarowu, dōrit čzi napōloženy hwabny,
haj hnaduškiči. Zehōla teč my, njebžiwajo na wōšč politišče
mčnjenja, p'šewodžamy tutu njebžičeču t'čje pošlebnjemu
awoščōžintej w domajej kem, hōdž politišče šadžōnti to sa-
džewa, a mandželstemu ju na tutym p'čezu piščewodžče. Teč jo
hšnerčje ho je, njedostawa, šchōž šōždej druhje mandželstje mješ
nami. T'udžet'a, 17. hapseje, hū čje je šnitše postojantki s hrodu
Doorn wurmješli, jo bōču je dužy do domisny p'šawodželi. Tam,
hōžej hčžorta wudwaža, je teč kralowia Wilhelmia Šollandčta,
kotraž bč pošpōbitije hčžortu do troja piščijala, p'čes hwojeho
m'p'š'eho šasupr'a hōbrič a kražny šjnerčny wōšč polōžije
dala. A tak něwory wōn džafa a lubočeja a wōščsojebajawa
wēmju, ho n'eobčōžiti teč w domisnje. Nješč je e šemrčte čječo
tam i nēmom ipi piščri wōščje harje tuteho n'emērno hōweta! —
Njebožičeča hčžortu Augusta Wiktoria narōžji ho 22. oktobra
1858 na šuble Dolžiz w Delnjei Šwjciz jaso džowka wō wōdny
Wēdriča Schlegwig-Volsťinstfo; 6 lčt stara p'šchēpdi ho
je starščimaju na hrod Primēnan. Ju wōsnawjenječe mješ
družimj dohrymi počimkami lubočej la škorcy a hduyach, kotraž
bč prajonjena to jeje požobnojščje. 14. februara 1880 hłubi ho
s řingom Wilhelmom a 27. čbuaru 1881 bu i nim ščwōrowana
w hrodowicž, kapaje w Artlinie. Šchēšč h'now a jemu džowka
porođji hwo'emu mandželstemu, ja ščwōrnjž jo w'čwōrbōže do
Šollandčstje džejče. S nīm je tu w fraju taž we wukraju wōščo
to nj'wumčrjenje čječe su čhla, donjč jeje čječo njewpōleža. Je
tu do onlata 62 lčt a 5 mčšajow jenišcho žiwenja. Škērlušč,
jej na lub'čji la čožj žiwenja, teč je wčwōrowajči šherušč bē:
„Nesu pričedy džj, nam tu na sem!“ Ncho druba ščučječa n'e-
d'yrbičje ho piščri wčwōrowaju špōwacž. Tola mloda njewčsta
wōstla na tym, so hō jo teč tuta 2. ščučječa špōwala, kotraž rčfa:
„Čže čert špōtwōacž, baj nam twjerdže iacž
a teč w na wjerčhe, řudžh'e i sawoščaj piščri twojeji wučjōje,
Wšafak p'čes tyčwōseje našč p'ucz i tebi dje.
Wona rječnu: „Tuta ščučječa d'yrbi ho p'čedy w'čēm špō-
wacž; njewčrtu mlōdž, jo budža mi w mojim nowym ščōwacže
p'čezu rōže bōkhan. Tola mam tōn trōčht, so je prinč Wilhelu
myšleny taž ja. Šmōj hēbi w'emmyškilo, so wšchitko jednu
i družim njewčmōj, a tak d'yrbi nam to čječe šōšto buč.“ Po
tym je ho njebōčičeča mēla a jeje mandželst'i nječ a je p'čedy
w'čēm piščri jeje ščorolōžju šwērnje jeje hładal a ho pošlebrje dny
ani na wotomiti wō njēne e njedželst'i. Ncho h'wērtu lubočej n'e-
bōčičeče, taž to h'wērtu a lubočizije wōščlabanje, i kotež n'e-
bōčičeču dwē towarčžy, hwabinka Kellera a hwabinka Rantžaw, hla-
dač čje, bč iz kulki trōčht a mile polōžen'e piščy w'čēm
w tyč čejščič čjēmōžny dnajch tuteho lčta. Ščōž je h'bi te hwo-
jni ščwōrluščom tak hūsto wurowpōsła, to je je e Šbōžnič s lutery
lubočje a hnadu jej špōščiči:
„Wotew' junt ham, n'ebja wrota nam!“

W Kellizhaž p'wōrčēčē džjēnka žyrčiwina wōšada pomnit' ja
p'adm'ewuch. Šwajcōrčōčičje šepčōžina ho w 3 hōžj, popōldnju.

Listoranaje: N. w B. la Rogate (Woje štriceje). — R. w
D. W. ja Čradi.

Samoljntny redaktor: Jaraf Wyrnacž w Kōšōczisch.
Čziščej a n'klad: Ššmolewēč žuščijčj čhčerija, šap. družlno
i wobni. ruk. w Wudž'čiwine.

Pomhaj Bóh!

Sy-li spěwat,
Pijnje džělat,
Strowja će
Swóhny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróćny
Napoj móřny
Lubosć ma:
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwość da.

Nječ ty spěwas,
Swěrne džělas
Wšedne dny;
Džěi pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćni ty.

Z njebies mana
Nječ ei khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wolkew će.

Sserbske njeđzělske łopjeno.

Wudawa ho łóđu hobotu w Ššmolerjez knižničičejeńti w Wuoskijaje a plaćki ščwórteljeje 1.50 hr. i portom.

Roqare.

Matth. 6, 9b:

Sšwjećenje budź twoje mjeno!

Njeđzela je. Šchó mohł wšitke swony tječez, tute mohalne jańki, kotrež na tajim dnju wot ranja hem po sem rěča a lincza a tyh, kotrchóž ma njejeńti Wpiz w Šchrystusku Jesušu, hrow im hynu, a hwoje džězi, do doma Wožeho a do zhrabowot a zhrabowot, kiž k jeho czełci w městach a na wšach steja, lu- bońije pscheproschujta a wolaju! A nutšach w templach a hwojat- nizach hraja ho byrgle a w móžnych šawach sanjeju ho nutrne, hwalobne šherluske? Če čězi hwo ateho Bóha; kemschaz lud ho klanje, štěnje nuz pšed nim, dźatu'e ho, pošběha na jeho słowo, žaje ho, prohu, lubi a modli ho a jeho hwojate mjeno bu- dže hwoćenje, kaž w njebjehach, tak tež na zem. A ty nochypl tam hiež, ty chypl ho wuamkněž wot tutych Wožich hwojow a wopušchěž tute šchomadžěstny? Ty by chypl čěntěž wo wa- ch n u naldy ho cšaka, po kowymž nullki džěl ščwjećanowot nje- džěłi džen wšchwo'čujuje a wo Wože słowo a wo kemschitkšodjenje njeđzězi? Bóh wozemul!

Šdžy pak kemschi džědš, dha njeowblečž ho niz jenož nje- džělsku hnutnju, ale tež njeđzělsku dušku a wostaj domach w fo- moryž abo wo šhwoje hwoju wšednu nutrobu, kotraž jenož na zem'e myšli a pošladuje. Njeđonjež do Wožeho kempla seršatyz a njeđad dom'azny a hwojnych staročelow. Njeđež na kems- schazym pušču šhuite a njeńtčionne rěče, so ho n'erospró- šchěš! Wšchotž Wože mjeno ho jenož njeđwjećzi s tym, so te mšči kšobšič, ale so ho tež w Wožim dom'e nutnje a pschi- kojne šadźečič. Šdžy by do nutrobow tyh ludži pošladadž

mohł, kofšiz njeđełi w Wožim domje w hwojich šawach hieđa, šchto by to widžal! Wo hwońkownym napohladže hu wšchaj pšěni dočez, ale w šhwońkownej nutrobje mjeřni ho wšcho wot staročelow wo kubo a dom a hwojodadžěstwa. Ze hwojeje hribu modla ho k Bóhu, ale myšle reira a wotolo štošeho cšelečža, šchotrez hwoj rěta. Jich hnutja je čěsta a pobožne jich wobličjo, ale nutroba je polna hrošneho jěda, polna šawiceže a nje- pošběcaja a b šebóžnjeje hordolceje. Něšotry w hwojeje wul'ej nut- robojei wuknje a drěma a spi, iako by w hwojim łóžu ležal. Šwjećězi ho s tym Wože mjeno? Dopomni ho, hdyž je njeđzela, šch o předu prošma we Wščěnašch praji a nastaj hwoju nobu, so ho šchot, hdyž Woža čělečž bydli a napominaj tyh hwo- jich. hwoje džězi, hwoju čělečž, so bychu doma njeńtčitali. Pomhaj, se šchotom a s pschitadom a s došwym napominanjom, so ho s n emuńnym džělom Knježowu džěi njeowšhwoječža. Šdžy pak hwy w kemschach, budž nutru a pošladaj na Wože předo- wanje, hewak hieje hameho šebach.

Sšwjećenje budź twoje mjeno! to n eje prošta jenož ša nje- džělu, ale plaćki ša wšchitke dny wščěnia a dury ho łóđu ho- žinu kóždeho dnja šacž. Šdžy po hachach w měsće abo na wšach kšobšič, pošladaj na to, šchotz tam hšchitšič. Wščězi, šchotrez tam hraja, wotla u: mój Wožo, mój Jesušu, jako njeby to ničjo dale na hěbi měšo a tola ho s tym Wože mjeno wot- hwoječzi! To hu hšěščne a njeńtčionne rěče w džěčazym wučžě, kotrez jich staršchich cšezny hudyž, so jich n'ejhu šěje wučžěš, drubju kšiš dšeržec. K temu kšhuj tola na šchrafske, šhijaste słowo, kotrez ho rěča w domach, hróđžach a forczmach, na po- lach, na wšach, a to čhinja tež čěi hami, kofšiz rano a wječor- nuz šchěńtšchězi ho modla: hwoćenje budž twoje mjeno. Njeje

to, jako bychu srodj smech s Bohom macj dzysli? S jeneho rta wukhadza tyralenie a potimawaje! Je to prawje a pschistojnje? Njewesdy ty, wo dyrbich na budnym dnju samotlowjenje dacj sa losje njewuztne plowesko?

Washington, general a pschodchoda amerikaniskej republiki, macj slawny a tchroby wojak, kiz srodj lud nawjedowawsche, so wy ion wor tuzejstwa Zenskychanow ruznoh, wojim wjedzelsche, bedzelsche nebyj a netotnyj mychidziny wojakami a woslowymij fastojnikami pola wobseba. Njehn wor nadj klijesche slowo wupraciji. Wasington, ja o to wukljuscha, polozi noz a widlicziti wor ho a pohladny i wdortym mianjerionu na reho kljersza, so ho ton nasiroza a slowo pohliti. „Ja hebi mysljad“, praji won, „so hyn w tonawistwe sichejsanzfich a pschistojnyh mužow!“ Wot teho czajsa je to dolho w Ameriky ja waltu hanbu placaczko, hdyz idoty kljersche. W Kenezach, a wobn jel, tej w Szerbach to ludzo ja hanbu spjowacj, mechadzja, a nejse to nij jenoz hanba, ale wulki hred, hdyz ichy kofurje a lejturje a kljije! O, so by tola Boze najeno ho swjeczilo! So bychu mlodyj kaz stari tola wuklyti, temu czesa; dawacz a wewpokolowacz, kiz jich woty je wo njebelchaj, a Boze njeno ja swjate dzerczi. Wole hlowo wuklyti, temu ham nam weriti a swjecziti jako dzerczi Boze po nim czinit; k temu pomla: Wdy!

Wdy! Boze miano swjeczene,
Kjedz Boze slowo cziste dze,
So buchny nacne zhjwjenje
Tez po nim wjedli wo swjatostzi. Amen.
(S Pschodzenja 1866.)

Wdyz ewangetionu.

Do reformaziskeho czajsa wrodzoj domjewe najj jena krotka itawina a Polse'e. Pe to wo dno seta 1550. Do Polse'e pschistoj dzechy ebyj tyjo chjeh duchowni, mjanuzj Matthias Alwila, M. C erwieulka a G. Hrael; tola mozhoda jenoz stichow pschitiez; bishop Nzbiniski sledzelsche la nini; jednola ho piewowobledaj na pohoricia, ducharia a podobnych, so bychu njewowbedjowani do Polanica ludczj mohl a tam swjatij pschitowariowu wupytowacz a natwaracz. Zo ho ja i wjestscha wzicze dnj, dotelz ho tehdy wjele luda do mesta nawal a tal ton jenoflowy hote w postajnym wosta. Tak dzjupachu na wostadu a jeje kastaranje, haj krawo tez na je e rosicherenje; a powjerichnje psches pschidobswawie nowych wercjajsch. Mejachy pschi tym tez wjele wuspjeha. Woshebie a sejmjaniskj krowohow wotolo Polanija pschitowichu nekotre najnastadniskje e ewangelstemu wewywnisnacj. Za namoznikowsche pschowarow dobuchu hebi predwio hrabju Astrorog. Tu ton drej e katoliske gnylowje njewuztupi, tola pak Boje sluzby czelstich predarjow czaleschdo wopytowawsche Tola kencznje ez nom k jich wdre pschestsu, a to ho sta po woshebtym wodeidzjenju, wo kotrymz niex je tu nadrobuitische slowoszo prajene

hrabja Njebu Astrorog he hebi ras nekotrych pschecjowu pscheprowyl a ho i nini sabawesche — sradz nij runje na zyle pske waschjnie. Wjes tym pschewowawsche jcho namjelista Barbara, kotraz be w hwo'ej wutroboje hdyz zyle nowoj wocejbe pschisthilena, w Bozej sluzbe, kotraz buchowno Czertwienta w jenezich je hupmehoj hrabwinseho hradu dzerczelsche. Njehn i hrabwinowch holci ho d'iwaische, ho ho hrabwica njepotaka, a dny ho wopracscha, hdyz wona je. Zemu bu wotmoltowjenj, so je w Bozej sluzbeje Pcardow (to je druhe meno sa ewangelstich czelstich bratroj). „Zo dyrbiala hebi domu jona swerias“, dzercze holci i leczu, „a mi letzarow do boju pschitowelz! Za bych ju i kijom wor tai-

lich myslow wuhojiti!“ „Derje!“; katwola hrabja Astrorog, „taz hzy tez ja i mojej zomu czinie!“

Zhrabwinowiti hi, dzerczelsche i jali, wo kotrejj ho Boza sluzba dzerczelsche, io by tam na hponujene waschje hwo'e mandzelske nadstujestwo wukonaj. Jalo durje wochninowichi, hies woelj ho purjo a namjo hwojejo nadstujestwa w horchseji, mjes nutrnich slupj, dzerczelsche Czertwienta wurje predowanje. Psches molasy listup hrabje a jeho hwozaje postupowanje njeba ho satra-pschicz Wobror i ho hynjom se hwo'im predotowanjom i hrabi a samoh je hwojim hlowami io prawe mestschjo hrabjowaje wutroby namaelcz tal, io hrabja zyle potriedenje stejo wosta, pre-darwej tedzslitwie pohladawsche a ho wor blata njechjony, doniz du-howny Nrael, kotraz be tez mjes nutrnym, jemu njeproji, na pschone mestno postojno: „Zsbidu ho, njesej!“

Hrabja Astrorog ho hndam a wosta polnu nutrnosche hacj do toisa Polcie sluzby.

Wdyklijnje je won prait, so je w tamnyh wostontich tal wor hwojateje hwo'a a bojojseje ispschjatu byl, io njeba, by-li jemu stcho prait, io dyrbt ho spody kastki hdyntcz, hebi hworit, tajse mjestno wotpo ajac:

Wo sloncencj Bozej sluzbe pscheprowj wschistich pschitownych wobchdu. Wre; hamfuchko dnja wupnawawsche ho slawne i tej wdere, kotrejj wredat be e hwojim ewangelstim hlowom tajseho faczjsticja na jeho wutrobo famohj.

Winowetoseje, kotraz maja sichejsanzw starfchi a domjazy pschi wocehujnenju dzerczi.

Najchi mast ju oho do schule jali a chodza tam net dzek wose dnja. Jenoz czy mast? Ne, starfchi a domjazy hobu do schule hooza a nimiru njene wustheje hacj czy mast, so bychu wosahnyj berje dzerczi, a woni mala netke czim wjazy k temu waschwej, hdy; nadj kraj a lud chjery na tym a psches to, so ho stari a mlodyj wozdwoza dacj woczahnywcz a to, ihtoz mune a tredne je ia io zhjwienie, kaz je nete.

Duz je sajmjase, netchjo wo tym wischim hyschecj e pschewnojachs, kotraz je wschistich swich. tuda a superintendent Cordes-pschschanzski dzerczal. Won njex druhim toje prajt: „Stary wuczel ras praschajom, ka' to s tymi 100 dzerczimi jeho schule dje. Wuczel wrotmolwi: „S tymi 100 dzerczimi by wstah to jslu, njebly-li to tych 200 starfchich bylo!“

Drugi wuczel prajesche starfchim, kotriz dzerczi do schule pschim edzschu: „Zsam njemozj czahnywcz, dyrbicse hwoju czahnywcz. A hdyz wy hobu gnehnjecje, njebdybicse na sad chobnywcz, hdyz chju ja do predka!“ Hdyz potom nan Jurka a macj Hanka wukhwalowawschaj, riekam wotn: „Wubche mi njewoczehnjene dzerczo, hacj jene hjo sapimlente!“

Zonka ho duzy wo czahu pola hobjupicjowawschj napraschowawsche sa pucjom; chpische do jeneje wukhowatnje; ho napraschjo a pschistoi: „Chju njemuzaj tam hyna wostpacz; wescje wy, ton je tam we wustawoje sa sanjerodnjehj starfchich.“ Zonka be w hwojej njemudroszji wozaj prajila, hacj be to chpcha, ase schotz be praila, mechesche wjazy ja hebie, hacj hebi to myshlesche. Wschetoz hdye wo tewsko sanjerodnjehj dzerczi? Wotmolowa: „Dotelz je jich tewsko starfchich san'erodnjehj!“

Hdyz ho starfchi i tym jmewuzj: „Wode dzerczo io netczimi! Za njemozjo io njufowacz!“ wustajaja hebi i tym hstro hrudne woswizmo. Hdy; nan hwario a iallnowo domach herjeka; tomu, sliba hebi hamemu, budje dyrbecj nemu dawacz, hdyz je dzerczo potom hrude njebhariti, njekacijonne!“ Skelo domow tola je, wo kotrych 7. a 8. kafu njezo mjeplaczj tal, so starfchi tal redza, jato njebychitje sprawnowcz a wernoscz njezo wjazy placzjkej.

ale bylejš luta hlupavca a so jenož to plačaji, sčrtvož mužičta pshinjeje! Esi tam to potom ubohe džeciji na tmj wina, hdyž hu padujšnje a kelharne? A šašo, hdyž macj platačj a čejte čzinicej nohče a s hahu radeha pšča hačj s wodu a s mydlom, tak može to hoža tuteje macjerje idyto družbe byčj hačj šchlumpa a klesstawa, a hdyž to dale tak drže, teš nješmaniza? . . .

... Tak je džejša: poklischne džeciji hu jazne a poklischni staršidi, to je to poriadne. Ešmuš na šlowje steji. Jadyž džiw, ho so to wšicho mučja. Děciš hu s frucejom domach a wšchrivim hdyž a bolje maja šlowa a starch tuteja tu kaž tam. (Počasč.)

Byrfej a stat.

Pšhečjivo sawjercjenju ichule bjes nabožiny hu w šlowje 53 judinitow wustupili a tole wošewili: „Druite w našchim čjašu je mušne, ho so mtodžina, pšchidob naššego tuba, f autoritče a f pravemu wočejnje (t. r. fo pšchidowata nahladnoščj a prawo na hebi); pšchetož w našchim čjašu je mtodžina nanažbóle wobrušita a wozyganta. Nohženjenje mučji, fo je taške wočajenje jenož možne s pomozu iatorija dobrých počjntow a nabožinyh wěrowjčejow. Jena šhula, kotraž twari bjes nabožneho rosawčejowanja, kajtež hačj dotal w šhulach bě, je strach ja wočejenje mtodžiny a štuštnij nowotar wolostawo kraja. Samhđenje takich šhulow je pšhečjivo wškolatnje wustawje.“

Kónž męra wotmęchu izialdemokratci w Drazdhanach hwoj; 1. kulturny džei sa Němšku; na nim ho wობdzęńdu wotryjadu ja wuawćejowanje (Bildungsanstalten) a jednocęństwo izialdemokratich wučejerjo Němšje. Wobšamfny ho wożowanje ja socalisticku šhulu. Baczynne howat rěka, fo je nabožina prawna wěz, a baczynuje jedyh rěčyni tam wupraji: nabožina wostanje ja naš prywatna wěz; wona njemě wěz barjadow byčj ani stata“, bu tunje po jecho namjerje němch družim lečebowaze wobšamfnjene: „Socaldemokratizny wučejerjo a staršidi wustupja w pšchidobnych šhullich wożowanjach ja šhwětim wošhčřitowemu šhulu (swěckieje Gemeinshaftschule), fo ho njehy šhul'te wočejnjnje rosčędjęřilo. Woz ta dogmatizny šwajšana šhula — njeh nęřt rěka simulantšhula alo šhula s węčywušnacjom alo šhula hwočimnych nahladow — ale ta šhwětanšhula, kotrež džetja je šhromadna wučęba wo pđčejiwofęčach (Gemeinschaftskethi, tello kaš morala) a šhromadna kulturna (Gemeinschaftskultur) je ta šhula, kotraž socaldemokratija žada a popeřja“. S tym ho pšhečjivo wuprajnju, fo je nabožina prywatna wěz a nız wěz partcije, socaldemokratizny staršidi mišnja, go wustupuja ja šhwětim šhulu. f

A tola šhryštus žiwa móž.

Eđa ho čji, jako bu ty na semi Wože kralešwwo nęttle f šahimjenju a f šahđejmu šatamane byšo, a jako bychu jecho bęřgnarjo rosčęđakali a ho šhwětomali. Eđa ho čji to taš, hdyž njekęđj buječe a tešhownaczj nohčęščj. Woprawdžje je to njemužij hinaf. Dęžj do žha w žanyh čjašu, wdyžje je to tutym pntwęšč, fo je šhryštus žiwa móž. Abo praji, kaš bychu člowjekjo tajni horu šewaczj móšli, wustowajo jene dobyče, kotřj hu w šhwětim iđacuš dobyli na šhryštus šhryštus a jecho kralešwwo? To dęři tola jecho kralešwwo hi dęřje něštoto byčj, to dęři šhryštus šhryštus žiwa móž hi dęřje něštoto byčj, byčj jena žiwa móž tu na semi hawo w tutym tajim našchim čjašu. Pšchetož jene dobyče tola jenož tehy jato dobyče wustowalaš, hdyž bě njepšchęčel iđdn njepšchęčel, wo kotřmž rěčęřje je hódno a f to-

tymž wożowaczj je čęřtne. So je, šhryštus šhryštus, fo je jecho kralešwwo teš džęřka hičęřje žiwa móž, — njeh teš wjele křočj a f wjele stow a f wjele pjeraw ja morowe prajene — to f teho hččonajščj, to teš jecho njepšchęčeljo nimo njeho njemōja ale f nim a f jecho muzn kicęřj dęřchja. A čim džęje jena tajše wożowanie pōndę, ho dopowože, fo šhryštus njicje nij jeno jena žiwa móž njew drušhorunim, ně, fo je šhryštus šhryštus ta jena a jeničja žiwa móž kotraž wolostawa, wustawo, dobyša. Eđtıó by to tu był, křj njebų džęř šhwětn byčj wo tutej mozgy a žiwu pšęšč nju tu a junu tam ! ?

Lutherowe šlowa.

„Pšhečjaju je, kotřj šhryštus ma; iđtōž šhryštus ma, ma wšchito; iđtōž šhryštusow je, je wšchitšč węřow možny.“ „Šym we Wormju pšchę šhęřom a žhym šhęřortowom stat, hačj tunje prijedu wjedžjad, ho so mi hlowo pšchewobneho šařka kante a fo ho džtowa a džtowa lešj a n'e šmanofčj na mrie męri. Njeh teš bęch hčchj a šhwětiščj, bę hebi tola moja wuruba tehy w tym węřta: Šdy bych wjedžjad, ho so telko čęřow na mrie męri, telkož je šhwelow we Wormju na šhchach, byčj tam tola jęřal.“ „Pšhečjajnišje žiwjen'e wobšteji žyle w tym, fo my f přenjemu našchemu šhwětišč šhryštuskeje wěrimy a ho jemu dowerimy a hebi teho pšchewo žyle wędciš hny, wo njehny wot njeho wopawčęřeni, njeh pšhriđče mřa a strach kaž džę. Š drehnu, ho so hdyž rišelęřjaniti člowjek taš šabęřiti pšhečjivo pšchęčelam a njepšchęčelam, kaš to wšty šhryštus čjiny, kotřj je taš šhwětim, šhwěmu pohbačj. Eđtıóž to čjiny, je šhęčelam; iđtōž pať to njęřini, tōn to njicje, njeh hebi teš do šhęčęřan rěčj.“

„Ja čhu męž ja mrie Wože šlowo hame a njepřadžam ho ja džtowa, n ežadom hebi žaneho wibđenja, nohdy teš jan dęjele wěrio; kotřj by mje hinal mučęřj džęři Wože šlowo. Na wotru jeničjž Wožemu šlowu a Wošim šhwětom; pšchetož Wože šlowo je wot šhwęřata šhwęta węřte byšo a njicje ho žerje molito, a ja šhonyju woprawdęče, fo to taš džę, kaš Wože šlowo to praji.“ „Tam njemōje žane wobaczje hřęřow byčj ani šhwęřofčj, hdyščj awitšej wo horeštašny šhryštuska njewęria, doweřj w tym leži wšaha móž węřch a wędčjno žiwjenja.“

Biblija.

Biblija je hačj dotal do 517 rěčęřow pšchęřojena. W šawach wulkeje wojny 1914 hačj 1918 bu do 35 rěčęřow pšchęřojena. A tola pšchęřojena biblija rosčęřija ho po žyle semi Ešawu w šapariškej a šhwinškej namatašk čjichęřtne, kotřj šhwětmu čjichęřja a rosčęřejena. — A kať pola našj s bibliju ! ? — — Zsmęny drje tola bibliji džęje wot dnja šhwětn čjaša baricj; Biblija dari nam tola žyfu wędčjowu.

Šhromadzje wożowatoj, šhromadzje wumřętoj.

Wiawa pola Gravelotte w lęče 1870 bě wot němškeho wđęřta dubta. W nej bęřče teš žiment pęřchow je šhęřowniga hčobu wořowal. Węřę čęřžy iranienimni bęřče teš hejntam f š. Namatašk jecho po doštim pntanju na glomje ležo; bęřdu hlowu njehęřche na torništerje; njeh hičęřje hawarantj. Wudžjž rad wšchito čzinił, go byčj jenu načobnenu muzej pomhal abo polčj. Wšđn pať f čjityh ręřny: „Węřęčje džaj ja wašnu dobrotu, ale ja njebudu došho wjazy čziničj.“ Wšhwęřny trahju šhwoju drastu, ničj je štręžnjom jeha žalofim tamu wjedžjad; granata bě jemu žiwot rostorčaha. Węřjad wulke hčobčęřęřenje f nim.

a boleż jemu niczo pomhać njemożach, pochlinać jeho s do-
brym winom t mojeje blefke. **Kat** dżołowny wonu be! „**Mam**
hiśceje jemu próstwu; pódla nie leży mój nabożny feldwobel,
też hmierzenie iwanjenu, roz ja. **Ja** po hebó nitożo njefawoštaju,
niz jony, niz dżęci, ale wón ma wulkú frowjbu; też durbí fo
moje famojżenje namręcz”. **S** bolocżemti durbjelisce safo po-
satać a fo safo i fręptu pochlincę. **Potom** mi frowju pochlę-
niju wolú do pjera prajęsie, nienujny, po durbí jatowštajena feld-
wobłowa frowba wjchřto po nim dostacę. **Potom** wón frowje
mjeno podpisa. **Feldwobel** pódla njeho be wjchřto flicřaf a
třofymil **Temu** frowdejęsie ięzajawowanie jeho woblizę a fęřly,
tęz ho jemu po lipomaj rotacuju. **Wyřit** wsa jeho fa ruku:
„**Takle**, jato dobraj wořafaj hmój hacę dotal flicřilój a cęmenoj
też jato fřwóla; wořafaj wumręcę.” **Bóřly** na to feldwobel tu-
mrje. **Dobry** řtit jeho heřimana be jemu wumręcęje poźlić.

Wřesę hnadu!

Wřesę hnadu junu řboźnoć mjęju,
Tak we wćerje praj, wutroba!
Wřesę hnadu męra palny žnęju,
Śbřz wob inam řhřz Śbřžytka.
To wćęjna wćernoć wostawa:
Nam hnada njebjo wotauka.

Wřesę hnadu! **Duź** ho nie pŹščęzamy
Ka dostojnoć a poźintł;
Mł řhřytka řęj a prawoćęj mamu,
Nęj řboźny třojtę to we dźęci?
Ćsm ręcęz nař nęř tręřlicęz njemože.
Nař hnada t njebju powjebę.

Wřesę hnadu! **Dżęc** ho teho řłowa,
Śbřz řęřę cę tamu, Ćwiltuję;
Śleć, řhřytka řęj wo hnadu wola,
Śbřz ię řřčy w prawej poćucę;
Ćacę runje ģyn be řubjęm,
Wřesę hnadu **Woje** dżęčo řu!

Wřesę hnadu! **Wřę** tym řawořtanje,
Za wćernoć ženje njelęblę; a
S tym třofřiwu řawaj řōdę ranje,
Wón budż cę wćę řōwija;
Wřę wřędńęje do wutroby řęj,
Ćo hnadu wacę pŹščę řhřytka řęj.

Wřesę hnadu! **D**, ty řboźna męra,
Kaę ty mi dųřę wacę wćęwjęř!
D, moje řōřo třořęta, męra,
Kaę mily řandęř to mnu dżęř,
Ćacę jinu wrotę Ćalęmfę
Mi **Boża** hnada wotaukńę!

Ć bliffa a f dalofa.

W **Řęllęc**ach pokřwęcęj wořada řabřżęmu njędęlu pomńł
řwōim 155 padujęnym a řubjęnym řynam. **Wřę**be wulkim,
řzanyym **Bożim** domom tam řęje pomńł wulkł, cęřwōjęj i por-
pęřta **Rořłęćarńę**ře. **Woltat** wōmńamjęnia wōń; te mjena
na nim te woporty, kotřę wořada woprowařęše na woltarju
wōźńęgo traja, abo řo ľępie prajęmy, te mjena na nim te wo-

porty, kotřę ho woprowacęju fa domńm a wōźny traj. **A** nad
nimń łhřę, to inamō teho jęneho najwoltęřęcho wopora, kotřę
bu pŹřłńęjęmy fa nař wōřęć, teho wopora **Jeřuřa** řhřęřtka
na **Wolęatę**. — **Pomńł** je řřawōjęny po nacęřřacę a po
dobładowanomu t. architektę **Řanderļa-Draźżanńę**ře. — **Wōd**
řwonjęnyu řwonow řřomabęz ho popołniju woloko pomńł a
řwōjatocęna řřomadęřtina: **Ćawořtajęni**, řřęřwlnęřę pŹščęřle,
cęřęřłtō i buřwōwnymaj, wotauřtina a řęulę cęł. **Ćwęjębęř**tu
ręcęz męřęřę wořadum řaraf t. řaraf **Pawōł Wćerōj**, kotřęz teź
pomńł poźmjęcęj to njęnje trojńęćęře **Boļa**. **Će** řłowam
dęka a řłubjęnia poźliću řęřwōjęny wořady, wotauřtōw,
mlōdęřny ad. wulkú łęćęnu řřęřęny węřow t. pomńlę; cęřęřę
tať cęřęřęchu řawořtajęni řwōjčř rjęwō, wořpoćowozęř w da-
łōj řęm. **Wōřęćę** wotauřtina poźęjęćęnu řwōjčř wotauřtōw,
hacę do ģmjęręcę řwōřęnyř, i řřřřōćęřęny cęřęřęny wulkłom.
S wōřłtńm t. řararja **Waltarja Wćerōfa** řłōńęz ho řwōjatocę-
noćę, tetręz bu řapřęřła a ř wudębjęna pŹščę řřomacęne řęwō
teź pŹščę řęwō wřęřęłęř řřowō, pŹščęwōđęřnyř wōt ģudžbę,
pod nawęřwōwan em t. řantōra **Sęřęna**. **Wōźny** ģlęř wōwōw
na węřę ho řořo řřęřny a pŹřłńęwōřęřę wōřęćę po nęř jęje
padujęni rjęřořo, po nęř jęje řřęřęni wořawarj maļa męřęcęřę
wořęřęne a wořęřęte řim wořęřęřę dom ajęe wořady pokřwē-
cęęne, pod řřęřęm t. **Wolęatę**, ko wō wamjo będęřęna dŹę, tola
runje tať ģuawō dōwęcę a tať inamō teho męra, **ćwřęz** nam
nęřłōw wacę męřęz njęwōřę. — **Ćwęjęćęřę**, wa wřęřę be ho
nimo wořadum, a pŹřłńęmęřę teź wćęle řęřęřę řęřęłā, kę ho
berje perōđłł. **W** dŹę, kotřę řobętu řōwēđę wořōwřęřę,
be řęřłębōńę. **Ć**řłōńęcō nalęńę řęęłęřę řęwōję prubł pŹščę
mōřōw-nalęńę trony, řębupřęđńęjō tať to napōńimaję, nę-
řōdmęłęńęcę, tam řorjęřęčę je řękńōńęcō a řęwōřłęcō, to kotřęz
wřęřō wōřładacę a dōpōřńęcę mōřęćę! **Kaę** pŹřłńędęř, tať teź
cęřwōjęřam pŹřłńędę nalęńęcō nowęchu řwōřęńa a řōwā!

S **Wartina** řo pŹščę, ō bu tam 19. řapŹřęle bywōřęna nęmřta
řęęřwōřta **Augusta Wiktōrja** řwōjatocęję i wulkim pŹščęwōđęřōwom
po **Łowana** a to w **Pōřtdamńę** w tym tal njęmowōwom antłkńm
templu, kotřęz je do mawłōļa pŹščęřwōřęřę. **Ćatęřęřo** —
je řo řędę na 280 000 woblęčlıřō — řu nřtu nadębōm w ręřwōřtu
a řwōřęmu řęřęčęřęřęnu pŹščęwōđęřęni w ģobřřłkńm cęřu a pŹščę-
węřęmu wōtpoćęřłńęję to rdńęję ģemł. **Ćia** a řako řta węřow
pŹščę je cę wŹřłęđńi řřow, węřęřę i řłtręřę a i řłtręřę a, węřęřę
i ru wōw pŹščęřęłow a do alęnyř njępŹščęřęłow. **Narjęřęřę**
pŹščę řęa ho nam pal bęřę męřę tųtńm wjęđęmł tamna cęřę-
ńowā **řronā** i řawřęřōwńęřę řęřwōřęmu. **Wōřęřęńę** **wona**
toła řłmowńę, będęřęje, řłmjęřę, tuteje řęřęčęřę. **Pōřtę**
cęřęřęńow ģęřę pŹščę, wořęřęje pŹščę pŹščęđńęję ľęta. **Toła**
wona je jōń řřęřłę ģładajo na teho, kotřęz je fa nję węřł řřowō
cęřęřęńow, ģładajo na nęřo, kotřęřę ģęj wupŹřęny na pŹščę řł-
wōjęńa, řo mōřō: „**Jeřu** přęřę dđł nam tų na řęmł!” **A**
ř řawřęřęńowęřę řęřwōřęmu tų řřōna; řawřęřę, řřomō dōwęcęřę;
řwōřę a **Jeřuřom** řřęřę je wona wřęřę pŹščęřęřę, pŹščęřęřę
a je dōřęřę. **Śbřz** wacę řřōńowana bęřę njębęřę cęřę řřōnu
řłłęj, fa řřōńowana i řřōnu cęřęřęńoję, a je nęřł řřōńowana
i řřōnu teje prawdořęję, kotřęz **Wōřę** **Řawřę** jej pŹščęřęřęłę je
po řřowim řłłowję: **Wudż** řwōřęny hacę do řłmjęręcę, dęa ģęřę ja
cęł tu řřōnu teho řłmowńęńa dęřę.

Přłłowaję: Ā. w Ģ. W. a Ćrandi. D. w W. fa řwōřęřę.

Ćamolńwity redaktor: řaraf **Węřęgacę** to **Wōřęčęřęčō**.
Ćęřęřęcę a naćlad: **Ć**mōłojęřę řłmjęřęřę cęřęřęńę, řęp. dŹęřłłw
ř wōřłj. ruř. w **Wudjęřęńę**.

Bom haj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da

Njech ty spěwáš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny:
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpožń ty.

Z njobjes mana
Njech éi khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée. F.

Ššerbske njeđželske lopjeno.

Wudawa ho kóžon kóbotu w Ššomolerskej knižnicy ššerbskej w Budóžicy a płaćki ššwóćelstwuje 1,50 hr. š portom.

Gradi.

Jan, 7, 37—39.

Ššwěđženi selensych hětow ho ššwjezi. Jeru'alemsky wobydlerjo hu wustle ššitwy a hašy wopu čžyžli, ššo bychu pod mlytm njobnom u lohfo nannowjensych hětach byđžili. Prawy ludowy ššwěđženi, ka tiž w našchim kra'u drje njesnajemy. Radosě je šš' šnje om nab wššchřimki; tu dyrbi ras kóždemu lohfo wofoto wu.robny byčž.

Kaž bě pola židow nabožina a lud do jeneho prošil, tak dyrbjehje tu pšehow ludowy ššwěđženi šš dobom zyrkwinšiti ššwěđženi byčž. Dawno běchu ja mnohich, kiž šš ššwěđženi pšchřidžechu, pšchřihoty ššžini. Wete pšchřimow čžychu byčž wobkřđžowane. Tu běchu wššehite ššwěđženi wopory, wššehite tručžitanja pšima, wššehite modlitwy, čžetpanje wody se ššwajtych žórłow a druhe.

Džo 8 dnow ho ššwjezi. Pšhledni ššwajty džěł je pšchřiwol — na krašřički, kaž w pšimě a rěka. Wdwa prošja ho nuložuje, ššwěđžer šša radosě je na wššwššichje pšchřichja. Wššitžy, kiž hodu ššwjezi, ššadža ho polni ššahorjenja.

Dža Jezus wustup a šš edža do čžr oby sawola: „Jeli šš komu ho pičž čžy, idń póž se imi a napij ho.“

Kaž dyrbjachu te'e ššowa w ta'k j w'olnošeti pšchřimacž? Njehjanichu wššitko to. ššitž běchu w tuchle dnach wuššowali, ššo bychu ššlošite wutrobu ššwó'ili?

Wte Jezus čžowjefow ššra'e. Wón wě, ššo njemóžja ta'te ššwěđženje žanu lačžnu dušdu, žanu žđžwru wutrobu ššwěrowacž. Ššydom pak w hěbi móž čžy, ta kim čžlow'efam pomohacž.

Kaž dotal nie hu ššo čžlowjefo hiniššiči ššžini. Dženka kaž teđom ššwěđženje, dženska kaž teđom wššelosečž. Že to dženska prawa wššehje čž, prawa ššwěđženšja radosěž.

Nie'e nam, kaž dyrbjal Jezus dženska wustupicž a do našeho čžaha, kiž čžy tak ššahnje datoko byčž, ššw'e hěto wwo lačžnej čžlow'efy duški ššawolacž? Na tele ššžniššow wolanje čžzemy dženska teđžewacž a pšchi tym na to hładacž, kaž wón Jezus pracze žorto žiwjenja byčž, kaž wón

1. lačžnej šš hěbi pšchepřochujje, ššo bychu pšchřičiti a pili,
2. napo enych šš rětam žiwjenja ššžini.

I.

Jezus lačžnych šš hěbi pšchepřochuj'e, ššo bychu pšchřičiti a pili.

Lubi ššobulšščženje! Ššdž žunu čžr oby němššich ššnow wón čž šš edža, ššo bychu w dalšej nawječžornej Wřitžy ja ššawu němššeho kraja wwo orali, hmy pšehow ššžo čžitali a ššhřcheli, kaž čžyžo bě tam wuššpěch dazpěčž. Pšchřitowowachu male wojoowan a hame žaložnje wobčžženočž, dža bě najhřřiči njež džěł hor'aga lačžno čž, kiž wššitko ššaničžičž hrožšehje. W ařřiššich pu čžinach ie něko wššili wwo w pšhlednu móž ššrabal, ššdžž ho ššžo nadži a na wodu pofala.

Ššdžž t ž hřščžje ženie w taj'im padže bšli nješšny, dža dr'e wššitžy ro'hymny, ššto to rěka: lačžny byčž. Ššmy na wužšowanu dalšo w ššěne, horžocžje a hmalatny ššžowu čžli, dža naš lačžnosčž šš pofašštanju napomina. Pokaže, ššo je trěbne, u'k wddy šš hěbi wlašž, ššo hu ho čžělo šš dalekřacženju w pššimino. N'ejie ras wjažy mó'no, ššy pomabě: pššluchacž, dža pšchědolšo n'era'e. doniž ššawu w ššwo ej džěłow'čži njesašštanu a žiwenje njesuwčžnje.

Kaž šš našim ššchědnym čžěłom ššžii. — Kaž dža ššžii

f naschéj njeľachodnej dušhu? Wamy tež w hebi napominarja, kiž w nami to sacczje žiwe sožerzi, to sej njeboščymu 'awutlicé, dak? Sbdž Jezus wo lacznošč režši, dha sjawnje tajše hibanja duchowneho žiwjenja měni.

Tak doľho, hačž hu cšloweľojo, je tež duchowne žiwjenje wo nič; pišetoz runje w tymle duchownem žiwjenju čuju je cšlowjeľ jačo cšlowjeľ, to čěta wyšče druhich žiwjenjow stejazy.

Take muštnje duchowne žiwjenje wožebje sjawne pola starých Grichow widžim, kotíž spytachu se ha kanzije mozu wěřni hamostatnošč žiwjenja dobyć, kšž jich žyle žiwjenje harmoničných wutwori. A sbdž do židowiskeho ľuda pohladamy, tomu njebychu žiwota tamneho piľalna do wyšše piščišće: „Zako jeseň jaddi po tynnej wodze, tak dšchuje moja dušha, Wožo, ž tebi. Wojeľ dušhi čže ho pičž po Woly, po tym žiwju Wořy“.

Košľadaj nju ho w džerňušćim předsčze, dha budže sa-čšičše wošelať. Najpřeřej čšrowjetow nadenžim, kotíž žwoje žiwjenje wjeđu tak, kaž džej hořu pišujuje; forwuzj antrzeba njeje, hebi wyščišće šwože dobyć. Čšile ľudžo ničo dale njeoptrejbaju, woni ka po hwojim wawćnu a šwožowri, woni ža-nejje lacznošč nimaaju.

Čšu pať tež tajž, forwuzj hano pišhi srowňownje doverych wošľeňowjećach prawy měř dšche pschěčž njecha. Tu ho rošľudž: Čněma ho, po prawym wošľeňowjeć žiwjenje pytačž, abo spytaju u družini předsčami, woťrwačž hwoje šwože wo-čšakija? Kuzce džentša je kěča twch hawňach tak wulka, kšž hwojennu štušćownju njeměřje do dua nkeičdu, kotíž žo jeho na šwžbe wawćnje swinječ žphta u psches rowspřechenje w che-łateje družim. Kščo dšchow ho njeoptočžža piščes pohľowčazu haru, kotraž ho wo derjeběče šwontneho cšlowjeka čžini? Čščo w džerňušćim čžahu hšwčež hodbžnu namafa t muštnemu nawařenjeju?

A tola je pytanje a prašenje w našich dnach wšchudže pytanje! Wulka hyla trušow šwžeho ľada požajnje nam lacznošč cšlowiwěje dšche piščežo i nowa! Čšnawo ma runje našch njeměřny čšah piščes to wošebitnu plačžnowočž, to je lacznuť tak wěľe.

Njeřmny ho tež wty džentša tu ľečšiti, dowlčž pytanje tež pola naš hšiččje pišćeľato njeje? Njepytijemny na hebi hampch, tak pšbła žadany čžela po ředži a pičžu než našcha dšcha čže wošćewowjena byčž? Njeřmny jey- hšoh piščęhšćečž ani jowutlicé dacž; pschetoz našch, muštnje žiwjenje je tola i naj- njeiřčcha runie tak wawžne kaž te šwontowneho cšlowjeka.

Dže namakamy prawu ředž ja dušhu, prawe wošćewow- nje ja lacznošč naščejje dšche? W šwčěče wonkach jich wjele wola: „Wny namakamy našče šwože bjes Wořa“.

Wb žim to wěřičž njemotijemny. Š naimjěřčcha ho nam tak dže, šo nam i napojom kšž nam hšwč dawa, pomhane njeje.

Dyrbitny tola wšchěduje widžecž, šo ředžni, kšž na řeniše ľubšo wšchito hšwžti, nřž ani wošćewowjena nijenamafa, ale jo tež jcho lacznošč pschęžo bóle hori. Řiřny, řludny muž řčžini ho řlipu, wyšowšewowčaz řwčue ho wo wyščišče čščěče, mžžny čže wšchitšo wobřnšejicžž a lacznu wo mudořčži bhwto pschęžo laczniřšiti.

Wščž řeniše ľubšo lacznošč dšche njewuchajny: trjebamy wyščišče, wěľachodne ľubšo. Wšchite myšľe, kšž cšlowjetojo se řešje wudželaju a nam postěče, njeh doňahaju ja něřowri čšah, ale řpwočez naš njemoža. Trjebamy wěčžne myšľe woť Wořa. Wobžžni ľudžo jw tajše wo wščch čšahach nashoniti. Najřľař- ničho je řacžuwamy na řeniřny, kšž wo najwutrobnjšichu řed- nocženju se hwožim Wořom řešěče.

Čščemy mēčž řpwočajeho wotmolowjenja, dha dyrbitny ho řetuřka prařčęčž. Dyrbitny ř nawoženje dšche, hšwž dšcha

wo wšćewowjenju ředži. Jezus nam džentša pišćiwola. Čščemy řas na jcho hšoh řišćęčž a řiadočž, hačž pola njeho měř na- makamy ja řařču dšchu!

Woť džęčšawřa hem řnawemý řbžniřowý wobřas. Woť řšćęjeniz jemu přehřšľuřam. W řlarichřim domje řny ho t njemu wobľez nawulřiti. Sbdž řmędžachny se řišči hřč, wi- džachny ho wobbačž woť cšloweľow, kotíž jcho řaž hrowčę řiřčša a wřičħtra řhwalachu, kšž řolni řbžněje řaborjenořčje řidowacž, „Jezus ja nępuličęžu.“ Čšmy wjele wo nim řhř- řeceli — wo řlarichřim domje, w řšuli a řyrħi —, tak je Wože řraleřtšwo do cšlowřřich wutrowbo řatorčenti, je je hwoje, nje- řlacznošč ľubowčęžu řapřšimny, šo řo řenje wřazy wotřewčęčž njemožachu.

W čženiřu řwř. Žana ľudži řekamy, řotrwačž laczne dšche je woň napořil. Mřodowmřša, kšž bu wo wozž ř Žeřkeř čžřjenty, řať dowlčž hebi wo dwo njewřawžž t njemu kěčž, Jezus powuřči, řať řebne je, nowe řiwjenje řapocęčž a je w dšhu wjeřej! Čš- marikřej řonřš, kšž ho jcho přchi řakobowej řludni řa prawym měřimom wobľena řařčha, pišćiwowjeda, to wjele na měřnu řčžane, hšwžž ho čšwjenje wošči, ale na dšhu jcho wobľitny.

Šo Jezus řa n e h o njeľawřewři, řotrwežž lacznošč dšche řnytu, na tym widžim, řať won ř glowitnom řtejšęče. Tu widžęšče lacznošč a dawawčę pičž. Řať bę jemu hřitšo řeřo ľuda řeł, kšž bę řawutľeny a rowpřewčeny řaž wozwř bjes pařři- řija, řaž nam řawj. Watej wopřisuje. Řať ľud t hebi čžebniřčę, řo ja nini bęřčěče, a wřn dyřčwčę pschęžo řařo ředowawčž a čščilo a dšchu wotřewčęčž.

Alle pomh nam to wšchitšo? Wščščęřaniřa řlawiřna mõže nani drje řowňewočž wo cšlowjecach, řorwuzj je řo pola Jezusa ľalubilo; řšćęjeniz, kšž nać woľdadž, mõza nam drje řowľačž, řať to mõž a řaťše řohowawrie ho řiščęže džentša w řřčřwřiřk- woje woľwadže namafa, — ale ny řami? Čš hebi myřľhu, šo nje- trjebamy woněničž! Čščemy jenož řas řłtnie řa tym myřľič!

Řať dha bę w našich džęčšowčch dnach, hšwž nutenje řo- w edanjam wo řbžnitnu wšľuchachny; njebč nam, řaž by řwřny był a my řřebak ře jenož řowňečž, potom by řař ja řuru wřaľ, a my wšćli tak šo nini řřawřčłnie psches řiwjenje řicž?

Řať bę řobžňich, hšwž bęčmy řas woť naščeho řbžnitna ho wotwobrowčřiti, hšwž ho bjes jcho pomazž do řředřa řřow- wachny? Wřichřidččau řařo hodbžny, wo řotrwačž pschęd nřch wřazy wuřčęřčnyčž njemožachny! W řajich hodbžinach wřn pschęd nař řlupj, a jcho řbžniřowý wobřas wščę našče řluffi ř jeh- nyim řiwčřom wobřwřčěččę, šo by nam woššo řřitno byčž, njehy runje woť řutečž řowbny řiř jšho řiščęčž wobawazęje bōřšęje ľubowčęž wřičwol, kšž naščę wutrowby wšbba a wšchitřon řeřčn řaččeri.

Čšnawo jw řež něřotři woť nař psches čžěmne dōly řchli, hu hodbžny nřčľ, hšwž nřřa a hřmęřčž čřšřčęččęččę, šo čžřpřu hšřom řadwčłwawčž. Čščo dha bę, kšž bu ř wjebnitom? Jezus řať řbžniř, řekaf, kšž řany hoři!

Čšwčęčž, to wšćęnje, řať Jezus řacžňach pschęřowľuje a ř hebi wola, je wšćelate, ale řar řam, napoj kšž čže nam řo- wczarazat ai řhľař owřil Ąurafřez o j řřw řawřđ wřw o ř řow wanju je řamarikřej je řwřw jedom měňejšę, řo řotrčž wu- žiwaniu ho řeř wřazy pičž ředčęčž njedyřbi. Čšmy řas naščęžo řbžnitna nashoniti, potom nař lacznowočž wřazy njehori!

Řšžom tu a tam je řeřčž čę pschęřowřil. Džentša řařo pschęd řobu řeřł a wola: „Řōž je nmi a pi!“ Čšpřta řas! Řwřny řhonřš, řať je dšřha wošćewowjena, řať je i měřom wē řeniřu a řamu řřwřni ředžž, řadbyn řdřuř napoj njeřada, řřiba řetuřka, řwřowjeho řbžnitna.

Pršeho jaso f Jezusej pšidindžeh a namataš kódy trózi name woškemjenje. Potom možeha f pšerjerm špervacž:

Mam ja jenož jeho,
Vuškču woškito rad,
Šhodžu šeprenj na njeho,
Widžu jeho nješčj mój pad;
Nješč čji druhy woškityž
Po ščeročin pučžu šhodža ipiž.

Jezusj lačnyž f hobi pšeprosčnje, so bħžu pšidijehli a pšli. —

II.

Napojenyž sežini wón f rečam žiwjenja.

To bē to druge! Esmy widžili, tat Jezusj lačnyž žiwu wodu podawa. Woškemjenje pač može napoj lačnyž potom, hħžj ho pšijja. Sčto pomha u wiščē wanamafanja, hħžj ho nje-wužiwoja? Sčto pomhatej wiščōn desčez a woščō ščōnčejne wošedro, hħžj ratar jej nje-wužiwoja? Sčto pomha hymjo, hħžj na stalu padnje?

Tat ma ho tež f Jezusjōm, kiž ho lačnyž polička. Hħžj ho nješkajča, njemōže štufowacž. Tehobda je tež šlubjenje, kotrež nam dawa, na to wšafane, so do njeho wōrēmy. „Sčtož wōrēni na mije, f teho žiwota rēki žiwceje wody pobħmū.“

Sčto rēka wōrēcz? My wōmny: To niščo pobožneho nje-čini, to niščto šwōntownje ja wōčne dħeržj. Dħerbi wōščez nēščto hħbče mēnjene bħčē. Jezusj ho nam polička, to je dar Božji, wyšče kajčhož žaneho njenamafanja. Nješč tehobda tež najšepje bylo, so bħžmy tež wot naščepje strony to naj-wjetščje a najšepčje pšidijehli?

To najšepčje, sčtož mamj, je pač drje wutroba, kotraž ho pšehes dōwēru dħatowna polaje. A to je prama wōra, kotrež njehmēmny šhubiež: so wot wody, kiž wōn nam poda, piēmny, to wōmny, my mamy šħōznika, totremuž možemy ho w lōždyh padje dōwēricž, kiž našče dušče woškewja a našč f rēčam žiwjenja čini.

Lubji pobuščezčjenje! niščto do čłowikij wutrobow pohla-dacž. Wydomy drje ho najtrōželj, tat wōmje je jich wutroba a prōd-myšč. Žane hibanje sa mū wōsoto tebe, žana myšč na plačj-wošč žiwjenja. Wiščto idā ho nēme a mortwe.

Kak hjanijchi je tōn woščō, kotraž nam Jezusj pšehed wōczj widēže! Wōn čže čłowjetow f našč činiecž, wot kotrychž ži-wota rēki žiwceje wody bħža.

Wōžemy taščid čłowjetow pšidunacž f težejazyhni rōžemj, kotrychž wōbi žylu wōsolowščj napjelni, je šħōngom, kiž hwētloščj a čjopoltu dawa, so žabyh čłowlecž, kiž widžj a čuje, ho jich možy šimnyž njemōže. Wōžemy jich pšidunacž je šħōrami, kiž woškito kolowokol pšehes čješčiwowščj wody f žiwjenju šħudža — je šħōrami, kiž ho f rēčam sežinja a w kotrychž žiwjenjedawaja woda bħži.

Wydomy nam našč seženit pšidillad podawa, hħžj dale rēčji. Našč seženit ma wulečj hwēateho duča w myšči, hħžj je po Jezusjowščj hħerčez a jeho f-nješčj-wšepču Božji duč tat kra-šnje štufowal nad tymi, kiž do Jezusja wērajachu. Šawōščje na Pētrove šwātowne pšedomanje myšči, hħžj rēki žiwceje wody wo: tuteho wuščōmnika wuščōščju, so jich wjele f brattam a brattam hjednotidchu.

Pomyšljmy hēbi tež na Pētra a Jana, kat ho pšehed Šewitalemilkej radu šlawnje f Jezuskej pšidistaj, jako ho jimai pšedowacž sakaša: „Wōj ho woščal wemōžemōj wōstajčj, so čħimōj nje-wēčjatelj, sčtož hħōj widžijel a hħyščajol“. Kat nmoščj sčjaj powabitol Šewitkej hħēdowacž a jeho pšehed čłow-jetami pšidunacž.

Šewitčimny hħm. Pawoča prajicž: „Ja wērju, tehobda rēču!“

Žōlne japosťol me f na hħōwčij miščiončij wuščōwanach je hħ-owna a štufom dōpōlaj, so je prastareho žōrta woščitščj darem čħepa, a wot njeho žiwta woda wuščdže, so dħenja hħēdže wot njeje piēmny.

Kašč bohate žōrlo žiwjenja bē našč Martin Luther! Kat je našč lud wuščowobodžil a na našč wōžny kraj rēčam žōh-owanja bħžez dal!

To bħčju wot Woha wobhñadženi mužoj, mōžne woškuby. Wōni hū f tym puntom, kiž je jim Wōh dōwēlit, pēkne dħēžal. Tež dħenja, hħžj ho wōazy dħžj nēščy u žiwym hħēczanjitwje štufuje, wošepje čujemy, tat pišči wiščem dħēle, pišči woščem dobrim štufowanju na parčōnje leži. Wšehōž jednotliwa parčōnca mōže ho jenož pšehes parčōnom drubcho wabiež abo dōbħčž. — Hħžj nam Jezusj to šlubjenje dawa, so dħerba wot naščeho žiwota rēki žiwjenja bħžez, dħa hēbi f tym wot našč f dōbom šajtajenje naščepje žyleje parčōny žada. Jezusj je ho nam žylu jako žōrlo žiwjenja dal, my mamy pšehes našču žylu parčōnu jako rēki žiwjenja štufowacž.

Mōždy čłowlec ma wōščē štufowanja. Najwutrobniščy a najšħōwoniščy wōščē je hħōbja. Tu čħedža šaršči hħoje dħēzi wōczahnyčē. Čħedža najšħōwne a na šepčē šōščē-čepē do wōsody wō-wōrowom. Sčtož je šħōznika šewal, budže to w jeho dušch činiecž. Dħerba potom ras dħēžōž wot hħōwa, dħa jereho šnaja, kiž jich pomina, hħžj woškityž wabja, kiž jich njewōpniščj, hħžj ho woškito čem. Rēki žiwjenja hū, kiž ma u wot šarščijh na dħēzi pšehēbnyč.

Me nje jenož u šarščistikim dōwje je šħēščezanšča dħēlawoščj šimna. Tam, hħžj je tebe wōj Wōh štašj, maju rēki žiwjenja wot tebe wuščj. Sčyli šlēs ras wjele mōščj hħōwčlowle-šow, šewidžeh ho woščēbne f šħōm, kiž ho tebi runa: hħli wu-čēž abo šewšah tež jenož malo čłowjetow — woškityž, kiž čže wōšča, dħerba šħončj, kat hū wōwe hħōwa, wōwe štuti lōžne šimstneho žiwjenja a, kiž ma wšedne dno a wōwejdje wobħħ.

Hħžj je tajše žiwjenje u čłowjetu, potom njemōža ho čħutni ludžo šewamčacž. Šim ho dħe kat jeni, kiž pišči wōžji leži, wōni dħerba ho pšepōwicz dacž a mozy žiwjenja pšidunacž.

Sčto by krašniščje bylo, dacž u wōščto ho junu wo našč woškityščj prajicž: „Wot tħchle čłowjetow rēki žiwjenja wu-ščchju!“ — My čħemny šawo a šawo f Jezuskej hħčj, f wōrēmnu žōrčej žiwjenja. Wōn našč je žiwceje wodu napoj, so našče ži-wjenje njekōčny hōdnoščj dōstaje — fa naš a fa wōščē, totremž bħlko pšidunacž. Damiēn.

Šewidžēn f nješčiwidžja.

Sčtwōrt hħm wōpōminal, sčtož nam biblija praji we Zap. št. na 1. stawje a pola Marka a Lufalcha na pošlednim stawje: Jezusj šħrystuš štupi do njebja. Dħen tuteho žiw-đenja je pšehēto tōn 40. dħen po jutrah, kaž to čħitaj w Zap. št. na 1. št. 3. št., a tuž pšehēto jħdyh sčtwōrt. Tūtōn hħwēdžen hū šħēczenje hħjo w prēnišč šħōttah hħwēščili. Žy-witščil wōtž Augulitin na pšiditad wo nim piščē jako wo nēščto žyle šħamym. Po čħaju namafachu ho do tuteho hħwēdženja wošč-ate hħēne hħy a wōšōtowanja, wošepje u Štalščj. Namōčne mēščto Wenedig hħwēščezje na tħtm dnju šħwōtowanje hħwēčho Dōn abo pšebitny f morjom. Wē to hħwēdžen, kotrež bē šħ-ħmlym jenož ša Wenedig, nēščy hħtawne a bohate a mōžne nam-ōršč mēščto. Ša pošbēhnjenje a porjēščenje hħwēdženja wōšo ani tuto wōščanje ne Wenedigu ani te druge hħy a wōšōtowa-nja šħmanc njēščju; na wōpaf, wone hħwēdžen kažachu. Dħre-ka šaw hħy, kotrež ho jenož na hħwēdženju hħwēščijščija njewō- mēwadu ale tež na drubšč hħwēdženjach, ho bo dawno hħjo šħabike, wošepje tež pšehes reformacijju, Wenedig je pač hħōj

ho edjen hacj nimale do lka 1800 woschował. Niz k femi a f feminemu dyrba nacj hwa'edjenje fchecjanfseje zyrkwoje tulec, nę podbędzacj do wojska, a do wojskeje tuton fhwjedzenj trjedjubu fhwicja.

Wobnowjenje zyrkwoje.

Wo wobnowjenju zyrkwoje ho nětko wjele ręczi a tež mudruje. Wobnowjenje wufne je. Ale tak?! Schjo dya je „ta zyrkej“? Datowarjo zyrkwojnego dawka? Schjo? jenož „dawka dawat“ je, tón tawšho wufnuju, hacj woporu pćidmjeć. — Hōje je „ta zyr.ej“? Šhdzej Ješus křšćanin je! — Schjo je „ta wćerna zyr.ej“? Lud, kotřez Ješuskej křšćanin dže křšćiczi? Schjo? pak dže jenu křšćiczi, bywa nowy cłow'eł. Zehobala bywa zyr'k'j jenož tak a pćides to wobnowjena, so ho my ham wobnow'amy, šhdžy ham ja ho a my wicřizny bromažje.

Zyrkej a štat.

Nacjst jeneho šatnja wo wuwjedzenju wuśchwatneho šatnja to škulach pa wćhes ministra štułskobnych naležnojcejo wuśchwatnemu šejmej (Reichsrat) pćhd'pofojeny. W nim stejiny nješ drubim tole: „§ 2. Zyrkwoina škuła (Gemeinde-škuła) je ja wćšćeh škul'er'ow. W njej je nabožne rośnuće'owanje po ar.ik'u 149, i wuśchwatne wuśtanu w'orjadny w'or- džel rośnuće'owanja po nacjbnijšim šarjadowanju krajneho prawa. — So by to možno byto, mača ho tomu škul'k jstwu a tepjenje a wuśchwćenje pćhewośtaic'ej. Na pćhdzja w'obz'e- m'ow ma ho po w'ožnošci d'žinac'ej. — „§ 3. Wucjerjo dyr'a a kćho wujnacza byc, ja kotřez je škuła p'ostajena.“ — Na tutny nacjstku w'uchnojce je wuśchwatna tawa (Reichsrat) h'ijo p'or- jedžala. W'ychl zyleho šar'anj njeje šakša, t. v ta fakšije w'ychno eje, šej i napćhdzewno p'rózwaniam šakše w'uchnojce to Warienje kaž napćhdzewno w'chēm tym wot šazialšist'e. Wjeřšim šakš'e hejma p'ćhdžach wot komunizimow pa šta'enyh nam'etow. W'upraj ho tola nacjst d'ak nadbr'ot- nišo ja škułe w'erywujnaczo, kotřezny t'umoprawa dawka poru- c'ej škulam bjes w'erywujnacza; t'aja škuła ma ho šawjeleč tež, h'bdž to jena m'ejšćina nam'etuje. —

Š bliska a j daloka.

W Wudyšćinje šed'u ho ewangelišy duchowni h'jednu po h'w'atšak, 18. meje, p'opodnu w 3 h'odžinach k h'wa'ak'ownej šromadžinje h'erb'še p'radat'ke t'ouf'reny. Wona šme'e m'eš drubim tež j'bnacj wo notowćidžej h'erb'šij špeda'fšćich kniži; i kad tutyč je tak daloko rosp'šedatu, so ja 2 l'ecje žanych h'erb' i tuteho žada w'azy njebudje. Tuž dyrba, ho špe- wacšje f'ow'a c'ijšćic'ej a ma ho to po w'ožnošci b'orš f' taj- šapoc'ez. Tuž j'edna ho wo to, hacj ho špeda'fše tajte, f'aj- tež fu, „eno e šwaba c'ijšćera, abo hacj ho jene w h'wojim wo- škabu wobnow'ene špedat'ke w'ub'a. Woboje ma w'ch'elawce p'ćhdzewno h'ebi, duž je wufne, so ho b'orš w'ořšudžim, to by ho w'ę hacj nanajšje w'uwjedba.

W Rubij b'e ho šawdženy ičtw'otk w'etšća l'icžba ewangel- šćdy duchownyč f' žyle e Ruž'izny w'edla, to b'udu h'ebi p'ćhd- nowćowac' dali wo w'ojowanju zyrkwoje p'ćhdzewno tym, h'iz k wu- ſtupje i zyr w'e w'olaju, a f' dobow, to b'udu ho nadbr'otnišo wo tym rośnu'ow'eš. W'reni p'ćhdnow'eš m'eš'e d'e f'arad Štam- me'w'orš f' a drubij f'arad Šk'ch'e-W'adžanški. Šhdžemu p'ćhdnow'eš p'ćhdžamny ho deba; w'opodnišće h'odžiny w'u- židu ho ja rośnu'ow'no wo wažnych byp'ak'ch tuteho zyleho w'oj- owanja n'ep'ćhdzewno zyrkwoje p'ćhdzewno zyrkwi a ša wufstup f' zyr w'e. M'eč tež to h'erb'šćdy w'owadach j'ich mašo wufstup

i zyrkwoje l'icžim, někošti pak tola h'ijo wufstupichu. Njep'ćhd- c'el'elo pak w'ęšju h'ijšćije šakšali, ja wufstup w'owowac, buž njedž ho šhdza w'owada jako tajta p'ćhd'ow'ne na tajte w'owowa- nje, p'ćhdwe w'chēm pak šhdžy jenoštim w'owadny ham, wo t'ow' njeby ho p'ćhdw'incz' dal štułsk'ym a h'woškim nješp'ćhdzew- lam. Šmušćini n'ep'ćhdzewlo ho p'ćhdwe w'chēm w'owofek a d'w'eł, šmušćini nješp'ćhdzewlo t'ach, kotřiz ho zyr'ek šakš'ik'i, i w'etšća tež W'oha škuješa a nabožinu. W'chew'imo tutny w'chēm w'owob'otny ho f' br'atny W'ojšo h'ow'a, kotřez j' nam šchit a m'ęcz' f' dobow. Tola tež w'ch'eho t'eho, šhdžy nam w'ed'omnošć a w'uczenošć k temu dawo, ho w'ch'ejmajny, to b'ch'ny f' tutny p'ćhdwe w'chēm tych šmušćanų nješp'ćhdzewlo w'owat'ali. W'ch'it tym w'chēm pak n'ew'ist'otajimy to w'oblow'u, lotremuž naž t'ur'e nježgela W'ogate w'olacše je h'wošim h'owow f' Jana, 16. štaw'a. Z'eho p'ok'šćnja šku'et'ca budž nam je štajim p'ćhd- w'ob'otim p'ćh'a t'uton žny c'ah, to h'ow'o, kotřez škuje Ješus jašo h'wiate šaw'otajenj'ow tym h'wošim, tež nam, jeli so „eho šmu, šaw'ot'aj' tam dužy p'ćhdwe doł škidrona do G'ełf'emane; š'w'eš Ješus praji: „To žame šmu ja f' wami r'ęčaj, to b'ch'ęše wo mni p'otoj m'ełi. Ja h'w'ežje macze w'ę c'šćnošć; ale budžje dobreje nab'je, a šmu šmuš' p'ćhdw'inc'.“

Tuberkulja. Schjo njeby h'ijo wo njej h'w'atšak, wo tutej na štrašćnišćej nješp'ćhdzewny c'ow'el'ow? Zež m'eš nani h'wojmo abo w'up'ćhdzewna tuta h'orow'eč, kotřuz, tež m'enuja h'ud- čozim abo kaž Šerby po n'ęm'ny f' w'etšća pra a „Z'aw'ow' h'ud'“. Je p'ćhdwe w'chēm tež štrašćna ja d'žec'ęje l'eta. Šhdž' ač' n'iz p'ćhdwe, d'ya tola drubny ju d'žec'ej wot štaric'ej u h'er- buja. W'ob'ęje pak h'ud'ozim rośšćer'ca, t'ach'ow'owu a p'lu- w'azy c'low'oto a t'rašća p'ćhdwe w'chēm d'žec'ej, kotřez na w'ch'ęch m'ožnych blač'čak a se w'ch'ēm m'ožnym h'ra'žaja. Š' t'ach- lowan'om a f' p'lenjom ho n'ary'ow'ow h'ribit abo tuberkle abo c'hw'ac'ki rośnu'ow'ca a t'ow'nyh nat'aw'ju, p'ćhdwe w'chēm d'žec'ej. Tu; je to nad: w'ch'ęmi, so pom'ęja šad'žawac' rośšćer'čenu tuteje h'orow'ce. To pak ho štan'e p'ćhdwe w'chēm p'ćhdwe to, so ho šhdžy, h'or'y a štw'owu — tak w'ętrny, h'iz m'eš, jo š'tro- wny, je tež h'ijo na h'ud'ozim h'or'y! — na ho šedžuje a ho h'lada a ho po tym ma, š'ch'oz š'abi c'ijš'ot'ej a t'ow'ot'ej žada. Šo d'roš'nišćeho wo tym n'ap'š'ow'ny, c'ějaj w' notw'inach c'ij p'ot'ic'ęne noš'aw'ki abo kniže, jeli so h'bdž tajte n'ad'w'č'ęšk a w'opytaj tež w'usta'eny, kotřez ho c'aj'et'šćijo wo tym tu a tani po'at'uja, š'ak' ja p'ćhdšak t'uk'w'ilišiu tunje w' D'ražžanach. Š'w'eš tež, so je to jenož h'orow'eč w'ul'č'ak m'eš'ow; f' tym h'wadž ho n'ędu fuš' p'rawo m'eł, d'žer'ka n'iz w'azy.

W Wramob'ozij ju l'ęša w' januaru a februaru zyrkwoš'ne w'ch'ny m'ełi, p'ćhi kotřez do w'owadneho šaw'up'ešćina w'owadu (Gemeindever'altung). N'ełt b'orš jašo w'ola a to do zyrkwo- nej š'romadžinje, kotřez šme'e n'abaw'e, w'ustawu zyrkwoje w'utworic'. W'ach'ny w'olen a, kotřez ho po w'ol'ic'it'ym p'ćhdš'adže- šia, je w'jele n'ep'ćhdzewno š'hdžim m'ęš t'mi, kotřiz ju štarej zyrkwoj e, š'ron'e p'ćhdš'ileni, w'ob'ęje pak m'ęš p'ćhd'ow'owa- n'em š'jednoc'ęnit'w'ow (Gemeinschaften). Še h'w'ęch'izim w'ut'ęš ho tuto žy'e nowot'aj'ce w'ach'ny zyrkwoš'no w'olen'a w'otr'e p'ćh'ama; tola pak ho p'ćhdwe w'chēm žada, ho n'ęby nič'otny, by- n'ęšk b'ole na to w'ch'o rośnu'ow'any h'yl, na w'ol'čim d'ni u d'w' mach w'olšak; n'e šhdžy dyrbi w'olšic'!

W'ist'owanje: Š. f. Š. w' Šal. W'ch'it'ub'enyč dop'ok'oto ša „Š. Š.“ ja dołho w'azy nješ'ot'ajny; p'rořymny wo t'akše a wo to, so b'ch'ęše „Š. Š.“ pom'ęši d'ak a b'ole w'o- šćer'ęc'ej.

— **D. w' Š.** ja š'w'at'i. — **M. w' Š.** ja h'w'edzenj Šawj. D'w'izy. Šamolnik redaktor: šarad W'yrqac' w' W'oc'ęž'ac'.

Bom haj Bóh!

Sy-li spēwał,
Pilnje džetał,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatkot
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérný
Čerstwosé da.

Nječ ty spēwał,
Swérnje džetaš
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njobjes mana
Nječ óh khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřew će. F.

Šserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa šo toždu hobotu w Šsmoterjez knihičisčičetni w Rudychšnje a plačń šchtwórtletnje 1,50 hr. š portom.

Ššwjatki.

Zapšychostke štuki 2, 4: Woni buchu wšchizny počńi šhwjateho bucha.

O nađwjeřšeh, o najšbóznitěh,
Šnadypočńičkě šhwjatkńi wy!

Hdyž šo tutón krašny šhwjedenj šašo bliži, potom štrawju a widžu w buchu moju narodnu wyřš f malej zyrkwoju, kotrež reč wójna lube šwoný rubila ujeje. Za pšes selene ľuđi kemscherjow, štaroh a mlodoh, buraw a wotroczkow, mužow a žony je špěwatřičńi w ruzy do Wóžeho domu čahnyh widžu. Pšičežele šajšumia. Přěni šhěrlušć šo šauješe. Lubý nan, kiž dawno w Bojy wotpočńuje, na wotřat štupi. Šurřum cowa! Wutrobny do wyřšofolje! Šlowny šhěrlušć šo špěwa: „O, šhwjaty bucha, pój wiřćat f nam!“ Za štoro ujeměm, što je na šutym šhěrlušću bóle jímaje, hač wopřahčeje abo móžny hšóš. Na wšchě 200 lěš tutón šhwjatkowný pjaln, kiž je herbštemu ľudu něđby Wuděčajńki farat do mačęetnje reče pšehořowat, pšehes našeh heršbke zyrkwoje kńičńi. Na wšchě 200 lěš šo f šutym šhěrlušću horza modlitwa wo pomoz a řohnowanje šhwjateho bucha je heršbšćich wutrobow f Wóhu horje šbeha. W buchu nutrne, šahorjene špěwanje wšchěš lubohý wopadnyh,

kiž špm jato dšęčo drje řnal, šašo šlyřću a widžu, tamnyh šhwěrných pšehčezelow zyrkwoje, čšęčšedšojnyh mužow, kiž řaneje njeđele njeměđat, wšes Wóžeje šlyřću a řaneho Wóžeho řohnowanja ja zřly řubęń wšes natwarjazyho řemšćenja. řednoty heršbšći ľud, ale šprawy a bohobojnyšny, wěřjazny a řehobla šlyřny ľud to bě! O, štož čašo naščich wěřjazoh wóřow, wrečę šo řašo! Předať na řlřku štupi. Wšchěš woeři šo f nie-

mu pšchivobrocja. Wšlřija šo wotěwri a něř šhromadžena wobřada f nutrořčuju šhwědčęnje f wutrobny šlyřći wo tamnym kulřim přěnim šhwjatkownym dnju, wo wěřjazoh, kiž na dopjel-njeje řeřšoweh šhwjajena čařadaj, wo řhunjertu f njeřbes, wo wohenjowohý řlonęnjah a wo předowanjah f nowymni jařřami, šlyřći wo nowej wjeřkelej wěře wěřjazoh, wo mozy Wóžeho šlowa, ale tež wo řanjenju řanjerjow a pšehes wřšoh šhwědčęnje dęe to wjeřkele: „Woni buchu wšchizny počńi šhwjateho bucha“, a f Wóhu horje řbeha šo nutrna modlitwa: „O, šhwjaty bucha, pój wiřćat f nam!“ —

Ši dšęe na drugi wobras f wšchoh řhwjertu špominant. Wulki šhwědęni pšahńřšeho miřšionřtwa šo šhwječęšeh. Ššerbsřija zřekel bě řwoje durje řa Wóže řlřžby wotkrowita. Šřhorjoje šo f řjeje řmahowadnu. Š daloka a f bliřka řu kemscherjow pšchřwotakali. Šnaty řaložę řarřĩřřšeho řnutšowneho miřšionřtwa ma němšje předowanje, řiwuški předať Šřider. Ššerbsřa Wóža řlřžba bě přěnja. Wawřki ja řkemscherjow njedohřahadnu. Reč řěntny šo pšehed řšonęnjom do zyrkwoje čřřšęřadaju. Čřžřčhu ras heršbke, řim zřse řnyřki řhwěčęš. Wřes nĩmi řščřřtaj wu-čęřerej f daloka. Na řa ma mačęetna reč bě řimaj řhle řufa. Hdyž řaf tu nutrořčuju wopřadu widžęřćaj, řal jena lubočę řa to wulke krařne dšęlo miřšionřtwa wřšchěš wutrobny napjelńeřeh a wjeřkele řahorjenje pšehes wulku řhromadžřnu dšęe, buřčřřaj řamęř řhubšo řhnutaj a pšehčhwědčęnjaj wo řařšowšęšj naščęje wěřty. Wonař řeršowřšęřćaj a tola wřšmšęřćaj, řačtož šo předowa-ře a to předowanju f předarej pšchřřupřšćřćaj je řšlowom: „Řenje mój řal to řhwjatkowne šhwědčęne řhubšo řřšřmřłoj njeřřmšđ, řaž dšęřka, tu dšřřowu a tola řal řařřnu řistoriju wo

„Njemóžu dowobarač, so mi had do jahrodny salšty; tola naderidu-li jeho, saraju jeho a poměnu jeho na pót; to móžu jomu na lóžny pad dowobarač, to mi hneša w jahrodže nje-twari. Kunje tak tež njepracujnam njemóžu dowobarač, so tu njebydu byle; tola so we nuni hneša a mozy maja a so ho pšawutnu a rosčěrja, to móžu dowobarač.“

„Džež škicšaj w sjuštusach, wuš a šradobie, w štrafje a ujebožu, tam njeje žaneho trošta ani žaneje pomogy, škiba so ho modlitwy džerži a ho wola t Bohu wo pomoz.“

Sawjatkowna modlitwa a proštna Knjesoweho japoschtola.

Esef. 2, 15—19.

Głóš (W. mš. S., cjo 125): Wi je ho hmitnošć postkežta 1c.

Duch hwiaty, i Boha wukhadžaj, je wulat na wicho cžěto ho; Džežej wón je duchje woschewozaj, i nim sžoje je ho dostalo wšchem do skrytuha wěražym pšes njeho wušwobóženym.

Wón do wutroby pždži wěrn nam je hwičeženjom lubojnym; naž t hkožnom potajnje mēru, hbož postkežta trošit tuchinowny, to Ešbóžni! Boži Jezus je, hž do njebej naž dowjeđe.

Tež lubošć wulnwa wón žtwa do duchje t Božob' bohatstwa, hbož wutrobu wšak mikrošimw nam Jezusowu wotkewa; nam Ešbóžnita wón pšekrašnja, naž móžnje i njeho wšchewaja.

Duž japoschtola Knjesoweho je hwiatkowna to modlitwa, so wutroba ho huri jeho džě t džalam, so je dostala ho wěra nam po Jezusa a lubošć t njeho wšobnwa.

A t dobom proštna šěba jeho jom' i wutroby ho t njebeham, so pškat Wóž by njebeškěho móž Trojčarju a woschew nam, tž rosom dawa t pošnacju a šaherja nam wutrobu.

Wón Duch je, kotryž rosčwělluje nam wočji myšje našdeje, puč t Ešbóžnikaj nam wofasuje hrdědž wškeje hwieta cžěmnošće, so pošnajemy bohatstwo, tž i Jezusom nam dawa ho.

Wšak herbštwó ma ja hwojich hwiatnyh Knjes šhowane najštrajnišde; tu w zuboje naž hiščeje jatny w dom jany šobžnyh powjeđe a krašnosć tam da wěcžnu nam, — haj, herbštwó našde čže byčž ham!

Winowatošće, kotrež maja škicšezansz starišči a domjazw pšči wočehnjenu džerži.

(Botraczowanje.)

„Wšči wšchěd tyh stubnyh woshtejnoscach naščeho cžaha“, tak pšchewošchowanšče dr. Cordes, „pytaju pilnje sa tymi, kotryž su na tym winu, ak jara malo je jich tyh, tž dopóšnacju, so

su na tym wšchém najbóle wina hodu cži, kotryž maja džerži wo-czahnyč, a to we wšchěd woršćatich luda. Pšchetož hlaj, to wu-měwštwó, so móžeš džerži wočzahnyč je šahbe a šhubjene. Daj hórže hiščeje, tež ta pšchilichnowež, so maja cži, tž hu a wočehnjenu džerži pomolani tež woprawdže nēt džerži wo-czahnyč, ho wjazy njepšónawa a njepšćipšónawa! Wočzahnyč dyrbkeč džerži, tak wočezěne to tola! Wšak tola šěpšeho cžanicž hacž so ho, na džerži hnewosch! Zteja ia tym, so bydu po móžnosći malo džerži mēti, a tež tutym cžedža potom hi-ščeje malo a njeobšahazeho postkežćiz.

Džerži wočzahnyč to je něšto lastašće ia jich jara wjele. Njech ho tola džerži wuwinja kaž cžedža! Zemje niz mlody šchtonit pšchuwajowacz abo wuršewacz. Zenje niz wolu tyh malych podišewacz, nē, jim wjadu wolu wostaječ! Njech cži-taju, čtož cžedža, a byrnješch to hewat něšaste wošewžiwu po-wědaučža byle; njeh šlynda, šchotž jim džiwado pšchědajca, a byrnješch to hwe maudžšewolowanjanje bylo; njeh džehaju do kina taš husto hacž so cžedža, byrnješch to luty njeriad hš. žetwy; jim jich myšje šaheri a wonjeredži“.

„Wě to pšchē šemani“, tak šuperintendent Cordes praji, „hbož bēch hiščeje mlody duchowny. Těhny rjetny usoda holsa, kotryž bēch runje konfirmowal, t mačeri: „To njeje ničjo ja tebi!“, žato bē macž na holtzym hšidže trību namat-šala, kotraž wo wozach šubše jednakež! Njech šapozča ho to nowe woschunje, so wočehnjenu džerži do kina šmetaju. A tak je to dale šchlo pšes žne žle cžowšire šuwjenje. Jedny žny narod je docotit, kotremž je to, šchotž šchublanje njemujesh, uinale žle nješate. Dženža nēt žněkemy pšody t teho: dži-wje woschunje, kotrež škro hōrše byčž njemōže.“

Wo pšchēcinach teho so je ho nam wšchot tak rošnje wošpalo, pšchěbe njebowu něčšōu tole: „Pšchad to ujeje, so ho 18 lēt po šapozčanju t ho tak njeotowareho „šchōtoha džeržca“ (tak mjenuja byto 20. lētšōwt!), žato cži přeni wozomzj teho noweho cžaha wješela do našich rynekow šahwipch, našcha móž ho na dobo šemi. Je to to naturiše wječenje jeneje wop-šak wočehnjeneje mlodžiny na tyh njemudryh „haršč“.

„Š temu pšchidajny“, tak dr. Cordes dale rjetny, „štōčē-rije wobras t najmōššeho cžaha. „Wosšičše Zeitung“ pšchē: „Njedželu popoldnja wšhotoma hwehodna šozjalistika mlo-džina a šozjalistika proletarija mlodžina Wulfo-Parlina de-monštracijju w Michelsberg, hbož triježa hōšy žadachu, to by ho hnydom dotalny šat powrděžil a ho komunistiše šhedro-cžerštwó wutwarilo. W hantym cžahu wšhotoma štrona nje-wowštrnyh šozjaldemokratow w Neuföhl demonštracijju sa hwešewu šchulu. Cžah, na kotryž ho něhže 800 džerži wob-dželi, bu nawježowanu wot 8 lētneho hōšja; njehšede wulku taktu t napšćinom: „Přecž t šemi nabozuj!“ Nšotre hōšči njehšechu šlawit, něšore talle, na kotryž šejšeje: „Wž žabany hēbi hwešnu šchulu!“ Ia jenny mētnje rēčelšca: Adolf Hoff-mann a Schneider-Neuföllst. Ia kōzju wofachu džerži: „Přecž i pšchidwēri! Šlawa hwešewej šchuli!“

Šchto prajny my temu wšchenu? Tak to dale nješidže! To wšcho wola, so wšchōpnanje a so čho ho wobrocžim, to wšcho wola nam do hwešdomnja: „Šchčewšeno, do boja!“ Pšchetož, šchōto dyrbi šapozčej t tym hbož niz wš! Woračše wy, hārčhi, tola štōčēnje hmaišdu hōšči! Dyrbi dha našch lud šahnyč? Dyrbi dha naž našde džerži a džeržidžerži šakludacz tž tamny t hmeriči šahudžny njehšmanit hwojn maczej šalla: „Macze, ty hš wina na mozej hmerjezi; pšchetož jako ja t přenjemu tatež kradnjene rēpy je hšchōdowešo pola domaj pšchunješch, hš ho ty hmaišla a prošita, „Šy mudry hōž!“ a ja hšm dale cžozit po

nutni pucju, kotrjz jutje tač zalostneho šonza namafa. Po-
tleže tebi, macje!" Za macj pač wučeznu, wolajo: „Weda mi!"

Wo tym wšćem hruem tola wlečeje prajiez a wuoběhnucz,
jo macje wy wšćitaj winowatočje za wocěhjenje dječje. Ša,
nječ je to wocěhjenje tač wocězje a čezje a samohwjenja
poite tač dje; wono je jenož hwoja pšćihłučinoč, kotrjz
majd Woha dla. Je čzi šakaranie dječje, nječ ju to twoje
abo niž, dowěrjete, nječ to na tom dječ, jo je s jědu a s dra-
stu šakaraj a do ščule ščeležd, nč, ty dječič je je wšćej
hwođontimozje wocěhancz. Wšć budje hebi junu ilčěbowan-
nje wo tym žadoč. Jezus je ras to wótre hlowo prajit: „Schitz
pač pohórtěnje jeneho wor tyč mólčěščij", t. r. šćitěz pšćida,
jo bywa hbeju a šć, „temu by lepe bylo, jo by młmstka ta-
m, en na jeho šćuju powěschent a wón potezjny byl w morju,
hđez najhłubde je." Zo pač dječjo byla štjenc a šć, ja to
hbito hižo došafa, jo nješčy ničo čziwił, jo by jo k dobrenu
wocěhnuł. K nemožny tehodla do zpla ženje doč žiwěni byč
w pšćihłučinočje wocěhjenje a wuublanja. Tehodla pro-
šču dženš wšćitščij, tiž to nastupa, tač naležnje, kaž to sa-
móžu: „Pšćedobudze jo zple k temu pšćehowěženju: ja nje-
hruem dječjo ženje hebi hancnu pšćehowajiez a wšćem móž-
nym pšćepadnym facjizščem, ale durbju ko najhwoěrnicho šta-
reč, jo by wšćowane bylo pšćeb wšćitšim tym a jo by w-
cěhjenje bylo k wšćemu dobrenu. Duž nječ ma to šonza
i tym, jo wšćemu dacj hieč kaž to dje, jenož jo njeby hary mč!
Dje to wo pšćewjele: ja moje dječjo, ja moč lud a tež ja mnje;
pšćetož, ja šćm wón přeni, kotrjz je samohłwy a to mi do-
wěrjete dječjo!"

Me jo je to moja pšćihłučinoč, jo dječjo wocěhnu, je
haffe jenož to přenie. K temu ko hruđom pšćihantuje to wulke
čezje pračjenje: „Kač dopjelju winowatočje wocěhjenje?"
(Roztracowanie.)

Zyrkej a štat.

W šejmacy jednaka pšćeho hičez; a pšćeho šako wo ja-
touwacy zyrkej a to šćotj zje, nastupajyč. Zač bu wo wubjerku
šajšeho šejma pšćijaty nacšit jo šakot, kotrjz postaji, jo wazaj
šćuška a zyrkowniča hšćuža nještetei jednocenje byč. Š tym
je pračene, jo tehdj, hđjz jo měšno jeneho zyrkownišeho wi-
czezja wobhadzi, i tym tež njeje to hacj dołaj i tutny měšnom
iwšafene kantowow: měšno wobhadžene. Šdž wušćowcu wi-
čezet nješwoli do teho, jo zyrkowniču hšćužu kam wor šo na jo
womnje, durbj ko wohada a druhého šantora štaracz. Šćto
šakot nadrěbničeho wo tym postaja njeje hičezje štate, njeje tež
hičezje w šejnje hancny pobł ale jenož haffe wo wubjerku.
Duž jo tež drěbničeho wo tym prajiez nješobđi. Šćli šo tutow
šakot móž doštanje, pšćidnđza i nim rošhadžowanja wulkeje waž-
nočeje, wopěše; tež te zyrkwineje čnle, wopěše pračjenje byde-
lnja a kantora. W něšotnych wohadach jo hižo wo tutnyh pra-
čienjach jedna: pšći tym jo pošaje, kač wšćočizje a njelube
šć. Zyrkwina wohada imjeje s wjješćo to prawo na wobwěrjenje
něčezičeho zyrkwineho wuczera a kantora w zyrkwinej šćuči
a niž jeno to, jeli jo je šćuči zyrkwina šćuła, natwarjena na tač
mjenowane zyrkwine šćuśmto, hšćuśka šćuła tutemu zyrkwine-
nomu šćuśm to (Schulzschuleh), torehož šarjadowac je zyrkwine
pšćeděteječewito; šćuśka amejna nima tu potajim prawo na
wobšedženstwo šćule. Šižo i tuteho pošajka šćd naješč, kšćo
a kač waznyč pračeniow i jeneho šajšeho šćonja wušćočiz-
móžeja. — Gene podobne pračjenje, wo kotrjz jo tež w šej-
mach nčle hšćičščo jedna, jo to pohrebničezjowe pračjenje,
kotrjz na woznočje pšćiděca pšćez wušćuju zyrkw. Radikalne

šćonju hebi tu žadaja šćehenje wšćech doławnych prawow
zyrkwje, šć, jo byču šć wobwěrjenščezja do zpla wušćowjele. —
Šo Šakšćo wo wšćech šajščich pračienjach hčobu na přeni
měšnje šći, njeje pšći něčezičšim šćajeniju wušćowčeje žadny
džwo. Džto jenož je, jo ho čzi, kotrjz šću w šajščich pračienjach
hinajšćeho mēnjenja a hwoje doławe prawa wobražene wđzja,
bšće a doławničje njeowarotaj s přetošom a i podobnim wušćo-
wjenjom. Wobradnje tu pšćeho hičezje krawje organizacije, šća-
teho šarjadowanja. Šdž wo „Volksschlicher Laienbund" jere
šajše šćromabne šarjadowanje mamu, je tač, jo into hičezje
wšćudžom dočez lubečeje a pšćiwitka namofa njeje. Nječ
hšćajkowny duč Woji w našćich wohadach šćubđi wozaju pro-
šćetowazeho, rošćudneho, wšćeho a w hwojeje wšćerje wšćešće
duča! Někam tola protestantwo Šo byčny jo to tež hšći
w pobum hnyšće tuteho šćowa.

Ričžy.

Nještut, njeprawda, lšćez pšćibywa. Njeby-li to hičezje
wěščaj, pobładoj do šćipšćow žudnišow. Šakšće justizne mi-
nisterstwo wošawja je hwojizč šćipšćow, jo bu 1915 pola hamščich
žudnišow 39 483 hšćoštajščich wěžow ličene, 1920 pač 101 082,
pola krajnych žudnišow w lečeje 1915 7140, w lečeje 1920 pač
13 623. Wobšćerženow bč šć 1915 na 34 538, w lečeje 1920
pač 120 605; mowščelšowow bu čiz 1915 dšćelnych 1932, w lečeje
1920 pač 6525.

Š blifka a s daloka.

Čzaj mjes Wozim šćiwom a hšćakani bč napjeljenu
pšćebe wšćem i dšćemaj pračienjomaj politik. Šćto budze
t 12. meje, k šćotřez hebi ententa žada wotmowńenje na ulš-
matum 6. meje? to bč to jere hšćine pračjenje a to drube:
Šćto budze to tam w Šorizje Schleyšfej, hđez je pšćez na-
mžny nadjpad pošćich čřidowow hrane wojowanje nastalo?
W šajše buža to šćěho hšćawč? i tym wuobamtu drje tač něšotny
čšćulđz tuto wobwńowjente. Šdž čez nje wyščit čztałd, hižo
něšajšeho wotmowńowjena mach, nječ tčz niš hičezje pohłednjeho!
Wšć dai, jo njeby wono wo nowum frejćošćiwaniu rčezalo a
wo nowej wójnje, kotrjz něšotš i teho, šćotž tam t rancju šć
šćala, wšćezje! Wny nčšćny tola tač jara daloko wor Šorizje
Schleyšfeje ani tež wor pošćich a čzšćich mješow! W šćto wšćo
pšćinjež 12. meje a to wotmowńenje abo njeowotmowńenje
něšajšeho wušćowčezje, jo tež hičezje hšćawč njeowšćidščij. Lež ni
šćo pod wšćami tyč papjerjanych notow, wučšćinjenow, dopšćow
dšćni wšćitki wšćešt. Wšćow, jo bywa hičezje došćo pobuščny,
wutpražnyč tola budze — šćiba šć čšćowčezjo a hšćy jo mjes
tym wotmowńija žyle — šćotž pač njeje ani nadała k wšćerje po-
dobne. Šćak to pšći šajščim hšćawčki hšćezščij? Š přšćim a
i dobrošćowčeniow, jo by hšćajkowny duč šćawčaj do wutro-
bow, domow, do zplěho ludu; pšćebe wšćem, jo by jenošćim
lud šćo nakalacz dač, w hebi wšćěšćowacz dom a bydeńje tutemu
dučkej hšćawčowomenu!

W Wuhodšćinje šćadžuje šć šćednu, 18. meje, popođnju wo
3 hodžinac; herbica předašćka konferenca w Ššeršćim Domje.

Šćšćowanje: W. w Š. a hšćawč trojicu. — Š. w Š.
a I. po šćw. tr.

Šćamohłny redaktor: šćaracz Wyrzac w Wokacžizach.
Čzizščez a nakład: Šćšćolerez hšćizščezječewje, šć. wuščšćow
i wobny, ruč. w Wuhodšćinje.

Pomhaj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pílnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wtopčaj ty.

Z njebies mana
Nječ ćí khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Šserbske njeđzěłske łopjeno.

Wubawa ho kóžbu kobotu w Šsmolerzj knihičij škećetni w Budyšinje a placji štydwórtkěnje 1,50 hr. i portom.

Šswěđžen šwjatej Trojizy.

Zana 3, 1—15.

Njewěm, luby přecězelo, hač hi bdy žanu knihu čital, w kotrež hi wo woprawdžitym škećezanjstwjec dźěseše, wo tym potajim, ščo woprawdžiteho škećezanja čini. Šzym tajtu knihu tu a tam w domač wóhadu nadešohol. Hač hi ludžo ju přecězitali, přecězěłati, po nje hi škožowali. Njewěm tež, hač hi hebi i žyła mnohy jažnu wotmožnu na to pyłali: Ššto je to hłowne a wažne w škećezanjstwjec? Wěnjenje tak jara daloto njeleži, jo je tnyš tšěto malo, kóšćiz hi jo i tynle praščenjom hłubje šabjerali. Šewak njebychmy telko nješkećezanjstwjec wučajnja njež móhli wchudjom. A wóbedžubjeteč-li ludži na drobach, přich jich dźele, w jich domač, wofmjech-li jich šjawne žiwjenje, tak ho tam šabjerež, tak mjes hobu wóšhadžuju, dha dyrwišch na to prašenje přichině: Šsu tu š žyła škećezanjstwjec abo niž něšto žyła dřebe? A šojo tam štejmoj, ty a ja, kotraž čžemoj tola škećezanjstwjec byč, tak ho štušcha, ně, tak našch šnjes hebi žada a tak je hebi šakšujli.

Šofštudaj, ščo je Žesuh Nitodemušej praji: „Wdy dyrbieše ho i noweho narodžič!“ I je jažna rěč, a tu wot štareho čłowjete a žiwjenja ničo šwintu njewostanje. Šštož šmy hač dotal był, hano wšěte počitki a wšcha šwalba, wšcho ničo wjazy njepłacež. A tola nješmy my wjazy a dale hač Nitodemuš běše? Njeje nad nami kšćezalo: Wóh je naš i nowa porodžič? Nješmy my wukli a wókebe škonili wo šupjeli noweho narodžiča a wobnotwjenja šwj. Ducha? Njeje Žesuh na nami džěłal a Wóh šnjes naš šworicł ham na ho a k hebi? Š noweho ho narodžič rěka po prawym š wóšho, i njebies,

i Wóh ho narodžič. A Luther praji: Škećezanjstwjec hi ludžo, kóšćiz nješju ženje hotowi, ale štanje ho hotuja. Tak wóštanje přich tyn: Wdy dyrbieše ho i noweho narodžič. Wóšladajmy 1. konu tole žadanje placzi a 2. tak ho wono dopjelnja.

Š nowa ho narodžič, potajim šinacšij, šěpšij, šwobnišij měł ho, to ludže kóžbu přebidacž, tón šěznacž, kiž hač dotal jo njebe, tón čłowjet, kiž w šwójich hřečach, šjawnych a šnatych tu na šeni šhodžese. Na njeno škećezana tón žaneho prawna nima, škřysťuš je ša njeho šple podarmo na šeni pobyl, podarmo žiwu był, wumrjel a šlanjł a podarmo šeho napominal: Šštož ho wšěcho njewostaji, tón njeměš mój wučomnił byč. Duž tež niž tón, kotrehož žiwjenje by bylo šwontnje přichne, ale šnuzšach šhniče. Ale hač je Nitodemuš tajki był? Wěntim, jo niž. Wón běše wšěšchij žiwu, běše šaršejšča. A tynjež je nam šnate došć, jo je Žesuh wjazy hač jene krute šlowo na nič rěčal, čžejne žiwjenje, po šwontnym i najmjěšča, šu woni tola wjedli. Kunje Nitodemuš bē w tym našlapanju šwalby hódny a čžejse doštoy. Wón běše škrabju wěčeje Žesuhij přichitilenu, wón šnajese jeho šlowo, wón běše jeho wóbedžowal, jako wón i šempla přechetuzow wučerž, a tak čžijst Wóh dom, tak hebi tež čžijst wutrobu žabake. Šo bē ho Nitodemušej wšho jara lubilo. Š tajkim mužom přeseš jene byč a jeho žadanja dopjelnicž to dyrbi wješe byč. Tak přichině wón k njemu w noz, ho bojo drje přeseš ludžimi šwjajeho šawa a rjada, ale wón přichině, wón njeměžese šinac. Wón hano pođžičho hebi šwerc, šlowežto ša tuteho Žesuha šapoložice, a šłowně wón šjawnje ša njeho wučerž; jako jeho šlowach, přichiněje wón maru a aloe šměšchanu, na što puntow (šć. šwj. Zana 19, 39). Šo mōžese po tajkim jenoz jebny,

kíž Jezuša lubowalše, a to niz jenož wot někotrych hodžintow
 hem. A lubowacž sažo Jezuša ničo njemóže, kiz čže w swo-
 jim starym hrěščinym žiwjenju težazy wošćacž. „Ty by ja wu-
 serjca wot Boha pschichol“, Rifodemus i blisheczajny wodźlon
 Jezušej rjetuje. Ale šhto tón na dobo jemu praji? „Zeli wo šo
 šhto i noweho njenarodži, njemóže wón Bože tralejtow wobla-
 dacž“, a sažo: „Šhtož jo ho wot čžela narodžilo, to je čželo“. Sačž
 njeje Rifodemus pschi nješe słowach japočzał fruidje hla-
 dacž, hebi prajizy: Wjazy tón wot tebe tak čžesjetny a lubowany
 čži prajizy njewel? Ty stary, wastonny, w pišnje a jeho žada-
 nych wobhonjeny, ty ja šobže swojeje dušče ho starazy čžlo-
 wjeće dyrbišć sažo i wopredča japočezč, haj hórje hiščeje, niz
 ham japočezč, ale wot Boha hebi dačž nowy japočzał wobra-
 dźič kaž džečo, kiz ho narodži, hewat čži wšoho ničo njepomča,
 a ty pschi wščeje šobnosječi swojeho smyšljenja a žiwjenja njehšy
 staw Božeho tralejtowa? Njes dwěla, Jezuš wot Rifodemuža
 wjele žadaješe. Wón jo tež wot naš žaba. Tež wot naš, kiz
 hmy na njeho ščezjeni. Njedyrbinmy hebi myšlicž, so tónle
 wazny stuf dopeha. Zion dale dži: njedyrbinmy hebi myšlicž,
 so to dopeha, so to a tamne wo Božy a słubny Zwobžnju wěny,
 tu a tamnu pschitajnu juačemy a wo njeje čžinimy, jo hmy do-
 broczniwi, wěrnji, špatniwi a wěrnji a šajšeski počizni: hewat
 hu Šhtož je šo wot čžela narodžilo, to je čželo; wa rat dyr-
 bicje ho i noweho, i wypoča, narodžič abo šhtož je to hamžue,
 knislotny japočhtol praji: Ne-ši šhto w Skrystufu, tón je nowe
 štworjeny.

Kak ho tole žadanje dopjelaja? Rifodemus ho Jezuša
 prašča: „Kak móže ho čžlowjel narodžič, hdyž je stary?“ Wón
 to njemóže šajšičič, a niz jenož wón, žodyn čžlowjel čžlowjel
 to njemóže. Hlej, čžehuda je teko i noweho njenarodženyč
 na jemi; hlej, kak hnyto šmój ty a ja nies tutyni! Jezuš rjet-
 uje: „Wěr dwe, hdyž čže, a jeho ščunjenje hšyšćich, ale nj-
 wěšć i wotel wón pschihadža a dže wón dže. Tak je šodny,
 kiz je ho i duča narodžič“. Wopravdže, šhto čže wěra tolekti
 namatačž a wětra row? Šhtož čže jón popadnyč; a jemu sa-
 kasacž dwe? Njedy jenož, kiz lože a wětry wodži. Šzano ho-
 wrječeje w ščamny nózumy wofonitni wěr a štorajče do donia,
 w kotrymž ho wo najnušćich wězač šabawjejo lutej dwaj
 kedžesčat, a šzano Jezuš Rifodemušej nadrobnišo wo tym
 rěčejše, jeho wěr wšoho dotonja: Žofny na mortju wón štu-
 džuje a šobže pomurjuje, ščtomu a domu na traju wón špowača,
 ale tam jaže dize wón mile, šlepa do wótnow, ja kotrymž šhori,
 šłabi a špawni težo šduchaja. Woni jón wtyu a ščbaja do šo
 nowu nadžiju a móž. Ščymjesčata w jemi ležo, šrubata hščeje,
 ale hdyž našeny wěr dwe, dha šane puta wjazy njedžerža, ži-
 wjenje čže a dyrbi won. A kak halle Boži šwajaty wěr, jeho
 šwaj a tehoda žiwjenjepodobžy woddy? Jaku Rifodemus
 hiščeje na hownjazy wěr wončach pošćucha, dotta ho šamny
 hžo jeho wutroby, a předy hacž ho wón dohlaba, je wón tón,
 šorzechož dnyče Jezuš jeho měz, i noweho narodžjeny. A něko
 ty a ja! Wofimjech w tym wofoniku swoje šube njedželke šo-
 rjento a čžitach ty šubn stawijnu wo Jezušu a Rifodemužu
 a pschicje hebi šamnje šwonjenje kaž Rifodemus tam, a šh-ši
 swoju wutroweč wječital, šorim hebi ščelusk šanješech, moje
 Ma šwajakowu: Š, šwajaty ducho, šój wšćak i nam; hacž nje-
 budžesh jo tež šponič; i nowa narodžjeny? Šsam njehšy dale
 ničo čžinič hacž čžital a špewal a murny byl, wščo drube je
 čžinič Wóh knies ham a jeho šwajaty wěr, jeho šwajaty Duch.
 Wšo by w nozy i Jezušej pschichol, wjele šy na wutrobie měl,
 šzano dušny lubeho čžlowjča abo jeho ščwjenje, kaž šamje wot
 ho šo hubej wotwřišćej, ty ho modleše. A hlej, ty bu mēr-
 ničji, trošćinšči a mój luby šebornija. Š noweho naro-

dženy, to bē wušpěch teho. Š jenym šłowom: kaž husto šy
 wutranje je šwojim kniesom a šobom hromadu byl, šy šobno-
 warije mói njeho šobn bral, šy wječelicho do swojeho džeła škot,
 šwodniščo šwój ščičiz njehš, wutrobniščo tyč šwojich lubowal.
 Duž čži pščejo to jene pschicu a radžu: Pschicizč i Jezuš
 pščeš njeho i šobu, ale niz jenož w nozy, ně tež wo dnjo, nje-
 trjebach šo niščo boječ, a dopjeljene budže: Wš dyrbicze, wo
 budžecje šo i noweho narodžič. Šamjen. W. w. B.

Křwal teho Kņesja, šhtož wodych na, Črojeničkeho!

Štō: Šy dha, a Jezu, mi žyte to woblicjo šhowal —
 Křwal teho Kņesja, kiz wšćitich naš i dala je wđizit,
 Žeho niz dotoini — ujei' wón wšćak tola naš đizit.
 W šichgenizny čže,
 Š noweho narodžene
 Džčejo, Wšćiz i šwojim je šiciz.

Křwal teho Kņesja, kiz njebjo, šwět, wšćitko je štworit!
 Džčejo šłabe, šhore je nošyt, šłobat a šojit.
 Lubočž Wóh je!
 Šastarel, šohnowal čže
 Šebhal, ja ruku čže wđizit.

Křwal teho Kņesja — šty čžlowjel we nuy je w hroly —
 Měni, wjekeš šu wěrazny štajnje we Božy.
 Dofonjane
 Dnje Wšćumozneho je!
 Ščšit Boži maja tu šwojo.

Křwal teho Kņesja, kiz wšćednje pščeje sažo šo i nowa
 Na tebi šimil, čže ščlowi š swojejo šłow.
 Wóž Boža je,
 Te wđizit pošćitnja čže,
 Šo i čželom dušna je šłow.

Křwal teho Kņesja, kiz husto čže i hebi je wšćak,
 Šob šwoje ščibčo čže w wšćach w wšćach štrachach je ššwowal!
 Nješapoini to
 Wšćednje Šom džakowacž šo!
 Wóh wšćitich wšćoh je pomšal.

Křwal teho Kņesja, Wóh pomša nam šłabym tak rady,
 Šokutnym hrěšćinam woba wšćej winy a paby.
 Š nami čže hycž
 W njewidrach, w štrachach nož šrucž
 Wšćitke dny i luteje šnaby!

Křwal teho Kņesja, štych! Wulke šu Kņesjowe puče!
 Božy šłóž wela wšćech hrěšćinow i pošćuce šrucje!
 Šišćeje je čžoh
 Wročěžič tom' Kņesjejo šo šab!
 Předy hacž pščejojde budže —

Křwal teho Kņesja! W job' šłowje mašč dobreje rady!
 — Šolokč, štyš, njeměr čži nacžinja hrěčji a paby —
 Wšćal je wšćoh! —
 Ššwjaty a prawy našč Wóh
 Wšćacž nam budže Wóž šhaby!

Křwal teho Kņesja, wón wumōž naš budže wot šteho,
 Šekabi, tat šubži — kak trjebamy štajnje wšćak Žeho.
 Njedwěljny ty,
 Šobžny we Škrystufu šy!
 Njeboj šo, šhroble wěr jeno!

Kmal teho knjeja, budž hujcežene knjejetwe mjeno!

Vož je našč štorozel, džezekel a dovrozel jeno.

Vož je našč knjes!

Wěčna Bož! muz je a čezek!

Wyšče wšcho bojmy ho žeho!

Kmal teho knjeja, idtož wodych ma — Trojeničezcho!

We wščitak našč tu džeržmy ho wobstajnje Žeho.

Vož je ta mož!

Sažubiez jamože nož —

Iwarmy we wěrje na njeho!

3. W.

Wyščikzy po hujatkach.

Na wjy pod ltu hedžadymoj, hujodžezki Michal a ja. Eswjatoł bč, wječor rjany, taf rjany, kaž hujatkowne wječorje bčnu, kotrz bčnym runje dožubiez a dohujowjezi kmeči. Wješ džywa duž, zo bčny tež wo pohledny hujatkach rězčadymoj, taf je hujecžadny a dohujowježadny, tajke bčnu a — kajzy bčnym my, taf je hujecžadny. Wpa felena wyšče naju je pšči tym wyščale nyščiki hščyčala, wšcho pak nyščiki, wtkhadžaje i wntrobaw, kotrezj wyatej najlěpšaje hujowje niz jeno ale tež najlěpšaje bližajcho, haj hujowjeho wjeho luda.

Wěčho i teho wyšcho, ichtož lipa je hščyčala, budž tež tu w tutym šoptnju wopowjedane. Eswadž nyščiki nyščiki wubudža a rozpushtanje šoptnjunje, dowtymunje pščinje — a i tym poklepiženja.

Eswjati jošo bčnu, haj a to rjane, trahne plódnje hujatki, taf je tu dolho wjazy mēli njejšny. Kač plódnje a mōdnje bč to wšcho w jabrudach taf na polach a na lufach a runje taf w lěbach. Wješt deščez, plódnje a mōdnje, bč wšcho tjenje wotkriepel i hujatow dnjan, a hujate dny lute hšónčko. Eswjati to bčnu, haj a to rjane! Weprajšaj to tež taf?

Prajaj taf — ale pščitajaj, taf faurčezewje njebjo wyšče naščeho wōtazneho krajaj lědy bdy pryedy bč taf utre hujatki; njewjerdroje wrōzleje, moł ranja, tam hōžez Bōłta leži, a wot wječoroje, tam, hōžez Pranzowitaj wēšč, wšičkhadžaje bčnu runje mjes Božim špicjom a hujatkami wyšče naščeho wōtazneho krajaj njebjo žyle šacnje. Šaj, to bčnu njewjerdroje hujatki, tola runje hujatkowjezi pšchetowhnyšcho ho wrōzjele a polakach wōzlešaj mōdnje njebjo, njech tež nra wjele dha tola naly bček! Čemne to hujatki a tola niz bies wyšcho hujatka, mēnju, idtož ho nam i žendželistej potwē. Nbo mēnišč, so je to binač.

Wē, nē, mamaj wobaj prawje! Kjanc to bčnu hujatki a trahne a tola jašo tež njewjerdroje a čemne. Ale to njeje hiščezje wēho! Tne hujatki mējachu, runje dofelž tajke bčnu, hiščezje wjazy w hēb: a na hēb. Zo wēchorzate ščumjenje brōnjaw, kotrezj pīdies našč kraj čeznjese hujatki, džyščje bčez to, ichtož lam to ščumjenje wōchora, kotrezj ho tam w Žerusalēmje pščny. W nim dbyerjadny swōntnje spōdnadž, so tōn Duch hujatkowny tu je a to špe šacžahnyč do wntrobaw, do hščcho luda. Ewōpmišč?

Šaj, haj, šoptmjaj. Tola roščudžaje a wažne je, so to našč lud šoptm. Ze wōn to nēlle hujatki?

Šaj, je wōn to? Zo Wōš luby knjes ham wē! Ale niz jeno to! Ze to kōždy jenowliwy n mjes nami, haj kōždy i naščeje wješt hōž hōžmjaj, šcho to wšcho rēka a šcho hujatki bčez džychu a bčez čezdžaj?

Zo njeje hač wōtal taf byšo w lěpščyč a dobrych čzahach, zo w tutym tajkim čahju tež taf byše njeje!

Wēšč pak, šcho to rēka! Tōn jedyn štorž na to a tamne,

teho a tamneho bla — woptawdžze pak, dofelž hujatki do hujowjeje wntrobwy njewšchija teho Ducha, i kotrmjž Bohu knjejeje wšcho wustforžez moči, jenu hujowju wntrobwy wušpajajo i pozmozju tuteho wobkēstfcho Ducha. Tōn drah — to mōže pšchēž tež runje taf jena druha bčez, jena hšchēščanjta niz pšchōje jedyn hšchēščezan — wōrtose a hujaw i nješpotnojnej wurrowo. Šaj, čzehobla to? Nōbn njebē hujatki dorahmjū, so tōn Duch, kiž pščinidž, je tež duch dowēry, teje dowēry, kotraž ho pada do Božjeje wole, a i dohom tōn duch teje wudroweče, kotraž wē: ichtož čžni Wōš, wšcho dobre je. — A taf tutej dwoj hujatki ščom-džičajaj hujatki, taf tež tōn tšezj, kotrzj pšči wyščeh tyh powješčach, kotrezj nam wōwmy pščinowšchija, hōwmy hšubi: a na-džim hōbit a tōn ščotowij tež, tiž ja druhimi rēčj: a druhij wōbšforžuje, a jedyn pjaty runje taf a jedyn ščestny — haj, taf datoko mēl to ličezj? A tefo by jid: to potom wyšče wōstako. Šaj, haj, prawo mašč, bohžel, prawo mašč. Praj; to budža tola na wščem poklehtu i twy pryedy taf wōbščeniwdny hujatow hšchēze trudne hujatki!

Eswjati kame niz, wone wōstani, ichtož hū, ale šudni budža čj. tiž hujatki hujowje hujatki nješhujowježachu. W mjes utymu šudnyimi budyšo hōbu našč lud.

Šrudny bčez dbrčez, je hižo šrudne dofelž šrudny bčez džez a šrudnišči hujawč, šcho to potom je! ? —

Winowatošezje, kotrezj maja hšchēščanzjw štaraczj a domjaz wšči wōczehnjenu džezj.

(Pōtaczowanje.)

„Prjajaj hižo“, taf wōstajawoščje pšchēščowawozjw šupertitubenta Coddes, „so je to wunještrowo, džezj wōczahnyč, a tmo je našč džehnjnišči narod i wješčja šapomnišč, ščubit. Lědy wērišč, taf malo jid jara wjele dorozčenyšč šoptmjo wō najjednawitščih šahbach wōczehnjenuja a wutahlanja, taf njelepe smylč hamo čj čžnja, toščj džezdža to najlěpšche. Ze to wēščje hšuboto šrudžaje; hamo jene hēwat štandalne šoptmo to wobtruzej, piščo: „Ščtož naščej wōdžinje džehka taf jara pobrachuje, to hū wōrni wōczehnjero polni dobrych počžnikow. Wjele štaradžih je nješčmannyšč, so bydu džezj wōczahnyšč i dobrym čłowjekam pošnyh dobrych počžnikow, tehodla — dofelž dbrčaja ham najprjedy wōczehnjeni bčez. Wj mōžno byšo, zo wōczehnjene džezj poradža — byduči štaradž wōczehnjeni byš“. Tehodla dbrčeli ho wšchudžow roščuczowanaja ja wōczehnjene wōmēnwadž, a čj, kotrzj maja ho ša džezj štaracz, dbrčeli ho napinuwadž, zo bydu ho na tajkich roščuczowanajach wōbdžewit. Š namjerišča dbrčeli čj, kiž raby potražajo, ho wo radu pšofčezj dobrych wōczehnjerojow, njewdbrčeli ničjo ša što wšczaj ale džatowni bčez ša kōždy potas na wōpazčōwleče. Ze jid tež dobrych špōrow a knihow to wōczehnjenušč; tute hū nješč i tym wščem pruzčene. Kōždy hšchēščanzki kniškizny je wōbstara. (Zu njeh je pščišpomnjene, so Eswolerz kniškizpštwō wyščē trēbne a požadne knišk wobstara, a njedni ho to hēwēle, nēwēle abo hēwat dbrčje! Red.)

(Pōtaczowanje.)

Malčezjo.

Na šatowy pšči durjad hēžitej džed a wōwka. Malčēne hšōno wōhřjawa jeju pēkne. Dokoło wōfoto njeju štawo wščitto je šymleščo rowa: Wščēni kēžje; bōš ho seleni a pupki jehō kizow ho pulaja; wōntach to šahrodže je lute roščenje, wōwjenteje.

„Macje! „Macje! „Macje! to je rjane nalczo, kiz nam W6h luby Knjes saho wobratza!“

„Daj, nanto!“ wotmolwi wotwa, „a moj dwejo starej czemu jemu czim dzakowaniubaj bycz, to namaj biscedze ras se ftrowimaj wozelomaj hlabacz dawa do jeho naltejne krafo wofoje!“

Dzjed wyga f hlowa a rjeinje: „Daj, macje, to czemuoj zyle wofczje f hlowoteje wutrowy wot czimicz. A niz jeno namu dla, ne tez tych mtoboch dla, kotizy drje fu hotomi, k6dzy czas bracz a ho wofojelcz, tak por6dka pak hotomi dafca dacz f wofofelej wutrowi!“

„Niz por6dka, nano, niz por6dka!“ wotwa khowatnawa wotmolwi; „do zyla ho wjazy W6hu Knjeslej njeafatujaja, czjle, kiz m6nija, jo se fenja a fctozj je na jemi mofho hano wot ho. Szamo wot ho wofoje jadow, teceje fwidta. Nlano, to moj rofomeczj njeobchaba!“

„Wofojaj, macje“, b6 narotwa wotmolwa, „woj a moj rofomeczj to tez njezjebatej dofhacz; to dofhaba b6zo malufsch Wojeje wofchomogucje ruti a womi fu bolofstje powuczeni, b6dy W6h Knjes to cze, abo womi fu fctjezi a pokhofotni, b6dy ho to tomu Knjesfej tak l6pje ftobodat!“

„Derje jenoj za naju, fo tu najfci rajzy njeifju!“

„Daj, macje, tez rajzy tu biscedze fu, fo to nimale wofchizy b6chu, jafo mojj itejachnoj w nalczju h6woj zowjeraja!“

„W6h daj!“ wotwa fdychuj, „fo by wofch tu ftaru w6ru naf ftaraj a tyd, kiz jafarufsch mjenuja, b6rju fa nafy lud nalczju wotweje m6dny wofchifchoj, fo ludjo lafo W6hu ftuja, k6wfchifch6dza, mofchitny ft6waju a ftmaj: wofafanje wufz6waja.“

„Daj, to W6h daj!“ dzjed wofchifch6waje. „A W6h to tez w6fje da! W6aj, mojj f6moj tajz te f6womy najpma; wone po Wozej woli po tej ftmje n6t6 polne tecejazeho f6wjenja ftaja. Tak moze W6h Knjes po tutej wultej ftmje w6ry wofchifczje krafnje nalczzo.“

„Do chyz W6h luby Knjes dacz, nanto!“ wofchida wotwa. „Daj, je wofch, w6n to wofczje da, b6dy nekat tu kufst w6ry a bofofjezji tu je. A nanto, namaj, kiz my to tajz ftyna najpma mjes lubym czophtu nalczjom fctromow a fwidkow, namaj ftrozcz W6h hradnje po kmjertnej ftmje f6dzne nalczzo a horjeftacije to jeha parabisu!“

Dzjed fct6zi wozwy ruti a wyga f hlowu. —

Wulke johnowanje matych ftuzbow lubofceje.

Stary knjes w Stuttgarcje powjedafche f6dw6w6zj pobawt: Pfch6d letami wopytach ras njebzju powobnifschu W6hu ftuz6w f Zanowej gnrwki a b6dy t6dy ho do pr6bnjeje fami f6wbn6, jaf6 2 matej holcz6z, ftnano 6 a 8 let ftarej, p6dla mje f6wdnjeftajej. W6fchtej lubofnej dz6fej, kiz b6dajej, koj jeju jara ftatana ale czjfta dratfa potafowaftej, f jara f6wdy wofchifch6wofczu. Szuk6bftwo tuteju dz6fejt njeb6fche mi f wopredka, teho fo wufnam, jara lube bolekt je ftonjenja w6bzach, tak cz6w6z matym dz6czom: padnje, fo w gnrwki fmetrom fajzercyje. Za b6ch fo pal molit. Matej holcz6z b6fchtej b6zo do fapow6zajka Wojeje f6w6zby jara p6lnej a hlab6fchtej f wullimaj nutrimaj w6cz6maj polnej w6cz6fowanjanja na fctku. ftptom ho pr6domanje fapow6za; zyle czjftche dz6fejt na njo pokfuz chafchtej a niz j6nt6cz6z ho njechw6nfchtej. Zaf6 wofch6zje fctucz6z f doprawenju fapifkachu, fo bofch, to fmeje taju mje wofch6fawajaca nutrn6w6zj n6t6 f6woj k6z. Sz6d6ba pobd6z mj6niefch6zj bol6z mje f6waw6fke a potafajc jej wobraf f dobrym paftryjom. Wona f6w6fki mj6lcz6 j6n heb6 wofch6blawafch6 kufit f p6fch6zeln6w6m pohlabnenjom mi wr6cz6j a f6ho f ftmnej te6d6ftw6j nutrn6f6zju fmetrom f6dzejche. Za b6ch wofch6n falubow6ny do tuteju holcz6z

a njem6fch6zj ho f6dzejch6, p6fch wufkupje f Wozeho domu k6zdej maty f6dw6bny pjenjes do ruti fct6z6z. Szep6fch6wanjom mi do w6cz6w hlab6fchtej a mi f bzajle, bjes teho fo b6fchtej fctow6zka prawit6z, ruczku bofchtej.

W6fch6 po tym, b6dy b6ch ina maty pobawt b6zo f6w6t, doftach fct6f6cz6n6fte njebz6fte k6wjeno do ruti a moje w6cz6z padje na tr6ftki nafant, kiz mj6fch6zj f6p6d6wne napif6mo: „W6z6fch6 w W6z6m domje f6z6d6 namafacz?“ W tutym nafantku ho f6dw6waze powjedacz6z6 powjedafch6:

Mjez6lu rano jenek6 polebn6zj tybzjenjom knjeftecje w jenej ftub6w6tej dz6f6cz6f6w6j w6fch6je wulke hu6w6f6w6. Sen6zj n6f6t6e ftapki cz6rneho k6fojeja a n6f6t6e fct6d6tki f6z6ba wofch6zje m6jach6, fotrez6 cz6w6zje macz mjes f6wozej dz6fej r6z6bz6z6z. Tej pak f wultej w6f6f6z6ju praw6fchtej, to n6cz6 njeberjerite, bonz njeby macz ko naj6d6ta. Zaf6 d6w6f6zje tez wofch6p6d6nju blido njeftcye wofacz6, poz6z6 fo w dz6f6cz6maj h6b6 ft6bz6z. Maczeri cz6w6zje ko wofch6ba r6z6t6w6cz6z. W6a dz6f6che mj6niefch6 holcz6a — fct6z6z l6tne dz6cz6 — f f6wozej n6fch6o ftar6fch6j kotrje: „Ty, mojj czemujo do gnrw6je. Tam dawa nam ftano luby W6h kufst fct6z6.“ Staraftja holcz6a wotmolwi: „Sz6d6ba d6rbi W6hu nam tunjem6w w gnrw6i fct6z6z dacz?“ Na to ta mj6niefch6a: „Mjez6fch6 ty, fo je Knjes Jezus ras 5000 lubjom pr6domat a jich potom nabycz6t. Wofch6a f6tra na to n6cz6 wjazy njem6z6fch6 wotmolw6z6z a dz6fej6 hrom6bz6 to rjan6je, na pokfupje mateho j6f6ra tejaz6j gnrw6je kmj6t6ho Zana dz6f6fch6j. Tam fo f p6fch6zeln6w6mu ftaremu knjefej f6wjeftch6aj, kiz jinaj wobraf f w6w6z6zj f6waw6fch6z potaf6a a wofch6 teho k6zdej wofch6zje f6f6worny pjenjes ft6ra. Om, tak matej holcz6zj f pjeztar6j fct6z6fch6j a wultu pokrutu fct6z6ba fup6fch6j a ju f wultej w6fch6f6z6ju maczeri horje bonje6fch6j. Szpjen6j6mi, kiz fct6z6 wofch6zje wofch6, moz6fch6zje ko wofch6zje n6fch6o f w6cz6rtej kup6z6 a tak b6fche najwjeftch6j m6w6 w6tp6w6fana.

Zaf6 b6fche ftary Stuttgarcfki knjes tute powjedacz6z6 wcz6kat, ruz6z ftm6w6fch6z fo ftowem6 wultemu knjefej dz6f6wafch6j. Wofch6to b6fche t6n jemu krafnu ftab6nofcz6z ftroz6z6k, f zyle matej wr6z6w do ftar6f6z6w6je f6w6zby wufch6z6z6z w6fch6a padnycz6z dacz a fct6z6z b6fche wjele wjazy: gra t6b, f6z6, fo njeb6 w6ra fct6w6 dz6fej6 f6f6an6j6na.

Zyrczej a ftat.

Zyrczej a ftat, to je w6f6z6 jene jara w6z6ne praw6fchenje n6f6te. Niz mj6nje w6z6ne, n6 w6z6niefch6 wofch6zje je, fo prawit6z: „Zyrczej a ftat“ a to ras tak f6w6wm6fch6, fo je zyrczej tw6wja njechw6m6rtna bufch6 a jo je ftat tw6zje f6f6d6wne c6k6o, t6n jenf6fki cz6w6z6. Wofojaj to n6t6 ras tak a praw6zj hacz6 fo to pot6m wo tutymaj dw6maj w6 tebi fct6ho drufje praw6zj b6fch6 hacz6 to, fct6z6z h6m6t pob t6m p6f6maj, ab6 hacz6 to pola tebe pob6dnje njeje, niz taf, fo b6fch6o ko wonaj dz6fej6 cz6w6z6, n6, ale w tym brufim, fct6z6z kuf6a a prama nafupa, tez6z tw6zje bufch6 ma a kotrez6 t6n jenf6fki cz6w6z6z jej buf6o bolekt fapow6z. Sz6n6bz n6w6bn6z6z6z, fo to w tutym ft6cz6z6z ko wjele rana temu, fct6z6z n6f6te w najf6m ft6cz6z6z. Sz6n6bz f tutym p6fch6w6n6jom na to p6fch6bn6z6z6z, fo p6fch6cz6z6z temu, fct6z6z ta bufch6a treba a bej f6ba, d6w6fch6z6z6z6z h6w6n6jch6z6z bycz a niz na p6ch, wjazy taf „fct6f6.“

S blifka a f dal6fca.

W6w6fch6t6w6m n6f6fki g6nralni f6w6f6z f w6w6w6mju p6fch6z6z6w6 alt6b6tej w Hamburgu je heb6 wotm6w6fch6, lub f wotf6w6z6wanju wo alt6b6te f6w6fch6z. W6n p6fch6: „So by fo lubow6 w6fch6k6wanje ftacz m6fch6, — (to je tez w6w6b6ft6 now6ho cz6z6a, fo g6z6z lub wo w6fch6z w6cz6z6w6f6w6je) — trebam6z 3!, milj6n6na pow6b6f6w6m w6fch6f6w6n6z6z6z m6w6fch6z a j6nf6fch6z; d6w6f6w6 hu6w6m ftap6cz6z6z je hrom6z6z6z, tak b6rju hacz6 w6fch6f6w6z6z a bejm to b6f6z6z6z fo najf6m w6fch6k6wanju wofch6w6z6z.“ Szct6z6z je Am6rica doft6n6z6z6z, to d6rbi fo tu tez ft6w6cz6z6z.

Sam6w6fch6z redaktor: ftar6z Wyr6cz6z w Rog6z6z6z6z6z.

Bom haj Bóh!

Sy-li spěwał,
Piluje džětal,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj učny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał,
Swérnje džětal
Wšědne dny;
Džěť pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh éi khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřěw ée. F.

✻ Sserbske njeđžělske lopjeno. ✻

Wudawa jo težda wobotu w Smoterjez knižecišćeženjow Budyšinje a plačči štywórtlětnje 1,50 hr. s portom.

1. njeđžela po swj. Trojizy.

Psalm 2.

Přěchd namu jěti jedyn profeta šareho jatónja, kiz je tutón p'óm p'af. Wón hlada je swojom duchownym wóczom na jenu daloku polu. Switanje leži na polu. Zola tam na polu njeleńžeji hójata czišćina. Wot daloka heur hlychi profeta wuće schunjenje a hrinanje, jačo by tam wušte worjo hwođert wotewrilo. A profeta hlada hlyčće ras radróbn'jcho — a w'đzi wušte worjo wot wšćelatiš wjas hlowat, jena wušta hromadźina luda ho tam wotrówa. Niz wjazy jenowitwi, ale žyle ludy — tak ho řda — řu tam hromadže pšichšće. Šćóhja je to činil, řo řu nute ludy tam tak jeneje myšle? Šćóhja tam řtawuje? Wón pokřucha, a wón řo řtřózi. Wón čhěbđa jich wobřejmowěz ř Bohu ř nowa porjadowac. To řo řim wjazy njeřabi, řo dyrđa Boha čěčeji mjeć a tak te puče řhodžć, řaž wón dže — ně to dyrđi wot něšto hinoč bweč. Hanjaze řřowa řo wurpaja a runjež njeřřu wšćitke te ludy jeneje myšle, to ře je tola dobywat. Wóni wothłowawaju a pšěčo možnitřho posčěnje řo tón bláh tych ludow a potom potaže schunjenje jich miřćionow hłohow tych čłowjetow rořkubjenje tuteje řřowadźišny: „Wu njeřamny wjazy, řo Bóh a jeho řyn řeluh nad nami řnjeři. To je dolho dořć řračo. Nostorhainju jich řwajřki a cziřćimny wot řebje řch řčřtyř.“

Šnajčch tutón wobras? Waryw tuteho wobrasa, řorňž nam řtary profeta potaže — njeřřu hlyčće řuche, wobras hlyčće hłowow njeje, pšćetoz džěňša řo hlyčće na tutym wobrasu mótuje. To je naš čřab! Pšćirunaj jenož ras tu malořć řčěčćajanskih notwínow a řčěčćajanskih řnitřow našćeho čřaha

i tej wušte čřějódnu notw'now kiz řčěčćajanjewe njeřčěčćelnje napsčěčćewo řteja, a ty budžěch wěřnowěz řřowot našćeho procy řhonic: řčřalojo teje řenje pšćirunaja a řnjeja řkřadujia hromadže radu pšćěčćewo temu řnjejeje a jeho meřćařej.

Pšćirunaj řčěčćejanjске domy, hđžě řo hlyčće rano a wječor a řa řřdom mody — ř tyni, hđžě řo wjazy njemodit — hłai, tón řamřny wobras. Pšćirunaj řičřu tych, kiz hlyčće řemřki řhodža ř řičřu tych, kiz radřcho do wřczmy, do řheatra, ř řewawaju a ř wšćelatiř druřim wřšelam běřaju. Wot řo řčřelach, ř tych woryřow, řž dyrđjach wodžerjo luda bweč, je njewěra nutyřpřichřla do wřřěch woryřow luda. A tam to ludy řo něř to njeřłozě řčřeti, lud něř praji: Njeřřu žane njebjeřa wjazy — derje tak — něř čhemy řo tola tu na řemi řěje mjeć řačž dotal, něř čhemy řež řaž čži bohacž, našće řřiwjenje wřřiwac. — Tych, řž něřtle ř něřřim wjazy řwofřoni njeřřu, řu řčřejara wjele, pšćetoz na řařřu wučřu lud najradřćho řřřhłuda. Wóni čhěbđa něř Božu řpřej, řoj řež wónny řraj a řwójbu a mandželřwo daloko přeč cziřćimny. řoj wóni čhěbđa ř pulwom a ř dynamřom notny čřah nutyřwonic.

Šđe tola džěňša naš čřab dže. Wý možny to, řčřotž řo w našřim řraju řrauje, ř řenym wobrasom pšćirunacž. ředyn řčřejny čřah řěbže ř wušte řřěřćnowězu řwój puč. W čřahu řěbža řuči řveni řubjo. A wóni mařćinje wójujetaj mařćinista a řepřej njeř řobu. A wóni dele padnjetaj ř mařćny řwon na řemju. Mařćina něřtle řjes wobřerja dale bři. Ale řudjo w čřahu tole ničjo njeřřonia. Wóni řo tam nutyřa řměja, řija a řřowaju dale — a tón čřah bři ř wřšćobněřnej řřěřćnowězu pšćes mořty a pšćes řunle — bři řčřezjo dale pšćes

Wóh je nasz Wótk, nasz Knjes a fastarat.

Szóh: Kal kráse samozenje.

Mótt ípewaj Wóhu, duscha,
A wutroba Tom' dai;
Sój, wórta Wóhu kúscho,

Schoť stánie hwétn hłada
Na B. ha Zafuba,
Eszej jecho pomoz jada,

Móh niewučerpała!
Wichomndroćki, luboćki, hwénoćki
Tch' stłutt pėruwa,

Te njebiećca a łanjá
Se wóćm, schoť wo nje nich je,
We wóćach rybn. w spęta,

We wómóh je wóćkej nuży,
Też hamóh je hwjereć;
Ma jedź sa wóćkiel ludy

Wón žanoš' noćže stómódźki,
We nuży mowuśćkićki,
A hódž ho hdn mek fómódźki,

Wón hśtydži wóćchí přstómý!
Třolchí, kš je wóćowam:
Raf tych, kš žehó hódža

Eszo čłowjek n'ehorď w hwéćze;
Lo k pabej pščinjeke —
Wšče wěrne Wóže ržčęzi

Wščińdž, Wóžo, je mni s'nowa,
Wóh mój šy wóćbainje.
Móh duch ho tebi wóka,

Wšče tvojju pomoz mi,
Wšchoł na tebie ho spulčęža
Mój duch a wutroba,

Wšče tvojju dobrotu,
Mój Knjes a mój Wóžo,
Eszo tebi porući!

Wšče tvoj žohnowanie
Pram í njebja łódn čkah,
Nech twója wóla šłanje,

Wšče wóćmij žal je hnadny,
Raf móh Wóh' hrownyćka!
A tola šym ham žehó,

Duž čhu tež wšče wóćhejo
Wšče móje žime dnj,
Zom' dáfnyj wopoz palčę

„Wóćęhnjenje bejbe hamčo a pšćillad. Ničo njeje bóle
nušne a bóle štukowaje hachó tole. Tu mamy hnydm to žyfu
křtuwóćez luteje wjeje nalezéřoće. We brachach a njebostach
tvojich džęćzi mašč spšćitel tvojich hřabóćęm; duž njech řu
eży krute ponnánie; wóćęhniť ham řo hřicęže ras f nini řobu.

„Wóćęhnjenje to řéka, řaž nićtón praži, to wóćowanje pšče-
eżywo hebí hamemu w džęćzoh dale wóćowáč! Hódž ty ham
wót hebje to nježadář, řidžtož ty wót džęćzi hebí žadář, jměšęř
mało řobja tež f tym najřičęřim napomínámj. Wóćęž pať
řam dobřeho pšćillada dawáčř, tam budje eży to řošće; wóći
čřinja po tym. — A hewat hřicęže luboćki!“

„Luboćę je sa
able wóćęhnjenje to, řiřtož je hřizýo ja žyfu hwęť pšćitřohy a
eřłowjekow; njeje-ři hřizýa, njeje řweća a řwójerjia, njeje-ři lubo-
eřow luboćęje wotřošęř, řiměř džęřowne řwóćicęř, řwřicęř tež
hewat we řhduřčřich wóćřejnoćčach žive bylo. Schoťř hřwójeho
džęćęja řwójerjia f řutej wěrnej luboćęju pšćini a wóćhřođa, řčřini
jenu řwójerjia fa paradiř, ftořehož řo w řošćřiřčih řřach f džá-
řowánjm dopomnija, a bawo jemu samozenje řobu, wót ftořehož
je tež w řhduřm eřagu žive řaw toł bówaje danię; řajři eřłow-
wjek nićęř dobre mozý w džęćęju řbudžuje f wšęřelemu řoćęzjenju.

„Je będnym tola te nam dowěrjenje džęćzi řaf prámje f
wutřobu luboćak, a řo będnym to, řchoť nam na pšćinawróđęnej
luboćęzi wóćowánie, hebí pšćęzo ři nowa wót Wóha wopřokřiti!
Luboćę je řaž to wajřęřide w řwójerju hewat řaf tež to najř-
eřęřide we wóćęhnjenju. Tola durbí to wěrna luboćęř byčř, niž
řa „wóćęznja luboćęř“, ftořaž řelko řšadžanja na džęćzi pšćinjeke!“

„Wěrna luboćęř njefnaje luboćęřow nana a luboćęřow ma-
eřerje, řaž to řaf pola Zafuba a Nobeřti bę a řelko wóřowř do
řwójřijy pšćinjeke a řwójnajt, Eřawej a Zafubej, řwójerjia řaf
řáčęřm; řaž řajęđoćęzi!“

Zorfej a řtat.

Wuczerjo na ludowých řčulach a nabožina w řčulu, to je
wóćęřbie, řaž řobu najřobęřebčęř přařęnie, f řotřymž řo řaw-
řiši řaběrač durbja. Starřki řu řegoda neřķe tež wóćęřbie
f temu řwóćni, řo będný řo mjes řobu jęđoćęřti a řřwóćnadnje
řřwěmadne práwa řwóję a řwójč džęćzi řařřawómali. —

„W tuteju přařęňuju; „wuczerjo na ludowých řčulach a na-
božina w řčulu“ řhonińy f Węřřalřteje neřčřto řara řojimowje,
wóćęřbie nęřa w řalkęř řojimowázę řehoda, ftořę řwóćo řřw-
řičřišč, řo „wuczerjo“, to řéka řotom přařęžo řaf wjele řaž „wřčřizny
wuczerjo“ na ludowých řčulach řy pšćęřizno nabožinje, f najř-
mjerřišča pať tola pšćęřizno konfeřionelłnemu řořimowjanju
řo řčulu. Węřřalřte přowinčialne wuczerřte towařřřwo je mjes
řwójřimti řobuřřawami wóćřobowáčo řo řęřičřizny jenořřiwěwo
ř nabožinje. Wóćřobowanje bę žýle potánie a wono řłewi tole:
Na wóćřobowánju wóđželi řo řič 425 řobuřřawow; f niř
řřobowáčę řř64 řa řo, řo řb nabožina w řčulu wóřřata; řo je
řič 93,8 wot řa; pšćęřizno nabožinje w řčulu řřobowáčę řič
254; to je 6 wot řa. Ča konfeřionelłnu nabožinju w řčulu,

Winołowotčę, ftořęž maja řřčęřęřčřny řřawřři
a domjázř pšči wóćębnjenje džęćzi.

(Přotřawčowanje.)

W řwójim přęđmóřřtu řo řutej nužny wázej wěřh poda
superintendenta Cordes-Wřřęřankř tež pšřny, řaf řo durbja
a móža řite winołowotčę dopřelnye. Dopomni na jene řřow
ftořęž praži: „Wóćębnjenje, to je wóćęhnjenje bejbe hamčo
a pšćillad a hewat hřicęče řuta luboćęř“, a pšćřpomni f temu
něbže řoř:

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbnv stałok
A twój swjatoł:
Zradny je.

Za staw spróny
Napoj móčny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwoś da

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džeń pak s tawja,
Dniš daty,
Wolpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew će. F.

✻ Sserbske njeđzělske łopjeno. ✻

Wudawa šo tóždu pobotu w Smolerje; knižići ščežerni w Wudysčynie a plaćki štydwórtlětne 1,50 hr. s portom.

2. njeđzela wo šwj. Trojizy.

Lut. 14, 16—24.

(Wo wulkej wječeri.)

„Ma jemi ničo njeje darno, jemu niž kucjerč“, to je rěč, kotruž wjeleži husejšeho hłubšec, a wěšta wěrnosć w njei teži. Šwj čyenu wor ludži něšto mječ, jemu kuznbu wol nich žadamy, bo bydny něšto la naš čyni, dha by njerosom byl, hěbi to dawno žadac. Tak njerosomny ničo njeje, so wol džěłaczerja wocžaknje, to darno ja njeho džěł, tak njerosomny ničo njeje, so by do kanoaw šěł a tam wšelafje hěbi wu bjerł a so by je potom darno hěbi žadł. A wša tamna rěč: „ničo njeje darno“ dospolnje wěrna njeje. Škof wjele je tych darow, kotřej s ruki našeho Boha došlawamy a wón nam je dawł darno. Powěć, kotřej dydnamy, woda, kotřej pijemy, pycha Božje štwórbny, kotřej napohlad našdn wutrobny šwj. hěli, Boži desčezj, kř žašće pěl napowj, šwjecenje Božeho hłónczka, kotřej jemny wobzjewł a nam šwěćo dawł a našdn džěłam, — ššto je Bohu bdy ja to něšto šaplaćj? Wjerěła: „wšakito darno s luteje wótzowšće, bóššće dobroty a šwj. wofše, bres wšelaje mojeje šaplužby a došwjnosće“. Ale njeje hulo došej tak: došćo to wšakito darno mamy, hěbi so wyško došej njewožamy. Wn mēnimy, to dych: to wšakito tak byč, my wóřkótamy a šo wóřhorim, šdy jo po našdn wšakich bohacze došej nimamy, měšto teho, so bydny s najmjeńšcha šo ša to džafowaj.

A tak je hašće pšči: duchownych darach našeho Boha! Wšakitón trošje, wšakitón mječ, wšcho wjekele, wodobawnje hěčow, nadžjny ne wumrjecju; wšcho dawł Bóh darno, haj wón

naš biščeje prošy, so bydny jeho dary pšchjjeti, prošy: „Daješ šo njewoac j Bohom“. Ale tak wjele čłowjetow je, kotřmj Bóh tute dary pošćiknje darno, ale podarom. Woni je njawođa Plaćki to tež nam? Prubujmy šo po křabnosći našeho šwjateho šćenja! Šóřte bo'ojne šwonjenja šu, kotřej je hospodač w šćenju dyrbał čyni. Šwownj pščečelnosć wóžj šapwěram a wóřčotwórcem. Ale jeho pščečelnosć a lubošć njewuštaje. Wón nadžjny njeshubi. Še jich wjele, kř šu jeho pščečelnosće šapwěł a wón pščezo j uowa šwjotich pššlow šćajc, kř dyrbał k šwjedźenškej hěčšjnje pščečepščeč, so by jeho dom polny byl. Šw, so jeho hłóš njeby podarom šakřuczał, hdyž džěnja wabjo a prošcho do naššće wutrobny křučaj: „Božje, wšakito je hotowe!“

1. Bože pščečelnošće. 2. Čłowjetow wotmółwjenje.

I.

Denšakšće šwj. šćenje njeje čěško prošmječ. Šesť nam Boha pod wobratom hospodarja pščeč wocj. Itaja, šo by nam jeho šakřowanje a čynjenje prošmšćiwje čyni. Bóh je hospodač wulkego domu. Wulku wječer, šwjedźelštu hěčšjnu, k kotřej š wulke pšchjěhny čyni, wuhotuje. Wšelafje wjeleše a wužiwanja dyrbał hěčj wofšewčej; šo na štarosće šabot, kotřej dymac maja a pošlyuzeni šo domoj wóřčja. Šcho je s tym měšjene? Duchowne wužiwanja šu, jěđ ša dušny, kotřej Bóh nam pošćikuje. Wž jenoz čěłna jěđ a pieže dychi našč žadanje byč, dušcha dže tež něšto mječ, hewak trada a šawutk. Wona na žadanje wo Bohy „Šo tebi, křnje, šo mi šćěže“, praji špalnšta, a na druhim mječje špěwa: „Šako jěńš jačšj šo šymnej wóđe, tak šobčnje moja dušcha, Bóžo, k tebi“. Wšeh

wonaj; so macz dżęscju kłazi, męsto teho, so by dżęscjo maczeri pom- hafo, kłozaju ho na tu jaszabu, so to dżęscjo, kotręz ho po puczach wuhobduje, kotręz je; macz; płęc; a czięscięz durbjata, po dobrych puczach njękubdżę, so ho zwęsczaje supniczi, kotręz je macz czięscjika a niz dżęscjo, dżęscju nohu kłonzaju; so tofej, ja kotręz je macz dżęscju a wodu pichinjowomacz durbjata, dżęscju godot stajot. Dżęsczi, kotręzmz ho domacz wuchito pichintuje, njęmōzja bycz dobrz schulerjo a kłmami cżlowojo.

Węna luboćz lutuj i kłhojaniami jara, żenje pał njękubstia roshńawana, a dozła żenje, so by ho wjęscjika. Żenje sahaba reła: „Dobaha kłowu, poloż puc: do sofa; dobaha polobadsjenje, lutuj kłowu!” Kłunje tał pał węgna luboćz wē: „Witajcz-li kija ja dżęscjo w 10. lęcz, njęmęjczij kija kłulneu dołcz ja piōt wotolo dżęscjca w 18. lęcz!” Włędowichim: kłoznje ho wono po tm, kaž Wōh knjes swoje dżęczi woczęhuje: „Kłozoj tōn Kłujes lubo ma, teho wōn ponuczę.” Kłōzde schuwitneno bał ju kłanu najbōle, tola to kłōncze dżęscjca kłejni ju kłutu, a dżęci pichindze, na kotręzmz dżęcjo ju kłoznuje tajęego bla.

Woczęhujenje kłameho kło a pchitkad a hewot niezo kłhba luboćzi! Zu macz połkwo wo najwaznijich dżędacz, kotręz pichj; woczęhajuju wuzbawcz macz!

W nalęczu.

Zsedzaj ruznje pod wuznijowym kłstomem. Nadobo sa- futa na jabłuzinje pōdla kōł'a. Czdu cże tōn kładla tu we sakhrodze a njes kławżenienti? tał ho woprajczaj. Węscj szcho? Pýtalche ja kłhędauti, niz ja kłwōjiti. Wēma kłan do zpla žanече. Sñędaczje nalęcz kłwawczaj wýtalche, so by tam kłolina kłwoje jeřto kłjęřka abo poloziła. Kłkizj starczej stej cżornje durbaj! Żejta a mōdce pichowōtaja durbim waczkam, wōtaja je tał rjez pichiridowim kłaršim.

To kłwadz wchitko wēřki Szu ho pał pýte tym dopomiti, se tajęego ho itana też w durbim. Wnězjo placzajow pichirunaj cziōtibej wurrobje, pichede wušęem dżęczajej wurrobje. Żejta tam ku, so bydu ho wuh'anjem. Dōczęzje też dobre kłw- mjęcjkta, do wurrobu pōlōżene, so bydm pichinjękhe dobre plobdy a žuč, to ku te dobre mozjo, so bydu rořile, pchibiwak a žive byle. Zu pichindze kōłka a pýta ja kłhędauti, hōbzj by swoje jeřta kłmestnita. Kłwōbōji ho, pchindze kłamo do sakhrodow, do domow Tutu kōłka je tōn kly. Wlata kōłlowe jeřta maja wshelatu barbu, žyle ta! 'o trēbne. Tuzeho kōłke jeřta runj; tał žyle kaž jo trēbne: pýkane, mōdre, brinne, cżętwjene, žp'e kaž ho kōzdemu lubja. Tutu jeřta, tute ite kłjęmęcjkta kłomē- řimuj, pichidowne kłwēřku, cziōłsktu wurrobu namakawjchi, do tu'ęje. Tam ho wuhlamu; kaž ptak kōłka pchitkadbja ity kōłka, so by ja nimu pōslablał, kłumjenuje te prawe jeřta, haj te prawe dżęczi, haj kłamo durbim wscje jeřta a wscje prawe dżęczi, a wscje wōjanje potom jehō mōdy, tōn mōdy kly w mōdoci abo starej wurrobje. —

Š kłista a s daloka.

W Wudyjichnje wotmē kłwōjtownu kłwaju tež „Towařstwo pomozh herbřickih študowacych“ swoju kłownu kłromadzijnu. Knjes sarat Kłwa-Wudyjichij rosravrajčije wo dżele towařtwa a wop- nomiti kłwercę męřtopięczęhby knjeka direktora Romafa-Wudyjich- sęęego. Sa noweho pchędęhdu bu wuhwoleny knjes sarat Wę- dursęta. — Towařtwa pomozh by nętkle wjele pomhajaju mēlo, ale jemu pōbracujaja pichimēřene kłręki. Njęd bęchu jeje pod- pjery w męřnym cżahu swojebelaze a rjane, nętkle pod tajęe dro- hotu ku wjedobabaze, pichętož drohota je wōkubitna cżęja nętkle sa kłudowanje a študowacych. A tola mōřto towařtwa wjazy wu-

řtufkowacz by-li pchede wscjem wjazy pchjowniřka a pomozh wa- matato mjes najčim ludom, kotremuz tola jehō řtufkowanje pchede wscjem kłuzicę cže. Szcho durbje, jeli sa ho kłhęcže wjazy Szertow řdaluje študowanja — dołęz drohota kłaj nuzuje — hōzj tola tał nam bido na wozach pōbracuję? Wo bydu tola kłaj wjele s kłmym pichinofřtom abo i jenotajnym pich- inofřtom towařtwnu pchjupitli abo jo hewal pchęs dary a tež wotkłasana pōdjerjali. Wřstętož je kłaj wjele Szertow, kłiz to mōhli! Cžehodla to nočęzpli kłwojemu narodej w cżahu nuzy a wōjowanja na pomoz pchjuzę?

Tež „Sęerbřile knjehow towařtwa“ wot wē kłmšpnu řjedu kłwoju kłownu kłromadzijnu. Żeho pchędęhdu pōba rosravru wo jehō dżele a nalęczkōczaj — a njękubdujčje; nuzaj, Šlicę- bowanje pchędępolozji pōkłanik towařtwa, kn. faraz kłchjaj- Mateczanski. Do nuzj, t. v. do dōłha je towařtwnu pchjichę pchęs wudaczę kłwojcie pōkłębnęje knihi: Domjazajo pčadę, abo nē, my drje i tym nęřčto wopacņne prajum; wudaczę jeneje knihi do žyla a tuteje pčadęřije knihi woķębję bē winowotočęz towařtwa — do nuzj a do dōłha pchjinhęje towařtwnu kłwotočęz jeneho dżela najčichj ewangeliřki Szertow, kotręz tutu ja nič wudatu knihu njęřchjowitneme. W pōkłędnim cżahu buchj nęřtore nēmije pčadęřije knihi rosrōiwchowane, wo wjele drozjche, haj 6 kłroz tał drohe a Sęerbjia ku je kłupawaj. Njebj pčedowanje w macznejnej rēczji tež s najmjeńichu runje tektu wuhřtowalo? Węscje tola a kłhęcže wjazy! A hōzj je tutu kniha jenož pčeni dżel, pčręnja pōlōzja, dba tola s mōlom niz kłhęcže tał droho, kaž jena nēmsta kniha. A druži dżel pchindze, tał bōry haj towařtwno s tutech wuhřtōczow wuidęje, do kotrędzj je pchjichę pchęs — Szertow.

Szu wōkubaj, w kotrędzj bu kłaj wjele knihi pchędajuch, w dra- bich pał jašo bē kłaj do jara malo, je to w jakej Ružizj bido tał, we pൃweř pał woķębję. A tola trębaję jenož kłwōřadnemu buchowownemu kłiz, a bido dotanęćej knihu. Kōłk 12 hr. pčaci wona jenož, — tektu was 12 hr. pčaci tał nęřtorey a nama, hōzj k wscj pchindze, niezo, řwajmjeńichu niezo ja durbju a niezo ja dōłke kłta.

Tuž, schjōz kłhęcže kłwojeho „Domjazęego pčedarja“ nima, njedj řebji tajęego kłowu dom wōimje, niz wōřad, so by řwřōř- řchęny nęhđze wotpōczowacz durbaj w kłuziku, nē so by pčedo- wak Bōže kłowu w macznejnej rēczji pchęřer i maczerje abo nana abo dżęscja. Š tym mjenujaj towařtwnu řmōžni, dalęcže pomōżne dżęlo ja nařčj lud dołonęczę. Wscjeho ho jara, so bychmu ma- bogōnu herbřstu porytu na řęcznu i wotacžanju wubali. Wp; to węscje nęřčto jara rjane bylo, tola tu kłwilu je to mjemożne. „Widęne drje budje, s pomozu najčeho kłwienta „Bombaj Wōh“ najtawki ja ewangeliřkajuz wudawacz męřto woķębitęch leczajęch kłwientow. Tola tež na tute mēlo ho dżiwacz, jeli so wōkřęnjořęte to nętk kłmōžnja.

Š tymu pōkłębnęmu wōřamtnęchmu herbřtu řwajřawam řjedu. Njęd nētk nęřčto hōdnęho je wscjeho teho wuradžowanja a jednacaja sa nalęč kud řbywa.

Žyrtej a řtat.

Żedym s kłuzicęch buchownych, t. k. dr. Gehring w Zoblar- dje (pola Lubija) bu do ministřia za řtawne dozw; (Wohp- řatřiministřerium) wuolany. Że to tola kłhęcže jene pchj- wōřnjace jara sa to, to žyrtej a jeje řawojizny tola řtawitja jo dobre a řwřijęch řraja a luda, a jene woķębitje pchjōpōczęje řa- kłuzibj řpmnjeneho buchowuwcho, kotręz woķębję na polu řuřta- łownęho miřijonitwa, a tam woķębję sa řawaranje a woczębnę- nje maluch dżęczę dżęla. —

Sy-li spéwał,
Pilnje dżéłat,
Strowja ée
Swójhny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróczy
Napoj mócny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Pzez spar mérny
Čerstwosé da.

Njech ty spéwał,
Swérnje dżéłat
Wšédne dny;
Dżéł pak swjaty,
Duši daty,
Wolpočá ty.

Z njebies mana
Njeh éi khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřéw ée. F.

Šsersbske njedželske lopjeno.

Wubawa šo kóždy šobotu w Šsmolerjež knižničičečetni w Budyščinje a ptočj šchwortlětje 1,50 hr. š portom.

3. njedžela po šwj. Łožyz.

Łuk. 15, 1—10.

Kajki je napohlad našeho Šbóžnika byl, njewěmy, wobrafaj wo nim š cžaja jeho křisteho žywenja nimamy Šbóž šu najhlawniřki mołerjo wšćitřich cžajow špy a', jeho wobličejo a postawu wobrafowacž, je to wšćat wšćeje čžeje hódne, šu tež woprabnje lubosne a frašnje wobraš šhotowal: ale te tola jenož wojnamjenja, kajki šu helu knježerjo wobraš přečstajeli, niz kajki je byl. A tola mamy š prastarych ščšečanjšćich cžajow wobraš, kotřž nam niz wobličejo našeho Šbóžnika, ale jeho šruikowanje přečstajaja. W štalobach, na to rěčž město šom kři, šu daloko podšerjše ščbby. W nich ščšćenjejo w cžahach přeščešćanjo wušćowanje pytaču, tam tež šwojich šemřetnych šćowacu. Na ščženach turyč ščbbow družby šnamjo pašyřja nabeđž šć. Kiž namafam wowečjeřku na ramjenjomaj nješe To bē króke wušćacže ščšćejanow š šwoj:mu knjeři, džany wuraš :eho, šćotž bē na i čch duřki čžniř, šćawišna jich žpěšo žiwjenja. Wón bē jich, twā šćabjerych pytal, namafal, domoj donjeř. Njeje to tež wóje naučowanje?

Z njemy — kajta to šrudoba, pyttany — kajki to křošć, narafany — kajta to wjeřele!

Šćabjery je kóždy, kotřž Šbóžnika nima. Wón šo wozwř nima, kř je šo wot pašyřja a šćabla wobžělita a něto heli bole ponhacž njewē: wóna přeščo ba'é do puřćiny šćubži, nješ čšerjemi wšćajoj wostanje a šćončnje jatwřti abo wot džiw čch šćerjatow šo rošćerba. Wón je kaž křošć, kotřž je š wšćacnje wupadnyř, přešćo šćubje do procha a blóta wjařnyř

a šam š njeho wuicž njemóže. Na wšćelatore wošćnje móže šo čłowjeř šćubiež Wotwja š ho přešes šwoju w'nu šćabudžita křošć je šo přešes wim družich šćubřil. Tak je tež š čłowjeřtom. Něšotřžšćuřž w džěčaznyř čćach pod dobrim ščšćejanšćem wušćowanjom šćešće, bu šćomacž š dobrim počšćam džeržany, w šćuli we wšćem dobrim rošćowowanym, w'w' po šćožnyř mod'šćow šćarjch ju nošćeny, š mod'šćowe, š Wozemu šćowu a donu wobženy. W tutej džěčaznej pobožnosćej bēšće wón šćožorny. Ale po něčžym družij duch do jeho wušćowanj šćašćany. Šćajne napominanje a wšćenje š dobremu bē jemu wošćidne, wóř njekřošće přešćo pod došćadowanjom a wšćedž-bowanjom šć'ječž, a'é džyřšće raš šwoju šćubowu wuřž'wacž a šwoje unčež šam wólečž. Duž šo najpřjódž jnutšćowanje a šćončnje šćano 'čž šćowotorenje wot šćwojich došćabnyř wošćerjow wotšćěł a přešćo šćubje do hřěcha, njewěřty a hanřij šćapadny, kař šćubowo, to Bóh w nješćečach wē, a něšotřžšćuř šćrudna nanowa a mačšćana wušćowu to tež wē. Ale tež přešes šćawinowanje družich móže šo čłowjeř šćubiež. Šbóž je džěčejo drje šćšćšćene a w šću'č šćšćšćšćanšće rošćowowanje a wušćubšćanje namafala, ale w domje džany dobrzy jandžel knjeřšćiro nima, ale šli duřšćojo, šćwada, rošćora; šćšćawanje: nješćawšćowosčž, šćwětna wšćil, wušćšćšćowanje Wozěho šćowa, šćwřtwje, wěřty: njeje 'am dom na tym w'na' je šćo křošć šo šćubi, Abó šćbž nawopak w domje wěra a šćšćšćanšće wošćacnje šo šćoji, ale w šćuli duch knjeři, kotřž šćšćšćanšće wěru a pobožnje wošćacnje šćawanje abo pošćajnje podmřćawa: njeje šćula šćawinowala, šo džěčejo šćowu wěru a šćwojeho Šbóžnika šćubi? Abó šćbž w něšćajšćej džěłatni lořta, bješćožna wšćil knjeři a čž, kotřž nješ džěłacžerjemi šćowo wjeđu a jařo wobšerjo

nažajeny, staženy, bóle hacž hebi myšlisch. A nještož ho, ždule te džęci tež hjom. Njemowy, scho je, hacž staršy to njemwža abo wšęch wodžedža. Zo přenje by jara sudne bylo, to druže pał njemělo žaněp samohwjenja! Wocž a wušchi wocžnjecj; to tu čta, a runje 'at hułu santacj, so žane nje-přichodne słowo njemuczejnje! — Haj, jenuxlive słowo móže hžo tajta matka bęz, kotřž porodži we wutrobje džęčęža teho sleho wje'e, wohebeje. Sažo njepóčęnjive hłowu, runje 'at pał tóžde hłowu hžy a swabž, tóžde hłowu selenja, tóžde hłowu, kotřž bęz přęnjaje. Džęčęža wutroba je i temu kaž wola to nalečžu, polna žuboh mowoto; šernjako, žž do njeje padnje, přamnjeje wjelekróčnje plody! — Džž h'adaj, so tóžda tajta matka, kotřž papadnyc; — snicęžč móžęsch, tež snicęžč; 'at někotřž kuli druha tu tola hi čęze lęta, kotřęž ho njedohladč a to'wž papadnyc njesandžęž; nježu to jenož třęhi a hłowu a'e tež wšęch móžne dwęha, tak tež přęhewwšęch wšęch přčřilabž, kotřęž přęch štiti dawacř!

Zvręej a stat.

— „Wojowanje wo ludowu ščulu njeje politiske wojowanje“, tak proja čži, tžž ja nju a přęchęžwo nabožnję ščulu wojuja. Tu je dobre, so hebi so přęchęsch jenu hłowu, kotřęž je šakki minister kulta Flešner, — potajim něčęš, tžž to wjedžęž dęrb, — proja, a to přęch šromadženym sozjaldemokra'iskim wučerjem; wón rjeknu: „Njesapomęče, so je to wojowanje (wo hłowu ščulu) hamo na hebi jenu wušę (eminent) politiske wojowanje!“ W tym je minister jenož wobtęčęřil, ščęž dawno hžo wutřęchym a prajachym, a'e po woli a přęchęž šakšupowarjow hłowoweje ščule drje 'o njebudžę.

Kaž pola nař, tak dje to tež druždže nětkę wo nabožinu to ščuli, wo nabožne wocžęnjnje džęci a młobžiny. W tantonu Wasei to Šchwęž je lud wo tym wo hłowowal, hacž na ho wo ščulach rošwucžowanje wo nabožnje hajęč abo jenu moralne rošwucžowanje wo dobrých wobčřilach. Se 6000 hłowami wječřšim wuprajčim ho wobw'ęro tutoho kantonu (wotřęha) ja nabožne rošwucžowanje a wotpokasachy i tym w'chę pošpach, kotřęž čęžęch sozjalistickę kaž jenož hłowne wocžęnjnje džęčę a młobžiny dępčęž.

W Čšlachu a Vothingstę, kotřęž stej nětk pod nadnjęžšwom Franzowstęje, wojuju ho wot franzowstich nowin přęchęčjwo nabožnej ščuli. Po šakonju hu w'chę ščule nabožne, konfesionelle. Tu a tam hu pał hžo soz'a'istickę gmejnjstę tady wobšamtkę, so ma ščula bęč bjes nabožiny. Hacž dotal drje wušęnosęč; tute wobšamtkęnja njewobtęčęřčim, dokęž hu přęchęčjwo placžazim šakonjam. Čęš'o dale budžę? Węřwunjacę a nabožina, nřž jenu ewang'ęla, ně tež katolika; ščhdnja pał nětkę hžo přęch to, so je jich mnohř wučerjow bjes nabožny, runje tak wučęřč, a to mjes tymi; tořž se smušowneje Franzowstęje přęřidnu. Tak hu přęhi ewang'ęlickř ščulach wjele wučerjow, tořž njewjedža, scho i nabožinu.

Zvręej a stat wo Ruřowstę, to je stat ham sažo, kotřęž dęrbilč wřęhje sudowacž, so by w' dšal, hžę puč wjedžę; kotřęž je ruřowstę lud ščol abo 'ępje, po kotřęž hu ruřowstę lud čęřęny. Komunikařka strona je tam hłowneje rěčęo čęřęna, so by „zyleho řwajęcho duchu“ — tak ho proja — we ludu wutřęla. Duchowne kniři, nabožne přęhi buchu po węřęch šakadach snicęne. Jednu duchownu wo Drenburgu, pola kotřęž někotre nabožne kniři namatachu, hu tehoda do jastwa čęřęnjeny; jęho winowachř, so je nabožnu přęřiwęru

špęchowacž čęž! W Wořtwje hu komunęstjo wubjęř postajč, kotřęž dęrb wšęch njętrębowwšę kniři snicęč. Ščn komunikařat abo ta wušęnosęč, to'wž je tutón wubjęř wutrowčka, njenuje ho „komunikařat ja rořhřwętenje ludu.“ Žako njętrębowwšę kniři maja ho po jęho poručnjosęž snicęč, nabožne kniři, nabožne a žęřkwine nowny atd. Potajim do čęřta wuwęnjęč ho dęrb w'chę, ščęřž i nabožinu a i žęřkwine wřęnuje. A tola runje je, kaž tež tu ras přęchym, to Ruřowstęj hžb a žadanje po nabožnjich třęchach, wohebeje tež po biblisch. Dopolnjna ho tam hłowu derje mate, wo nusa wučęř, so ho mod'isch. A pola nař wo kraju a ludu? Wo tym měřęna njeje tu nusa hi čęze wulka do'č. A scho potom, hžž wječřęha přęřidnję?

Njebžela, šwaty džęn!

Čłh: Šso Woje džęci wječęleže.

Džęň i Woja šwata njebžela
Nam i wječęlešęž přęřčhabža.
Nařž Wšž džęň šwętko řčęřnj je,
Nam Ščęřnjik přęřnjęř žiwjenje!

To je tón džęn, hžęž je šnjęřęčę
Knjęs Jeřub řęřęřęř štamp je;
Třofčt, prawdowč, ščžnosęč, žiwjenje,
To wšęch přęch njęho nařę je!

Džęň duřę, mějęčę wječęle,
Džęň řšhabža šwętko njebžęle!
Nřř mamy i Wořom řjednanje
A řęjmy wo džęčęřatwoje.

Džęň řębny Wšž Knjęs řwęcęřil je,
Čęčęč dnjow Wšęchomžny džęlasčę
W nich řšworic řwęř je njebžęla,
A jobj' pđdobi tež čłowjela.

To je tón džęn najřřařnjšči,
Po řčęčę dnjach řřřřřřř, wječęřčil,
Džęň, kotřęž Knjęs nam čęřnj je,
Nřž šwętko do nař přęčęč čęže.

Na tutny šwajęm Wořim dnju,
Šso džęřęny i hłowu Wožęmu
Šo duřęha mozy nabudžę
Ša přęžm potw žiwjenje.

Nam Wořo tón džęn požohnuj,
Tu duřęha, čęřč, wobaruuj,
Přęch šwajęh' Duchu baj nam mę,
Šo řadžę we nař řřčęw nęž.

Budž tvoję mjeno řwęcęčęne,
Čęřnj čęřč, duřęch pęčęnjwe
Duch šwajęny w tvojim hłowje wučž
Nař i tębi ščžny domojpuč.

Nřch tębi řwęru řřžęnjm,
Wšęch džękate a řřjate dnř,
Čęřnj řwęřč duřęch, wutrobž,
Hacž i tębi dom my dšřđžęm.

R nam pščinidz o wężn'a njeđzela,
 Sdžj dzelo, prōza tu fōng ma.
 Naš, knježe, wjedz p swjatofku
 Do nrhja i wężn'on' wješkeli!

Tam čhemy tibi khwalbu dacz,
 Čh' rjei čhe spaw saspowacz.
 Za wiskite twoje dobroty,
 Kiz wopotafaj tu nam huj!

Edžerz, Wožo, kłowo žiwjenja,
 Naš pšches nje pnyš ka nješkela.
 Daj khodziej nam we hwoja wsczi,
 A wężnije khwalbu spowacz čzi.

Z. W.

Adventistjo.

Čšto nježu bžjo nečto mo nimu hyschad? Čsu tola tež
 Čserbjo nutej setze — a setka huj Adventistjo! — p čhipadli
 a wo' nacheje ewange. I je žurwje wotradli. Čšto pat nomu
 po prawom hu a bycz čhjeja, to ledy ičto wě, husto doicz tež
 tón nuz, kiz ho j'm bžja.

Adventistjo hu ludžo, kotřiz praja, so je adwent; to je
 sahopschindzenje t ho knje a bliska, a so nomu tuto sahopschind-
 dzenje pčyhotuja. Tazkih ludži je bylo we wšelachich čžahach
 škchjeseljanskeje žurwje. Woškje tehdy ho pokazowachu,
 hdyž wulke podedženja tedžbłiw' čz čłowjetow šbudžowachu,
 kaž n. pšh. pšchjeseljanij: škchjeseljanow, nawal Turkow, re-
 formazija. So pčy pozčatku s'abđženeho 19. lěstotka jich wle-
 jowazija knjeja Jewaha wočakowalše, na tym bē hodu wina
 fransowiska revoluzija a Napoleon I. je hwoj'm' mojniskim do-
 byženi. W Němskej bē tute wočakowanje, woškje we
 Württembergfej žnje; tam bēdu w 18. lěstotku pobožni na
 biblinju ho sčowowazy mu'wojo stufkowali a w'awa na dalsche
 wor'chy dohly; württembergšč wožow' jich mjenuja. Žedyn
 i nich, F. A. Wengel, řž 1782 wumrē. bē fōng hwoča na lěto
 1836 wuliczil. W Žendželstfej wočakowachu bliske sahopschind-
 dzenje teho knjeja čz, kotřiz pod wšnom Staro-Prigwanian-
 skich slėzah; my tutych i wjet čha pod mjenom „Zapochot-
 flich“ snajemy.

W Amerizy pokazowalše ho podobno hibanje, nawjedow-
 wane wot farmarja abo bura Wi'lama Millera. W'liam
 Miller narodžj ho 1782; jeho starčej bēškitei h'udžj. Miller
 bē čh' duchownej jara čžiw, pčh'p'odžj: najprijedy h'wobodnowa-
 gam a hu, 34 lět star, pola Baptistow — tučz; tež Trinit-
 gianskaj hu sektirajo — wotrocenij. Něš ho woškje je biblinju
 s'abčatčhe a to i knihami Daniela a Siewjenja. Pčhi tym
 pščinidze na to, so tón knjež bōrhy pščinidze, so by s'abčil to
 1000 lětno kralstwo; to čžyše wōn i Dan. 8. 14 wučž' tacz,
 hdyž staji: „2300 dnjow je wot wječora i ranju; dha budže
 ta h'wajatr'ža jažo h'wječena.“ Zo h'wječenje trje h'wajatr'žy
 wulož' wōn t'at, so j; to to wučžizjenje teje semje pšches w'oheli
 spalenja semje, wo kotřymž čžitafč pola 2. Pětr 3. 10. Džej
 pač bē jemu to sčhžj profetšč džen, i t. lěto (4. Mojs! 14.24
 a Hof. 4.6). Sdžj pač sapočina ho tute 2300 dnjow abo lě!
 Miller praji po Dan. 9, 24 bd, so hu tē 70 h'dženjow tello
 kaž 70 lětowidženjow, t. r. 7 křoč 70 lět abo 490 lět.
 Pšchitafnja, so by ho Jerusalem i nowa t'warit, wuda ho we
 lěče 457 do Křystufchoneho naroda; duž hu 490 lět po tym, ho
 je w lěče 33 po Křt. n. dopjelnjene, sčhžj Daniel praje pšče:
 „Botom smēz; pšchstupjenje tōng a h'čhdi budža sa'wglowane.“

Sdžj tole woblizčenje, taf mēnjelše Miller, taf rjenje trjchd
 — w lěče 33 bu Křstuf Křstufšč h'chžowany — d'byti to lěto
 457 tež sapočafk bycz tuch 2300 lět; potajk'om tón knjež
 pščinidze jažo w lěče 1843.

Wole bē hebi Miller bžjo 1818 wuliczil, tola haffe 13 lět
 pōhžischo, 1831 i tutym lěčbami a je h'wojei wučžbu wo jažo
 pšchit'hadže teho knjeja w lěče 1843 wustupi, nuz, so by čhuj
 něšto nowe s'abčizel, jemu nowu gmynju abo w'ohadu wutwo-
 rieč, nē jenož jako staw baptistife gmejny, pola kotřejž bē 1833
 i p'edarjom. Wōn namala wjele wozrjazyč. (Postacz.)

S bliska a i dalosa.

W Budyšinje bēdu ho wutoru, džej po'čh'edjeje nrje,
 wangelšy duchowni h'izisteho konfistorialneho wotřeja i h'wo-
 nej šromadžnjeje sejši. Tutu motewi po šromadnym
 p'wje tajny žurw. rada Rosentanz i woblitnu a sawodnym
 h'lowom. Pšch'omny bē tež čines wotřejnje hejman jako
 pšch'občy w'uzijšle žurw'oneje w'ychuowče W h'lowym pšch-
 nowštu poda tu. šaraf Probit pšch'uwanje žurw'owych a wo-
 h'adnych w'obst'ejp'ozjom i 2 lěstotka škchjeseljanstfe žurwje
 i čhne n'ascheho čžaha. S'wōuju w'edonowicž 2. lěstotka čžer-
 rajče i čuchow tamneho čžaha, kotřiz ho mjenuja „Pasti
 Germania.“ Germanšč bē wotolo lěta 150 staw škch'eseljanstfe
 gmejny, nuz pat p'edat abo pšch'editejč i. Pšch'uwowanje bē
 j'aj'mowaz; a poručazje. Tež tehdy bēdu h'žo w'obst'ejnosče
 nuzes škch'eseljanami a žurjei frudžaje, a to a je žurjei pšch-
 'wala. Duž tež učelje pšch'etaj; tola w'era a h'wčera je wurja
 we wšch'ch' jeje itamach. Wole ho pšch'ob' wšch'em pšči b'žčh'ej
 žurj' rozmožuje wupraj, kotřaz škch'owalče. Kn. tajny rada
 p'ada ho tym h'izičje wšch'elake s'ajstojnje poštwu a rozprawy.
 W 2 h'odž, hdyž bē 4 h'odžinfka šromadžina s'čowčena.

Šnamjenja k'ožaha. W Žipstu je ho pšch'p'owchowanje wo-
 tolo j'alo, na kotřymž bē škch'owazje čžšch'ezane: „Aktibni 106.
 regimenta. — Veretto — h'wječeni p'iat, 13. wčje; popodnju
 w 2 h'odž. wopom'niska h'wajatr'čnosčej pšči pomniitu regi-
 menta na pokobniškim pohrebnisčičju; w 6 h'odž. popodnju
 reja m'owych (Totenzang) w Zoo (to rēta: na zoologiskej sa-
 h'rodže). Časny 3 hr. Reje darmo. — Čšto prajiny
 i temu? Čšto prajice ju woškje i temu, kiz seže hodu tam
 wot'afč b'hy, h'wadž hodu tež po'a Loreto, h'odž' w'chazy h'woje
 žiwjenje wostajčju?? — Me h'wadž je wōžno, so je n'asch lud
 to pohlednich lětach tež něšto wot žurjch pōhjanisich ludow
 n'awutnył, h'odž ho tu a tam i čžejči m'owych rejuje. Žip-
 sežan'ka wōw'na wučerjow pšch'ipomni i temu: Paniba kaj
 žana je jene tajte „w'ōžwotrafne počezšewowanje rjetow.“

Čštož je jena fransowiska wōw'na i Frankurka nab
 Mainom pšhafa, h'ušča drje runje tat do tajšč inamjenjow
 čžaha. Tam hu ho pōstniž na 41 mēčmah k'ulenkotwe rje
 (Mastent'ale) wotmēle, a w'edon'om bē wōto počne ludži. —
 Zo d'byrja tola Franzowščjo „dobry“ s'abčizšč dostazč
 w'rudbje a h'udobje n'ascheho kraj'a a luda, hdyž tam pšch'ed jich
 w'čženj ho h'žo taj ho itawa. A s'što praja s'čowčenje Ameri-
 kanskaj, woškje škrakarjo i temu, kiz tola n'aschemu ludej
 i njezomērnje toj le darami na pomoz pšch'itnu?

Samolowity redaktor: šaraf Wyrzacž to Nohčadžach.

Čžičej a naklad: Čsmolerčej knižiči'čh'etnja, šap. družtwu
 i w'obmj. ruf. w Budyšinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělat,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Sserbske njedželske łopjeno. •

Wudawa šo łóžu łobotu w Ssmolerjez knižicizšćezetni w Budźynje a płaći šchwórtklnje 1,50 hr. s portom.

4. njedžela wo šwj. Łozjzj.

Łuf. 6, 36—42.

Wo žmilnosći jow Jezus rěči. „Budźe žmilni!“ wón praji a hnydom tež přichitaji, forte je žnanjo tutěje žmilnosće; kaje je jeine wašnje, tak móžemy ju nawuknyć a tak budze japlacena. Wopominaj to wšědno jěšo a budžemy žmilni! Je wšak najwažniše našeho křesćijanstwa, šo wyschiny wěrnj s plodami, tež je žmilnosć. Kunje na to dyrbinny hišćeje bóle łedźbować. Duž dha:

Budźmy žmilni!

Wopominajmy pšči žny tutěje žmilnosće

1. žnanjo, 2. wačnje, 3. škuln, 4. mřdu.

1. „Budźe žmilni, jako tež wašch Wóćez žmilny je“, jow rěka. Potajkim žnanjo žmilnosće je našch Wóh kam kaž steji napřawc: „Na žny tón Krjes, wašch Wóh; tehd'a dyrbiće wy šo hwojčić, to dyrbiće hwojčić byli, pšćetoz ja žny hwojaty“, a šak: „chodla dyrbiće wy dotonjenti być, cunje jako tež wašch Wóh w niebjach dotonjany je“, tak jow rěka: „budźe žmilni, jako tež wašch Wóćez žmilny je.“ Ženu, po totrchož podobnosći žny stworjenti, dyrbinny šo džěł a bóle me wšědny rucac. Naše činjenje dyrbi jeho činjenju bóle a bóle podobne być. Na našch žmilnosći dyrba tak pšćinac, šo mamy žmilneho Woha a žny po jeho žmilnosći žiwi. Ssmilnosć, žmilnosć, žana žmilnosć, to je rjanosć našeho Woha. Žizom Wóšćaj praji: „Tón Krjes, tón Wóh, je žmilny Wóh“, a Dawid spěwa: „Ssmilny a hnadny je tón Krjes, šćezepřiw a wot wulkeje dobroty.“ Pawol pak šwakt: „mi je šo žmilnosć došla.“ A wy tež

twa žmilnosć; wuzjowany wot kolebki hać do rowa; wona žewja šo nam w rjanej Wozj žiwórbje, w žohnowanju; we wóđenju našeho žiwjenja, w Wóžim žlowje a hubej drobje žywni, w Jezusu, našim Žóžniču. A nta žmilnosć wulka šo na wšědnych. „Wón dawa žwojemu žlonzu šćadžec nad žmni a nad dobrny, a dawa desčezowac nad prawym a nad njeprowym.“ Nježny to něšto šak našončej wóh? Šinac, žyle žinac pak šwěł! Wón čini wulki roždžel njes žmni, křž jón wubja a křž šo wot njeho škaluja. Šwěł lubuje žwojch p'čez jow a hidži a hani žwojch njepšćezelom. Wěž tak, praji jow Jezus: Budźe wy žmilni, jako tež wašch Wóćez žmilny je.

2. A wašnje tutěje žmilnosće? Šak ma šo wono žewje? Tón Krjes jow wšědne napřawca, šćetoz je je wšědneho žwjenja wšate a móže kóždy tež dopřenić. „Nježbudźe!“ wón praji. Š žny pak njecha na žabny pad wšědny wšeho žudjenje šakac. Nje, šej je wot Woha poměcne, prawy žud dječec a še šćrafowac žes pohladanja na wóšobu. Tež njecha š žny Jezus šćastimaj pent s rukow wacž. Dale pšćaci: „Šćetoz žwojche pruta lutuje, hidži žwojcho žny; šćetoz; pak jeho lubuje, tón jeho š ćakont šćwika.“ Tež njebudže jow šćakane, ani wučerje, ani hwojdarje, ani družemu; to šte šćetacž a jenn wšćudžom, njedž šo žewi w hrošnych žlowach abo knižach abo wocach, napšćezčiwu šćupić. Nje, to je wšćišćudnosć kóždeho praweho Wóžeho džěca. Tež rěka: „Šćetazje wšćitno a do dobre šćerže!“ Šćetoz Jezus jow šćěžnje, je tamne njeľubowje žudjenje, to'rež šo šćawa se šleje wotrobu, s luteho hidženja, s teho žadanja, družemu šćedobu nacžinić na čžěci a šo kam do šćpěchoho šćwěta

stajicj. **Kat** husto go to bohužel stava a budže 8. kafeti pšeho-
stupjena **Sdyž** staj dwaj hromadu pšehičkol, husto dolho
njetraje, a na 'cho a druheho budže njeubosuje rečane a
pšeho to wjele srudoby načinjene. **Niz** tat! „Budžeje
hmitni“, praji tón Knjes. „Njebudžeje“, ale wobrocžeje
wchitko f lěpšemu, proščeje a prajeje jemu kamenu wchitko
w lubojci, a hdyž to njemodžeje, njelčeje. **A** „njeja amajeje!“
Kat by go tola f uani wchitkni nječo, hdy by Wóh nař
hrěchnikow satamal a njeby nam hwojeho hyna pólta! **Kat**
by bylo, njeby tón pšehi wchitkni hčidjenje cšlowjetow skut
hwojeho wumowjenja dozonjal! **Wón** njeje jach 'chodla satamal
a tež **Judašcha** je tsi lěta na hmitnej wutrobi. **nohl.** **A** ny?
Ah, kat rucej my busto satamamy! **Sdyž** je nam ničo st'čej
a hčidwdu načinił, kat jeho satamamy a wšcho sle jemu
pšehenje! **Sdyž** je go ničo pšehičkol, kat budže satamamy,
taž njeby ničo dobrego wjazj na niu bylo. **Nječinija** to
kamo staršhi je hwojimi džezini? **Niz** tat, praji tón Knjes.
Budžeje hmitni, njelčeje wšcho sejetp'iwje, w nadžiji, 'o mōže
go wchitko hiščeje wolepščeje, 'o je w hwojnetej hodžinje
hiščeje sčynjenje horje do njebej klučalo: „Knjes, hmit
ho“, proščeje ja nich. **A** „wodajeje“! **Kat** je to **Ješu** kam
činił. **Sawojim** njepšehčeslam je wodal, tež **P'erej**, kiž bē
jeho laprē. **A** ny? **Ah** kat njeha tón abo drubi wodacj a
sabyčj! „Wodajeje“, so by džehja tuto słowo do wulkeje
swady a njejednoty načehcho 'nda, do wšehičkch domow klu-
čalo, hdyž hu mandželshy w njejednocy žiwj, hdyž staršhi a
džezji lubeh pjenje dla wiozj nješ hōbu njrēča a huzōdo
a wječni ho wiozj njstrowja. **Budžeje** tola hmitni! **Wy**
njewēčeje, kat dolho seje hiščeje hromadje na pučju. **A** lēpje
je to'a, sle čerpicj bačj zo činice. **A** „dawajeje!“ **Kat** je
Ješu **Wohu** hwojenu **Wōzj** hwoju wutrobu a ja nař hwoje
žiwjenje da! **Daj** jemu něšto tež hwoju wutrobu, hwoje du-
chowne datj, hwoje senile kuba. **Staj** wchitko, kam ho a
tych hwojich, do i-žo klučhy, twač jeho kralcistwo, pomhaj hhu-
dym, wudowan, hrowam, starym. **Daj**; budžeje hmitni!

3. **A** kat to wuknjehč? **Tón** Knjes čji to jow tež praji,
hdyž čje napontina, ho kam ja hthudo hrěšnika spōnacj a
jebi prajicj, so zle wot **Božeje** hmitnosčeje wotwihujehč.
Dakle hdyž pōnjacj'eh, so hy kam f budaj a satamantwū frah,
budžeh ho hūdzjenja a satamanta hberzeje. **Dakle** hdyž wēch,
so kam wodacje 'rjabach, budžeh wodawacj wuknjehč. **Dakle**
hdyž wēch, so kam **Boži** hnadny kšlēs jēch a hy **Wohu** wjele
winojto, dofełj hy wchitko wot jeho hmitnosčeje dostal, budžeh
kam dawacj. **Sdyž** hwoj hreč sa hradu pōnjacjeh, budja teki
hrēchi druheho jeno kaž hčička. **Sdyž** hy w **Ješu** **Wohu**
pōnal a jeho hmitnosčj kšwalich, budžeh kam we wšehem
hmitny. **Iwoje** słowo je potoni: **taž** **Wóh** mi, **taž** ja jemu a
jeho džezjom. **Wu'woba** budže čjopla, lubōina, bohata: do-
bročžima. **Iy** hy do morja **Božeje** hmitnosčeje pohladaj, něšto
džehč tež hmitny byčj. **Iy** hy pōnal, kat je **Wóh** tyhaz pu-
row lubočeje sa tebe a na tebe japlacjil, tehodla hy nēč
wōdnitow, sto kro'chow abo pjenještow hmitnosčeje hwojenu
Wohu w lubočej f ujeny a blizšchemu wročeju placjicj.
Chyčh-li tehodla hmitnosčj wuknjehč, twač kam na **Božu**
hmitnosčj. **Schōž** je ju haw na jebi nabošni a je to njeř
žiwj, 'on hinal njemōže, hačj kam hmitny byčj.

4. **A** spōdžiwije! **Wona** budže hiščeje japlacjena. **Tón**
Knjes praji: „**Dobra**, nalōčena, natšahjena a kšopatā mēčā
budže do načehcho kšina data; pšehōž runje f tej mēru, f ko-
trejz wy mēricje, budže nam šah mērcjane.“ **Sdyž** hwoj
hmitni, ho nam so tola jako **Wōjim** džezjom pšehiteji a je jeno
džal ja wšchu **Božu** hmitnosčj. **A** něšto hiščeje wōšebita mda

ja tajtu hmitnosčj. **Alle tón** Knjes, kiž nař jnaje a wē, kat
hny klabi čšlowjetojo a pšehi wšehem tež ho pračamaj, sčho
budže mi sa to, je 'chodla hnydom f temu žadanju: „**Budžeje**
hmitni!“ to hłubjenje pšehistajil: to budže wam derje japlac-
čjene, so by nař f tym hiščeje f wjetšej hmitnosčji wabiz.
A tat někotry je hōjom a hwoju hmitnosčj krahu mdu na-
matal: džal a lubočej a čžejz wōw čšlowjetow, žōhnowanje a
šoože f njebej dele. **A** hdyž hu tež tu a tam čšlowjetojo sa
wšchu hmitnosčj njedžatwoni a ho hmitnym hiščeje wuřmōža.
Wóh tola džezji, sčōž je hłubiz a pšehōzo pučeje namata,
hwoje žōhnowanje wobradžicj. **A** hake do hwojereji, kat budže
wōn tyh žōhnowacj a pšehčapnizicj, kiž hu tu hmitni był!
Tehodla budžmy hmitni! **Sbōžni** hu čji hmitni; **pšehōž**
woni hmitnosčj dostanu. **Sawjeit.**

Knjes Ješuš Khrystuš je to hweško, tón pučj,
ta wērnosčj a to žiwjenje! Schōž do njeho
wēri, budže sbožny.

Sčōž; „do jenoj' **Wohu** wērimy.“

Nam wērazjmy ta žiwjenje,
Sčata sboža **Khrystuš** je!
Ia w wicorach ho njenuje,
Wuthow, kšit našch wōstanie,
Wohatowo najkrahniče,
Kral našch je do wēžnosčeje!

Nařch **Knjes** nař takle lubo ma!
Čžho, dufchu jastawa;
Sō we nim wjeřel wutroba,
Kōžda jeho potrijeba.
Wyche wšchho lubimny
Knjesa našchob' f wutroby!

I sbožny tón, kiž 'ebje ma,
Tebe, lubočej njebička,
Čji wutrobu hwoj' žhu da,
Wubije čje, wōsthowa.
Wubosčj f njehja pšehička je,
Nař do njebej powidje!

I **Ješu**, hweško žiwjenja,
Tebe hlepi njwidja.
Ie nōž ho storo mimja? —
W wutrobach je lōd a čma —
Wohrečj dufche mrcjaze,
Wēčjne hčōzno njebičsk!

Chyčh-li ty hrēchi pšehižpicj nam
Sčōž pšehed tobu wōstjei?
Iy tsi kōžj hwojaty **Wóh** hy kam!
Wodacje je pšehi **Tebi**!
Wšchile hrēchi wodaj nam;
S wēčnej hnadu pōj ty f nam!

Kaž dolho tu 'šehče žiwj hmy,
Njech na ducha nēč hwojny,
A hwoju wolu činimy,
Hačj čje wēčnje njdžimy!
Wēru, lubočej do nař pšōž,
Nař wot šeho wuřmōbodž!

Šdžj my w najwjetškej nuhy gmy,
 A hej raby njewětrny,
 Pšdch styske nohy, čžeje dny,
 Dba budž pomoz našča ty.
 Jezu, lubošež njebjesta,
 Ty hy našča nadžija!

Pšdes čženny dol naš pšchewodžež,
 Šbóžniko, najšwětrnišči,
 Njech j namu wěčnije derje stej!
 Pomhaj ty nam k šbóžnošći!
 Tam čje wěčnije šwalnny,
 Šbóžj lud a herbistwo kmy!

Ra šmitnošć wuju, knježe, spomni
 A na šwoju dobrotu,
 Raš šwarnij pšchew wšchēm njefobožom;
 Šobnij našču wótčžnu,
 Šwjehel našču wutrobu,
 Čžni nam šmitnošć, dobrotu!

D Jezu, šlōžno prawdošće,
 Š njebjesteje krašnošće,
 Šewěčž nam do wšchėje wěrnosćeje,
 Wutroby čžni wěrjase,
 Wjedž naš šbóžnje j hubjenstwa,
 Do tvojego kralestwa!

F. W.

Zyrfej a štat.

Džeŋ 1. julija dyrbi to roštrjaze mjes žyrwinymi wu-
 čerjemi a wošhadami pščinječej a j dobom jednanje mjes wo-
 bēnaji, tak budytaj šo k nowemu štromadnemu džetru šebno-
 čijoj. Tola hačž dotal, (14. 6. 21.) nije wošhadam ničo šnate,
 kajte mohlo to rošpudženje byč a po wšchēm šdaczju tež mjes
 wučerjemi w šinat nije. Duž tež aui dordpka šo dočez
 njetrjebamy a tež staracz njemōžemy. Šrudne wopišmo ša
 šwoje šfchecžanstwo a ša šwoju lubošć k Wošje žužbje a k Wo-
 žemu domej by pač hebi ta wošhada wustajika, kotraž čypla
 šnadž ličbu dotalnyh porjadnyh Wožich šlūžbow powjer-
 šchicž, dla šnadž powjeršchenuh wudawtow ša kanowow. Šy
 to jone šamplenje bylo, jone šamēnjenje duške j mošchju, a
 tōnte porok to a njemohla žana wošhada na šo wlašć, kiž nekāč
 dže byč šfchecžansta hišchje. Šdžej pač tajte mjbhe šo šly-
 šchecž dawaju, wustabdzja wone na wšchēm pošledku j duča
 njewěrje a šmitošće, j duča šwita a 'eho šcho, kotraž šo šady
 mošchje a pjenjes thoma, a to je čžni lōžcho nēške; pšchetōž
 pjenjes je nēške tež tam j hromadame, šdžej prjedy žanyh.
 We šnadž runje te hromady pjenjes šabžewaju tač nēšotremu
 pšchewdžecž žly wēž a dowidžecž, šo šo to nič a šady nič
 thoma tōn žly ham, to 'ryž čže šwoje žnje domoj šchowacž. Wōn
 praji kač nehoj: „Dyrbjalo-li to wopravdže tač byčž, šo je
 Wōh šnjes 7. džej šiwječij? Wy budžecže runje tač dobrt,
 hduž Wōhu a jeho šlowu jenož 14. džej pošwječježe!“ —

„Wuffotatny šulstfi šakōu“ to je nēške to hehlo w
 rošhadžowanju mjes žyrwinu a šchuln. Želiso tutōn šaton
 tajfi, kajž je nēške pšchewpošewje, doštanjenje, mōžemy my
 drje špofojom byčž. We šnadž je runje 'ole na tym wina, šo
 šo „nēmšte wučerješe towarštwō“ je wšchėje tutemu šatonu šato-
 nej pšchecžawja. Šaj hačž na 500 000 hrimow čže wōn na
 tutu wošowanje pšchecžiwō tutemu šatonjej wāčjež. To dardžalo
 naš naitrožecž! Tač dyrbinny wjedžecž, šo „nēmšte wučerješe

towarštwō“ a nēmžy wučerjo nije to hame. Njemžimy drje
 šo, šo je jedy na 40 000 ewangelišča a fatolišch wučerjow,
 kožij j wulčew dželā do „nēmštho wučerještho towarštwō“
 šlūžchje. ša konfessionelnu šchuln, ša šchuln se wērnywustacžom.
 Ššma wo tym tu hižo wšchelafore woštwjeli, dženkja došamny
 to. šo ku na „dny njewšfich wučerjow“ (deutscher Lehrtrag)
 wot pomōrščij wučerjow namjet šajem, šo by wučerještwō
 šwoje štejnišchje k nabožinj; j nowa pruhowate. Šo j džela
 žwje debacže šo wothlošowate a 217 šlošowate ša namjet
 a 140 pšchecžno njenu; to rēla, „nēmšte wučerješe towarštwō“
 dyrbi najprjedy j nowa mješ hōbu to pračidjenje nabožiny
 pšchewdželacž, a to tehodla, dokelž jeho wšchajina nije wjazy
 j nēčžičkim štejnišchjōm pšchewene abo špofojom. Šo pač
 ma ta wšchajina nēčžičke štejnišchje ša pšche zadika'ne a hebi
 šblēnjenje k nabožinjne žaba, to wobtruczi tēčnik podčejaneje
 njewšchjny, hduž wurpraji, šo hebi towarštwō tač štejnišchje
 podrywō a šo towarštwō wjazy žaneho žyloho štejnišchje wa
 tutym žylom pračidnju nima. — Tole njedyrbi pač nēš naš,
 njedyrbi šaršchich, kiž hebi wučerjenjenje džecžij tež hižo w šchuln
 žadaju, šmērowacž a špofojicž, nē dyrbi naš pobohojecž, šo tež
 ny šwoje štejnišchje w tutej wēžy pruhowem, hačž njēžny
 pšch: šwzy a pšche njewobdžēni byli wo tym, šchōž šalož! ša
 žyle žiwjenje našich džecžij byčž dyrbi, šnadž runje tehodla,
 dokelž pola naš j wšchjcha tola tajštho wošowanja ša nabo-
 žinu w šchuln bylo njewe. njech tež te ščōžby šu hižo štare,
 šo džecžij tu a tam pšche malo hač, šforo ničo wjazy j kate-
 chismuša njewšfchu. Šbōžy, šōžda dyrbi tola j najnjewšchja
 k temu štejnišchju pšchicž, šo wē, šchō čže, hačž nabožinu wa
 džecžō wo šchuln abo hačž nyz; a hduž je ša nabožinu, potom ma
 tež to šwoje na šōžde mōžne a prawe wāšchje šastrowacž a
 tchēš podpjeracž, kožij ša tute jemu dēbru wēž wustupuja a wa-
 juja, njemuzny, šo šo žyle wučerjenjenje džecžij šalož na nabo-
 žinu a wutwori we wērje, wēšo nyz šalle wo šchuln se 6. abo 7.
 'šwōn, ač: unje tač hižo domach wot prjēhōje lēta hem. Šo
 šo hižo ne te prjēnje 7 lēt a dožyla na tu nabožinu šaršchichtho
 dōrta wjazy šiwērny a prōžy a lubošče naložō, to je jone runje
 tač hač šnadž hišchje mušniške žadanie hačž to ša nabožinu wa
 šchuln. Tehodla: to jone njewšfōjanje, ša to drube šo štarimny
 we šwērie a lubošci k džecžōm, hebi šamemu a k žylē šwōžbje,
 hač žylenu narodēj a 'adej, a runje tač a pšchewošchēm:
 k Wōhu šnjesje! —

Jednu w šwrtu wutgabžazy čžakopich pšchje, šo je we
 Budyšinje w pošedženju šwobodneho dželatništwō (freien
 Gewerkschaften) jednu šozialdemokrat wo jōnym pošedženju
 šchulstho pšchewšterješchjstwu rošprawaj a našponinal, šo by-
 ču šastupjerio dželatništwow w šwojich dželatništwach ša to
 štatowali, šo bychu jich prawe mjele šaršchich džecžij j nabo-
 žneho šchulstho roštwōčowanja wšake; tač džeja wučerjam,
 kiž nabožne roštwōčowanje wotpofaža, na pomōž pšchicž.
 Namjetowate šo, šo bychu we wšchēch dželatništwach šroma-
 džimny wotmēle, a šo wo tutym pračidnju jebnako; namjet bu
 njewšlošnje pšchuwat. — Tač je to potajim tež w Budy-
 šchinje a we Šwizy! Škaž njemōžemy prajicž, šo je „nēmšte
 wučerješe towarštwō“ telfo kač wučerješe nēmžy wučerjow, tač
 tež njemōžemy a njetrjebamy prajicž, šo je tuto jenošlōžne
 wofšamtnjenje telfo, kač wšchjzy šozialdemokratojo. A to je
 berje tač. A čžah pšchidžje, šdžej budžija jich mjele, kožij
 najprjedy našda štejacchu a njepšchecželšy šmyšleni bēču,
 j wutrobu rad phtacž to, šchōž wēra a nabožina dawō:
 to wērne šbōžō tu a šbōžnošć tam. Wōh dač jenož, šo to potom
 nyz pšche pošdže!

Hörje hacz tuto wofantunjenje w Rudyschjinje te w wofantunjenje w Freibergu w Sakskei. Tu wofantunjenje, u wofschē hobujama, kotrež džečzi do nabožneho rozwinuowanja sečela, je dželatničnawa wofantunju. „D hrowboda, ty krajnje šwalena!“ to je i sčrtim to, sechtō k temu prajiče. —

Šidža.

„Šidža“ uro mjeno blychich nētkle husto. Keltō Židow jich to w Rēnifei je, telko dospja na semē? Jedyn amerikancki cšakopij woblēča sečehawce liczby: „w Bōlstei 3 300 000 Židow, we Wustrajnje telborunja, w Sjednocnych Hatach Ameriki 3 100 000, w Ruschowskei a Sibiriskei 900 000, we Rumunije 650 000, w Rēnifei 540 000, w Ungariskei 450 000, w Čechosłowacke 450 000, w Čerabziskei 300 000, w Wustriskei 300 000, w Litawiskei 450 000, w Ružnosłowacke 200 000, w Afrizy i wmožacjom Marockanske, Tuniske a Algeriske 170 000, w Francuskei 150 000, w Wgeriskei a Tuniskei 150 000, w Arabiskei 150 000, w Grichiskei 120 000, w Holandskei 110 000, w Wapackowskei 110 000, w Argentinskei 100 000, w Kanabje 100 000, w Turkowskei 100 000, w Palestinskei 100 000, w Awstraliskei 20 000, w tnyh drubich krajach Eucopy blychē 200 000, Afriške blychē 100 000 a Wu raji blychē 30 000 Židow. Čajimaze te liczby. Še ubjenu kraj, hospodowar je jich nēbže 100 000 Židow jenož. Bōlsta, Wustrajna a Sjednoczene stali pak po 3 300 000. Wščo dohromady bydi jich na našej zemji na 15 430 000 Židow, to njeje blychē jedyn na to woobyčejny naščeje semje; wot 1000 woobyčejnyh ju nēbže pšyčo 9 Židō. Šdōž pak uki to Židow woblēčich, pšyč nēžje nēwčeje na wščeje procenty hacz „u; to čje toča wo bēlje pohēdnje šta wo tym powūca, a te woblēčnēje, tajke nētkle ju, niz najpošledy woblēčnēwše našcheho kraja.

Liczby.

Liczby ju tajke, kotrež rad mjenujōch a tajke, kotrež rad jamjēčujōch. Rad dije nēnizy pōkranj njeju mjenowali liczby, kotrež entencej šewidny, telko našch lud sa što sa akšohor a tobat wudawa. Štu wo žalostnje wulle liczby; wēno wone po miliardach šča. Šcho dha njeby ju nētkle po miliardach liczbi! Našč lud je wšak sa jene jemēčje što sa akšob 15 miliardow a sa tobat 9 miliardow. Tute liczby durbja, došelš sa nješpēčezela, po podobach woblēčene byč a njeju tež wēšče pšče wšohō. Šak dolho čezmy hēbi tajki luxus domowic, to wēhož liczbuwi ju tola tež šrudoba!

Š bliska a f dalosa.

Pomhaj Bōh! Šacž dotal mōžduj cšartaj našcheho nje-dželsteho kopjenka „Pomhaj Bōh“ hēbi tuto wotewrašē i cšičchēzernje abo pola knježich duchownych a wučerjow, abo we drubich šromadnych wudawarjnych na wšach abo mōžachu hēbi jo pšchēš pōst šlafacž ale jenož se „Šerbskei Rowinu“ hromadje. Nēščto pobrachowawše a bēšče taj nje-dostak sa tak nēšotreho, wošehje drje sa tak nēšotre cšitaku, mjenujōž, jo hēbi „Pomhaj Bōh“ hana pšchēš pōst šlafacž njemajōšče. Tutemu nješofatke budje wot 1. julija hēu wot-pomhane. K 1. julije mōžsch hēbi „Pomhaj Bōh“ na pōšče abo pola listuwoschēra šlafacž, a tak šlafane pšyč wono 2 hr. na bērtlētā. Nuž hēbi njech šōždy, kotremuž nāsch: njebželstē kopjenko po tutym pēču do domu pšchitēž durbti, našče „Pomhaj Bōh“ bōšy na pōšče abo pola listuwoschēra šlafa, so by tež hnydom prēnje cšičko w juliju w prawym cšaju došak. — Š došom pak ho na wšchēš knježich duchownych a

wučerjow a wšchēš pšpēčelow našcheho kopjenka a našcheho luda wobrocžamj i te nālčnej prošnu, wo bychu ho hōbu wo to šarali, so ho našče njebželstē kopjenko i wšch wōbadach a wšach rošdēnja a cšita, ju tola blychēje wšy, haj hano wōhady, bđžež wo wono tny abo drubich pšchēzjow dā tak šanēšitilo njeje, kaž by to wobšo. Našč cšah, šlafca, je žada pak hēbi, so to w. Nječ tež pšchitak i jeneje wšy, bđžež kublēstki najekt hwojim dželaczerjam „Pomhaj Bōh“ we wjele cšičkach dježzi, šudži tajlich, ko šiz bychu po tym cšitili. Šcho dha je 1,50 hr. abo 2 hruwne na žple bērtlētā pšči placžijnach a drubich pienjczuh wudawošč našcheho cšaha. — jena žl-gara a niz blychēje jedyn korancž špšcheho piva. —

Znamjenja cšaha, tak pšchōmy tydženja. K temu dženka dodamy, jo ho i Lipsta pšče, jo šarjadničny hrujedženja i tutym pšcheproščenju, kotrež ju na cšewjenu: papjerki cšičchēzane w Lipstu roščehjenu a u pšch pšči pomniku Lindowce binny pšchēšjēne, njež cšitiez nima, ale so je je ničtōm šlābu roščehjēl. Znamjo cšaha wostanje tuta wēž pak tola a to nēš dōwōž. —

W Lipstu wošne Lipčanste mišionstvo hrujedno po šwiat-kach šwōj lēny hrujedžēi što šložu na 1. Kronfow 22 dježzi šče wšchich šrwōwinki raba Tōzjen i Reuicrely hrujedžerike pšedobranje. Wy-li tak byso, so my nj-gmēlš kralestwo Bože warič, kaž David templ, durbjny tola cšim šwēn-wišō u jch pšchōtō a dohry ja tušō twāš došonēč, a to pšchēdowšchēm pšchēš mišioniste djeło šrutšach mjes namē. Lēnu roštrawu pola direktor mišionistwa, pošaju na 1. Kor. 3, 11—14. Na prawy šlafōž je našče mišioniste djeło šafōžene, to je tež to pohēdne što pošafō. Nječ je pošitila wjele roštorbala, šwēra a šubolēž i mišionistow wutrawa W Afrizy dželatay blychēje dwaj mišionaraj a pšchēčelō i pošōnēšje Ameriki, tam šeci; ho poščezē. Š wimi šrutkaja tam 91 wučerjo jako šofararje wošadow na 13 hromnyh a 29 poboch-mych mēštnach i 5 789 kšchēčzanawē. Šim i pomozu ju tam 57 wošadowu šarichidž 137 pōhanow a 303 kšchēčzanickich dječzi w wučerjēnych. W 57 škulach ho 2 363 dječzi roštraw-czaje. Bohu šrutelje ho djalno durbjny pšchidacž, so je mjes wšchōmi nēšwim mišionistwami w wšchich Afrizy našče Lipčanste najmjenje šchōdowawo W Juđiskei mišioniste djeło i pomozu Šchwēdow dale dže. Je tam 21 244 kšchēčzanow. W jentym pōšwim wofschēju našta šibanje sa kšchēčzanistwo a 89 pōhanow bu kšchēčerich, 100 ho na kšchēčzenju pšchōtōnje. Cšičchēzernja mišionistwa tam tež šako djele a cšičchēzi tal nowy našak biblije. Je tam wjele djele a na dželaczerjach pobrachuje tam na žlym mišionistim polu, na mužškich kaž žōntich. — Šofodow, w domnēje bē drje wlagaj hacž wudawo-štom (897 909 hr. poruju 565 328 hr.); tola došč, kotrež hny i wōjnu w Afrizy načimili, pšchēzjeha wšoh; šchōž šwōtne. W pšchidōžje budžemy wšoh, šchōž nješe, jenož šapšacžic mōž, bđž domjaza mišionistwa wošada šwoje daru pomjēšchā. — Pšči wječernej šromadšjine rēčezelje mišionar šelšberg wo šwiatym „ty durbich mišionistow“. Nječ tež nēčēžēde wobēčēžnōšče wōbđžēljenje na hwi dženju pōčezjich, wošehje želšnitza, bē tola hrujedžē ho berje radžil a wošehjo wječerjona šromadšjina bē jara bohōče wōpytanā, nime našpomjēneho pšchōdnōščā pōba na tutej prj-dawših mišionat šrutel šaj-nawce wōbraly se škulisteho žiwjēnja pšči ššimantšarow.

Žiwotwanje: Š w K. sa 5. p. Tr. — Š. w Š. sa 6. p. Tr.

Samolothy rebaktor: šaraj Wurgacž w Roščacžjach.

Cšičchēž a nēščak: Šmolerczēž knižicžchēzernja, šew. družst-wō i wōmni. rut. w Rudyschjinje.

Sy-li spéwat,
Plinje džélat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mэрny
Čerstwosé da.

Njeh ty spéwaš,
Swérnje džélaš
Wáedne dny;
Džéti pak swjajny,
Duši daty,
Wotpočú ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřéw ée. F.

Šsersbske njedžélske kopjenc.

Wudawa ho težbu hobotu w Smolererz knižničisčascejni w Budyšinje a ptačji schtworteluje 1,50 hr. i porton.

5. njedžela ho swj. Tojizy.

Lut. 5, 1—11.

Dženšitiche seženje nam potakuje požohnowanych rybakow, so kiž na Jesuhowe słowo hwoje hřeže pichestřeja a tajtu wulku žyłu rybnu naloža, so je lédna wobšantun, a wobšnadženych wučebnikow, kotřiž wšchitto wopužewiški ja Kristsom džéja, a s nimi dže slubjenje: Njebóž ho; pšchetož wot něłt budžésk; w ludži ložic. Tamni požohnowani rybakow a tučji wobšnadženi wučebniky su jeni a hamšni. Njebóž ložic; pak je wšchě, šchtož k temu knižicahče, běšče jich wchědne džéla, wot kotrehož ho žiwichu. Duž tola seženje, njech ho tež na to knadž spóžiwnje poła, kšchěčijana wjedje tal derje mys do jeho wšchědneho džéla, taz tež wou i jeho wšchědneho džéla!

1. Kuts do jeho wšchědneho džéla. Wože slónež-fo je ho hwojini posłowojamni wřahami ješchadžo nad lubow-nyjni brjošami Genesare stěho ščora. Ptačji rjenje hej sanowšujaja hwoj ranjški šchělniš. Žofny tabožnje wotšohčeja plóduy kra. Tam dweš ložic; ho čijšče na wožže šelcbatej. Žyła štwóba, i wotšchěwazeho nójneho španja slubžena, tam leži jako Boži raj na wotšadnjenje taz k nješju wobrocžene, džakotne, wješele woblicžo. Jenož čłowjekow, kiž w čjihim kuczku brjoha hwoje hřeže ptołaja, i njewjehelny, posłmu-řentny woblicžon na hwoj grat sladaju. Šchto dža wau je, wy lubi nužoj? „Wy hmy ho zlicžeti nóz přezwotaj, a nješjomy, ničjo nalofiti“ — posěžišcho i jich eta hřchšimny. Duž wšchal je hjes džawa, so hu wobožni. Koždy wě, šcho to na hebi ma; podarnto džélač. W počže woblicža hwoj hřš

ječ, i četnjemi a wotstami ho bědžic a k wšchěmu temu družbu žaneho ploda ani wušpěda pšči wšchěj hwojej přóžy njewohladadž — to je šchtož to honi, swěšny hórtej ščóžbje: Ja ho podarnto přozujaj, a pšchiloziju hwoju nóz podarnto a njewušchije (Jes. 49, 4.). Šadž je pšchitadnje ho štało, so je Pětr runje 'chdy w tej nozy je hwojini towašchěmi tajše bolowne šponenje dyrbeł činice? Wi ho nješda. Šlechěho žebi myšlu, so je w tym Boža ruka byla. Wón drje dyrbełeche ham pošuacž a wšchitkim, kotrymž hdy inajomne budže, taz ho jemu je šchto, ja inajom hřež, so mamy hwoje wšchědne džéla došonječ w tej myšli a w 'ym družu, w kotrymž hřchělnišchě pšchowa: Š Jesuhom šapocžnu ja hwoje čahne džéla a prošču, so by i nim tež wšchitlo hwoj fónž mělo.

Š čěžta budže njes čitajemi tučny ryncžow tajšik, kotrymž by trjeba byšo, so jich šchto do jich džéla hant. Šdžěž ho w přnim čahku kšchěčijanjšwa žizy namakadu. Kotřiž čoždu džélu i pucža hřež; knadž m'ertje i šenjošču hač i ně-šakšim njedowřumjenjom, tym hu japočtošło mójnje do hwo-šdownja rěčžeti, taz n. pšch. hwojaty Pawoł do Thešalonika pi-šchafče: „Je-li so šchto wožže džélač, šon tež njech nježe“ (2 Th. 3, 10). Ale tajzy mohli tu hřež, kiž na hwojini džéle aneho praweho wješela a wot nješo žaneho praweho žohno-wanja nimaju. Njenobšo to na tym šchěč, so hač runjež ho k Jesuški wšuwawaju, tola ho prawom hřchěče bjes nješo džélaui, taz drje bč tež Pětr bižo i Kristsom šnaty a tola ho jemu hřchěče nješb i wutrobu pobał! Bjes Jesuka ho tym, kiž hu jeho, prawoje nječžini, ani dušchnje njeradž. Wón ham wraji pošdžišcho hwojini: „Bjes mie njeměžčeje ničjo činice“ (Jana 15, 5). Šak pak ho Pětrež wšchitlo hinal čžini, hóbž je

f Knjezom do hwojeje kóžje stupil a potom f nim f nowa n hwoje dželó dže!

Želůž mjenujuž je tam pišičičol, hódjež hwoje hwoje pfo-
kaja, f ludom, tž ho f njemu ežičeži, pošlučacž Bože hlowo.
Wón dze luh f kóžje wuzičej. Pétr dyrbi tehdla hwoju kóž-
tródu wot brjođa hmuč. Na taje wačnaje je wón nufowanu,
hwoje dželó pšchetorhnyč a f měrom hédžo na Bože hlowo
hožu pošlučacz. O, so byčny wopomnił, kaž wo počinj
to prawom čažu, wohejbe hódje f wotpočinił w Božu, dželó
njewadži, ale natopaf hwi a tuj! Knjež wa Pétri, moš-
riez jeho hwoje f horčheže. Z hōdla je Luđer nědžu piłnemu
Melandrythow, jako dychbe tón tež fa bñdom piči woječdže
pišacz, hmeč piero f ruti wóčaj prazijn: „Njewěšč, so móžech
Božu tubemu Knjezej runje tał berje f wotpočowanjom taž
f dželowanjom hwačič?“ Tehdla wón tež za čas sa hōmbdžemu
abo hšubnyem, kotryž dželowan džen rauno na tráku cžehu ur-
nošč, najsčepje hromadže je hwojinti hšubny na wuzitanje
jenuho stawa hwojeje biblrije f pomozu bibliskeho pučnija, na
wupřewanje nobli wu a ščěrliwa naložujech, a dželž ju
twjerdže na to, so by ho hwojaty džen w wojim donje a woi-
twoičih donjozjež hwočičil, kaž ho hšučka, f ščesčezijem
wotpočowanjom a ščesčičobdženjom! Hwal f wo ujedžowaj,
hódž moje dželó bjes požohowanja wołanje, šwontowanje a
bičnje bóle šwuntowanje, na cželo a bóle hšičenje na dušiči.

Knjež je pišičat rječez. Něk praji Pétrej: Wjes ho na
hšubinu, a pšchetričaje hwoje hwoje f ložen. To bē wjele
žadane. Eprázny a wustaty dyrbi f nowa šapočezč? W nozj
je najsčepiči čaž f wbułojenju, a něk wodno mošlo wuhłada
byč něščo dozpic? Najsčepiče měšto je w blisčičej dwoha,
lubi dha hšubina daloso wona wjazg wuspěcha? Me ščičij
f Žeřikom na hwoje dželó dže, tón ho dolšo njerostčezuje
f cželom a trowu, tui wjele bóle dže na jeho hlowo a woi-
jeho žohnowanjom.

Štrakne wotmowojenje wěry a pošlučnosće, so tež f Be-
troweho rta hšičimny: Na moše hlowo čsu ja hwoč pšče-
stiči! Na jeho hlowo pščinaj ho tež ty hwojeho grata a
nastaj ho na pučž hwojeho wotowanja! Dolež je tyč pučžow,
na torez naž hmeč wabi, abo našč hřeščne cželo. Tam
njestohodž! Hódž waf cže hwoje tebi poručenje dželó woła, tam
cže wón ham woła, a tam móžech štroičhtnje ham piči hebi
f njemu rjaz: Na moje hlowo du. To cže pošlun a napjelni
f nowej nadžiju, f nowej radosčej, f nowej dobrej ščroblo-
wežu. Dželaj na jeho hlowo, a budžež dželacz pod jeho žoh-
nowanjom!

Njewurječnimo: a njewniklědženo hñ džiny Božeho žohno-
wanja. Ščičōž ho tam sta, so něk na hšubinje telko wjele
rjebow wobšankuwču, so iah hwoč ho wchafše a kóžje ho po-
nručesčejte, bē pščežimo wíchemu naščownenju a woblicženju.
Druhdy ho praji, so je šbože hlepe. Me šbože, kotrez f wšhōfa
pšchidže, njeje hlepe. Wdy jenow njewidžimy ani njewěrimy,
kał móže ho to štaž. To waf low widžimy, so ma pišičikowo
prawo, hódž praji, so na Božim žohnowanju wšičitko je ležane.
„Cže nicžo njefamoli, woiž štuf ho dyrbi štacz, wščo dže po-
tweje woli, ty náčejš šbože dacz.“ Haj wón móže šbože dacz.
A wón so taf rady dawo tym, tž ho jemu dowerča a hwoč
w jeho mjenje hwojeho dželá hładaju! Tehdla „mobi ho a
dži po Bozej ščesčej, čijn šwěru, ščičōž ty čjntišč mašč, dha
budže šbože w towej hščaj, ty Bozej htwady wóžwafsch.
Ščičōž wōžu wíchemu to doweri, wšōž teho nišdy njepuščež.“
Njeje na tym, so dšerhniče seženje mts naž wjedže do
wščedneho dželá? Wjedže naž paž tež?

2. won se wščedneho dčela. Našo Pétr taje hebi

wobradžene šbože wščesče, padže wón f Žesuhownmaj kole-
nowaj a džeaje: Knježe, dži won wote mrie, pšchetōž ja hñm
hřeščajny cšlowež. „Dži won wote mrie“. Čžehōdla njež:
Woičaj tu pola naž? A šap džiwnje, so rēla: Woičōž
bēšče jeho wobdala a wščičičaj, tž f nim bēču! „Woičōž“.
Čžehōdla njež: Wščehōčez? Dolež wopravdže wščemu taf bē,
a nam by ho tež hñak njestōžo. Wón njewojta je hwojinti
nupšlami wšhajo na darje, ale pošbže so f daricejeł. A
blisčičej wēho, tž bē ho jemu taf móžny a wulki, taf ščes-
čdriny a dobročejny hšewil piče wščo, ščičōž móžesče ja-
pičičež, napjelni jeho je hwojatej hwoju, so f potornim hšib-
driny a dobročejny hšewil piče wščo, ščičōž móžesče ja-
pičičež, napjelni jeho je hwojatej hwoju, so f potornim hšib-
njenjom hwoje hřeči póna a wuřna. Knjeje taf nědžu wšib-
njenju. Našub ho poněžowazy ipomintajo na Bože njewuprajomne do-
broty: Na njčjny dostojny wščičtje wwojeje šwuntowče
a hwočnosče, kotryž ni, wowemu wotročež, hñ woposafak
(1 Włój, 32, 10). Nunje taf hñj. Pawol piče: Njewěšč, so
Boža dobročejnosč cže f potreže wčežez (Rim. 2, 4).

Wdy byčny tež ny ta! Pétr a Našub Knjejeowej pomozg
a wšče jeho šwěrnosčej f hwojaj potreže hebi dali hšičez,
dha wón njeby trichal naš donaptyacz je hwojinti prutami
a hšudami. Pšchetōž wón dže f nami wšhōfo won a wšhōfo
horje. Wón njecha mēč ščłōžow, ale džečej. Za ščłōžow
hwojeho dželá wñ ho hani f njewowom ložy sežiminy, so ho
f nim taž f pšchamob abo rječazom wščezem, hódž dyrbjeł a
mohli toa Bože dželčej byč, kotryž placž: Wšičitko je wačde
A tami dyrbi f nami naprjeby dele, dele na kolna, dele f ros-
štamanej wšči, dele do strawneje, hwočenje potny. Pšchetōž
praji tui wotlanje, so wón naprčezōž štej hōrdny, ale wotž-
ny wón šnadu dawo. Knjež hñy tola hani hwoji njepšče
cželo, hñy, jeli so požohowanje, kotrez je f wšhōčtoje,
njewizitnje wščiwanu na hōstinočez a ščicžowne wozg!
Š tym byčny hani hebi. Žewo šboža ščšpali a jemu tñ wš-
čtanja do ruti ščičili.

Now teho trjeba njebē. Now bēčny ho Knjejeowe hnadne
wotpohlatj dopielnile. Now móžesče Žeřuž dohšte dušče
f jich wščedneho dželá won wutnječ. A hódje je dowjedže?
Wdže hwal, bač mōže do jich wšebšescho powołanja! Njebēž
ho: pšchetōž wot nek budžeč ty ludži kojcz. Ščam požoh-
nowany dyrbi Pétr požohowanje byč. Požohowanje ma
wón byč na to wačnije, so kaž je ham pšchewanjeny wot
Žesuhownej kufosče, taf druhich pyta ja niu dobyčž a wuřho-
mačž do hwoje teje hameje wubgjež a do pščiřtawa njebšescho
krafestma. A na mēžje wuspěčeja wón a jeho towačšchojo,
wšičitko so byčni do hwojeje noweje wučžby jeho ludžičyba
toio šapušil.

Wšiminy hebi f wutrobje, so hñy ny wščičizy tehoranja
do tuteje hwojateje ščřubny powołani, so nimany jenōž hani sa
ho a sa hwoičih hšubch dželacz ani jenōž sa našče a jich
čšajne herjeječje, ale so mamy woboje, poručenje a hšubenje:
A budžež požohowanje. Wdy dha budžemy, njech hñy he-
waf do hwojini wščednym dželé, ščičōž hñy, wěrní Žesuh-
owni wučžobnizy, tž ja nim hłēdža, a hwojeho njebjeřcho po-
wołanja hładaju, dušče dohčež naščim Knjeje! Njež kaž
dyrbjeł f temu tež ny hwoje wščedne dželó leza wotajteč!
To ani w dnjach hwočho žiwjenja na femi Ščōžit wot
wšičitčič hebi žadaf njeje, ale jenōž wot hwojizč 12 wučžob-
nikow. To haffe prawje nětko wot wščičičič pšchřičhčesčesč
njeje. Š reformazijn je f hwojini čažu dželó ščitšescho poma-
tanja ščo hwoju česčž a hwoje prawo dostalo, kotrez bēščež
ho jemu f ščřičemú ščičtrifšcho a wuřičšcho žiwjenja

psihitronički. Njesehadbne glava je Luther namakal, so by wopihal, tak dyrbi a móže skřeščizian w hwojim domjazym schtanče a se hwojim wšchědnym dželom, njech tež je hradne a mile, hwojeho Boga čžežje, haj so jeho s tym najlěpje čžežji a štwali. Duž rěka ja naš we wullim a gřym: Wo-
stani w hwojim schtanče a pichi hwojim dže! A tola wo-
stanie tež pichi tym: Wš dyrbiče wšchito wopuščěječ a ja
Jesuhom hieč skat to? Ja mēnu tak, so bychmy imyšleni
byli jato wón ež bēše, jo bychmy pokuščeni we wěrie hwoju
imyšlenowěz w štutu wopowoiwali, a so bychmy tež w lubo-
leži, kotraž hwoje njepyta, ale jštož je drabeho, wšchu prózu
uawořowali a hōžu skabnoeč wužili, hwojič hobuželowělow
ja njeho dobyč a k njemu pichowjeseč! Byli wšchědne dže
naš woidžerčez dyplo wot tuteho nabeho njebjesteho powo-
lanja, dha by ež nam ho šlučchalo, radšo tamn: wopušč-
čječ hacž tole. Wšchetož lěcho pomba čšlowjete, dhy by runje
gřh šwēt dobyč a wšchāl na hwojej dušji schodowak! Ale to
možo ho po prawom jenož s nabečej winu stacz. Šchōž
prawje se štwēru ho wōžnemu hlowu dawta nats wjeseč do hwo-
jeho dže, tón je hwojeho džeča a s dobom we nim namata
prawu a botowu pučž do hwojeho njebjesteho powolanja.
Knježe, my eže njepuščějimy, šhiba so naš požohmiejšč.
Dawiet.

Spěw šhubeho.

(L. Uhländ wšchězowj.)

Ja jara šhuby mužij šym
A šhubju šamutli.
Ja dhył ras šašo wjesehoj
Pnež dženit jenicli.

We domje lubei' star'čejny,
Rěč džečo wjesehoj.
Mój džeč je hōrjo po šmjerczi
Nana a mac'čerje.

Ja widžu krašne šabrody,
W hlowu bošatyč.
Mój je pučž puštu, njepłodny,
Na kōrčy wučahnyč.

A wšchato s tajnej bolosčju
Eso mēčam k wjeseholym.
Ja praui hwoje „P o m h a j B o h !“
Se šyntom wutrodnym.

Mój Božo, žple šrudneho,
Mje tola na šwěče
Njewostajišč, wšchit njebjesteč
Mi pšchidže wot tebe.

Wšchak w kōždej wjeszy Boži dom
Eso šbēha k njebičkam,
A byrgle, špěw klincžachju,
Tam šbōznje wšchitkim nam.

Tež šlōnčito, mēčacž, hwošdy mi
S lubosčju šwěčesja,
A hdyž na wječor pšchěbwa,
Eso modlu k tebi ja.

Junu w kōždon' dobtremu
Njebješa wotatorječ.
Tam w bēlej dračje ja bičo
Eso pohydu ja tež.

I.

Adwentistjo.

(Pozračowanje.)

Miller wochyče hatte je hwojimi pšchuwōwarjem
i žrtwic wustupicž, doteč njemjeseč: to pšči bšfšlōči knje-
šoweho šahpšchidženja ja prózu hōdne. Čžim bōle ho to wot
njeho wocławenje lēo 1843 bližje, čžim bōle wustupowasche
wón je hwojim pšchuwōwom ja tu wotw nūšl. bēchu sa to šam
nowe nowim šapocēji wudawacž; tež wudawasche Miller, so
je wōženja hony mēl, kotrež jēho nūšl wocławenzachju a šweti
tym, kiž dočžacž njemjēžachju, so tōn knjes mjes 21. mērzom
1843 a 21. mērzom 1844 pšchidže. Žačo ho ualēčo 1844
bližje, wocławenzachju Millerowi pšchuwōwarjo — něko ad-
wentistjo njenowan; advent rēka hōla pšchidhad! — bēchu
draštu wobleceni, hōžimy, w kotrež tōn knjes wēšče pšchidž
dyrbjesche. Wšle i nūč bēchu hwoje: wōshēdženstwō „njewē-
rjazyw“ pšch-dali. so bēchu ho wšcheho šewšteho wšchali.

Dže 21. mērza ho mny a — Jesuž šchrystus njepšchid-
že! Samyšlenie bē wulle mjes adventistami. Miller wōšewi
šewem lišt a pšchida, ho šajo, so bē ho mōlił. Wšda ho
wšcheho wobleczenja, wocławenzasche pak jenk žartiwje knje-
šowy pšchidhad dale. Tu jenemu s jēho pšchuwōwarjow
nēšchto pšchidhad, abo, kaž wōn praji, jemu „šwēto“ jesh-
dža wo pšchurumju wo džečacž knješnacž. Bōla Maty. 25,6
a 6 šteji, so ho nawoženja potēmāž hacž do polnowy, pšchidže
potajim „pol dnja“ pozbjēšchō. . r. pol lēta pozbjēšchō — po
prjedawšchim šieženju, kotrež bīžo naspomnichmy. Tak pšchid-
že Šnow — tak rēšasche tutōn adventista — na dže 21.
o'obra 1844, wo kōrtmž praječhe, jo se to žple wēšče tōn
džeč knjesoweho pšchidhada. Wērijach dōcz namata, bēchu
tak šahorjent, jo jich wjele i nūč w našymje 1844 našymym
płodam na pole šahupēž da, wocławenzjo džeč teho knjesa.
Teždy jich tež wiele dobtrowōlnje abo tež nīz dobtrowōlnje —
šple to kaž pšči nēčjičich wšchupach!) — žrtwic wustupi.
Mējadu žrtwej sa „šhēl“, hwoju nowu wošadn pak sa tu
„njewjēstn“. „Zola“ tak pšče jēbyn adventista, „dže 21.
otobtra ho mny a ponostaji wocławenzasch šrudžench, ach,
tak šrudžench! Bēchu ho tola tak modlił: „Wšchidž knježe
Jesu!“ Zola wōn njepšchidže!“ Jedyn druh i Millerowych
pšchěselow pšče: „Ja wopuščěčich dom a plačad kaž
džečje. Čžah bē ho mnyč a wocławenzowany knjes njebē pšchid-
šchō. Dyrbjadny prajez kaž nūšl Marja Madlena: „Wōnt
šh hwojeho knje'a prječ wšali. a ja njewēm, hōže šh jeho po-
ložli.“ (Jan. 20, 13.)

Šdžž adventistjo tak ho wšchupachju, je to nēšchto hnujage;
dyrbičh hobuželena mēč s nimi, rāž pak s šaršeslele nu-
drošče ale s lubošče. Wulle bē jich poraženje po 21. oktobru
1844. Wulž wōjne je to wšchacze, so rež Miller 3. de-
zembra 1844 wšna pičho: „Wš hmy ho wšchacze ščinili
pšchō to, so hwoju wōščelenu žrtwicž (šektu) šaščichmy:
Wōh nam to wšali!“ So bēchu hēbi tola wšchitž šewtarjo a
tazju, kōšž ho jim šhileja, tole wšchacze tuteho šewtarjo,
kōrčž bē hameho ho a druhich šhēčal. hēbi do wutroby a do
do šwōdomarja šapšali a jato wōšebite šlowo na ščēm n-
pškali abo potwēpnih!

Wiele Adventistow wōščē ho teždy s rōščacōm do teje

grškove, kotruž beđu prjedy hanili. Zvrtef Baptiftov pat 1845 Willera a jeho pšćinovit f spuznje wuraminy.

Tola mušta jich dočes tajlich wjshce, kofizj so satrafćiz nječadny, hač tunje bč ho pšćeh zghm šwetonj šewito, so Willerowa wěz wopacnja. Woni wofjadu f najmiejšich, njech tež heraf w družini jeneho mēnjenja njebeđu — w tym jenym jenat burliwi, so šapofpšćinidjenje teho Knjesa ja dašaji abo bližijich pšćidow woćafowadnje.

Ezi tak mjenowani „Baptiftjo hedneho dnja“ sarjekeđu wo „nieho zgleho woćafowanja a hibanja šwopu myšl, mjenowanj, io ma ho, kač woni wučedaju, šabbar šwjecizje. Ezi, kofizj t tutej myšli pšćidpadjednu, dželćidu ho wor tuch družich Adwentiftow a mjenuju ho wor lēta 1860 hem: „Adwentiftjo hedneho dnja“ (Steuben-Tag-Adventisten). Woni fu šn najbōle hibicijowy a šufkowany wočizel mjēs wšćemi, kofizj nēbde f Adwentiftami, t. e. porafim f tyni, kofizj ja bōryh štuowow pšćidow woćafuja, šwifkujaj. Naš w Rēmškej fajzina to, io wšće adwentiftfke gmejny w Rēmškej autny „Adwentiftam hedneho dnja“ pšćidpšćidheja. Teho dka nafa tež wo mēnjenje, so je jich hlowna wučeba ta io hakaže, to pat, kač šny špōnit, taf njeje. Zalōž wšćeh tuch adwentiftfkih gmejnow io w woćafowanje, so tōn Knjes bōryh pšćididje.

Zalōž il je gmejny „Adwentiftow hedneho dnja“ Josef Axtes, burliwi šōžny ročafowaf. Jeho w lēče 1846 wudawa kniha wo šwjedzenju šabbara bu wjele čitana. Wokabje pat šufkowafche ja tutnyh Adwentiftow James White (1821—1881) je šwowej maudželstefj Ellen G. White (1827—1917). „Sōtra White“ je pola Adwentiftow jako wor Wōha pōhlana profeczina čezćejena. Wone je wjele widjenjejow mēla, kotruž fu wulki šafćizćeh na jich wjele činile, wone fu to ewangelion bōle wokolo kotrochōž ho jich wjele hromōžadaj, a kotruž bč ta mōž dalšćeho rošiwamaja.

Nedny Adwentista pšće wo njej nēbde wle: „Šwioje pranje widjenje mēšćefche knjeni White, tiz bč cšaj šwjenaja šhora, io šwiojim 17. lēče, bōryh po tamnyh 21. oktobru 1844.“ Šta ho, so jeje widjenja hač na 1/2 hodžiny trajačny. Teđu wofstawafche Whitowa kaž špōnutjenja a njebšćafche. Druhi ras šhodžefche šašo wokolo, wo wupšćeftrjenefj šewl ruzuj 1/2 hodžiny došho 16 pmyowfu bibliju šeržo, f prawiznu wočborejefche štronu po štronje a čztafche f njebiešam bladoje. Škarjo praja, so to ničo nješćedne njeje, fu to pola hiftrifćih člowojetow tež heraf wočbōžowafki. Pšćid tym bč: ež pola Whitowej to dšćiwne, io pšćid tajlich naddabač wo ludžoh wjebdeje, kotruž hewaf nješnafječe; tež tole je ho pola družich wočbōžowafko. Teborunja Whitowa „pōšćilnwa“ abo „powiećize“ dostawafche a bu taf „Drafel“ abo „wēšćefčefka“ Adwentiftow. (Rokafčowanje.)

Zvrtef a stat.

Štat šwobodny, to čže bčej nowy štat. Kaf ma ho to f tutej šwobodny? W šromadžim staršćich w Źenu wuprajij ho šocialdemokratifki štatny rabo Polj takle: „Wučerjam, kotfij na prawej štronje šteja, bužemj na porfity hlabadž. Za nič do žyla žawho mēštna wjazj io šwobodnym štače luda wjazj njeje. Přeč f nini!“

W Gwēlsbergu wo Westfalstefj beđu „šwōtōwu škulū“ šafōžij. Za wđejn ja šašo šamnyh, rospuščefčij. Šwydom rjabownijow durbjeće škula nēč, jenož šćiftrijo wučerjo beđu šwōtōwiji, io njej wučizje. Duž do žyla f dželu šmana a šwjenajšadna njebč.

Mōž woćafowanja.

Nedželstij wojač beđe nēštu wješćefke štućil, šćož dny bješke wješćefke štućanje ja šobu čzabnjež. Šdžj ho wjshćef mjenje tuteho wojača wojstwi, šladowafche wōn je šwiojim wjshćefćim rabi, kašfe štućanje by ho na šlōštnika položiz nēšo. „Šćto čžemy f tutny hubjenym wojačom šapoczeje? Štjo hulećizno mēšćefche ho šamōwiz; hīžo wihelafke štućanje je čzefpil; wjazj kōž je hīžo io wafnōje pobuj; — prajće, šćto mamy f ntm šapoczeje?“ Wošafony šeršant, tiz bešče tež pšćidpšćidwa, wotmōwioj tuchu wošafny: „Wōdny hēdł nješćef hīdōje pošpafal, knjes wjshćo, a tunje tutōn hēdł njebč, kač hēbi myšli, podarmo byl.“ Wjshć ho wošrafcha, kotru by to byl. Šeržant rješuj: „Wōdajeje jemu.“ — „Šćto?“ wotmōwio wjshć, „tutemu hubjenemu wōdadž? Tola — ja čžu hēbi ta wēž tola pšćemōwizćef? Wōtore mjenjafnjū na to wojača pšćidwjebeđu. Jeho wina bu pšćeh nim f pšćima wučētanja a nā to bu prafčany, šćto by pšćefčiwō temu prajicē mēl.“ „Nīčo,“ wotmōwio wōn f pōšćilenym wobšćenim, „ja šny štat wōšefšōf, ale mi je jeho žel.“ Na to wjshć wujuh wuprajj a tōn rēšafche: „Ja ezi wōdam, dji šwōj puc.“ „Wī je štućanje šwufčewany? Štym ja prawij: rošnit?“ wošrafcha ho wšćōm špōžizwanym wojač „Waj“, wotmōwio wjshć, ja wōšpjetuju, tebi je wina šwufčejena.“ Wojač bu pšćeh to taf hnutj, so šlyh pšćafche a ho šwiojemu wjshćef ja jeho šwōtōwiz dōdžafowadž njemōžefche. Wot teho dnja hem njebēdje pat tež na šadžerjenju wojačowym ničo wjazj wujšćej; haj, wōn hēbč bōryh dōwēerjenje šwōjoh wjshćefćih io tajtef mērije wudobny, io bōryh wjshćefche mēšto došpi. Duž — fu hīžom f wōdadžōm špafat?

S blifka a f dalofa.

Šserbfka předafka konferenca wotmēje šćwōwērt 7. julfija, popoldniju w 3 hodž, io Šserbfkim Donje io Wudžefenje šwioje lēne pōšedjenje.

„Rōmšaj Wōh“. Wot 1. julfija mōže hēbi šōžny nafche njedželstefj topjeitō šam šašo na pōšice štafadž; na bērlēta placzi wono na pōčće 2 hr. Duž njech jich prawje wjele tutōn nowy puc wuzije. So je heraf w ešćidžefćni, pola knježich duchownych a w družich šnacch wudawafnjajch doštanječ, je žnate, a wšō tež jako niedželstju pšćidōm „Šerbfćih Rewōn“ pšćeh pōšl. Njebu šiftnošef abo pōšl wo tūym nowym pucju hīdčje ničo wjedaf, njech šōžny ni to wafaje, io je to wēž pšćeh wudawafnjū ōla taf šarfjadowana.

Se Ššerpfjo. Prulstij minifer ja wōdmōwizje je io šwiojim čzaju wufafnju dal, io ma ho wo wšćeh šerbfćih šćulach nabožino w šerbfke wēžj podawač a tež durbja dželzij šerbfći čzafadž a pšćadž nauwifčij. Š tōnu bēšče šōždu wđejn wjazj hodžju pošafenych. Dolež pšćid nafšeje šćnit žadny šerbfći wučerj njeje, bešće ho nafš kn. šaraf. Pandrif t tēnu pōšćefil, io šerbfke rošiwēžewonanje darimo taf došho na ho wadž, hač ho šerbfći wučerj namafa. Kaž nēšo hīšćimjū, je wjshćef njeje mjenowanemum knješef šafafaja, dželzij wučerje, dolež njeje potrebne pūšhowanje wotpōložil. Š teho je widžerj, io žane myšle na to nješju, io by amna wufafnja hōy ho io šćulata šćizke.

Šamōwioj redaktor: šaraf Wyrqadž w Wōšćafčzach. Čzifčōž a nēklad: Ššmolezjer knižicizćefčejena, šaw. durbjece f wōbnij. ruf. io Wudžefenje.

Pomhaj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilinje džělal,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróčny
Napoj móčny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwas,
Swěrnje džělas
Wězadne dny;
Džěni pak swjaty,
Duši daty,
Wolpočá ty.

Z njobjes mana
Njeh óe khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Křiz Bóh poda,
Wokřew óe. F.

Šerbske njeđzělske lopjeno.

Wudawa ho kóždu pobotu w Šmolerjez knižničkejcejni w Wudystinje a płači šchwortkajaje 1,50 hr. s portom.

6. njeđzela po šwj. Trojizy.

Matk. 5, 20—26.

Sdžy ho něhdy běchu knjeza Jezusa s ložcu prašcheli, sčto dha je mój bližichy? je wón we wulkin přichinanaju dwe jašnje a nadrobje powjedal, kať ma ho kóždemu, tež zple zafemu člowjetej pomhač. Ale pšty tym je jemu jara na tym ležalo, tež hodu wopikadž, so móže čzi žebny na pomoz přichineč, wot to rehož hodi to nježny nadžať. Wšechziwo lečzi stej knjezowa mudrosěj; wón lečz pobawa s tym, so wón s dobom wučzi, wón dychiš pomhač a sčto tebi pomha. Duž tež na kónzu to prašenje staji: „Stoty dha njes tymi sčoni dha ho tebi, so je bližichy byl temu, kiž njes rubjeńitow padnył běšče?“ Wón potajim bóle na to hlada, sčto tebi s pomozu ho bliž, hač na to, komu ty pomhaš. Kunje s tym wón naž na najwózniješo pohnuwa, so bližšemu pomhany, hđžežki samóženy.

Pobomnje ma ho s Jezusowej wučzbu wo lěpšej prawdočzi: „Na praju wam, něbudže-li wašcha prawdosěj lěpša džyli pigmawučenyš a farisejšič, dha wy njbudžeće do nješěšeho kralestwa přichineč.“ Wón njetama jeno morjejški skut, ale tež hńe a hwarjenje. W myšli ho sapočina brěd, to myšli dychi ho hřečnosěj hójicž!

Myšli dychi s Bohu posběhnijena bjež přehed Božim wotstarjom. Jezus wučzi, so to njeje móžny, hđž přehed wotstarjom ho dopomniš, so twój bratr něšto přechziwo tebi ma. Čžžeš-li ho s Bohom šjednac, škžiwšči twój dar na wotkač, dychiš přeby se šwojim bratrom šjednany bjež. Ale pšty tym Jezus riž na to myšli, so maš ty bližichemu

něšto wpačadž, sčtož je wón přechziwo tebi šřěšchil, ně, wón ma dobre prawo bližichego we wozjomaj, a to pjenježne prawo: „Sawěrnó, ja praju čzi, ty njebudžeš tam wučić, hač pohlednju šchepathu saplačzič.“ Wšak je mješ šidami wa dnye, kurowje žadadž, sčtož je wučiznjene, ale po móžnosězi ho temu swinycž, sčtož je přichilubjene a podpřijane. Sčtož šwojeho bližichego lubuje jako sam ho, tón jemu jeho prava runje tak šiwěru wostaji a dopjelni, kaž hěbi wón sam to žada. Wón přehed šud njpřichizbe, so by tam halle ho na šwoju přichiluchnosěj potačadž dal a potom s hńawanjom plačzič, sčtož prawe je, a wěšče teho wyhoťe hójity, kotřež su drubž wješče hač je: žyła wěž hódna. O kaji nješwojmu wěž Jezus tu nam hěbičziwim ludžom wumjetuje!

Jezus přichiznje měr. Wón čze naž přehed Boži wotkač stajicž. Wěže na křži je wón wotkač Boži wonowil. Šup, luby kř-žezano, to Jezus přehed wotkač hńady! Praj šprawnje: „Wodaj nam nač: winy, jako my wotawamy našim winikam.“ Njeđaj měštno hńewu! Nješwat a njeprať hđyšpolne wudma! Rospomni hěbi dospórnje, kaji mač po Jezusowej lubočzi a šprawnosězi přehed Boži wotkač stupicž s Bohom a ludžimi dychiš ho šjednacž.

Sdžez pobožne wotčnyje křeži, tam móže dobry měr mješ ludžimi wotstadž. Jenate wašchnje to samčje, ale duchje, kiž tola wašchnje awri, mamy ho ja to džakowacž, niž šwontowemu wotstajnu. Sdžez je wašchnje, dary na wotkač přichizječ, so by někať wina ho šarunada, tam je to hólj činil, hđž wina kama dale traje, wina přechziwo bližichemu, hńewo we wutrobje, šanšprawdosěj, njepokutnosěj! To potom reča Boha wujebadž, a to tola njeje móžno!

Tež v křišťaňskej zvrstvi ho kaž v farisejskej pobožnosti ľahky stane, so zvrstvenie wašchnja hu morave skutki, so žitny duch pobraďuje. Sďež hu wšitny wot mafosje tajni dobroty porjad naučeni, kam po wšitny cžaku mnohy wjazy nje wědža, t čenu je tajni porjad wuzitiy, haj trěbity. Duž f ludom dele dže. A po cžaku widža a čuja, so taf dale nje dže. Wiagy a wjazy ich rjeenje: „Taf wjazy dale nje dže.“ Af taf ho soho ľešče cžahy pšichibřizija. Duch ho ľešhne, wón džeľa a twari, a f notnym duchom pšichibře notny porjad a nowe ľwaže sa wšichn lud.

Džo w 12. a 13. lětoctu, potajim wjazy itow lět do Lužicoweho cžaka, hu sprawni pobožiti na to smyšlenti byli, so njebychu jeno w zwonkowym zvrstwinim wašchnju, ale tež w žlym ladžerženju a smyšlenu wutroby pšeh Bohom woostali. Lehdy w polodničkej Němckej a na to kraju nad Rheimom ludjo po předowanju nutrim spowědž wuspěwachu. Porjad Bőweje křizby ajku spowědž nje poručowalše. Duchowni dyržbjaču křicenje: křizby hobo spěwacž. Taf ludoty duch džeľa. Bőži duch je w ludžoh. Dofelž běše bamž pšecžizno křejorej wojowal, ludjo kani, hjes zvrstwině h woždenja, hjes tuteho kředněneho bamža, pšeh Bőži woštal stupiču a hebi hradu Bőžu wupročachju. Taf ho wulke wobnowjenje pšichřowalše. Ti sta lět do Lužera nastja žyle ewangeliška křicuzca, kotraž ho takle ma:

Ně! cžeht, nečy wulki kralo ty,
Tam nashču dučhu, hďež ty by,
So njebyli my džełeni,
Wot tebe, tvojy křizowani!

Schtóž Bőhu dary pšichriše, ale bližšemu jeho prawa sapowědži, ón je na Bőzim wokariju džełeni wot Boha. Schtóž Bőže wofalšane křicuzci a na něšto pšechřizno towarčej, křuboděj, beatrej abo hoše, nanej abo naczer, mandželstěj abo džeřču, tón je wot Boha džełeni. Bőhu křizčez njeje možno temu, křz prawo swojeho bližšeho rani. Pola bližšch-ho je imoja Bőža křizba!

Ty njebudžeš sam wulček, hacž poľebnju šerpattu nje-saplačajiš! Samjeń. T. w B.

Adventistjo.

(Poznaćowanje.)

Jene taf, widženje hoty Wbitowje bu pal f nastorkom noweho mózneho hibanja Adventistow. Po tutym widženju bė jej wěšte, so ho Miller je swojin woblicženjom njeje salčžik; jenož f žnu je ho samotil, so Dan. 8, 14 je hřicženjom hjojatnižy to wučičženje jenje — 2. Pětr 3, 7, 10 pšeh špalenje měnjene njeje ale to wučičženje Bőžeho doma, 1. Pětr. 4, 17. Džeń 21. of obra 1844 je Že-uš šapocžinal wučičžecž njebieštu hjojatnižy, to šnamjeno toho křuba, wot hředoh džečej Bőžich, Hebr. 8, 5; 9, 23. S žnu je ho f bō-bom šapocžal hud na domje Bőzim, 1. Pětr. 4, 17. To wučičženje njebiešteje hjojatnižy je to wobšantunjenje wjyščih-měšču tcho škutowanja Že-ušo Křizniša. Af wot cžeho dyrži njebieša hjojatniža byčž wučičžena? Wot tej hřwosčej, so je šabbat wonjenecžerženje a wobšantunjenje pšeh šawje-dženje křicuzcena nje džeje.

To bė derje, to mějšče hotra Wbitowa tuto widjenje! Adventistjo wobychřizhu. Něk njezřebachu wjazy křuchil pšichidacž, so hu ho moliti! Něk bė wužagnjene, so tón křes w lěče 1844 do žyla pšitěz njemōžesče. Dředž křicuz-cžamitwa, kotraž nje šabbat al: nje džełcu křicuzci, je na žnu

mina. To „widženje“ je ‘o tej pšocježimje hjewišo. Tón křes njeje w lěče 1844 f „autonjenju wuščuwa“, f křizagubej pšeh-šhof, ale je šastupil f pšehprowanštem křidženju to njebeš-keje hjojatnižy. —

S lětom 1853 šapocža adventistiske hibanje móžuje pšeh-šwocž. W lěče 1858 hu džežat šawjedženj a pšeh to bė-tu pjenjes dočej f wospřocžerženje Džežat, džežat sa nabo-žinu! to je šlaw kam šašo! Schtó praža to šlawy naščij w-žabow? Lubočej f hjozej wěgy pohojna adventistowo, so hřewu-ďečka f dawaju, nje džežat wot swojeho doľkōbneho dawka, nē, džežat wot wšehčej hřowič dořhodow! W tutym, a nje-jenož w tutym, hu iteni wjele pšeh naš, křž hny křicuzcenoj wōžabow a křajnych zřitujow Af nimo džežaka dawaka hječeje wulke druge dary abo damti, pšehotž Adventistowo hu špōinali, so tež jich džežo pšichřizowa jenož f pomozu pjenjes.

W lěče 1863 štwicich wosřikane adventistiske wotdže-lenja do wučičeho šwěta a džežachu taf sa možičke wō-pšehčerženje, tež w Europje. Přešnja adventistiska gmejna nastja na francouzskij Šchwiz. Tu šaloži hřwōři pōłki měščy nje Čzechowitž. W Němckej nastja 1876 přešnja gmejna, a ‘o w Solingen. Po pōšebnir nam šlawim woblicženju bė jich šōzj septembra 1918 w Němckej 19935 Adventistow. S tu-žy hu Wirtemberg na pšeh 899 hōbulowow, taf nambawo-čhu : džežatow 26 870,57 hřiwnow, nimo teho ja šabatnu škulu 1766,50 hřiwnow a w wšehlakich mišionistich dawočach 852,88 hřiwnow a na af njenawančej dawočach ja wšehđene dny (Wochentagsgaben) 1 592,38 hřiwnow. Nještrōž ho, hđyž woblčezjo wulčezišch, so hu to wšcho hřomadže na tyč 809 Wirtembergitšč adventistow 31 082,33 hřiwnow, to je we pšehřestku na jeneho nēšče 34,57 hřiwnow. —

Wō džeľa f šarjadowanju Adventistow hjedmeho dnja šnadž pōščičcho křičkeje hřowōško, křenja pšehedawčehm něšto wo jich wučžije.

So je jich šakladna a hłowna wučžba ta wo šapōšch-řhadze Že-ušo Křizniša, hny hřjo pražiti Žeje dla maja ‘ež hwoje mjeno: Adventistowo, advent reka tola: pšchřibah š tntemu mjenu pšichřupri pōščičcho, kaž widžamny, ‘hřditie-ho dnja“ pšeh to, ‘o ho po wot šlawim, ‘šapřizno hjedmeho dnja“ šaložichu tež na wučžbu wo šabacze. Af tu’a je f tej něč jich druha hłowna wučžba, nje wšah žana, kotraž njeby-ču ‘ež drube sekty měli, kaž na pšeh napōmnieni bapřistow. S žnu nještu wučžbu adventistow hjedmeho dnja — a pola naž w Němckej mamy jeno tutyč dowučerpane, ‘maja jich nimo wteje šlawime hřičkeje dočej, tola nještu to žane wo-šebite abeblicženje, ale wot jich wěgy šetow šawpowanje, kaž na pšeh wo: „internacionalneho šjednocženštw a šiblitju pšeh-phytonarčow.“ Hđyž my tu f křowim wo jich wučžbach porč-čžim, dšiwamj jeno na to, f tōrmiž wōšebje šleja. Hđyž našču šowprawy wo nimi cžřašch, wšni hwoju šiblitju a pšch-řunaj a pražuj nje jeno jich wučžbu ale hameho ho a hwoje šejničgečo f šiblitju a jeje šlowam. Taf šmejšč wěče dwōja-keho wučžita f ‘ečo.

Ze hwojej wučžbu wo šapōšchřibahže Že-ušo Křizniša šaloža ho na Šzewj Jan 14, 6—11. Wō tutym měšnje šiblitje došta „šōra Wbite“ křewšo, wono je sa Adventistow to najzawniče. Pōšelšmo pšerņeho šawđeļa ho šopjelni šaw Že-uš Křizniš 1844 do nječja f šudženju šastupi. Sďeže wot lěto 1844 wēčba, hny hřjo předje napōmniti. Šam we nještu wuščmōra křes Že-uš nēč mjena wšehčeh tyč, křž drie do njeho wēřja, tola pak šabbat nje hřicwěča, f křiwōž žwoje-řamitwa. Sđyž buđe potom žyle cžlowišewno napōmnitwa, so hu

Se 27. a 28. psalma
 75létnemu kermušnemu swjedenju
 Wukrancanskeje ov. luth. wosady, 3. VII. 1921,
 pšew

[f Akacijim hronom, spewajomny s hokom:
 „Nét klyal, o buča, klyal se“]
 podat

— je nehdušji wjelelétny duchowny —
 farat emr. M. Urban w Skróstlawje.

Ti šchtórejny su sošle léstotela,
 so dom Twój Boži, lutherste stablejško
 we Wukrancanskej šromadžene,
 štjod pod widomnym šchtitom Božim.

Duž dženja slobnje spomináš wošbeje
 na štuki Wože, kiž ho tu stale su
 lét pječaškymbomdžekat doho,
 hdyž je dže šderžala Woja hwěra.

„Tón Knjes je moje hwětlo a sbože“ ham,
 — psalmista Dawit klyal je šlonjenja
 a s nim Ty, stado Wukrancanije,
 jenat je šlonjenja hynatjež mješekš.

Ze dživ wšak Boži, so hriščeje žiwjši ho
 na postwoje hlawa Wožego wěrneho,
 kiž s wufnacjom je Luthrowym
 dotal tu Tebi ho wufhowalo.

Jan Kilian je herbšti Twój paštyt byt,
 kiž sawoštajit Šerbam wščem heško je
 — to znate, nješmujetne a hlawne:
 „Šerbjaja, hej pšestuježe rěcz a wěru!“

Šchtóž namrěli Wy s wózgow seže pobožnyh,
 to šahowajče hwěru a s frutofču:
 rěcz macžetnu a žiwu wěru,
 — so byščeže bohacži w Wošy byli! —

A mitešč Woža kryj a šderž, siabło, Čže
 a žohnuj Tebje do wšehjo pšichyoda,
 so hwětlo by a sbože Twoje
 wofak „tón Knjes“ ham, wón „paštýt do brny“!

horještawanju šbudženi wěrzazy su s šhryštufkom w nježu
 pšichyubdženju. Wo tym budže fatan šaho puščeženy a hjes-
 bóžni stawaju wot motowh a šwětny kud ho došudži. Ra to
 štej tu nowe nježo a nowa semja.

Šhto prajiny my t' emu? Šo ho Adventistjo je žwo-
 jej wěru wošbeje falozja na to šahpšchindženje Žezusa šhry-
 štuša, njeje žadny porěd. We wšdech léstotach je ho tuta
 wěra, so Žezus šhryštus bóřny šaho pšchindže pokafowaka pař
 f mjenje pař s wjazy pšchytowarjami. Štjom Pawof a přent
 šhčeženjo bėchu postni turko wočafowanja, 1. Wjeř 4, 13
 — 18. Wšyr. Mc 13, 30, kotrež hlowo njeje žane wopacžne
 wěščenjeje seho Šnjeja, kaž něšoffi prajje, dofež ho njeje do-
 pjelnulo, ne, wono ma ho jeno prawje wufošez a šrošmječ.
 Šo tón Knjes bóřny pšchindže, su wošbeje wočafowali we
 čahach pšchječžbanjow, potom šžo wofolo léta 1000, hěh-
 runja w hrižduhych léstotach, jato mór ludži kónzowajče a
 žyly hwět ho naštrōha. A po tym je ho tak někotry křez ša-
 hōpšchitfad Žezuhowy woblicžil — kaž na pšči tež kōz semje
 — ale wofak! !

Čžehoda 'o wofak? Tu ho hōšta, so čłowjetjo žyly
 bibliju sa hwoj fatož njewofmu ale wurečti a wotřečti, tu ho
 hōšta, so čłowjetjo bibliju nječzajaja ale so husto dofež dō
 njeje nits čzajaja, šchōž w njej nještjaj, a s njeje wof, šchōž
 tam šola šapřigane njeje. Čłowjet nješdřbri najpředy hwoje
 čłowte myšle wufmlyšče, ja te jeničže prawje mējo, a
 potom bibliju pšchpěwacž sa šetučkami, ryncžkami, hloweč-
 kami, s kotrymž moš žwoju. mudru myšlicžku podpřez,
 ne, natwofat: „Wšchōn načš rošom s mufofču je čzina!“
 Wudrofeč čžepoj s Wožho hlawa hebi wufrošez t' temu šoh-
 nofeč žwojčeho Duča.

Zwřekaj stat.

Wulki šar'ny šchulski faton! to je nēšle heško to hřidani
 žyřtwje, ždule a stata. Nacžšf je hotowy a je na tym, so ho
 bóřny faton šejini, ale přeby hač je tak daloko, ho wōtrje
 pšchčezno njemu wožeje. Šcho prajiny my t' emu? Wly
 čžemy džafowni bēž, hdyž telko, šchtōž nam nacžšf fatonja
 lubi, dosprijemy pod wobšteinofžemi, falčez su. Wšchē pšchēča
 a žadanja žyřtwižny šmyšlenych šhčezčanow tež wōn njebo-
 pjelni. Duž je t' šromujenja, so hu ho jich wjele s žyřtwi-
 nyh štron pšchčezno fatonjei wuprajili, niž, so bychu žyly
 faton powaliti, ne, hēhoda, so bychu hričče wjaz sa nabojinu,
 ja šhčezčauštych šar'čich, sa šhčezčauštych bežezži dohly, so
 bychu njewēšte wuprajena a wurah fatonja, kotrež mōžez
 'ak abo hinal šrošmječ a wufafowacž, wōžahjati a šwēčžiti,
 so byhu tež sa načdu Šakfu wēštoš nabozneho, ewangelštho
 rošwōžowanja wufstufowali. Ša tajte wufdofpolnjenje
 šchulšotatneho fatonja hu ho šjednožili a tež hjo šlanje sa
 to wufstupili n. pšch mjes dřubini: ludohpřwinišfi šwajč
 laikow, šwajč 'owafštwow šhčezčauštych šar'čich w špřtu,
 šjednoženitno ewangelšto-lutherštych wučerjow a wučeršow
 w Šak lej.

Wšchčzno fatonjei je pař, tež wufstupilo 'owafštwow nēm-
 štych wučerjow, do šotrehož sež šafte wučeršje towaštwow
 hřučha. Tuto pař wojuje s žyly dřubeho štejnikšezja. Jemu
 je faton pšče jara ja žyřel a nabojinu, pšče jara šhčezčaušty.
 Žehoda dřbri ho faton pšchēmēničž do jeneho, kiž nabojine
 žačowo hana njewofštaj a žačeho prawna njedawo, haj, taž
 „Wōwčiči'wonne nēšfite wučeršje nowiny“ 10. junija pšichu,
 towaštwow nēmštych wučeršow ho nadžija, so s t'wcho fatonja
 do žyly ničžo njebudže, wono je tež ½ milijona hřimow sa

wojowanje pšchčezno fatonjei a sa hřetowno šchulku postajilo.
 Tón čžah hač t' wuradžowanju čže wono wuziez, so by tež
 ho hřēča pšchčezno haba'ej hlabado, pšchštamnje ho t' tutenmu
 „pšchpřytowanštemu hřubdženju w nježehach“ to došudženje na
 jemi. Šo by žyly čłowjetstwo napominate ne bylo, to je nadat
 Wdewšitow Wo pōšeljstwie dřubeho jandžela, Šzewji. Jan. 14,
 8, bu žoše Wšite šewjene, so budža wšchē žyřtwje, niž
 jeno ta přenja, ka'ofša, ne tež ewang.šfte žyřtwje pšchē Boži
 hñew šatanane, a to 'ehoda, so niž habat ale nječjelu hñwe-
 zja. — W pōšeljstwie hřezžeho jandžela, Šzewji. 14, 9—11, je
 po wučezje hoje White tón lud njenowan, kotrež hwět
 waruju: pšchē hñwečženjom nježele jato tym „šnamjeni tcho
 hñwečezja.“ A to su „Adventistjo hčmneho dnja, te 144 000
 wufwōlenych pōhēdného dnja, pščir. Šzewji 14, 1; to hu čži,
 kiž šahowaju Woje šar'nje a tu wěru do Žezusa.“ Šzewji 14,
 12. Hdyž budže to šfēze pōšeljstwow dopjelnjene, pšchindže tón
 Knjes, hžžazlētne šafelštwow ho šapocžnje. Čži pšchi přēnim

„pošlednjeho muža a pošlednju žonu“ poručilo wo tym, štoto fakon, kajtjz po nacjisti netle je, by na hebi meč. Štoimny tež, a to je wofkebe wažne, wo durbja ho pšches wučerjow njes staršhini podpizna hromadžiez pšchecziwwo falonje, t. r. f družini fłowami, staršni durbja ho fa to podpizhaj, so by jebyn fakon pšichšol, kotrjz džezom nabožne rošwoczowanje, fšchecziwufi woczehujenje w škulach wofnje. Duž njeh fšchecziwnjz staršni wo hlabaj, štoto podpizha, so nje bchdu runje pšchecziwwo temu ho podpizhali, šhtož hebi tola pšehja. Wona tež tak njeje, taž mož hebi wuššef, so je to wšo jenc, hačz to podpizmo dačž na listu nemležo wučerštežo towaršnowa abo hačz niz abo hačz nešde družde, hdyž tola tež t pšči to přebj napomjene „sjednoczenstwo ewan gelstfo-luthericki wučeršow a wučeršow“ je fakonjom ipolo- žom njeje Nč, nemšte a f nju iškfe wučeršfše towaršnowo- wujie pšchecziwwo nacjštjv falonja, dolež dže foton meč, kotrjz je pšchecziwwo nabožnije, dolež dže fšwelowo škulu, fa tuto wwojanenje wuzije wona podpizma, kotrjz, wo durbja, taž fšoninu, hromadžiez Schiöž fšchecziwufi: wutroby je a dže, so bchdu džezj tež fšchecziwufke woczehujenje pšhes fškulu dostale, tön njenöže ho podpizhaj!

W našeczu.

Š desčezom je pšichšola šyna, so ho čzi pojedina štystacž wo tuch rjanecz, fšlončnych, čzophych dnjach. A tola dbršfšid hebi prajicz, so desčez kaj fšlšdnic wjedro neštko dobre a trežne wonfach za pšchirodu, so by ho, šhtož bž čzopštra šezžerila, šegylitko. Tak pščinžje nadobo do najrjemšfchid a naj- wšefšechich a najbšole fšlončnych dnjow čzlovskežo ždwjenja, dečžje a f desčezowanjom šyna, „tat so durbježo a ho čzi štufka. „Dobre to! Wšeli lutym fšlončnu šoža by ty byl taž šezžerjena rošlina; hdyž čžaj plodow a žnjow pšichšide, njeje plodow namakanju, a jesh tu nšfalkič, njeje to ničjo wjele ššdnic. Desčezowju a šynny čžaj dže bozpicz, so ho f noma fšatorjenišč wo tym, do čžohož by šadženy abo wšpny, to je Jesuž Škrystušč, so ho f noma wofšehewičij je šenjc, w kotrjz torjenišč pšches wofšehewjazu pošljnjazu wodu, to je pšches wnojju wobu, kotrjz čžerpa f Woščjo fšlowa. Nječ tajtu šynu a tajfe dečez tež njemujesh po čzlovsfu njefšow fšwoježo žiwjenja. Štaj, na wščem wofšebdu to tola šbože, lute šbože! A taž fa dečez a fšlšdnic wjedro ho Wožu f wutrobu džaku- jemy, tač to tež ty durbšič wo tym šwojim.

Š bliffa a f dalosfa.

W staržy bramborščidj prowincjach wola šone junija no- wo šafnpjeršnowa žyrwje „Romfštantant“ tp njemujaja, ny bchdny tu w Šafnje „šynoda“ prajili. Wo Tate wššobu abo šepje, wo wššobne listy je ho horze wwojanenje ššehnyfo. Ncaj- přebje bž fšwomadna lista poštijonuch a šlibralnych šafnpje- rjow poštajna, (šhto je f štymaj njefšowowomaj žywmaj njenfščinomaj njenzene, rošafniti to šezžerjowaz), nad Rhet- nom bu tu ja šwomadna lista abo „lista kompromiffa“, taž ho tež njemuje, wofšfankiznja, runje woč am pač je pšch- šefol šhlyny najotč pšchecziwwo njeje pšches žyrwne šjednocze- stwa (Gemeinschaften). Tu'e ho pšchecziwwo tajtm šmečhenju woboczkeču a poštajne listu šafnpjerjow, kotrjz „špiti- tium“ mjenujaja abo „čž „listu Škrystia wščajpč“ abo tež „charakterlistu“; ny njemujemy wšče tute žule mjenja, so by šožb wješčaj, wo čjo ho jedna, pšchbe wščem tež nashči čžarjow w Bramborščej. Wot wječzora hem je ho tute šibja- nje „Škrystia wščajpč“ wupšchšitřko pšches wšče prowincy

a wšchšodjom hu pšchecziwwo kompromiffej šwoje listy poštajiti. Š žyrwinyti šjednoczenjenji, kotrjz tu wustupičhu sa fšhe- řezanjtu wučebu a pšedowanje po bibliji, na šafožtu ewange- lija, je ho jich wjele družich šjednocžiw, kotjž hebi w žyrwu šabaju wučebu, rošwoczenje a narwarjenje Jesuža Škrystuška po tym, šhtož biblija wučzi. A fa to ho fštrony šjednocze- šnowo horže a wšere wwojanenje wječe pšchecziwwo „nomemu protestantšimj“, taž woni tuch njemujaja, škiž ho tak taž woni njefšafnja na šwjate pizmo, na ewangelion, wofšebe wustupuje „o nšchewno tež w „Nikšonškim pošole“ napom- ujenje njčšefle šopjeno „Licht und Leben“ w Šberfeldže wušhadžaze wštre fa tutu wšez pšchecziwwo pšchwifšwarjam tu'cho tak mjenowar'cho nomčo protestantšizma, wo kotrjz njemo mjes družini praji, so wón wučzi: „Woh njeczini šžuw; Wšj ho njeje štivot; čzlonjek je wot pšchitřob hem dobrj; Jesuž je wot delka hem a dje wo šthoženti wšče hačz čzlonjet'cho, niz pač po wšafšnju družj hačz čzlonjet'cho; J. šuš njeje džwuw čzini, njeje ja načhe bžchj wumret, njeje wot morjowych štampi; Jesuž njeje šwča šhudit; Jesuž šabo njepščinšje.“ To reša „ola f družini fłowami: „Nomu protestantšizmus“ praji na wjele na wožniščich praščenjow na- šehje wčw, haj, na te narwžnišche pračhenja naščjeje fšhe- řezanjte wery: „ně!“ hdyž ny, ho štožju na bibliju f Lu- therom prajmy: „haj!“ A duž j dobro, so ho tutj d. e štronye pšči šyrwinyti wššobach do žyrwnešo šafnpjeršnu- njemšewetecj ale ho džšlšitej, džšlšitej po kandidatach fa šafnp- jerštwu šč pšdes wolenje wolerjow. Pšchetož tu jedna ho wo jene šafnpjerštwu, kotrjz ma šafšadne, na dešhi čžaj pla- čžaje džšla fa žyrkej wštonjefč. A duž je wšne a špomožne, so ho w šutyž fa naš tola narwžniščich wozach wčw čžiči a džšli mjes wolerjemi, taž tymi šž ho wušwola. Ta šžla noma wščezjezna wššba ho tola f wššeho džšla jemž štawo, so by ho pošafšo, šafšeho štejwšezja wolerjo majja, byli ho to jenož lista kompromiffa, dawno do wššby wučzjmjena, wšška, by wažnja pšichžina žyškho wolenja špabla.

Našče „Romhaj Wöh“ wušhadžaj f šutym 27. čžškom f pšerjemenj rafj tež žano šafč pšches pošf. Wšli jich šichčezje wjaza truš džšly hebi „Romhaj Wöh“ tač šfalacz, wož: ho to šožb čžaj štačž. Tak f pošwom ššafane plačzi wono 2 hr. Šwšeršfa pšedšafka konferenca ššhadžuje ho pšichšodny ššwřotřčj popoldnju w 3 hdyž w Šwšerštim Donije f

Listowanje: Š. Š. R nastawej „Adventštoja“ w čžšle 26 pšchirunaj šapocitaf w čžšle 24. Šo tajfe nastawki w- taeje, je nam lube f šlyčhenju. Pračhenje: „Šezhodla bžhaja wšjž, kotjž čžejja wo tym a tamnym rošafnjentje mečž, wor- šebje wo wučžach šestow, womučjenje a rošafnjentje šestam a družim a čžehodla wššndu to f duchowonny?“ štajimy ež ny. Wššifite hodžnju a roščezšewojnja hu tu fa to, so bchdu ho naje praščjenja rošafnjajale. A hdyž ho tačhik hodžju njčžezeti, je duchowit wšezje rad šubje šafwjže, hdyž ho tajfe pšchčej wupraj. A nimo teho je duchowity tola fa šožšcho w „nštkich praščenjach f rčžžam. Me wono wššaf tač je, so čži, šž f špiritšizam abo adweštizam abo družim šestam bž- hajju, šušno dolež naje wot duchownych pošliczene ššadnosce njemwžizja, šibifite hodžnju njedopštiti, a wopujnja-fi je, tam wo šštim praščanju a pytanju šwocje wutroby ničjo nje- praja. Wo, njeje to šafke do šžla žane pračhenje wutroby

Red.

D. w. Š. fa 7. i. Tr. — R. w. Š. fa 8. p. Tr.

Šamolity redaf: šaraj Wpřezaj, w Woščacijach. Čžičez a našad: Šwolerjcz knjiščičeznja, šap. družštwu f wšomj. ruf. w Wššfščinje.

šw...
pi...
St...
Š...
A...
Z...
N...
L...
B...
P...
Č...
čw...
tud...
Šch...
wan...
šer...
šlic...
šhe...
war...
To...
Lol...
ač...
džel...
proč...
šhe...
fom...
šw...
wš...
čžni...
šefje...
por...
w...
pyt...
šh...
dže...
beč...
puč...

Sy-li spēwał,
Piłnij dżéłat,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwosć da.

Nječ ty spēwał,
Swérnje dżéłat
Wśédne dny;
Džéł pak swjaty,
Duši daty,
Woipočny ty.

Z njobjes mana
Nječ í kłmánu
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřéw óe. F.

Šsersbske njedzelske lopjeno.

Wudawa ho lóžbu hobotu w Šsmolerzej knižničjsčesjetni w Budyščinje a ptačji šchtwórtlétnje 1,50 hr. [portom.

7. njedzela po šwj. Trojizj.

Matk. 8, 1 9.

Wšich wóćje, so je prašenje, kotřez tam w pušćinje wu-
čjomnikam na wutrobje ležesche: „Dže my khléba wosnjemy
tudy w pušćinje?“ tež w našim časju wykazam na starosězi.
Šchtó mohl léžic nazy bjes spajja, hórke hylh, cžežke jdycho-
wanja, kotřez načini! Zawihane je do wóćstow něšto res ma-
czerje, kotřez je štyknošju widži swoje džéćji tradacj, do wo-
bléča nana, kotřez dotho podarmo sa dželom pytasche. „Dže
khléba wosnjemy?“ W, tole prašenje je něšto do jadwoš-
wanja njehlo, so je sam swojemu žiwjenju kónza šejnik!
Tole prašenje sa khlédom njeje jenož prašenje jenotliwych,
ale luda, potajnje na powščitownu nuš, pod kotřez wulki
džéł žyšeho luda cžećpi a kotřez wotpomharč ho jich wjele
přozuje. — Ale so jenož nochyłi sadžež, so je prašenje sa
khlédom prašenje wěry. Wšitkón dobry dat a wšitkón do-
tonjaný dat přahinje s wyhokosče del wot Wóza teho
hwišta. Jeho je semja a wšitko, šchtóž je na nej. Štož
wšitke stwojenja s najmušičim sašlara, njedyrhjal to wam
čjinić, hwojim čłobštinu džéćjom? Wěšo žada wěru, kotřez
čečepławje na jeho pomoz čjata a ho njestaražo wšitko jemu
poručji. Šedžbujes-li na to, s cžežoz wšitke starosče khléba,
wšitka nuša a žalosče we wutrobach a domach přehinje,
wytnejeh najbóle, so hu ho swojemu Wóžej wotrijeli a
šchtówtu proštwu wotwutnyli: „Našy wóćšdný khléł daj nam
dženha!“ Šhubjenty hyn dóndže s hłodžijam, runje dokleš
běšče šhubjenty hyn, dokleš běšče nanowy dom s hřehom wo-
přáčejil. — Wulki kšesčejanjenjo, rasničje tole našše šejnje do

rukow, a widžije praweho pomocnika w nušy. Wón je tón
hamy wčjera a džeha a do wóćznojče! Zawěrnje, Knješa
mamy, kotřez pomha we wšitkich cžełnych sawach a na khlébe
dočez sa naš, kaž sa dušju, tak tež sa cžéto. Šchtóž sa nim
dže drje ho njelminje nušy a tradanja, ale jemu je žel wšo
luda, kotřez přchi nim nušu cžećpi a napohledy přehowbročej
jeho džiwna ruka nušu do nahyczenja.
„Woni hu hžjom na tši dny pola mje sawostali,“ praji
Ješuj. Šbóžny cžag! Šbóžny přchi wšitkej nušy a tradanju.
„Šbóžne hu te woczi, kíž widža, šchóž wy widžičje“ čłobšleho
hyma w kotřynž byhli polnosčez teho bójštwu. Sa nim woni
čzahnu, pola gjecho woni sawostanu; naštrahnišche, šchtóž
přchi nim waju, je hłowo Wóže, kotřez s jeho rta dže a přhina
wóžnje jich wjerdu, kamjetnu wutrobu, kotřez hoji, wóšče-
wi jich spřoznu dušju a da jim hładacž do wutrobj njehejšleho
Wóža. Tši dny pola Ješuja — šbóžny cžag přchi wšitkej
nušy a tradanju! Šchtóž w Wóžim kraleštwu pyta jenož dobre
dny s wužiwowanjom, njepřehinje na hwoje. Wóže kraleštwu
njeje jédž ani piče. Wšitki kšesčejanjenjo podawašo, po cžimž
ho jenož ho jenož cžéku čže, by na semt wozjy cžečesene,
pytane a požadane byšo, by dawno hwišt dobyh a čłobštwu
kšesčejanje byšo. Ale kšesčejanjenjo žada, so čłobštwu
wutroba ho žyle t temu Knješej wobročji, je wšech mozu myhli
na wéćžne šbože a pyta to jene, šchóž mušne je, bjes cžéłnych
žadocžow a přewěčow lóšča. Jeho dła je nuša a tradanje
přchi hłobdženju na nim žyle mušne. Tón Knjes čže to we
hwojim ludu tak mčez. Wón čže a budže na tym pónnacž,
hačž hny jeho lub, hačž w šesčepławosčji ho traduju na nim a
jeho ewangellju pola njeho sawostanjeny, hačž móžemy tradacž

bjes morkotanja a sduchowanjaja. Lud sawostja tzi dny pola Jezusa so wotajto jedze a pije. Kat teji s nami? Somy hotowi, jeha dla tajki wopor pichinjecz s nusu a tradanje srujecz? — Ale jecz czlowjek tola durbt! Haj, to wdn durbt a to wdn durbt a to ton Knjes derje we. Wdr jenoz, czim wozaj wuknjecz pola njeho sabycz czajne a jemite, czim wozaj Jezus na to mghit: won ho ja ehoje stara a njebudze tebe sabycz a wostajiecz. Pytaj jenoz Woze kraleswto a jeha prawodocz, staroz s czajne pak pchowotaj temu Knjeki. Pskhotoz hacz runjez pichi hrodjenju sa nim njeje nusa wusamnjena, je wofat jemu zel teho luda, tiz pichi nim nusu czejpi.

„Mi je zel teho luda“, praji ton Knjes. Tole hlowno hluhka f tym, tiz ho pschilidwaju s hnadu a hmitnoscu, tiz nam hrodnjotomu wutrobu, hoi potaristwo jeha zpleho zjwjenja a wu-moznistwo hnutu wotajewa. Subjektivno kalndnjency jeha na jenu, na kichiz a do hnjercze czeri. Srednjotow a hhubje-neho czlowistwa bese jemu zel a jeha hmitna wutroba njeje prjedy spokoju, doniz njeje nam po hozym bedjenju dzecjat-stwo Boze warowal. Mij je tajt hrotosce na ho wlat, ton mozt lmit wostacz a bjes czejpenja pschladowacz, hdyz jeha tat droho wukupjeni bratja do nusu pichidite? A nach nje bjeft Wobrzec, tiz je taf wese lubosce na nos wazil a hwojcho hyna sa naš woprowat, ton mozt dopunidecziz, so to hubjen-stwo kocz wotajenju? A je na chemu Sbzdnicz tam w pusezi nje teho luda zel bylo, tiz bese tsi dny pola njeho sawostja, kat njedybjalo jemu zel byc, hdyz my nusu czejpiny, tiz hmy wot dzecjatstwa jeha a wozaj jeha itadla piches hwojatu hchenuzi? Jato dzecjom Bozim chze nam hrodnomene wucziz cjez a f wecznej knjercze pomahcz, ale tez nachje czejnle nuch wotpomahcz. Jenoz pichi nim durbim wostacz, tez w cchaj nusu! Docz je, so wemy: Zafuhej je zel, hdyz naš wibdi tradacz. Machli neschit nusu srujecz, pytajo pak pohly-njenje fa hwoje njebjeste zadanje a ho starajo fa hwojn duschu, ma ton Knjes woczto a wutrobu potnu hucoczejpenja fa tebe. Jemu je zel a pomoz je piches durcimi!

„Woni jedzihu pak a huchaj nashyzeni.“ Woni dreje niczo f jehi niemecaku, ale Jezus je pola nich a ton ma czim wozaj. Jeli cchaj pschidol, siwsi hwojtu krahnoscz. Jenoz hpydom pokrowo tam je, ale te pod jeha zohnowazymaj ruwomaj ho pschijporjachu, doniz bu wchitke nuch wotpomahcz. „A wsa te hpydom pokrowo a dzatowacke ho“ praji ewangelista. Kjeje pohlabanje f njebjeham potaristwo amudo djwja a zoh-notwanja. Dopominy ho, kat Wether naš wucziz pichi kchtowr-tje prstowje: „My proshny f tej prstowje, so by nam to spohnacz dal, so huchny f dzatow hwoj wochodny hlyb f hchi brati.“ Dzatowocz je schula dowery, wochodneje wostoseje, so ton bobaj Knjes naš njewopuchczki a njewostajiz: je wdn hacz hem pomah, budze tez dale pomahcz. Schiz ho w utubh czejnich cchach emu Knjeki doweri, hoiu wernosocz Dawidoweho hlowa: Ja hym mlody byl, a hym ho jostaril; a neschym hichce nubby widfat, so by prawy byl wopuchczenty, abo jehi hynjo hlyba pytalo.“ Hamjei.

H. w H.

Adwentistjo.
(Bolczotowanje.)

Duz wmi 2. Petra 3, 8, to hlowo wo tym dnju, tiz je pichd wofom jato 1000 let, a Matj. 24, 36, so by jedziz; so nichion wo tym jenym dnju njew, khaa ton Wobz, a jop. st. 1, 7, torcz czj praja, so ho w nitomu njehusida wjedzecz wo cchaj abo hodzjine, kotruz ton Wobz do hwojeje nozj ham polozil je. Na dze zhrtwinske werywuschajca iajoa ho ez na

schopchihad Knjejomu, tola njereczja wo tym, hdy a kat ho stanje a hu kat po mghit a woti Knjejomje. Jezus Khrystus nochze, so by jeha pichthad byl esempel abo pichthad fa klicz-bowan te kumichy czlowjekom, ne, wdn chze so by to byla woz wery wesele nadzije postnje wery.

Tu mamy zel to, wo czinj ho Adwentistjo mola, a duz ho hnowa hnydom f hwojom itozkom. Scho pak jedze to potom f zpleho twarat? Adwentistam je biblja knija a kiczenje! A tola chze: wona buz knija spohnajca hrozno: cze! Scho je so na psch. f tym hlowom Dan. 8, 14 a dozpa f tu-tnym stawom, na kotruz ho Miller stojowacke. Profeta riczj am wo tym, idozj ho teby w Jerusalemiu a w ranschim kraju stalo je a hjo teby dopjelitlo. Krat Antiochus Epi-phanes, ton „malj roh“ Dan. 8, 9, be wernosocz podhoczil; Dan. 8. 12, wopory wernemu Bohu w hwojatinu hawat woprow-ny itafal. Tola ito podhoczowanje durbjeje jenoz 2300 ranjow a wjeczowto itacz, so je 1150 dnjom. Stawimj praja, so huchj Zidow wopory w auguzje 168 do Khr. podhoczene, w oktobru 165 do Khr. sawjeje Judosch Wostafelji, njepch-czelaw hwichi, jajo wopory; bchu potastim nehde 2300 ranschim a wjeczornuch wopowem podhoczench hyle. Mernim, so tuto zple jedure wustadowanje fa tanuj cchaj to prawe, so ho w oktobru 165 do Khr. dopjelit, schoz je nam w Dan. 8, 14 sapikane

Abu hde steji abo kchid dawu nam prawe, so tez tu meste 2300 dnjom abo poldnjom prajimj le? Pichetoz 4. Wobz. 14, 34 a Wst. 4, 6 nimatej f tutej schuczku niczo czinicz. Tam dre je stei, „dhat ka lewo“ tola uz tu.

A hamo, hdyz meli my wopat f nachim wustadowanjom tutuch 2300 pol dnjom a meli Adwentistjo prawje „wustakabjo tuto meste, so ho tu hrotosce hwojczajca njebjele“, f katet pschicizim a f hajim prawom sapoczim Adwentistjo tute 2300 let licicz wot leta 457 do Khr. hem? Teby tola do zpla hi chze njedzeli njehwojczachu. Duz ho teby wo tute; hrotosce do zpla riczecz njemdzesche. Se strowim wotomom durbjal wola potom nehde jene leto po Khrystusowom narodje wacz a fa sapoczat hwojcho liczenja tutuch 2300 let. A runje at njewozdawacz ra woma, hdyz njedzeli hantich jato nehcho wot pohazan pich wate, taz to Adwentistjo cjinja. Ani Ws-riizy a Babilonizy, ani Grichizy a Romizy njehnojachu njedzeli.

Adwentistjo hedneho dnja ho njemnja. S tuteho mjena spohnajesh, so je jich druba hlowna wuczba ta wo sabaczje. So tutu f hwojeje prenjej wuczbe je sapowpichthadje Knjejo-wym pschisofachu a to wo „bapistwow hedneho dnja“ hmy hjo naspomnili, taz tez wo, so ho to ha, kat bechu ho f tej prenjej wuczbu jebali.

Tole mose njepchidajo, wuczja Adwentistjo hedneho dnja, so Jezus Khrystus w lczje 1844 „njemdzesche“ pchitcz dla pohantje hrotosce wo hwojczowanju kabata ho potafowazaje. Hjo to hlowocz „njemdzesche“, durbjato naš f pidenjehlowanju nawachiz. Ton, tiz cherta a hnjercz je wchewinyl, Jezus Khrystus, ton njemoh tureho hredja dla pschitcz ho tym wot hwojcafa hem wchczenym cchaj — t. e. taz to Adwentistjo menja. — ?

Adwentistjo praja, so je najwreha hlocz, kotraz je ho itala a kotruz je bamz sawinowal, to sawjedzenje njedzesteho hwojczanja. Bamz je taz praja, ton awastiriz, kotruz je ho schrobit, cchaj a prawe pschotowoczicz.“ (Dan. 7, 25.) A so woni f tutym wofkorzowanjom a winowanjom prawto maja, so woni tez dopotaja, abo tola f najmjenscha hpytajo dopo-tajacz, a to jago pomozu wutriebanja biblje po hwojeje

woli. S miszertej wuſchitnoſcju wukaduba a wuloſuja wo-
bracy a liczby biſbije, w tuſym padze na pſch. Szewi. Jan.
13, 18, hdeſz je rdecz wo tym, ſo to mjeno teho ſwojeceſza wu-
czni hromadze 666.

L. K. Conradi praji w ſwojej kniſzy: „Widzet Patmoſki“
— przydy relacje ta ſama kniſka: „Szewianze Jeſuſowu“ — nedeſze
tote wo tutej liczby 666: „Mjeno, kotreſz nam bycze banja wu-
praji, rdeka wo locejanſtu: „vicarius filii Dei“. Gdyſz ny w tutym
mjente te piſmiti wuwoſtajimy, kotreſz w rymu liczbniſtow niczo
niepacza a te druhe piſche arabickie liczbniſtu wnoſmajemy, doſta-
njemy jeſzchowazy dzimny wuſbyt: 5+1+100+1+5+1+50+1+1
+500+1=666. (Zole mjeniuſzy doſzpija, ſtajejo taſte: V=5, i=1
o=100, a=r=0, i=1, u=v=5, s=0, f=0, i=1, l=50, i=1,
i=1, d=500, e=0, i=1; to je wſcho hromadze 66; ſo w abo
V=5, to wſch knadz i ſwojeho czajnika, taſz teſz jo i=1=1; taſz
je ja Romſkiſz teſz C=100).

Conradi pſchisipomni: „Byli knadz hiechde dwelſowal, ſo
je banj ta tu (Szewi. Jan. 13, 18) mjenia moſz, dzyrti ſo
wſchojn dwel pſchi tutym wuſliczenju ſhuciez.“

Taf, taſz Adventiſtjo dopoſtaſza, ſo je banj 666, dopoſtaje
po ſwotim mjenienju teſz, ſo je pohaniſka broſnotecz a najwieſſeſha
ſtoicz hrowdeſzi njedzela, a ſo dzyrbja duſz hiechceſzenjo ſabat
hrowdeſcieſz.

Scho prajimy my nedeſz t tutej druhej hrowdnej wuſchje
Adventiſtju a duſz i doſtom runje naſpominjenemu wuſliczenju
liczby 666?

Sapoczmy i tutej liczbu a jeje wobliczenjom: 100 jno je wo-
pacnie! Adventiſtjo wo myla, mjeno, ſo a=A niczo niepaczi;
ne A be ſtarim Romſim=5000; runje taſz je to teſz i druſtini
piſmitami; r=R=80, s=S=90, f=F=40, e=E=250. Wiſchi wu-
liczenju adventiſtow, kotſiſz ſo na romſte piſmita a liczbniſtu koſuja,
bydymy taſz pſchisipiti na liczbu 6126, miſz na 666. Do zſka
mamy tuto wuſliczenje po romſtu ſa wopaczne, njedzawajo doſzla
na widome ſmyſli adventiſtow. Dzyrbja drje wo wjele bole hebrejſke
liczbniſki trjebacz, niſz pad romſte; po tom wuſliczej po hebrejſki
„Hęzor Nero“, mjeniuſzy „Oar Nron=100+60+200+50+200
+6+50=86.“ Ale ſo tote wobliczenje woprabmoz do prawe, noch-
zemy wobtraczec, hſzo tehotla niſz, doſteſz je jich tych wobliczenjom
a wuſliczenjom tutej liczby 666 neſotne ſta a wſchityz drje ſu
mienti, ſo moja to prawe. S pſchirnanaju pobamy tu ſeſzechowaze
wuſliczenja: Luther, Caboin, Jeſutajo, Napoleon, Wileam.

Zo tu nadrobniſcho tutu liczbu a taſte wobliczenje roſpo-
minacnym, ſta ſo tehotla, doſteſz je jich wjele we czaju wuſlicze
wojny bylo — a drje neſoze jich mjenje nicje, — kotſiſz ſu ſo
i tutej liczbu pryzowali a drje niczo njenamatali, kotſiſz ſo
i taſtim wuſliczenjom a wuſliczenjom biblie ſabotaju a
duſz to w nej njenamataju abo do zſka haſte niepytaji, ſchyt-
oz Jeluz Skryſtuſz dzyſkache, ſo bydymy w nej pytali a namatali:
wedeſzne ſiwnjenje, haj jeha, Jeſuſka Skryſtuſka hamecho, (Jan.
5, 39).

A nedeſz dale: ſabat — njedzela. Pſchisipajnja ſabata njeje
wo ſtarim ſakonju wopradena jaſo pſchisipajnja, kotreſz by ſa
wſchde czajy a ja wſchde czlowiekow placzaja. Szabat je taſz
wobczewanie ſnamjenje ſtareho ſkuba ſa Iſraelski lud. Pſchir-
naj t temu: 2. Mojs. 12, 14; 5. Mojs. 5, 15; Nehem. 9,
13, 14; 1. Kor. 20, 12; na tuſym poſlednim meſtanje na pſch.
ſteji: „Ja danu jim teſz moje ſabaty, ſo bydymy byſte zejch i jich
makſe maſy a mjeſz nimi.“
(Potraczowanie).

Nowy czasz za nabożny postup w Sakſeji.

1. Wulatanje ſchulſtje wyſchmoſeje.

Jaſo nowy czasz i republiku pſchisipuje, ſo woin woskebie
ſchule a tam ſaſo naboſznego roſwuczowanja do ſny. Wſchode
ſchule wo pſchisipowieniaczaj pſches wuſas wo hordacz hſchiceli.
A taſti poſtup to je, hacz nam ſpomożny abo ſadſzewazy, to
nam kolekta praji, kiſz ſoſde leto wot iſadzeneho ſem poſledni-
niedzeli jurija po poſtawienju naſchego krajnoſyprawniſkiego
konſtitucywna w Wraſdzianach t pſchowanju roſwuczowanja a
woczehnjenja mlodziny w ewangeliſto-ſch. myſli hromadzije
Njeh namu neſotne ſakonje a poſliczenja ſakſkiego miniſterſtwa
ſa ſultus a ſwatne roſwuczowanie przydzy puez poſtawje, kiſz
t njeſoſtaſteſz a pominiertu nabożny a naboſznego ducha w na-
hedeſzy ludowych ſchulach wjeſz dzyrbja. (Pſchir. kniſku wo
„Wedeſzy wo ſchulu w Sakſeji“ woſ prof. ſitnana w Wiſtku).
Woin praji: „Wot nowoho leta 1919 je nabożnija w bibliſkich
ſtowisnjach na deſtm ſchodſzejſtu we wſchdeſz ludowych ſchulach
na dwe hodziny wobniejowacz a ſareſismſchow roſwuczenie
czſicze ſtaſtaje. S gym wuſtrowwane hodziny ſu ſa roſwu-
czenie wuſicſz, kiſz je pod wobſtejnoczemu poſledniach let wo-
hſchje iſchodowalo.“ Jenoz Szerebjo iſi hodoſzjo ſa biblie
ſtawitny ſchowaczu. Nemyz w nabożnije czſzjo iſchodowaczu.
Dale: „Wedeſzi diſſidentow (i zyrtwje wuſtupjenych) njeſzju
wjazy pſchisipuchaw na nabożnym roſwuczowanju pſchisip-
nacyho abo wobnuwderdzeneho naboſznego ſtowarſchenja (t. r.
pſchewwoczem hſchewczarſkeho) dſzel bracz.“ „Wohadny ſarak
njeſtuchna jaſo taſti wjazy do ſchulſkeho pſchewſtejczekſtwa.
Mjeſtina ſchulca naſchewdza nad ludowymi ſchulami bjes direk-
taria jo ſednje.“

„Wubone ſchule ſu jaſo potowſchitowne ludowe ſchule ſa
wſchicel: dſzeſzi ſchulſkeho wotſreſka bjes roſdſzela jamzenja a
nabożny ſarjadowacz.“ Zo byſo t hſchobſe ſa ewangeliſke ſchule.

Pſchewſchodny ſchulſki ſakon praji: „Nabożne roſwuczowanie
ſo w potowſchitownej ludowej ſchuli wjazy njeprawo.“ Zole
poſtawje taſz je w leſze 1920 jo jaſo pſchewczno nemieſz wu-
ſtawje wo: najwſchdeſzcho nemieſkeho kuda potoreczito.

„Wulowanie t temu, ſo bydym roſwuczowanie i moblitwu
a je pſchewczonjom (naboſznych) ſchewſchichow ſapoczeli, ſa wuſ-
czonjom wjazy nje wobſtejci — a pſchi wuſchowowanju (wup-
ſchew) ſchulſkich rumow je na wobſtejnoczſe, kiſz ſu pſches
pſchewczonje ſtateho a ludoweho ſiwnjenje ſtworjenje, dſz-
wacz.“ Wſchewczonny ſcharakter ſchule ſo w tutej wuſtawie
we naſchjej ewangeliſkej Sakſeji wjazy njeſaruczni. Teſz wotecznikte
a nabożne wobrazu na ſeſznach na ſad ſlupja. Wo ſtrowadze-
niju hlowoh bjes ſtarſchimi ſa poſtawjenje ewangeliſto-ſch. ſchule
pſchisipowje wot wſchmoſeje wuſtawija: „Zaſte wothſchowanja
njeſzju jaſo namjeſz po myſli wuſtawia (Artikel 176, 2)
wobſchadowacz ale jenoz jaſo wuſtupowanja, na kotreſz zaneho
wobſamknenja wſchmoſeje trjeba njeje.“

„Wobſerjo ſchule njeſzju wjazy pſchisipuchitni ſarſtwanam ſo-
piſy wo wernymnacuſu ſchulerjom a ſtatſkich ſchulerjom po-
dawacz (na pſchisipak ſa konfirmacizſke roſwuczowanje). —
„Zo hame placzi teſz ſa zadanje dopoſtow wo wernymnacuſu pſchi
pſchisipowjedzenju ſchulerjom. — Starschi njeſzju pod nedeſzſchic-
ni wobſtejnoczemu pſchisipuchitni pſchi zadanju too werte ro-
ſaknenje podacz.“

„Schulka wyſchmoſeſz drje je wopracija: „Wopotaſajaj-ſt
wuczerjo nabożnym wuſdelecſz a pobuczajaj-ſi tehotla wuſczſte
moſz t wuſſelenju pſchewſchichaneho naboſznego roſwuczowanja,
ma ſchulke pſchewſtejczekſtwa dla poſtawjenja pomocnych moſtow

wosławianych" — W karku szałoch je ho pak na njełafoniŃe
wałchnje nabożina cziżke sanjerodźka. —

NapoleŃich gichceje wustawija pchidze: „Wiči pichipowjedzenju Ńdulskich dzeži maja eji hami, kiz maja k wocehnjeniju prawo, wodzerjej Ńhule ho wurajicz, hač dyrhja dzeża ma nabożnym roswiačovanju ho wობdźelicz abo niz.“ Tola hu pich-cziwo tutej wustawij, kiz pchecziwo myšli nemsteje wustawju woŃebite pchipowjedzenje k nabożnemu roswiačovanju žada, wurajjena. (Wotracožowanie.)

Zyrkei a Ńtat.

Škulke dzeži a wotruwinica a zyrkwo je a zyrkwinske hwojedzenje ad., to je to, cziž ho nekłe sabraćju eji, kofliz maju nad Ńkulach wostafowacz Tu dzebi to to sáfada pichetweje, to ma ho Ńkulich dzežo hač do 14. leta sfozowacz po woli tych, kofiz maja prawo wocehnjenja nad nim, to hu pchebewidchem staršči. Potajim Ńkulke dzežo do 14 let ma ho k tej zyrkwi dzercež, kotrež jo staršči donjewu, ma te zyrkwinske hwojedzenje hovu hwoječicz, kotrež staršči hwoječa. Tat horyj pak hač je Ńkulke dzežo 14. leto dospilo, je i tutym prawom staršchi nima. Dzežo, kotrež je 14 let a dzei, cziini to woškitu po hwojej woli, — i najmiejše po woli a samerach tych nomych Ńdulskich roswafowarow dyrbi to cziimicz mocz, ez pchecziwo woli staršchi. Wono njetreha, hwrnjež staršči to cziyhi, kemschi hwođicz, do nabożny, do pačezkeje wuczby. Šcho praia to nadošči hwelečan žy staršchi tušmu nowacziškim myšličkan, kotrež dyrhja načim dzežom takle nowy pchidow tuteje dzežozaje woi: pchihotowacz? Wada ho woni hwojebo staršchi leho prawu na 14. letym?

Šofki hejm a zyrkei, to je pchego kašo nekłto woŃebite. Adwo wotruwinice hejma — we hebi po wochem dačuju nekłto na to, so sačziŃa wšče zyrkei a jeje prawu idšitaje namanje i adweje strony, hano ez tebdy, hdyž pchidofnala, so hu prawe. Tawe je to byće priedy, tat tež nief napoflehu sas, isto ho jednolike wo zyrkwine danoci a wo porjebnihceža. Še hwojimi wobacziwajem: kime je wotruwinca zyrkwi wšehate prawu, kotrež zyrkei parowacz niemozže, nodykzi hebi hama row rweč — wešo ta swofotowna zyrkei. Duž sawotstawa jenož to jeno, so ho zyrkei jašo kaž pčhi praščenjanu nabožny w Ńhuli, wobroczi ma wuofotajny kud w Šipflu! To pak je tola kuff kraduchy wobhejnosčow, hdyž dzebi ho zyrkei pchecziwo krajnemu hejmej a pchecziwo jeho Ńawojam a pchecziwo wwidnoweži na hduifistwo wobroczeč, so by ho donowaraka rubienšawa na starych, wopradowjušnych prawach. Šnamjo sa strome wobhejnosče to tola sawečže njeje, a duž tež niz sa wotchorjenje a hiečke mienje sa nowy postup!

Narokownych žnjach.

Štoha brinczi, trawa pada! tat je, hdyž na kuzj selenej hwočejŃ trawu wyhofo. Še to jenož džeło ruki a kofy, kotrež tam dokonječ, a jenož nekłto, idtož ta kofy a krajny a konye. Woboraz hřiža na kuzj je wobras kufny i cziowischo žiwjenja. Ta kufa, to tón kwet, ta trawa to cziłowec, ty hant, tón hřiž. Dyrhju halle prajez, so to bleda hwojerč. Šež stop pčhi stopje ty stajech, tat sa hwojerč, kaž hwojerč po stajelju pada eji sa toju trawa, tat sa tohu hwojerče cziłowejolo. Profeta NełajŃ wopisuje eji to a ščo potom, hdyž to 40. stawje pčhi ipocziaktu pčhe: „Wšcho cziwo je jafo trawa a woidŃta cziowischo kražnošč je jafo kwetka na polu, trawa swjadnje, kwetka

wotpadnje.“ Trawu hwočieč, kwetka swjadnje! Tat to i cziłowekom, i tohu potom, hdyž poridaba teđe hwojerče njehmilna toha.

Šu ty jašo hynu hřiŃ, so hwočieč hwočieč, hwočieč trawu na kuzj, dzečel na polu! Šešhřiž hwojerče hwojerčju hwo, kaž jón proketa dwójaj sašehuje: „Trawa swjadnje, kwetka wotpadnje! — Trawa swjadnje, kwetka wotpadnje? Še to cziłowec, tebi ipdawny hwo wofriedž najrejšeho nalečža, so by meł pčhed woczeni pchego hwož tónž, niz so by žarowal, nč, so by buł hotowy, hdyž hry ty to swjelto, ta trawa so by huł hotowy, hwojadnyč drje je hwojim czełom, žynu pak hycž je hwojej wušču tam w druhim rajju — a to je tón rošdžel wult, dwežim mješ cziłowekom a trawu, kaž ez kłoczcjom. Šu hřiŃ tuteho rošdžela wedomny? A wažež hebi jón? Ado umajšč ho krajce, kłoczeju, kotrež ničo njemč a njerodži wo druhim, hačž so jdeža a pieče ma a kuff hrižna cziowischo?

Šsnyowe žně? Dželaš je w. haj, hwoječich je tat? ?

Č bliska a i dalosa.

Do „Hornuje Šešehije“ pokaje naša ewang. lita zyrkei hwojich wotruwinč, jich napominajo, so hdyh hwojim hwoškom a bratram a ho tam tam pomohli. Šu tola w wulke cziownošči a mišy Wóju tam maja w čažu mčra, kradaja na wšeh nejmozje czielne potrebnobweži, jich wutroba ho žedji po twičeže a pošylinanju. Duž kaž mošli a hmelu my, to na šak štacj? Wobprajny džeło pomogy sa Hornju Šešehju (Oberhefeler Hilfswerk), kaž a hdyž a hdyž našeje pomogy žada a py!

„Škulke hwojedženje“ hu ho hwoječite nekłe w jich wjele Ńdulskich gwejnach, riane pčhi kražnym hrižeczym wjedre a worke pčhi dwečovanju, a hu ho hwoječiz wšhedny džen a njeđelšti džen. Še jich mnoho, kofiz ho praščeja, hač njoby ho na dzeži, na kotrež je ho pčhi tutej ikadnoweži wjele, jara wjele wožilo na luboščzi, piłnoščzi, pžyž a na pjenječah, tež to jene hiečke wažež mohlo: njemijušy pos dželawcho dnja, mešo eho, so ho njedžela ja to wužiž. Š kšehčanšeho pabagogiškeho šteinidčaja by ho to sawečže došč pchecziwo tajnemu wužiwanju njeđeje prajez mohlo! Š tyme praščenjom nje dzebi ničo pchecziwo Ńdulskim hwojedzenjam a hiečke mjenje pchecziwo kemu pražene hycž, so ho najšim džežom dobra a rjana sabawa pchihotuje. Nč, mdožeh jenož wšče dzeži wobžarowacz, kotrymž njeje možno, ho pčhne a rjenje hromadnje sawjelječ.

Wo mihionštwje te w 25. czihe nekłto napisachny. Wšehč, kiz ho ja wčž kwojewecho mihionštwu, nekłe sa našy lud woheje tež polištich praščenjow dla wažne šajmija, požazemu na našy meščanzit: „Nowy Mihionški Wošol“, kotryž, ipšany wot kn. sararja Šehžjana-Šehžleho, porjadnje wobšeherne a dokladne rošprawu a poweđancziła s mihionštwu pbadano. Nječ ez tutón našch herbšti meščanzit hebi wjazaj a wjazaj herbšticki domow a wutrobaw dobubž, je dohwojajo tež sa kwojewe mihionštwu, sa roščehenje kaž sa wutwarjenje Wožeho kraleštwu tam wonach kaž tu domach.

Listowanje. R w Š. ja 8. p. Tr — M w Šr. ja 9. p. Tr.

Samolwity redak'or: farak Wyrcaž w Wobhajczach. Čzižičč a naklad: Šmolerež hrižičiččezetinja, sap. družštw w wobmj. wul. w Wubdžiwinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłas
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokfěw će. F.

Šerbske njeđělske kopjeno.

Wubawa šo lóđu hobotu w Šańolerczech křišćijstweje w Wubojstnje a ptočij šchwěrtkownje 1,50 hr. j portom.

8. njeđzela po swj. Trojizy.

Matth. 7, 15—23.

Sladajće ho! Njeje to woprawdže lube šlowo Biskupstwe?
Sladajće ho! njeje to, jako by pobožny nan swojmu synj do zu by cžahnyć dał a pšchi rozšohnowanju k njemu rjeff: trowe žiwe dny měj Bóha pšchd wočomaj a we wutroba — hladaj ho! Tak Jezus pšchd namu stej: Wože džěłči mamy w čitizy być, w zušće šlowojim, duž k nam kłutnje a pšchecžnje praji:

Sladajće ho!

1. Čehobla ho hladajć mamy? Doteľ móhli něšto šubić, šchtož ničo šubić, ničo hladajć njeřeba. My pak móhli něšto šubić, wožur lubo, křahnu křahnu, haj našče našpěšče: swoju dušku — a to je wšitko. Šchto pomha člowjesej, hdy by runje zyh žiwě dobył a wšak na swojei duški šchładowat? Našča duška je wo? Je Źuša dwoh křupjena, wot Je Źuša lubowana, wot n eho wobarnowana a wupřehena a křanowana. Sa tutu dušku je swoje žiwjeje do hmiereje podal, njebo woprijehel njerobšiwich wo hanibu. Tak wteje je duška pšchd Bójimaj, wočomaj winojta. Nje-wěrnó, my móhli něšto šubić, něšto wupřeh, to našpěšče, šchtož mamy. Duž: hladaj ho a wumož swoju dušku!

A šo to šubić, to šo lóžny stanje. Šak bóřny ho nje-pšchecžel naščeje dušky: dórtnje, kaž kóřta křadžita s hnešda torcha. Wšchi našchim džěle a pšči našchim wotpocowowanju s nami a sa nami šhodji; w naščeji swobóe a w naščeji saba-wie, w čuhodžim sa nami šhodji a šo prašča a praji: hdyje ma čłowjek swoju dušku? ja ju mječ čhu. A s lěčzu naš wobšějuje. Ty šo hmiereč a njeprnjeseč, šo sa twój du-

šku kapa; ty plač a njeprnjeseč, tak šo jeho ruta wupřeh-šrewa, šo by trowu mēja; ty džěłas a šo starač a šo próju-ječ, a pšchi tym je twój duch ať pšchjaty, šo ruku nječaj-šew, totraž trowu dušku hižom džěłči. Na jene dobo šo pra-ščeč: hdyje mój měr? hdyje mój pokej? hdyje je moja duška wotlata? — Duž twožna wój je, wumož swoju dušku! Hladaj ho! Ty móhli něšto šubić a to je šo tucje stalo!

2. Ake tak mamy ho hladajć? Našče Wože šlowo napo-mina: Hladaj pšchd hobotu! hladaj do ho! hladaj wójče šo — dha šo prawje hladajš!

Hladaj pšchd hobotu. Šedžubaj a hladaj šo falšnych profetow, kóřž wo wječej dračeje pšchidbu, ale imšofach šu tochaze wjelkk. Profeta ma woju wolu pšchprowjebacž. Woža wola pak je našča wóžnoweč. Šduž k tebi něšto pšchidže, kř ždže tebe na pucž šobnočje pšchidž, a tebi šlowe hory křbi — hladaj ho. Hladaj kř pšchd ho, šchto wšchitko w šchwalce kř-how a nowin k tebi pšchidže. Hladaj pšchd ho, šchto čitač, a njeabaj bebi pšchd nowiny a křhi škreje Je Źuša s dušče wuňnacž! Hladaj pšchd ho!

A hladaj do ho! W našch wutrobach hamych falšny profeta bydi a tón je našbóřči. Autón profeta dre. eřkaje: „Šnjeje, tnjeje, nječini pak, šchtož šnjeje čže.“ To je falšny profeta a w naš, kř je hobot žiwy w šchpěčijanjim wšědného žiwjen'a, šchtož druhy činja, to hobot čini; čžež šo druhy wotlataje, teho šo tež wšchaj. Čžělo je w šchryt, duch pak šo drušich pucžach šhodji; ruzy šo k modlitwje štknjeje, ale wutroba je drušdže a sa šemšimi wěžami pyta. Wočji do Bó-žebo šlowa hladatej, ale wutroba póbla njeje. Tu'e hčjchreje křchpěčijanjstwo je našča hmiereč. To je, jako by šo čłowjesej

lutroba f cšela torčaka. Gladaj ho pšehed hamym zobu. Gladaj do ho!

A gladaj wyšče ho! Jezus hroš, so budje hehlerjav na gudnym dnuj pštnacj; ja woš nihdy nješym senat, dzijeje prječz wote mnje wšchitzj, wy šloštnaj. A na poslednim dnuj Jezus f njebejteje wyščofozje f hudej pšitidže. Trehobla: wyščo-fli ho pravje gladaj, gladaj wyšče ho a wjedž, wot tam gud pšchidže. To dyrbješt hebi prajicj: Dzžž tež wožemy ludžj jebacz, Wože woto ho wot naš nihdy šmlyčz njebatwa. Špominafny na gud; štčtož w nim njebobstjei, wot teho reča: porubany a do woženja cšihrejny. Duž dha gladaj wyšče ho! Esud biščeje tu njeje. Š njebejž nam biščeje dženkša pomoz a wamrjenje pšchitadža. Wohladaj do njebejž, tam na tebe jehno čšata, totrež je šaršane a tebe je švojintaj wo-cjomaj wobjičz a tebe wunuz čše wot falschnych profelow, totrež tebe woddawaju. Wohladaj na Jezusa a modl ho:

Ty, moj Jezu, ty hamlukš hi mi jeno a tež w'čo, Wohbošt, špntaj moje skutki, wunuz wšchite hehlerštwio, Nječ wšchi ho to šwčne sa njerjab ja man, Šduž nehože ja hrošdu na njepravym pučzu, Dha wjedž me, so f molom ho f pravmu wröczu, To jeme je nuine, to Jezus je ham: Šamješt. R. w B.

Adventistjo.

(Wotročawanje.)

Štal Adventistjo bibliju čžanja, špöbnawoč tež f šof. 6, 7: „wonj pšchutaju šlub tež šadam; f tym nje šazpja.“ Adventistjo, o praja: Šadam tež njeje šabaš šwoječiz a pšes to je Woša šazpivač, jehno šlub pšeslupwšči. Šč hamžnym prawom wobš tola powom šlyčj tutym bibliškim mešnje prajicj. Jo je šadam šlub pšeslupič, dolešč šhščič pšebčezjwo šalni wobčžanja. Wobčžanje je, tež wöšč, šnamjo šluba fa Židow. Adventistja, totrež čše bibliški dyčž, dyrbj potajkim runje tež kajnu šabawa, tež džječž kajnu wobčžanja a tež šwoječiz, pašabšwjedžer a druge šwjeđenje Židowšje. Adventistjo drje ho na to powolaja, jo je šabat „wčezny“ šlub; ale runje w kajšč poročitlownych wurafadž trjeba hamo tež biblija, kaž my cšlowjestjo husto to šlow „wčezne“ fa „jata došho“, „jata došli čžab“; pšchirunaj 2. Mojš 21, 6! A šcho praja Adventistjo f šof. 2, 11 w nemšje bibliji 2, 13, 7? Tu steji; „Čhu tönž čžimicž je wščem jič wješelow, f ročžumji čžapani, f notwmi mežazami, šč šabawšni a je wščeni jič šwotymj dnjem.“

Šabat njeršča 7. džej, ale džej wotročowanja. Šč Židow bč džej wotročowanja, šedmy džej tšdženja, to päš biščeje naš šhščezjanow njenja'a, so džej wotročowanja na šednym dnuj tšdženju šwoječimj. Šato hyn šwoj-ho luda šwoječe čše Jezus šhščstus tež šabat Židow, tola pak niz kaž wonj, niz po špimku ale po duču tuteje Wošje pšchitafnje. A runje pšes tute šwoječnje šaba'a w duču šwoječe šanje ščini hebi Židow fa njepšezelow. Čžitaj t temu šuf 6, 1—5 wo wotročaných šlošč; šuf 14, 1—6 wo wšojemju wobnoje; Žan, 5, 1—16 wo wšojemju pšči hače W. šedha šč to po myšči Adventistow? Drje niz, drje runje tak wšo što po myšči šaricj štč? A tež Matš 24, 20 moža Adventistjo jenož fa šedje nuičje, hžž šwoje myšličice nučš čžitaja; nčšteji tam šnajmješča, hžžž tam reča: „Proföčje paš, fo by ho waječe čžitanje wščtalo w šhnje abo na šabat!“ Šo židowšič šafadž by to čžitanje, by wščo pučowanje nje-mošne, šafafane bylo; št, totrež Jezus šhščst tole prač, bčhu Židza abo bčdaju tola mješ Židami. Pšchewošemj

šo Adventistjo šedmeho dnja powoščaju na to, so Jezus šhščstus kaž tež japoščstjo na šabat do škulow a šno-ooogow šhobšču (šuf. —, 16; Žap. šufft—13, 14; 18, 4 a 8.) Dale drje je dopošč sa to, fo temu Krnješ jehno džej šwoječžachu, čšn džej wotročowanja; to paš njeje dopošč a pšch-šoč šč wučžbu wo šabacze Adventistow. Jezus šhščst a japoščstjo šhščowaju ho f dobrym šrojamenjem po wšč-šnju luda, wštajo f dobom škabnošč, so Wože šraleštwa wo- wščaju mješ ludom. Šaj, Adventistjo šedmeho dnja dyrbješt po prawom Krnje'a Jezusa ščžžhčž, dia wotšwoječanja šabata po adventistijem myšči, praji won tola Matš. 12, 8: „Tebo čšlowjeka hyn je Krnješ tež na šabacze.“ A šcho praji won: „Šabat je čšlowjeka dia ščžinjent a niz čšlowješt šabata dia Matš. 2, 27.

A kaž tön miščtr, at teho wučžomniz! Najdorafnišho wučžaj šanow šwoje dučowane šrojumenje šabatyšwjeđe- nja w šlice na Romišč 14, 5. Šedym džejž hebi tön džej wyšče, dyžki drugi, drugi džčžt ščžny jenaf runj.“ Niz mjenje dorafnje wučžaji ho šuf 4, 10, 11. W šof. 2, 16, 17 najini, kaž hamo žle šchudžerke wošeho adventistješo wučženja wo šabacze: „Wjedawje ho tchobla nikomu šwčžičž jebže abo piča dia abo wšafajemž šwot'hoš dn'ow abo now- ho mežaza abo tšh šobotow dia, totrež hu ščžni byle tšh pšči- čhodnych šwčžow, ale čšžje je šhščstowšč.“ W Žap. št. 15, 1 nježadaja hebi šhščezjeno židowšeho poščada šabatšwoje- čženje ale wobčžanje. Wy-št pšchitafnja šabata ta najwščičša byla, šhčhu hebi tola šabatšwoječenje žadali. Tžž nježabaja hebi japoščstjo. Žap. štufft 15, 28, 29 mješ nušnymj wč- žami wo: šhščezjanow pohanjeho poščoda šwoječenje šabata. W nowym šafonju njenamafamy do žla nitšče žane wšobete pšchitafnje, so by ho šabat šwoječiz. Wo wščžch druhich šafnajšč je rečž, wo 3. šafni niz, taf wo 1. a 2. šafni Matš: 4, 10, šuf. 4, 8, wo 4. šafni Matš. 19, 19. Špč: 6, 1—3, šof. 3, 20; wo 5, 6, 7, 8.; 9. a 10. šafni Matš. 19, 18, Rom. 13, 9. Špč 4, 28, Rom. 7; 7. ad: Woša Matš 7, 21—23 namy šapif hščow; mješ nimi njeje njemotwany hščž pščezjwo šabacaj, totrež Adwentistjo šedmeho dnja fa tek wšči maja, so ho jehno dia njena do šhščstja wčžajšč f tšhnow žwjenja wššomšomnu Adventistjo njewobšteja je šwoječ wučžbu pšehed žanym jeničškim šlowom biblije!

Njeje to tež žane pščemenjenje šafonja, jo šhščezjeno židowšič šabat njepšewčjeja ale nježelst. Jezus šhščst wšchaf njeje žaneje pšchitafnje wo nježelst daš, my wobšt tež ščžny druhj džej šwoječiz. Dolešč paš to nčšt w Wožim šworenju 'at šarabowane je, jednj džej tšdženja ja wutwotročowanje dušče a čšela šwoječiz, je to tola najrješčho, hžžž to čžimny na tym dnju, na totrežž ho tön wšči šhščst šufft Wožeho šwoječanja dia, totrežž je šafož šhščezjanšče wčry: Jezus šhščstus štanu wor mortowy. Na tutym dnu šhčowadžow- čhu fo tež přeni šhščezjeno (Žap. štufft 20, 7. 1. šof. 16, 2. Šenj. 1, 10) Šč druheho ščstfo ja ne nam wobšwödečene, so je nježela tehbž hišo šhščezjanšči šwajty džej byl a fo šhšč- ezjeno ju šwoječaju t dopomnjenju na to, ščtož je ho pščez Jezusa šhščstja štalo, štčto je ho w šhščezaju šofonjalo.

Wočžemy njenamopnjenje wšštajčje, fo hu wučženi pšes- šopšty a pruhowanja namafali, fo čšlowješt najšobše hoji, hžžž won njes šydom dnjem jednj šwoječiz. Ščžžž na přenich štronach biblije čžitamy, to hu nčšt šhščezjeno po šč- žhščžach wučženi tež namafali, do biblije paš jič wščo 'chobla tež wjele f nič wöžny nježeržč.

(Wotročawanje.)

Nafša wětra je to dobyćje, kotraž hwěł pšchewinje, hwěł je pšchewinyla.

Głós: „Do jenoj” Boga wěrinaj —“

D wěczny Bóžo w njebjehach ;
K nam pšchětož twoje kralesctwo
Esz k njes nad wišćičiň člowje-
W hwojei tuzaj mačaj ty wiščo. [šach
Mjeno twoje cščejene
Budž nět k do wšćej wěcznosce!

Pšches Boga hwěł je smorjenaj
Wščo pšches njeho žiwje !
Kak dobroćozim, pšchěćelaj
Bóh našj je a wořtanje.
Wopřaje a hladaje,
Wótž našj luboćež hama je!

Wščo, ščož tu w hmožce wiožim,
To škit jeho rukow je.
Wótž Bóžu wěčuđim hřonim,
Kralesćic Boga wulta je!
Szo čžeč nam pomjeđa
Semja, morjo, njebježa!

Čač čhędža šti, hač nadočędža
Žum wišćite šolena
Pšchě todu dele podaja
Wšćehomož ty njebjšta
S twójich skutkow škwatw mačaj
Ty naš wotšćiw, šastarač!

Śród twerdy, ty nam ššala šy,
Wškwonaje wobštanje
Budž š nami našće žiwě dnj;
Woj nam hřečow wodaće.
Wóžo, šmit šo nad nami
W hwojei wulke šmitałočiči.

D Wótče, šćorlo lubosće,
Ty naž tašle lubuješ!
Eščiš twoje plomjo wušańne?
Sžoňnj čhinič ty naž čžeč!
S hřečow šmireće Bóžo ty
W šhryštju naž wumošt šy!

Čžeč, škwatlu Bóžu špřozajmy
Kšćelčženjo wěrjazy,
Pšches wětr žiwu budžemy
Wóž li hoby herbstow šim.
S Wóžej, haš wěćenje
Wěčne mamy žiwjenje!

A hbož šo w hmožce štyčćece nam
Dha naš Bóžo njewopuščěj,
Budž š twój jnabud pšči naš šam,
Doš našj wulki wšćon nam
Šewičej nuš žědčj hach špusčěj,
K čžečiči twój wumož naš.

Šdžerž twoje hwojate šlowo nam
Šo nam w traju njehobnje;
Wóž, ščituj žyřej hwoj ju šam,
Šwěćž nam hwětko njebješte
Něhne pšches tón čzěmny doł
Dowjež naš do njebješow.

Ma wichorathm morju tu
Knježe, pšchětiž t nam š pomozaj
Wóž, ščituj našču šoščičku,
Šmekuj šimšnu wutrobu.
Dowjež hwoje škwapjenja,
Ty šy našča nadžijal J. W.

Nowy čas ša nabožny postup w Šuffej.

(Wolžaržowanje)

Našj šakki a nenišk lud je wot rewolucije ham šo džělit do tajšč, kiž nabožna a nabožnu wučžnu chędža a tajšč, kiž ju štanuje nadočędža. Wšle wučerjow šo nabožnemu rošwacžowanju mořrečnu. Trwž, duchowni kaž wučerjow na wotpočinitu ja nišč šajnuja. Tež šo wosebėj a nabožna w duchu našćeho ewangelistw-lubwistěho wumňaca podata, šdžž šolne duch w šawnym rošwacžowanju njebydli. Š temu šhěće na pacžeře šo pšchětowazaj hólž a hólž, kiž posłědni čas žanj nabožnišćej wučžby došawali njishu, wot duchownych wosebje rošwacžujta, šo bydžu to štomdžene někač narunale. Wry šajmje džž w tym našpawaju na polu bėdženja: hwořnje a nabožny duch wo škwat wuňje, tamny š niz malo možu! Wšćelake je š najmjeřička na časž žyřkwi a wěrje šo pošubilo. Druže je w štrawče pšči šmėřštu a šbežu wo to, hač štrawadna (štimularista) šćula (šes ewangelistěho šarakterta) abo šwěćna abo kšćelcjonelna měšto škowra abo dobyče. Džělajmy, wopřujmju hobo!

2. Wobadny nowy porjad ša ewang. luth. šakšu kraju žyřkej. Wobzarowanje, šo je š jensej šrony našć ewangelistě lud a š tm ewangelic žyřkej š nowym čžořom, wošćonim a nje-woščonim šćhodowala, kaž to w naštarbanju nabožneho rošwacžerja mšođimy we škwat poščachumy. Na druřim doš je pak žyřkej š nowym žiwym duchom šo posłěbnyta. Kaž je nabožnu

wučžbu pšchđe wšćhm pšches podšćenje pacžeřšej wučžby pšches žyle lėto a pšchěšotowanisť rošwacžowanje ša pacžeřje (wosebje w městach) ručičščo do rukow wšata, šak wpa hwoje šawu pšćego bóle, bobarčjo a doščadniščo do šlusjby wěrja a žiwjenja šajecž. Šchpřel, šak ma šo wořadne žiwjenje w blížšim čšaju škwonowane a šmřstworenje narpřacžič (organizowacž) a rošwacžič š woščadžu žyřtwe a wořadu, tež š Wóžej čšečič a šbežni buřšćow, šak nješovary „wobadny porjad“ woščaje. Šane porjad, šlħa ww: šmody posłajeny a š wořebětim doščim por: abom bórř wuščebějomu, nowe šakř: praši do pšchibow šćelje. Njež šo nam něšotre a šo najwobšebnišće špřel woščaje. Porjad móže šo čšćhěčam pšches buřčowam ša něbže 2,30 hr. doščac a je t čžtanju ponučecž. Ščho maja šłebowaje poščajena na ščbi, hobož šo wěšo bóle hačž w našćich heršćich abo něšimš-heršćich wořadach w městach, pšchđe wšćhm we wulkišč městach, kiž móžešč je šarym njemom šdžšla Wabel a Šodom njemowacž š jšč nježyřčiwšćim a žyřkwi kaž kšćelčženjatnu pšchěčičenjatnu možami, wuměrici.

1. Wobhada ma to powolanje, „porjad“ pšči špoczatu prašj, šak žiwu štaw kraľenje žyřtwe wo njewšćimow duchowniščho šakřowata šakřobta ewangelistě wěrja a žiwjenja byčž“ a (š je nowe porjio přewošćchemu) „džělani čhězo kšćelčženije lubosćič.“ „Wšāna (potajim žyla wořada) ma Bóžu škwap haječ a špřehowacž, wěrju w jnnych štawach pošhmoćej a ju šmowacž wobšwěđčijč (na pšć. napšchěčimwo šo nuteščjčšćezajemnu nješpšchěčšestju w pšchěšonšćach), mšođimju kšćelčženjanzž potuwecžej a woczšahmječ pomahč. Wšono dbyči pola jnnych štawach kšćelčženjatnu towaršimowšč haječ atđ, šo po šlowych a šhwajž šamowacž, šo w štrawče štejanzch a đ. šorječracž a powišćitowno kšćelčženjanské škwat lubosće šmřstacž a wotacž kraja podbjeračž.“ (Wóš špocž tež pola naš pšči wěrje wjazy džělawaše lubosćel)

Bdžž je porjad wupřawit, šo ma ščbý wobadny džěl na žyřkwinščj wuššawacž a prawo na žyřkwinščj šastaranje je (Wojim) šłowom a šakřamentom, dale pščišlaji: „Wot šódžeho wobadnika šo woczajuje, šo šćelčženjatne žiwjenje wěbče a šo na žyřkwinščj žiwjenje wobšćela. Wšon je pšchěšćušćim, škwid džěl na čžečah (šowacžah) wobady nječej a žyřkwin še čšćene šakřowitwa we wořadže (w šakřupještjwje) kaž wosebite žyřkwinščj wobacž (wotšakřitwa) na šo wšacž.“

Wšo šmle po'am dale šl. pol š 4.

2. Še štanow wořady maja šo čšj ham (mužojo a žony pščes 21 lėt), kiž šo šo wo šolnych šapřow š hćičej dali, ša lėto (naimjeřička) jnutřčej š wořadneje šromaběžnišć šawofacž „š rošnownuwe šapřchěću a dopšćenju žiwě nadawšom.“ W turej je šćna rošpřawo wo wořadnym žiwjenju a škwonowanju žyřkwinščjho šakřupještjwa podacž a tuči rošpřawo šo roščerenja pščišamitncž. Druše wořadne šawu šu šakřowitwožakřowno pščišamitncž.

3. Wobadne šakřowno šakřupještjmo wučzini šłowny džěl porjada. Š šawěrnie křahne by byto, šby bydžu šo niščity šakřupjerjo ačž wupřawšći, šakšž jich šebi žyřkej pščeje. Wš wšćščj wořadach maja žyřkwinščj pšchěćerčjerjo tež hač šotat, 4—12 wo wulščoj wořadach. Šute pšchěđšćejčšestju ma te wulny wořadach wščo pomahč radčij a wuwječej, šćhož šo t jšč wobacžtwa a roššawarim hobož, tež šo, ščhož je we wotšćich a wulkišč wořadach w pšćitrodže „wobadnomo šakřupještjmo“ pšch-woščajene. Wobady, njemuyž š wjazy hačž š 2 000 buřćimaj (a tajšč je tež w našćij Ššerbach w Šuffej) 6 maja hačž do 15, wječščej 20, 25 a wulke hččeje wjazy šakřupjerjow doščacž. Tež njčičej wořady móša pošla žyřkwinščjho pšchěđšćejčšestjwa šole šakřupještjwa šebi pošlajč. Ššom

ho prjodstjerio, ki maja sa hebje, wohebbe swontowne nalež-
no'če (starjenje, samjenje) sarjadowac, kaž wohebite pohe-
djenja woinowac, i liczby sasnupierow wuolwojea. Naš tu
mjenje sa imuje, tak ho to stawa. Tež tón puč, wo to ruz-
ma sasnupierow, kiž budže dale hylniče hacj prijedy a wogaj
nabawow do stanje, wo swojim dzele k dopolnienju teho, shtož
je spjel wohebbe p'chuzžene, p'shinoškowac. Porjad wo tym
praji:

„Wohadne sasnupierow ma niz čenoz i čehnjm a s'che-
sczjanim žiwierjom jejmch jewitlarih stawow wohebbe
s' dobrum p'shikladom prijedy hiež ale r'ž i naložowanow w'shit-
lich ho k temu hoždajuh hredow tež žawe h'ch'sczjanjow wo
zplej wohebbe, jejmch swójbach a jewitlarih starach spcho-
wac kaž tež w'sch'kenn, shtož moħto čehno'čji a dušcan
schobozje, wo mozach zabžewac.“ Tu ho mjenuje naprawenje
wohadnih ewang'lijazjow (wo h'bi h'ch' duchownych s'oznenjow
tež p'ch'es za h'ch' p'edacjow, ewangelisow), wos'p'ch'ežerawe
s'ch'ežerjanisich p'sp'ow a papjerow, (taž P'owh'ž W'oh), wos'ah-
njenje wo zyrkwinich naložowach, nap'ch'ežiwowjanje
p'ch'ežiwow nječp'ch'eželstwu bibanjam, wop'isowawe, nječp'ch'ež-
wosežj, liczowaniu.“

„Wohadni sasnupierow maja kem'čaje žiwjenje woħady,
p'sch'ow'ch'em p'ch's i h'ch' banju p'shiklad sp'chowaw, nad wob-
sch'owowanow porjada sa W'ozu h'čub'ow a zyrkwin'ne h'w'ecenje
nječh'ežel'ow a h'wajach dnjow s'wazowac a duchownych p'shi-
jad h'šuktoranju podpjerac, tež maja sa s'chowožiwjenje do-
ioaje: Wožeje h'čub'ow wo mozach stufowaw.“ (P'owracj.)

Zyrkej a stat.

Shtož t'hdjenje wo podpishnach p'shachmu, kotrež čje n'č-
st'k' wučer'ke towarštwow p'ch'es wučerjow s'berac p'ch'ežiwow
wustofatnemu s'alonje, je ho woč'ežje. Podpishna ho s'beraju-
h'oh'ž star'ch' woi' wučer'č'ch'ow towarštwow zadane podpishno,
h'w'et'sh'wa djeje tola wot wučer'č'ja h'čwane s'ap'ch'u, podpishu ho
woni na p'ch'. pod tule h'lowa, kotrež h'u s' i'asteje listy a pod-
pishna wšawe.

Načijst' čul'keho s'alonja wosnuje s'atej ščulu a da ju
zyrkwinim a njez'ch'winim wustofacem do wotow. W'ón s'alonje
pod mjenom „ščula i w'erywustofacem“ jenu zple zyrkwinim
ščulu! Dofelž wawu ščulisti t'aton tole čje, praja wučerjow,
dyrbi č' ho h' nan a wučer'č' a to podpishac, wo by ho žyly s'alon-
je podstowic? S'nodadž tehodla, jo je p'ch'ežmo č'a zyrkej, a
w'era? Tehodla w'aw'ežje ni! W' p'ch'ežmole čje w'ón la
w'ertu a zyrkej a tehodla dyrbi s'alon p'abim'č. Tehodla dyrč'a
ho s'at'ch'i tež dale na to podpishac, jo h'bi žadaja: „ščulu,
w' kotrež je s'alon i w'ob'č'ernu h'jednowčezemu woč'h'ejnjenju
a kusublanju n'čst'ke je m'ožnjm bjeļ w'deħo wos'ojanja na
w'eryw'nac'ja s'w'č'ezene.“ Dyrbič'ow pak tu'e h'lowa wo duhu
zpleje agitazije h'w'om'ic; wone praja: „h'čel'čan'ka w'era a
nabozhina dyrbi zple 'e ščule woi! A ja tole tola n'čst'ke
h'čel'čan'je s'ar'č'ini n'č'ku a duž ho njemžaja podpishac! A sa
tole djeje tola tež načij h'čub'ow wučerjow njeju?!”

Tuta agitazija je s'račhna sa načie ščule a tež 'a
h'čel'čan'je w'ob'č'erenje džežj. Duž dyrbi h'oh'ž h'čel'čiwim
bječ a ban pombeč'č' i wos'ojanjenju zpleje w'ez'aj tež, jo
njeby wona pola naž Sserbow a 'ez niz druždže njes h'čel-
č'janstimi s'ar'č'ini p'ch'iwit'ja namafaka.

Š bliska a s' dalosa.

Sserb'ska p'edac'ska konferenca wotm'e s'čhw'ort 7. julija,
w Sserb'skim dom'e h'woju s'čmu s'chodžowanu. Šižo wotofo

1/2 hodjin ho džeł duchownych s'romadžj, so by wo nowim
wudatku herb'lich sp'ewac'lich wuradžowal. Džeħo nječp'ch'ežje
ho doč'ničje, dokelž wo pjenježnych p'raščenjach w'ez'aj n'č'šeho
s'uan njebe, jako ho w'ych'ota, po to h'p'achach liczje liczby nje-
nawac'u, poč'a nadžija na mudac'je nowych sp'ewac'lich sp'abo-
wac'j. To'a w'ez' njeje do žyła tak s'račhna, kaž ho po konfe-
renzy wustofa. W'jemuzj wudac'je nowych, i w'ona a w' no-
wym prawoz'isku s'člajanjuch sp'ewac'lich, 28 listnow wop'ch'izaje,
by na 30 000 h'rinnow n'čdže, abo nječ tež na 40 000 h'ri-
now p'sh'oh'ho, niz pak na — 1/2 milijona. Duž w'o' h'nydom
a troščtu ščut do džeħa a wudac'je nowych sp'ewac'lich, i w'ona
sarjadowan'ch po tym nam'č'je p'ob'č'ene' konferenzy Ruzij-
sk'eho woir'č'ka, to'w'j: možni stat a 'ute w'one sp'ewac'je por-
njo h'bi t'rebac'j.

W'ob'č'enje konferenzy hameje s'apoc'ja p'sch'ežyda kn. f.
Lic. W'roč'at'-h'w'oz'č'janstwi i w'odit'low. Jednake ho wo
n'ob'ch'ich w'ez'ach i zyrkwin'cho a h'ojn'č'eho žiw'ema, kaž t'ž je
h'w'ost'ko nowinac'itwa. Tuz'čaje w'ob'č'ew'os'č'je krajnje
zyrkwin' a h'osp'od'č'č'eho žiw'jenja žadaja h'bi, so ho s'at'č'e pola-
rur'e tak zyrkwin' a kantow'ke po p'ch'im'ernej p'čac'ji nje: p'sch'e-
najeja, 'ak so by tuto sam'č'ere zyrkwin' u d'au p'ch'ij'ch'eho,
k'otraž dyrbi ho n'č'č'ow n'č'eho žadac'. Wo: teħo wotwihuje,
kaž jednu p'shiklad je Sserbow počaje, hac'j ho woħada jako
h'omofa na h'č'ereč'i abo hac'j dyrbi ho d'uzje p'ch' amun'čj.
Da to: maja zyrkwin' p'ch'eđst'ij'č'el'č'ur'a, wuje tak pak najenzj
zyrkwin'ch p'ow'ow džeħac'. — W' am'ij je tež h'w'ost'ke h'niħowne
towarštwow, niz p'ch'es h'woju r'iniu a'le p'ch'es w'iniu t'ch' Sser-
bow, k'ot'iz' u wot towarštwowa wudatu p'edac'stu kniħu „dom-
jaz' p'ud'at“ n'č'kupija. S'cho je towarštwowa w'it'low d'oh' na-
st'at a w'ono n'č'w'ubje h'bi na wudac'je: d'at'č'ich herb'lich kni-
ħow w'ih'č'ez' mož, prijedy hac'j njeje doł n'č'at' wurunany. Duž
a h'ow'la, h'čel'č'janstwi Sserb'io, d'ajeje „ban'agenju p'edac'jej“
h'bi do domu p'sh'ineč! A moč'e'li toħo, kotremuž d'ara d'ar-
w'ac'j, kaž i s'elenuwu s'ch'ow'it'ej, k' narodninan, k' h'odam,
k' w'otowanju abo h'erac', k' je n'č'š'it'wo dobre a p'ch'ob'one. A
kupjeje h'nydom, niz h'ak'e sa pol' l'eta, abo sa l'eta. Towarš-
twow čje dale džeħac', a dyrbi to 'ez p'ch'i w'ob'č'ew'os'č'ach, k'ajč'j
h'u. — A tomo n'č'š'it'wo s'w' h'elaje a n'č'š'it'wo, 'č'oh' je k'utne na-
p'ominanje, so b'ch'nyu 'č'j h'otow' b'hi k' pom'banju, niz h'otow'ni
jenoz, n'e, so b'ch'nyu pom'bat'. Sserb'a woħada w' T'ezaku,
w' Am'ic'ij, je w'č'ch'ij p'jenježny d'at' p'oh'f'ala, i s'ortm'ž mo'a
ho pot'riebni Sserb'io podpjerac'. Tuton pjen'č' ho njes
Sserbow w'ost'č'ij. Č'au to ewang'el'izj S'ab'io, k'ot'iz' n'č'ħdy
i h'w'oz'č'č'janstwie, k'ow'w'ese a W'oz'č'č'č'janstwie woħady do
Am'ic'ki wuč'ah'nyč'ku. Domist'na a narod n'č'ej'ku s'ab'li. We
č'aju nuħu p'ch'iwiti i pomozu. —

Džeħ 18. septembra ho w' Por'ch'izach l'čny h'w' džeħ
Gustaw-W'olffow ho towarštwowa w'notuje; h'w'jed'č'en sa miħ'ow-
n'č'ow, k'ot'ryč' h'č'ch'č'ny tež k'č'a w'ob'owowac', budže djeje d'yr-
bječ sa tuto l'eta w'ustofac'. — Prijedy hac'j b'e ho wo w'č'ch'ch,
s'ch'ož jeno h'ni do w'ustroboje m'č'ach'u, por'č'č'alo, b'e ho č'aj
m'ih'f.

Por'č'ed'č'iti: W'ost'ar'č'iemu, ho je č'ih'č'č'č'č'it' h'nyf w' po-
h'lednim č'ih'č' h'ady, h'lowa, liczby s'leph'ak. Por'č'ed'č'it' tu to jenu
s'ajm'ic'č'ka na s'tronje 11: „botom w'uz'it' tu to h'eb'ej'stu „h'č'e-
žor M'ero“, mjenuz' „Osr Nron = 100+60+200+50+200+6
+50=666.“ — „Luther, Galvin, S'elut'ow“ atd. —

W'istownja: W'ot w' S. ko 9. P. T.
Samolowity redac'or: s'arac' W'yrac'j w' W'oz'č'izach.
Č'ajč'č'j a n'č'ak: S'č'molerež kniħeč'ij'č'č'č'ernja, s'ap. w'uz'it'ow
i w'ob'ni. ruf. w' Ruz'ij'č'ijne.

Sy-li spěwał,
Pílnje džětał,
Strowja će
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěťlaš
Wšědne dny;
Džěť pak swjataj,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njehjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će. F.

Šsersbske njedzelske łopjeno.

Wudawa šw łóžu łobotu w Šsmolerjez knihizšičeženi w Budyšćinje a ptočći šchwórtkěnje 1,50 hr. s portom.

9. njedzela wo šwj. Trojizy.

Łut. 16, 1 9

Někotre mužiki je to k pohorskej byto, šo tón njeprawny šajtojník, kiž je šwiojeho tnjeja tat njehańbiceje wujebal, šo wot tuteho hjičćeje pokřwali. Škaf šo to, ščtož hewat š rca naščeho Šbóžnika hlyšćinny, š tym šujeje, šo wón tuteho pščełepanego čłowječa jako jeneho pščełobjaja, wot kotrehož móža šamo džěći jeho kralestwa něčeho nawutnyć? A nješću-ki pierjehy a šewite šublo ničjo druge, škiba njeprawny manion, niž jeno tehodla, dolež šo hušto š njeprawdošću dobywaju, ale wošebje tehodla, šo čłowjek je šebi lohto ša šwiojeho pšchibóha ščžini, kotrychž jeho žylni wutrobu wobtnjezi a jemu šadźewa, šo ša šwioju dušku štarac, — tak móže tón Šnješ nam radšćej, šebi š tajšćimi šredźami pščełelow dobyć, niž jeno ša tu šemju, ale tež ša njebješa, „šo bychu waš, hdyž wy tradaceje, horje wšali do wěčnych šćetow?“ Šodži dša šo š žyła tajše pšhijeće do wěčnych šćetow š nětajšim šahlužbnym šćetow abo pšesć čłowšćich šredźitkow dšpjeć.

A tola, tat krašnje je runje to, šo našč Šbóžnik tež do tuteho čžmneho šwěta šwjenies dele šćupi, šo šy tym šwiojim poklad ša jich dušku wotkrył. Ščžolka tež š jědošćeje wšćinny měđ nošy a šo njepajšedžeći, šćončžo na bahnišćeža a žum-pabla šwěćći a šo njelmaša. Šušto šu ewangeliju porołowali, šo šo š wěžami šabjera, kotrež šu wšćak ša njebješa dobre ale na tutu šemju š jeje tyžazpřymy nišami, na ščby w našćim ššromadnym žiwjenju, na te wažne prašćenje, tajše pšchilušću-wošće nam našče wobšedženšćwo nadpšolša, pšćemato džywa. Ale temu tola tak njeje. Runje našče pšćirunanje naš na to potašuje, tajše nabawiti nam š teho wutkadžeja, šo mamy pje-

nješ a šublo. Ščto ma Ješušowy wučebnik wot teho njeprawneho šajtojnika wutnyć?

1. Tón njeprawny šajtojník šebi šwioje dotašče šadźerjenje rošpominawšći wě, tat š nim šteji. Špyta wón, pščed šwiojim tnješom wobšćerženju, šo je jemu jeho šublo pščežinił, šo šamohweć a to wobšćeržowanje jako wopacžne wotpofašacž? Wě, wón bě šwiojeho tnjeja wujebal, bě wot najšćitow wjažb žadat, hačž bě wotedawal, a šbył ša šo ššhowal. Wón šebi šam praži, šo njeje teho hšbny, dale ša šajtojnika byč.

Tež my šćejny w šćužje bohateho tnjeja, šmy šajtojnizy naščeho Bóha. Tež najbohatešći ničjo druge njeje. Šdyž Bóh jeho wotkadži, ničjo nima, škiba jeno naše žiwjenje, haž šamo ani te. Škaf šmy šwioje šajtojnšćwo wutkonjezi? Ššmy tež my wobšćerženi, jako bychmy jeho šublo pščežinił? Ty šćano prašić: Ša nješćym tajši bohacž, kotryž je šwioje šubla we kniežomnych šćitach rošbrojil; teho jeho šamšne džěćći wobšćeržuju, šo je jich pšesć šwioju njerodu do hubišćitwa šćeržil; ja šym šwioje šamženje pšchšporjal a ša tšch šwiojich šo šwětu štaral. Ša tež nješćym tajši łatšny a šćupy, kotrež šaj šćimj na šwiojich pierjehach šedši a nišomu ničjo njepošpšćeje; teho njeh ššychowanja šćđnych a šćudnych wobšćeržuju, ja šym šo šćozawat po šćowje: Dobrotu čžinicz a wudželič nješćowšće, pšćetož tajše wobory šćodobaju šo Bóhu berje. Ša nješćym to mi doměřene šublo pščežinił abo č šwiojemu šćpšćememu pšćeršebal, šajž to mnošy čžinja; čži šwioje šćoštanje š polšnym prawom došćam. Ši tulo pšćirunanje njepřacž.

Ale ty, kiž takle rěčišć, šćamnišć, šo šu tež mój a čžah, čžěłke a duška, šćakš a ewangelion a wšćitke dušowne dary šubla, wot Bóha nam pšćepodate, šo bychmy š nimi wšćowali.

Ščitó je vsihitke šivoje mozg do škušby šivojeho Boha stajil a je naložoval k Božej čestjži a k žohovanju blížšeho? Ščitó je šivój čjaž ta šivru vutupuoval, ho šo njetrjebal žaneje stombdjač? Ščitó je s čselom a duškom stajnje teho šnjeja čestjži, kiž je wobej taš droho wutupil? Wj šny šastojnizy na Božih potajnistwach, vsihitke tubla škefješijanske werty šu nam pshepudate. Ščitóž wot tnych tublow šivojemu šnjejej žaneje danje njepšhinješe; ščitóž škefješijan reša, ale jako škefješjan žny njije; ščitóž pučž žiwjenja šnaje, ale ponim njepšhožj; ščitóž duški šivojeho blížšeho s tmyi darami, kotrež je dostal, njepštuži; ščitóž je nan abo mačž a šivoje džěži to bohobojosjči njewoczehnje; ščitóž je hospodab abo hospoda a we šwójim domje na škefješijanški porjad njedžerži: tón je tubla šivojeho njebještje šnjeja pshečžinil, je njepcravny šastojnik. Kešto wostoržerjow tu pshečžimo nam njewustupi! Šdnj je šiwednornje je španja wotučjžj, nam naješe stombdženja a pshečžupnja wumjetuje; našči šobučžlowjelajo, pshečžimo kotrymž šny šo pshečhrěšćili, naš wostoržnja; Božijandžějo, kiž šu šiwedžo našeho šabđerženja byl, našeho hrěšći pshečž Boha njewje. A tón, šhoni wón dalle psheč wbruhčj wo naščej njepšwěrnosčej? Wón tola šam wotšhito widži, psheč nim njemžesjhi ničjo přěč, ščitóž šu štomžhil a štěšil. Duž njeměj wopacžne mēnjenje wo šwójim dostahšim šabđerženju, dži bo ja pošraj šivoju njepšwěrnosč! Ale wustil!

2. Dale wot teho njepcraveho šastojnika, hebi šospomnic, ščto na tebe čjata. Tón šnjeja šawola jeho k hebi a džěšće k njemu: Čžij račnowanje wot šwojeho šastojnistwa, pshečtož ty njebudžesj mōž dale ja šastojnika byčž. Tón šastojnik tuto hrojenje na lošte njebjerje a njelaspina, ale hebi nadrobne pschemyšlji, ščto durbj čžinicz, hdnj jemu jeho šnješ to šastojnistwo wosnje. Šo šo to stanje, wo tym je wón žyle pshečžewjšenju.

Šky-li mudry, šospomni hebi tež, ščto na tebe čjata, šo mačž račnowanje čžinicz wo šwójim šandženym žiwjenju. Njiejš hjiččže ženje šacžal, šak tón šnjejs čj k hebi šawola? Šdnj šwony šawonnja, šo je šowustaw šwojeje wohady šiwój šeniski pučž šwěščil, abo hdnj pshečžela k jeho šopšednjemu wopocžinčej pschemodžesj, njepšhščišč rebdu, šak tón šnjejs čje k hebi šawola: Wj šo wšitžny durbim šwěitč psheč šwōnym šwōlom škrystufowōnym, šo by šdnj dostal ja tyn, šdnj je čžinil pšči čželnym žiwjenju, njeh je dobre abo še? Šdnj ty, tuba šobušortu, štrahčnje hōdžnje napščečjžto džěš, we šotrež žiwjenje mačžerje šak na židžanej nitaj wšpa, a hdnj ty hjiččže přjedy k Božemu blidin džěš a tam čžj je, jako durbjalo wšchemu, ščtož widžšil, boženje praicž, jako njemobša dale myššiče, šacž jeno na tynu hōdžim: njepšhščišč, šak tón šnjejs čje k hebi šawola? Šdnj tebe, šhlynu mužje, njepajazž čješča škorowč nadpadnje a šivoje džebote šdnjš do tebe šole, hdnj šolowč k šlabosčej pshečo šole pshečibera a čži našil pščižbe: ty dřeje tola wōzaj njestajneš, — njepšhščišč, šak tón šnjejs čje k hebi šawola? Šdnj šwoje wšoh šchědžnja a šwoje možy wotebjeraje, hdnj wšhito wo šwójim šiwjenju na to pošajnje, šo šo k wšeršoru pshečibžuje a džej je šo naščičil, hdnj biš šwoja šlabosč čje na to dopomina, šaktož je hndy šwōpeta šetajaz šralej šistšaje pshečwolal: rostž žwojemu domej, pshečtož ty budžesj wumrječž a njebudžesj žny wostacž, — njepšhščišč, šak tón šnjejs čje k hebi šawola? A ščitóž tón šnjejs turemu šawolanju pšhštajti, je pshečo to šame: Ščto to šhščny wot tebe? Čžij račnowanje wot šwojeho šastojnistwa; pshečtož ty njebudžesj mōž dale ja šastojnika byčž. Ač, hdnj Božij šud šo blížj, šak wjele potom na šene dōbo šiwedornje wē, ščtož šoh tež wē, a tola njebjerjab

wjedžesj! Šsmjerečž je hrěčow šwōba, šehōba tež w šmjerčesj šwoje šastojnistwo šhōbim; wšitžny bjes wumwacžja šwoje mēto, šwoju škušbu wopuščeja. Njeje to špodžitnje šhōjenje: ščžby žyle wēšče wē, šo durbj wumrječž, a tola jich telto myšš na wumrječž te dalšo šak mōžno wostoržnja, šo na šmjerčš njepšhštōtja. Šo je njemōrbōžja a šakšepjenje, šotrež šo lošto šhōčžj i wōčžom a šubow šhšipjenjom. Wdubny pa šo prašča, šak tamny šastojnik: Ščto mam čžinicz? Šsmjerečž njemōžu wuicž, šubej njemōžu wučežnječ, ščtož šym čžinil, njemōžu njepšhštōnje ščžinicz, ščto durbje čžinicz?

Tamny šastojnik šōčny wotmōwjenje namata: Ša wēm, ščto čžy čžinicz, hdnj šubu wot teho šastojnistwa wostoržerjny, šo bchju nje do šwōjich domow horje wšali. Šo je tola tež našče šabarje. Ša šhōžnym wōbyblenjom pola naščeho Wōtžja, ja wēčžnmi hētani w njebjškim šerčulenje šejj tež našča nadžija. Šak šo špōžny pučžowat šewšeli, hdnj wšerčōw dom nadēdžje, w šotrymž pshečželniwi, šowpōšlwi šubžo šhōba a jeho wōtaja, šak šo tež šobōžny pučžowat k njebjšan stādwe, hdnj budžje i čžmēnje šmjerčenje mozy k šwōšlym njebjškim wōbyblenjam njepšny a šhōžni jeho tam wōtaja. Wēšč dha ty, ščto mašž čžinicz? Šako na šerōwne šwōjatkowne pšebōwanje naščōžnje poškušarjō šo praščeja: Wj wōžajo, šubōtka a lajče šo ščžy pshečžja; to na njeno šwōm šhryšja k wōbanamj tyš hrěčow, a jako šastojnik w šilije šhšepjetatšaji šawolej a šilaješ k šhōmaj padže a rjenty: Mojej šnjejai, ščto mam čžinicz, šo šubu šhōžny? jemu džěštaj: Wēš do teho šnjeja šwōm šhryšja, dha budžesj ty a šwōž šubō šhōžny. A ty njehy wōbdžal, ščto mašž čžinicz? Šo by šawōšna čja šhla, čžy-li jeničžij njēs nami šo wōwōmōwacž: ja njewēm. Wot šwojeje mlōdōšče šem je čžj škrystuš psheč wōczj šajeny, ščžby njebšl wo nim šhščišč, duž žaneho šamōwlenja nīmōšč. Ale pučž do njebještcho šralešwa šnacž, hjiččže njeje dočž, ty durbjš jōn tež hieč. Me tu mōže čži tón njepcravny šastojnik šak i pshečšladom byčž.

3. Wōn tón jemu hjiččže špōžerjny čžaj ša šiwój pshečōb wutupi. Jenož malu šwōitu ma wōn hjiččže šawōženje šwojeho šnjeja w šwōjimaj rukomaj. Šeho škušba je jemu wōpōwjedžena, wōn ma šlčžowenje wotšolōžič, šwoje šastojnistwo šnjejai, jeho šnješ na šabny pad jeho dale w škušbje njewōstajti. Duž wōn hebi pschemyšljeje a šwoje wōššejnōšče šhūnje rošpōmna. Wōn hebi njepcravi: To wšahč tak šš njebudžje, i šōwōrym wōčžom hjiž wōteidžesj, šwōn šnješ wēšče je šobu rēčžez da, wōn šo prawym bjes tebe njemōže byčž, — nē, wōn šwoje wōčžō jeno na to šložj, šrotič čžaj, šotryž hjiččže, dōbčž. Wōn wšahč na to šaje wōšanje čžini, šo k přjebōwšej njepcravōščej nowu pšhštajti. Wj bchym prašil, wōn durbjal šo šakšō šwojeje wny wumwacž, šakšō šopacž a, hdnj to njemōže, šakšō šhōpčž. Ale njelapomny, ja mamy tu džěžo šiweta psheč šobu, šotrež šo ja šwōžim šastojnjom njepcravča. Šo, ščtož mamy wot njehy wumwacž, je to, šo mamy šhōdom nowy pučž našupic, dobre čžinicz, dōlež džej je, hōadny čžaj wutupic, přjedy šacž je pshečewōš. Š temu ma naš wuicžez nyz myšš na šwōba, šotryž jurnu ša to dostanjemy, ale tón džal, ščtož šny temu šnjejai je ša to wōwōčžj, šo je nam telto dal. Š temu paš šhšča, šo tež šwoje šenike wōšhēdženjom, šhēnešja a šubto, do jeho škušby šajimy. Pshečželow mamy hebi čžinicz i njepcravny mamōnom. Šo wōzaj rēša, šacž šo pošrešhōwem šhōwtanje šakšōžnu do ruki pšhšhūnječ. Wšhšito na šwōšlerju tež, i šotrymž šawōšč. Ty mōžesj psheč šwōž dat družeh štracž

saħanibicej, moźeŝej daeć, so by luďŝi wotbył, mješto teho, so dypčał w niďŝ tħrobołeŝ ŝubdowaeć, so hebi wutrobu wołnu, saħo pħińcej a ģnauo hiŝeće wo neħyto lepiće proħwej, dħyżi wo eħaħu pomaz. Najħubŝaħa myħł naŝeħo podruħniłtwa a woħřińħi ŝekanjawo j naħřimi ģubowłowjeħani je tola ia, so mamy jedyn druħemu, boħaty ģħudemu a ģħudy boħatemu, pomoz a poħlypjenje byeć na puću j tuteje eħaħwoŝe do wo ģińeje weźnoweħe, j zupoby do weźneje domińny. Kħto ģo pje. leś wot boħatych a ģħudyħ njerjeħawoħy ia kaicħonne weħy njerowbroji, a wuħtatwy sa ģħutki ģħejeħińtke ģnoboŝe, dħeka sa miħionitwo mjes poħanami a weħybrarwe w roŝproŝchenju ģu wo wuħtoŝeħach, doleħł dary ģubowceje njedobħaħaju! Eħymny hebi tu pħeħejełow j njeprawnym manomom! Zamne weźneje ģeħy ģadny druħi njewuďħełi, ģħiba ģericeħy naħř Kħjes, ale so ģiměny tyħ, ģiħ ģu nam na ģemi ģubowce wopowkafali, tam wotcał, a so budħenny tam wot tyħ, koħymyħ ģħny tu doħroty eħińili, wiłami, to budħe woħebite njebjeħte wjeħele, kotreħ tħn Kħjes tym ģħoim ģħotuje.

A neħto hiŝeće poħjedateħto, kotreħ duchowny je ģħwojeħo ģaħtoħniħeħo naħřonjenjo ŝħełi a kotreħ eħi roħřaħni, kaħ moħeħ hebi tuto „hebi pħeħejełow eħińeħ j njeprawnym mamoznej“ a tuto „ħorħewoħeħe do weźnoweħe ģħow“ myħłieħ. We kħaħym mjeħeħaħni ģomje he ģara boħaty ģħes ģitwy. Wħn ģeħeħe ģaħutki a mjeħeħe ģericeħto ģħuzobniħa pħełi hebi. W noħach, dħyż njemoweħe ģpacz, a tyħ be ģara wjeħe, druħyħ won na ģaħu ģħabaeħe. Duħ ģemu j naħřeħeħa wo ģħitwoħy po ģħeħu ģħabje poħwełtne woħno nadpaeħe, ŝady kotreħto ŝawehħa neħyto poħħe po poħnoħy hiŝeće dħełaeħe. Wħn pħiħ hebi myħł: „ħdy byħ ģemo wjeďħał, ģħyto tam ģorħeħaħ byħł“ a ģħoneħe ģħwojeħo ģħuzobniħa wuħpoħħa, so by ģo wuħbonili. Tħn ģemu roħřeprowja, so je to wudowow j pħeħe dħeħińni, kotreħ wudujto ģa luďŝi pħota, ale w noħy druħtu ģħwojeħ dħeħi plata. Duħ tħn tyħ pħiħata: „Wraj jej tola, so dħybi hebi ģħdy dħeħo po to pħińeħe, ģħytoħ wot naju jeďħe ŝħyħne wostanje.“ E wuħłim dħatom ģona tħn dać pħiħowa. Poħy wħn jej rħany pħeħe j wobrakħenju jeje dħeħi bari. Tak ģħwiłu daeć dħeħe, doniħ tħn ģħes ģħroto ģħori. Doleħł bu wot ģħuzobniħa ģħubjenje wuħħabany, da tej wudowuje k hebi pħińcej a ģħu ju wopraŝaeħa, baeħ by ģħauo ģeħo ģħadaeħ a wo noħy pħiħi nim wostaeħ moħla. „Ach ģah,“ wona wotmołwi, „to moħu, ģħym doħje lėta ģħwojeħo ģemrjeteho muħa ģħadala, a mi njeye ģane ģpanje do woħnoħ pħiħiħo.“ „Eħyħla dħa to teħ na mni eħińieħ“ ģo tħn rħes ju wopraŝaeħa. „Wubje rad,“ be jeje wotmołwienie. Tak wena ģħwoje pħokanje pulħeħi a woħ ģħorħo ģħadaeħe kotreħ je: to boħaeħe pħaeħeħe. We eħeħeħe noħy ģo wħn ju ras wopraŝaeħa: „Wraeħe mi, j wotkał to pħiħidne, jo ģeħe ģħajnje ta wjeħela a ģħadowna a ģenje njestorħiħe, a ģeħe tola ģemoħ wboħa ģħudħińta?“ „Wħ,“ wona mēnjaeħe, „ħħuda wħaħ ģħym, ale tola ģħotoħom a wjeħela; ģħem wam: neħyto eħińaeħ? tam ģeħi naħřeħe, eħeħowla woħu tał wjeħela byeć.“ Wona ģemu 23. pħałm wuħřita j tymi ģłowami: na niħim ja niħu njemjeħu, a rħejny: „ħħajeħe, to je moħ wotħi a teħowla ģaneje nuħy nimam; ģenje njepħym ģu pħoŝchenju ģħoħħila, doleħł ģħajnje neħyto mjeħach, a w prawym eħaħu pħeħeħo pomoz pħiħidne. Kaħ ģħyħ ģħym na waħ deħe ģħadawata, dħyż tał poħħe hiŝeće leħnyħ njebħeħeħe a drie ģpacz njemoweħeħe, a mi be waħ tał ģel. Duħ mi tał pħeħeħełnawije ŝħyħi waħeħe jeďħe poħteħeħeħe, wo eħoħ tola njebħeħo wopħħa.“ Tħn ģħes womełtlu, ale je ŝħoħřanjomom na nju poħladny. Wiħřiħi wjeħor ju pħoŝeħeħe, ģaħo eħińaeħ, a iał ģħdy wjeħor; leħym moħeħeħe doeħřaeħ, doniħ wona pħiħidne. A ja to wħřiħite ģeħo pħroħenja wjaħy doħpoħnje njemoweħeħe

wotmołwojeħe, wuproħny hebi doħowłoweħe, po duchownoħo ģiħ. Tħn pħiħidne a ģemu k poħnemu poħnaħu a woħwołiħu do-pomħa. Eħbħenje tħn boħaty doħ eħeħnyjeħe. W ģħeħym wotħatanju be wjele pħeħe j ģħiħeħeħeħe wuħtatwy a ja woħowinu ģħeħu wuħtajił. Za ģerbu wuħteħo ŝħyħta ģħwojeħo ģamozħeħa be pał tu wudowu j jeje dħeħińni poħtaħił, doleħł „je ja ģeħo ģħudħiħu poħdjery a ģħabny pħeħeħe ģemu doħmoħata, do weħyħuħeħe dħow ģarić.“

Wħy daħ, so by teħ nje tam wotał, Tyħ ŝħoħnyħ jedyn teħowla, So wotħerjeħeħ ģħym hebo pħtał Wot ģħeħow a wot ŝħaħenja. O Woħo, kaħte wjeħele, Eħřyħ dħyħi pomħa wot ģħiejereħ! ģħnjei.

M. w Hr.

Adwentistjo.

(Poħraħowanje.)

Saħeramy ģo pħeħeħo hiŝeće j Adwentistami ģeħemeħo druja. Eħehodla tał wuħħeħerħeħe? ģħadħ ģo pħaeħeħeħ. Wroħř eħi na to wjeħelaeħe wotmołwoħe. Teħowla, doleħł teħ mjes Eserbami pħiħiwoħorowajo ģħy! Teħowla, doleħł runje mjes Eserbami pħiħiwoħorowajo ģħy! Pħeħewoħeħem pał doħħadniħo wo tutej ŝeħeħe rosprawħamny, so bħeħmy na tutym ģenym pħiħiħaeħe pofaħali, kał woni wuħřawja bibliju, Woħe ģłowu a kał tola pħeħem nim njewobiteħa, dħyż j ewangeliħej ģħwėtu pħtaħy w nim, eħymu jo Kħjesowym poruħenju, so byħym ģo w Woħim pħymje wuħħoniłi. A kał to j tutej ģektu, to kał na woħeħem poħħeħu je woħeħim druħimi teħ. E tym pał woħħenny po ģarijeħtu ģħudħeħ wo nimi a ģaħudħeħ. Wubħeħamy to piħne poħřowante a pytanje po ģiħ wjele ŝtawow tu-teje kał druħeje jeħy, niħ pola woħeħeħ. Takħeħo pytanja a pħřowante j Woħim pħymom njenamafaeħ ģħuwo pola ŝtawow naħeħeje ģħyħwe. Eħřoħym prawje: wēħeħo, ģħewneħo pytanja a wuħħorħowanja na bibliji.

Pħeħeħ bibliju njewobiteħa Adwentistjo je ģħwojeħe wueħħu wo wuħteħenju Kħjesoweho ģaħoħřiħidħenja ani je ģħwojeħe wueħħu wo ģħabaeħ. Maħa teħ druħyħ woħebiteħy, dħełaeħyħ wueħħow, tola tute ģu poħno ģuħymaj ģemoħ poboeħeħ a Adwentistjo ģu wjele j niħ pħeħe ģene j druħimi ŝektami, kał to ģiħo pħiħi wueħħeħe wo ģħabaeħe pħoħħamny.

Wo ģħeħeħenju wueħħa Adwentistjo tał kał eħi ģiħo naħřpomnieni baptiħtoħy. Pħeħeħenju dħeħi ģaħřimny runje kał to ģħeħeħeħe j wotħreħepħenjom. Poħnurjenje hebi ģadaju. Konfirmaziju teħorħany wotpoħataħ, ģħtoħ je j ģiħ ģħeħiħeħeħe te ģħeħeħeħeħe j roħřymjenju.

Neħyto woħebite maħu we waħřimny noħymjeħa. Rħany ŝħyħ ģħuħ ģħeħuħa ģħyħřimħuħa wopaał roħřymja, ģħowłowije roħřimja; dħerja ģo piħimta, duħa ģħeħoħnoħa; piħmił pał mori. Dħyż naħř Eħbħnił poħħedni wjeħor ģħwoim wueħħowitkam nobi woħeħeħe, njeye wħn j tym neħyto nowo ģawoħeł a wuħtajił kał na pħiħ. ģħwoju wjeħeħ na ģaħřimny wjeħorow ģa neħyto nowo nam wuħtaji a pħiħataħ. Wħ, je to waħřenje raiħřotħraħowom, jo tał noħy myħa, roħřimni ģo to j teħo, jo pał boħy, pał wo poħřuħaeħeħe aħo ŝandalach ģħoħħaeħu a ģħoħħa. Naħř Eħbħnił eħyħeħe j tym, so nobi wueħħowitkam wumy, pħiħiħał, poħnuħawneħeħeħeħeħe, jo ģubowce, kotreħ bliħřemmu ģħiħi, teħ jo noħřiħiħimny poħħřowowanju: Jan. 13, 14, 15; Math. 20, 28. Adwentistjo ŝeħimħaeħu j teħo ŝaħu! Tuto noħymjeħa ma ģo pħeħeħo do Woħeje wueħħeħeħe ģtaeħ. Pħiħi tutej wueħħowajo wimo bjeħ atħoħola, doleħł eħyħeħa wjeďħeħe, so je ģħeħuħ ģħyħřy teħ wino bjeħ alkohola pił. E Ruħřallankini awo ģħteħorħalnym ģħeħow eħeħniħowom ģħuħnyħ bibliju pħeħepħoworowom (mjenuja ģiħ teħ

Milleniumis setta a Rusfelova setta) a s druhimi setkami hu psches jene w tym, so praja, so duscha po czelnej smjerzi spi a so buraia bjesobozni jahubieni, jantizeni. Tez, hohje semrecaji pschewojawa, to wjedba, dodelj je ho jim „roschwetlenje“ dostalo.

Zyrfej a stat.

§ Kotez cjitamy, so je wohada wotnajejiszi pjenjes fassich polow powyhacita, so by hwoje fassite mestno hamostatne wobthowala. Na tonle pucz, wosej zyrweinile kapitalistka na jenu niz lichowanistku sola pak pschimernu dan wudacz, potaze nash czaj pak wshce woshady; hohjez ho to hichceje italo njeje, tam budje ho to bawju itacz dyrbjez; pschede wshdem ma ho wotnajejiszi pjenjes na jenu pschimernu placzishnu powyhaciez, niz weso lichowanistku. Kak nisho netle fassite sola husto dosaj pschenaajate hu, ispownajesh i teho, hohj pschirunash, selko pscheizy by do wojny ja wotnajejiszi pjenjes, fornyz ja forz placsheje, dostak a selko netle. Na pschiklad 1914 p.aczjeshe ja forz pola 35 hr., to be nehdeje 3 zentnari pscheizy, shty by to netle placziez mel? Neshjo psches 300 hr. Wotajishu, priedy hacz ho porof pschetrozjenja a lichowanja isbhujne, kaz je ho to i wullim njeprawom hjo stanawo, dyrbi ho to itashku wjeshka summa ja forz zadacz. Najprawnihshe wotnajejishe wuczizjenje sba ho te bycz, so ho do zyla po zentnariacz pscheizy abo woski liczi, niz po wshchaj na wjele let swajajamch liczboh. Ze ras pscheizga tuishca, placzish mjenje, bywa saho druzhca, placzish saho wjazh.

So je ho zyrwina wyschnosaj sarjetka, kotezy netle hamostatne seznicje, je sezchnof wobstenojnosch, kotrez hu nastale i njejschecjelneho steinischca itata pscheczimo zyrwiti, i jeneho steinischca, kotrez njeje cziste hamo wot kamanja prawa. Prawa, jaruflowane stare prawa zyrwite rani stat, abo hnadz sepje prajimy, wjeshcishna sejmka, wobstojca i konnunistow, i nje-wotwisnych sozialdemokratow a sozialdemokratow. Szny tajte pschiklady tu naspomniit: pohrejebischca; zyrwiny dawf. Zeniezki wupucz je pschi tym szorbdza pschod wulofstatnym hudom w listst; tajta je ho skorziha a dozhta wot zyrwije, na psch. we wezach naboiziny w schuli. Doshoz hacz zyrtej njewet, selko je ja pschichod jamozjenja a dozhodow wostanje, dyrbi na to hlabacz, so ho wshchaj mudawlow, kotrez wopradowde a pschedewschem nufne njeihu, sminje. A zyrtej njewet to netle, pschetoz dzelenje itata wot zyrwije njeje hichceje pschewjedzene. Wozno je, so budje zyrtej liczhu jastojnikow a duchownych wobmjesowacz dyrbjez, dodelj njebudzjeja pjenjesh dohahacz. Zehoda zyrtej netle tam, na psch. fassite mestna wjazy je statnym duchownym wobhadza, hohjez je ho jene tajte mestno wuprosidniot, kotrez hnadz woshlo ho pschi i nowasjaradowanju zyrwije i jenyum hupohodnym tak abo hinat sjebnoczj. To hnadz ho tak stanje, so botalna mala woshada ho filialna woshada poboczna abo pschidzjelna woshada wjeshcheje sezni a duchowny wjeshcheje wobej jastara. Tak be to pola kotez wshlene. Abw tej neshjo drube je mozne. Wjeshca woshada, netle s dwemaj duchownymaj ho i malej woshadu tak sjebnoczj, so — hohj ho jene i thch thoch mestnow wuprosidni, — jeno dwaj duchownaj wobej woshadze jastaratej, pschi czimj drje itej woshadze njes hobu swajajanej, wobej fassitej mestnje pak sola hamostatnej wostanjetej. Jaraf mjeishcheje woshady jastara hwoju a dhel wjetshcheje. Zola poslednje hlowczta w tutej wozu ho njezhohzi i molom hichceje prajiez, pschetoz wshchito, wshchito je hichceje jara w czemny a njewetnym.

§ blifsa a s daloka.

§ Khroschtajje je tn. jaraf Urban hrejbu 13. julija, hwoje 75. narodniny hwojezil. Wy pschewjamy tutemu pilnemu a hwernemu houbudzjaczerzej nashcho njejedishteho kopjeika „Romhaj Wsh“ i tutemu jadnemu wot Woha Knjesa jemu hwozhenemu hwozdenenjej wsho dobre Wozje jhnowanje. Wsh Knjesa mynij jenu, shtoz je woin ja nash herbsti lud na noboznym kaz na literatym poln dolozaj a spozez jemu metny a rjany wjezoz zhwenija! — „Szechste Wotwiny“ hu tn. fararzej Urbanej 12. a 13. julija wobshchernihche jubilejne hlowa weniowale a jehw dhela a sashozhu wushbhujne. Na tutej cynzji pokazemy tu: Knjesa faraf Urban narodzi ho 13. julija 1846 w Turjom a je, w Wolsfej sa ewangelskeho duchowneho pohowshi, wot leta 1875 hacz do leta 1902 Wukranczicjaniszej woshadze ewangelion po Lutferu predowaf. 1902 dyrbjedhe ho shorofseje dla na wotpoczujnt podacz, fornyz hichceje netle we Khroschtajnje wujwaczj hme. Szwojej Wukranczicjaniszej woshadze weniowafshe halle njejedawno w 27. czjple nashcho kopjeika hwozdenishti shew i jeje 75 letnemu wobstoczju. Szwoj wotpoczujnt njejschewunijowa ja wotpoczowanje jenuz, ne, dhela pilnje ja nash herbsti lud, jemu posticzejo shchuschke, nastarofi wobshchernihche dhela. Runje netle ho dohotuje jehw hobrele dhelo: Wischostj griechisheho pshrejsha Somera do Szechsiejiny. Szmeny ho i nashimi czitarjami najzhiczje, so nah tuton nash 75. letny jubilat tez na dalshche dws a dws i shchuschdom abo i druhim hlowom hwojeketi! — A tak stwoti Wsh, hnes jubilewo, zyla woshada nashcho njejedishteho kopjeika w Sastfej a Prusfej i najwotrubnischim: „Romhaj Wsh“.

§ Kotez. Nash duchownajstaj tn. duchowny Wefaf je po jutrach hwoje statne pruhowanje w Drazhdanacz wobstal Nafsha woshada hebti jehw ja hwojehw fararja wushwoti. Zola, hohj ho net wot tym jednashce, so by ho tuta wosba wobtwoczila a l. duchowny Wefaf ho statny seziniit pola nash, ho potaja, so dyrbjedhe nashca woshada prentja njes thni bycz, w kotrezj njeiwetle wobstenojnosche krajnje zyrwije, pschedewschem njeiwetle wuhlady do pschichoda ho holofinj sjeiwichu. Zyrwina wyschnosaj sjeivi, so jeje njeje wshi tajtich wobstenojnoschaj mozno, nashce fassite mestno saho statne sezinicj, dodelj by nashca mala woshada wjele pohdijerow porjetebata a wono je na czoku, so zyrtej hwoje pjenjesh lutuje. § Dobom ho iszheli, so by ho fassite mestno jeno itate seziniio, by-i woshada pobrachowawe pjenjesh hwojela. To be porozaga powiejcz. Prabajomy hebti, so hohj dyrbjeli nehdeje druhdeje keshchi hoshdzaj a jenuz dws a dws tu Wozu hshozu mecz, to budje i keshchitshjenjom a i zyrwiniskim zhiznjenjom flazacz, a duz ho woshadni roshbudzichu, pjenjesh wjeshcz a to pschedewschem psches pschenaajishti pjenjes sejonnojczotw. Tute hu wobshcenne. Wotnajejiszi pjenjes je ho tez netl powishiti, niz na lichowanistku placzishnu ale na pschimernu. Tak snjekemy i fassich polow a huto wjeshchu sumu, shtoz hichceje saskabnym dozhodom fararja pobraduje, to chje woshada, pschedewschem knjesjej dworaj, nawdacz. Tak hny wsho czimili, so bychmy hebti hwoju woshadu hamostatnu shbezeli a tu pschezo hamo hwojehw duchowneho netli. Wobkreicjenje tuteho noweho jaradowowanja i nashim fassitim mestnom weschje dostanjemy.

§ Litowanje. W. w S. ja 10. po Tr. — S. w Bl. ja 11. po Tr.

Samolwity redawor: faraf Wyracaj w Woshaczjach. Czjshczj a nash: Szmolerej knihiczjshczetnja, sap. družstvo i wobmj. ruk. w Wudzhicinj.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłat,
Strowja će
Swójny statok
A wždy swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Nječ ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Nječ á khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Šsersbske njeđžělske lopjeno.

Wadawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjež hntichěžščěrnj w Budyšinje a ptačkj šchtworćlětnje 1,50 hr. j portom.

10. njeđžela wo šwj. Trojizy.

Rut. 19, 41 43.

W Jerusaleme, bě wulke wješeje. Wšele tyhaž Židow a tajlich, kiž běchu i židowstej wěrje pšchistupili, bě šo tam sešcho, šo bydu šwjóž pašah, najwješćejši židowstki ludowj šwjedžěł i doponnježu na wumóženje š egyptowšeho wotročštwu šašo wješełi šwjěšili. Tak někotry pučowat, kiž bě wot ranja hač na wotšojowu horn pšchischoł, š krašnym napohladam pšchěšhwatany šo wješełeše na tutym šwjatym, na wjerdu štafu wyškoy natwarženym měšeje š jeho šlyny mi wurjemi, kiž šo kóždemu nješpěčšestem nabběšowanju hmejaču, š jeho rjanymni twarženjem, kiž wo bohatawje jich wobydlerjow šwědčachu, a pščebe wšědem š jeho krašnym štempom, kotrež bě kral Šerodajš halle pšehed kóškim wobnowil tať, šo na rjanosći štary štempl wo wjele pšchětrješeješe, kotrež běchu hebi Židži wo babylonškim jastwje š nowa natwarčili. Na šwjóž Wóži dom Židži hebi něšcho wjeđžachu; wón bě jim widomne dopoštawno ša to, šo Wóh tón knjes mjes šwjójim ludom budołi. Wješełeše něšcho wot Bóžeho měra na šwjatym měšeje? Rjemeješe wone š žlyhm prawom šwóje mjeno „Jerusaleme“, to je „měšto teho měra“? Šchó w njeđžerjaj na nim šwóje wutrobne wješełe mječž?

A tola bě jedny mjes tmy, kiž tam š wotšjowje hory na to měšto pohlada, jedny, wo kotrymž hižo žyle měšto rěčješe, dočěž jich wjele ješo šnajěše a měnješe, šo je Šhrytuš, tón jim šludjeny mešias, kiž njemóžeše šo wješełi, Žesuh š Nazareša: „Žało wón šo pšchibitiž, pohlada na to měšto a ptačaje na njo.“

Žesuh plaka! Čěho dla? Wón niž jenož težjaj kraš-

nosěž šwjatého měšta, ale wo tutym težjaju čěrnjaj widži; šwonta bě tať rjane, šmuka jeho jadro nahpiti. Šod šwontkej ptychu šo hřeđ šhowaše, a hřeđ je ludži štaženje.

Šaž šo macž wo šwóje džěčo rudži, budož je na njeprawym pučju widži a wšcho pšpřyta, tať by je pšehed štaženjom a nješbožom wutrowała, dočěž je š žlyej wutrobu lubuje, mjes tmy šo šo džěčo ješe starosći a wščeje derje měnjenej radže šmėje, doniž njeje dočěže, tať šo Žesuh rudži wo šwjój lud, wščeje wo jeho šwjatě měšto Jerusaleme, pšchětož wón jón lubowaše a čyžješe jón wutrowač pšehed Bóžim šhwanjom, kotrež nje-možeše wutrowač, je-li šo šo lud njeby i šwjójemu Bóhu wobwežil. Wón widěše, šo je wšcho próžowanje wo njón šodarmo, duž šaplała. Še šlyfami we wočjomaj praži: „Šdy by wšah ty wjeđžilo, dša by tež wopomniło, wo tym šwjójim čašju, šcho šo š tuojuemu mječž hodži.“ „Š tuojuemu mječž!“ to je „š tuojuemu čašjemu a wječnemu šbožu“, kotrež ma tón, kiž je š Bóhom žiwj; to je to šbože, ke kotremuž čyžju wšchizy profetojo Wóži a napohled Žesuh ižraelstki lud dowješe.

W čim drje ptačaje Šrael šwóje šbože, šwjój pošoj, šwjój mječž? W šenšlich wěšach, haj, w pošanskich šěšchach, šo runajo tmy, kiž wo žantym Bóhu ničo njewjeđža. Pšchó tmy drje šo na to pučowachu a šo i tmy šordžachu, šo šu Wóži wušto-leny lud; a dočěž šo jim derje wjeđžěše, měnjachu, šo je pšchó nič wšcho dobre! Me wo šwójej wutrobje Bóhu nješluchachu, běchu hješebóžni. Šaž hiščeje džěšča, tať Židži šebdy hižo pšče wšědem jenaše kuba dočěž ptyachu. Šačž do pšchitaw-čow knjesowje šwjatimž wšowachu še wšěčmi tmy měžami, kotrež žyš ja šwóje wopory wo štemplu trjebachu. Tam šo tu-tym woporne šwěřjata, wóruč, wotlij a wino pošćičachu; iam

ho jim zufe pjenjehy sa templyowy pjenjeh wuměnjachu. Tak ho Jeruzalemjaj hšicže je w Bojey hšwattjach na pobožnoscy zusyeh woobohaczachu, wo Zesuf, hdyž bě do něsta sačahajny, w hšwattym hšnjeje škudn wša, so by won honit tyeh, kiz tam pšchedawachu a kupoawachu, kiz bëdu dom teje modlitny k mordačkej jamje sčizniti, to rěka, ja tajke město, w kotrymž by s paduchštwon: a s jebanštwnom dobyte rubjenštwno wuchšwane a rozdžlene.

Rak husto bëchu profetjo Boži hšjo k pokuce woštat, tak napofel Zan hšcženil, ale jim ho lucy Abrahamowi hšnojo hšmejachu, kiz měnjachu, so potny njepotčaja.

A tak bëchu stónožnje najepotčeho mješeh preretow, hšwajeb: njefsa a Šbōžnik a Jefom šhryta, hšwajeb meži: hše ja sčijnyš. Wšeo pržowanje jeho lubosce ja jich derženje bë podarmo. Hšjo prjedy bë ras škofil: „Jeruzalem, Jeruzalem, kiz ty moriš profetowa tanjemjajeh, toizž k tebi hu hu pošlani; tak husto hny ja džyl tuoje džeci šhromadžej jako pata hšwoje kirtata pod hšwoje škobida; a wy šeje „njehali!“ Duž widži a praji jim Boži kud do předta: „Cžah budu pšchidž na tebe, so tvoji njepšchedeljo budu tebe a tuoje džeci w tebi je škazy wobšantneš, tebe wobšehtweš a na wšdchch štronach eše twjehcy; a budža tebe jemi ruoč a žadyf kamjer na kamjenju njewoštatje, wo to da je ty njehšo pšicnato šon tak, we kotrymž ty hš domapytne.“

Raž by džyl jich w hšwojey hšmitnoscy jamotwiež, pšchitaji: „Šdy by ty woštat wjedžnje!“ A tola, nětč bë jim to prajil, nětč mōja jo wjedžec, nětč njemōja ho samotwiež.

Po hšwoje je ho wščo dopjelnio. W škeže 70, džek 10 awgusta je wonije woštjo Jeruzalem s nadžehom wšalo. Njewurjeljniwa bë prjedy mja ja čzah wobšehtwenja, njewurjeljniwoje hšurawe cšerjenje štitah. Boži tempł by spaleny, šfruel wot tannocho dnja rozpršeheny do wšdchho šwěta. Šchōž bëchu nēhdy hšwobke prošiti: „Šeho krej pšchidž na naš a na našej džecij!“ to je ho žalotnje dopjelnio.

Wot tamneho čzaha hem nimaju šidži žaneje domitny wjazy. W šdžym ludu je nētč wjele židow, ale woni hu w nim „zija krej“, pšchetōž šid woštawa žid. Wōn njefnajc tu lubosce k wotznemu krajej řid drujh, kiz hu w nim domale. W přjedawšich čzahach hu ludy židow teho đate jenōž pšch: hēbi ešepšil. Po čzahu pak hu czi hēbi polne žatne prawno nimate wšdchchom wudobylil. Njeje pak žane hšwō ja šad, w kotrymž je wjele židow abo na kotrehož čzole šidži steja, tak na pšch. w šwřte a dwtich krajach, kiz nam šidžeh steja. Šidži tež njewjuh ženje nadžihu pšudšejil, so hudge ho in radžicž, w hšubjenym kraju nowy židowski kraj šateljcy. Wošehje ta njewowany šionizmus je ho wo to w pohčidwanu čzahu jara poštara. Raž ho šda, ho k intemu hšwocemu wotšahjenemu kōzrej nētč pšchibihija po tym, so je Žerdžesta Paletin domya a wot Turkošskej wšhwobōžila. Wjele židow je ho hšjo tam šahybulo, a je možno, so ho židowski kraleštwō pod wšdchchim jendelškim inžejštnom poštaji. Ale tež to jim k wopravdžitemu šbožu njedopomaha, doniz na teho, kiz je jich předy narrownal, njepošahčaja, doniz njewjuh Zesufja uawafali a sa hšwojeh knjeja a Šbōžnika pšidšwalil. — Wško tež hšwajate mižkōšitwo mjes židami džela. Zute dželo je wošehje džeste, ale dže, hdyž tež pomalci, tola do předta. Dajeje nam, kiz my Zesufja maany, na tutnym džele hšwotru hōbu pomhač, so by šfōcznje rekāso: Wěš nad šfruelom!

10. njedželu po hšwajate štrajzu, na kotrejž ho na wuttwjenje Jeruzalema dopomniny, je škešezjansfja zrytej pšchego ja potnyu džej mēla. Š tamneho njepšchōja maany ja hēbie nēščto wutwěš! Šdy by Zesuf do wōjny na naš dele hšawal

njeby te hšamnje šłowa je hšylami we wočzōmaj t nam porčezal, s kotrymž je ho nēhdy na Jeruzalem wotrociž? Kiz wjele drje mēnjehce, so je pola naš wšdjo dobre, dokelž ho jim derje džehce, ale nješẽ hšroščta mōž? Wšit wšel naščeho luda nješẽ ho ja wšomom prašfna! Njehybřny teho dja tež to žyle hšubjenštwno, kotrejž je wōjna na naš wutšwala, ja Boži hšud a hšwanje mēšcy? Hdy njehy hēbičewojna na jenym bohu a šamijec na dnřim bohu wutroby napjelšila, hdy by šōždy woutach a domach hšwěru to hšwoje čšini, tak že nam ščehēhce. hačž byhny potom tež wōjny šhnbili? Nētč njehybřnoscež ho wječji, pod kotrejž tež hšwěrn hōbu čeržya. Wšchelate džedli ho pošfcizaja, so by ho to njehšwe, kotrejž je naš porčehcho, šaho wurunalo. Ale wšdjo budu šuderno, doniz ho k žimenu wōnu njewobtworjaj. Šdyž hny s wšomom živi, dha bud jemy wotšwōwaj, potem šmējnemy šabo nēš, potem bud čewny hēbi wēšci, so tež my ščōcne dōmoj pšchidžemy: Wōzjenu ludej do njehšeweho Jeruzalema. Šamjeti.

Žně.

„Žewjaty džek šipa tež, žnjeryž šohu škopaje!“ po hšwoje je ho tole šłowa šehja po wjele wšdch najšehje Łužny dopjelnio. Škōja brinčji, nowotāřka moščina škepze! Mōžja je drje hšwēřeha pošehčena, pšchēzju šahylnja, tež ječmjaj. Žně hu řjane, hōhat! Šdyž tu a tam loške to žito a šewita ta šłowa, w nēčo na wōrašfnyje njepšchēnēni. — Žně, wješkōty to čzah, njeh tež polny horčeho džela! A tola šfntny to čzah! To padaje šwōwjež, wot šohy wotwōbnene, šnamjo to čšlowjekta, kotryž tež pada k feni a do senje, porubany wot šohy šnjertnje. A ežehja a polna ta jena škōja, šōřa ta šamna, haj tu a tam jena hšucha. Zaizy tež to čšlowjekto, haj taizy tež škešezjano wješkōje. Rač hšjes a Šbōžnik na to tola ťhđerija na šōnju pšēbowanja na hōrje praješcy. Škešezjano: woni njepšchidnu wšdžizy, kiz te mni rjeknu: šknjeze, šknjeze! do njehšeweho kraleštna. Mōřa řeta a tajta tež je po wšpabže, ale šmstach nēčo njeye; wšyho ho šehja, ho hōřhō, ale hšuda je. Škešezjjanow tajšdč je! Mēnjich, so jich wjele — abo malo? Mōřa řeta a tajta tež je po pohšabže, tež nēšore šwōrjatta ma, tola šōře řaž pluhj a male; wššil je wotnjehy. Škešezjjanow tajšdč je, šamo na zrytnych lawšach, hmo njes ho mōzlagany; čzi šo hu, wo kotrymž Zesuf šhryšt rjeknje: Woni njepšchidnu wšdžizy, kiz te mni rjeknu: šknjeze, šknjeze! do njehšeweho kraleštna. Tak nēšore modlitwa šōřa, waž jenož šłowo, wutrošcy, wutroba, wěra njeye w nej. A tak pšchj modlitwōch tak budu pšchj šfufach, tych tak njemowanych škešezjanšfch šfufach, hšchwōhane na tamnych žnjach, kotrejž šon šknjes tamny džej njemnje, šhwchane tak nēšore: „Njehny my? njehny my?“ A woano budu hšwōhane pšhe wšdjo to šknjēwō: „Ja njehšym! ja waš nēhdy njehšym šefnal!“ Dwo, so byhny my wšdžizy, wy šnjenzarjo lubi a my kiz ho s wami zabujemy na Božich darach, bhli šlone šłohy, kiz ho škileja k feni, so byhny wo škilejo we wšchey potijnoscy špōřawajo, wšnwawajo: „Wny njehšym doštwjni a hōdni teje pilnosce teho hōhatšwa, kotrejž na naš a do naš hu wšal, tu nam dawajo naš hšwčedny šhšec ja to eželo, tam nam dawajo šon wšdčedny šhšec, kotryž ta duřcha rjebra tu a tam!“ — Škōja brinčji, šwōwjež pada! Šdy, hšwēž, hdy, o šnjenzarjo, žnjehšatta, hdy, o čšlowjekce, šohu hšwercje pohšyce te šwōwjež, kotrejž hu ty? Žně hu! žně hu pšchego! Doniz ho nježnje, ho pšchibotnje, džela s modlenjom. Njehšch, doniz šnjercz nježnje to, šchōž ty hu; dž wutriejeh čzaha, ho pšchibotno, dželajo w hēbi, na hēbi, s modlenjom!

Na 10. ujedz. po św. Trójcy.

Zap. skutki 7, 47—50:

Byrkej jako dom Boży je duchowny twar*).

Głóg: Wulki profeta, ja s wutrobu żadam ze!

Jeśub, kra' miłoteče, woptakowasze
nędhy Jerusalema saślepiene;
sbožo ho bładżagym postkowasze
s nim, lotryż Ebożnik bycz hrejchnitow chze.

— Tola Jerusalema sacziśny jeho
a je do bładżenia sapadnyk sieha.

Tohobla, ścheczenjo, wopomimy śwtru,
scho dacz kra' miłoteče Jeśub nam chze:
pokoj a radość je byłinjazej wtru,
lotraż ma bładjenje woschewiaje,
so trónu żywjenia njejachodnego
śwtrnym wchał postkca woschewomóž jeho! —

Byrkej na semi, sa bydlenie Boże
świeczena, duchowny dyrbi bycz dom;
predowacz we njej Bóh dawo nam sboże,
świebela wtrajacz s miśchewjenjom;
tola ham njebydli najwyjśchij tudy,
za njeho wśchón śwet je pśchajara tudy.

Njebožo stol, podnożł pak semja je jeho
nohwo a hospoda jachodna doś;ž;
śwětło a żywjenje podawa s njeho
Boža tu jeho nam dobroćimowcz.
Kajśi dże natwaricz dom jemu chyli
na semi, so byczmy dżakowni byłi?! —

Wścho, śchtoż tu widimy, ruka je jeho
jeżinita; stworiciel wśchoho je wón;
żywjenia postkowcz ho wulka s njeho,
stworjenje jeho wśchaf wobych je wśchón.
Njebožo a semja czejeż przeduje jeho,
lotryż je dobroćel stworjenja wśchoho.

Dom chze kej duchowny natwaricz tudy
pśches słowo żywjenia njejachodne
świeczimochi mrołotu, cżemnojeż a bładny,
so duscha w radoćki postkafuje
śleczena njeprawdu, hrejchi a winu,
lotryż pśches śniejowu dobrotu śhinu.

Debjena s prawdoćszu wutroba budże
zrykwiczka śniejowu najwyjśchijca;
Ebożnik tu natwaricz hebi chze wśchudże
duchowne domy a wobpdenja;
we słowie żywjenia pśchindże śnieś mity
do dusche, so by dom świeczil kej żywo. —

*) Wstupjony by Jerusalema a jeho kwjatniza, dokelż njeje
lub miłoteżime Boże domapntanje wopomnił. — Duchowna kwjat-
niza a dom Boży je ścheczenista zryte. a ścheczenjo ho Boży lud,
a kóždeho wtrajaczki ścheczenista duscha a wutroba dyrbi bycz
zrykwiczka Boża, wo kórejż wulnanam;

„Głaj! duchowna je zrykwiczka
ni do wutroby stojena,
kiż wśchudjom je wobarbiena
s trawu śtrwita, Wozóh? jeubjezca.“

To je nahlad a hredčenje wśchudżenja, lotryż sa pścheczelny
postrow pśches tydženjom se trónu ścheczenistwie wogady nabożnego
tydenista „Womja Wóh“ ho s tutyh sprawnje a najnut-
niścho dżakuje. M. U.

Nowy czaś sa nabożny postup w Sakfkej.

(Stołčenje.)

„Woni maja pśchi pścheczenjenjad a njeostatakach hwojei
wogobje na tch, kiż nastupa, wliw pśtycz pścheczenjanje
a napominanje atd. Wogobje maja pola tch, kiż hu k wo-
czechujeniu pśchijhujchni (starcyho) a forminow, dżeledowarow,
hospodarow a miśchrow) sa ścheczeniste woczechjenje młodži-
ny a jich dżebrawca na zrywinicich napravjenjad (każ nęś-
porach) kaž pśchi młeniu hwojeczenia njeđeje pśches hwe-
nabstaranja a wotzrojenje njeostatakow hownu towacz.“

Wogobje sa maćch kaž tole: „Kaž daloko traż nabożne ros-
wuczewanje w śhuli sapraji, macze po możnoćej ho sa zry-
winiste łarunaje staracz a ja wutworzenie hładanja młodżiny
pśches zryte! pśmożny podperje postkowcz.“ Za wogobje na-
leżnoćeje (każ napominanje ścheczena, wćrowanie sanjerodża-
zycz, wobstaranje tładoby, porjad pohrejbnicichczow, śliczbowa-
nia) ho wo wogobje ni wotryjad wo wjetśich wogadach wypra-
wjeja, do kotrychż hwebža ho te dalshe wogadiu stawy pśchi-
walecz. Tak pśchindżony na pomocnikow. We wjetśich, wo-
hobje daloko rosčezanych wogadach maja, hdyż je woczechnoćej
ja du chowpactwjeho a sarjedowar'a, i podperje duchownych a
śalupjerow posłajeni dobroćimni pomocniky (mużyż a žónske)
pśtycz sa hładanje domow, młodżiny, tchorch atd. Tu namta
nělotry młody (każ pśchi dżeczik wśchajca) kaž staru (pśchi dom-
jagich wopyach wo wśhi) raniu požohnowanu śhuzbu w śnie-
sow, winisz. Porjad pomocnikow, wśho tež dotal wogobjejaz,
w pśchicowdże dale wjetśhe a wazniśhe polo k dżelanju namta,
na pśch. też pśchi zrywinickej wćrowdże, kiż orosł śalupje, kaž
napścheczeno wustupam i zrytwje.

Sduż bśchwe wo żywym ścheczenjanstwie rěcz, kiż ma ho ha-
jicz, nam wśho jaso prěnje do miślow pśchindżi: „So by Wóh
żiwy byl b'ez nami a jón žiwy Ebożnik kaž tón duch noweho
naroda. A hdyż hmy stwórejłi s dobroćimnej pomozu, je žada-
nje wśchaf wćrownych wogadnych, t. r. njebóśej s nowa bjes
nami bydlika. kiż by dawala móžnje, so chyli a cżinitki. Njech
pak ež duchowne hweśto a móž, kiż w wogadnym porjebje na-
pścheczenju stupi, pomha k żywjeniu a pśchibćeranje po Bożim
spodobanju.“

Abdentistjo.

(Potracżowanje.)

Kať daloko hu wotrocżny, njeowóśimny santonja, piśmika,
spóśnajesz s teho, so po židowistim santonju hwinjazeho njaha
njejebża, hdyż hwinjaze njaho jěch, cżinitich wulki hrejch; powo-
kaju ho pśchi tym na Zef. 66, 17. Sčyto pak to cżinja potom
s nowosafalistim słowom Zap. 17. 10? Wot lěta 1863 hem
hu też pścheczeno wużiwaniu alkohola a tobaka a to techobla,
doteż mćejchje w tutym lěczje potra White widjenje no tym.
Tehobla hu też wegetarizy, t. r. njejebża žane njaho. We
Friedensan pola Magdeburga maja fabritu sa jebźne potrieby
a wulkotnje wuchotowany sanatorium.

Tole posłednje je pak něšto bóle hospodackie seriske hacz
nabożne a njebjesne. Też heraf wulkeja ho Abdentistjo jedne-
ho duja na wutrzebanje mamona. „Dżekat!“ žadaja hebi
krucze wot kóždeho, tutón dyrbićki dacz wódżeršlownu mišionstwu,
t. r. wot wódżeršlowny seltu, pśketož tuta ma tola wśche zrytwje,
ewangeliske a katoliske, sa pohanstwu, mjes kotrymž dyrbi, kaž
mėni, mišionstwe dżěło wutworjeć, so by wśchaf domjeja jeniż-
zy śbóznocżinjejei wucbje Abdentistow jednego duja. A tu ho
hladaj kóždy, wo wón njedawa s dobrej wutrobu, hdyż Abden-
tistjo sa „mišionstwu“ dary sćeraju; je to pśchego sa abden-
tistjo

stife dželo mjes namu hamymi, niz pat sa misionstvo mjes pohanamu monach do pohanskih kraja.

Po wuczbeje Adventistow wlasa židomske postajenje „dže-hatta“, i kotrvniž budu mješčinu a levitiju staranari, teš kšhe-sejanow. Wšchirunaj 3. Mojs. 27, 30; 4. Mojs. 18, 21. To čheja Adventistioho wjedžecj i Math. 23, 23 a Hebr. 7, 8. Wustadowanje tutuju nowofaustijetu mješnow je jedyn dopo-kas i tych wjele sa to, kat hamotobnije a šrofejčinyje Adventistio-Bože pigno wustobnja, pšchetož hdyž čhejš pšchafasnu dže-hatta sa kšhe-sejanow i teho wuczitacz, dyrbisij hu najprjedy do mješna nutaš facitacz. Pšcolceje Bože trjedy džedho Adven-tistiu. kotrvž šprawnije dže-hatt njewoteda, dže-hatt wot šrowajich šrowadnyh došhodow.

Kafki je to dobnj a pohonjazy pšchillad nētkle w tutym čejahu sa slawu najšeje žyrtwje! Došhodby a dobytki n. pšch. naschijh ratarow hu wultle pornoj kat nētotremu družemu we wožadje a w lutu do žyla. Niz pšcolca dla — i tajtim ho njebrošy — nē, lubočeje i žyrtwi, lubočeje k Wožemu šlowu dla, džata dla ja dobroty šrowotne a šmutšne, ja dary šachodne a nješachodne, haj do žyla kšhe-sejanšewe, ewangelšewe lubočeje a wēry dla moš, haj dyrbij kat nēkotry nētkle nēšto dacz wot šrowajich dobytkow sa žyrtwi, ja wožadju, ja kšhe-sejanštwio, ja Bože kraštelstwo! Wošheje nētkle runje je čejah sa to, hdyž šo žane dawotce litny wot žyrtwje do domu nješewu, šlacž nje-šmēdža, dofelž „šmēd“ temu sadžewa! —

Pola Adventistow, kotrvž čheja čji „šwicezi pohlednjeho dnja“ bycz, ša ho nam tutu wustoblowenje dawotow, pienješ mamona džitowe bycz, hdyž hebi rospominšich, šcho jich wuczba nimo dže-hatta maja tyh dawowanju šijšeje wjele. kaž to hižo kas napšominšny, w pšch. „šabatny wultki dawot.“ Nēščion šamo kat praji, jo mošh w drwēlu bycz, hačž Adventistam to bēle dže wo dobyčeje dušchow abo dobyčeje pienješ.

(Štōkōčenje pšchidobnje.)

Žyrtwi a štat.

Wotrvjeke wuczješke towaštrowo sa Glauchawštu wokolinu je napšominje wošfamtujenje kantorow a organistow Wudychščin wostrjekeho hejmanšina tehurnija pšchijalo a t temu šijšeje dnē hače pšchijajito, kotrvž wēš wošnamjenjetej. Ja jena žada njenujzy pšchida, so tuto wošfamtujenje teš tehdy plačji. hdyž je jedyn kantor abo organista napšominjenzh pšch-čjinow dla šam šrowje šajtošnostwo šloži. Ja druha žada woš-šwēla žyju wēš w prawym šwētle, hdyž praji: „Pšchēcšitwo šobustanam, kotrvž tola nježimajo na štant (wuczjerow), pšch-čšitwo temu čžina, (to rēta: žyrtwinu Wožu šlužbu atd. pšch-čšitwu), nje ho je wšchēmni šredbanu, kotrvž može džefatništwo (Gewertšchaft) nalōczē, šatocōcz!“ Za!

Žyrtwinšta a škulšta Woža šlužba dyrbitej wot 1. julija hem šakōžny dželenej bycz. Woprawdže pat po wšchēm šdacju štoro ničto ničto wo tym njeidē — abo šnadž ničto wjedžecž nochže? — Miščunšnje wostrjekeho towaštrowo wuczjer-ow je ičješowozy namjet towaštwa kantorow a organistow w Wudychščin wostrjekeho hejmanšitwje jemoblošnje pšch-čšafaj: „Žadny šobustaw wostrjekeho towaštrowo wuczjerow nješchitowšnje šajtošnostwo sa jeneho družeho šobustawa towašt-štwio, kotrvž ma žyrtwinu-hudžšnu šlužbu, kotrvž ja pravde ša-špacenje šlužby wojuje abo kotrvž bu dla wošpofatjanja nabož-nyh hodžin w škuli wot žyrtwinšeho pšchēdšitwešćitwa se šlužbu pušchēbnj.“ — To rēta, organistioho a kantorioho čheja, so bichu šrowje žadanja pšchēcšitwo wožadnam pšchēdšćili, i pomozu wuczješkich towaštrowo žyrtwinu šlužbu a wožadby

bošfottowacz! To rēta pat na drušej štronje: Wožadby do ryma! Šarjadujice w šwjacštu mjes šobu tutu wēž! To rēta wošheje sa šerššte wožadby: Šjednocōžje šo a šarjadujice we šwjacštu tule wēž! Žana wožada njejah šama sa šo šrowjeho!

Š bliska a i daloga.

W Kešizjah. wotmēše drie, jeli jo šo wēž nješchēmēni, nješčel, 18. šeptembra Gustaw Adolšfow towaštrowo sa Lubisšt wostrješ šrowj kēmu šrowēdny. Kaž šhōničny wošbotju šem-šinu nješčelju Gustaw-Adolšfow towaštrowo sa Wudychščin wostrješ šrowj šrowēdžen w Porščizach. Tu šo potaže nješčelst, pokha-šdžaj i teho, šo šu nasheje šerššto-nēmšte wožadby dželene do dweju, haj ššoch, moščeh teš prajic, džiwajo na šobzij, kotrvž do Radebergšeho wostrjekeha šlužba, do šchirych žyrtwinich wostrjekeho. Šerššta pšchēšča konfenzija je tutōn nješčelju, haj šchōdžajy nješčelst nēkat wurunala pšchēs to, šo je šnaj-nješčičha wšchēh dušchowih, a tat teš wšchē wožadby do nēšaj-teho žylka, kotrvžoh wšiw pat wultki njeje, šjednocōžila. Wona je i šobom teš wšchē dželo towaštrowo sa šrowotowne miščion-štwio a šmutšowne miščionštwio na šo wšala, teš blisštwe towašt-štwio, jenož niz Onštab-Adolšfow towaštrowo. Wšhi ho tu teš jene pšchēmēnjenje a šjednocōžje štač wošlo, by to jara derje bylo; nješčyščetej potom dnē nimale šhōšodnej wožadje w: dobo Gustaw-Adolšfow šrowēdžen šrowēšćioj. Tola wo wjele wažnišče hačž tole šjednocōženje je to amie, jo pšchi wotwym šarjado-wanju žyrtwje a wožadow ho wšchē šerššto-nēmšte wožadby šjednocja pod jenym šuperintendentu, kotrvž je Ššerb, jenož jedyn tajki može tuto šajtošnostwo w naschij šerššto-nēmškich wožadach tat šastaracz, šaž hebi to tuto šajtošnostwo žada, a we pšchidohže šijšeje bōle žadacz budže! Jedyn šerššči šuperin-tendentu može Ššerbam a Nēmžam naschijh wožadow jenat derje šijščiz. Nēmž ženje! Wožitel šijšeje wēž noweho ša-rtjadowanja tat daloko došhotowana njeje, šo by šo pšchewjedša.

Wožitel ma to wotwōrjenje šerššteje šuperinten-denturu šrowajich pšchēcšitwioho a šadžentow, haj tat wultkih, — šnajmješčičha po mēnjenju: nēkotrvh tat wultkih, — šo to se šerššte šuperintendenturu ničo nješčelju. Tu dyrbja šeršš-šny dušowni, žyrtwine pšchēdšitwešćitwa naschij šerššto-nēmškich wožadow, naschi Ššerbjo do žyla, wošheje teš šerššta pšchēšča konfenzija a naschi šmōdalojo i čejahom a se wšchēm žefatont sa to wustupicē, jo šo wšchē našče wožadby do jeneho dnja šjednocja pod šuperintendentu. kotrvž je Ššerb. Šak jenož budže mōžno, nabožne nadawš, žyrtwine, wožadne praščerjta naschijh šerššto-nēmškich wožadow špēchowacz. Tole žadanje njeje jenož žene žadanje nabožiny a žyrtwje dla, hačž runje je tole tola hižo roščihaze, ale teš jene žadanje našchēho čejah do žyla, kotrvž je hebi njeno, „demokratistk“ abo moje dla teš „šocialistick“ dal. Ššerbam šijšeje ženje ničo i tajkih wēšow šamō wot šo do šlina padnyšo njeje, duž je nad Ššerbami, šo hebi tole wudobutu!

R rospominanju.

Wožaty šakle šy, rošymišč-li šrowje šamoženje nakožowacz.

Wēs mošlitwu a čžičšiny čži šadny džēn, šadny wječōr nješantž.

Šifšowanje. Š. w. Šl. sa 11. p. Šr. Š. w. Š. sa 12. p. Šr.

Šamolōwity rebat ot: šarat Wyrēgacz w Woščaczjach.

Čžičšēž a naklad: Ššmolerčej knižičkiščeršćerjta, šap. duščitrow i wobnj. rut. w Wudychščinje.

Sy-li spěwal,
Pilnje dželat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosó ma;
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšédne dny;
Džeh pak swjataj,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřewé čé. F.

✿ Sserbske njedzelske lojeno. ✿

Wudawa ho kóždu hobotu w Esmaleserjz knižiciskiczejni w Budyschinje a ptačji schwortklicnje 1,50 hr. i portom.

11. njedzela po swj. Trojizju.

Scenje Lutakša 18, 9—14.

Kajki rožděl je mjes ludžimi! Niz jenož, hdyž hladačch na jich sozjalne wobstejnose, na jich swontowne naležnosće, ale tež, hdyž wobtedžbujesč jich smutkowe žiwjenje, to, sčtož w jich wutrobje wotpočnje, jich smuženje, jich nahlady wo swóće, tež jich hamopšnacze. Tež tu wošebje wšichizy nješju po jentym stworjeni, kóždy ma swoje wachnje, dže we swojej uniformje, ma swój rosonik. Susťo nadeždješč, hladaž na wšedne žiwjenje, so staj dwaj čłowjekaj wo jenej a tej ham-fnej wěžy zle druheho mēnjenja, jedn ho wupraja wo jentym čłowjeku zyle hínat hačž tón druhi. Sčtož čyžj wo džiwacž, so husťo dočž tež čłowjek ham wo hebi prawe pšnacze abo mēnjenje nima? Tak ho tež stanje, so ludžo w praschjenjach nabožiny pšes jene nješju. A hlaj, wošebje w modlitnje widšičch prawje, kajšeho smyšljenja čłowjek je, sčto jeho pohuwa. Sčto drje by ty prajil, hdy by ras modlitny wšedčch ludži hšyščal. Jezus je nam tu powěsčž Wozeje hrady pših-nješč, tón jedn ju pšihowsnje, tón druhi ju wotpočasa — to widšičch na farisejstwm w našim tečse a na slowniku. Sčtož ma tón jedn za nufne, na to tón druhi, nještjwa. Dža tola dženy na Jezusa poslačž, sčto ma wón nam prajicž w tym nastapanju. W nim je nam Bóh teho da, totrž nam tu prawu wěru posliczi, i kotrež mamy my ho hami mēricž, hačž hmy na prawym pucžy abo ni. Wón nam tehodla tež praji, kajta ma našča modlitwa bjež, je-li ma ho Wóhu spodobacž, so ho nje-byčimy hami šjebali, ale na prawy saščž twarici.

Na to praschjenje, kajta ma našča modlitwa bjež, wón

nam wotmolwoja. „Sčtož ho ham powyšuje, tón budže ponizeny; a sčtož ho ham ponizuje, tón budže powyšeny.“

1. Sčtož ho ham powyšuje, tón budže ponizeny. Rač jašnje nam Jezus da posladnyč na teju dweju, kiz tam do templa džěščtaj ho modlicž. Njeje nam, jako byčimy jeju widěli horje hieč, tak potom kóždy stejto wostanje na swojim mēstnje? A něč staja jeju nam pšedch woczi, my jeju widšimy a hšyščimy ho modlicž. Tón farisejst je ho tam stupi; kóždy móže jeho widžecž, jeho hubje ho hibatěj a w dolšej rěči Wóhu přjódč nješe, sčtož ma na wutrobje. Sprawnje je ho wón prózowal w dopelnjenju swojich nabožinlich pšichšluchnosčow, čješlich hrěchow je ho hladač, a dobrých skutkow je wón wozajy činil hačž hzi satož to žada. A hdyž hebi sapočnjat jeho modlitny wobhladašč: Ja ho čzi džatuju, Wóžo — njeje dha to jara šhwalobne, hdyž tak i Wóhu pšihidž? Haj roš-pomitny hebi to prawje! Wóhu mamy ho džawowacž za wšeho, sčtož hmy a sčtož mamy; kóžde ranje je jeho hmlinosč nowa a jeho hmyrnosč je tak wulka. Woprawdžje wjele móžemy wut-nyčž na modlitnje farisejsteho; wón běčhe po swojim wachnju pobožny muž!

A tola wón, kaž Jezus praji, njeidž se praweho do swo-jeho domu, wón ho njeje Wóhu spodobal. Pšchetož jemu po-brachowasche to jene, sčtož nufne je: prawe hamopšnacze a poniznosč. Sčtož na nim widšimy, je wjele bóle hordosč; wón ham wjele bóle do ho džeržesche. Šižo swontnje to pšt-njenje; wón dže na swoje mēstno, wón ho modli tam. Hóžč móže jeho kóždy wobtedžbowacž a wobdžiwacž, a hdyž hmy tak sapočnje: ja ho čzi džatuju — njeje; to tehodla. so by jeho p-čjinki čjam bóle wušběhni? a so by wón hameho ho we jich

hvošče čim rješejo vješčat? Vsehat wón, kaj w hwojej mo-
dlitwje wupšebrnje, nješč kaj drusy ludžo, rubjezniz, njepravil
mandjelstwolamarjo, anj jako tón zlowitn, katehož so wón
tam w tym kucžitu dohlada — wón je tola wjele, wjele l'pšči
džšl tuči wščitžy.

Tak pač njepraji tón, kiž so k temu wšchehomžnemu a
wšchebowdomnenu Božu modli, ale tak rěči, štžžž hwětn.
Khwalwa pyta. Wón ma ho ja tak požobneho, i žyla njetre-
bač l'pšči džy. Haj wón je pšchehwōdženy, so je hižo wjaz-
čjanit, džšl je trjebač. Wón pošči ho dwōjžy ja tydžei a dawo
džehatf wšcheho, štžžž ma. Kak mohł dha Wōš i žyla i nim
njeplotajny byč? —

Něšto pytamy pola itteho mužja žyle podarmo. Šbžž
pola profety Žeła čitamy (2, 13): rostorbajece hwoju w-
trobu a niz hwoje drašy, dha je nam prajene, na čžm Wōš
hwoje spodobanje ma, njemnjžy, hōžž mi jemu hwoju w-
trobu w woprjenu, pošojecžimy, a hlaj, pšche so hami halle ho
smutkowanje špěhujemy. To pač tón farisejšt njeptalche, a
tak wón tež wō hwoje modlitwje wužitla njemješčje — jeho
wutroba ho njebšče šhřela, wón twarjese na hwoju mōž a
wosta ta hēs Božeje pomožy; wón pohłaba na hwoje myšle
a štuffi, niz pač na to, štžžž Wōš wōt čžlowjekow dže a fajse
myšle wón i nimit ma. A hōžž Jesuš w hwojim pšedrowanju
na hōrje praji: Ale hōžž ho modlišč, sajžžž do hwojeje koworki
a šarži hwoje dirje a modł ho i hwojemu Wōžju na po'ajitny,
— dže wón i tym tola potajac, so ma modlitwa tola jenož
bjež naležnošč wutroby, kotraž ho pšched Bohom wužywa, ale
niz, so bychu ludžo pšche niz modlerja wōdžživali, kaj ho i
farisejštenu lubješe. Tón hebi drje myšleše, so je pšched
Bohom ja praveho spōsnaty, Jesuš pač hōžž: Šhtžžž ho kam
powyščuje, tón budže poniženy!

Tebola hladaž ho, Luby škeseščjano, so w tvojč mod-
litwje, haj w tvojim smyšljenju ho njeby pščitunat farisej-
štemu! Je jih dženy wjele, kiž ho i žyla wjaz njemobla, njeh
je, so do Wōša wjazy njemjēra, njeh je tež, so ho jim derje
dže a tak na Wōša ho njedopomnja, njeh je pač tež, kolijž ho
njemobla, dofež jim Wōš njeje wōdšite proštw wužyščaf, a
tehdla hami ho narēža, so modlitwju njepomjaju. Ale hižo
tehdla, dofež bōle na hebie pošaju barž na Wōša, haj dofež
su pšdejara hōrđži, so bychu ho džyli pod Božu wolu ponižecž,
ja wjele tajšč Jesuškowe słowo prajene: štžžž ho kam po-
wyščuje, tón budže poniženy!

A dale! Kak jara mēri ho čžlowjek tež w nabožniščih w-
žadč je feniskim abo čžletškim wozanim! Tak ho pohłaba na
hōžboda, tak ho temu wješč, kaj i teho žiwōneščy steji atd.
To je ja tak nětotreho hižo něšto stare a wšchēne, so hūsto
pošč hebi wjazy wedomy njeje, a potom: so tajše pščitunanje
bōle: ja hmy tola wjele l'pšči čžlowjek, mi je Wōš tola
tak wjele wōbradžil — abo tež nawošč: čžebobla dže ho dru-
hemu berje a mi hūbenje, jako džyl čžlowjek je hūdnikom byč
na Wōžič štuffač a Božim wōdženju? — Slaj, tak nimaju
pšche modlitwju žaneho smuškneho dohyta!

Kello hūžom je modlitwa tež jenož hwēžena mēž; prošča
wo Božu hnadu, ale njechadž do hūžimy dele: je hwojeho što-
reho hřēščneho španjo ho jim njeha wōn; a tak je siwč modli-
twa bōle jene bōrbotanje, kaj pola pōhanow. Sladaž ho taj-
šč prošdnych modlitwju, te hebi ničjo njepomjaju, runje kaj
tebi prošbne wōrjechi ničjo njepomjaju.

Njedybi našče smutkowane žiwjenje wostacž bjes možy,
bjes kruteho šalkada — njehmē tež naščim modlitwam nut-
nošč požorachomacž. Pšchēzo mamy i wōšebitny naležnoščje-
mi i Božu pščitēč a ho i Bohom wo tež wōžy wōrēčecž, tak

so ničjo njepotajimy, ale wšcho dospoknje wuprajimy, hebi teho
wōdomi, so Wōš njeje žadny šlaby Wōš, kiž njeby fedžbu mēš
na čžlowšče hřebōčeje a hřēščje, a wšchōna, ale kotraž naš hřu-
bōfo dele wješčje w naščim hamopōsnacžju, nam potajuje, kaj
hōrda, njebowštajna, tak šlabo našča čžlowšča wutroba je, a
so my wōdšito, štžžž hōžž my a štžžž mamy, dōstala hmy pšche
Božu dobrotu a hmitnošč — so by Wōš naš potom, hōžž ho
wot njeho wješč damy, saho hōrje wješč a so byčmy my po-
tom fedžbowacž nawušli na Bože myšle, kotraž wón i nami ma,
kiž wšahat wōščje, so by štžžž wot naš hūbenju byl. Tak ho
daj trowštomacž a pohšlnicēč a pošebnēč pšche modlitwju!

Šhtžžž na hebie hlada, na hwoju mōž twari a ho hwojeje
prawdoščje hōrđži: to rēka, ho kam powyščuje — tón budže
poniženy — teho modlitwa wostanje bjes žohnowanja — tón
budže jahlejšeny a — poniženy.

2. Ale štžžž ho kam ponižuje, tón budže powyščeny —
tón Bože žohnowanje dostanje!

To, štžžž je našč Šbōžnik nam jako najwješčje hūbo
pščitnješč, to je, so hūmēje mēr dōstac je hwojim Bohom.
Tehodla wón to krašne słowo nam pšchōwola: pōjče heni te
umi wščitžy, kiž wy špōžni a wōbežejeni seže, ja čžy waj w-
šchewicž, pola nje budžeje mēr namacaj, ja hwoje dušche!

Titōn mēr njedostanam hami wot hebie, Wōš jōn nam
dawa — a Jesuš nam to rukuje. Ale štžžž dostawa tón mēr-
č — To praji nam Jesuš w tym društim: štžžž ho kam po-
wūče, tón budže powyščeny.

Sa tym farisejštim dže tam tón žlownik do templa, ho w-
dlic, jedny hēsōžny mu. Žeho dotalne žiwjenje, jeho štuffo-
wanje w pomolanju, je bylo jebanštvo a hūščje. Wōn steješe
we kšūžbje wostkšč potlōčowarjow žiwōwšeho luda, so by sa
hwojich kšūžewo dāt w ludu ščetač, a pšči tuj bēšče hebi
pšchēgo wjazy žadal, hač ja dāt so prawdom wučinješe, so by
hebi to kam šthowal. Tehodla tež w ludn žaneje čžešje njem-
ješe.

A tola džēšče titōn muž do templa. Šsnano bēšče ho
pšči nētajše kladnoščy naštržaj a hebi praji: Šchtō by i teho
bylo, hōž by nēšč njemadžžy wumrjecž dyrbjai? Wōn čžujelče
hwoje hwođennje w hebi a žadaječe hebi, po Božim mērje, po
wēčžimy žiwjenju. A tute žadanje bu pšchēgo mōžniščje wo
nim. Tōn blyščēč šlota a ščebora woblēdny, hōžž na wēčžnošč
špominaješe. Wōn njemōže wjazy na jelo pohladncž bjes teho,
so by jeho hwođennje jeho njewōšhoržilo: pšche jebanštvo hū
hebi so jenož pšchōwōžil. Wōn njemamaka žaneho mēra.

Tak dže do templa. Lūbžo potajacu na njeho — štžžž dha
dže tōn w templu? Wo dolhim čžaku hnano tam saho naš
pšchōwōžje — jemu je wšcho žufe. W jemy rōžtu pšči burjacž
wosta stejo, pšched lūžimji ho njeha dale potajac, a tež pšched
Bohom ho hanibuje. Kaj hōrčy — pyta hwojeho lekčarja.
Kaj nētoty hōrčy hanibuje ho hwojeje hōrčewše, wōšebje potom,
hōžž je hnano kam wina na hwojeje hōrčewšči. Tak tež titōn
žlownik. Wōn njehačše tež hwojeje wōščy i njebečam pošbē-
hnyč — a tola hebi hwož, Wōša proščje. Wōn dyri na hwoju
wutrobu a džēšče: Božo, budž mi hřēščnifej hnadny! W hwo-
je wutroboje čžuje tu bolocē, tu tšchōnošč, tu čže wōrčēč.
Wōn njenuje ho hřēščnik, i ničim ho njeha samohwēč — a
tola hebi wuprošy Božu hnadu. Njēwēm, hačž mamy bōle
wōdžžimacž jeho ponižnošč abo jeho wuškle dōwērenje na
Božu hnadu. A wōn dže ja praveho do hwojeho doma pšched
tamny.

Kajke pšchēmēnjenje! Žeho hēsōžneho je Wōš praveho
ščitnik dla jeho ponižnoščje, jeho špawnoščje, te kotraž bēšče
ho nēšč rošhūžil, dla jeho dōwērenja. Wōn mējšče wēru,

kotraž horv pisčekabja. Ščitóž ho kam ponizuje, tón budje powšchenty!

A nétk dže wón j templa won do swojeho doma. Smonowanje ho drje w jeho živjenju njeje wjele pšcheměniko, smutownje je wón jedyn zyle družbi. Tého modlitwa njeje bjes zohnotovanja wštalca, jeho wutroba je ho wobnownika. Wón je ho jako Bože džěšči czűc naturnyč, a tak je ho dale hrědyho hladak, je je swojimi pienjejami dobrotu wosopafak. Pšches swoje myšle je ho hacj dotal wjecej dal, nétk jeho Bože myšle wjeduo.

Wot tego zlownika móžemy wšchitzj wutruweč. Pšches swoju ponizowocj, pšches swoje hšubote roścakce a swoju pokutu, pšches swoje dowěrjenje na Boha a pšches swoju pšchifkufšnoscj je nam pravu dobroj pšchifklad. To je prawu kšchecjžjan, kiz ho kam ponizuje, kiz pšchi wšchitkim swoonownym šbožu a derječijeju hebi poniznu wutrobu šfhorwa, kiz pšchi wšchej pilnosci hebi teho wedomny wostanje, so wšchitkón dobroj dar pšchitidje wot Boha a so ma ho pod Božu wolu tajicj tež tam, hdžej by hebi wutroba něšto druhe žadala. W tajkim smyhlenju mačj ho tež ty k Bohu modlicj.

Ale tak husto pšchirawa ho saho człowjek s družimi, hebi brajo: ach drusy wšchal tež njejuh lěpšči džiłi ja. Tak ho trošfotuja, hdžj jich šwědomnje ras pšchima a wosfhoržije — a tak Bože myšle njenamataju žaneho městna w jich wutrobje. Ně, na tego Šbóžnika hladajmy, kiz čže nam wupomhacj s našeho šwětneho smyhlenja, so bydmny jeho Bože džěšči tež Božeho ducha byli. W tajkim duchu ponizowocje a dowěrjenje — ho smuščejejo na Bohu hnadu a Žesufowu šmilnowocj, je ho Pétr, kiz běšče swojeho Šbóžnika saprěl, saho šbėhny se swojeho pada. W tajkej wěrje do šwětoho nana je ho tón šubjenny hyn podak saho wroćjo do dominy, bjes njeje by šubjenny wštal w zušbje. W tajkej wěrje je našch Luther ho šejnil tón wulki reformator, na kotrehož s džakownej wutrobu špominamy.

Wot maločej hem je nam tute Žesufowe pšchirunanje wo šarijeju a zlowniku smate. Hladajmy, so bydmny s njeho tež wulki, kajta ma našcha modlitwa, tajta ma našche smyhlenje bjes, je-li ma ho Bohu špodobacj. Wotom pak budžemy prajicj s japoschitlom Pawolom: Kiz, jaka bych to hame hjo šapchijal abo bišo dočoniomy był; ja horju pak ja tym, hacj bych jo šapchijal, jako tež ja wot Křtystusa Žesufa šapchijaty hyn.

Tajtim, kiz hami wjele do ho dweržachu, jako bychu prawí byli, a družich ja ničjo mějadu, praji Žesuf tute pšchirunanje: Žim wón potaje, šdjo człowjek njebož Bohom praweho czini — a wón postičja wěrjagemu na njowožnije kufšo ja našche žiwjenje: Boži měr. Tón čžemy ptačej, wo njón prošhčej, jón hebi džeržecj a w nim ho wopšlynič. Tón měr Boži, kiz wěšči je džiłi wšchitkón rošom, wóbornaj našche myšle a wutroby we Křtystusu Žesufu! Samjeu.

H. w. K.

Adwentistwo.

(Pokrachowanje)

Ča woboje hlučji tež „šolportura“ Adwentistow, to rěka: rospšchedawanje knihow a šopjenow a špizow po kraju. Tuta dyrbi jim pšchuwitkowarjow dobweč a pienježne hrědkí. Šklad Adwentistow je w Šamburgu a rěka „Internationale Traktat-Gesellschaft, Šamburg.“ To wobeděšuj! Wšcho, ščtož wot tam wutšhadja, je adwentistifke. Wobocžne škladu maja w Šafelu, Šwabepetu a Šürzburgu. Žich wšchelatich špizow je zyla šopiza; napřimka su tak wutworjene, so ludiž wabja. So to, na pšch. „Žiwjenje Žesufa“ abo čžemy je hynodom. Ča něništu podacj, dokelž su tola němšce: „Prophezeihungen unsereš

Seilands“, „Der Dienst der Engel“, „Die Weissagungen Daniels“, „Zionslieder“ atd. To su wšcho wještšje abo wještšje knihi. Do tutich kluska tež „Der Seher von Patmos“, kotraž kniha je woshebjje tež mjes Šerabami suata a je hižo temu abo tamnej hloru zamuzčja — a to tehošla, dokelž bu wona kšchecjžjan abo kšchecjžjanja za „šiwjate pišmc“ niž pak biblija. Wodobnje je to j knihu „Die Weissagungen Daniels“. So bychu knihi čjim ložicho wotbyh, pšcheměnja tež njč miena druždy. Tak rěkašče „Der Seher von Patmos“ prjedy „Di Offenbarung Jesu“ a „Licht und Finsternis.“

Mjes tmy, kotřj knihi Adwentistow pšchaju, su na pšch. E. R., Conradi a White. Raspoznijeny E. R. Conradi je drje wjednik Adwentistow w Němškej.

S hromadami Adwentistwoj swoje čžahopšhy rošččereja, pšches ščožbu herbštu wošabu pšchitidje drje we wěštnych čžahach tajti šolportěr abo tajta rošnojšerfa. Wjena tajčich adwentistifšič čžahopšhow su „Gute Gesundheit“, „Der kleine Freund“, tónle ja džěčji; „Zionswächter“, „Berold der Wahrheit“. Pšhlednej drvaj ho woshebjje pola naš we Ružizy rošnojšujetej. Šolportěrojo došlawuju nimale poloju teho, ščtož čžahopšhy placja. Těhošla drje ho tak horlinje sa rospšchedacjje próžtu, njech tež čžemy jim rad pšchidacj, so maja ja rošččěrjenje a wutwarjenje swojeje wěžy wjažy lubocje a šahorjenošce hacj tuch kšchecjanow wulka hromada.

(Po.ra.žowanje)

Šuchota.

Šuchota wuhorja našche pola, šiti a šahrody. Łacžne je wšcho: ludžo, škót roštimy, zyle šworcejenje, a to pola naš — pišamny djei: 1. augusta — a daloko a ščěroto po žylm kraju, haj po žylcj Europje. Wulki štrach brošy, njepočejcele-li Wóh Njesje boryj hnadny deščejš. Ale to wšchal je: Wo Božu nočje jich mnoho wjele wjedł: ečj a hiščecje mjenje wo tym, so wón deščejšič ščele, abo jo šapowčebjč deščejš, so by woshebjewč lacžnu šemju. Š teho pak brošy nam a našchemu luděj biščecje wještšiji štrach, tón, so šuchota wuhori wšche pola, wulki, šahrody, w kotrehož něšle. pyta ta dušcha woshebjewjenje, nachečjenje. Ča dušcha mjenujizj, kotraž ho šdaluje teje študnje, s kotrežej ho žywa woda žorli: to je ewangelion wo Žesufu Křtystusu, to je Žesuf Křtystus! ham. A tajčich dušchow je jich mnoho, to njejuh jeno te, kotřj kēmšči njepšchitidu; wone su tež mjes kēmščišobžerjemí, haj hano njes tmy, kiz k Božemu šidnu pšchitidu. To su wšchē te dušche, kotrež njepšchitidu k modlitwoj, k Božemu šlowu, k Božemu šidnu je šebžedjom a požadaniom, so bychu do wutrobneho, nutrneho, wěrneho šiwjateho šednowčerstwa šupile je Žesufom Křtystusom; s njebjeffim wótžom. Ale kotrež pšchitidu wšchēch móžnych družich pšchicžinow dia, hnadž dokelž tak wosčnje, hnadž dokelž kšchecjenjo rěčaju, hnadž ludži dia, hnadž hemač něčžo dia. Čšile kšchecjenjo wšchitzj su tola s tmy: swoonownym šturcom to došpěli, čšehodla jón čšinjachu, woni su na pšch. ras saho kēmšči byli. To žadny džim, jo je čšitj to telšo njepšpojnych š kšchecjžjanitwa; njepšpojny su čšitj jeni modlitow. Wone ničjo njepomta. Šaj ale, najprjedy dyrbitich ho tola modlicj, prjedy hacj dyrbitich njepšpojny bjes s nim. modlicj wo prawidje a w duchu. A hdj; ho modlicš, nje: dže to wo to, so wjele šlowow čšinitich ale dže wo to, so ho wjoja wutroba modli, so wjoja dušcha šupli do šiwjateho, wěrneho šjednowčerstwa je šwójim njebjeffim Wótžom, a so ho modlo ty wěšč, so tutón Wótž tón wšchewč wedomny a wšchewčomžny šub Wěčj je, kotrež šwójich džěšči próštwy dopjelna po šwójej wótžnej woli, a tuta njeje tak hu-

sto pšehesjena s njemudrej volu bórnyh, krótkovidných človo-
stích bžejši. A tón, tíž to modlitboje jenoz pyta dopjlenjenje
šwojich žadanjow, niz pal najprijedy a pšehede wšehém jjedno-
čzenje je šwojim Wožom, tón durbí nješpofoljny bweč s modli-
towa, a tak tón družbi s Wožim šlomon, tón tšejši je šwojatym
sagramentom woštarja. A jich dušha je s wojšeha prijedy nje-
špofolna, njeměrna, nježojowna hač dušha twa, kotřiz do
zpla f modlenju a f Wožemu šlomu nješpohiudu. A čehodla
bywa nješpojowna? Težobla, dolež je hšóna a lačzna. Šhtož
žive je, to čhe jedže a picja. A ta dušha je živa. Duž po-
trjeba jedže a picja. To pač njeje sa nju ani tón swoonkowny
šhejšejanši štut, to tež njeje to, s čjimšiw ho hewat tajši hšej-
sejan saběra, njehd to dželo ratarja abo wučeneho abo hewat
někafje; runje tat malo je to šawješenje w šiměnym abo
šakěranje s potajnym, mušijim abo okultnym, s kájmijimšy
potajnymi a čžennymi haj čžornymi kunsčtami ho wošebje
nětkle šakěrač pozinaju. To wšiditko a to družje wošelatore,
to njeje ta jedž a to picje, po kotřizy hebi dušha žada! Wóh
a jeho šlomo, Žesuš Khryst a jeho ewangelion, to je to, šhtož
hebi nješimierina dušha požaba, s čžehož tu žima je a woštanje
pšehes čžahnočes ja wočěnoč. Šduž nětko tu dušha we wošhém
tym družim špotojenje njemakata, čžewjeť jej pač jeje po-
žabanje po Wožy njedopjelni, bywa iwona hšóna a lačzna. A
čžim bóle wona to bywa a čžim iwazy twa dušhow s njei,
čžim iwotšha je ta šuchota, kotraž pšehitewya tajšich luđiž, haj
šnadž žyhi kraj. To je ta šuchota, kotraž wuhorja to wošho,
šhtož čžlowjetojo maja ja pola, luft a šahrobny, w kotřizyž by
dušha namakala šwoju wšehšimu potrebu. A tale šuchota je
wojšeha w našim ludu hačž ta tamna, kotraž wuhorja hona,
a je tež šrašajnišha; iwona brošy se šawutljenjom dušhe, s wočě-
nej šawjereču, ta tamna, hšyž wošhoko pšehiđuže, s čželnej
šmjerču.

Wobej pač stej šawinowanej wot čžlowjefow. Njehd tež
jich wjele wola: to njeje tat! ta šuchota honow něweže niz,
wošak tola praajim: tež wóna! Šuchota, kotraž nam naške
hona wuhorja, njemóžeh wotwobročjeť. Je to tež tón njeiš-
šči štrach. Tu tamnu pač móžeh, haj durbijš, je to tola
tón wočžny štrach! A to tež čžejše njeje. Durbijš jenoz wočž
wočžiw wočžiničes a ho dohladač, ho šwoju dušhu niz na polach,
luftach a šahrobnych pabežeh ale we holej puščinje! A tehole šo
dohladawšči, durbijš hieč f študni, kotruž Žesuš Khryst wo-
tewrja pšehed šamaritěj žonu a čžepač, a čžepač a picj a picj.

Zurfej a stat.

Wišchjaněna biskopstwo bu, faž ju nowim wošjewite, f no-
wa šalozěna, jako tačantšimo w Wudychinje šwoje 700 lětno
wobštače pošpwojezi. Wo tutym praščenju wošjewimy hiščeje
drobnišehob. Ženja jenoz to, je to šej nowy biskop hjo po-
nijenowan. Wamž je dr. Kšehčžana Schreiber a Žuldy sa
šafšeho biskopa pomjenowal. Tutón je profesor a wožet se-
minara sa mešchnikow w Žuldže. Šydblicž budže nowy biskop
w Wudychinje.

Š bliffa a f dalofa.

Sakon wo dželenju stata a šhule je nětko tež wot žyrhwo
wošjewjene. Dnje we wošchých wošjekach, jenoz w Lubijškim
niz, bweču ho hjo do teho žyrhwinjow wučerjo s namjetami
wo džehke šarjadowanje kantorjsteje šhlyžu na žyrhwinne wošady
wobročili. W Lubijškim šo to hačž botal tež hiščeje štafo njeje.
Tuto nowošarjadowanje móža pač žyrhwinne wošady jenoz we
pšehesjednočej mješ hodu pšehewjeť, niz šožba po šwojej woli,

runje faž tež žyrhwinjow wučerjo to šwojihu šwoje žadanja
pšehedpošjo. Pšehirunaj tež, šhtož twžženja wo wobšamje-
njach w tutej wěžy wošjewočajmy! — Ale šamo te nowe ša-
rjadowanja, kotřeh ho nětkle šawjeđu, nješmjoža trajačeje placj-
woščeje, pšehož halle hšyž pšehes wuštošal, ho to dalšeho a ša-
škadne roštrah, budže možno, žyhu wěž dokladnje dorjadowajeť.
Do tuteho dorjadowanja šhlyšha tež žyrhwinna šhula a žyrhwin-
lehnuštwó. Byhlo šantora šo w tajše šhuli šantorowej mšdže
pšehičičej niz pač jeho wučerjstkej mšdže; wo bydenju a šahro-
dže a šhtož s tym šwižuje ma žyrhwinna wošada abo žyrhwin-
prjódběšejitwo rošpudžicj. Wožnje je tuto praščenje potom,
hšyž šantor žyrhwinu šhlyžu nješpohiwonje abo hšyž nabožne
rošwuwčowanje w šhuli šhloži, — šhtož by sa šobu mělo, šo tež
žyrhwinfku šhlyžu šhloži. — Pšehož, tu durbitej šhulifka gmejna
a žyrhwinfka wošada wěž dowujednač. Š tutej žpjej wěžy
wuidžde tež hiščeje šakon.

Šwony.

S tych šwonow, kotřeh bweču we wójnje wotebate, bweču
někotre šytnje wošadám wróčejo date; wjele bē jich hjo rošči-
tych, wjele tu iwazy njebē. Šhtož tu na lušfach hiščeje be,
wróčejo šo nětk jenotliwym krajnym wošadám, a to bronja a
šopor Wramborfka je wotebala 11 277 768 kilogr. w šwonach
a dostawa wróčejo 131 875 kilogr. bronny a 527 000 kilogr.
šopora. Lirringfka je dostawa fa 710 160 wotebatych kilogr.
wróčejo 8 200 kilogr! bronny a 33 200 kilogr. šopora. našcha
Zakfka sa 1 152 669 kilogr. wotebateho wróčejo 13 250 kilogr.
bronny a 5 300 kilogr. šopora abo Brona faž šopor ho pšehi
šamžnej placjinje, pšehi kotřeh bwečtaji wotebatej; wróčitej,
jenož něšchto malo ma šo pšehiplačjeť — Šo je šo tole
džyžitiš a šo šo šnajmjenšeha to, šhtož tu hiščeje šytnne bē
wot šwonow, šako fa šwony wróčejo, je jara šhibekelaje; bē
štrach, šo šo bron'a faž šopor fa šopodatške wěžy wuži a ša
šopodatški nowotwať pšehetřeba. Wuchotny nowotwať je
to najmušitšeh, na čžimž mamy dželáč a tu durbja šwonow
pomčarč f nowa twaricj a natwaricj!

Burfej na pšehedan.

Šnadž najžerjich wošekstu žyrtej Němšeske naderdžehj
w Šannowru. Šo Beršailerskič wučžinjenjach je džš ho
ličžba wošakow wo wjele pomjenšeha, s tym je šo tež wošekšta
wošada w Šannowru rošpudžehšila. Šifšus, kotřemuz je pšehes
to žyrtej pšehowabla, pna, kač by ju wotbul. Pšehi tym wošhém
pač je rjany Wožid bom jemu njedželu faž družbu pošny nutr-
nych. Přebawšich wošekšči šaraf šastawa šwoju šhlyžu pšehi
Wožim domje dale bjes pomozehno dušhoweho a bjes šebē-
tarja. Je to štary šajny konštitoralny rada, kotřiz je šwon-
fah šhlyžu. Wón štukuje dale fa wulku wošadu s njewošej-
šeho wobyhšeršimo faž hačž dotal. Tola, to wošho nješadžěwa.
Woži bom durbí ho pšehedáč. Šifšus je ho najprijedy na kato-
štu wošadu tehodla wobročil. Šo wošhém šočžu pač nješju
ničžo wujednali. A duž šu nětk pšehičili na to, hebi roš-
mšhlicž, hačž njebhuž Woži bom pšehetowrili na — mušej abo
— na kino! ! ! We hšojčžy jeneho republikańšeho šifšuha, tíž
je bjes šačžučja a praweho šrašmjjenja faž našč, wošak šo
wošelate myšičiči wušlamu. A te štati šu tež po tym!

Wištwonje. W. w B. fa 12. p. Tr. — B. w B. fa 13. p. Tr.

Šomolwity redak'or: šaraf Wyržacž w Wošahžahach.

Čžičičž a naklad: Šmolerčej knižičičžejšerňa, šap. družštwó
f šwomj. raf. w Wudychinje.

Bom haj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwas,
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočá ty.

Z njebjes nama
Njeh ói khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřewé će. F.

Šsersbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu hobotu w Šsmolerjez knihičišćizjetni w Budyšinje a placzi šchtwortlětnje 1,50 hr. s portom.

12. njedžela po šwj. Trojizy.

Šej. šwj. Marla 7, 31—37.

Woni džachu: Wón je wšćitko derje činił, hłuchich čim hlychajacych a němých rěčajacych, to je kónz našeho džěnjniskeho šćenja, a tak měło stónćnje słowo rěčacž wot wšćeho, šćitóz w Božim njeenje činimy w šwjotim powolanju, tak měło rěčacž tež pošćednje šćydnjenje mřěžajemu hobotu. Wšćetoz potom halle šćinli my wo šćbi praicž, šo nješćny podarmo tu na šćni žiwi byli. Wšćitko je Bóh derje činił, šćajuwarmo, šo je to wulke wušnacze. Wono wošnamjenja niž jenož wšćeše, ale wono je šćowo pošće męra. Placž-li wono, dža je wšćo šćychowanje wotnješćnyšo, dža čłowjek wjažy š ćłowu njeenje teho dla, dotěž bęše wšćelake w Božich wobženjach njerofumliwje, dža čłowjek wošćebje wjažy nješćydnje a nješćoržy, šo bęchu Bože puće tak čęže a čęmnje. Tón šćnješ je wšćitko derje činił, šćitóz našće wěrnjšćwjenje wošćebje tež w tšćle džěnjniskich čęžćich čęžacž našćupa. wo to, šo šćobni šćnješćny: „Tón šćnješ je wšćitko derje činił?“ We wójnje š Bohom dšćybnym stónćnje podłęžecž, tak šć hižom wnošy podłęželi, kíž šć hi jemu šćęęęowacž šćyćali, ale w męrie š nim, w tšćm, šo we węrie jemu ruzy šćandamy, leži našća šćynošć, w tšćm, šo je to našć hšćerlicy: Šćitóz čćini Bóh, wšćo dobre je. W njelęčenju a we nobjšći budže wušća hšćynošć, praji Bóh šćnješ hani. Me našće džěnjniskie šćenje tež nam praji, tak f tułemu šćóžněmu pošćnaczu dóždže: Tón šćnješ je wšćitko derje činił. Tež tu, tak hewal šćata šćada placzi: Niž hani je šćwojecho rošćama a wnošy! Šćyćasć-li pak šćinał, šćhćitózšćę bšćny ša tšćm, šo w hšćubšćęzi žiwjenja nje wobšćęjšć. Šćęž tšćdu šćbi wušćrowjenju hšćow-

něneho, tak je tež džęňša šćbi pošćnaczu džiwneje a tola šćóžneje rady Božeje Jesuškowe hęphata něšćak wobšćelene: Kót wotroš f šćwojom! hšćwalenja a f nutřošći wotrobu, a šćo: šćožęž nam wušćbi wotwěrjene! Wo

Šo Bóh wšćo derje dołonja, nam Jesuž šćjowa f „hęphata“!

W to: našćich wutrobow, wušćow a hšćow.

Nješćobšćowny čłowjek to bęše, kotřęž f Jesušej šći-nješćędu. Šćitóz wot naš je šćy hšćiwli hšćowšće wušćow dla nješćhšćchal abo malo hšćhšćchal, tón wšć, šćyto to rěta, hšćlchi bęę. W f temu hšćęšće němý bęę. W ženje a nišćonu niž praicž móž, šćyto wutrobu rudži a tšćyčy, a tšćto teho je na jęmym jeniešćim dšću, tak halle došće šćto abo šćta, to je šćnutšćna, duchowna hšćamotšć, kíž nima ložy šćwojecho rumęęa. Zajta hšćamotšć je šćajnje šćrašćna. Čęšćny jenož na to šćomnicž, šo je čęšćo hižo ša šćroweho čłowjeta, šo do wšćelacich Božich wobženjow namalacž, tak halle ša tak bšćašćneho, kíž kóždu džęni f nowa to šćajuwam! Tam dšćbi šo Boži džiw šćacž, hšćyž dšćbi tajšć čłowjek stónćnje šo wušćnacž: Tón šćnješ je wšćitko derje činił. W tšćm džiw je šo tšćdu šćal. Nimamy žaneho prawca, na tšćm dšćelowacž. Nacžšćny šo f prašćęnjom šćbęracž, hšćęž hi Bože džiny móžne abo niž; šćitóz do Božeje wóžćowšćeje lšć-bęšće a dobroty wšćri, tón Bože džiny kóždu džęni šćoni. Tajšć nješćobšćowny čłowjek pak tola ša nješćšćm, móžt tšć a tšćmny mięš nami praicž, njętręębam tšćhodla tež žaneho džima Božeho, žaneho hęphata f Jesuškoweho ęta. Woprawšće niž? Hšćęšć hšćęšće žanu dšćychni wšćđal, kotřęž bę tak šćamšćęna, hšća je šćwojim hšćojom abo tež wšćelom, kíž šćradžu w njej tešćešće? Šćto budšćšće šo f njej šćalo, njebudšćšćęli jedny pšćhšćoš,

kij budzišce ju nisowal abo wobił, ho wusnack, ho wotewricz? Szanow huj ty kam ju tat daloso pšidnjejš. Ale mnohe tola je, sčtož cšlowež njedobojna, sčtož ničtož nišomu prajiej njeha abo njemodže! Ow, na te tat swojane buške! A wjele jich je, kiž su na druge wušnje kaž w putach jate! Hladaj na swoj lud! Skelto jich je, kiž nimaja f žyła žaneho woczka fa rjanoseže Wožeho kralesina! Skelto, kiž wuču, to rěta dowěrjenje f Wožu: nimaja, kiž dušha je hebi šhichida skamata, ho to wjazy njemodže f Wožim wyšofotscam pošhewnje. A njes tym du budzenja Wože pšesow našču semju, kajšce, fa dušhe cšajš njeshnu wjazy mēli, ale na tutej wobsoje jemi, w naškim wobojim ludu šta a tyžazy njewěrjaja, jeni ho hmeja, drušy hanja, tšeci dwelēja a jadrowlēja. Lute samjtneje dušhe, kiž šarwila. Dha šo rēči a pšha, šo ma ho nowy iwar twaricž, dha ho tu a tam nadžta wupražja na lēšhe a rješke cšajš, ale sčtož ma je dač, sčtož modže je dač, to jich wjele njewjedža. Šso štajnje f nadžijemi abo wjele bōle štarotcēmji nošbē, a njewjedžbē, sčtož je nam wotwojnije abo wošpēž pōmha, njese to žawoštije? Tatu šajo teško, kiž ho f nowej swobodni hordža, a hu po prawuju tola tat wšojant, šo njemodžeje w našhōwšim: wotrocštwije šawžerjeh cšajšow hōrje byč, tat jeczi, šo w hōrščich hacž pōhanšič žadobščach hōdža a nižo njehonja wo tym, šo pšhane štejt: Jeli šo waž huj njewšwobodž, dha njeseje prawije swobodni. Wjes dšawa, šo njemodže w tajšaj wobštejnoscžaj rētač a ho šrofemicž: Tōn Knjes je wšhido derje činil. Ow wšhittk šwajšow pšeslamario, Jeshu, praj do wutrobow swoje hephata! Wotewr ho, wutroba, f wotucje a wērje! Njesh huj twoja dobra rola, šhotwana f pšōnošej; sčtož nje wmečj twoja wola, a sčtož twōj duh praji mi, njesh šo do mnje šaščezēpi a ho šbōnje poradž. A dbyž naž Jeshu kaž tam dšhōnōweho wot luda wožebje wotucje, šo dšhuj jemu hawemu jeničžy napšewoje štal a wot šwōtkowneho šo do šmōtkowneho dowjeteč; daki, dha njemortojamj! Rētač dušhe činil.

Jeshu threho wot luda wožebje wōwšhich f njebjeham pohlada a dšhuj a potom šawola: hephata, wotewr ho! A jesho wušhi bušhōje wotewrjenej. Šawrjene wušhi, — hacž dšeha hōšhe tajšhe? Ščto wšhittko nam njewōjewa do Wožim dšhōwju činjenju, wo jesho wutrocžej a nje! Čšitaj abo špewaj jenož nutnje šnaty šhērlich: Dbyž, šwōriczelo, twōju mōž atd., a špōnajesh, tat ho wšhittko je, ho je tute žiwjenje. Ale tat mōwe huj cšlowotajo še šmojejud wudroćej šo šejinil! Wōh Knjes rēči f nomi, w šawišnah šwēta a ludž, wožebje wō načih cšajšow, ale njese to ša šajna šwōžha: Wōni maja wušhi a njebšhōja? Dale hlchōwež njese jenož njeshōwo kaž cšelna, nē, ta je hōh? Žyłe wēšce njese wjele šlawow našeho luda, kiž njebōku wjebžale: Prawōbōč petowšij lud, ale hōh je ludž škazerje, a tola jich žaja malo na tōn hōh šedžnje. Pōla nich je Wōh Knjes na wšhittim wina. A tam šajo našy tajšhe, kiž hu polhōwšhi, wōni hšhōja jenož nēčto, to, sčtož ho jim lubi, ale niž to, wot cšehō wušhi šwōriczeli; pšhōtož Wože šlowo je nam tež f thojanju dte. A dha dšejmy to prawije šrofumicž: Tōn Knjes je wšhittko derje činil? Hephata, wušhi, wotewrje ho! Rēč, Rēče, twōj wutrocž, wōja dšōwla hšhich! Jeshu dšhuj ho tam threho šlaw. Tajše dōšknjenje Jeshuwe, tajši štwil f nmy je tež nam trebnj. Wytajnu jōn! Wany wšhach jesho šlowo!

A šwajš jenož šajšha ho rošwajaja, a wōn rēčesche prawije. Ščto je wōn rēčaj, njewēny, ale wēšce je byō dšatne a šhwalne šlowo fa dšhōm a hradni pomoz. Njesh je tež Jeshu šlafaj, wo tynle dšhōwe rēčēž, wōn je f temu šwōje pšidčijnj meš, šo njebhōj jenož dšhōw dla do njeho wētil, nad šhwalenjom Wožeje hradu a močy a nad dšawowanjom fa to je wōn

šwōje wjēške mēl, šwōje wjēške nad pōšnacžom teho: Tōn Knjes je wšhittko derje činil. Še jemu derje šnate bylo: Čšehōž je wutroba pōna, to dže pšes ext. Našehno šajšha šwajš je rošwajajant. Ale cšeho dla njewērijny wo tym, sčtož je nam drabe a šwōate, a wo tym jemu, sčtož je nam rufny? A cšeho dla rēčijnj tat porōdō f tym jemu, kiž je nam? Žrjowje šwōbēžnje ho nēto dōrny wšhōdžom šwōecja. Hacž budže pšhi tym tež rēčaj: Šwajš jenož šajšha hu rošwajajant, a wōn rēčesche prawije? A njewōrjese Jeshu ras f hōwim wōwōbnitiam: Wudžese f wōjimi hōwōkam? Wēšce niž jenož f ertom, ale f nini tola wēšce tež. Šle, tat a ščto Jeshuhōwi njewēšecželo rēča, žadny wot nich nima cšejši jajst! Aho nimajš žaneho jesho pšehēcelow, po kotrymž, moħ ho šhōwōwacž? Niž tamneho, kiž rjetnje: Wēru, a teho dla rēču? Niž wōwōbnitow wšhittk, kiž hu wušnaja, šo njemōž a ho wšhach teho wōstajicž, šo njebudž rēčej, sčtož hu wōšel a hšhōšhēf? Niž tamneho špewarja: Šy byh ja f tyžaz jajškam atd. Špōšnawa šo wšhach pšehō, hacž hny ludž, pōla kotryčž je ho to wulke hephata šlaw. Teho dla pšehōw hšhōwež jōnōrēž nam wšhittim: Wj wutrobh, wušhi a hūdy, hephata! wotewrje ho! Šo Wōh wšhō derje dōwōnja, nam Jeshu šewja f hephata! Šamjeti.

M. w B.

Wdventištojo.

(Šlōnč ure.)

Nelko hrivonow na pšh, dawaja našchi šhēšecžanžy Šeschja fa kniži šestj Wdventištow a fa cšajpōšihy šestj Wdventištow a na našchij skladač leža hšhōwe mnoho herbščih nabožnych šwōbow, kotrēž je tat nēštrym herbščim domje hšhōwe pōbrachujaja: „Domjazy pšedat“, najmōwšha a dawno wōwōtowanana kniħa našehno herbščehno kniħowneho towaščtwa wōtpōczuje na šlawže a wožebje na šawach, tēhōdla, dōlež ju našchi ewangēlžy Šeserhja njekupuja. Wšhōdželi pał kolportēri abo kolportēria Wdventištow abo „Internacionalne bibliju pšehēphtowarjow“ abo nēhōž drubi podobny, potom hrivny a dšehčaz hōwōnarje wudawaju a to hšhōšhō ša lēio, haj drušhuj ša wēšaz nēšore daru. Tu dšhōwaj ho njes našchimi Šeserbam, kotrēž hebi tola hōwju bibliju jato Wože šlowo wōja, pšehēnēnjeje šlawč! Našce „Šeserhite kniħowne towaščtō“ cšejpi pod dōšhom, kotryž je pōšlednja kniħa šawōštajta. Prjedy hacž tutōn njebudže nēšak wōwōranaj, njebudže hebi towaščtwa na wudabže druħeje kniži wšhittk cž. Rač hu bylo, hōh byhju tu našchi Šeserhjo a wšhittzy cž, kiž našce Šeserhju lubuja, kiž hu ša rošerjenje Wožeho kraleswa, fa šawerjenje a wōbtwōrēženje Rāšewōweje žrjowje njes Šeserbami šawojenaj, hōh byhju cšile wšhittzy kaž to šawōžja na jene abo druħe wušnje hōwōdželali. To moħ ho wšhōwelo šlawč, na pšh: „Domjazy pšedat“ a druħe nabožne kniži kupōwacž fa hōwōj dom abo fa buru druħim; dōwōwōhny wjēšchō abo njewjēšchi lēny pšhōwōst pšicēž; wjēšchi abo njewjēšchi dar abo wōstafanje kniħownemu towaščtwa pšehewōštajicž. To wšhō je Šeserbam, šawjērjehōja tym, kiž w herbščih wōwōdabč hšhōla, loškō možno, pšhōtož wōhōdni duchowni maja „Domjazy pšedat“ na šawje a tež to druħe wšhō dar wōštawaraja, runje kaž pšehēhōdta towaščtwa, št. šawč Šarjēnt-Wukrānczjanški abo jesho pōškadnē, št. šawč Šhōžjan-Rāšecžanški a runje tat lubje rad wšhō tajše wēžy wōštawata pōšhijanj ređawtor tuteho lojperka.

Šamjnēj dōwrej. a wulzy wōjnej wēžy pał hšhōdja tež to druħe, šo wušy našce herbšte nabožne cšajpōšihy, čšitamy wo mōwōwōžij wšhittzy; to je našč hēwōščijnj „Wšhittioj pōhōl“, wē wōwōrnej herbščijnje a wē šwērtnym hšhēšecžanškim duħm

pišany wot kn. Jararja Michajana-Godjifkeho, a to je runje tak nash njebjelnik, nasđe „Pomhaj Wóh“, do kotrehož ho lubje rad tež psichodone spisky luda psichowosnu a kotruž čyže rad na napravahowanja wo nabožnyti a s nimi swiškowazyimi prashčenjemi rospravljecj. Wobaj čahopikaž drje ho w rjanej liezbje čitaje, ale, ale, byli to jenož tu bylo telko herbst, wo-prawdže nabožnje smuškenych hwošibow a niz wjazy, by to kónza s nami bylo! Duž starajmy ho wo to, so tutaj nabožnaj čahopikaž „Michioniski wošol“ a „Pomhaj Wóh“ jastupa namatataj po možnoscejo do wišćich herbstich domow, a na bohataj mjes nami je, so tež jastupiecj možetaj do domow nashich khudych! Ale wono wišćak je husio tak mjes nami, so ho „Pomhaj Wóh“ čita a runje tat „Michioniski wošol“ w domje khudjinti, kotraž hebi w nashich čožu drubdy te nufne sekši sa to wot huby wotrochnecj dyrbi! Je to woopravdže na čašu, so ho tu něščto wjazy starje! I kěny pjenaje ja njez ułożeny je tola zyle hnadušchi. Za „Michioniski wošol“ mašč ja bértleka sapla-čizje zyle 75 pj.! To nětke džakacika na dworje njetrjeba hiščćeje pol hodžinu dželacj. A burwola? Da sa to tat nětak zyle pol jeja.“ Njebjelnik „Pomhaj Wóh“ dostanjesech na bértleka ja 1,50 hriwonow, to je jene dobre jejo. Wobaj čahopikaž možesech hebi pola wožadnych duchownych stajacj a w Šemole-rijez knižicziščerjenu i na drubich fnatych mětnach, „Pomhaj Wóh“ tež same jašo abo se „Šerabifimii Nowinami“ hromadže- pišes post. — Talle! — Budže tež tole podarmo? ?

Ješuš, moja nadšija!

Wóh: Šso lubesej bójka modla t tebi —
 Knjes Ješuš khrystuš je ta wěrnosej
 Tón utrašćód krašny do niebej!
 We žanym drškim njeje škožnoscej —
 Najejicšije wjenjo ma moj Knjes!
 Ja wješklu ho stajnje Ješo,
 Wón wumóz budže naš wot šleš.

We khrystušku je našča škožnoscej!
 To, dušča khuda, khroble wě!
 Wón da nam wonow móg a hylnoscej,
 W nim žiwjenje my mamy, mēr,
 Kiz wjychi je hač wšćitón wotom,
 To w jeho słowje prawje skolym.

Šdžj mam ja khudy jeno Ješo,
 Je Šbójnik hwěny jenož mój,
 Wój nět hač do dnja poslednieho.
 Šdžj wón mje wola: nětó pj!
 Dha hym wšćón wšću swješćenju,
 Kichš, horjo, stijf je sakomnjemy.

Šdžj mam ja mojob' Knjesa jeno,
 Dha wopušćeju tu wšćitko rad
 A khodžu seprjenu na njeho,
 A widžu Ješo njejež mój pad:
 Nješ njewěryžy a sli wišćitaj,
 Du po wšćerofim puču spizy.

Šdžj dušča moja ma nět Ješo,
 Ma tam we njebju, woznyj kraj
 Pišes hwojoh' Knjesa njebjefkeho
 Tón rjany, krašny Wošj tai!
 Dha, kotružj hšubich, jašo budu
 Tam mēčj na wěčnje w Wožim ludu.

Wóh wjedže naš po čžemnyh pučach,
 Kiz wostanu nam potajne,
 Šsu tola škožne w jeho rukach
 Te dušče, jemu podate,
 Wóh nami wjaz' čžežow njenakadže,
 Hač nufne nam hu po Još' radže.

Nam, Ješu, šderz a pošplyl wěru,
 Wšdž do naž lubosej, nadšiju,
 Šo hšujšli eži w dobrim hwěru,
 Dha pschitječ t nam s tvojeje pomožu.
 Šso tebi s nowa poručajmy,
 Nam pomhaj, so čže wěčnje mamy.

Na tvoje mjeno hmy my kščeženi,
 Šžmjerz tvoju — horjeslawanje!
 Š kmoju tvoje drobo wkušpjeni,
 Ty dobyl nam hš žiwjenje!
 Čži wotrobrije ho džakujemy,
 Wy twoji hmy a wostanjemy.

J. W.

Spiritistko a theologojo.

Ščto prajiš t tomu, so nowi tšeosophojo mjes drubimi knizku rosčěrjeja, w kotrež hu sapiki jeneho spiritistiskeho media, jeneje žonufše, kotraž piša, so je icj „Knjes Ješuš Jehova Zebaotš“ ham to štwit, ščtož pišče? Dyrbja to natwarjaje nastawti abo nutrnosej byč woščeje sa pašionitš čaš. Šndom mjes jeje přenimi rucškami čitach něbđe tole: „Wiš! Ja, twój Wóh a Wótž wot wěčnoscej, pschitajam tebi: ty dyrbitš dženska šapocjejo, kóždy džek wječor mi jemu hodžinu pschewo-štajicj, w kotrež tebi sa pjero praju, ščtož čgu, so by ho hwětej pschitpowjedalo. Njeboj ho; ja ham hym pišbi tebi wječor we 8. hodžinje! Napiš sa uapigmo: Teho Knjesa šjewjenja sa čšow-wojelow, jeho džěči.“ —

Wot jeneho spiritistka pišane namatadž tam s jeneho „šjewjenja“ sa seleny ščtwortk něbđe tole, a tón, kiz pišes pjero spiritistny pišče, dyrbi, kaž spiritistka praji, sašo Ješuš khrystuš ham byč. „Wš čžežje dženska wječor šeremoniju džeržecj, ja prafcham ho Waš: t čženu dyrbi wona hšujčje? Abó macje mi Wš ščto šdžlicj, ščtož njebuch hižo wjedžal? Šlejeje, moje lube džěči, so mi něščto t lubosej dženska šejnije, njeje runje won trjeba so wšpjetujecje šeremonielnu wječer.“ —

Mjes dalšchim čitach tam pod słowom: „Ščtož Ješuš čžinjese mjes jutrami a t njebjuspišćom“ mjes drubim něbđe tole: „Moje lube džěči! Wš čžežje wjedžes, ščto hym čžim wot štrojeho horjeslawaja hač t hwojemu t njebjuspišću. Čžu wam t kóšča šdžlicj, so tutón čaš naložaj na to, so moje džěči wšće domapptach, wot Euphrata hač t Tiberesj, so byh jim wšćitkim pschinjekš twošaj a šohnowanje atd.“

Ščto prajiš t temu wšćedmu, ščtož ho tu rosčěrjeja, jašo wěrne słowo „Knjesa Ješuša Zebaot, kaž to n. piš. wjazy kóž na kónzu tajkich nutrnosejow rěka. Tat rěka n. piš. pod jenny: „Hamjen, mašč Wótž Ješuš Jehowah Zebaotš.“ Pod drubim: „To budž słowo napominarja wot Wašćeho Knjesa a Wótza Ješuša. Hamjen.“ A pišbi špocjatu tuteje poslednjeje nutrnoseje čitach: „Wiš! Ja tón Knjes Ješuš Jehova Zebaotš ham dituju tebi ščepowage słowa.“ Je to ščornosej? samucjenosej, duča? Abó ščto to je? A tajše słowa stajaja ho, dokelž čžeja byč wkušadowanja biblije, wušće biblije, n. piš. to słowo wo-šwjatym wostanjanju! A s tajkich nutrnosejow čžerpaju tež spi-

ritualistijo svoje natvarjenje, hdbž ho škadžaja a runje jene medium jim ritnje povučjenja njebata!

Štōž s žyla to je, štōž spiritistijo a spiritualistijo „duch“ mjenuja? Na tuto pračjenje tu notre vootmolhy.

Wundt-Vipsčanisti, jedyn s najšlawitischich wučenzow poshlednjeho čaja praji: „Spiritistow hamoh duch to je!“ to čje prajje, so ta dšivna mōz, kotraž ho šlewja, s pšichotomnyh spiritistow hamoh wotkadža, a so do žyla žana druha a žula dušowna abo hevat nēkajša mōz pōdla njeje.

Spiritistijo a spiritualistijo hami praja wšo: „To hu čst duchojo, tošhž ho nam hami mjenuja.“

Druhy praja: Wšeh tute čjinki spiritistow wukonja tōn šly, satanaš hani je hwojini mzyzami a to teho dia, so by hdbž ja hebe a hwoju čjēmnošč hōit.“

Zašo druhy praja: „To wšeho je jebanštvo abo jjebanje hameho ho a druhih.“

A hiščeje druhy: „To hu bweža, sa uasche čjēne wōčžo s wjetšcha ucpōsnjanne, to hu bweža, niz člowješto a niz duchojo, to je nēšto wot tych mōgnafimow, to kotrymž biblija tež rēzi. A tute čjedža člowješto moricje a k padej pšichrjēšč. Pšichotž hamo spiritistijo praja, so je njes jich duchami wjele njeodobryh, jebatych, lōšych, hlypuch, njeodočintow a podobntych.“

Štōž spiritistijo a spiritualistijo hu, wo tym tu hžjo pšichamny. Theosophijo mjenuja ho lūbjo, tošhž praja: „W hōdym člowjeku je tuff wot teho jeneho wēčžneho, štōž mōžech Wōh mjenowacž abo wērnōšč abo hevat podobnje. Čjim wjaž nēšto tōn to člowjeku hylazy Wōh wo hebi wē, čjim bliže je wōn k tomu wotomitelj, so ho s člowjeta wōčži, do teho jeneho wēčžneho, do teje wērnōščje, do teho, štōž Wōh mjenowacž mōžesch. Theosophia je to wjedjenje teho Wōha in člowjeku wo hebi hānym. A dolež wōni tole wēra, hač runje praja, so žaneje wēry nimaja, ale tutelo wjedjenja naja, mjenuja ho theosophijo. Wjedby hač pa tōn to člowjeku hylazy Wōh ho saho do wēčžneho wōčži, durbj wōn ho najprjōdž wjele kročž člowješč jēziciz, a to traje po wjele lēdžhēcachyžazach. Tež we člowjeku hylazy Wōh durbj ho in bēhu tutelo čaja hani wučjēščje wot wšeho šleho njeodobryh. Wmōžnikta theosophia njetreba. Jezus Chryst je jenož wučječ, profeta, taž na pšch. Wuhaneb a druhy.“

Zyrtej a fat.

W nowinach wostjetoja šakši ministerium kulta wufas wo pohrjebniščezach abo wo sadžerženju na pohrjebniščezach. Tuta wēž hšlucha hōbu do tych, s kotrymž lēwa wjetščina šakšeho hejma je wmozogowala nimale jenač wjele hlohow ličžow mještini praweje strony. Tež wo njeje taž durbjch wēdžah njeje s tutym wufasom hiščeje to poslednje hlowo wēžane. —

Snate je, so hu sa hamštelo hejtmana sa Wipf pomjenowanu wjednit njemotowichyž sojaldemokratow. Jato tajki by wōn hōbu hšluchal je superintendentu do zyrkwinske inspekcije, tač podobnje, taž Wudjidišt wotjēžny hejtmā do Wudjichstjeje konfitorialneje wychnōščje hšlucha. To by pač tola njemōžna wēž byla, njech wšah taž to našim čaju a w našej Zakkje je hevat nēšto mōžno. Wo tym šhōniny tole: „Wnējenje, so by hamšit hejtmā do zyrkwinske inspekcije hšluchal, je njepravne. Wjelešč wēntny, njeprjehšluchača hamšiti hejtmā Wipfel a ewangelistje zyrkwni. Njeje-li pač hamšiti hejtmā hōbnust ewangelistje-lutheristje zyrkwje, je wōn wufantjenny wot wukonjenja zyrkwinske inspekcije. Nješo saspjēr njeje w tym tež šwojasy na poručjenja hamšiteho hejtmāna. —

W Badenstjeju hu so je 7000 wučerjow a wučejkōw jenož 17, pšikamy: hšdomnacžo, nabožneho rošwučjōwto w škulach wšali.

Š blifka a s daloka.

Na kraju hu nēške in lētnym čaju žitnyh a poshđiščich žnjow čwila wulzy a mali pōkri paduški. Škrabnje ho wot wullich a malych, wot staryh a mlodyh, wot staršich a dšēčej — a tež wot staršich s dšēčžini hromadi. Dohž wšeho tole šnamjo špadomanja a šhubjowanja dobrych počintow a wēry, dha to poslednje hōbu to najfrudniščje, so staršich dšēčej wuwaž krađnyč! Krađnje ho wulle a mafe, s hromadami a šhromadkami. Škrabnu ho škōšti se šabrastow a žyle topy pšichēž, kotrež s tōnini domoj wōwka. Wōšhēbity pšichācl sa tajke krađnjenje en groh abo s wulka hu s Wmōwčžij šōžlene, hdbž štaj diwaž hšhōdaj s hnežich polow ja 10 000 hr. žita potkabytoj, na jentym wōm hnydom 5 tōp. Dohž hevat hžjo hnežje dwoy a to, štōž žim žim hšhēčide s mēštimani hōwadžanu a je tač rjez bōle s wōnta 7. tajeje šlajachu, njeje w tutym naš čjah ničjo polēpšōil, njemōwēšče to do žyla polēpšōičej, dolež jemu dobra šmitšna mōz bōle a bōle pobrawowōšče, haj pobrawowōwacž durbjēšče, dolež ju mjenje a mjenje čjēpochu s teje jeneje wērneje šudnje, s ewangeliona Jezom Chrysta, a bōle a bōle s dšēlatych šudnjow. A hōž, je wuhorjōža hšudota našjedemu žylenu krajej wuhladu na šastaranje je wšēdēnym hšlōbom wōhejbe in pšichodnje šurje pohubjēščija, je tež s dohom tač rjez šudnjam žyho dšēlatym šaprahnyč dala, tač so je štrach, so pōšne pldy hiščeje bōle šlawnje a škrabž, s lēščja a s namozn krađnu. Šcho to čjinciz? Wōla a šabrody krađowōwacž bndže jenož njeodobražaj šhōwiny škut! Šmitšnje durbj ho temu wotpohbač. A hdbž ho to na pravte wōičenje štanje, njebūžje jenož wotpohbane tutemu njeoštatkej, ale s dohom tež wšēdēn tym drušim našēdcho čaja. Za pomoz durbj ho štač žyho wobwōwjenje teje wutrowby, pides wēru do Jezom Chrysta, a to pola starčja a mlodyh, pola žyloho luda. A k temu pombač ma hōždy se šlowom a je škutom, s dobrym, pēčnym pšichladom hwojeho žiwjenja!

Š Prusseje. W starej Prusseju hu kōž junija do hlowneje zyrkwinske šhromadžiny šaspjērjow wōšili. Wēžby hu nēš šhromadžene a pōkazy, so hu jich pšeh poschōšitowomu wōšbu wuhwolēnēž 189 šaspjērjow. Š tutych šteji jich na postitwnej abo prawej stronje 129 šaspjērjow, na hrejdžnej stronje 35 a na liberalnej abo šwōbōdnōšnyplenej abo lēweje stronje 25. Nimo teho hšluchajo do nowoje zyrkwinske šhromadžiny — we Zakkje dychmy prajili, hōwōba — wšhōitjy generalšuperintendento, to hu 12, a prezidentojo probinzialnych šynodow, to hu 7, a nimo teho hiščeje 6 šaspjērjow theologičich šakulow pšch univeršiteti. Jo jentym wōblēčenju budže tač žyla ewangelška zyrtej Prusseje šaspjērjena pšeh 145 šaspjērjow postitwneje šrom, 43 hrejdžneje a 26 lēweje strony, do žyla pšeh 214 šaspjērjow. Njech hnadž tute jemlōwne ličžy hiščeje žyle wēšne mjeju, wēšne pač je, so pravna abo postitwna zyrkwina strona wo wjele hšlūšnja je hačž tamnje. Tute wōšby hu dopokas sa to, so hebi hšēčjenje prusseje ewangelistje zyrkwje žadaju jenu zyrtej šošōjenu wjerdže a wērneje na wyznače do Jezusa Chrystusa, hyna Božeho, našēcho Šbōžnika.

Štowanje. A. w B. ja 13. po Tr. — W. w Sa. ja 14. po Tr.

Samolohity redak or: šaraj *Wyrgač s Wōpaczizach. Čiščēž a naklad: Šamolertjež hrihčičjēščejtnja, šap. drušičimo s wōbnj. raf. w Wudjichjine.

Sy-li spēwał,
Piłnie dżéłat,
Strowja ée
Swójbny statok.
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoý mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Préz spar mérný
Čerstwosé da.

Nječ ty spēwał,
Swérnje dżéłat
Swédne dny;
Džéł pak swjaty,
Duší daty,
Wolpočn je.

Z njebes mana
Nječ éi khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew ée. F.

Šerbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa ho kóždu pobotu w Esmlerjez knižicizšćacznj w Budysčujuje a plačej šćiwórtlénje 1,50 hr. s portom.

13. njeđzela wo swj. Trojizy.

Lut. 10, 23—37.

Wě jena s najezicizkich hodzinow w žiwjenju nascheho Ebožnika, do kotrejez naš japočatk nascheho teksta wjedže. Esydombžejač, kotrychž běše Jezus wupóštál, so bychu wu-čizili a hšćezili, běchu ho t njemu wroczili a wobšwědzili, so hu jim tež čzereži w Jezusowym njenje poddani byli. Duž stwe-keři ho Jezus w duchu a wón wbroczéži ho t swojim wuczob-nikam a dšeshe: Ebožne su te wosta, kiz widja, sčtož wy wi-đičje; pšćetoz ja praju wam, so wjele profetow a tralow hu čyžli widžez, sčtož wy widžiče a njejsu jo widželi; a hš-šćez, sčtož wy hšćizice, a njejsu jo hšćeheli. Jaknje naš Ebožnik w tutym wotomniku pótnawa, so je wón, wo kotrymž hu profetowo wšćezili a na kotrehož hu pobožni w šćiwórtlých kšćiwotekach wutrobnje čkatali.

Alle jenož kótróti čas wšćezhe ho Jezus nad tutej bójstej radóčju wofšćewič. Pšćimawučjenyž postany, šćytwawšce jeho a dšeshe: Wšćitrije, sčto nam ja činiez, so bych wěčne žiwje-nje herbowal? Wón wšćezhe pšći tutym prasčenju šle wot-poštabanje; wón hebi wukšeshe, so Jezus něsčto wotmolwi, sčtož se pšćezčiwno Wójsšahowemu šakonu. Alle tón Knjes šćaje jeho wutrobnu; pšćezčelniczo wón jeho na šakón potaja a rjekny: Šak šćej pižane w šakonu? Šak čšitash? A pšćima- wučenyž dyrbi něsčto jemu šle nrate wotmolwicz; w šakonu šćejeske wšćak žle jašne wotmolwjenje na jeho prasčenje: Ty dyrbiš Boga, hwojeho Knjesa, lubowacz s žylej hwojeje wutro- bu, s žylej hwojeje dušku, s žylej hwojeje mozgu a je wšćej hwo- jej myšku; a hwojeho bližšeho jako ham ho. Alle ta ložyž

njecha wón ho wotpoštacaj dac; wón čze ho ham prawy činiez, so je tuto wo šćaju ta ložte prasčenje šćajš, a tehdla ho dale prasča: Sčtoba je mój bližšy? Ja čyž hwojeho bližšeho lubowacz, ale hšje je? Šakoz mi jeho! Duž powođa jemu Že- sus žraje pšćicunanje wo hmitnym Samaritšim.

Sčto mam činiez, so bych wěčne žiwjenje herbowal? to je tež ja kóždeho hšćezšajana najwóžnitšce prasčenje. Wotmol- wjenje rěka hšćezje dšenša: Ty dyrbiš Boga, hwojeho Knjesa, lubowacz a hwojeho bližšeho jako ham ho. Eswojatu pšći- kšćušnosč mamy, kručze hebi wšćomnic, sčto tuta pšćitafnja hebi wot naš žaba. Wotěš pat naš tekst wofšćewicje jenož wo druhim dšele tuteje pšćitafnje jedna, šćožny hwoju nutro- wicz jenož na njón a prajmy: Lubujmy hwojeho bližšeho jako ham ho!

Prasčamy ho: 1. Sčto je naš bližšy? 2. Šak mamy jeho lubowacz?

1. Pšći šćaju pšćicunanja wo hmitnym Samaritšim wo- prasča ho Knjes pšćimawučjenyž: Šakny dša mjes tymi šćjomi šda ho tebi, so je bližšy byš temu, kiz běšje mjes rubježnikow pabnyš? Zo je dštwone prasčenje. My bychmy wóčšakali, so budže ho Jezus prasčez: Sčto be bližšy mšćšnikta abo lebita abo Samaritšeho a so by wotmolwjenje rěkal: Čšloweł, kiz běšje mjes rubježnikow pabnyš, běšje jich bližšy; ale mšćšnik a lebita hwojeho bližšeho njelubowafšaj, to čšnješje jenož Samaritški. Zala měšo teho prasča ho tón Knjes: Šakny mjes tymi šćjomi be bližšy temu, kiz běšje mjes rubježnikow pabnyš? A pšćimawučenyž wotmolwi prawje: Tón, kiz je hmitnosč na nim wopofasal. Wo našim tekšce je potajšim tón mój bližšy, kiz je mi hmitnosč wopofasal. A na prasčenje: Sčto mam

čjinitj, so by hčy wčeznje žjwjenje herbowal? rěka wotmolowjenje: Ty dyrbich teho, kiž je tebi hmlinoč wopotałaj, lubowacaj jako hmo. Wohu buđž dšaj, to ja možu, hwojeho dobročjela možu ja lubowacaj; loho je, teho lubowacaj, kiž na mni hmlinočej čjini.

Drije kōdy wot wač, lubi čjitarjo, moža wjele mjenow tejkich mjenowacaj, kiž su nam hmlinočej čjini. Špominajezje jendž na hwojeju starčjeju! Zimaj macze ho dšafowacaj, so seje po Wožej woli žjwjenje doštali a to seje žjwiti wofatli. Zbđž a picz a draštaj staj wam doštaj, wodrojo a to wozh staj ho sa wač pržowafaj, niž na hebe, ale na hwoje dšezjo staj myšljof. Dobrotow, kotrež hmy wot starčjeju doštali, je kaž hwědow na njeju, kaž pšči moztju.

A tola, što je to wščitno pornojo hmlinočej, kotruz je nam Jesuf wopotałaj! My bčhmy do ruki rubjejniča a mordarja wot spocakta padnyli; tōn naž zyle wupšleka, naž czešto frani a pol morawoh ležo wofstaj. Nafše wočžo bē czešto wofšichof-dšil, tať so njejmajachmy wozaj hebe kamych a hwojecho Woha a njewidžachmy puč a mēzej. Nafšej nošje bē czešto franil; drje hđžej ho wo našah wuziž a cšljne wjehele jednače, možachmy w štoku bēžez, ale duchownje bčhmy kromi, nještmani k dobrenu, pšehšlabi, je hwojich hřečow stanyč. Taž nafše wučo bē wōn franil, hđžž Woži duh naž hšofajče a hšwěry pasyř naž wofače, dha bčhmy hšuchi a njepožhuchachmy na Woži hšof.

Duž pšhšitupi Jesuf k nam a wobali nafše rany pšches to, so k nam dšezje: Kšhudy hřečšnitno, hšmēm ja twōj Šbōžnič byčej? Šhubjenu hřečšnitno, hšmēm ja twōj Jesuf byčej? A wōn liny woli a wino do nafšich ranow a pošbčhny naž s nafšeho hubjenstwa. Kať šbōžnje klimeješe jeho šlowo do nafšich duchow: Trooje hřečšni su tebi wodate, su šanicžene pšches moju frej! A wōn wjeđe naž do hošpody, w kotrež hšiwaj duh hošpody; tōn pyta naž a hoji naž wot nafšich ranow pšches šlowo a šakomentaj, so buđe nafša dšičja zyle šrowa. Haj, hšistorija nuža, kiž bēče nješ rubjejničow padnyš, je našča hšistorija a hšistorija hšimneho Samariškeho je Jesufowa hšistorija.

A hđžž ho nēk prafšahmy: što je moč bližičej? dha dyrbinmy wotmolowje; Jesuf, pšchelož najpošejša hmlinočej, kotruz hmy šhoniłi, je, so je Jesuf k nam pšhšichof a w naž polmorawych hřečšnitafch nowe žjwjenje šhudiž.

Me tōn šrijes pšhšitaj pšhšamowčjenemu: Dži a čjiti teje runočeje! Jesuf je ja wščitlich čłowjekow na šenjju pšhšichof a hwoje žjwjenje do hšjereče bať, so by wščitlich wumoh; wōn je potajsim wščitlich lubowaf, tať dyrbinny tež my wščitlich čłowjekow lubowacaj. Jesuf je ho wšohbe nad hšubjenymi a nješbōžnymni hmlil, tať dyrbinny tež my ho wošebje hmliliez nađ tmy, kotiž su hšubeni a nješbōžnomy. Wšches Jesuša su wščitny luđžoh nafšiči bližičej, wošebje pať eji, kotiž su we nušy, jich dyrbinny wošebje lubowacaj.

2. K temu dyrbinny pať s přerjia hwojej woczi wotewričej, so byčny mnu hwojich hobucšlowjekow pšnali. Ššmilny Samariški je tež teho, kiž bē mjes rubjejničow padnyš a wupšlekanu, šranjenu a polmorawoh pšči drōš ležejše, widžil. Wōžno by tola bylo, so njeby ho na hwoje nafšeznočeje myšlo, nješbōžneho wobladaf, abo jo, do hwojeho mēša hšwataje, njeby pšnal, hač tam nēšto žime abo morwe, nēšto, kiž wučaje abo špi, leži. Me wōn ma hwojej woczi wotewričej, wōn widži jeho. —

A drušemu tejemny čjopku wutrobu, kotrež je nafšich hobucšlowjekow zel. Wēšdnit a lewita staj tež widžičoj a staj tola nimo šhof. Zimaj wobchowafše hobucšlowca wutroba. Napošlektu pšhšitbže Samariški. Wjele jeho wot nješbōžneho dšezječe. Wōn mēzejše druhu wēru, be šlaw druheho luda, haj, wmonaj bēštaj nješhčejelaj mjes hōbu, pšchelož Židži

hđžachu Samariškič a na wopaf. Me na to hmliny Samariški nještmani, jako nješbōžneho wuhłaba, bē jenu jeho žel.

A widženju a hobucšlowcu dyrbi šfōnceje štuf pšhšičej, pomoz je to najwōžničje a to došpōtna pomoz. Ššmilny Samariški wobala niž jenoz ranu, linje woliš a wino do nich a wofšironja pšches to wotomliti hšjertnu šradotju. To by tež hižo nēšto bylo. Wōn čjini bšhčejje wozaj. Wōn wjeđe teho nuža do hošpody, a pyta jeho a wofšnje wšhšite mudawki na ho, kotrež su nufne, so by ho nješbōžnomy zyle wustrowil. — Š pōjny a čjiny teho runja! Wšhšaf mamty k temu wšhšudžom pšhšičeznočej. W škofej wšh su thori — dži a pytaj jich, a hšudiž — hšwataj a podšjeraj jich, a šrudni — wopytaj a trošhšituj jich. Dušo hšhšichof wo nušy wērybratrow w rošwřšhentu — o čjini jim dobrotu! A tam šteja pōhanjo a woflaju: „pšhšitbže a pomhaj nam!“ a hđžž tež ham k nim hčej njeuđezej, wmoje dary libowezje možejš ja nich woprowacaj. Nēšto njepraj: ja hmy ham hšudi, je hšwinišni hšadnymti hšredam njeuđžji nitomu pomhaj.

Duž čhemy wšhšitny, tať wjele hačej je nad nami kōdy na hwojim mēšnje, je hšwinišni hšredamti, po hwojich škladnočejach čjinitj, so byčny hwojim hobucšlowjekam hmlinočej wopotałaj a tu pšhšitaju dopškriti: Lubuj hwojeho bližičeho jako ham ho! Šamjeň.

Pod trušwinu.

Wječor bu. Wuidžej do šahrody a hđžžej ho pod trušwinu na hōry. Tam grad hšdam. Šhladiwješ tam dele do doła lutyh kuřow a šahrodow. Šezady tutyh šbēha ho se ščitowow wēža zyrkowičej.

Hmny to šchom, tuta trušwina, wšhšofa a pšōna! Bē mje ja tať nēkotru šmy našaraka hižo s dobrym šadom. Tola dšerja ležachu wofolo mje tam trušwiny, rjane drje a wulfte, tola šeliki hšhčejje nješrale! Ššuhota wuhorjaza a wšhšof torhath bēštaj pšehšwotane žně dšeržaloj. To dyrbich potom hšhšidni trušwiny šebčezaj! hebi prajach. Ššnažž ho tola hšhčejje doleza!

Wot trušwiny pšče šahe ššhšahenych pošbčejje woczi k nješhčejam! Wōdre, rjane to njeheja! Wřezšalti žaneje, šhba nēkotre wšhšorjate we wulfkej wšhšofejci. Wřozšakš dešččjōweje žaneje, a tola wšhšof tať lačjine: luđžo, šfōt, rostliny!

Do doła, hđžžej wozaj wšhšof a lēša ho čjenna hōla mōdrjejeje, wocžaj škladowafšej. Tam, to hebi pomyllich, w pšču nješbōžnym hnođž wuj nēkše pyta na špalentny tratnitiš pizh sa šfōt, wo kotrež čjeta ho prōzjeje i nješbōžnivoje ruku wot ranja hačž do wozh.

Šlaj, domišna a hōla, tať rjanej, lubej hewaf! Tola nēkše! Kať šrudne to wšhšof! Šrudne? Šrudni tež luđžo? Ššhšich, tam piškaja nēhđže! Ač haj, tam we hšuhodnej wšh te reje dšerja abo tež bať! Ššobotu, runje hobotu! Wačž tež to teho dla hobotu, dolež njetrjebaju nježjelu do wšhšōbneho dšela, abo tehōla, so njebyčny nježjelu te nišči šdži? Šdy bych to tať do wōjny čjinitj dšhšil!? Šdy bychu to tafle nafšiči stari widželi! Derje jim, so to widžez, hšhšhšez, nafšonic njetrjebaju, šchtož jim, so derje jim, so ho tať wšhšez njetrjebaju, šchtož wo kraj a lud, wo wōšaboj a gneimju, wo štarčž a wo mlodžim! Ššuhota žalofna wuhorja wšhšof, žjwjenje ho hšubja, morwe byta bole a bole wšhšof, haj wšhšof!

A šfōt wšhšof? Dōhš, dolšiči čšaj! Luđžo to hu, pšhšhni šhōtowani. Čšahnu tam po drōš, tež pšhšhne šhōtowani, a čšahnu, a čšahnu. A pytaja a šladaja a tola widžičej, so nje-widžja, šchtož čšjeja wuhładaj. Tola dale čšahnu te čšjōdy

pyšnje, dale a dale. Hlaj, eži prěni saktawaju, chęja saktac, to njemója, eži sadni ežijęda do prěda. A duž dyręba dale, dale. Sudžba wo ežahu pišta wješeje kufki. Dubon biubnuje, so drubęy głowa njehlęšęjich. Tu ežahnu, eži jeni stórani, drusęy ežęnjęche, eži jeni wolńni, eži drusę njępólniwi. Wocęzi pocijnaju wubętačę. Wušchi ho nastajeja. Zola woblicęja eži praja: Nječo! pšęchęz hjęščęje ničo, ničo! Tam ho swojęy jena pšęhi boku na pučę. Dęđeręa ju, ežahnu ju! Zola, žiwjenęa wjazę njęcęzi woałęa ju lezo pšęhi pučęa a ežahnu a ežahnu! Tu wustawa jedęn, njemóže wjazę gohu, nočęz wjazę gohu. Wutworęnje ho kutani a padnje mučęny, lačęny, hlódnęy do pręcha. Zęsady nima ešęh žaneho tónęa. Wjazę a wjazę pšęčięęahnu a ežahnu a ežahnu nimo sawutlęzęch, padnjęnjęch.

Pšęchę pręnimę je wotewręnia na dolo semęa šęčęroka a dalosa. Zuta tam to ešęnna hłubina a šęho hłubinja. Wólęnje ho tam pręđtu jęsbęhņje, žalosne wulke woałęnje. A tola nję-wobęzię žadęnę to wotewręnję! Ešęto to wola? Ta dušęa to je, te dušęe to hu, kotręz woałęja, stęstņje, šrudņje žalosęe woałęja, widęz pšęchę gohu tu hłubinu, kotręz njęwęćęni. A hęzo padaja eži pręni do njęje a eži drusę ja nima. Njeje ja-neho wobaranęa a padaja a padaja do bjęsbna, ničo tam njęwobęzięch, ničo tam njęje, to ničo to je: to hole ničo! Š woałęnia sawutlęzęch stęstņęch dušęow salkinčęi hlęb, wošę-bitę. Wolačę nję? Ešęto, šęto wola nję? —

Zatorńę nję, poštanu njęabęzi! Ešęto to bę? Šđę bęch? Pod kruščiwinu. A pšęchę mnę ničo hač trajina mi deręe fnaia, kotręz nję pocijina wobęęlačę. Zola haj, tam ja platom sabrodę stęji nęčęni! Wistęwšęd! Nętkę hjęščę? depęšęa? Wofnuj, ežitam. Pšęčęzel wo Barlinęje bę pšęhi nękajęm hjęwęđęšęnjęm wuhočę padnył a bóręy wumręł. Wolačę nję, so bęch pšęčęch.

Pšęčęmńęch ja čęso. Ešęto to bę pręđęy? Ha, węm: pšęčę-čęla hlęb nję woałęšę pręđęy s teho njęwumęrnęcho ežaha, ko-tryę tam ežęnjęšęche. A — o mój Wojo! — a nęk teę węm, šęčę to teęy to tym njęwumęrnęm ežahu: To hu eži, kořęz py-taju woałęčęwjenęje, žiwjenęje, šęboę na tym hjęčęje, na tutej feni. A tón hjęčę, ta semęa jim da, šęčęz ma: ničo, tute ničo!

A mój pšęčęzel tam njęs nima? A wón nję woałęšę? Ešęto to? Ešęny ja teę gohu u tym njękšęnjęm ežahu? Wbo, abo bę to hlęb wobšęřębę, hęnadž hlęb pokłęčę, so njęhņm to hjęwe ežęnił a njęho, ja jęho dušęn, tak so sawutlęčę dyrę-bjęšę? A šęčę wjazę to u tutęm njęwumęrnęm ežahu, ko-tryę napšęčęčęni ežęhņje temu holęmu ničo? Eži moji? Eži mi domwęrię? Nęčę dęčęzi? Nęčęa mlobęzina?

O, jo bęchęny go dohladał, kak pod wuhoręzaję hjęchotu nętkę hįnje hjęčę a piđ a paba, a ho dohladał, to teę dušęam nęčęm hjęch hjęčęta wuhoręzaja, hįnjęrina, a pad, wulki pad!

Ze křęščęzanřtwa ta jena węrna nabožina?

Ežęš do wulkeje wójny bęšęe ežęh hjęčęawobšęhoda. Wđęzo eži bę, s jęneho traja do drubęho, s jęneho semęđęžęla do drubęcho pšęčęničę, a nję ežęšęhę, so woałosa semę pučęwawčę. Tak jęlnę-čęn ľudęz wjele a wošębęje bę to jęne pręšęđęnje, s kotręmž ho wošębęje u křęščęzanřńčę ľudacz sabęračęu: kšęlo wšęčęlęčęch nabožinow je jęch tola na nęšęej feni! A njęs nima teę tajše, kotręz moja jęch runęe tełto a hjęčęje wjazę pšęčęwšęwawaręo tełto křęščęzanřńwo! Wo „pohanřtwe“, Křęřńńčęk ľudow dręje tełto hębę njępawęđęchę, ežęm bóle pak hjęčęšęchę njęna tačę Konfufęs, Wobamed, Łaotę, Bুদ্ধa a dręche. Ešęu to šęlo-žęręjo a profetow nabožinow abo węrwęwšęnacęw, kotręmž ho

jęch hębręke hjęh semęwobęđęręw wuřnawa. Duž je bjęs dęřma, haj duž je prawęje, so ho pręšęčęje: Wóže křęščęzanřńtwa pšęhi hjęwim woałęčę, so praja, so je ta węrna, jęničęz węrna nabožina?

Pręđęje hačę wotmowłojęnje na tuto pręšęčęnje pytamę, nękotre hłowčęka wo pręđęy nęspomnjęnjęch njęnáčę: Konfufęs, Wobamed, Bুদ্ধa. Konfufęs abo Konfuce je reformator staročęnjęšęje nabožiny a je semręž 478 do Křęřńńčękowęho na-toda. Jęho wučęba bę njęnję nabožina, bę bóle moralna, wučęba dobřęch pocijow. Konfufęs pręđęje tak ręz „tón hjęčęnję pučę“ njęs šępręđęwšęřtřwom a njęs wuřńwšęřtřwom, t. r. njęrębęšęch go wuřębo na tųm hjęčęje wšęčę, njębęmęch pak teę dęřęatę byčę a wšęch do hjęčęje wole domwęřńwáčę. Zuta wučęba abo nabožina njęnjęje ho dęřęnjęnjęch dęńę Konfufę-nřńęm. Dolež pak wona wot wšęchę pšęčęřta a u bęhu hjęwęjęho wuřńwšęřtřwa to węrne nabožņje bóle a bóle wuřńwšęřtřwa-čę, njęmóžešęje wona šęřęwłęčęz to nabožņje žęđęzęnje a čęzęje, kotręz u kšęžęm ežłowękų je, njęch stęji na wšęřńm abo niřńm šęhobęřęku kultury. Zęhobla wobšęje teę póđla konfufę-nřńęma dale jęna dręha wučęba, kotręzę wučęř a profeta je Łaotę. Konfufęsianřńęm, kotręhęz pšęčęwšęwawaręo ho te Konfufęje jařo najwšęřčęmu idealę abo najwšęřčęj dęspolńwčęj modla, je głowna abo štatna nabožina Čęny.

Łaotę je wo nęšęto staršęj hačę Konfufęs; jęho wučęba bę pšęchę wšęčęm nabožina. „Łao“, tak wón pręšęčęje, je pšę-čęřak wšęchę, špęčęřak widomněho hjęčęta kaž wšęčęch dobřęch pocijow; wot tam ežłowękų je tam dyręb šęho bńčęčę, jęho pšęčę-wšęwawaręo njęnjęja ho Łaotę. Łao je wo nęšęej ręčęi hęnadž tełto kaž „hlow“, „wudřęčę“. Zęla wučęba je we wšęčęlęřńm podobna Bুদ্ধęnjęmę.

Bুদ্ধa ręka „tón rořšęwłęřęny“. Bুদ্ধa bę njęs šęřtęmi 600 hač 400 do Křę. n. živy a bu šęložęř a profeta haj Wšęh nabožiny a wučęby, kotręz ho po nim njęnjęje Bুদ্ধęnjęm. Wjaz hačę 30 procentow wšęčęh semęwobęđęręw wuřńwawaja ho k jęho wučębę, to je nęšęto njęnję hačę 3. dęń zęřęcho ežłowę-čęjewa. Bুদ্ধa wučęšęčę šępręđęwawo jęneho Woha wumóžęnje wot wšęčęch čęrępęnjęw tųčękńęhę žiwjenę, k temu pšęčęđęje ežłowęčę pšęchę to, so ho pšęčęzo šęho š wowa ežłowęčę šęčęni, donęz njęje ho šłonečņnje po dolřńm pučęwawaręu pšęchę tak a tak wjele ežłowęčęch žiwjenęw pšęčęčęřęčęřčęř hačę k węčęnjęmu nęřęje we Křęřnawa. (Wot njęho wuřńwšęř a wuřńę čęni u 33. ežęřę nę-spomnjęni teošęřęhę). Bুদ্ধęnjęm je hjęwęjęho šęložęřęja a profetu u bęhu ežaha šęčęnił ja hjęwęjęho Woha, hačęnjęje tutón Woha do žęla pręšęčęje, potajńim atęřta abo Wobępręřęř bęšęčę. Bুদ্ধęnjęm šęam bu bóle a bóle nabožina pšęčęřčęřńčę mřń-čęm, dobřęch řńřtřow a řńřęžęy reliquijow abo „šęwřęčęř“ sawořta-řęnjęřow.

Wobamed je njęs njęnjęwawaręmi tón dręje nam najbóle řńatę. Węmę, so dyrębjęšę u lęčę 622 po Křę. n. s Męřka we Arabřęšę do Medına ežęłęčę, a jo jęho pšęčęwšęwawaręo, řń Křę-hamedanow njęnjęnję, wot tuteho řęta 622 hjęwž ežęh lęčęa, njęnjęja tutu ežęłęčę „hadęčęra“. Wón šęam čęřęčęje reformator byčę a ežłowęčęřńw šęho pšęčęnjęčęř tu jęnu węrnę, ežitę nabožinu, kotręz hu, kaž wučęšęčęje, pšęchę žęđowřńwo a křęščęzanř-řtwa njęčęřta šęčęnjęna. Ežřta hu wona nębđę wot Woha Abrahamej šęwjenęa. Wójřas, Jęřęš Křęřńt hu ja Wobameda profetow, tola Wobamed tón najwšęřčęj. Šęwoweję Woha njęnjęwawčę „Allah“. Šęgo pořębadęa to hjęto hjęřęđęne řńow: „Allah je wulki a Wobamed je jęho profeta.“ Zntęmu Wobu žęly hjęčę řńřęwšęř čęřńčę, to bę jęho najwšęřčęje řę-danęje, zęhobla teę wjele wójńow, tak pšęčęčęčęřę hjęho pšęčęwšę-wawaręo hačę pšęchę Wien a na wjęčęřńm boku hačę s řřau-

zovstev. Njham njemnje ho tuta wuczba tež a jeje kniža je „Aoran.“ —

Bo tajtm pšchedpłowje wo tutyh wuczbach a nabožinach nětk worožjo sažo k našimem praščenju: Mōže kšćejezanstwo pšči hwojim wostac, so praji, so je ta wěrna, ta jeničžny wěrna nabožina?

Mj lōžicho k sprawnemu sejnaczu k tutyh praščenjom a k zylaj wēzu pšchōndžemu, hdyž hebi najprjedy powjedacž damu, šhto něchōn nahōni.

„Zjed“, tak powjeda jedyn, kotryž wošrjedž wojaworanja pšchedžyno wotpadaj wo zyrwaje stej, „ros je železnizy. Že žywa rosmolwa wo mojim wotdželu. Š woopredta rosmolwjadu ho wo politički a hošpodarstki praščenjach. Pšči tym ho ni na jenym mlōdym knjeju to špodobosche, wo wōn. njeh tež hewaf ho žiwje rosmolwjesche, někotre rasy prašesche: „Wo tym njemōžu rosmōndžej, wo tym dosej njewēm!“ Wōšcy pšchōndžednyh tež k rosmolwje wo nabožnych praščenjach. Tu pak nětk rēčesche a rēčesche napomnjenje mlody knjes wšcho mōžne, jene wuprajenje bē pšchego bōle wopacnje hač je družo. Na pšchickab wōn rēčaj: „Wiblija njeje ničjo hōdna! je 20 000 kroč smylena!“ Pšchickab jeho podarmo, so by mi to dopokat a mi prajil, šhto to do žyla na hebi ma a hōbe jow tajtu „mudrosc“, — njemrijzy njemudrosc — ma.“ Štōniznje pšliba, so ma to je pšiwow Adolfa Hoffmanna. Njst ja knjeja Adolfa Hoffmanna hewaf njefaju, jenož wēm, so f jeho nēmčizni to hu-bjenje stej. Ale jeho wjedženje wo nabožnych wēzach je hišchese wjele buhōženje! Hōnž něchōn derje nēmki njemōže, njemōžeschemu f teho porōt šezimje, hdyž pak něchōn wo nabožnych praščenjach pšija f tak mōlčježim wjedženjom a srohnurženjom, dyrbišchemu jemu pšchlowac: „Šchewž njeh šchewozje!“ Wōšči knadž ho temu knježec, tola dyrbišch placac, dofelž jeho njewērne abo powēne wučebny jich wchazy sa nim plawotaja.“ (Rokr.)

Zyrwek a stat.

Š 1. januarej 1922 dyrbi ho po woli sarkfeho konsistorstwa nowe wožadnje saržadowanje sarkfesč. Zehōlda dyrbja ho pšchego zyrwinoje prjodstjeještwa f tutyh nowym saržadowanjom sabēracž a hebi pšchego pšchemyšlowacž, tak by ho to w jich wožadnje po nowym saržadowanju najlepje pšchewjed. Žebna ho tu wohebe wo wožadnje sarkfesčestwa a zyrwinoje pšchedstjeještwa. Šak tutej sarkfjersčtwje abo hačž do žyla wobej a niz jenož zyrwinoje pšchedstjeještwa (tak w małych wožadach) ho wostitej, to ma ho pšches mēšne sarkfowje potajice. Nacjiski ja tute sarkfowje dyrbja hačž do 1. oktobra zyrwinoje wostchownjezi pšchewdōžene byč. Duž je na čsajhu, so ho niz jeno zyrwinoje pšchedstjeještwa ale tež wožadni nadrobnišchō f wēzu sabēracju. —

Špšecjanfke šjednocženstwo ewangelički wučerzow a wučerzow fa ewangeličke škule je njes družimi sčehowaze sahadu fa nabožne roswucowanje w škulni pšchjalo.

1. Ša do šchryta wērijazyh wučerzow je to ewangeličto wo wērne nētkčajšne kšćejezanstwo tež sa džecži, pšchetōž dawaj jim to najlepše a najpšchōndōniče ja wutrobu a sa žiwjenje, njenužij žiwjenja wošnu wērywucžbu na sarkfōž Wožeho šlowa.

2. Šawjate pišmo f Wōba wupšedōžene napisimo šbōžneho šjewjenja potajuje wutrobu huwajō a widōmnje hreč a sčehōwki hreča, tola pak tež hnadu a jeje dawarja kaž tež hrediti a puce, ho by pšchewinjež mošt to šle a sarkfijerž tu šbōžnosč.

3. W bibličkej stawinje njedyrbjich a na prēmim mēšnje pytac nahromadōnje pšchickab a wobrašy sa šbōženje w do-brach počinach, ale šudžerki pōnacja njepowalnuž wustajenjom Wožich; pšches to dyrbišch špōnacž, so je hreč njebjaž pšchecžyno Wožej dobroczinōwjezi a njepōkuzšchōnōč pšchecžyno

jeho hwojatej woli a pšches to hly namolwjeny, so by hnadu wo šchrytušku sarkfijal. To wusbhēnjemj tež wohebe ja stawinny hrečeho testamenta.

To ho šti f tuch 9 pšchjatyh sahadow. Že wužitne, so ho lōždy wohebe f tutyh štjomi fabēra niz jeno džecži a škule dla ale tež hwoje dla. Tež dorocizemj je trēbny nētkle, pšchego sažo do škule hičž k bibliji.

Študnje.

„Hdyž wječje nowe študnje, dymj ho f tutyh, kotrez post-džišcho wošchewječž dyrbja, hmyrtm powēr džekacžerjam napšchecžyno.“ J. P.

„To hlym wjedža! — Hdyž pak njedžiwajō na to, nowu študnjej rycj pomhach, njemjshach pšči tym na mnje ale na wōdšch tuch, kotřž hu lacni po wōdže wēčžneho žiwjenja!“ C. Z.

„Šbōždy, šti pije tu kotnu, temu ho sažo pēč chje, šchōž ho pak teje wōdy napije, tomu ja jemu dam, temu ho wēčžnje pičž njeschdže. Ale ta wōda, kotruz ja jemu danu, ta budže we nim šudnja teje wōdy, kotraz ho do wēčžneho žiwjenja šarfi.“ Jan. 4, 13, 14.

Š bliska a f dalosa.

Wulfa horzota, kotraz ludži, štōt, rostlinu, wšchito tuchesche, je tež čsichčeske maščinu šmotala, tak ho hly wopacnojese a šuriski šajale. Tak dyrbi wo pošlednim čsichu na 131. štronje rēčacž: Špšicilistjo a theosofhojo; na štronje 130 je mēnjeny pšchedydo hērbšeho knihowojo; towačitwa wēšo kn. sarkf Šarcejst-škwacizjanfki.

Wnudu, bohaty Woži deščejit je huchoto nētk Wōhu budž džat, kacžerit, f najnjemšcha, šelsož wēny, wo wulšim džele Lužizy; tež f družich šronow Eastje čsichadny hamžbu šwježelazu powjesč. Že to deščejit, f najnjemšcha w šronach njes Lužijom a Wudžichōm hjes škupow, wōštenjom a družich šchodowanjom pšchjchōf, je dalšche wulke Wože šohnowanje, sa kotrez ho ratar a žiwje našch lud deščož dožakowac njemōže. Tu a tam wšach hlychēwech wot mēščesčowow, kotřž je želenizy wulšchuch, so huchu našche wōy a lēšy pšchēbēhali, to šlowo: „Na, tajte pšchje wjedro!“ abo „Na, tajte a hinajške wjedro!“ Šaj, ale mōj luby, dyrbišch njedžecž, so woni to hinač njewjedža. Žim to drje tež wjazy pombarju njje! Pšchetōž hdyž tute 6 wuhorjazyh njedžel jich f špšchōm špōnacžu dowjedō njje, drje jich tež ničjo družo k temu njedowjedže, a fo by to hišchje hōrije pšchjēž dyrbajō, pšched tym čsyl Wōh Knjes naš hmadnje šwarnowacž. Hdyž hu šarždenu njedželu žiwju džafny hwojedžer hwojczili, je to byt pšči wšchēm šlym a šrudnym čsaju jedyn wohebitu a rjany hwojedžer wutrobncho wōšchēlo džakowanja.

Š Pruskeje. Pšči wōšbach do šlownež zyrwinoje štronmadžimju (abo šnowu) w Šchlejškef po dwejech listach wōlachu. Dwe liče džchajte ho po prawom jenož tehōba štojajite, so by to do žyla jena wōšba byla; wobej njestjej potajim f nēkajšeho zyrwinopolitičkeho abo družeho stejnijchēža pšchewōžno hebi byle. Škōž hu woblicizili je ho jich f tuteju listow w Šchlejškef wušwolito 21 šesnarjerow, a to 11 pozitivnych, 3 hrejdného stejnijchēža a 5 liberalneho stejnijchēža. Š tutyh 21 šasnarjerow pšchōdu na listu „Štrānjel“ 13, a to 9 pozitivnych, 2 hrejdného a 2 šēbno stejnijchēža; na listu „Šchāwex“ pšchōdu 8, a to 4 pozitivni, 1 hrejdného a 3 šēbno stejnijchēža.

Štowanje. W. to Wa. to 14. p. Tr. — P. to Kl. to 15. p. Tr.

Šamolwije rēdāw: sarkf Šhwarzč to Wōšacžizach.

Čsichčeska a rēdab: Ššmolerž knižicijchēženja, šap. buwajšwa f wobnki. rak. to Šudžijštinje.

Bo m h a j B ó h!

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosó da.

Nječ ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wo počóu ty.

Z njohjes mana
Nječ ói khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřew će. F.

• Sserbske njedželske lopjeno. •

Wubawo ho kóždu hobotu w Čsmolerjeh knižicisćeženju w Budyšajnje a płaczi šchwórtklnje 1,50 hr. i porton.

14. njedžela wo swj. Trojizy.

Lut. 17, 11—19.

To je wulky swjěkelaže, ale tež jara srudžaje seženje; swjěkelaže. dočelz nam potaže, tač Bóh imi pomha, tořizž ho w nisy f njemu wolaju, srudžaje, dočelz naš pomuči, so wot džěhacjoch, tořizž Bóžu pomog šhoniču, lědma jedyn ho jemu džakuje. Najrjeńšchi wošomil w našim seženju je wěšće tamón, jako tón Zamariški, wjěhohu džakowmočel me woblicžu, na swojimaj tolenomaj leži, a přehed nim steji tón wulki pomoznik to nisy, ho raduju na tutej dušchi kotraž je jemu jeho Bóž; dal, — ale nje-widžizž ty mročakni, kotraž jemu přiches čžolo cžehnje, nještly-šchizž ty jeho bolosine praščenje: Bžđe pak fu cži džewječžo? Durbi tón knjes tež na naš ta štorizž?

Duž njeapomů, přerowenu Bóžu ho džakowacj.

1. Tež my smy wot Bžžeho žmiljenja žiwi.
2. Našch njedžak jeho hřuboto srudži.
3. Džakowne wotroby jeho žohnowanje přehewodža.

1. Tež my smy wot Bžžeho žmiljenja žiwi. Našchemu Šbóžnikaj, posłedni křec do Jerusalema horje pučjomagemu, džěhacžo wužadni napřehčizwo stupja, jeho wo žmiljenje a wuštrowjenje přehoch. Wužad bžžeh džakohne cžekjenje, tořez wšchitke strowe žiwjenje w cžěle staj a tačizš nješžožownych wěštej žmjerzizj napřehčizwo wjedžehče. Bžžez ho wužadny powkafa, tam ludžo, ho natyňkaja bžž, cžekach. Tón knjes je tež tutej šhorozczi napřehčizwo f lěkarju. Knunjez bžžeh tamnych pónacze žłabe, wón jim tola pomha, niž na měšče, ale po něčim. Wjes tym, so woni, jeho přichitajni pohřušchni, džěhu, měšchitkani ho potafacž, buchu cžizci.

Bžžobnje smy tež my knjesowe žmiljenje šhoniłi — ach tač hřušto! Něštorizž křezž ho nam Bžžeh, so smy na lóžnju; dža ho nam staj přiches njewidomnu ruku wotewotriču a my mročakny dale hieč. Přehi hřubinjje my šhodžachmy, jenož jena štorčel hřehčeje a my ležachmy delčach; dža je wón naš džerčak a přehed padnjensjom wobarnowal. Na šhorozžni ležachmy a wón je naš jako wuštrowit. Šacž do šchije nam woda džěšeh, dža je wón gólny wěšžěłki. W kelko nisy je tola twój hnadny Bóh nad tobu ičhidla wuřehčehrečel. A runje to tutym hřuchim cžajhu nam bžžeh, jako by nam njebjo samnjena bylo a Bóh na naš sapomnił, a tola wón wot naš šbaleny njeje, w nim smy my žiwi, hibamy ho a smy, a kóždu kusť křibda doštanjemy f jeho ruki.

A našeh najhřěšeh hřubještwo je hřěch; to je tež wužad, kotřizž niž jenož cžělo, ale tež dušchn staj a ma wošebitu natyłowazu moz a džěłi naš, hřizž tež niž wot cžłowjetow, přehetoz woni ju wšchizž šhřěščili, dža tola wot teho hřajehoh Bžžeh, přehed štorymž hřěščnit žaneho měštna nima, a hžžez wón hřowju moz žieni: tam wón najrjeńšeh bydo do pěty hřubještwa přehewotrozci. Ale runje tutu šhorozcž je naš Šbóžnik na ho wšal a ju horje donješł na drjewo potlečža a hžžez ho my f njemu wolamy: „Šnjeze Jesu, ty šyno Dawitowy, žmil ho nad nami“, tam wón nam wotmolwit: „Ja šajubhu twoje přehewotjenje jako mročel a twoje hřědi jako mhu. Wobrozž ho fe mi, přehetoz ja wumozu cže.“ D, so bychmy my tač šwolnimje, kač cže wón nam dawacž, f jeho počnosje beač hnadu ša hnadu, žmiljenje ša žmiljenje, wodacže ša wodacže. A šchto wón ša tajtu hřowju pomog wot naš žnjeje? Šušto njedžak, cžowu njedžak.

2. **A runje tón jeho** hřuboto srubži. **Děšacé** křovych běšče bolofnej šmjerceji wutrobnjemych, woni běchu žiwjenju a šiwjim šiwšjban sašo dačzi a jenož jedyn f ničy ho wróceji a wooprjuje **Wohu** dšaf. **Děže** běchu čji druhy? **Běšče** lohta myšl, **běšče** hordowšez, **běšče** žadanje po šiwětnych wješelach, šdotož jim najprěnjichy pšchřkřušnosće šapomnjež da? **Děže**ha pak hu čji dšewněcjož?

Tež do našchj wošadow luta **Knješowa** štoržba kluczi. **Njedžad** je šwěta mšba, praji suate pšchřkřowno. **A šchō** by jemu prawo dačz njebyrbjal? **Děšči**, kotryž staj šaršdzej wšchitko wošrowale, hu njedšafowno. **Škudži**, kotryž šimj dobrotu wo- potašaji, šiwjim dobroczelam f pučza dšewo, jo šiwjim dšafowacj njetrjebali. **Ale** tón, kotryž je najwjažy šubosče rošřwawal a najwjažy njedšola žnjeje, je tola našč **Wōš**. **W** nišy drje šubšo štorža a štyštrini wo njebešće wrota šlapaja, ale hōžy je ho štrach pomnišy, dša **Wohu** škrībjet wobrocza, jako by ho ničšo njestalo. **Tež** my na wšchitke **Wože** potrwoženja špomniamy, na kotrychž je našče žiwjenje tak bogate, — tak mamy šebje šamych wobštoržowacj, šo je našča wutroba tak hřuba na dšaku. **Dušo** na naščeš šej woli njeležy, šo šimj tak njedšafowno, ale na naščeš šapomniwošči. **Ale** luta šapomniwošc njeye brach naščešo pomjaska, wjele bóle naščeše wutroby. **Schōž** my šubšewno, na čimž našča wutroba wšj, šdotož je nam drože a wažnje, my tam lōžy nješafowamny. **Jenož** to, šchōž to, je nam nješpodobne, šchōž naš šumnych wostaji, za čšož ho my nješojimujemy, to w našchim dopomnježju do šady šimji.

Taž je našč njedžad pšchěčiwno **Wohu** šmanjo naščešo wo- pačnješo šmšljenja, dopolašmo ša to, šo wón nam tola naščeš jene a wšcho njeje, niž naščeš bowěrenje a našča šfala, ale, hōžy wyšpoto pšchědže, jenož f temu dobre dočez, šo by nam we wšfšočach pomhal a f myšy naš wumohš. **Ša** wušimny tola wot dšafnešo **Samaritšeho** w našchim šewjenju, wo kotryž ho pšiče: jedyň pak, jako wšdšewe, šo wuštrwojeny bē, wróceji šo a šhwale- lečeš **Wohu** f wušlim hřubom. **Šso** wrócežez, to je najšpěšchj dšaf, šo f šyjej wutrobu f temu **Knješej** wobroczeš, najrješšča šhwabla **Woža**.

Wšō **Wōš** naščešo dšafa njetrjeba. **Wón** njeje krašnišchj, hōžy my jow delkacy šaršewje, „**Šhwab** tešo **Knjeja**, moja dušča, a nješapomi: jeho dobrotoiw“ ale ty našch něšto wot tešo, hōžy šo **Wohu** dšakujješ; wón je šiwjuu wutrobu jemu wotewrišš. **Tešo** dla naš tež šwajate pišmo tak hřuš f dšaleš napomina. „**Dšakujješ** šo jemu **Knješej**, pšchetož wón je dobroczinny, a jeho dobrota traje wěčnje.“ „**To** je krašna wěš, temu **Knješej** šo dšafowacj a šhwablu špěwacj šiwowemu njemu, ty najwšchřšchj.“ „**Wudžeš** dšafowno we wšchřšchj wěšach, pšchetož to je **Woža** wola w **Šhryštyšu** **Šefušu** na wš.“ **Tež** našch naty katechizmus w lōždej hawpšchřužy na tušon našch **Wohu** winojty dšak pota- čimje. **W** druhej šajny rěči; ale šo temu šamemu we wšdčej myšy wotaki, modliši, šhwabli a šo jemu dšafowali. **A** šaršcha- my-li šo, ša čšo ho dšafowacj mamy, dša nam přeni artikel wotšlowno: **Ša** to wšchřšto ša šo jemu dšafowacj a jeho šhwalcjz winojty šim. **W** šiwjatym **Wščewenášchu** naš šchřowta prošřowa napomina, šo byšny my f dšafowanjom šiwj wšchřdny hřšš f šebi brali a w šaktamencie wostarja tón pšchēš nami šej, kotryž w nozy jako wón bu pšchērabženy, tón hřšš wša a dšafow- naščeš ho. **W** šchřowštej hawpšchřužy šo wšchř šlowo „**dšaf**“ a „**dšafowanje**“ nješamata, a tola w njej najšpěšchj dšak šej, kotryž ma šo wšchřdne ščez, njemuzjo, šo dyršči šo štary **Šadami** w našch pšchēš wšchřdne rošřace a šokutu šopoticz a wumrjecj je wšchřim hřšchami a šlymi ščšchami a wšchřdne šašo won

pšchřičez a štanycz nowy čšlowješ, kř by w prawdošczi a čšřštošczi pšchēš **Wohom** wěčnješ žimy byš.

Duž dšakujmy šo naščemu **Knješej** w dobroch a šlych dnjach, w čšach, hōžez šimj jemu šhwěti, pšchetož wón nam pomha, šo pšči nim wostanjeny. **A** šašo w čšach, hōžez šimj jeho wopušchřšči, pšchetož wón nam hřšči wošawo a naščeš nošy šašo na puč wěta wróceji, šo by wón na naš f podobnej šrud- bowi hłowacj njetrjebal, kaž na šamnych dšewněcjoch, wjele bóte jeho šchřnowanje f nami byto.

3. **Dšafowno** wutroby jeho šchřnowanje pšchērowdža.

Ale tak? njeběču wšchřizy štrwoi? **Schō** dša je tón dšafowny wjažy došaf? **A** njemu je tón **Knješ** pomoz: „**Štaš** a dži, wtoja wěra je čje wuštrwoita.“ **Jemu** je šo jow došfala, kotryž čši druhy nješhoniču. **Wostachu** woni tež štrwoi, tón dšakim **Samaritš** došfa f čšlneš dobročeš hřščez duchowmu. **Njemōžemy** šebi my wšchřiz, šo je wón šiwšafany na šiwjeho dobroczela ša nim šchōl a šo jeho wšchřobnit ščimji? **Sšowotowno** pomoz tón **Knješ**, kotryž modlitwju wušchřšchj, tak derje njedšafowamny kaž dšafowamny modlerjam špōžez, dawo wón tola wšchřdny hřšš tež bjes naščeš prošřu wšchřim šlym šubšom. **Ale** šluzi šajla ššowotowna pomoz tež pšchēšo f woprawdžitenu šbožy? **Šaf** dša, hōžy něšto to, šchōž je šebi wušpōžyl, f ščšchamni šwěta pšchēžimši abo je šiwjaj šašo dubyteš šrowowčjo šo do šiwěnešo wješela šamuri? **Wěrne**, woprawdžite šubla nješku je čšlne, ale te duchowne. **Te** pak šo jenož dšafowamny duššam darja. **Schōž** šo **Wohu** ša jeho dary dšakuje, temu wón wješčeš dary šwōžči. **Schōž** jeho ša čšlne wumōženje šhwali, temu wón tež dušku wumōže. **Duž** nješapomi, šiwjowemu **Wohu** šo dšafowacj. **To** je tón puč, šo tebi tón **Knješ** potaže šwōže šbože. **Šamješ**.

Ze šchēšczanštwto ta jena wěrna wužba?

Tu pedewidjenje na ješefniž je šajimaze. **Taž** je to da- lošo a šchēroto. **Wšchi** wšchēm druhim ho šubšo šřezje hłowaju a šo rošřubženja wšajny, hōžy w wěšy ničšo njerofymja. **Wohjedža** na pšch. **pšchi** wšchēšczowanju wo nšajšej maššimje abo nšajšim nowym wumamakanju potačacj, jo ničšo njero- šymja, duž njelčža. **Ale** pšchi nabožnych prašchēniach, to je něšto druže, tu rěča šobu a rěča čšim wššřščo, čšim njenje wo šm šrowymja. **To** plačzi tež pšchēde wšchēm wo našchim prašchēnju: „**Kotra** nabožina je ta wěrna?“ **To** dšerja wulle a doše rěče a — rošymja runje tak malo wo šchēšczanštwje, wo mohamedanišimje a buddhišimje (šchōžew šchēšš Konšufuz, šč, čšymy ros f praššidom prašicj, kaž mohš wo mušyž. **Tu** dyršči šo pota- čšiwššownoš wo ščōžeho šadacj „**Wudž** šam wobššadnitw je šiw- jej rěčzi!“ a „**Wobššadaj** šebi pšchēšczanštw, hačz jenož wušku šubu abo hačz wěž šinaje a wušbnježa!“

Ze šchēšczanštwto něč ta jena wěrna nabožina? **Tu** dyr- bičej pšchēde wšchēm prašicj: „**Jenož**, šchōž je muššikal, mōže wroječ, hačz je špěw rjany abo niž.“ **Štomuz** je muššika jenož njelubw wješšot a ropc. **e** wuššchomaj, tešo nješdžesh proš- hōcz, šo by rošřubdžil, hačz je špěw rjany abo niž. **Šak** pak je to na nabožnym polu? **Tu** wušnaje něštōn: „**Ša** do ničšo njemōžim. **Nabožina** je šhwōšez!“ **Jemu** pobračuje potajšim wšchō šmššetne šrowymjenje ša to a tola wón šebi šwēri a šud- ži wo nabožimje jene šaršicaje šudjenje wo šchēšczanštwje kaž wo druhim nabožinami. **Wōžez** šo druhdy došo f šajšim čšlowjelami dorěczowacj, je pak to po prawom šlye mjes šmšhja. **Šrowymišč** tole šwadž špěje, hōžy něšto druže pšch- runamny: **Pšchēde** mnu leži šapjetera, je ščōta, pšči mni šedži

klepy a praji, so je četrtojena a wošanje pschi tym. Šhto pomha čji to, so ho f nim wadžišč? Je čji do zyla móžno, so kšepemu dopotajšč, so je to wooprabode žolta barba? Nima tola do zyla žoneho sapschijeca ja to, šhto je žolte abo četrtojene abo módre. S tutym pschirunanjom mēnju tole: W rosmotwe mjes jenotlidynti kaj wo sřawnyh rosmotwoach dyrbimy stōncjnje f tenu dōicē, so wo nabožnyh wēzach jenož ludžo rēcja, kotřj maja nabožne sacjuce a nabožne inutštnje nashōnjenje. Pschi tutym zplym praščeni ju wo to dže, hacj hy inutštnje šhto wo tym nashōnik abo hacj niz. Zelifo to njejbju, kat mohf a hmel ty to potom se hūdnitom bycz?

Kak ma ho to nēt f kšesčesčanjitnom a f tyni družimi nabožinami? Jednasje ho to tu nētke wo stejniščego f nabožinje do zyla, nēt wo to, kotra nabožina je ta jenicjy wērna. Njemōžemy tu wšchērnje a dokladnje wo tym jednacj, by to psche wjele cjaħa a rima žadalo. Tola, šchōj nam f teho wšchego sbywa, to čzymy wuprajij. Šchōj by ho čywi dokladniščo wobhōnicē, wšmi hebi pschihōdnu knihu, na psch. „Buddha, Mohammed, Khrystuh“ woi Franci. (Potracjowanje.)

Njedzela, to je tōn džen, kotřj tōn knješ čjinił je.

Glōh: Jesuħa ja njeupšchēju.
Wōške hwiēto rošhwēcz nje
Na njedželstn nowym ranju,
Snady hōzno sřhadžaje,
Sesřhadēj mi f jōhnowanju,
So mam wjeħelu njedželu,
W hřwjatym duħu hřojcēnu.

Žorlo wšcheje hōdōtoseje,
Wulnwa j do hōrtōcōw
Wōššchew ext a wutrobie,
Wschinješ wjele položnōcōw
Sšlowo pschipotjedane,
Wschinješ plody stōrōcēne.

Wopor hřudy horje wšmi,
Kiz čyje ext mōj tebi pschinješč,
Aħ pōj le mni, pomhaj mi,
Snadu ja mnje jōbu pschinješ,
Wudrošč, hwiēto do mnje plōdž,
S hřachow mozy wuħiwobōdž.

Daj mi dženj a lōdzy cjaħ,
Sšwjaty, hřwjaty hy ty, hřwacj!
Čywi na jehnjecōw twaħ,
Wje a mojtch doħotowacj,
Božo daj mi hjo tu
Woptacj šbōžnōcē njebjestu.

Paradis twar wutrobi,
Wotpōcz we mni, ja we tebi,
Zjei mi knježe we plōwe
Tvoju wolu, njeh ho hwiēczj
Nutnōseje mojeje,
Sawēczka f twoje žiwōseje.

Džen tōn hřwjaty njedželstni,
Sšwjecjny f čješčj našej hřowj!
K Woje wulkej krašnōcēj,
Twarny tempel rjany, nowy;
Wēru, luhōcēj, djał wšchu čješč,
Křiwalu Bohu čzymy njecj!

Ty hy wjaž hacj Salomon,
Wudrošč tvoju daj mi wōdžēf,
Wschudjom ewangelion
Tvojem' hwiētu daj ho hwiēczēj,
Hacj tam w njejbju hwiēczj mi
Sšlōzno wēczne w krašnōcēj!

K krašnōcēj naħ twoje wjedž,
Čjin naħ wšchitk twoje džečēj,
Tvoj duħ čjeħo, duħu hřojcēj,
Wschitko, Božo f twoje čješčj.
Wjeno twoje čješčene,
Budž do wšcheje wēcznōcēj!

Wschidž do mojej wutroby,
Sšwōrtu, drohi Wumōžniko,
Wostai se mnu wšchitke dnu,
Tebi poručju ja wšchitko,
Ty hy moja nadžija,
Moja mōz a hřowanja!

Knježe, ja čje njeupšchēju,
Křiba so nje pojōhmijesch,
Tebi ho ja dowēruju,
Ty nje pschēb stym wobarnujesch,
Tu na tebe twarju wšcho,
Čjin nje wēcznje hōžneho.

Wschidž f nam twoje kralestwo,
Tvoja wola stai ho wšchudjom,
Jōhnuj twoje kšesčesčanjstwo,
Pomhaj mi a wšchitkim ludžom,
Tam, hđež wēcznje hōdliħ Ty,
Tam Čje wēcznje hřwalimy.

Knježe Ty hy dostojny,
So čje hřwala wšchitke ludj!
Štwoč ty čjše wutroby,
Wupomhaj nam se wšchej nuly.
K tebi mamy nadžiju,
Daj nam šbōžnōcē njebjestu.

J. W.

Wěžny knesł na Michalstej zyrkwi w Buduščinje.

Stawy Michalsteje wōħady w Buduščinje a tež heraw lubi Eserbja w dalškej wololinje wēczje rad šronja, šhto stare piħma pomjedaja, kotřj ho w kneslu Michalsteje zyrkwinsteje wēze hřowaju. Nēt w prazniku je 76 lēny wēzjutryjet Winter se Šchērachoma je hřowim hřynom wěžny wjēčj f nowym blachom kraj a pschi tym knesł abo kulu, hřorhoj a hwiēdu dele wjał, so by je f nowym stotom pōczahny. Wjeň 2. hřijeħa je tele džele saħo hōrje stajit. Křorhoj njeje lētown licžbu 1685. Wona je, kaž knesł a hwiēdo koprowa a jara derje hđeržana. Tak tale stara wjēčhōwa pyħa do dalšchid cjaħow wostanje.

W wēcznym kneslu salate koprowe hřudboho (tyhu) namařahu. W nim bēchu 4 piħma f lēta 1685, 1746, 1856 a 1876 a stare pjenjeħ f tutych lēt. Piħnje f lēta 1685 a 1746 stej ho pał smičej pał w archije mesta Buduščina hřowaje, ale ho w l. 1856 wotpiħaje, so hřjstaj wōtpiħaj do wēzneho knesla pschijchōj.

Wopracōdžite potajnosče nam spiħ f lēta 1685 wotřy. W tutym lēce je mēščjčanosta Matej Gōbel koprow wōstarał,

do potreboj je povzelo se wo večje a nekatre pjenjeh položil. Džen 8. vinonoga je won svoje njeno podpikal. Won povje-
da, jo je večja wot spočatka kónčf mēla, kotrjz je ho w lēže
1551 wotnohšf, jo bčdu wožloženje s powjetčhami (Brustwehr
mit Zinnen) natwarili a večju jenu s plonej tšchju faktyli.
Dofelz žyrzej tehju prófina stejeseha a wjejhnej, herbstej wožadže
hijšeje pšchypokafana njeběšče, njeje mēščezansta rada chzyla
wulle wudawki čjinicz. Tútón wožny wjetč je jahnje widžezf
na snatny wobrafu s lēta 1620 wo woblēhanju mēsta. Tež po-
wjetčzi (Zinnen) na nim berje pofnaješje. Dofelz pak murje
a wjetly pod wjerdnym gñehom a mokrotu hač dele do drašt-
lomory čezpřjachu, da rada w lēže 1685 saho kónčzhojny wjetč
natwaricz, „žyrzeli k wuzžitju a žyemu mēstu k pšchiti.“ „na
muri 32 loheji, je žerdžy, kneslom, do kotrohž 3½ Budyhšijeje
mēry džehju, a fhorhoj pak 36½ loheja wuhšoti.“ Šóbel tež na-
spomni, jo hu dwe lēže do teho, 1683 slonny džel žyrzhoje
s žybelemi pokladli a pšcheczino deščezju a lečazemu woheruju
lameritne sušice natwarili. Tež fhoržny džel chzhu bōšty tak
štręz. Tšchju bčdu fšchindželate byle, kaž swjetskaha tehdu.

W lēže 1746 je džel 15. praznika, „na druhim porjadnym
pōstnyu, pofutnyu a wobleškim dnju,“ w nohy 11 hodž. „hmy-
ny byhšf“ wuzny wobšchodžil. Ale hōzj je ščeha na wjazy mēš-
nacy wobhmudžena byla, dyrbimy hōzj na palazy byhšf myšlicy,
kotrrohž woher je ho s njewjedrowym deščezom jalai. Mēšč
čzanofa Jan Hendrich Oto da hnydom knesf dele brocz, w ko-
trymž nimo tyh s lēta 1685 dwe muštelowij tula a neštoro
drohy namafachu. Wtščelenej džeri, jalatej, stej hijšeje wo
kneshu widžezf. Wēža nowe wjerečeno dofa, a kónčf s blachom
lawodžedju. Džen 2. pōžnjereza 1746 mēščezanofa saho knesf
najtaji, to rēka, wón bē pšči tulyu štrachšnyu dželu pšchitomy.

Džen 11. pōžnjereza 1856 je tudomny šchirernejer Nan
Winkler knesf dele wšaf. Šžo 29. pōžnjereza je pšji napřkahu,
w kotrymž ničjo wo dželu frerjara naspomnjene njenamafasch,
tež swoje njeno tehdušchi mladju forat Wjazta (w poniznošči)
njeje podpikal. Sa to pak fhorimny, jo hu džel 4. hmožnikla
1829 nowe swony jatinczale, wot Gruhla w Malym Wjellowie
late. Wone 913 tolez, 11 notywh fšebornych a 3 pj. pšchadžahu.
Wšto da k temu 253 tol., 9 now. šl. a 8 pj. Dobromolnyhč
darow 186 tol., 12 now. šl. a 4 pj. Sto tolez wēšche Melchior
Welda Struboczanšf wotšaf. Wjes darami tamneho čzaha,
kotrž ho dale naliczja, njehž ho jedny tu hōbu naspomni: bron-
fowry wihaty šiwčeznik w lēže 1844 se 24 fšiwčezniki wot pilneho
šemferjara darjenu (sa 250 tolez w Drazšbanach fšelam.)
To je tón šiwčeznik, kotrjz hu 1892 s žyrzhoje won wšali a halle
1919 saho nuts powěšil, něšto elektryfi.

Tež s lēta 1876 mamy pjynu, kotręz njeno njeno wēžnukry-
terja mjenjuje, samarštesho misofra E. Chr. Poltscha wo Wja-
soňu, podpikane wot hōbustawow towarštesho wubierka (Nere-
maha Petrascha a Lehmana) a fararja Wjazti.

Dželo wēžnukryterja w prazniku 1921 je ho pšči wšchej
mulej drohoczje jara hōdnje dokonajlo a ho pšči štajnej horzoczje
ruče što. Ženiczki hōdnny deščezf je ho do wotewerjeneje
džery škol. Štręze kónčzja hēbi 99.2 quadratmetrow žnowa-
neho worzloweho blacha žabasche. Š barbenjuju hu grabštinu
čzornocherju barbu brasi fah na pšerownij wēži. Wštočenje
je Winter ham čjinil. Šdžj ho barba w kōždm 15. lēže wo-
nowja, može šone kryw što lēt dolho tracz pšcheczino wētram
a deščezam.

Michašta wošada něšto wobnowjenje wšatnišchēza a wo-
pomynečje podnjentch rjefow w žyrzho pšchitohuje. Duž bēšče

čęski wudawč, runje něšto 12 000 hr. fa wēžny wjetč swjescj
něšto, šchotž by ho tež hodžilo, jenu najmnušicę porošenje sto-
njecz. Wšaf ma wošada hijšeje wjele tšchazow na twaršti
doh s lēta 1892 wotplacicz. T.

Žyrzej a stat.

„Wj, džerzi dželaczerjow, hēbi žadamy!“ Wōrse dyrbi to
wšchēm najšim pšcheczimwitiu kšicęczf: „Wu džerzi džela-
czerjow, hēbi žadamy!“

Wj, džerzi komunistow, nochzemy ho šejniciz njewōlnizy
bohatach! Wj chzemy wotročezowšče dušch wutwiczj a chzemy
ho šejniciz a wyež wojowarju! Křeczajš, ja kotręz ho nam dobre
wafchnje a morala šhwalciej, ny wostorhujeny, jo bčdomy
šwobodni a nješadžerjeni hōwój pučž čzahmęz mohli!

Wj ho šapowjehžimny, čžitacz, wutwiczj šchpruči a šchuczki,
kotręz praja: „Šchotž wotročf je, njeh wotročf wofanije!“
abo „Dajče hšezjow, šchotž je hšezjow!“ Wj ho tež šapowje-
džimny čžitacz štwajimny, w kotrjzj hu bohoczj jafo dobrozčeljo
šchudych šhwalceni. Štwajnje o štwajnje prajimny wučerzej, ho
to werno njeje. Tschoda: Prjecz je šelharumni štwajimni a
wotročezowštimni šchpruchami a šchuczkami.

A kat ma ho to s wostowczowanjom w šwēstajawimnje?
Njepowjehč ho nam to tam pšchego wo wjetčah, štralach a hšē-
žorach, šotřiz na čzole pōdawatow čęzjęspolne šitny wjachu?
Wšewjo wēšo bitychēza ho to tam krajni wjetčohjo, šotřiz bčdu
wot šluch njepšcheczelow naddpanjeni, w šwētle prawca a hu
rjefoj. Na druhij štronje, w tuch druhich krajah ho džęzom
to hāmšnje barbi. . . . Čžemy ny to? Ne!

Wj chzemy w hōžnjanz šwēstajawimny wo tym hšchęczf,
kat bčdu hōwōjy dželaczerjow w šwidžnywh čzahach žive, kat
bčdu podšchōzwane a kat pšcheczino podšchōzworjam wojo-
wachu. Wj wo wjetčah, nē wo wjednišah, šotřiz šchudych wo
wojowanju pšcheczino bohatah wjedžechu, chzemy hōw hšchęczf,
kaž to na pšch. bē Spartakus, abo i pōkšedimjo čzaha Karl
Liebknecht a Rosa Luxemburg.

Pšchede wšchēm pač ho wobarany pšcheczino temu, jo by-
wanju tež hijšeje hōfani, nabiczj, hōzj te nam pšchepošojene
šje a nazionalne šchęzowanje njepšchypōnatowany a hōbmnjecz-
nimy.

Njepřchidamny wjazy, jo ho s pškami pudowanow duch do
naš šabina.

Wučer, kotrjz s pškami dželo woczchujerja dokonja njeje
woczehnjēz fa džerzi dželaczerjow ale štažer k ščpšchemu šnjež-
ywh bohatach.“

Takle pšchē „der junge Genosse“, internazionalna notwina
sa džerzi dželaczerjow w hōwim njemšim wudawku 15. ju-
lija 1921. wudawa ju šonitee kommunistisheje internazionalne.
t. r. wšchęf jednoczenštwia kommunistow wšchēh ludow, kotre-
muj je wuwjehenje wšchēh kommunistisčich nadawow poru-
čzene. Tuta notwina, kotręz je s wjele pjenjelami derje wuhō-
towana, hu pšči škadnoščzi čzawjehneho wudženja po džehčęžy-
hōzach njes džerzi rošdželena.

Dyrbimy k temu hijšeje něšto pšchitajicz? —

Štwajonje. Š. w. Š. fa 15. p. Šr. — W. w. Š. fa 16. p. Šr.

Šamolowity redawor: farat Wjrgacz w Wšchadžach.
Čžitacz a naklad: Šmolowicz knikicijščerjara, šap. druzštwio
š wobni. ruf. w Budyhšinje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Cerstwosć da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje džěłať
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njobjes mana
Njech ćí khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Šserbske njedžělske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Esmlerjez knihicijšcežetni w Wubysčinjne a płaći šchtwórtkěnje 1,50 hr. s portom.

15. njedžeta po swj. Trojizy.

Seženje Matheja 6, 24 34.

W našćich spěwałskich namafamy pod čyšlom 240 šhěr-
luch: To lóže nje!*, so šhěčežan hym a čjnuj, šchtóž tón čjstny
duch hej žada — a pod čyšlom 238 šhěrłuch: To čžeje nje!*,
so šhěčežan hym a čjnuj, šchtóž tón čjstny duch hej žada. We
woobětaj ho pokasujemy na prawe sadžerženje šhěčežijana we
swójim žiwjenju. Hdyž hladamy jenož na to, šchtóž delšak,
šchtóž na semi je: na žadanja čłowěske wutrobny a na spyt-
wanja a domachpytanja, kiz na nju přichitdu, dha čjuzemy ně-
što wo tym, kač čžeje bědženja mamy ho bědžić, so bychimy
moštali na prawym Božim puću, hdyž pak hladamy horje, hla-
damy na tu pomoc, kotruž nam Bóh we wošćich woštejněwšćach,
wošćich mufach posłěža w swojej njewuměrjomej lubosći,
dha můžemy ho wušnac: To čžeje nje!*, so šhěčežan hym.
Časědu Božeje lubosće widžimy wošćudžom, hdyž s wotewje-
nymaj woćomaj pohladamy do šinděrby, hdyž wošćedžubjemy
čłowěske žiwjenje a Bože wodženja w nim. Wšědny ho nam
tuta Boža lubosć w tak jasnym šwětle njeje pokazala, kaž we
Šhrypsku, kiz je hřešćnych čłowěkow swoje žiwjenje do
hěrceje dal. Bóh čže, so by wošćitim ludžom pomhane bylo.
Čamy pak tutn njedogrućowanu lubosć Božu dopšnali, dha
smějemy potom tež wučo sa Žesuhore předwarje, kiz nam
s kažnymu słowam džěnja přichitwola: Nještaračeje ho sa wa-
šće žiwjenje, pytačeje pak najprjedy Bože kralestwo a jeho
prawobosć!

Čarosće husto dočej čłowěka přščežěhaju, dha bichšćimy,
šchtóž nam Žesuh wo nich praji: 1. šchtóž nam sakasa a 2. šchtóž
nam přchitaja.

1. Nještaračeje ho, to je to warnowanje, s kotrymž tón
šnješ tak krucje k nam rězi. A tola, hdyž wón je tež šchtwri
króč wošpjetuje, wón nam wšćak wšćitke starosće nješakaja.
Šchtóž čže něšto žnječ, tón ma ho starac wo wušowanje.
Haj, so s žyla ho wo to staramy a hebi přšćemysłimy, tak naj-
lěpje to hwoje w domje, w hwošćije, w sastojuštwje a pomolanju
dofonječ móžemy, to hebi tón šnješ wěšće wot naš žada; př-
šćetoz my njebychimy dobri sastojužny byli hnadby Božeje na
tym měšnje, na kotřez je naš Bóh luby šnješ stajil, hdyž nje-
bychmy to najlěpše spytali, so bychimy Božeje hnadnjeje po-
mocy dostojni byli. Přimamy ho wošćěje jara starac sa hwoje
džěči, so bychy ho derje wocahnyše, Bóhu čžeč dawač na-
wukle, a čłowějetam se hwojemi moğami a darami hšćizile?
A hdyž drje je ho šhěčežijanam s teho poroz čjinił, so do
Božeho domu šhodža a tam spěwaja, „Šchtóž čjini Bóh, wšćo
dobře je“, a tola hwoje tworjenja a kubla sawěšća, so bychy
přšed wušćim šćhodowanjom wobarnowanu byli, dha nam to
tež našč Šbóžnik nješakaja; leži tola w tajtim sawěšćenju
dobra šhěčežijanaš mufil, so ma jedyn nješć tcho druheho
wošćěžnosć a so ho mjes hobotu podpjeramy. Škóžny ma to
hwoje nar-ajlěpje šastarac, a hładaj ho kóždu wošćeje lošćo-
mufšćnosće a njehěwěnosće!

Hdyž pak Žesuh nam tola přchitwola: nještaračeje ho, dha
čže naš warnowac přšed tajtmi starosćemi, přšći kotrychž
wutroba šabudje na nješćěšeho Bóha; přšćetoz jało Bože džěči
dyrbieli wjedžěč, so jeneho Wóza w njebježach mamy, kiz ho sa
naš stara. Haj to doněrenje byrbimy k Wóžn mječ, so wón
ho tež tam sa naš stara, hdyž hu nam jeho mufšć njewošćitwje
a jeho puče njewušćědnitwe. Kač husto hmy njepšobojom

f Božim wodenjem, a tola možemu hebi weho wdešji bdeč, so Wóh našče najlěpše wofšlara.

Najše wutroby pa nimaju hušto tajšeho kruteho doterjenja. Wščejarar ho spuščejaja na móg swoweje stroweho čelja abo na pjenjeje, tuteju njewobštajnuju pšchobowoz tež tak nčotrebno kščešćijana woni wišaju na jeni a na seničkih wdežach je zylej swoweje wutrobu. Woni nahromadžaja hebi šchazy teje semje, a tola hebi nejpraja, po móga ho tešame tat lošho šhubič. Šhubenje pa je, ščotóž nije bohatimw in Wóh doby! Wó njemóžerje Wóhu šhuzič a mamonej!

Žesúš naš in našim tešerje pokazuje na te najprejšnje staročerje člowčeste wutroby, hduž nam pšchitwola: Njestararaje ho sa wache žiwjenje, šcho bupščeje jedli a piti, tež niz sa wache čeljo, šcho bupščeje ho woblekale! Njeje žiwjenje wjazy, duži jedž? a čeljo wjazy duži drašta? Rač njeljabawšiji hu staročerje, hduž tola Wóh ho šara sa naš! Pšchodadžerje na pšči pod njebeškami, wone nješkaja, wone nješnu ani nješkowaju do bróžnjow; a wach njebeški Wóčež je wšahaj sežiwí! Nješčerje dha wo wjele wjazy duži móže? Pšči njelstajna žane staročerje wo žyrowu. Šduž hu hšodne, pytaja hebi na jeni abo na šchotmach žiwju jedž, a Wóh jim krnje to šlido. Šchó mohł wšchitke te milšarbi štworjenjaw kječič, kiz čakajna na teho, kiz wšcho sežiwí? Wón wotewri žiwju ruhu a našhčji wšchitno, šchotóž žime je, f dobrim špodobantjom. Njedybchal tež tebi dač, šchotóž trebatóž?

Wšpšič hebi žnawo tež na swoje dječerje a staročerje ho wo to, tať ho jim ras poróžde, hač šmeja pšchezo wšcheho dočej. Ale šchó je njes wami, kiz by žiwjej dočepšči mohł jedyn ločej pšchitajčeť, hač by ho wón runje wo to šaral? Šač hebi to wumwlowač njemóžem, runje tať tež niz někotre druge wěžu. Šladaj, něč staročerje ho po wujich wušlach žnawo wo swoje dječerje; šchó pať budže ho wo nje šaracž, hduž ty hani njeuadšwiz do njeboža abo wo swoje žiwjenje pšchitidžerje? Šdu? wo šchit tebi žyhel na hlowu pađnje, so hy žnydom morowu? Ty hy wjazy duži pšči, tehodla poručž ho šam a žiwjich temu šnjejer a njestarar jo!

A so by člowčewo tež wušwobodšil wot staročerow wo draťu, wón jich pokazuje na šilije na polach — wone rošju, hačž runjež njedšćajaju a njepšchabu tež. Šalomon wo wšchitčiji swoweje krašnowežije nje tať wuštotnje wuhotowany byl jako jena tych kamuč. Ale staročerje, šcho bupču ho woblekale, hebi šilije njeczinjaja. Šlaj tajtu pšchu Wóh na nje maži — a tola džentja šteja a jntju ho hžjo do pjezj čšhtju — njedybchal wón to wjele bóle wam činice, o wy našlowežerje! Zo je pšchawšta wěž; tať ho šaracž wo jedž, pieče a draťu, jako by to runje to najwažnišeho bylo, wo čož ho šaracž mamy. Nječčimntji hebi wutrobu čezju. Wóh wč, šcho nufnje trebamj, jemu možemu wšchitno poručičž.

Šlaj to plačji pať tež wo našchich žhoročerjach a tšchnowerjach. A žhoročerji wopomni jako Wóže dječerje šč kłowa 73. psalma. Šduž ja jenož tebe mam, dha ja težo njewožu wo njebeška a wo šemju; hačž ni runje čeljo a dušča fatmłtitej, dha wšahaj hy ty Wóžo, ščduž čož mój wutrobny trošči a mój džel. Wšchu staročerj tež in najwjetšchich žhoročerjach pšchewimwšerch jenož pšches dowěrjenje na Wóžu lubočer a žnadu!

A njeje temu runje tež tať in našchich tšchnowerjach? Šlaj, ty džej pšches pola! Runje hačle bešče šhlyny deščej f žrupami njemšchany te rjane wšči porašol, šchuz naš hewať tať wjehele witaču; něč pať widšič je zyle šhwinjena a šhylene a hžočerje wšhy jim žnawo dele na šemju. Tola pod pšcheceržemmi pšchamni šhowna budža bórhy žiwju hžočerju šašo šchewneč a bórhy budža wšchitke, budže žyła šta. Budža pola wofšče-

wjane pšches pšdny deščej in žeršeršer krašnowežji tu štejecž a žpšchecžerje: Wóža lubočer njepšchewšanje. Wóh, kiz porače, tež šašo ščcha, a rječičajo hačž priedy pokazuje ho Wóža pomoz. Njewutrajšerch, ty žnawu, tšchynu člowčewje, kiz hy wjele njeboža měč, kiz hy žnawo tež někto wot žiwjich lubych šhubil, ničjo wot tych žwětom, wo wšchitčiji rošlinow? Šlaj, pola Wóža njeje ničjo njemóžem, wnať na njeho, a to tež potom, hduž wón drađby je žiwjej pomozu čšata; wón najlěpje wč, šcho tebi to najtrebnije je. Tehodla njestarar jo!

A tať rjenje, so možemu in mobiltoje Wóhu wšcho prajičž. Šaj, wón žnaje swoje šdychotawaja, kizji swoje šhlyny, rošeni swoje boločerje, wón tón Wóčežer najšerjo šnjeja Žesom šhryšta kiz žam telko čšeril je — wušpaj jemu tehodla swuju wutrobu, tať džerjo žiwjej mačerj wutrobu wušpaja, a wón budže tebe trošchitowacž, pšchitčič, žnerowacž, wón budže tebi pomščerje. Tehodla njestarar jo! Tať nam Žesúš ščšasa, je staročerje mo člowčewacž!

2. Šale pať ho prašchamj: f čzemu naš napomina, šcho nam pšchitafa.

To wón nam praji f tpmi kłowami: Pytajče pať najpriedy Wóže krašewo a jeho prawdoščer, dha budže wam to wšchitno pšchidate. Najpriedy Wóže krašewo a jeho prawdoščer!

Šcho hu wšchitke šubta tuteho žwěta hšodne napšchecžiwno Wóžemu krašewu! Dnje hu nam sa tute šestke žiwjenje wšhine a tršene, nufne pať je jeno, to, šchotóž bešče hebi Marja, Warežina žotra wušwolifa, jako bešče teť žosli hamej temu šnjejer šhuzič dała, to njemujžj, so hebi žadamy po šlowach wěžneho žiwjenja, po tej prawdoščerji, kotraž pšchod Wóhom plačji, po Wóžim wěču, kiz wšchitčiji je tvoj wšchitkon rošom.

A člowčim žiwjenje ho wutroba pšchewjele f hřechami wobčerje a tať dušča šchodu hjerje; a tutu šchodu ničjo njemóže wot dušče preeč wšahaj a tehodla nšchón priedy njeje pšchod Wóhom, t. r. kať bdeč durbj po Wóžej woli: prawe Wóže džerjo, šhita tón, kotremuž Wóh hřechi woda. Wškelmju ho, so možemj pšches Žesom šhryšta, našcheho Ščóžnika prajičž kať japošchot Pawol: Wóhu budž džat, kiz nam to dobnječ dawo pšches našcheho šnjeja Žesom šhryšta. Wóžu prawdoščer a f tpmi Wóže krašewo dostanjemj pšches Wóžu hnadu, a tu mamy najpriedy pytačž. Žarješit, kiz je žlowimom do templa džerje ho mobilž, ty njeje dostaj; wón ju njeje pytať. Šchotóž njeschazowa, so jemu něšchto, haj to najwobšeršerše, měč f Wóhom, pobrađuje, tón njepjata, šchotóž njeschazowa, so ma ho pola njeho wjele pšchewneč, so by Wóžu prawdoščer džštal, tón njemóže pytačž. Tehodla je to to najprejšje, ho šami prawje špšchawemj kať tón žlonit; tón džerje je praweho do swowejo domu. Žemu bešče wot teho wšchitka žem to najwobšeršerše niz, kať by swoje žlowitowne žiwjenje do pšchda pšchinjelš, kať by wo swoje čšlene derješčerje ho šaral, ale so by Wóža měč a wofšchowať, a f nim Wóže krašewo. Pytajimj tehodla kať tón žlonit, a my budžemj namatačž.

Wobšhadaj hebi hřecherje ras swoje pola; žnawo mašch jene njes žniti, kotrež hy hagle dobre čšiniť pšches wnoju njepšchewšawaju pilnoweč. Priedy je žnawo šeta došho pušče žekalo, potom pať hy wjele mozjo a próžy na nje wožij. A tať je swoja próža ho šapacžila! Dženja tebi žnawo hžjo wšate šlowy pšchinjere. — Njerohimšch tutu rječž Wóžu f toba? Šchotóž člowčew šhje, to budže wón žnječ. Njeje tež swoja wutroba taťle pola, kotrež kať pušče ščji, hduž žymjo Wóžeho kłowa njelšhadja in nim. Pytaj tehodla Wóže krašewo, a Wóže žlowo budže tež in swoweje wutrobje dobre wšhile a mozjo wotbudžičž, kať to žam njeby sa možno měč! To njedž je našča najprejšch

starczej, go bychny Boha meli a go bychny Boze dzeci byli — dha budze nam to wstydli pschidate!

To ho nam bishceje ras praji, kak njetrzebawoschi ho se starcofeni bedzimy. Czhimny to hwoje, a Boh budze ja nash go staracz, won tchj hwojich njetowpuchschj, tez potom niz, hdyz ho jim drushby dothe a cshetse pruhotowarija napolzha — to, schtoz woprabowje trebam, schtoz nam niyne je, budze won nam dacz, tehdoba spozoj ho i Bozej hnadu.

Ze jeneho mihsionfsho pola ho nam powjedba, so beshce ras jedny pohani, kotrzj beshce ke kshesczjanstwu pschistupil, go jeneho europistsho muzja, jako beshce widbal, go ton ho do wobjeda njebeshce modbil, prachbal, hacz won schksheny nijeje. Ton wotmolwi: Haj, ja hym kshesczjny, czhoboda pracheshch ho nije sa tym? Ton preni wotmolwi: Dotelz ho njebeshce modbili do wobjeda, hebi myshlak, go nijejse kshesczjny. Ka tym ho dzikowach, dotelz seje tola i kshesczjanfsho kraja pschishchi. Pola nash go kozh, tiz je kshesczjny, i Bohu modli a go Bohu dzakuj, so je jemu jedz wotwadzil.

Nijeje srudne, hdyz ma ho kshesczjjan wot pohana tak powozchicz? Ze dshatomanjom czhemy wot Boha doitatcz hwoj wshchjny kshel! A my budzhemy borhy jejnacz, kak bohacz Boza lubocz tez na nash go wulnwa. A borhy budze go shubicz wida njespotojnoschj, jato Boze dzeci smelemy dojes na Bozej hnadze. Njusz beshce ras tym hwojich tole prajil: Ja samostajju wam bohateho Boha! Ka smontownych kudlach Luther nijeje bohathy byl, ale derje temu kshesczjjaney, tiz ma runje tajku hylnu wtru a czhitu wutrowu, ton moze ho Jesuhoweho hlowa troschotowacz: Ka hwoeje macze wo czhynofcz, ale budzese dobreje nabdzije, ja hym ton hwet pscheminyl. Tehobda njestarajacz ho wo waische zhwenje, ale hladajacz, so byshceje dzeci Bozeho kralefstwa byli a wostali! Samjei.

Ze kshesczjanfstwo ta jena werna wuczba?

My kshesczjanfwo hochjemy ho wshche drushih poschchjnycz, ho hordzo a prajo: „My manny wshcho, drushy niczo! My manny hwetsho, drushy cshemnoschi!” Wepje nam je, so prajimy: „Jesuh Khrystus je nam to hshngo; te tamne nabozhny hu kaz hweshch, pak bole jahnje, pak mjenje jahnje ho sybolaz hwehdy.” Je do breho a nadobneho tez w tuttych drushih nabozhinacz. W Budbshimje nadedzhesh na psch. wjele werneeje, hshubokeje nutnosceje a modlenja wjele hshubokeho, werneho wobmowshlowanja a podnuznwa do Bshjsho potajinjewa, tak so hinal njemzhimny, hacz so prajimy: „Tu moze wjele kshesczjanow wjele natuknycz.” Shdyz i mohamedanam pschiridzhesh, dyrbilsh ho na tym dzimacz, tak hu jahorjeni ja to, schtoz je jim pschewhczdenje a wernofcz, hu sa to zhwi, wumru sa to, hu werni a hwerni wo wufonjenju teho, schtoz hebi nabozhna jaba. Kaf hshuboka je tola nutnoschj, i kotrezj mohamedan ho wshchidnje modli. Cshu jahorjeni hwojeho Boha dla a i bedzenju jeho dla hotowi, wozhja ja njeho a hu polni borzeje nadzije, i kotrezj wocshajuja fastup do parafiba. Caweseje, tu je wjele, schtoz kshesczjanam jara, jara pobrachuje!

Tola niz lita jahnofcz jenozi! Wobda hwetsha wjele czhenncho, jara cshemnocho! Wobda dobreje pschenczhijej forna wjele pluhow! Njeposchbhemy ho i hordofczju, hdyz prajimy: „Kshesczjanfstwo ma to kampane, schtoz wome maju, a ma njewumernje wjele drushcho, schtoz wome nimaju. Shdez kshesczjanfstwo na polach mihsionfstwa i tutnymi drushimi nabozhinami wojuje, tam dobywa Kshesczjanfstwo wopozazje ho joko pucz a wernofcz a zhwenje! Ze wotpucznwo, wopacznych puczow, wotwopczow, tola pucz a fastup i Wotzej w njebheshch je a wostanje Jesuh Khrystus!”

Shdyz tak wo kshesczjanfstwo rezchimy, dyrbimy wshcho pschistajiej: „My mienimy to kshesczjanfstwo, kotrezj je Jesuh Khrystus pschirjekh, to kshesczjanfstwo, kaz je Jesuh Khrystus go zhwy byl a go woczil, kaz je wono w nowym jafonju jashbane, kaz je jo Luther nam jabo wotwodzel.” Wjele wobfshchjow njeschczelow kshesczjanfstwa sda ho tehdoba wernych a sprawnych bycz, dotelz ho powozaju na kshesczjanow pscherefta a na cshimne, srudne czahy kshesczjanfsteje zykwoje. Namafash to tu woprabowje wjele czhobfsho, pscheczlowfsho! Szahudjamy dzhenba na psch. zhle, so je Kshora Wulki Cakhon i mjeczom mshowak ke kshesczjanfstej wernje. Runje tak jahudjamy wshcho to, schtoz woshche njeschczeljo kshesczjanfstwa a zykwoje njemujia „hreshchi banfshow”, „zhblawofczje ewangelijije (pschepshowanfshch hwdow wo czahy pscheczshanja ewangelijsh psches romstu zykwe)”, njeschczeljo mjenja, so moza i tajkim kshesczjanfstwo hame „moricz”, „wola mola ho jara! Ze tajkim wshchem tola Jeshua Khrystus njespotorzca a tez niz Pawosa a Luthera! Szofymnjente ja poberidzija stanifnu pobrachuje tym tak mjenowanym „hwohodnomshklyazym” a njeschczelam kshesczjanfsteje zykwoje husto dofej! Wshl jim wo to shcho, sprawnje a hwernje ho saberczje i kshesczjanfstwo, niz pak wo to, jo hantcz a teptacz, bychu wernofczje a sprawnofczje dla dzelili mjes tym, schtoz kshesczjanjo dla hwojeje wulfej njespotojnosche dla husto hu, a mjes tym, schtoz tola bycz chjeja a schtoz i wernym a je sprawnym jedzenjom hebi požadaju, so bychu to byli. Nidichon njepraj: „Znajny molerja Millera, kotrzj tajkch woshrow naprafsta, so mozhesh jenozi prajiej: „Molowacz, to je tchnofcz!” Wsh, hdyz chzech wjedzech, shcho to je, molowacz a molowanje, dzesh a hladaesh na mihsionow koz Dircera a Rembrandta abo Gebhardta abo Uhdu, a njetwidzhesh pshri jich wumeshstwe molowanja wshchesh tchj, kotzj molijo neksho naprafstaja. (Pobrachowanje.)

Zyrtkej a stat.

Zipsczjanfsta ludowa nowina pishache njedawno nehdze tole: „Pomozne mozgy zykwoje. . . Szjednoczenimyo, kotrezj najmoznisho sa znjej dzela, je „shjednoczenimyo laifow ludowjeje zykwoje” (Volkstirndlicher Laienbund). Ma na 350 000 hofustwow. Wobshjei dne shceje a je w tutny czahu w Zipstu na 27 000 hofustawow dohly. . . Lute shjednoczenimyo stufuje i njemuprajnej njeprazhnowoczju. 1 240 000 leczazuch kopzenju je jenozi pschi poshlednej wshlje do krajneho hejma rosschieriko.” Tak wodobnje pishce ho tuta Zipsczjanfsta nowina lshewe, zhwi njeschczeljeje stromy. To je pschidobnifsho namobzhjenje i jafstupkej do tuteho shjednoczenimya hacz jene napominanje psches zykwoje nowiny. Kaf mohy to bishceje schro, kotrzj woprabowje nehsho wjazy bycz chze, hacz jeno po mjenje kshesczjan, nafad shacz. Czah a nashce jafste wobshtejnosche woshche zadaju hebi, so ho kozhny tez na tutny dhela sa woshczaje wobdzesh, i najmjensha psches to, so pschistupi tutemu shjednoczenimju. — Ze pschidobnoschto a i darow, kotrezj „Volkstirndlicher Laienbund” na psch. dostawa, nasponimny tu ischepozazje: i Shobzija 2 395 hr., i Kamjenja 3 500 hr., i Wifshpiz 1 145 hr.: mjes wopozami a darami jenofstwych namafash liczby wot 1 hr. hacz do 100 hr. Kozhdy moze tu czhitcz po hwojim, a hdyz i niczhim drushim niz, dha tola je hwojim mjerom.

Shliffa a i dalosa.

„Konjern” je neshke to mjeno, kotrezj psches wshch nowiny dje, a to woshche je „konjern”, kotrzj je hantrol. Nshchje wshchak to hewak niczo dale na tym bylo, byli nehche jedny „konjern”

(to je tu s'jednocenstvo, kotrež pjenjeshybalwarjo s'jednocza, so by f tak nahromadjenymu pjenjesami pšči wjetach atb. wulke do- bytki czinilo) bankerot byl. Tola to je netke neshyto druge a neshyto wjaz. Niz jenož jedyn konzert, ni wjele ju bankerot, mjes nima tajke, f wjaz hacz 30 000 woddželnikami, kotřiz po gyle Nemskej wospručeniti byda. A tež to njeje hiščeje wšho, neshyto druge je tež bankerot: ta sprawna, strowa mysl nasčeho luda, ta mysl, kotraž čže hebi po runym a sprawnym puču pilne- ludo, nješprožimneho dšela a štuffowanja f Wožej pomozu war- bowacz wišedny kšleš a samoženje. Š druhim kazajm, wošho dobre mowobowazym žadofčejm je šo pšče wšchu měru šhwat- nivoje a wofščedenje žadofčej hracoja a wjetowanja — hewat tež hižo mjes našim ludom živa, tola poměrnye — wuwila a wuroška a wofše wofščity nasčeho luda natrašpa. Kraž šafšep- njem lešu ludjo wuputani wot tutaje žadofčej jebakam na šep. Wofš pračije, to je jim strowe, njech tak nječinja! Me to njeje jenož nješčefčejanske šidjenje, ni, ščtož tak šudži, tón nješpo- štuawo, so to tu wo wjazy dže hacz wo wjaz abo mjenje šlupych, tón njeowidži, kaš strašnje našč lud šchori. A nimo teho nje- budnu jenož pjenještjny šjebani ale jidk wjele, wjele tajšč, kotřiz čyphču po tutym wjele dobytku lubjazym puču je šhwajimi tak hišč f šejiwjenju wjaz njeowohadžajmy šentami šwoje šejiwjenje wofščedije. A to njeje šo jenož wo wulkiš meščach a jich mofš- linje stawaio, tež w Budyščinje šu agentjo, kotřiz tak ludži toja. A kelto Šerbow je šo popednjež dalo, dže ženje nješhomišč! — Džiwajo na tajke šubne wofščetnošče, wotročja šo našče šafše ewangelište konsistorijmo na wogady f narčež, kotraž ma šo tam, hščež po pščiwošwarjo konzernow, hracožy a wjetowarju po- klatja, wofšewje. Našča žurkowna wofšomčej čže f tym wofščeh warnowacz, šo njebudnu, tak mammonaj šlužo, šo šjebali wo to našlejšče. Wšto teho, šo ludjo je šhwernym pilnym dšelowi pomobaju polščepčej šubne wofščetnošče w kraju, pščižšela šo tym, wo kotřimž šwjate pišmo praji: „Kotřiz paš šo čžežda wobohadžije tajny padni do špytowanja a do hšče a do wjele šlupych a ščobňow žadofčew, řiz čšlowjekow do štaženja a sa- tawanja ponurja.“ 1. Tim. 6, 9.

Křeta tam dale na křuju narčež: „Še dženniški džeti wščeje fa storo kšžbeho w našim wotřnym kraju wšlyž to ara čžežke, šo šo šam a f tymi šhwajimi čžešnje živi; ale šniž to za nusa, kotraž naš dyrbi f Wobu dowješč, naš wot Wožich pučejow wotwoješč a naš taj šafšepič, šo šatana lešč njeppytjem, ko- tráž naš f honjenjom a džesprožimym dobytkom na pjenjesach šjebje wo tón wulki, najwješčiji dobytk, kotřiz tón ma, řiz je wobabojajny a dofej ma na tym, ščtož jemu Wšh da. 1. Tim. 6, 6. — Pšced šoždm wofšewjenjom, kotrež čže čše šawješč, šo by šo na konzernach woddželi. pšchimma šo ščefčejčan brónje ščefčejne proštny Křetewoje modlitwy: „Njeowjež naš do špy- towanja!“

„Zwišst lastow ludowje žurkwoje (Wolfskirchlicher Laien- bund)“ wofščerž je wo Šafke mōznje a šylnje, a to je jawa derje tak, dofej je wužy ruine. Še paš jara ščobda, šo w tal netotrej ewangeliškej wšy a tež wošadže šo tute s'jednocenstwo samšestnje njemože, tež wola naš niž. Wušy ščobda tešobda, dofej čže tute s'jednocenstwo wofščeh tyah, kotřiz šu ewan- gelišči a šwoju ewangelišku žurkej a měru tež ščitnac a šdžežecž čžežda w tutym čžahu, do žylfa šwofčac a s'jednocije, šo by šo tute žyle štuffowanje sa žurkej a měru čšim řepje poradžilo. Wušy ščobda je tež tešobda, dofej hebi f šiwofču a f nje- woddželenjom pšči džele tuteho s'jednocenstwa to wofšimo wuštajmy, šo nimmaj došč řosřymjenja fa tute žyle wulke praščenje, abo šo nočjemy abo šo nješimy to, ščtož řekamy: ewangeližy ščefčejjenje. Duž wofšomny šo tešobda f naj-

njenišča drobnišč wo tutež žyle. Wšpōšnjajem, šo hinal njemožemy, hacz šo woddželje. Wotwěrny špōwnjeneho s'jednocenstwa šu tola f najmjenišča w každej wošadže, hšdž niž hižo s'jednocenstwo. A njeby-ři tajšeho wješčaj, wotročž šo na wošadneho duchowneho. (Pščirunaj „Žurkej a štat“.)

Wōdru fščiz.

„Wōdru fščiz“ ma to fa štwōž nadawš, šo f pomozu Wōha a Wōžeho šlowa šobustitkuje fa to, šo bydu wumōžene byte wopory wopištna, w forcznach šypanja a wščeho teho, ščtož je njedobre wofščinje pičšom. „Wōdru fščiz“ žada hebi wot šwojich šobustawow, šo šo dožyla wšchemu pičšy alkohola wotřetnu. Ščyřnyšč džefše: „Mi je teho luda řel!“ „Wōdru fščiz“ je hebi pšcedwšedženy, šo se šwojim dželom fa řesuh- wymi štopami šlšžji (1. Pštra 2, 21.) a pyta pšči wofšej wulkej myš šobužšclacerjow a šobužšclacerjiti“, tak pišče to- warištwu „Wōdru fščiz“ hane. Šdžy čže šo netke f wščem mōžnym bracham a njeppocšimam woteho pomōžnišeho čžaha tež tón jedyn wulki šubny dowomōjšeho čžaha pščidželije, to wopištwu, je drje na čžahu, šo šo našč lud f nowa a piščejo šaš polaže na towarštwu „Wōdru fščiz“ a jeho štuffowanje a jeho wščednošči, řiřy a lecžaje šopjena.

Šdžy wofšal čžešnješč.

Vštat Richard Williams wumrč w Patagijškej mjes džiwimi ludami, dofej šo wjazy žyrowy njemējšče. W řizščach, do kotřych šapřowawšče, ščtož šč w řizščeje řetewoweje miřion- juwa našonit, namařam řesčebowazy šapit: „Dženža wješčor (šč to křofko prjedy, hacz šlowa wumrč) šym žyle šobowazy wo řesuhowej lubofčej; njemož hinal, hacz šo šo řetewja praščam, hacz čže mi pščišiwofije, šo f njemu šawtu. Nježo na šwēče njemože šadžewacz mojemu požadanju, šo bych hnydom byš ščšnjeny f njemu. — Njeje žaneho drugeho šlowa hacz šo špō- najaješ Wōha a řesuha ščyřnyšča, kotrehož je wōšlat. Wōha špōšnac jako naščeho šmitneho, lubofče polnoše, řesčepitneho Wōha, kotraž wobawo njepřebudu, pščewšjenje a brčch, řesuha špōšnac jako — šai, šlowa njemoža wuprajije, ščto řesuh je, hšdž jeho šy řejnal. Še to ta džela hšwšda, wopřšana f nowym mjenom, kotrež ničšōn nješajne, ščiba tōn, kotřiz jeho pščijima.

Ššiwne, jara džiwone to: šobumrčjo mjes džiwimi nje- pščefčejlemi tak šobowazy, šobōny w řesuhowej lubofčej! Šawē- tej to nowa, Wōbu paš runje tajti šobobny a prawy!

A rošpominanju.

„Wōšhož našče ščefčejanjmo naš bole w našich pšči- ščuchowofčech šhwērnych njēžjini fa nadawki wščedneho žiwjenja a powolanja a bole nješebiežnych w pjenježnych wozach a bole šiwich pščewšow šobawim a čžešč a bole dobročšimych pšče- čšimo wščitkim čšlowicjam a bole wješčehy w duchu a bole nad- džijewolnych fa pščichob, njeje našče ščefčejanjmo hiščeje to prawe ale je bole wōž netajšaje partije abo žurkwoje a njeje hiščeje to ščefčejanjmo ščyřnyškow.“ Ši.

Šištowanje. Š. w. R. ja 16. po Šawj. Š. — W. w Šu. ja 17. po Šawj. W. R.

Šamolwity redak'or: řaraz Wyrčac w Wōščacžyšč. Čžijččč a naklad: Šamolwity řizšičejščeršnja, řap. družičtwu f wōšmj. wul. w Budyščinje.

Sy-li spéwał,
Pilnje džéłat,
Strowja ée
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mэрny
Čerstwosé da.

Njech ty spéwaš,
Swérnje džéłáš
Wšédne dny;
Džéł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njabes mana
Njech éi khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kž Bóh poda,
Wokřew ée. F.

Serbske njeđzelske lopjeno.

Wudama ho kóždu hobotu w Čsmolerzj knižicšičežetni w Budyšinje a plačći šchtwortčletnje 1,50 hr. s portom.

16. njeđzela wo šwj. Trojizp.

„Čžiće, so byšćeje šbóžni byli s bojoječu a se rženjom!“

Enajesč drje tuto słowo. Zsnađž by čji pšči konfirmaciji hodu na puč date. Šda ho čži, jako by to bylo słowo stareho šatonja, a tola je to wobšobaje słowo noweho šatonja, haj, našč čžah, runje kažiž je, předuje čži tuto słowo kóždu džéti s nowa!

Bojoječ a rženje šapšichja čži čželo, dušchu šwědomnje, hdyž džentša s wozčinjenymaj wóčškomaj hladajš do čžaha, do luda nuta. Čžtož wšchudžom wuhladajš, to je to kaž s njewidownej wobnjowej ružu na wšchém šapšichane słowo: „Ja šym čžł a wy — šče njehali!“ Ničo dale hačž jenož ščežwotki teho wšcheho je wšcho to, ščtož naš nětke wšchi, ščtož s bojoječu a se rženjom na naš ho wala. Haj, ale ma to wšchitto ščto s naščej šbóžnoječu čžinječž?

Haj a ně! Ně tehobla, dolež žaneho čžłowjeka šbóžnoječ njemotwihuje wot šwonkownych wobštejnjoječom, njech tute njemujemy po čžłowštu něš šbóžowne abo njefbóžowne, runje tak je, so hu šwonkne njefbóžowne wobštejnjoječe bóle pšchidónniče, so čžłowjek šwjoju šbóžnoječ pyta hačž šbóžowne. Š tuteho šhownuja prajši tola biblija: „Wolaj ho te nni w čžahu teje nusu!“ Ale šnađž prajiščž: „Našč čžah je tola tak njefbóžowne, so to šfora bóle byčž njemóže, ale šbóžnoječžwotarjom njenamatašč wjele!“ Šdyž tak prajiščž, dyrbiš ho tebe najpřerjódžž praščečž: „A ty, šy ty mjes nmi?“ Šdyž šwěrenje ja wmožknu na tole prašenje pytašč, namatašč tež wěčeje wotmožny a rošajenje čž žwojemu pšchšpomnjenju wo naščim čžahu. Žara hušto reča pak tuto: „Doležž ho nam hiščeje pšče derje wědže, njepřytamy šwjoju šbóžnoječž!“

Runje tuto špóšnače, špóšnate w tutym naščim, hižo tola tak šrudnym čžahju, dyrbi nam jene wóššiche: „Čžiće, čžiće!“ pšchitwołačž. „Čžiće, čžiće, so byšćeje šbóžni byli, so nje-pšchidnje to šhóstanje — abo, so to njebylo pšče wědže, pšče wědže, předy hačž ho došladajš!“

Hlej, tu mašč hižo k temu „ně“ to „haj“ na to přjedawšče prašenje, hačž maja šwonkne njefbóžowne wobštejnjoječe naščeho kraja ščto s naščej šbóžnoječu čžinječž. Wone hu šhóstanje. Š hóstanje ma pšchitječž špóšnače, se špóšnača polepščenje. Tak hu njefbóžowne čžahy pomučženja a pšchitwołaja ščždemu: „Čžiće, so byšćeje šbóžni byli s bojoječu a se rženjom!“

Njepřaj: „To jenož mi plačći, dolež žysemu ludej plačći; njech ho lud stara, so to lěpje budže, ščto to mje stara?“ Ty, runje ty mašč ho štaračž! Njebudže tola jenje „šžly“ lud ho štaračž, hdyž ty, runje ty hodu podla njejšy! —

A niž jeno to! Praj, njeje tebe w twójim mjenje abo bóle došim žiwjenju ženje ničo potřichšto, ščtož by bojoječ a rženje šbóžnowało, ščtož by čži pšchitwołalo: „Čžiće, so byšćeje šbóžni byli s bojoječu a se rženjom!“ Njeje-ži, hlej, šy šchol abo čžeril kaž šlepy a šhaci pšches žiwjenje. Doščž, wjele, jara wjele traščageho tola je pšči pučžu kóždeho, młodeho kaž stareho. Kaža tam wotšto čžimne nóžne mozg, kotřž wlaču šwoje šyče a šym, kotřž hdyž popadnu, našaža a štaža čželo, dušchu — a rubja šbóžnoječž. Šču to mozg čžéla a čžwé a šwěta, kaž njepóžešiwosčž, njekčžštosčž, njehašbiczšiwosčž. Šdy lědy běču tute mozg čžemnoječe a šumjerče tak šhrobie a njehašbiczšiwne, kaž nětke, šwoža ho hamo pšči šwěthim dnu na šwětko. Šdy lědy popadžeču hěti telto čžłowjeka do šyčžow, telkož nětke,

mlodých a starých, mužských a ženských, ženjených a nježenjených. To dyrbi tola bojosjeć a rženje naš jmacaj! Zata tola tak ne-
 totra družba čžmna mōzj w nozy na naš. Čžert paduchow paže
 swoje stabla paduchow, borany kaž wozwyz kaž jehnjata a pyta,
 so by stadko podwojiti. A jenu ho to ischodžyć w nozy a wo dnu,
 hōžy tola nan, macz njebarbičšijnje dšćžo muczja, ka najlěpje
 pščeštupi 7. kafnju a ta wulku kafnju bōjšteje a čłowšteje lu-
 bofćeje a — tať šubri swoju šbōžnosc. Tať wozboj a w nozy
 mordarščte mozy wofoło tebeje a — smutščad w tebi. Šbōž krowe,
 žadofčt čžeta wabi a wola a ty poščinščad a čžinišč jim k woli,
 hebi hamenuť k hnjercerj, jeli so ho nječžinišč čžinjeć naščeho
 kłowa: „Čžinćeje, so byščaje šbōžni byli, j bojosjeć a je rženjom!“
 To čži ničjo njepomcha, so prajičy: „Tōn lud, tōn kraj dyrbi tu
 skutkowaci a ho pščešmēčjeje a polepšchowac!“ Šlaj, w tutym
 wščem bē tola ty tōn, kiž je wozbaty woť hrosnyh, žalofnyh
 mōžnow, tokiž dyrba bojosjeć a rženje šbudowacž!

A něščto dšćžec! Šsy stal pšči rowadž, hnadž runje nje-
 dawno pšči rowje dšćžeca, mlodžena, mlodceje holzy, hnadž pšči
 rowadž našle semrēčtyh. Čžebodla hō tam ty to runje stal?
 Je drje čže tam twoja pščišluchnosc, twoje pobuzeljenje do-
 wojedo. Tola niz jeno to! Wōš stujes polozj pučz twojeho
 žijewja tam nimo a to tobodla, so by bojosjeć a rženje na tebe
 pščišluchō tam pšči rowje. Row čži tola pščiwofa: „Dženja
 žiwu, jutje mowu, dženja tebi, jutje mi!“ Njerščez buchoze
 na kafčesj! Šdžy ja tam! „Čžinćeje, čžinćeje, so byščaje šbōžni
 byli j bojosjeć a je rženjom!“

Duž, hōžš stejšč, ryj ham row, row hluboti a džerž po-
 thowanje, haj šahrebanje. Šmetaj do hšubiny nits rječafy
 a puta, kotřez čže hšwēčej, hšēčej putachu, seřtoraj nits wšēč
 čžmne mozy hšwēta a krowe, kotřez čže womžowacuja ja njewōnita,
 wotročžca, haj čžihit hameho ho tam nits a dele, kaž to Luthere
 čže, prajizy w katechizacije: „so by tōn starj Šadam ho po-
 tepit a wumrēll!“ Tajte šahrebanje buče drje ho tež stadž
 j bojosjeć a je rženjom, njemuzjy pšched ta njewowanyml
 „dobrymi“ pščeščeleni, pšched hšwētom a jeho hšwēdom. Duž
 wofaiti pšči hšwōim čžinjenju w bojosjeć a rženju dla hšwojeje
 šbōžnosće, donjz njepščewiny hšēč a hšwēč, haj, njeh čže
 ženje njewopuščesj bojosjeć a rženje tehodla, dokeľ tať dolho
 hacz tu na tym hšwēče, tōn hšwēč čži hšwēče wlečeje.

Pšči tajtim rowje čžmnyh mozow stanje ho na tebi po-
 tom jutny dšim, jelišo i wutrobu želo hšlyh ronisch, niz teho
 dla, so wšcho to pohrybačž dyrbisch, ale teho dla, so wšcho to tať
 dolho žiwu bžez mōžefceje na tebi, wo tebi, pšči tebi. Tam sta-
 waišč, hōžy i wutrobu mōblitow špēwaišč k woznemu žijewju
 w žiwěj wērjeje i Šohom. Tešdy bywa potom wjetščja hačž bo-
 josjeć a rženje ta hlubofč, kotraž hšubje Boha šnjeja wšfčeje
 wšcheho a teho blšfšcheho jako hameho, kotraž tehodla hšlyniščja
 je hačž hšwēč a hšēč a wšcho to čžmne, tehodla hšlyniščja, do-
 kelž j Šohom je a dže a i Šohom Wōzom rēčži w mōblitowje a
 wōn ju hšlyšč! Tať potom na tebi bywa wērne to šłowo:
 „Wudžefce pať čžinjerjo teho kłowa a niz jeno poščudarjo, i to-
 trymž Wšy ho hami šjebačje!“ Šamjei.

Je křesćianstwo ta jena wěrna muczba?

Ščōžy čže sprawny pščeščewnit křesćianstwa bžez, ma
 rostžefčez a rostžela tež mjēs tym, ščōžy na hšwēče něšle
 pokafuje. Njebn j najwjetščich njepščeščelow křesćianstwa,
 Friedrich Nietšcje, je prajil: „Škōžy ma hšwōj „dobry dšej“,
 hōžy to, ščōžy w nim to wšfče, namača. Wěrna prawdofčej
 hebi žada, so kōždeho po tutych jeho „dobrych wobšternoščach“
 hšudjšč a niz po jeho wšēčmnyh dnjach, hōžy njeje hšwobodnu

ale wotročž.“ Njefčja ham ho po tym měč a runje tať nje-
 džeržjo ho tuteho jeničžy praweho puča najwjazy tuh pšče-
 čšiwitow, tokiž pščeščewno křesćianstwu wojuju, tať pať
 nješju potom wjazy „wojowozny“ ale jenož „šwarjazny, „wunje-
 towazy“.

Dyrbišč křesćianstwu čžaja wofstajč. Wšy drje ličizny
 i mimutami, i hōžžinami, i dnjemi, šławnja hšwēta ličji i šl-
 itotekami a i šlčžžakami. Nimašč a nješwēšč ho prajčesj:
 „Šsny my hšwēčeje křesćienjo?“ ale mašč a dyrbisch ho
 prajčesj: „Šsny my hšjo křesćienjo?“ Womafku a pod
 čžemjeji wawšwa ho to, ščōžy křesćianstwu. Nadžjamy ho a
 wērnju, ju šu tež čžmne wobšternošč naščeho čžaja krowčej
 do přēda na pučzu tuteho wuwidwanja. A jenu dopotaje pšči-
 chod pšches wērne widowne podobnēžnja to, ščōžy nam pšče-
 hšwēčēnje, ščōžy nam hšlyna wēra je, njemuzjy, so je křesćian-
 stwu, nabožina teje hlubofče, kotraž najhšubščje žēženje čžlow-
 šteje wutroby špofjoja, ta jena najwjetščja nabožina, ta jena
 jeničžta a wšfčeje a pōdla njeje nihšžje žana!

Pšches 1900 lēt dolho njebu ničjo namačane, ščōžy by
 pšches křesćianstwu bylo, a njebudž tež dalewon ničjo nama-
 čane. Še šwontkowdny to njedopofaščaj se škuřtwowitow.
 Za to njeh hšwōžy jebn, kotřez drje pola wšidšičij něščto
 placj, Šwēfje. Tutōn praji: „Njeh duchowne rošwiceje po-
 stupaje, njeh ho wēdmowčez, kotraž ho i pšchitodu hšēčra, do
 ščēčota a hšubota rošwina, njeh čžlowiški duch na wšēčm do-
 bywa kaž čže, — křesćianstwu nadobnowčez a rošwiceje, kotřez
 ho šława w mozy doberyh počžnow, njebudž ženje pšchereč-
 ene, to njemuzjy, kotřez ho nam hšwēčesj a hšwōli napuščewno
 i ewangeliona.“ A tōn, kotřehōž do najwjetščich dudarčefow
 wšfčeh čžajow ličja, Immanuel Kant, piše: „Ewangelion je
 wšfčeh wērnofčow žōrlo, kotřez nihdy njefaprahnije, wšfčeh
 wērnofčow, kotřez, hōžy je rořom wšfče hšwoje pola wumrēř,
 nihšžje družžje njenamafaj!“ —

Š tutny njeh je to dočez wo tutny praščenju: „Je křesć-
 cjanstwu ta jena wěrna nabožina?“ Wozwēčepačž njemōžadž-
 ny a tež nočžemy, jenož prajčez něščto malo k temu, hōžy to
 něšle tať něštoty měni, so dyrbi wo tutny praščenju mudrije
 rēčesj, a i dobom čžmnyh wofiw dačž, tať ho šahrežesj mašč,
 hōžy i tajtimi šrašlyšč. Tola wšcho tole podarmo, hōžy nimašč
 ham pšchewēčēnja kruteho w hebi a hōžy nimašč wole a
 smuzitofčesje dočž, hšwēčesj čže křesćianstwu, a so to, ščōžy twoje
 a twojeje dušče najwjetščje šwože, čžajne a wēčžne! — Tajšč
 je jšč, bohuzel, jara wjele! — Nimo a wšfčeje wšfčeho teho pať
 wšji hšwōj bžidži a pytaj, ty namačajšč a duž dobudžefč a
 duž najwjetšč!

(Kōžž.)

Hšdžef sa šłotom rječšč?

Hšdžef sa šłotom rječšč, šu podpofki, šłote podpofki. Ščōžy
 močžy něšle tajšč mēcz a wo tajšč rječšč? Šlej, čžu čži tajše
 podpofki potašč. Njerečebajšč haffe dalofo žēcz a pučžowacž,
 so by tam ryč! Nē: twoja biblija, to šu tajše podpofki, we
 kotřchž šłoto namačajšč! A bibliju ty tola mašč, niz wērne?
 Njeh je to biblija šraščejy, njeh wozwžna abo dšēdowa, njeh
 ju ham pšči wērowanškim wotkarju došta, wona je, njeh šłara
 abo nowa to měštno, hšdžef sa šłotom rječšč mōžejšč, dyrbisch, do-
 kelž tam šłoto je!

Šsy ty, luby čžitarjo, luba čžitarka, i hōrnitow pšči two-
 jej bibliji a rječšč ty, rječšč pšchego hšubščho, so by namačaf
 šłoto? Šo by tola tebi hšwēčila pšchego hšwēza hōrnika, so by
 ho tebi hšwēčila hšwēza wutrobneho horžeho požadanja ja čžistym
 šłotom twojeje biblije! Dwi, so by ty rym! Šsy derje myto-
 wany!

Njefčafaj f hłotu, hdyž czi tole prajnyo wo tutych podtopkach! Woapominaj a hponajakju hebi wjele bóle tpi wérne hady, kotrej placza wo tutych podtopkach, wo bibliji:

1. Storo kóždy ma bibliju!
2. Storo žabny njecita bibliju!
3. Storo kóždy nahladny cłowjejt cziataje bibliju, sčytož sta a fašo ja wuprajzenjom wuczenjom, hažnikom, wjednitow dopokaža.

Sčyto hlyma to sa tebe, fa kóždeho? Sčyto žadaju hebi nute tpi wérne hady? Cziataje tola wšchitny, wšchitny bóle bibliju! Nujče bóle a huičičicho a huičičich wo tutych podtopkach! Pržda ho placji, placji je hłotom! !

Cziataje nutnje wo bibliji, cziataje motwojniki wo ruzny; wofoznaje krašnje namafaniki, pobjchmórnecne najwražnišče městna! Njemołotajče ničjo lešo, njeczišče ničjo na bo! Čórniki to je hłotom w seničkih podtopkach tež njecziñti!

Taf kaž pščećel pščećelaj t heho, sčytož je na kamjenjach a družini hebi nahromadžil, a to tamne pošaje, pščeđe wšchém pať hłoto, je-li ma, taf čhu to tež ja ciničje a tebe swojeliciz, kaž pščećel pščećela. Duzi mi dowoł, to czi to a tamne pošaju. Čhu cze tež swojeliciz. A sčyto njebny ho to čhył wojeheliciz, hermat a pščeđe wšchém nětke, hdyž to tajki frudny, tustitni cžaj. — Wjeheła drje tu tež wjele, ale fajšeho, tajšeho! A niž jeno, so bych cze swojeliciz, czi to a tamne pošaju, ne, so by ty šam čsof a ryl a ryl!

Duz hlej, tu šu 8 fruchow f tutych podtopkow, — 8 hłotow f biblije.

1. Jerem. 9, 20. Wérne, trajchaje to wopřisanje safostneje grihy, pod kotrejž 1918 Němsta czerpjelče, šhubiwšiji telko žitnyh pščeš hnjercž.
2. Jerem. 8, 15 a 14, 19. Sčyto Němsta sačuwajše, jako ho po stónčenju wójny taf sješana wošłada, tam namaťaš.
3. Jes. 3, 17—24. Cziataš tu, sčytož wo modže placji. Woda roštroja pjenješu, cžini horдых, wabi njepózčiwofeč, je njehańbica.
4. Jes. 30, 29. Krašnje hłoto, kotrejž tebe wo kóždym cžajšu wopomina na tamnu hodoownu nóz, wo kotrejž wušnawajš: „Čžiča nóz, hwojata nóz!“
5. Jes. 32, 8. Wójwoda Wirttembergi fetka raš balofo a sčěrofo snateho fararja Glatticha a woprača ho jeho: „Ma czi myšli wón hebi nětke?“ Glattich, kotryž pščejo prawe hłoto prajječ wjehešče, wotmolwi je hłotom Jes. 32, 8, tola taf, so jo pšcheměnejo rjekny: „Wječchojo „dyrbja“ mčeg!“
6. Jes. 54, 2. Carew, kotryž bu je šchemza wuwołany předať, přědowajše to leče 1792 móznye wo Jes. 54, 2, 3, ho škožujo na dweł hadže: 1. Wocžataj wuľheho wot Woša! 2. Wotkonej wuľke fa Woša! S tym pšchihotoma sapočžaj štufowanja mišionistwa njeb pšhanami.
7. Eadž. 14, 76. Namata mučžny a spržny cłowjejt drohotniščeho demanta hačž tu na kónžu tuteje sčucžki? Njeje to fa dšěda a wotowu najrjejši dar?
8. Jes. 11. Čłowjeje našeho cžaja, kotryž cžaj njeměra swoitneho kaž šnufskěho, ryl tu šaj a šaj. Wj woobhacžič ho, wohebe, hdyž je 6., 7., 8. sčucžki bjerješah bohatitwo ja bohatitwo! —

Hlej, tu jenož f tčioch knihow mafa pošaska, a tola hižo telko fa wšchěh hromabže a fa kóždeho jenotliwego wohebe! Šaf študurčiči našej cžaj, našej lud nětke na woprabwžitny bohatstwo! Duz ryl a ryl, so by hyl bohaty, a f bohatitwo wopomah našchemu ludu!

Safiki tultowu miniter je njebalowo tež tu naspomnjeny wuľas wo pohrejbnicžech wuľak. Wšchitajakny tehdy hižo, so ho f tutym wuľafom jako naš prawo lama, prawo žytwiwnych wošadow. Tole je ho nam njestym tež pščeš pščešpřotowanje nahladneho juristy abo prawnika wobhrucžio. Pačž dotal be tež pščeš najwójše wuľady pšchijónate prawo žytwiwnych wošadow, so tute, dymajo f wobheđerjom pohrejbnicžecow, wšcho, sčytož ho na tutych stawach, šame rjadowawcu, wohebe tež, hačž ho pišči pohrejbecah tež wot družich hačž duchownych rčeže dđeržachu, tuta safožna šakaba bu f nowa pščeš artikkel 138, 2. dšěl wuľawy pšchijónata. Sdyž to nět taf je, je drje šrolymjenje, so dyrbja wošady hwoje pohrejbnicžeca tež tym f pohrejbec pšchewoľajicž, kofžž šu družeho wěry wuľnacža abo šwonta kóždeho wěrywufnacža. Sdyž žaba hebi šjawne prawo a wopřichitowny porjad tehdy, hdyž družich pohrejbnicžecow hačž žytwiwnych wo wotkřeju njeje. Tola, so dyrbja žytwiwe wošady na hwojčah pohrejbnicžecah nět tež rčeže njewěrzajžych a njepšchecelow žytwie pšchijwolecž, sa to žaneho safostneho prawo njeje. A hdyž čže safiki miniter kulta tola tuto prawo je safostniñti podložami dopokafacž, pošaje wón, so hu tute žyle njedobžacže a so hu tutón žyly jeho wuľas pšchecžio wošadom jenož šepjera na wolu a namož minitera a šewoje štrony. — Zute wofejatjena nahladneho juristy njepšchitnjeju drje njewo, sčytož njewěrbny hižo wjehešil, hu pať tola jara dobre a musne tehodla, dočelž kóždemu f nowa pošaja, taf w Safkež móž pščeš prawo dže, wohebe tehdy, hdyž to pščećio žytwi a nabožnje a tež tehodla to dobre, so našče wošady špofnaja, so wšcho, sčytož ho wot nič žada, so prawym njeje a samoža duž hebi tež prawo pšacž wo pučju pščeš hud. —

Wo „Wojaslu laifow ludwoje žytwie“ pišakny tu tydžerja. Wjes družim je tam cšičešerčika maščina wocžičžčana: „mješ woporami a darami jenotliwnych namaľaš kězby wot 1 hr. hačž do 100 hr.“ Wobu dšaj! Lubofč a wopornitwočej wošadnyč sa wěž šnješewoje žytwie je taf wuľka, so ho f 100 hr. njepštoji; dary wo 1000 hr. njeju žadne, a wjetšče ho tež wopruja. To njed njeje samelčžane!

Auto.

Rune wošnojčuja wopwečje, je auto šnješbožil. Šču taf wrótni jeli, do měšniat pišči pučju safožili a šwrdžili. Dweju šberachu wotwjele a jemeho cšęšo franjeneho. To be kónž wjeheleje jěby pščeš ržany ščóncžny dšej.

Kónž jěby pščeš žitowje je husto dočej tón hamšny. Wrótni kaž autom jědu, cšęrja to cšłowječej pščeš žitowje. Njemóžēja dočžafacž, so wot nemeho wjeheła f družemu dojeđu, wot jemeho dobytka f družemu pšchidnu. Wocžič habataj jenož fa tujene: Jenož so tole dosprijeme, jenož so tole wošladam, jenož tym jenym wotykriñnym kónžom, myšle měrja jenož na tole so tle dobudžemy — wšcho družie njed je kaž dže. A to družie je fa tajčid taf husto ta dušča. Šnjech to njed je kaž dže, taf braja a po tym cžitnja. A tohodla nimaja tola, šwrmjež tež kaž na najšębe hačž f wotmyšlenemu kónžej pšchidni, hačž fe kónžej pšchidnišči špotozaje, wutrobne wjeheleje. Ně, njenašy cženti, njepštojeni pjetaju ja družim a dalšči a honja a cšęrja dale, runje taf wrótnje a runje taf wudžerajo sa tutym jenym nowym wotykriñnym kónžom njed tutón nět je něšto pjenježne abo něšto fa špotozaje cšłowječ žabofčow, a njed tutón tež mjenje abo dale leži f bota tuneho praweho pučja, kotryž cšłowjetam wot šwědomnja, safonja, wot Woša kameho je pošafant.

Al tak bjes dšiva, so faloža wo mēšnit pšči puču a sročca — a jo je fōnz vjekeleuja niz jeno, nē tej fōnz žitvenja. Al šhto potom?!

Dveju morveju sbracu tam a jeneho, kiž bē čezko franjenu. Tak to tež tu! Morovch je jich tu vjaz pšči puču pšches hvēta živojenje; morvi ju csi jeni po dušji prjedy hacz to cšelo mreže a morve byvaja drušy s dušchu, bđoz čšelo mreže. Dozpija drje jedun abo druhi vovtynjenu jeniški fōnz, ale samutla, dolež njepokojca dušche nješmjerneje lačnrošca a hšd. Drušy njepošpija ani jedun fōnz s tyh vschelackih, kotrež hebi vovtynjachu, a duž maja smotnity a smutskym helu tu na jeni hžjo. Morvi hu ja šbožo wērne, prave, smutskne tu na tutej semi a morvi ja šbožo wēčne njefakobne wo wēčnyum byču dušche pola Boha. Tajški morovch sbraju. A drušich na pol morovch, ale franjenu, wovšchobženyh svontnje a smutsknje! Šsu hšičke ja živojenje šđeržani, jo njebuhaju wjazž kaj wrotni w auto hrali pšches živojenje. Tak nekotry cšlowjet je, honjo ja vjekelejnemi tateho hvēta a hwojeho cšela, smontnje po cšelo šakodowale: itah hebi strowošč hnadž pšches wovpitwio, pšches wjele rejvawia abo hnadž pšches njepožēitwe živojenje. Runje na to škoti jich nješmēna ličba noščeho ludu, mužških a žōnskih, wo mēščah, na wšach. Druhi je šakodowal na duchu: Nofom bu smuczeny, dolež bē ho samēriti na jenu wēž, hnadž wjele pjenješ, hnadž wulki dohšt a niczo njepošpi. Šažo drušy s cšelom kaž s dušhom do šchodw pšchidžechu, dolež na šchodw lēščahu, haj honjachu, cšerjochu kaž autom. Wšahizy pač pocēžpřichu šmjerneje šchodw na dušchi. Šač je cšaha došč, jo ju hšičke wuhōja? Šač do žyla jeje pntneja? Šač hnadny jini hšičke špōžēny cšah wužija?! Šhto mēnišch? Šhto mēnišch ham wo hebi?

Šsu cže tež hžjo na pol morweho sbrati pšči puču? Abō honišch hšičke kaž wrotny ja vovtynjenuh fōnzom semšeho bohastwa a derjemēča, šchōž to cšlowjeko tak ja derjemēče maju? Abō ka to s tobu je? —

Vjer hej cšaha!

Vjer hej cšaha a praj tnoimj lubim wutrobnje: „W Bohim mjenje!“, bđoz na dšelo džech! To cši prōžu woloži a cši wutrobu špōjekeli.

Vjer hej cšaha a modl ho rano kaž wječor! To budje cši šchit w bēdženju wo dnjo. ty w mērje spšch, hđoz ho Bohu šnješej poručijš!

Vjer hej cšaha a dži kōždu njedželu k Bohemu hłowu! Vjer pač hej tej cšaha a pšchibotny ho na Wože hłowu a šohu, jo hšchawiški, jo rospominaj. Tak nabywašch moyz na žyhu tybēri!

Vjer hej cšaha a budž pšchēčelnitwō s tym, kiž wotoko tebie a kiž k tebi pšchidni! Prōžuj ho, so by jim wjehele pšchihotowal, jich pōhbljal, jim s trowštom a s pomozu byk w cšehnoščach a mujak!

Vjer hej cšaha a spōsnawaj bōle a hšubje Jesuša Khrystuša! Wšchōž šhwatajžy pšchidnje ja kōdēho ta hōdžina, w kotrež jeho ruka a jeho blšifoseč ja njo wjazž budje hacz žyhi hvēt, haj nam wšcho budje!

Šhto je najšbožomnišchi?

Bē to w lēče 1570. Torgnato Taffo, hšawitny italski bašnik, — manny wot njeho „Wuhwobodženy Jerusalem“, — bē hōšč pšči franzowškim kralowškim dworje. Raš wovprašca ho kral bašnika: „Šhto je najšbožomnišchi?“ Šeabi dohho njepšchemhglju wotmolowi Torgnato Taffo: „Bāh!“ Kral rjetny: „To

wēny, ale šhto je po Bohu potom tōn najšbožomnišchi?“ Bašnik wotmolowi: „Tōn, kotryž je Bohu najbōle podobny!“

Š blišfa a i dalosa.

W **Keljazh** hwojeczi njedželu, 18. septembra, Gustab-Abolšone towaršitwo Lubiššeho wotriška hwoj lētny hwojēžē. **Sašle hłowne bibliste wotkownice** je hwoju rosprawu fa lēto 1920 wotšewio. E tuteje spōsnawajš, so je po pšči wšchēž wulšich hōspobarišch cšejach prōžowalo, hwoj nadam dopjelnicz a bibliju, žyha a po dželach, ja po možnosci niste placizny rospđerječ. Wu tola w lēče 1920 na 14 035 biblijuw a 12 546 nowych testamentow wupōšlanych. Tōn tak mjenowany „pšchynu wotawštanje“ (Schmudtewestian) pšchibotuje ho tšhwilju fa noty wudaw. — Kollēta, kotryž kōžy jutry ja hłowne bibliste towaršitwo sbramy, je 1920 wuntjēša 59 141 hr., w tutym lēče 1921 bē wo wjele wjetjēša, bu na 97 319 hr. natowdych. — Najšca hērbšta Biblija, kotryž tehōrunja tute towaršitwo wudawia, je poruju prjedawšchemu drje drožjēša, tola pač poruju druhim kniham wo wjele tuišca. Šhōž hebi ju ham u „Šmolerjez knižicizšchēžetni wōstbaracz wochēšč, wōstbara ju czi wēščē wōhōdny duchowny.

W **Moriburgu** mamy hwoj šalski wustaw ja diaconow abo kaž tež prajny „bratrow“. Tam wuwōčuju ho mužšy, šchōž čhēja wjele ludom w šchēčganšfej myšli škutowacz a džēkač a to jako wōhōdny pomozniky, jako organistwo, ja mišionarwo ja mēšta, jako namojo pšči wšchelackih wustawach, jako dohšadowarjo mlōdžiny, a do žyla jako džēkačerjo na wšchēž polach smutskneho mišionistwa, pšči wšchēž pomoznyh škutackih šchēčganšfej ludōšce. K 1. oktobrej tuteho lēta šapōčnje ho s nowa laise roščewowanje, na nim mōža ho wōbđželij mužšy w štarobje 18 hacz do 23 lēt, dwerbja njemenjeni buč. Šchōž s tajšich dže hšlūčiz našchemu ludej a šnjejotowemu ewangelišfej je tam w Moriburgu lubje witanj. Šamolwjenja ho njech pōšcelu na „Wriberghaussteinu, Moriburg“. — Šo by tež ja naš Šerbowo jara špōmōžne bylo, bychmy-li ho Šerbwjo tam wuwōčijēš dali, njemōže ničōm přēž, wōkēbje tež tehbōla niz, dolež jō praščena šdule a žyrbije tola hšičke žyle njerošjajšnjene. A na wšchēž tyh druhich polach smutskneho mišionistwa hu nam Šerbwjo po wachanju tamneho wustawa wuwōčeni, jara mušni. Tuž, šchōž s našich mlōdych Šerbowo pšchihlitenja na k tajtemu špōmōžnemu džēlu, njech hebi tutu wēž rospomni. Šnadž ho tola tōn abo tamny ja Moriburg roščubij.

S **Hamburga** pšchidhadža powēšč, kotraž je cšim bōle wjeheleza, dolež našch cšah runje w tutym nastupanju tola tak naščejny. Hamburgi jemat, i r. wvščnošč, je wšchē domny njepōžēitwoščē šatašca, a to storo jenohōlōnje pšči nimale jenohōlōnym pšchihōšchowanju mēščjanow. Tōnle postup wo Hamburgu je cšim wužnišči, dolež je Hamburg tola jene wulke mēšto s hōbrštim hvētowōhšchōm. Šsu tam hžjo šapōčelji hāhu, na kotrychž njepōžēitwe žōnske bydla, rumowacz a mēšto tak cšijēčiz wot njewumērtnje štrachneho ščōženja. Šchōž pač Hamburg šantōže, to dwerbja tola druhim njekišchim a malym mēštom tež mōžne byč. To roščubježe pač je a wostanje, so ho mužšy a žōnske, so ho našch lud ham imuži a cšijēš — prjedy hacz to pšche pōdže!

Listowanje. W. we Wu. fa 17. po Tr. — W. W. we R. fa 18. po Tr.

Šamolwitty redak'or: šaraz Wyrcač s Wōščāčizach. Čšijēčz a naklad: Šmolerjez knižicizšchēžetnja, šap. družšitwo s wōbnj. wuf. w Wuhšchijine.

Dzaktujmy ho Bożej ścześniejszej dobroczynności!

człowiek maichinow abo człowiek wustojności? Sztóś ma woćsi, tón je jo dyrbajk f nowa widżecz kšija, jo nad nami wulka, niewuprajomnie wulka Boža hwera kutuje. Wóh śwěrnij wołanje.

Alle što praji hwj. Bawol: Żelijo my njewěrimy? Čhujelch, što to reka, daž to umje přebij prajenemu napichčežo sleji? Kšaj ho ja hwjeje džeři mecz stara tu na hwětce, tak ho tež wulży jara Wóh ja wějščij hwjotich ława. Šak wołka mecz na hwjotich džeři sabycz? A hdy by wěšat wona na njo sabyka, dha tola ja woš wochnu jabycz, praji Wóh. A wón to jenož njepraj, wón tež po tym čini. Alle hačž ho wjele džeři f njedžatow wot nana a mačerte njewobroča? A tak čžežo wone f tym hwěrnymaj starichimaj jeku žiwjenje činja? Wono je hwjere snamio pšezgo, jo je njedžat hweta mřda. A tak bašte, hdyž ho njedžat pšezčiwu Bohu méri. Čyle małki f tym čłowjek bywa. A wón tež njehywa f tym wjelešči ole hjiččeje meńšči, hdyž, tak bohužel to neschčij čłowach tak kusto, wo hjiččeje je hwajci njewěru horbži, haj hōrie, hdyž na rečo rōžne a njemōžne waišnje spyta wěru haničž a f luda dūšče wustorčičž. Mamy dženha te čžohu šcho, wo kotrychž hwj. japoštolu praji: Woni fu pšewobročiči krašnojš njelochobneho Woha na podobnošč, fu čžečili a křužiči stworjenju bile džižni stworičelje. Hačž njeye tež ratō tu a tam f tymle nowym dušom nalaženi? A što potom, budže li poznān, džałomny a nēwiny ratā žādnici: a žādnici? Budže wōn f tym f wulkim křejom abo nīž žle nawopal? Prajče šcho ka reča čžini? Wěra, mēnju, f Bohom, kniejom njebjehow a semje, w šwajz f lej, f mimi šiči we hwēbiej tež we wchēwem dže, wēta hjerje Woha kuteho kniejā ja hwjotcho pšezčela a pomoznita. Wēra je rjekowka forma najšcho byčja, je ho nas prajito. Wēra je to po luhym hlowe: Wōn ho teho džečēwe kotrehož njewidžeče, jalo by jeho widžat. A pšehde wchēm druhimi ty, luby ratorjo, njehy mošt bjes tehu wobštaž. Ze pola tebjie tola wchitō džeło na wēru abo nadžiwu. A tak bohacze je Wóh tule nadžiwu křonowat! Wē žiř, tak małkeo čłowjela njewēra čžini? Wērnij čłowjek tež f Wōžini darami hinal wobhadža hačž njewērnij, to reka, wōn je trjeka f temu, f čžemuž je Wóh je dak. ja wchidny šhleb, nīž ja wkwowanje tworw, f kotymiz mōžich ho tež f njeprawdu wobohacžičž. Małki je čłowjek w hwjoci njewērie.

Żelijo my njewěrimy, dha wón hwěrnij wołanje, wón ho ham šapreč njemōže, tak hjiččeje juntrōčž prajimy. Porojno wul-temu Bohu čłowjek wšah pšezgo małki wołanje a šlawo, wot jeho hwěry a hnadw wotwimij. Alle je dha to wopravudje nēšyto tak wōhidne, hdyž to rōšnaju a ho po tym štožuju? Žene budže potom wēšče wusamkajene: Wōštomwštemy njebudu. Šawēru ja hwēru! Wudu hwjowemu Bohu wōbej ruzh napichčežo wylacž a jemu šhubicž: Hdyž njehwēni fu druh, ja hwěrnij wołom. Wchitōž tak datolo Wōža hwēra njewōže, jo mēšit my bjes wchē-štačja njehwērnij byč. Tōn muž Wōž, kīž nam dženha wo Božej hwērie rēči, je tež lo krate šlawo prajit: Njemolče fu, Wóh ho njeda ja šmēdy mēč! A žene drje je hjiččeje nāpōmnienja hōdne: Kšaj došho jema sleji, njepšestlanje wšhwu a žuk. Tak došho budža ho tež žnōwe šhwjedženja hwjocžičž. Na kōnu pak pšidnu žne, kōrež budže Wóh kniejš bom džeřezč! Hačž ho w tym nā-štwapanju pola hjo f žjom njedla? Čšto potom f nami? Wchētržne hwyjo abo walcžki njerjada? Čšto pak budže potom mōž pšehēčānny šnop byčž? Małki čłowjek, ale wulki we hwērie!

Duž wostarajmy ho ja to, a to budže tež najrjēšči džał ja behate Wōže darw, jo byščaj ho pšichidnōnje lēpje hromadu ho- džičoj: Wulki Wóh a małki čłowjek. Hwajen! M. w. B.

Wóh: Šoh wuž ja f hysaj jajstami r. Šo dženha, Wōžo, džałujmy ja mišočž twōju wōžowšfu a šhwabny šhēluch janičhemu ja twōju šchēdru wobrotu; Šy žohnowane žne nam dak a bohacze nāš šastarač.

Čštož tamny bohaty muž čhujše, hdyž polo derje njekšto je, wchaj hēropēž wōšhrowišča bēšče, jo šhromadžit šej lubio je; Wóh kšojna jeho mjenuje, jom f lubtom dūšku šewerje.

Šo wbohōw! bšajne njewunajmy, kīž šapomnik je dawarja! Džał, čžešēž a šhwabnu Bohu dajmy, jo jeho Wōža dobrota nāš nāšchēžuje bohacze a šejwija wchō stworjenje! —

Ač, Wōtče, twōja ruka Wōža je daru šchēdrie šhēčita! Ty šudžij nam hwi wchēho šbožā; nāšaj wōšchew f tebjie wutħadžā. — Duž čhymy čži ho džałomacž, a f šhōšom wchichim sawyřlacž.

Wchō hwōju žiwnošč dostawamy džeł wote dnja wchaj wot tebjie, a hdyž šōšit, mōž a šrowoščž mamy, jo džeło nāšche špēhujie, — to wōbrada je wōžowška, kīž lubošč twōju wobhwēdža.

Ty džežo mile požohnujēš, kīž w twōjim mjenje čžinjāčimy; pšehd jchōlowowanjom wobawumjēš, ičtož pšichotowat ja noš fu; wchō stworjenje nam přēduje, jo lubošč twōja wēžna je.

Duž hālelnja šāpēwajmy, kīž šōšnje křicžki f njebjēkam, a žohnowani wchitāž prajom: Wudž, kniejē, šhēit a šhōžno nam, jo se hwēta nāš pšewōbđa, w dom f tebi twōja dobrota! —

Zvrzej a stat.

Džen, 7. septembra šta ho w Drajžbanach wožny štrit „Towaštwa šhēčelčānšich starichich“ šjednocžichu ho do krajneho šhwajka sa Caffu. Že žnate, jo ho wchidžom po kraju šaložnja „towaštwa šhēčelčānšich starichich“ hu pēbi tōn nāwōd štožile, jo ho ja to postaraja, ho ho džeři to šhēčelčānšim maichnju a to šhēčelčānšij wērie wōčāšnru a wnutřuznja. Wōwidišch, ho šmēja rute towaštwa wjēšchēho wliwa pšēje to, ho ho f žyloho kraja do žyfa šjednocžā.

Tutōn f nowa šaloženy „šwajsk towaštwowo šhēčelčānšich starichich sa Caffu“ je ho hnydom f wōšamknenjom wobročiči

na „Drugi nēmſki ewangelſki zyrkwowy dzeń“ (2. deuther Eoan-geliſcher Kirchentag.), kotryž ho nětkole w Zurtgarce ſkhaduju. Zeho ſłowa maja ho něhdže taſte:

„Lěje hač dwe lěče čjata ewangelſki lud na ſajon wo dže-lenju ſchule, ſlubnyj w artiliu 146 muſtoſtatnje wuſtawu. Hijo w na lěču 1920 dyrbeječe wuſtoſtatny hejm wo nim wu-radſowacz. Hač dotal nije ho ſajon ani t. 1. rajej čzital. Wěž pak niſedowola daſiſe woje noſadifortkacija. So by ho naſch lud tež ſnuſtowanje niſerowacz woſl, dyrbi ho žadacz, ſo ho wuſtoſtatna wuſtawa ſiſtenczije tež ſa ſchulle naležniweje pſedowježe.“

Ze niſne, ſo niſpěchihōdne wobſtejnijeje, kotryž hu lědnja hiſejeje k piſchenjeſenju, wohebeje tež w naſchj ſaſiſch ſchulach, piſchewanu. Kſchepſejanſke wocſchynjenje ewangelſtiſch džeſzi niſjejnē date wjazy wohebeje byež!

Wu wocziſajenju, ſo ho „Nēmſki ewangelſki dzeń zyrkwow“ dorafnje ſa to wuſtupi, ſo ho wuſtoſtatne ſchulle ſajonje hynodom wudaba, ſo ho hebi woſchudnje žaba, ſo ho wuſtoſtatna wuſtawa tež w tym, ſchož jeje ſchule je, pſedowježe.“

Wu ho dowěrowje na to ſpwiſchczamy, ſo je ewangelſta zyrje w jenej wuſtji ſa to hotowa, ſo dorafnje ſajunje prawu ewangelſtiſch ſtarſchich a ſo ſchliſta ewangelſke ſchule jako te ſa ewangelſku niſobdnu jeniežny ho piſchihōdžaje wuſtublanje.“

Č bliſſa a ſ daloga.

Znē! Zole ſlowo ma wjele na hebi a we hebi, ženje paſ wjazy, hačž nětkole, hačž lětk! Znē! wone hu ſame jedny džač, kotryž doſtawa tōn, liž je pilnje dželat. A ſažo, žnē žadaja hebi džač, ſo ho džačuje tōn, liž žnēje. Zole, wějo, plačzi jenož tam, hōdžž žnējač a žnējež wjeđaža woſche ho jeneho, kotryž dawta baſte to woraženje, kotryž piſchihōtije žnē. Tutenu ho džačuje piſchi žnjach a wo žnjach! Žjakne wopory piſchinjeju jenu, Wchit, w modlitwach, ſpěriſchach, ſtuſkach, darach. Tajſhe džaia žadaju hebi tež je žnē, kotryž nětkole ſažo domoſchjowacny, žēdā a hebi jeho čjim bóle, dolež piſchi woſchēd niſpěchihōdny i wocſe-woſečach, tajſe hu byle! A ſažo runje te niſpěchihōdne wobſtejnijeje, kotryž manju w kraju a ludu, žadaju hebi lětko woſchōw- džač, wohebite wuziwanje tutech žnjow, woſchōw a woſchōwny žnjowny džač! A to je tōn, ſo naſchj ratarjo, wuſchj a maſ. ſpō- ſnaja a dopōſnaja tu nuſu w ſaſtaranju je wiſchōw. W hēw. we najchjm ludu, tu niſju, kotruž woni niſejnaja, Wchit budž džač, niſejnaja. A k tomu dyrbeja ſpōiſnac hieheže něchto: to wuſte wocziſtowanie, kotryž nětkole w kraju a ludu wotpočnje: wocza- ſaja, hačž tola něhdže pomoz niſpěchihōdne, pomogajny niſpewoſtanu, kotryž ſ najmjeniſcha niž jenož je ſlowom ale tež je ſtuſkom ſpytaja pſchewinwež tu nuſu; — a jaho: wocziſtacija, hačž ta nuſa wjeſtſcha niſchōdže, hačž to hiſeječe bōrje niſpěchihōdne. Nad ratarjenim by bylo, ſo ho ſchjirja ſ najmjeniſcha tajžy, kotryž pomhačē chōdža a ſpōkajniwež piſchinjež do kraja a to piſches ſtuſk, piſches io, ſo je hwojich žnjow jedny džel, niſchj tež maſt, maſiczi džel, tola pak jedny džel woprija ſa dar wōtznemu krajei, ſa tych w naſchjm ludu, kotryž ſnuſtaju hoju niſemoža ſ niſu a teho dja podleja ſrow- townje a ſmawſtowanie, ſa tych, kotryž niſchōdža, ſchož waju a doſtaraju, teho dja niſchōdža, dolež do žyla doſchāč niſemože.

— Zole nijeje žana nowa wuſt, kotruž tu taſ wuprajamy, hōdž najchjm niſchōdžſkim ſepkōntom žnjowch džačny hwojēdžen hwoje- cziſny, niſchj tež je Zaſſtej nam hiſeječe ſnata nijeje. Tam piſchi raiſchich niſejach w Schleſyſkej pak hu ratarjo ſ tajſim žnjownym džačnym dželom ſa lud a kraj hoju na pučju. Wſcho jeje dene nadpoſledtu je, hačž jedny maſt džel žyle daru dawoſchj abo jedny wjeſtſchi ſa piſčajim niſmeho čžaſa. Jenož ſo ho do žyla něchto ſtanje — priedy hačž hnadž je to piſche poſdže! Na prakti-

ſe ſtane, by to rēkaſo, ſchož daj wot ſōrja žitneho pola wojedla jenož 5 puntow ſorna daru, wot bērnoro podobnje! Wychlymy hebi, ſo žaneho ſpōmožniſcheho wuziwanja žnjoweho žohnowanja ho lēdy hdy ſtalo je. — Wějo, ſa liſchowaniſke plačjijny — my prajimy liſchowaniſke a wōmy derje, ſo ratar pſchimērjenyč pla- cziſnow hebi žadacz dyrbi! — Liſchowaniſke plačjijny niſchōdža do žyla a niſchōdža pōla tajſhe pomozneho ſtuſka žnjow niſtina a rumā namafach. Wone ſažo wſcho a ſtaže tež woſcho dobre, ſchož by ho taſ wuſtawoſalo a dokaž na wſchōm poſledtu tež to, ſchož je hiſeječe nětkole ſbytnke! Znē — žnjowny hwojēden — žnjowny džač — džačny ſtuſk, to dyrbi byč k nowemu daſchōmu žohnowanju! Tuž, kaſ by to ſ nutny bylo? Zeho nēmſich ty? Abō rachiho: Ty čziniſchj tola hoju. A čzi, kotryž tajſe ſpōmožne wēžy riaduju, tola worachōwacz niſchōdža, hōdž tu něchto ſchō- dowanju budže! — A hiſeječe něchto! Wochzeſchli tōne ſpō- možny ſtuſk ſa niſny ſpōiſnac je ſtejniſchēja ſchepſejanſke ſub- ſeje, wochladaj hebi čas žylu wēž, kajtaž je, ſ žyle praktiſchje ſtejniſchēja, ſpōiſnowajo hwožaje ſtrach a nuſy, ty budžeſch hnadž tež k temu hamemu piſchinēž, wono potom niſchōdže wjazy to kamſne! —

— W herſtlin ſeminarje w Hrodziſchēju bēchmy lētk pjezo (ſt. bohoſk. ſtud. Bariko-Wjeſpōwēžidſki, Sandrita-Wjeſejanſki, Zencz-Kamjeiſejanſki, Rjencz-Wjeleczjanſki a podbiſham). Kaž loni hmy ho tež lētko je herſtije rēcznju a ſ piſcholenjem do herſejeſny ſ kniſi „33 praſchōwju roſdželnych wocžebw raiſfo- ſachōwſkeje a ewangelſkeje zyrwie“ ſabrat. Ž grjeſkeje do her- ſeje rēče hmy 1. liſt hwoj. Bētra, liſt hwoj. Rudald, Zapoſchōwſke ſtuſki a liſt hwoj. Woroſa a žile- mena čzitali. Wopōdnju hmy w ſateſchijny dale 3. a 4. hwoj- ſchōtiku roſpōminati a po wjezeri čzitačny potom wſchēdnje w „Domajchm pēdarju“. R. Sandrita djerjeje w Hro- dziſchēju herſtu a nēmſku wolaſtmi hūžbu a my druſy hmy, ſ dželā ſōžu niſchōdže, pēdowali w Hrodziſchēju, Wudychimtu, Hōjleſtu, Minakale, Porſchizach, Wōpōrtku a Wutancziſach a to piſchego, ſ wuſwacōm Wōpōrtu, herſti a nēmſi. — Čžaž herſiſkeho ſeminarā bē nam wſchōtſkim najječſchj a napomōw- niſchi a ſa to, wohebeje pak ſa piſches mēru dobru a piſchecziſelnu piſchijim, tež tu naſchōmu wōdſerjei, t. f. lic. Wōſaſe, nau- wotwōtſniſchi džač wuprajomy.

— W Reſtizach hwojezi, kaž hižo napōmnjene, Dubiſſe Gu- ſtaw-Wdolſowe towačimōw dženja hwoj lētni hwojēden. Wopō- dnju 1/2 hōdž. budže nēmſta hwojēdiſta Woſa hūžba; pēdō- wanje ſmēje k duchowny Müller-Wudychſti. Zyrkwiny hōr budže ſpēnacž. 1/2 hōdž. je ſhromadziſtina we „Winovej ſiezi“; tam ſmēje hlowny piſchēnoſchj k ſarač Gottlieb-Wodenbachſki. Wo Wožej hūžbe ſētra ho ſolleſta ſa kniſei hornjoſchleſyſkej wo- hadže Anhalt a Womy Berlin, piſchi ſhromadziſtine we „Winovej ſiezi“ ſa woſhadu Reſendorſ pola Wodenbacha.

Tež žnē!

Wo ewangelſtim ſbudžowanju a hibanju w Ruſſije, wo kotrymž tu tež hižo piſcham, doſtawomy piſchego wjazy a drob- niſchich powjeječow. Pōwōdja ho nam wo wuſtſim ſbudženju we Wladivoſtoſku a druſich mēſtach a wjach. Žyl kraj je lačny po ewangelionje a žada hebi ewangelſtow. Wōſejeleže nam hwođtom i Europy! taſ piſchōwſaja nam ſ aſiſteje Sābirſkeje. We Wlad- woſtoſku piſchihōdža na 6000 wōhōwōw k ſhromadziſtinam. Druſi ewangelſtina, w Sābirſkej ſtuſtowajy, piſche: Na 1000 wōbroczē- uych ludu hoſuſtawu; wjele jich tu hiſejeje je, kotryž hu hwođtſi, ſa Reſtſchom hiež. Žyle wſy wōbroczāhu ho k temu Anjeje.

W jennym wostrzeju mjezacyjny nalęto 13 woškadow, nětkole we
 hnyje hu to tam było 39. Woži skutk ho radši. Łacnošez ludži,
 kotřiž wěrnosć pýtaju, je njewuprajnje wulka! Pola hu bře a
 srawe f žujam! Žnjezrajnje je tam trjeba! Tęho dla ho
 modleće! — W Rewalu bę njedawno konferenca; w psicherefu bę
 tam 3000—4000 wopštorwarjow, jene popodnje, w Chlazarčtwi,
 žamo 6000—8000. — Runje tak pišće ewangelista, kiz na supje
 Dago džela mo podobnym ewangeliskim hibanju, kotrež je ho tam
 w jeho wostrzeju šapočalo. Břenja bę katšofka hoža se wby,
 kotraž f njemu pschitidze. Wona pytašće a namata męř s Wo-
 šom. Nětkote dny pođžijęho pschitidze jich 23 woškobow; tež tute
 namakawo męř pod šchitžom Žesuhowym. S tuteho špocajta
 hu šubžowaje hibanje.

Znate je, so buchu wěrjazny pschescęžari w Ruskej. Wo
 tutyj budži jebny Ruška takle: Wobjowanje njes bolšewickami
 a nabožiny je ho f doradniny a f doradnymy dobyčom nabožiny
 šfoncežto. Šfoncežnje hu ho bolschewikojo pschescęžanja wěrjaznyh
 woštajli. Tež žara rušowita ortyodozna žurfej se hlubofe,
 smutiske hibanje njaca, je ho bole křesćanjsta a žiwobodna šči-
 nika. Wěšnit dyrbi hebi žmowju wšednjem porjebm se wšed-
 njem dželom warbować. W Nęrowyrodze je jenož smutka rušow-
 šteje žurkwe na 100 nabožnyh bratrowstwow nalęto. —

Ruškowita je wjele hórčęcho pschętrala — a pschętrawa
 hišęęje jara žrudnelu. — Dyrbi to tež pola naš hišęęje wjele
 hórje pschitęć? Abo tak a hdy budze ho naš lud šbudžęć dacę se
 šaklepjenęęje, lıwofęęje, njewęčny, šbudžęć f bręčow a tórnofęęje?!

Šchtó dyrbi f knjesom byčę!

Tón, kiz je najbohatsch? Ně! Wobajstwo čini
 wutrobnu šnjerdnu. Bdzny bohaty njemóęe prawje šacęwować,
 tak ho to potrjebnemu dę.

Tón, kiz je najmóžnjich? Ně! Wšchetož žaneho
 njeje, kotrež njebu, mozy męřo, tute ras njewjiznjemu wužiwal.
 Tón, kiz je najwjazny wufnyk? Ně! Žajki njeh
 wučki, a njeh njeknježi! Wjedženje naduwa, a šchtóž do hebe
 žameho wjele džerži, je šubjeny pastyr.

Abo tón, kiz hebi najmjjenje sa tym požada?
 Tón najmjjenje! To hu čji, kotřiž hu f dawna žem f wještcha
 f knjesom byli a hu wšchudžom šwęc se žrudobn napjelnit.

Abo dyrčab tón, kiz ug wšcheho dočęć a hebi wšcho popšchecę
 móęe, tón přeni byčę se swojim dešlom: „Wopšchę žiwjenje hebi
 a druhim!“ Žajzy hu jenož wo špobobanju njedocęžntow; tucę
 maja potom dobry čjeb, dnyh čjim hujęstęchi.

Nę, šchtóž dyrbi f knjesom byčę, tón budž žudy a f mała!
 Njebudž męřčena, tola pať rofumu! Njehladaj sa čęęęu, ale
 budž botowu, so wšcho hanjenje njęęhu! Njemę žiwjenje lubo,
 ale budž žiwłnitow, žiwjenje sa jemu domęřęnjeh woprować!
 Njedaj hebi žnjęć ale budž se žšubžontikom druhim!

Špobžjenje malo je njh knjesow, kotřiž maju f tuteh po-
 čjntow dıwaj abo žamo jedny. Tola jeneho je, kotrež wšchitlo
 to hebi šjeduwęęęe!

Wđęę Žesuh Xřřwstus je f knjesom nad čłowjefom, domom,
 žwojbie, wby, wošabše, towaštwow, měšće, kraju, tam njefe nušy
 wjazy a tež niz štarofęęje a bojošęęje; tam je šaz w paradisu.

Tola, šchtó to węc, šchtó to węc? Čęřer čini wšcho, šchtóž
 móęe, so by tutu jenu wješelu powjoseč fščęřil a njemóžnu
 ščinił. Tęho dla na tebi, o čłowjefęęe je, ho hebi ju njedafę
 wjacę ani tež škabęć, ale ho ju pytašć, pschitjamašć, ho ho jeje
 čjnjęć ščinił!

S knjesom budžęšć tak najpředy na hebi žamyn a tak daie
 a bole na wjele, njeh žy to na wšęřim měštnje žiwjenja abo niz!

Prawy šastupnik.

W pschęřalu jeneho prawišnika čjafafęęe wjele ludži, kotřiž
 bęchu pschitšili, so bęchu hebi wot tuteho šlawneho muža w tej
 abo tamnej nalęžnjęć radžęć dawali. Ale te węzy móžachu ho
 jeno pomalu wotwınowć. To došho trajęęęe, předy hacę šoh
 jebny f wčęęęęęe smy wustupi a jeneho druhęho do njęe pušę-
 čjachu. Čjafajom hu čjeh žnjerez došpi.

Naš tón wučęęny kam wustupi a pschęć žyfu čjafajęęę
 džęęęe. Šnydom ho někoti ššhroblichu, jęho nalęžnje prošęęć,
 so by jich tola bęřny hišęęęę čjypl. Wón jeno wotwobarazy po-
 řaw f rukw ščini.

Pschi durjach pať štejęęęe hišęęęe jebny, kiz žaneho šlowa
 njerjeknu, ale jenu papjerku pschępoba.

Ščudnik čjafafę a f křotka rjekny: „Wot wojęho žyna. Wóį
 žyn ja Waš prošy. Wđęęęe žnydom hobi!“

Duž wotšofotęęęę, kotřiž to hišęęęę, mjes hobi džachu:
 Šaj, to dawo ho wšęć, šchtóž ho f jeho žynom njaje, temu
 wón žnydom pschęęęęęę wobliczo čjini, a tón to předy dę.“

Nó, luby čjitarjo, daj namať wot tuteho wuššęho čjafan-
 šteho žala naju myšle na wjele wjęštę šojęć. Šchtó męřnišć,
 tak wjele čłowjefow ščždy džęň pschęć Wohom čjafaju, so bęchu
 jich prošny wuššęčęęęe namakale? Njęřnjotj wóį wšęđęęęe
 tež mjes tutyj čjafajmy! A hdyž f wučęę Wótza ščjnci:
 „Šewowęo lubęho Šayna dla mję wuššęčę!“ tam ho žnydom
 Wótza wutroba wobrocza. Duž poštarajmy ho jeno, so ho se
 žwojim žęřčkom prawje šęřajęęęoj a so mamoj jęho sa
 pschęčęla! Ničtí tak rady pschęčęššow njęčjini f ščudny žęřč-
 nikom, kaž Wóį Šayn. Wų čłowjefojto pošnarawny to psche
 malo a njęřradujemy ho dočęć nad tyn, tak wutrobnje naš wón
 lubje.

Prošymy-li žwojęho Woha wo něšcto sa naš žamch, dęa
 wón to rady žlyšči. Prošymy-li jęho wutrobnje sa druhich,
 dęa jęho to hišęęęe bole žnuwa. Ale hdyž jęho luby Šayn ja
 naš prošy, dęa njemóęe wón tgju prošny šapowjedžęć.

Šhubjeny.

Wšchę něđęe 14 lętami f rěči Elyde w Žendželškej čęřlo
 njęřnateho mlodęho muža wučęęęęęę. W dybaku jęho žazo na-
 makachu papjerku se šlowami: „Njęřrafčęęęe ho, šchtó žym.
 Moje žiwjenje je bęřwiznjite šhubjene. Ža wımmu jako wopor
 wopšřtwa.“ Polizija pať tola, kaž ho žlyšča, namakantu čęřla
 wojewi, a nětko ho to hřšbne šta, so niz mjenje džyli 203 listow
 njęřbožownyh štarščich dođžę, kotřiž wšchitzy wo woškobowe
 wopšřenje wotwobę špobchachu: woni wšchitzy žyna, bjes šłęda
 ho minjeneho, parowachu, wo kotrežny móžachu węcęć, so woh
 žwojemu žiwjenju tónž ščjnjęć, njeh bę to wopšřřtwa, jębař-
 šteho hračę abo šajščęžšili hřčow dla, kiz bęchu jęho do ža-
 nitby a njęřboža šęřčęle a jenu žiwjenje šhřčęšile. Na šajtu
 potnošęž žafowęęe a wutrobnięęe wšęřofęęęe dawo nam tale bohata
 ščęřba wšęřowjenjow myšćęć, a tak wjele žyřřow hu wobyšy
 štarščy tawnyh 203 šubjęnjeh žynow dyrčęli wupřafacz!
 Wđęęe bę tak někoti wđęęe „šhubjęnję“ f najrjęššim njđž-
 jeni a wocřafowanjemy do žiwjenja wustupil, hacę šfoncežnje.
 žnawo mo šohřymnjęnjm towaščow šawjedjenu, na rošřřřčak
 žwojęęe ščđę psche ščđę bjes wužřřka šhubjene žiwjenje wob-
 žarowafčę.

Wřřowanje.

W. M. w š. ja 18. p. Tř. — B. W. ja 19. p. Tř.
 Šamolotny redak'or: šaraz Wyręacz w Wobčjajčah.
 Čjizęęę a naklad: Školęřęę žnjęęęęęęęęęę, šap. dnyššow
 f wobčj. řat. w Wobčjajčah.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatk
Zradny je.

Za staw spróčny
Napoj móčny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wiědn. ány;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes maſia
Njeh či křmna
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Šerbske njeđželske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šmolerzej knižnicyšćejeſni w Budyšćinje a płaći: ſchtwortlětnje 2.— hr. ſ portom.

18. njeđž. wo šwj. Trojizy.

Matth. 20, 20 28.

Wy wšćitizy ſtejmizy w bėđženju a wojoowanju tuteho žiwjenja a mamy kóždu swoje džěło, swoje nadžije a swoj wotyk-njeny kónž. Ale kaſta ſrudoba a kaſte ſtróžele huſto ſ jennym dabom do domu ſačfašnu, hdyž dyrbinu hebi prajeć: naſche džěło, naſche ſtufowanje a pŕogowanje bė podarmo! A njeđybimy huſto tak prajeć? Njeje žiwjenje kóždeho čłowjeka polne wšćelakich woběžežnosćow? Škěto mišow a žaloſćow na tak někotry čerpicz a ſnjeſć, pŕjedy hačž móže swoje džěło ſkónčizć a swoju ſpŕoznu hłowu k nóžnemu wotpočńitkej položizć. Ty wuboda, kotraž hš ſeubna ſenrěća ſwojeho mandželſkeho dla, wy ſtaŕſchi, kiž pšahi rowje lubeho džěćka płaćace, njeđyrbice wy ſtožizć: wšćha naſcha lubošć, wšćha pomoz ſćarža bė podarmo. Bóh tón knjež je nam to naſlubice wſał, ſchož mějachum? Ale to naſſrudniſche by tola to bylo. hdy wy čłowjef w hođžnje swojeje knježice hebi prajeć dyrbał: moje žyle žiwjenje bė podarmo, pšchetož ja hšm ho pšćežo a wšćandžom a wšćědnje pšćečizwo Bóhu a pšćečizwo ſwojim hočowčłowjecam čežto pšćečrěſćit! Škał budu ja pšćeh Bóhom wobſtać mós? Těhoda wuknje a modleše ho! Čhežće wy jumi k lewizy teho knjeſa ſtejeć a jeho hłowu hšćheć: „Džice pŕez wote mnje, wy ſaſćež, do wěčnego woženja, kotruž pšćihotowaný r-čertej a jeho janđelam? Šo hšm swoje žiwjenje woprował, ale to bė ja tebe pšćes twóju winu podarmo?“ Těhoda kėđbuj na to, ſěsto tón knjež tebi pŕaji: „To njeje wola pšćeh Bóhom w njebjechach, ſo by jebyn wot tych čłowjefow ſhubjeny buł.“ „Dlej ja ſteju pšćeh durjemi a ſkapam, jeli ſo ſchto mós

hšćh budje hšćheć a te durje wotewrić, k temu budu ſańež a ſ nim wječerjeć a wón je mnu. Šchtož pšćewinje, temu budu ja dać, ſo by ſe mnu na mojim ſtole kėđžil, runje jaſo ja tež pšćewinji hšm a hšm ho hdybnj ſ mojim Wóžom na jeho ſtol.“ Š Jeſukom na jeho ſtole kėđžizć, to bė to, ſchtož Salome, ta mać tych džěćki Zebedejowych, ja swojeju hšnow, teju wu-čownikow Jakuba a Jana, wot teho knjeſa žada. Š Jeſukom na jeho ſtole kėđžizć, to dyrbi žadanje kóždeho hšćeſćijana bnyč. Ale ni tón wotpřijeny kónž dozpicz, to njeje lohće. Ženož temu, ſchtož pšćewinje, budje tón knjež dać, ſo by ſ nim na jeho ſtole kėđžal. Jeſuſ hšowim wuěownikam a tež nam we naſćhim tekeže pŕaji: Ženož tón pućž k njebjeſkam namaka, kiž

1. tón hčrti hčeluch piše, kotruž je naſć Šbóžnik piš,
2. kiž w lubošći hšowjenu bližćichemu hšaji.

1. Jeſuſ horje do Jeruſalema čebnjeſche a wſa k hebi tych dwanaće wuěownikow wohebe na pućž a džěſche k nim: „Pšejeće, wy čebnjejmý horje do Jeruſalema, a čłowjeka hšm budje wſchćichim měšćinam a piſmatwuěownym podaty, a wóni budža jeho k hšnjećej wſchćubizć, a budža jeho podacž pohanam k hšmećej, hoſtanju a ſchžowanjju, a na ſchći džet budje wón jaſo ſtančej.“ To dyrbjeſche hšwřituh čerpicz a k hšwoje krašnosći ſańež. To bė pućž teho knjeſa a to je tež pućž jeho wu-čownikow, pšchetož wuěownik njeje pšćes hšwojeho mišćatca. — W naſćhim tekeže čitam: „Jeſuſ džěſche: móžeće wy tón hčeluch pić, kotruž ja pićž budu, a ho daćž hšćećizć ſ tej hšće- nizu, ſ kotřež ja hšćećeny budu? Wóni džadju k njemu: Haj, my móžemy.“ Ale hš wóni potom to hšubjenje džerželi? We ſahrodže Wehſemane hš wóni pŕajili: „A hdy bućhmy ſ tobu wumrjećž dyrbieli, njechamý my čje ſapŕeć.“ Ale jenu hođžinu

poslušni, jako njeprščeceljo teho Knjeka pščižnjednu, s nječezmi a se žerdžami jeho jmacz, dha cšeknychu wšchtizy wiczojowizy, wopuščewiški jeho. Woni to hiščezje nještolymičnu, sčto to rěka: kšeluch teho Knjeka pičz. Zčezčepimowez s ponizžičny teho Knjeka jim hiščezje pobrahuje. Woni bėdnu hebi myšliti, so budže Jezus Izraelce herbstwo jeho poňajicaz, a so budže wón jim te prėnje mēstna w tutym fraleštwje dačz. Wafle, jako be Jezus kščižowanzu a pohrjebanu, woni wėrnowcz teho słowa teho Knjeka spšpnachu: „Wój kšeluch dyrbicze wy pičz a s tej kščeje-nizu, s kotrejz ja kščezeny budu, dyrbicze wy kščezeni bycz.“ Rėtko woni tež pšpnachu, so w tajtm cšepjenju wulke žohnowanje lezi. Rėtko mōže kšwaty japoščio! Pawol wiekele spwacaz: „Sāny ras pať dšezji, dha fmy ny tež herbojo, a wěšo herbojo Boži a pohubirbojo kšchynškwiti, je-li so s nim hobočezepimy, so bchymy tež s nim hodu pšchekrafrizny byti.“ A w lišce na Zhimotaja pšwa: „Je-li so my s nim wumrjemy, dha s nim tež žwiti budžemy, — je-li so my pšchecšepimy, dha budžemy tež s nim trjeječzi.“ Duž budže tež wy sečepšlivi w swojim cšepjenju! Ach porucz, Wohu šhwėru swój pučz a frudobu a wopomē s prawej mēru: Wōh fuzjezi na njebiu, wón lōt a wėtry wozdži, tež wšhtite mrdōzele, pučz, po kotrymž so kšodži, tym swojim šewiciz mē. Sčtož čjini Wōh, wšho dobre je. Jedny kšchecšezjan njemōže bjes kščiža bycz. Zehodla bėžmy pšwes wostojnu sečepšlivočz na tō bėdženje, kotrejz nam je prjōdē tjažne, a pohladajmy na Jezusa, kiž je spowēzaj a tōnz teje wėry, kiž na mēsto hebi prjōdēstječezeho wješela swižy kščiž, njerōdžiwšchi wo šaniti, a je ho šhwēl s prawizy na Wōzi šof. — Waj, pšwes cšepjenje te krahnošči, to je tōn pučz do njebešteho fraleštwa. Zenož tōn pučz s njebeškam namata, kiž tōn hōrtki kšeluch pije, kotryž je našč Šbōžnit piť, a kiž

2. w luboščji swojemu bližšchemu šhwiti. — Nako čji dšezjaco prošnu maczerje tych dšezji Zebedejowych kšychachu, roshėwacnu woni so na teju dneju bratrow. Ale Jezus fawolna jich t hebi a dšezce: Wy wēšez, so šerščtojo tych ludow na nič fuzjezi, a čji wulgy maju swoju mōz na nič. Tak pať nje-dyrbi bjes wami bycz, ale, dže-li sčto bjes wami mōzny bycz, tōn budž wašč kščižobnit. A sčtož bjes wami dže wošebnitšchi bycz, tōn budž wašč wotrocžt. Rinje jako cšlowječ fym njebeš pščiščioł, so by hebi dať kščižez, ale so by wón kščižil a dať swoje žiwjenje t wumōženju ja tich wjele. Nješwchizny s tich słowu to naponimanie: lubicze ho, jedny teho druheho! Štoč, ty dyrbiczi swojeho bližšezeho lubowacž jako kam ho. Ale čjinišch to? Sčtož swojeho bližšezeho njelubje, sčtož swojemu bližšchemu w luboščji njekščiž, tōn nima tež wopowōdžiti: lubo-wočz t Wohu we wotrobje. Hōdž jy nētošni njes wami, kotřiz wulku šhwiti maju, woč tōn Knjeka w tutej hōdžizje ho pra-šča: lubicze ty swojich najbližšich, s kotrymž jy pšwes hōzajť pšchecšewstwa šjednocenja? Wozwoje staršezju, ky ty jinnaj pšchego wjekele čjiniť? Wozwoje bratrow, šw ty pšchego s nimi mēr dzeržal? Wozju mandžestku, šw ty pšchego s wjei we pšchewjednowščji žwiy? Abo hōdž jy tajny njes wami, wōščit šewa šamlitny w šwēze, wašč tōn Knjeka ho prašča: ty ty žanečo cšlowjeja, žanečo jeniczeho namatal, kotremuž by ty luboščz wšpotačaz mošč? Žanečo šrudneho, kotrejž by ty kšchewowacž wōhł, žanečo šboreho a kšudeho, kotremuž by ty w nisy pou-ščaz mošč? Abo šy hōbaty, kiž wašč wjele dšezčezjow, lub-jelech ty jich? „Čže-li sčto bjes wami mōzny bycz, tōn budž wašč kščižobnit, a sčtož bjes wami dže wošebnitšchi bycz, tōn budž wašč wotrocžt.“ Wōh tōn Knjeka ma tch swojich lubo. Wōn je swojeho lubeho jeniczeho narōdžereho šyna na šwēt pōščla, hēščnitow šbōžnych čjinič. A kšchynškw njeje pščiščioł, so by hebi dať kščižez, ale so by wón kščižil a dať swoje ži-

wjenje t wumōžertju sa jich wjele. Šajta luboščz Wōža a jeho šyna Jezus kšchynškw! S tōžny budž teje myšle, jako Jezus kšchynškw tež bēščce. To džemy s našezeho tekstā wutručez. Wudžezje sečepšlivi w cšepjenjach a lubicze ho bjes wami, jedny teho druheho, to je pučz s njebeškam. S Knjēze, dai, so bchymy žmiti tutōn wotřijnjenu tōnz dozpiti, so njebychmy wo-darno žwiti byti. Šanjen.

Žurke f stat.

Njech je tež tu šapšpane, sčtož „Sozialistischer Erzähler“ w swojim čjiskle 15. junija tuteho lėta w nastawtu wo wulko-šarjny škulstwu šatōnu wošwemja. Dopišowal — w wučeť — hōrščki ho jata na to, so nacizil šakonja s kšchecšezjanitu šchulu wšče wrota a burje wolewoja a so storo njemōžnu šejnt šwėtowu šchulu. Štōnczejō wuššpa swoje rošborjenje je šłowani: „Jeli-šo ho nacizil šakonja najť abo podobny pšči-wošnje, pšchimošany my našewnu tjeipšcheczejel: „Taudem vicisti Galliae!“ — Tute pošebnje šlowa šu te, kotrejž je dyrbjal wōšiti wor kšchecšezjanskeje wėry wotpadnjenu kšezor Julian nrežo wumowacž: „Dha šy ty wola dohč, ty Galliešti!“ to rěka, ty Jezus kšchynškw s Galliešteje. Julian rěka teho bla w štamfancž, „Julian Apostata“, t. r. Julian tōn wot-padniť. — A to šlowo „njeprščeczel“, sčto ma wono na hebi? Je to Jezus kšchynškw kam mēnjenu? —

„Je to ta nowa, šwēt a ludy wošbōžozaja a wušwōbōdž-za morala?“ tak ho praščez, hōdž čjitašč tafle a napišma, kotrejž ho pšči jenym wotločezahanjō wo šabach Neutōšna (Wartinskeho pšchēdēstja) pšwes mēsto noščadny. Wōbōželi ho na čžebu na 2 000 abo 2 500 ludži, njes nimi dwē ščeznje dšezji. S tutym wušwōpnu dyrbiczeho ho tōn ta njewowany „Čezewjenu tydžet“ škōnczej. Tutōn bu wotřowowany, so bchdu ja šwėtowu šchulu pščiškwiti dobyti. Na nim wōdbželichu ho wšče iši paricije šewje šrowu. Na tjaščach mōšezše wēt čjitač napišma kaž: „Staršchi, wušwōbōdžez naš wot nabožneho roš-wuščowenja!“ „Wy žadamy hebi šozialisticki wučeřjow!“ „Pwez s Pōšedamstwu duchom!“ To wšchaf je wščo hiščezje t dorohunjenju. Ale čjitašč tam tež napišma kaž: „Wėrne a najwōjščijich počjintow pošne žiwjenje je to, kotrejž je bjes Wōha a cžertal.“ „Wtaj noweho ducha, a šacžet to štare š!“ „Tale žōdanje pšchizje tebi šbōzo, ny pať biblija!“ „Za jene cšlo-wješino bjes Wōha!“ „Dajče tym dšezčatkam t nam pščiwēž do šwėtneje šchule!“ — Po prawom dyrbjal hebi tōžny tajtele a podobne namjetu s nowinow wurečaz ja a šchpelič tkrwēč, so by je tōžny dšeti pšchew wočjomaj mēl a wješčal, wōštal tutōn tajti nowotawšč mētr dirje a hōže našč, našč lud, wošebje našez dšezji šacžerčez dže. Wōšebje šy tajfe wurečiti dobre, so je tym pšchew wočzi dzeržimy, kotřiz tež pola naš sa tutu šwėtowu šchulu bjes Wōha wulke šlowa rěča.

Š bliffa a s daloka.

Š Porščiz. Šulaw Adolffle pobōcne towaščimo ša Wud-šchit a wotločozč swój lėny šwjedezit njedžeti, 25. 9. w našchim Wozim donje šwječji, popōdnju w 1/3 hōdž. šmēje trjes šaraz Wicazs s Wšhlinka hērbše šwjedzenške pšedowanje a w 4 hōdž. Awangeliš duchowiny s Rumburka w Cžechach rozšprawu wo žōh-nowanjach a mufach ewangelišč wėrjowratrow w rozšpōščewju. Š temu ho — tež to žyrwō — lėna šlowna šromadžina po-hōcneho Šulaw-Adolffšeho towaščimo pšchšamantje, s narēczje pšchēdždu, s lėnej rozšprawu, s lėtnym šlicžowanjom a s wōš-bami. Wšchtizy pšchecšewo s Wōha požohowaneweho dšela luboščje

na evangelijskih wěrybratach w rozspřešenju tež je kužodnych wožabow hu č temu wutrobne witanj.

W Budyšinje je serdu ho ewangelijski herbšy duchowni schtworit, 6. oktobra, popoldnju w 3 hodj. w Særstkim Domje č najmistemu požedjenju herbške přebastjeje konferenzy.

W Keilzihu je dženja tydženja poboczne Gustaw-Abolfowu towačtwno Lubijšeho wočrejša hwyš lětny hrowjedžen hrowčesko. A to bē rjany, žohnowanu hrowjedžen! Wōh daj, so wuhyte hynjo dobre pšody hrowčeskanjeje bratrowškeje lubošeje runje laž wneše, wješeje ewangelijske wěry a hrowčy pšichnje! Wuhy-waste bu dobre hynjo w Wōžim domje na hrowjedženkej Wōžej hrowčbje laž na hrowjedženkej hrowmadšijnje. Wōže njebo witaše hrowčšne a čhstojakne pšeheselow Gustaw-Abolfiške towačtwno, jako w 1/3 hodj. smony hrowjedženku Wōžu hrowčbju hrowčšow. Wjebē to přenia! Dopodnja bē herbsta wožaba hjo s přebowan- njom wožadneho fararja hrowjedženku Wōžu hrowčbju djeržala a pšči tym hrowč darnitwošej a wožornitwošej ewangelijskih Særbow wožafajala, bu pšči zyrchowšich duržak 371 hrow- nowo najbēranych. Tež džeji požowčeskiču hjo dopodnja č dže- čstjenšenjenjom i wožadu hrowjedžen hōbu, nawdarschi pšči tym 15,60 hr. Tola tež popoldnju hrowmadžowad hjo s nutrnymi i wožady, s bliska a s daloka jako hrowni Særcha w kralynju Wōžim domje. Szwjedženkej předat, kn. duchowny Müller- Budyšchtski hrowčowasche a hrowčeske kemscherow, ho hrowčju na 46. pšalm, č jenemu wjekelemu, hrowčnemu roshudnemu w- fnačaji, kotrej wuprajčej dyrbi nōž hōžu ewangelijski hrowčšjan i tym hrowčim: „Dha wšatol tola!“ „Dha wšatol tola fa ewange- lion do woja! Dha wšatol tola Wōhu č hrowčej.“ So by schital ewangelion, to jaba hēbi čaš fa naš ewangelijski hrowčšjo pōny. Njefesei tola pšehesčimo ewangelionej hrowč hrowčamudrowčej, kotraž hōžu duchowne přēje a jenož to hrowčne a sachodne hrowč, nam, hōž i ewangelijske wěry jenož Luthera, hrowč tej hrowč je hrow- hrowčej strony, s kotrejž Lutherej a wšchēm ewangelijskim reforma- toram hrowčeske: s Roma. Sredžubny na snamjenja, kotrejž nam našč čaš dawa, tež tu pola naš, my to pšofajemy, tola pak ho njefstřžim, ale s roshudnym: „Dha wšatol tola!“ i nowa ewangelionej pšchistupim. Tajtu wēru a hrowč ewangelijsku wuča naš najši ewangelijski wērybratřa w rozspřešenju, we přebawškej Awštrije, w Ruskej, Wōškej, pšči rawnšim morju. Ewangelijski duchowni wožabni bēču tam hrowčni hač do hrowčerje, fa 50 mowjendych ewangelijskih duchownych požowčesku tam pomni. Nim pomhač w jich nuy, je nam hrowč wino- watošej, hami wjerdže hrowč i ewangelionej, je nam wērnemu hrowčju tu a č hrowčeski hrowč! A tutym ewangelijskim hrowčem bē sawod dač Lutherowu wulki hrowčšaj: „Wjedy wjerdy hrowč je naš hrowč hrowč!“ Wo nim dofinčje w hrowčej poslednjeje schtworje. Zyrchowny hrowč požedjenj i wuměškim hrowčamjom hrowčatočnu nutrnosč, a runje tak lubošny rjenje sanjeky hrowč- schuštschik dječej, wōbah hrowčaj bēhšaj wōdenaj wot kn. kantora Scharfa. Srowčšaju wōstawnu Wōžu hrowčbju djeržeske wožadny farat, sawodnu wožadny druhi duchowny. Wōži dom wopuš- česjo woprowčachu kemscherjo fa džejo Gustaw-Abolfoweho towač- twna 564 hrowčnow, č temu hrowč hjo předy 50 hrowčnow jako- bač wožadneho dōšle, tak so kolleka 614 hr. wunješe. Na Wōžej hrowčbje wōdbšchšaj hō tež wožadneje wōweškej towač- twnoje, s kotrymajž bēču hōčejo a džejo mōžšim w hrowčedženškim čašu do Wōžež domu čahnyli. — Wo Wōžej hrowčbje wopyta- sč wjele wōwšči pomni č padnjenych, kotryž na rjany mēšnje pšehed zyrchowno dopomina na tyč, kotryž tež hrowčni bēču hač do hrowčerje. — Šo na hrowčpōwneje farje wōšče- wōwšči, seňdžchmy ho we „Winojej kiczi“ č hrowčedženkej hrow-

madšijnje, kotryž pšehedžba poboczneho towačtwna, kn. prima- rius Awšljenjeim-Lubijšči wōwešesje. Tež tu wustupi kn. kantor Scharf je hrowčim wustojnym hrowčom a hrowčeski a požedjenju wu- troby, wōwešje je 23. pšalmom a hrowčim hēbi hrowčny dšat, kotryž hu jemu tak wōwšmaj hrowčomaj wōwšej wuprajeny. Wutrobny jimašje hrowčedženšči rēčnik, kn. farat Gottlieb Wōdenbachšči, kotryž rozprawješe ho ewangelijskej wēry w Čžestřowasčkej, ju wōwšaju jako herbštno a nawad nēmšto-ewangelijske luda. Wchrowjedže naš s křatka pšehes stawšim ewangelijske wēry we přebawškej Čžestřej wot Lutheroweho čašja hač hem a wōwš- njeni nēmšičke čašja na dnēmaj pšchladomaj. Wē to Rožen- dorf, tam bē farat ham 2 lēče s administratorom, to druhe bē ewangelijska wožaba Wōdenbach-Tschelch, hōž hō je ham s fararjom. Wōwešje maču wožadku Rožendorf hrowčšowim jako hrowčim, hrowčim wožowasču fa ewangelijsku wēy. Pšehes dwe lēče wōwš- rowčeno, je ho smušila, hēbi nōweho fararja wōwšala, a wōna laž mōbah farat čhetaž ho hrowčadu na puč do njēmšičke pšch- čoda hrowčej w dōwěrje na Wōha, w hrowčerje č ewangelionej a w nadšiji na bratrowšku lubošč. Hrowčesje wjele jara hrowčesje hōba nam rēčnik, njeje mōžno, tu wōšo napōmničej, to jene pat njedž tu njenažpōmničene njewōstarije. Š rozpadnjenjom Awštri- škeho wjerdchowštna rowčadny tej stara ewangelijska zyrče. Š row- padantow šhraba ho najpředōž čžestřowasčkej ewangelijska zyrče a wutwori ho fa hrowčšowim, sachowšči pak winošeho dšata Gustaw-Abolfowemu towačtwnu, kotrejž bē tej jej darnitwe po- mōgne bylo. Wo nēmžim šhrabach ho tež ewangelijski Wēnzu a hrowčowčim ho do nēmšjeje ewangelijske zyrčnje w Čžestřowasč- kej, do njeje hrowčšja tež tu farat Gottlieb bē hrowčej wožadu, je to lutheršči zyrče i nēmžje 88 000 duchčeni w 57 wožadach, 22 pobocznych wožadach i 108 přebastim mēštanmi. Š wōh 3 500 000 Wēnžow, w Čžestřowasčkej hrowčšach je nēmžje 40. džejo ewangelijski. Ša widomny dšat dosta rēčnik fa wožadu Rožendorf nabladny džeji hrowčedženšchik ščertow, mjenujacy 500 hrowčnow hōbu. Wē ho hrowčesje do tolerowu nasčeralo a pšehes pšehedawenje hrowčowto nawdalo na 328 hr., tak so ho hrowč- dženšči pšienje na 1329 hrowčnow na hrowč hrowčšajim postojenju. Pšči tym bu hrowčesje tak nēkotre pomnizaje a hrowčesje hrowč- čane, hrowčesje pšehes hrowčja pšehedny. Wōwešiti pšehednost hōba nam hrowčesje kn. sud. rad Ebeling-Lubijšči, rozprawje ho požednjeje hrowčnej hrowčadšijnje sakškeho Gustaw-Abolfoweho towačtwna w Freiburgu. Šhrowčim wjele hrowčesje hrowčšajim i džeja tutého towačtwna, kotremuž s najšim poboczny Lub- bijškim hōbu pšchšchšchamny. Š požednim hrowčowom hrowčedžen- škeho dšaja wustupi wožadny farat, hō dšajim wōwšim tym, hōž bēču ho pšowalomi wo to, je ho hrowčedžen tak rjenje poradžil, a napōmničajo č temu, ho hrowčim ho wo to postarali, so by to tak hrowčesje wōwšwane hrowčju dobru robu namakalo we wutrobach, domach a wožadach a dobre pšody njehjo, so hrowčim byli a wō- šatli hrowčni, wērni ewangelijski. — A tak ho dšachamny, wōwš- džejo do wōwšch hrowčšim, č Lubijškim, č Wōwščanškim a č dru- žim, dšachim a hrowčšim. Šwjedžen bē rjany. Wōh Wjeds je ho wōwšam dač derje radadžaj. Wjeds ho tež s jehō pomozu to džejo Gustaw-Abolfoweho towačtwna i pomozu ewangelijskim wērybratam a č schšitanju ewangelijske wēry a mučbje derje radži! Nad nami wōwšim je, so ho to derje radži. Wj smjenny hami s teho hrowčeho wulkeho žohnowanja, my pomhamy drušim a pomhamy hēbi, wōwešjo hrowčedženšchik pšehes kuty hrowčšej teje jeneje na ewangelion wo Wjerdju hrowčšowu hrowčesje wēry i wērybratami, kotryž kručje hrowčni steja hō buju a tola paruja

na mjele, sčtož my tu hiščeje mamy, a s Bohom Knjesevom hramom, kiž tym, kiž hčerini hu, da tronu bodbeča.

§ Podžija. Zarobženu njeđelu ho Podžijfki vojefski pomnik požvječji. Wón je žyrivi pščitmarjeny a hlada, kaž našča žyrtej a wšče pomniti na ketchowje a tež eži, kiž spody nič spja t ranju te kraju hčvetka, nabžija - a stalbanja. Čhotowany je s dobreho pšitowaja po nacjifku architektu Gessy s Dražđom wot firmy Frommherz Millera tam a stajany wot rešbarja Schmida w Podžiju. W hčeržja mjes žyrkwinymaj suontymaj stolpomaj dohaha hač s wostatnemu wofnu. Stowny džel pomnita, kiž wščitno wohtnježi, je sčhiz a s wobeju dohow hu te mjena tpeh 146 padnjennyh s Podžijfsteje wofhady napishane. Tutón sčhiz hčwedeži wo tym, so hu našči ludi padnjeni, hšladuju k Sbežnikel, do wójny ešahnost a so je wón w hmerjertny wěđženju, hđyž ničto pšči nima uwebe, jim k pomozj stal. Dostak stajtaj s trodu posbehnjenymaj hšidlomaj worjolaj. Dopominajo na słowo pšalnujtu: „Stožiz na teho Knjesa ešalaju, dostamu nowu mōz, so s hšidlami horje sleča jako hōblet.“ Worjolaj pšcheditajtaj naich lud, kiž ho wščeje saho sbehnje, je-li so ho k Bohu wrōčji. A potom našči wočazy podarimo ryčejfku hmerjez počejčiji nježu. Železny sčhiz trōmje pomnit. Wšchelazy mjes naščini padnjennyh železnych hšitō dostali nježu. Šamjertna sulka je jid prjedy trječika. Me sōkluži jōn hu, pšchetō sčto je teko woprowal, kaž woni? Duž něko jich wopomnječe pomnikowy železny sčhiz debi. Wepignio ma pomnit tsoje: 1. Šawojim we hčwētōwōmje padnjenny ryčejrjam džatowna Podžijfka wofhā. 2. „Wj wumječeje sa naž, hčwēni hač do hmerjeze“ a 3. (w herbstej rēči) „Wjekečeje ho, so hu wščeje mjena w ujebehach šapishane. Lut. 10. 20.“ Wōbeje ludo je wošabnny, so hu mjena wščeje wošabnnyh padnjennyh na pomnitu, pšchetō wōh, s kotryhž je jeno jedyn padnyl, tola hame žaneho wošebiteho pomnita stajicj njemōža. Duž něko žabny padnjenny bjes njeje njeje. Tež to ho wščem ludi, so je na ketchow a pšči žyrkwi stajeny. Hče dha tajsi pomnit bše hšitka, hač taj? Tež we wōjnje hu rad padnjennyh na hmerjezej roli postowal.

Pšči požvječenju bē najprjedy Woža hšizba w žyrkwi. Pšedomanje mješeje farat sčhizjan, nēmste a trōšfche herbste, a wofhā s pšewōšče, sčtož wošabnnyh wōbeje hmerješe, tōn hčelufsch, kiž bē w bēhu wōjny na kemschjenu rōždemu padnjennu spšwōka, hčelufsch 507: „So wumrēž dyrbju, to wēm wščeje.“ Na to ešhujšeje na ketchow, hđež dychowny Woigt pomnit požvječji. Tež pšči tym, kaž w žyrkwi, Podžijfke sčulste džejži pod namjedowanjom fantora Welika spšwōchu. Pomnit je pšča Podžijfke ketchow, runjez je jednowy, a na njōn ho hlada. Jato by wostat byt a mafa hšujatnjo, kiž wuridžennyh spkoja a na rjēsthu wēđnosēž pokasuje. Wōh sčhitiw našč Woži dom a njeje wōwy pščitwar, našč wōječji pomnit!

§ Strōže pola Nakez. Žabny hmerjedōn by spōžejny Šymankes mandšeljstijaj tu w Strōži. Džen 17. septembra hmerješehtaj hwoj dejmantny hwač, 60 lētny mandšeljsti jubilej. Šni. farat hšitōžjan-Nafeczanfki jeju domach pōžohowwa a pšči-nježu jimaj sōžopščeje ewangelskeho krajneho konsistorstwa. Mandšeljstaj staj po budni a ešle hšičeje strowaj a čilaj. Wōh luby hčes wōbradž jimaj tež dale klōnczny hšwajat žiwjerija.

W Butczach pōhłowachny 16. njēđelu po hwi. Trojizny najstaršōn wošpōn naščeje wōšhady na ešitōm pohrjebniščezu. Marja hšwōdowjena škērowa, macz naščeho bywšehō fantora, bē 6. augusta hwoje 96. narodniny hšičeje hmerješila. Wo nēhaz pōhōjščō wotwōta ju Wōh Knjes s tuteje ešahnosēje, pšches kotruž bē dlēje hač dohē 96 lēt brōhōwata. S nej wopuščešt naš saho jena dobra, hčwēna hšičejanista bušča.

Našču ewangelsku wēru wufnawanski hčelufsch.

§lōg: Do jenoh' Wōha wērimy.

Do Wōha, Wōža wērimy,
Knjesa wšchekomōžneho!
Pšches Wōha hčwēt je štworjenz,
Wōh Knjes wōdži, šđerzi wšcho.
Wēčne je joh' tralestwo!
Čjeleš da Bohu hšičejanistwo!

Do Jesom Šhrjisa wērimy,
Sčōžnita to' hčwēneho!
Pšches njeho wēčnje sčōžni hmy.
Wōn nam doby džejčastwo,
Wumohl naš je wot hmerjeze,
Šhwalba jom' do wēčnjeje!

Do hšwajatōh ducha wērimy,
Trojštacija najwšchēdneho!
Duch hmerjezi duške, wutroby,
Wuhwōdōžni wot sčeha.
S ducha džemy k žiwjenju!
Džat buž Duchej hšwajatnu!

Wuž šhwalba hšwajatej Trojizy!
Wōh nam škala woža je!
Pšches Šayna sčōžni, prawti hmy!
S ducha wšcho je hmerjezene!
Woža hšwajata Trojizy,
Nam je žōrko hōfatswa!

J. M.

§stowanje. A: Pšcipōfnowōčeje, so našče namohowjenje, tūbdenja pod „Znē“ wōšjewjene, nufne, jara nufne. Nješhmy to hmal wočakowali, ani wot Waš, ani wot žaneho, kotryž s wōdžozymaj wočzōmaj a je hšichozymaj wufshōmaj pšches našč ešah a pšchēde wščem pšches našču Sastku dže a na šnamjenja ešaha kōžbjuje. Prajicez, jo dyrbi tule namohowjenje do nowinow, do džentikow herbšičih a nēmšičih. Prawje macze, ale nad nami njeje, so hami tole do nēmšičih nowinow wōbeje šapōšejelomy. Čitajta tola Wēmny porjānje našče herbste nowiny a ešahōpšhy, je pšchepytajo sa tym, hač bychu nēščo namakali, sčtož mōhli ras saho wuzič k agitaziji a sčhōžowanju pšchēčizno Šerbam. Tu, to je našče mējenje, namakaju pal nēščo, sčtož dyrbjeli tež wuzič, s nim najwjetšchu agitaziju eširjo sa dobre kraja a luda, a to bōrhy a prjedy hač pšče pōdže. To hame pal plačji wēšo Šerbam, so bychu tudy wufstupili je štukom! A tak by bylo, bychu-li tu herbšy ratarjo pšeni byč žhaji! Šnamjenja ešaha hu wopromdže trachaze! A niz jeno to! Pšchitazija hšičejanijeje wēry to je, tu wufstupič s tajfim pomozitnym štukom, a to dwōjakeje pšchōžizny dla: Wtija, wulfa nufō a potrebnosēž tu je, wjetšha hač to ratať a bur ju dōwidiž a — dōwidžēž ešze. Duž ma ho tu nēščo stōč. A to durye: Ma ho tu nēščo špōmōžne stōč, so by ho bōrščemu, hnadž žuidnemu hšičeje dōwolalo, sčtož hnadž budže sežehwōt nufy na wšchēdnym hšlēbie a wulfič, sa došhōby a šamōženje tak nēstōrehožuli nješpōhmerjennyh. Duž, eširječe Wv, kōltož Wam mōžno, so by ho tak a hmal nēščo štalo pola naš wōt ratarstwa, njech darmito wōidēdaje, njech sa tuni pjenje, a so ho to bōrhy štanje. S sčtožto to njemōže ženje byč, pšchēzo jenož k špōmōženju.

§stowanje. B. w B. sa 19. po Tr. — W. to S. sa 20. po Tr.

Samolhvitj redat'or: farat Wyrcaž w Pōhōczach.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosá ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosá da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džělat,
Wšědne dny;
Džěť pak swjaty,
Duši daty,
Wtopčá ty.

Z njeboj mana
Nječ é khmana
Žiwnosá je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će. F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wybama šo tóžbu šodotu w Šsmolerjez knižničičežetni w Budyšinje a płačči šchwětklěnje 2.— hr. s portom.

19. njeđz. po šwj. Trojizy.

Mat. 9, 1—8.

O Božo lubofny,
Ty žórčo wšěcho batar,
Bjes tot'rož ničo njej,
Kiž sa wščitto šo štara.
Daj strowy žiwot mi
A šo w tym žiwocje
Ja strowu dušchu mam
A čjiste šiwědomnje.

Lubi čjitarjo! Talc šćitćija s króćimi šłowami wu-
praja, šćtož móže hebi čłowječ na nastupanju šwojeho derje-
měća pšecěz — strowy žiwot, strowu dušchu a čjiste šiwědomnje.
A wuoprawdže, wo čłowjěku njechóđi šo ničo rjeniške turjez,
hacž hódž móže šo wo nim prajic; wón je po čěle a po dušchi
strowy. Čěho dla pak njejšu wšćitzy ludžo tajny? Čěho dla
widžimy runje pola najwoběbnišćeho štworjenja na šemi naj-
wjajš chorocěw, s wotkal ta wjele šbrajčenych čělow, kotřez
duškej šćužbu sarješija, tał wjele bolocěw, s šotrymž šo čělo
sa dušchu do jaštra pšcheměnja? — Pola šćoreho čłowjěta we
nashim šćenju njeje čěžko na to wotmolowic. Pšćetoz šo ma
wjeć, s šćotřez je wón domapštant, šwoju pšćiciznu na jeho
šamšnym šawinowanju, to s Ješuhowych šłowow wulhabdža:

„Dowěč šo, šyno, tvojce hřeđi šu tebi wodate!“ To rěła
s druhimi šłowami: Ty šy hebi tole čěłne hubjenštwó šam
pšćicězahnj; ty tež wěšć, šo šo tebo dla twjěchjěš a tał čěje tvojce
šiwědomnje čjwilujje; to pak je to žahadło, kotřez čěje tvojce čěłne
bolocěje halle tał prawje powjěšća tole žahadło čěje ša wo-

šemjam, tvojtu hřeđicu winu čěje je šćjstnjeje duškej wotwoalam.
A jako běšće Ješuh jeho tam wubojil, s wotkal jeho čěřćenje
wulhabdžešće, wotemša wón jemu potom tež šćěžhki winy a
džešće: „Štati horje, šwěh šwoje pošćěčěšo a dži dom!“

Tu widžjěš, luby čjitarjo, šo je tvoj Šwójnik tón prawy
lěkat, kotřez a wšěho čłowjěta hoji. Najprědny wón šćorocž
sa torjen pšćima a s nutšćotownym lěkowanjom šćočina. Je
wón šćušćotowny pšćiciznu abo winu duškej šwěhnyš, dža potom
tež šćušćotowny šćěžhok abo čěłna šćorocž s tym pada. Wón
na potajnim móž a wolu sa hojenje šćušćotownych a šćušćotownych
šćělowow.

Šćto pak Ješuh pošnu, šo wón šćjstneho wo nashim
šćenju na šćomnjene wošćenje šćojzi? Dowěč jich wěč w
widžěšće, kotřez wšěč šadžěwki pšćewiny, šo šy šo š njemu pšće-
dobyla. Čěje, kotřez šćoreho na pošćěčěžu pšćinješćechu, pšćachu
šo s nim pšćes lud š Ješuhěj pšćecězjěčćez; jako pak šo jim to
njeradžil, šćupička na šćěžu horje a pušćěčjicu jeho pšćes žyhele
dele pšćeb Ješuh. Woni potajim žaneje prošy njelutowachu
a šo žaneho šćěłowanja na hebi ani ja druhjěš njestrachowachu,
jeno šo mošli šwoj wotpohlad dozpic. A na wubojim šćorým
běšće šćóšnac, šo jeho žadnje wo wušćebnanju s Wobom hšćěčće
bóle čěřćěšće, džiš pšćecze čěłneho wotšćorjenja. Na tašće
šćednocenje wěrině próžowanja tón šćjtes s woběšćim šćodo-
banjom šćadowašće a šo š nim jako pomoznik pošna. Tał a
wjele bóle hšćěčće šćěđbuje wón na šćromadne wěrině próž-
owanja šć numožěnju čłowjěke duškej wot šćženja.

Dowěč Ješuh š jichnemu rěknju: „Dowěč šo, šyno, tvojce
hřeđi šu tebi wodate!“ winowachu jeho někosi pšćimawučeni
šćobahanjěšćawa, dowěč šo wón po jich mēnjenju něčěho mogo-

mašče, sčtož jeno Božu psichislušesche. Jesuš pač jich popravi f tmi sčlovami: „Čežo bla mišlicke žebi tač sle ve sčvojich wutrobach?“ Woni bėdu jeho sčtože bohabarjetkma, se smjereču sčtoštajomneje, winowali, město teho so bychu tu mysl sčtutnje w sčwojej wutrobje rospominali: „Sčto je tola tóml muž? Njedyrbjač wón hpano Messiaš buč, kotruž hrėchi a sčwosče sčubja?“ So woni „hami pschi žebi“ džachu, sčwėdėži wo jich sčym sčwėdomnju. Tón Knjes ho jich nětko prajcha: „Kotre je lóžsče, prajčej: Tebi su tvoje hrėchi wodate, abo rjez: Stač horje a sčobž wofoto?“ Budžishe wón jim čžaha f wotmolwjenju dač, woni pravu wotmolwu: Jene je tač čžežle kaž drnše, njebudžiču dali, ale tu wopacžnu: Tamne je lóžsče prajčej. Tola tón Knjes jim namėsche te sčtukom pošaja, so može wón jene kaž druge niz-ji bohym sčłowami, ale wo bójštej mozy prajčej; pschetož f wobėmaj, mjenujzy f hojenju čžela a dušče, sčlucha bójšta sčwosčeskega muž. Teho bla ho tež wšchón lud, kiž to widžesche, džinawše a Woša sčwalešče, kiž je tajtu muž hrėchiwodawanja a sčwosčewohojenja sčłowjekam f jich duchownemu a sčlennu derjemėču dač. S nim tež ty, luby čžitarjo, Woša sčwal, hdyž je niz jeno tebi, ale tež druhim misočejnje pomhjač.

Bojosčj teho Knjesa je spocžatk mudrosče.

Sčobž: Něč f Woša sčpėwamy.

Psches Woša ludy stanu!
Čži njepščečeljo panu —
Kiž Woša hanja wšchudžom
Wdža f hawje wšchitim ludžom.

Woh wulke wėžy čžini
We malej krotkej sčwiti!
Čžjesch ty we hrėchach wostacž?
Čže wėčnje budže sčtošacž.

Kač sle ho poidže temu,
Kiž sčluzi dušej sčemu!
Kač bojsočj teho pschim a
Kiž mēr we Wošy nima!

Kač možesč čžetnyč čžiwili,
Hdyž sčy we hrėšneje wini?
Hdyše wjeđe čže ta starosčj
Hdyž nej' po Wošy žadolečj?

Mašch wėrnu bohobojosčj,
Dža mašch tu přenju mudrosčj!
Tón woprawdže je sčludy —
Kiž bohatty nej' w Wošy.

Psches Woša ludy stanu!
Psches njedėru wšchě panu —
Kač sčyna našcha wėra!
Je wobtwjerđžita sčwėra!

Čso Woša džerjecž čžemy,
S nim wšcho sle pschewinjemy,
D dušcha wėr do Woša,
Dži f žočku wšcheho sčwəža!

Daj Wožo twojy hnady,
Nam njedaj ty pschidž f padu,

Nječ twoje sčlowo sčwecžej,
Nam dušchu f sčelom w sčwėče.

D sčitnuj twoje džecžej,
Wšchě we tym hrėščnym sčwėče,
Sčal njepščečelše wójšta
Wot naš, ty lubosčj bójšta.

Našch sčlit sčy wo dnjo w nožy,
Budž twojej wšchewomozy,
Wšchě porucenje w sčwėče,
Čso f Wožu modlmy, džecžej!

Ka wšchitlich Wožich pučacž,
Čsmy w Wožich wotžnych rukach!
Woh njewopuščej teho,
Kiž džeržej ho pschěz' Jesu!

Čžesčj Tebi sčpėwamy!
Wšcho f twojej ruki mamy.
Psches čžennu doč naš pschewjedž,
Do sčytowanja njewjedž.

Daj nam twoje sčwjatoh' dušcha,
So sčbžna budže dušcha
Psches twojoh' luboh' Čžyna
Nam pomhjač wšchěm do njebja.

Psches Woša dušče stanu!
A našcha draštu rjanu,
We potuče a we wėri,
Dom du na prawej čžėri.

Psches Woša dušče stanu!
S nim w sčwěstju f njebju čžahnu,
We hnady Jesom sčwěšita,
Je wėrnyym sčbžnosčj wėšta!

Budž Wožo hnady ludžom,
Daj twoje dary wšchudžom,
Nam wupomhjač se smjereče,
Čžesčj, džak čži damy wėčnje.

J. W.

Čžiste sčwėdomnje.

W „Licht und Leben“ čžitamy sažo ras něščto, sčtož je hódre, so ho dale roščėri. Čsu to sčlowa duchowneho Le Seur. S mch to jene natwrtnjesh, so dyrbišch wučžisčene sčwėdomnje mēčž: čžesčch-iti wěšte tročžele w čžintěz na puču.

Le Seur pschewywošče jako kandidata na jenym kuble. Wón ham f tuteho sčwojeho čžaha tole sčpřijuje: „Mas popoldnju bėč žime rosmoňenje mo jenym prajdenju f sčjeni f Pl. mēč. Wječor wofoto 10 hodžim pschidžše sčluzobnik fe mni a sčželi, so mje trjeni f Pl. prvohčž ba, so bych ras do wulkeje sčtuy pschischof. Džěch hnydom. Tam stežesche sčjedžima trjeni a čžetny mi, kiž bėch tola žyle mlody kandidata: „Čsmy dženka pschi rosmoňuje psche wótra pschewžimo Wam byla, duž nočžy ho prjedy f mēru podacž, donič njehšym Waš wo wodacže pschjla!“

Le Seur pschě tam hščesče tole: „Pschi žiwjenju hainsteho mišchtra f Nothstřech dyrbjach ras w Berlinje wječor wo sčchěsčansčim towačtwoje mlodženzowu ewangelljaziju džerjecž. Pro-

ščah) je, kaj bčehmy to stoučeni, so by ho do teho se mnu modlił. Duž pohladny štutnje na mnje a rjetnu: „Zo dyrbju prjedy hiščejše nęšto dorjadowac! Sorjetah je nje runje jedyn mlody pachol wobelhał. Šchtož jemu prajah, njebđ s Lubosce. Dyrbju jeho prjedy hiščejše wo wodace prohycę, prjedy hačđ ho f tobn modlu!“ Zo prajiwšohi teptafche starz je swojeje drjewianeje nohu po sřhodže horje a cęmjejeche, taž be prajil. Wo tym pschidńie f wojehtym woblicńom saho.“

Na hamřnym měřnje namakladnym tež tole saphane: „Přehde stčani pschidńie be mni staršhi mužški a rjetnu: „Dyrbju ho nětko fterńie sprowjedac. Wo to pschod 40 lčtami wo wójnje 1870—71; tehdy hym towarščej 30 hřitwowo kradnył. Towarščy je potom podnył, jeho mjeno njewěm. Žeho pschibufnym njemóžu duž ničjo wotrnuac. Šsym mjes tym wjeřfche sumny ja dobre štuffi darowal. Zola, tał hujio hačđ čđu ho mobilč, štupa tutón mi hačđ dotal njewodaty hřęč pschede mnje!“ — Kello nusy by ho tutón smingl, wo kello rjetfche by jeho žiwje nje bylo, by-li — 40 lč prjedy ho sprowjedal!“

Zvrtef a řtat.

Štat malo maja sřchęčęńenje wjyche ja swoju zvrtef a jeje naležwojece a tak wjele zvrtehi njepręchęčęńfste stromy ja swoje naležwojece!! „Volfstřitřlicher Laienbund“ podawa mjes druhim seřehowaze liczby, kotrež hu jena wořebite rčęč hama saho.

Parteija komunifstow žada hebi wot swojich hobufstwow na wřstřch porjadnych danakch na j e b y n tydřeh tole: hobufstwow dawat na 1 tydřeh 0,70 hr., do fonda ja agitaziju 0,25 hr., do fonda ja nowiny 2,00 hr., do fonda ja wořby 5,00 hr., do porjadnikoweho fonda 2,50 hr. (hdyž mařđ 30 hr. a wjazy mřdy na dřeň), do fonda ja čęřtarřow 0,20 hr., do fonda ja wojozarje 0,50 hr. a hobotny nowinifš pienjes 1,50 hr. (i. r. kőzđu hobufstwow dyrbti kőzđu hobotu ři čęřřla „Čęřwoneje řhorboje“ kupicę ja dale wosřchęńenje; kőzbe čęřřlo pľacęi 0,50 hr.) To nětk sľeč hromadu! Malicęich 12,65 hr. Tute ma kőzđu hobufstaw komunifstifke stromy ja jedyn tydřeh ja wědy swojeje parteije wotebacę. A na tym niz dořę! Wōdla tutřch tydřehstřich danokow maju hiščejše męřpacńyche, kotrež ho jako wořebite dawki męřpacńije postaja. To hu: ja politifstřich jatřch 1,00 hr., podřel jeneho družřtwa 5 hr. (tuta liczba řořnje ho po dořhodach); hromadęnje ja čęřwonejnych wojozarow 15,00 hr. (taf bu to n. psřh. w januaru wot kőzđeho hobufstawa pľacęene); ja woteberanje nowinow 6,00 hr. Zo by po tutřym seřtajeńju na jedyn męřkaz bylo 27,00 hr. wjyche tydřehstřeho danarja, kotrež 12,65 hr. wučęńejeche.

Njewotwořna sozjademokratifka stromu žada hebi wot hobufstwow na jedyn męřkaz: jako hobufstawifš pschidńofč 1,50 hr., f wotpľacęńju woľbneho dolha 1,00 hr., ja nowy woľbny fond (na bęřklčtla) 0,50 hr., ja woteberanje nowinow (męřpacńije) 6,00 hr. Nimo teho ma tež tuta parteija hiščejše wořebite danawja. Wola komunifstifke parteije řmęřfste wučęńi taf řetny dawř hobufstawa ja parteiju wjřcho hromadęje 657,80 hr.

Š polnyu prawom ho praji, kał moža ho hobufstaw „řednocęńejřtwa laifow zvrtewo“ dlęč, řaplacęa swojeje 2 hr. ja řednocęńejřtwa lafo a taf ja řępsęje swojeje řchęčęńanjste zvrtewo! Štat moža tutej 2 hr. tež wotrřafčieč, so pschidńupijah jako hobufstaw f tutemu řjednocęńejřtww, kotrež ja twoju zvrtef a jeje prawu a taf tež ja tebe wuřtupuje?!

Njewěřtaj, so ja byęđ mam w tym, řchtož mojeho Wōtęa je?

Wě to wo wuelle wořadže f rowležanym wjeřfami. Šačę runje męřejche hobžim daloto hieč, pschidńadęjeje tola jemu taž druhu njedęelu starz kęřfchi. „Maš dachmoj řo řařo do rčęčow“, taf powjedla wořadny duchowny, „a rčęčamjo wo dořhım kęřfchazym pučęa i wo mlodřinje, kotrež wjazy kęřfchi njepręchđzje. Tu rjetny starz: „Řnjez duchowny, ja mnje je daloki kęřfchi pučę hujio jara wočęęęny a druhdy mřřhu hebi hiščejše njedęelu rano: Dęęřka to njeřořidęęch kęřfchi, njebudže čęi to možno! Ale hdyž je čęř tu a wem to smony tu hobžim prjedy řařwoneja, dyrbju tola hieč a du!“

Žedyn duchowny wě se swojeje wořady njedęo druge powjedacę, řchtož je jara řajimaze. Wōju ředřibwofčę bę řojka řbudřila, kotrež bę kőzđu raš tehdy kęřfchi, hdyž bę Wōži dom jara řpřofny. Wřchelach ho nad tym a wuprajčij nej tež raš tuto moje wjeřeje. Wona mi wotmolowio: „Řaj, načđ kęřfch duchowny je nam na pacęřfřej wučębe prajil, so dyrbim f tonu pomhacę, so byčhu tež te taf njeowanawe „hubjene njedęele“ řępe na Wōžich řřuřbach wopytane byle. (Š tym hu męńjene: 4. adwent, njedęela po hōdęoh, njedęela po Nowym řęče, njedęela po jnřach, njedęela do řwajatow atd., ja wřchelate wořady dyrbřich do nich tež licęięč „bęńnjaze abo bunjaze njedęele“ wotofo Wřchafa). „Duž hym“, tał řojka dale powjedacęche, „hebi řhubřta, řo čđu na kőzđej tajfe řhubjenej njedęeli kęřfchi hieč!“ — Štat by bylo, hdyž byčhu by w kőzđej wořadže hiščejše řu abo řanna namařali, řiž byčhu hebi tež nęřčto tajfe řubřili, hebi a druhim ř řohnowanju!?

Šamřnym duchowny wě tež seřehowaze powjedacę: „Mařřa řřilčtna holečta bę nam wubęřęala; moja řona ju pľyřacę; pschđ tym pschidńeč f zvrtehi, kotrež bę čęřęńija dia wočęńijena. Nims pohladawřchi, wuřlada, řo na řřhodęęřakch wotarja ředęęřčtaj našęa dęwocęčęřa a jedyn f jeje runofarřch towarščchow. Čęřęřčtaj „kęřfch“ a řpřewořčtaj: „Wubę řęju, my hny tu!“ Węřčtaj wōbaj dobřaj řpřewarjaj a mořęřčtaj hįžo wřchelate węřzi; wořebje bę našęa holečta wot řřubńoneje wōřę možne kuffi nawuřfno, jenož niz žane nabęžne, kaž ho to taf na řařach a řejwanřřich řubjad řpřewaja. „A tola, tam w Wōžim domje řpřewořčtaj: „Wubę řęju, my hny tu!“ a niz žanu teřtu řřupow, řwōřnu řřučęř, tam řpřewořčtaj jedyn f řřch naboru wōřę řpřewow, f kotrežđ řič hiščejše wjele njemořęřčtaj, njes tym so f řřch řwōřtřch řič hįžo wjazy řřuřchalej a nawuřfnej bęřčtaj. Węđęęřčtaj a řačęwawořčtaj, řo na tutřym měřnje ho řřuřřa řpřewacę řjany řpřew, wot macęřti nawučęęny.“

Š bliffa a ř daloka.

W Wudysřinje wotmeje, kaž hįžo napřomnjene, řerbřta přebřřta řonferenca řřmōřfč. 6. oktobra, popoldńju w 3 hodę. w Šęřbřřim Domje swoju Mřchalfřu řřromadřřřnu. Nad nim řmęřa řo duchowni nětko řřonęńeje wōřřidęęč wo wuřzy nřřřym řpřařęńju nowyř řerbřřich řpřewořřřich; řewoř mořlo řo řtač, řo je nęčęřřijuh nařab wosřchędaty a řanyř nowyř niz hotořwyř. Nimo teho ma ho tež řpřařęnje řewořřřtwa tuteřo njedęęřřřęcho řopęęřka dorjadowacę.

W Wudysřinje řřwęcęřchju katholicřo niz jeno Wuřřzy ale řęleje Šařfje njedęęe, 18. řeptembra řařo wořebity řwōđęęř. Dřeň 26. junija bę řačęńarčow řřwęcęřčio jubilej řwōđęęeh 700 řčtneho wořřtačęa. Na hamřnym dři ju pschęs japořřtōřřęho nunzia arcybřřřkopa Pařelli řřowarřarjadowanje břřřpřřtwa Mřřch-

njarsteho wojsowjenju. Noweho wyschšeho pastyrja tuteho biskopstwa wiačuq něšto katolikojzo 18. septembra do Budyšćina, dr. pbil. et theol. Kšhefcjan Schreiber bu sa biskopa sapokasany. A njebjeła 25. septembra, abo lěpje, te 3 dny 24., 25. a 26. septembra běchu sa katolikow jedyň tšezj wošćejowjebje. Šjěš katolikow wotně ho w Budyšćinje, a to tšezj, hdyž je był přeni w Trajbňanach a družij w Bisku. Tute tšj pobeňžjenja njechu jenož něšto wošćebite sa katolikow, ně runje ta ja naš ewangelstički, a to najprjedy teho dla, so byčmy na katolickim houbšćejčanami wostlabati jedyň doby w slawny pšichřad, tak měli tež my ja swoju wěž, ja swoju xrystja tšezj a wojowacj a džekacj a woprowacj a ho swarnje a hwerenje k njej wustawacj. Na tutym niczo njepršćeněm, hdyž k tomu abo k tamnemu prajičij: haj, ale to je po katoliku! Wo to dže, hač woi we tym swojim hwerenje k swojemu steja. A kak mohł ty to šapřečj? To je to jene! To družje je to, so my ewangelstjy bebi teho wědomni byč dyrčimy, so my hwojeje ewangelstje zyrkwoje prawo a wobšćenje tež šćitacj mamy pšjed wšćem, šćoz pšćejšćino njeje steji a wustupuje a taz tež pšćejšćo ROME. Rom njeje hwoje prawo, kotrej pšćem 400 lětami je wšćemi mozami a přebkani šajupowacše, jenje šćitčejšć, je wjele bále to behu tutych 400 lět wšće čjnišć, so by hwoje přebawšće mozy wrěčo dobył. So bu Wišćjanstje biskopstwa šajo šarjadowane, je jedyň tajki dalšiki, nowy postup Roma a to tón raz w našej domišnje šamej! Wly šćolumimy radčej našćich katolikow na tym, so šajo hwojeho biskopa dostach, my dyrčimy pał tež šćolumicj, so ho hišćeje ničtón na tym šraduje. Rom, a to teho dla, so je šajo we ewangelstkim kraju tajki postup čjnišć, haj niz jeno we ewangelstkim kraju, ně, w kraju teho šekarja dra. M. Lutthera. A j tutym steji nam Rom jako njepršćejel napřćejšćo a my mamy jako hwereni ewangelstjy jemu napřćejšćo stačj j dróniu Lutthera. J tym ewangelstionu, na kotrjž ho jenož šćozamny, a j tym wustawčom jeho wušćeho šćewa: Jedyň wjerdy hřod te našć Wšć ham! jón sa hwoi šćew a ja hwoje byče a žiwjenje čjino wošćebe tež j tym wušćewčaznym wustawčom: „To šćowo dyrčja wušćajće a žan'ho džata dostach!“ Tole dyrčja ewangelstjy šćhefcjenjo tež našćoje Łužstjy wjedžecj, a wjedžecj, so tu dwojake džělčej maja: našćich katolickich houbšćejčanow našćoje domišny a Rom a wšćich, šćoz j jeho šabanjenji a čjintami šćiwjeje hewal a tu w Šćfkej. Katolikojzo swojaja ho we wěžach zyrkwo do šćednocjěšćowu a towaršćowu. Duž tež nječ hū ewangelstjy šćowani do tajšćich, tšj sa ewangelstwu wěru tu hū; je to jene „Gustaf Adolffje towaršćow“, kotrjž ma tam hwoje džělo, hdyž je ewangelstjy rospřćoheni mjěš katolikami; a to, „Ewangelstiči šćiwaj“, kotrjž ma tam hwoje džělo, hdyž Rom jako pšćejšćiwit a wojowacj pšćejšćino ewangelstje zyrkwo wustupi. — Š tym njeje a njebyrbi byč šamjčćane a šawbžete, so naš ewangelstički šćhefcjanow šćednocja j katolickimi šćhefcjanami tón wušći, wjele, haj na wšćem pošćebku wšćo wobpšćimazaj šćiwaj šćhefcjanstje wěry, te kotrjž ho katolik taz ewangelst wustawaj j šćjomi aršćimami šćhefcjanstje wěry; ně, wono dyrbi runje we tutym šćiwku wuprajene byč, so ewangelstjy j katolikami w tutym jenym šćiwku steja muž pšći muž pšćejšćino wšćem njepršćejšćelam a pšćejšćiwitkam šćhefcjanstje wěry, nječ pšćitubu j wotšćaj šćjedja, a so tu my ewangelstjy šćhefcjenjo ho nočžemy a njebyrčimy bačj pšćetřćejčej wo katolicki! — — Šdyž we tutym šćiwku „Gustaf Adolffje towaršćow“ našćomimym, nočžemy njeuprajene wostajće, so drje šapokšćanj wu tutej wěžy, w Šćeršćich Nowinach čjo. 222, me wjele prawo dam, niz pał w tym, to měšo „Gustaf Adolffje towaršćow“ tón nadław, ho we ewangelstički krajač wo to šćaracj, so ho ewangelstka wučěba me te a tej rěčj wučej. To rěka, měščecj; ně: hwoje k hwojemu!

So ho ewangelstka wučěba ewangelstkim džěčom w rěčj pobawa, tole bebi wudobycj, je wěž ewangelsteho šćeršćeho luda jako tajčeho, pšćede wšćem pał wěž, prawo, hwojata pšćihřćušćnošć staršćich, wošćebe pod nowym demokratišćim wobšćejšćem, „Gustaf Adolffje towaršćow“ ma wot wšćeho šćowajka a taz džěňka niz mjenje tón nadaw, tam ho ja ewangelstički šćaracj, hdyž hū mjěš katolikami rospřćoheni. A wono ma na tym čjiničj dočej a dočjiničj njemōže! — Ale, tak dža by bebi něšto družje: Towaršćow staršćich hjeje nicez nješate wozaj; něšto podobne a tola něšto družje njed wustawja ewangelstjy Šćeršćo woběju Łužstjow, jeno towaršćow, kotrjž sa to wustupuje, so ho ewangelstka wučěba ma Šćerbam w šćeršćej rěčj wudželowacj; hnadž wohli to towaršćow wšćomnimo jenožo šćowneho šćeršćeho ewangelsteho wučerja, mjenowacj „Šćiwčowu towaršćow“. Abo hišćeje něšto: By tež mjōžo bylo, tuto towaršćow na šćeršćim šćozku šćowicj; towaršćow šćhefcjanstički Šćerbow woběju Łužstjow, j tym nadawčom sa to šćacj, so ho šćhefcjanstka wučěba Šćerbam w šćeršćej rěčj postčćeja, tak bydu Šćerbo tež raz we jenej družej hāč jenož narobnej wěžy, a to wěšće tež ja jenožo šćeršćo-nacijonalneho niz mjenje wāžnej, hromabn šćaki a wojowacj: katolickj a ewangelstjy! —

— „Rn“. Šdyž ho hišćeje ras k tomu wōčjimy, šćoz tydžnja a pšćed dwimaj njebželomaj pšćamym wo tym, so měli katarjo tón rjany nadaw, je žohowanach pošćebnič žujow žohowanaje wušćewacj, čjiničy to džěňka j tym pokasom na katarjow šćeršćeršćeho wotrčěja. Woni su, jeli so ho njemyšlimy, 250 šćenturjow bėrnow darmo sa šćudych a potřćebnych pšćiwčakajali a ho na to šćowajali, so žply wotrčej j bėrnami po pšćiwčeršćach placjijnach katarjow. Potajtim, čjē njewšćat njebydymy w našej hewat ał wšćowanaje Łužstjy wozaj byli; hnadž hmy čjē na družim měšnje. Šdyž budžemy pošćebni, njebudž to žaneje šćawu, šćerje něšto družje. Tola šćawu dla to tež do žyla čjiničj nočžemy! (Pšćirunaj „Šćeršćte Nowiny“ čjělo 225.)

— W **Opwajće** je ho wulle nješobje šćalo pšćes rošćubnjeje w jnej šćabrij. Wšću džaj njeje ta wulle a wobšćeršće, kaž bu to přćenje dny po tym tež pšćes nowiny rošćčćeršćan, šćamjěňšća niz w tym, šćoz bu wo žiwiczeny čjłowišćich žiwiczenach prajene. Je j towaršćowanaju, so ho tež pšći tajkim wobšćeršćym nješobu taz pšćehněta a wopacjne powjčej rošćčćeršćeju a wošćebe, so je ho to tu pšćes wšćě mjōže nowiny šćalo. Šćrach a šćihł tyč, tšj maja pšćiwčimych pošća, ho jeno pomjčći. — Še wšćech šćowčim šćemje pšćihšćabjeja šćowa džělbracjja a hřěđi pomozu. Tež pola naš ho wěšće tajke šćarjaduja a drje ho šćy šćō šćarjetnje, pomhacj a došćow čjiničj.

K rospominanju.

Ty pšćataje, hdyž na hřěđ šćajupi,
Wšćech šćew pał wšćajće čje pošćy džata;
D nječ, hdyž hmyrčej čje wšćo šćanděi
Šćo wšćō rōt hřěwa, mjēs tym so wšćo pšća.

*
*
*
Wšćh do njebja ho namačacj,
Šćo šćemje mjōžčj lošćo šćacj.

— **Šćitowanje.** W w Š. ja 20. p. Tr. — R. w B. ja 21. p. Tr.

Šćamoliwty redaktor: šćarč Wyracj ał Wšćajćacj.
Čjěčćej a wšćab: Šćmolerjy hrišćijćhefcjenija, šćap. drčćiwu
j wšćimj. ruf. w Budyšćinje.

Sy-li spěwał,
Plnje džěłat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłat,
Wšědne dny;
Džěł pak swjatj,
Dušj datj,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čj křnana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Křž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Šserbske njedžělske lopjeno.

Wudawa ho kóždu hobotu w Šsmolerčej knihčičkšćekšćeni w Wudysčujnje a plačej šchwórtlěšćeni 2.— hr. š porton.

20. njedž. po swj. Trojizb.

Serženje swj. Lutajša 13. 6.—9.

Čzaj plodow je nimu a njeraje wjazy dolho, dha ju šćitomy a kefti tež hišćeje swoju pošćednju puchu šhubite. Ale čzaj njeje podaruno byt. Nješćmju podaruno won šćili, šo bndšmju pola wobhladali, šćmju namakali, šćhžž šćmju wočzajawali, šćmju žnjeji: semja dawajšće hwoje plody. Ak šćiji to š nami? Šćmju tež my plody pšćinjěšći? Šćdy by tón šćmjes pšćišćišeł. kotremuz ključa wšćišto, kotreuz njeje jenož šćitomy, ale tež čłowšćtu wutrobu pšćižł, šćdy by wón pšćišćišeł a čzaj plody wót nešć mječ? mšćli my pšćjed nim wobčaje? hujbjeny šćitomy ma hžžo ja naš šćitomy napohlad, čzjm bšće je to čłowšćtel we hwoje šćmšćitowancej šćudobje.

„Nědu čłowšćtel mječšće šćigowj šćitomy, šćiz bšćešće šćečšćepjenty w jeho winizj.“ Zito šćlowo naš na nošće polowajšće a na to dopomni, tak hujšo šćmju jón šćipomni. Winiza, w kotreuz šćy šćečšćepjenty, je tšćož šćaršćišćištł donu, twojša narodnja wješ, narodne mšćto, winiza je šćhula a zyrke. Do tajšćeje semje Wóh tebjšće jato šćigowj šćitomy šćapšćodžł, šćo by ty rošćł. Šćdže je pšćod šćaršćišćištšćo doma. Šćdže šću nanowšće a mačšćejšće napšćominajša, šćdže šću te šćhule? Šćdže šću dobre šćamysłke, kotreuz mječšće we wutrobje, jato ty šć zyrkšćowje šćašo domoj džěšće? Něšćotreho je nadžšćija šćebala, wšća wošćlabny, njewšćera rošćšćejšće, lubošćž šćo šćhubi, modłšćitwa wuwšćoštanjšće. Dwoje plody dyršćja bžžž: Lubošćž, wječšćelšćejšće, mšćr, šćečšćepłšćowšćž, lubošćmješćž, dobroczšćiwšćejšće, wšća, čšćiškšćowšćejšće, pšćožšćiwšćejšće. Wóh pyta plody na tebi.

„Šćlaj, ja šćm tšći lšćta pšćiškšćišeł a plody pytal na tym šćigowšću a ničšće njenanakali, poručaj jón, šćhto wón semja šća-

džšćowa?“ Zahrodnił pak prošćšćejšće: „Šćenje, wšćotaj jón hišćejšće to lšćto, hačž jón wobšćopam a wšćohnju, šćdy by wón čzaj plody pšćinjěšći.“ Že hlóš wulkeho, šćmšćitneho wušćiškšćeho mšćšćitka, kotreuz je šća šćwój lud šćo modłł, tež jato jeho wšćopšćejšći, tež jato jeho šćačšćižny. Wón je tež ja Wšćtra prošćł, šćo by jeho wšća njepšćeštala, modłšćejšće šćo tež ja šćwójšć mšćdžrjow. Wón je, kotreuz praji tež jato twój a wój Šćobžnit: wšćotaj jón hišćejšće to lšćto. Wón pyta plody, došćelšć pak je njenanaka, čzje wón nam pomhajšć, naš trošćšćowajšć a pošćylničž. Mječšće šć tšćemu hišćejšće pšćšće pošćžšće, šćo na šćwójw wutrobu dyršćiškšć a prajšćiškšć: Wšćo, budž mi hřšćšćitke hnadny. „Wšćotaj jón hišćejšće to lšćto“, w tym ležł wšćotmšćowanjšće na prajšćenje, kotreuz da šćo pšćšćezšće šćašo hšćižšćejšće: Čšćehodla šćemju čłowšćejšće w hwočšće šćo tak derje džje? To šć teho pšćižšćidžšće, došćelšć tón šćmjes je prošćł: wšćotaj jeho hišćejšće! Runje wšćes to, šćo tamnyju šćo pšćšćezšće lšćpje džje hačž došćmju a šćprawnym, čzje Wóh jim hišćejšće raš šćačšćuwajšć dačž, šćo wón lubošćž je, wón čzje w jich wutrobach džšćakowšćowšćejšće a wšćm šćubžšćejšće. Čšćehodla njedyršćimju šćo rošćšćnšćemajšć, hšćuz naššć Wóh tak hnadny je, ale dyršćimju jšćemu šćo džšćakowajšć. A čšćehodla džje šćo nam hišćejšće tak derje? Njšćemju lšćpšćižł hačž drušćy, šćmju hnadny hwojšćemu Wóhu we wšćšćem wšće wjazy wšćnowšćejšće hačž drušćy. A tola je naššć Wóh tak šćmšćitny a hnadny: Wšćotaj jeho hišćejšće to lšćto!

Čšćežšće šćamšćowanjšće pak ležł na kšćždej dušći, kotraž ma jeho hnadžšće hwoje žšćowanjšće šćo džšćakowajšć. Naššć křšćes njepšćoprošćł: wšćotaj jón wšćejšćnje. Wón praji: wšćotaj jón hišćejšće to lšćto, hačž jón wobšćopam a wšćohnju, šćdy by wón čzaj plody pšćinjěšći; ješćł šćo njepšćiškšćejšće, dha wšćotam jón poručaj.

Šćnadny čzaj ma raš šćwój šćónž. Šćobžnja poruštanjša nje-

byrbi pač pšehzo hodžina hmjerce bječ. Bjele dušehov murtje hižo pšeh konzom, njemžja wjaqy ho wodlicy ani ho dšakowacz, njemžja wjaqy wtericz, ni ho domericz. Wóh tón Kriješ je jich f winizy won ešijnof, je jich porubaf. Sa Woša nješju ničžo hódni. Nješju wodjetj, sčotž f jich mēru sluzi, nješju ešaj pšínati, hōžej buchu donapytani.

Tón Kriješ ešata, hačž ešžemy pldy pšhinjeječ. Šišeče njeje piče pošđe fa tebe, munož hroju dušow, tón Kriješ ešž tebi pšči tyn pomhacz. Ruznje wo šhory šchom jahrodni ho stara. Njech ho njemiznje našej ešaj kminofeže njemuznitnje, njech njebudže ničtón wot naš porubam! Tehodla daj Woženn, duchu wo šwojej wutrobje rum, potom budječ dobrý šchom, kž pšhinješe hwoje dobre pldy. Potom njebudže Wóh tebe porubacz ale budže tebi njebeješe durje wotewriez a k tebi prajicz: „Dži nuts twojeho Kriješa wjehelofešči.“ Samjei.

Š bliska a f dalosa.

Š **Walešehž.** Wažny džen bēše šatidžena pōndžela fa našču wožadú, hōžej nowe swony dostachny, kiz chedža nam po starim dobrim porjedje hwoje „Pomhaz Wóh“ fa tōžbu džen rano, pšchopidniju a wješzor pšchuwotacz, kaž naš hwiaju džen hwojatōžnje do Wožeho doma wodžicz. Tule nješelju pšenu tōžč! Wošehje našča wohada je je f rabofču witala, kiz 1913 halle nowe swony dostawšija, je 1917 hačž do jehowo swona, teho najmjeršehžo, pšehes mošnu šhubi. Kaž rjany džen bēšeh, hōžej f nam pšchitōžehču, f jentym našim dešehčom drje domadypylany, hewaf pač šlončny. Tak njech nowe wašne šynti derje poradžehych wošafnych Wožich šhewšow něšto naš f šlonzu wotajaja. Ka to dopominajja jich napišma. Wa wulkin steji „Češez budž Wožu we wšhofotješči“, na šhewim f depumizječu na lětu 1521 a Lutherowje šhewčehje fa hrowobu hrowodnija a Wože šlowo me Wormsu, fa kōreč je wojowaf, kiz je šašo wobzyrožene, špōczaf Lutherowjeju šhewšuhow: „Šdžerž, Kriješ, nam tón hnadny mer!“ „Šdžerž, Kriješ, hwoje šlowo nam“ a na mašny: „Žiwych wolam mormych hebi.“ Wošeršehše h.owo a to jeme wot šhewneho swona wo Wožim šwoje steji herbžny do broušy šatšōžene a late. Wóh daj, so by ho wšchitfo k jeho ešehčej radžito a našča wošaba Lutheru špewy, wtericz a šhrowowacz šhewšahata, hōžž jeje swony džeja. Njech herbšfa wošaba je wšchēnu šlawami ho wolacz da jato živa po duchu a ho wšchitzy lubija, so by se hujertnym hrowom wšehčy tych lubowanych pšchi šynudch hrowowu wo nadžiji f mērej pšehowōžiči. Žyla wošaba bēše hebi džen poškewčehja fa hrowedžet šej šejnita, šchufste džečji kaž midžina, towaršitwa a drny wšowladni. We rjanyh ešaju hwoje pošabane swony wupyšehene pšehes ešehne wrota he šuchžinjantehšo šafantšehča pšehowōžehče. Šod šynkom šhewšuhče f pšehowōžehčiom pošafuimlow ho hwojatōžehčej wotmē. Poškewčehje f. šaraf Mikela f nēnišej a šehšitej rēču šejini, bješ tyn ho špewočšifi šehšehany šhōr pod wodčehčiom f. šantora Šehžy poškewčehčiom nēnišfu a šehšifu ariju pšehednješe. Wješzor pōndžetu hižo dasche pšeni tōžč f wješelju poškewčehčiom ešiste, rjane šynti h wšehčez. Njech něšt Wóh šwojehšo dušča dawo, so byle a wošta ešehžo šhychani a wobkedžehowani hrowōžkojo, kiz chedža bješe njebejekami a šewnu wšajajo šehšifi narod do njebešehšo žiwjenja a wošža pomhacz poškewčehowacz.

Džehšantse šhromadžijnij fa Lužiju wotmēja, ho tutón a pšchidnony wōžer: a to fa Žitawšfi wotries pōndžetu, 10. oktobra, w Žitawacz, depōndžija ½11 hōžž, fa Lubiššfi wotries woturu 11. oktobra, depōndžija ¼9 hōžž, w šeminaru w Lubiju, fa Kamjeničanšfi wotries pōndžetu 17. oktobra, ¼9 hōžž, we „Štotej hrowēžje“ a fa Budyššfi wotries woturu 18. oktobra,

depōndžija w 9 hōžž, w krajnoštatškim šeminaru. Žednacž budže ho wošehje wo šawježehje noweho wožadneho šarjawanja, tuto byrbi fa pšchidnony ešaj šatōž wožadneho ešijnenja a do žyla žiwjenja krajnje žrtwje bječ. Wono pšchinježe pšehede wšchēm pšehemēženje do wožadow, kotrež wjaž hačž 2000 dušehow lējaz; w tutych na ho wožadna rada woticz a f tuteje žrtwine pšehēbješehčestwo. Šižo tuteho prašehnja dla je mufne, so ho žrtwini pšehēbješehčerjo na džehšantšich šhromadžijnach w bohatej lēčžje wodžžela. Nimo žrtwinih pšehēbješehčerjow može pat teč tōžbu wožadnu šhromadžijnij wopytacz, a to ho njech stanje, so byču wšchē šite prašehnja ešim bóte do wožadnych pšchidšeh a hōbudžeharje šubdžije. Nimo teho budže pšehednošof wo wašchiju šhwenjenja: „Kažtu rēčž byrčja našeh swony rēčehčž?“ Žehorunja budže ho wo wšchelanškim druhim rēčehčž.

Šehšifa pšehšafša konferenja bē hwoje Michašše poškewčehje wot šchuwōrtka na šhewbu, 5. oktobra, pšehopolōžita, dotelž bē hāmžny džen depōndžiju najmšita šhromadžijna Wacžizy Šehšihjeje. Wo poškewčehju pšehšafšeh konferenzy, kotraž ho depōndžija w Šehšifim donje wotmē, pobany w pšchidnonyh ešihle něšto drobnišehšo kaž teč je šhromadžijnij Wacžizy Šehšihjeje.

W **Tradžanach** pšchitōžje mačž 12 lētnje šchulekci f direktorj šchule a wōbežehje ho pola njeha na jenu wučešku, so je ju pšehed žylej šchulstij rjadowniju wohanita. Wučehka bu pšehed direktora žadana. Tu šhew, šchjo je byrčbaja šhuzjež. Woprašča ho žony, kotraž bē hižo pšehed lētom hwoju hōžžu f nabožehšo rosumožehowanja wšafca, šdy a šaf je ju to wohanšifca, hōžž tula ničo wo tyn njemē: „Waj!“ rjenu žōnšta, „Wu šehje wo šchuli špew špewacz daša a nje f nim hama, fa tola rēka: „Die falschen Götter macht zum Spott!“ (šhewšuh: „Šei Lob und Ehr dem höchsten Gott.“ w šehšifich špewočšich šhewšuh 32: „Wudž ešehčej a šhwalba wjerčehneim!“ „Šo.“ žōnšta rjenu, „njemōžju hebi šuhčez dačji!“ — Žōnšta rēšafšeh njemuzžy „Šōy.“ — Šchto to něšto f temu prajicz? —

W **Bremenje** bē ho njedavno wučešf „Biblistisch towaršiwow“ šehšoh. Nimalo wšchē bibliste towaršitwa Nēnišehje bēču tam šastupjene. Žene wobšantšehje wučešfca njech je wšchēm tu šhewene, dotelž wažne a wšehšehaje: W šepemberu pšchidnonyh lēta 1922 budže po žymu šraju woprašchitowony bibliste hrowedžen hrowčehny.

Zurfej a štat.

W Šera bē „šhrowobnoduchowne šhewčehčestwo (Freigeister Vereinigung)“, f kotrehž wōžerjom je šohalbewotratišfi wučešf Žugmann, gmejnišfej radže namjet pšehedpolōžito, w kotrymž he bi šabadžeh, so by gmejniša roba šawježehje tat mjenowanaje „šurwendy šafafšaja. Šurwendy mašch na pšch. w Lubiju a Budyšehinje a šhradž hižo škladnošeh nēš, jeje nabožne špewy hujčehčez. Šačž ranje maja něšt šohališhwo w gmejnišfej radže mašu wješchšini, bu namjet wotpošafani, šamo njewotwōžhny šohaldemokrata bē fa wotpošafanje, kaž drje prajehče, tehodla, so mošt tōžbu po hwojim wašchiju šbōžny bječ, tola woprawdžiti pšchidžina teho, so ho namjet wotpošafca, je to špōštracje byfo, so jara wulki džel wošhredšitwa mēša žrtwinih žynšehny. Š tat šhineža nēšt hižo špewy šurwendy pšehes hašy mēša Šera. — Wšifoh Korum-Trieršfi je ho šlawje pšehedno hrowčehšchulki wuprajij; mješ druhim nēžhje tat: „Šanenum katolšim nanej a žanej katolšej mačerji njeje dowolene, so hwoje džečji f katolšeh šchule wōmfje, so by je do hrowčehšchule dowjedč. Ešini pač tola šchō šhinač, tón šejini ho wēfo njehōžny a šostanjanje hwojehšo šaframenta, dotelž ho njehwēny wopōtaje pšehčestwo temu,

štoz je najhvojejišče žadanje Khrystusa a jeho žvetroje. Nje-
bajeje ho sašepičj pšehs to njeno: „švėtašchula“ (Weltlich-
Schule)! Esu jo je samjšom taš volili. — Žyle njesafostite
je nimo teho to spocžinanje, do wudacja wulfostatneho šchulsteho
šafonja hižo švėtašchule šafosowacj, tuto spocžinanje je pšehčej-
mo wulfostatnej wustarowe.“ —

Wóh, našch Knjes je našcha móz a šyknosčj našch troscht a nadžija!

Šlós: Je Wóh mój pšehčesl a mnje.

Čšto, wutroba ho rudjšič,
Čži šrudžba njepomha —
Eso jeno pravje šrudjšič,
Šdyž je to — pošuta! —
Wšchón šchizj, wšchu tvoju šrudžbu,
Woh ham čši položaj!
Dal je nam krašnu wucžbu,
Na pučj do — žiwjenja!
Eso njetyšch, dušcha špróžna,
Iwač jenož na Woha!
Sa tebe bje wóžna
Ta šmilna wutroba!
Wóh njemopuščeji teho
Kiz žem' ho dowėri!
Čje wumóže wot šeho
We šwojej hodžinje.
Šdyž wšcho šle tebe žima.
Čje tyšchi hubjenitoo,
Dha tola tu móz nima
So by eže škalyo,
Iwój Šbóžnik tebe widži,
Šdyž pšáčješch, žaruješch —
Eso t tebi j hnadu bliži,
Šdyž jenož t njemu džesč.
Wšchu starošč, čjeju, nufu,
Kščizj, bolosč, šrudobu,
Tu dušchu špróžnu, šhubu,
Tu šyštnu wutrobu,
Wšcho nješ a wustorž Wohu,
We špravnej woblitwi,
Esej wuprosčj pomoz notnu,
Wóh proštny wuššlyšči!
D pščestari, šyšly ronicj,
We šwojej šrudobj
W'džesč Wóžu pomoz šhontej,
Ešy živy we wėri!
Naš wjedže živa wėra,
Do krašnoj dobyča,
A Jesuškoma šwėra,
Do wėcznoh' žiwjenja!
Eso poručj Wóžu šwėru!
Woh' lubuj j wutrobu,
D njerudj ho pšehs mėru
We čježim čjepjenju —
Tak wulla nufa njeje
Naž wšchomóžny Wóh
Wšcho čžini t tobu berje
Šdyž t njemu modlitjč ho.
Ach poručj Wóžu šwėru,
Wšchón šwój šchizj, šrudobu,

A j nješhabatej wėru
Wėž t njemu dowėru.
Wóh Wóžj je našcha pomoz!
Da štruchlym šhroblinosčj,
Naš je wščeje nufu wumóž
W'dže Wóža wšchomóž!
Wóh žanoh' njemopuščeji,
Kiz twari na njeho,
Nam hřečow ščirafu špuchčej,
Dla Ššyna šwojeho.
Čštož we wėri' Woh' pošyšch,
Wot njeho dostanjesch,
Šdyž wutrobi Woh' nošyšch,
Woh' hnadži wostanjesch.
Iwač, ščehčesjjanika dušcha,
Na Woha wječšchneho!
To t Žeho čješči šhulšcha,
So na njoh' twarišch wšcho,
Wudj jeno čžaka t Wohu,
Wón pšchindje j pomoz!
Wėr jeno Žeho šlowu,
Žom' podaj wutrobu.
Ta wėczna luboščj Wóža,
K nam hlada j njebeškom!
To žorlo wšchego šboža
Čhze wumóž hřečšuitot!
Wóh nad nami ho šmili
We šwojej lubošči
Troscht, mėr nam šobu dželi,
Wšchčch šrudnyh trojekeli!
We Jesuškowym njeni
Prošč Woha t čjšchini.
Čži bužba wuššlyšcheni,
Kiz wėrja woprandži.
Ešny j Wohom šjednocžent
Dha džemy t šbóžnosčji!
Wóh wšcho šle wustorženi
We špravnej wutrobi.
Štwwó wutrobu nam notnu,
Daj šwajatoh' Duča nam,
Žón wjedž naš pravu dróžu,
Do Wóžič njebešj ham,
Tam dušcha pšchindj šej žada,
Pšehs Knjesa Jesuša,
Žu živi Žeho huada,
We nim wšcho wėcznje ma.
D dušcha, t nječju hladaj,
Tam je twój wóžny dom,
E te j žyšly dom hieč žabaj,
Sa šwojim Jesu:om.
D wostan jeno šwėrna,
Tu w šemškim bėdženju,
Knjes Jesuš šerčasta mėra,
Čži pomha t dobyčju.
Wóh Knjes je našcha šyknosčj,
Našch troscht a nadžija!
Nam Wóža wulla šmilnosč.
W'dže pomhačj j hubjenstwa —
D wšchomóžny Wóž,
Eso tebe džeržimy,
Ešy našche wėczne šbož,
Čje wėcznje šhwalimy!

Dny motebjeraju.

Léčjo je ho wotkhalo, našyma tu je, haj šyma je hižo přenich pohlów pohlafa, so njebychymy posabyli, so wona, ta šymna šyma, pschikbadža, so by swoje knještwo naitupila. Wotkach wobleka ho pschitoba pschynu, pišaruu, we wšěch móžnych barbach ho špobaluu drahtu, tak w šatrobach, na polach a wučach a w šěbach. Našyma wufonja swoje wotšbožaje džela: dawta dostawnejš ploadam našymšim, so buchu cšlowještoja a stót něšt tuteho žinjenja potřebnoteš. Čžim bóle našyma to dofonja, čžim bóle krótti bywa tón čas, so Bože hlónčžo jej hwěči: pofžiščo šlbadža, přejdy ho šlowa: Dny motebjeraju!

Wšes ličeje schowowu to huchu schumi. Powětr čžejnje tak pšes halošy a halešči, jako by čžy! to abo tamne hovu wšacž, a hlaj, u njeje tež hižo něšto hovu, něšto brunu a žolte a jelene — a tam leži to něšto: ličeje pada! Čžlowjeť krocži hjes myšlow pšes nje; wone, se wotemrěwaze ličeje, wola f wotemrěwazym hlošom, tola čžlowjeť nješlyšči rečž ličžita padazeho; jeho noha tepa jo k semu — a čžlowjeť krocži dale hiwž puečž, hordy to knjes teje senje, tola: Dny tola motebjeraju!

Ličžit f ličžitow: pada a pada. Radže čži jene na ruku runje. Wóčžto tmoje hlaba a hlaba. —

Kaž jo by ho wilo pod pasorami knjereče, tak fšchepoze a dyrtoze čži na ružu. To njemóžesč hlaf, hačž prajice: „Zastajeće ras a dajeje pofoj!“ swojim myšlam; kotrež knadž runje woblečžaju te fenti, kotrež pobražowachu so wšědně hšeb a ho dopuščiče njedachu, njech pšewoze šašo wot přědta a jesady šapocža, swojim myšlam, kotrež knadž runje na wulku dai njeshuju te modre a brunu šelčerjertki papjerica a ho prašchaju, kaž by ša nje najošetku dau dostawal, daworjertk pač njemjenje dawta wot nich nošni. A ty pofajta a hladasche a ho dohlaba, so to tam na rukawje wotras, wěrnju wotras, a to wěrnju wotras žinjenja, fakhadžezeho, wotemrěwazeho žinjenja a tak tež swojeho žiwječeja. Tež w našim žinjenju čas, hšěž f pohšebnami mozami to wšcho f dostawjenju čžeri, hšěž ho hiščeje ras wšcho to rjanej, pofnoi psche pofasuju. Léta leča, léta pofne mozaj a šfufalowanja běchu ta a šu nimo, a mozaj wotebjeraju a tu je našyma — a jenož jedyn wě, hačž šyma daloto abo hižo blifš, Wšh knjes to wě! To jene něšto wěšch: Dny motebjeraju!

Kaž knjertmch wodych dawta to wšandšom. Čžim šchož čžesč, ničžo čži njepomaja, dyrbešch pschidadž tola, so šady wšeho, šchož žiwe, tola — knjereč. A tuta knjereč praji ras tež tež: „Pšó! Tmoje dny šu domotebjerake!“

Wto to ho jenož jedta, tak by f tutym, šchož pscheměnič njemóžesč, pšes jene pschidžesč, tak pšes jene pschidžesč f tej myšlu, jo tež ty šaržesč. Š ranja šen je šafinčaz šberušč, kotryž čži špěwa špěw luteho želenja a čže pohnuwa, so by šcho: nimo teho, šchož hwěť, došelž to ničžo, wšcho ničžo. Wudšifšio jón špěwaja a čheja tak pschekrašnjeja a wšhwječičej wotebjeraje dny cšlowšeho žiwjenjo, čheja tak trosčtowacž, hšož mozaj wotebjeraju. A f našich wječornych ludow špěwa tón a tamny hovu tutón špěw, šapadnyšofš do šonow, kotrež budu šonjene w šonow pofnym ranšchim asifim kraju. Ničžo to wšcho, ničžo! Ša naš ty w našim kraju a čžahu wšěč tajte myšličiči a šony Buddhišew a pofodnyšch drušičič ničžo, hižo teho bla ničžo, došelž našč kraj niz pschitowawny ša tajte a tajšič ale ša lute dželo a lutu próžu!

A tola: Š ranja pschikbadža hwětko! Tón mišcht f Nazaretha pschijenje wumóženje f teho čžěmneho, šchož wozžerwa wotebjeranje a wotemrěwanje teho, šchož cšlowške. Wšn ša čžeri potajnu a šjanow boješč, kotraž kaž čžěmnota pschitrywa

wotebjerazy žiwjenjadšej čžlowjeťa. A tak by wón tón wěrnj, tón prawy mišcht zyleho cšlowještwa, — došelž je tón knjes teho žinjenja hameho! Šbžny tón cšlowjeť, tež tón nowotafšči, moderny cšlowjeť, w kotrymž ho hšito žyž fofol pofny myšlow a myšliččow, pschěčow a žabanow wari, šbžny wón, hšož je ho šufatšnemu pschěpšědčenju pschědobył a pofšěbnj, so wšnwawa, nje šadwělujo, niz w nowej nadžiji možnojejo: „Ša dyrbiho wotebjeraz, Željš Šbrushtj dyrbi rofej!“

Tak pschidžje tež na wotebjeraze dny cšlowšeho žiwjenja něšto, šchož je pschekrašnja, šchož je wšbošča. Čžlowjeť wola ho podaiva, došelž hěbi šwěti, ho pofacž do wole jeneho druheho, kotryž niz knjertny a šady šofrehož niz knjereč, ale kotryž kam to žinjenje. Šladasch drje wročžo na léčo pofne mozow, tola njemotofatšč, wšeklišč ho, so šy mozaj berje wuziwal. Šladasch do čžaha nims a čžimich, šchož móžesč hiščeje, a pschewošafesč Wshu Knjejeje. Šchož knadž mošho hiščeje pschitěje. To nije ty potom wjazaj šofwělowanje, tež wšpofč a šufofesč niz! Wš, šchož tu to potom f knjesom je, to je žiwa, šrowa, šylna, wšjepela wěra, wutrobna wěra, kotraž ma wěšnu nadžiju wěčžomeje!

Šaj, hlej, tak to je, njech tež dny wotebjeraju, pola tych, kotřž maja hiščeje šrowu šchěščanštu wěru! —

Wuštrowajza semja.

Šchoť njeby hižo wo nej šhwěchal abo čžital we wšěch móžnych notwinach! Wuštrowajza semja (Heilbrude) ho něške wjele poručeja a wjele trjeba — a tež pomha. Je to wošebje hlina. Šbžž tole wšpomnišch, knadž ho dopomnišch, so to tež pola naš něšto žyle njesnate njeje, knadž nan a macž abo džěd a mowta to hižo trjebasčajta, na psch. hšož bš čže pčžolta abo wošja šafnyla.

A tutej wězy piša ničytón něbže tole: „Šlina je hlina!“ Njebwěšuju na tym, so družina, kotrež f wěščeja a f wošebitej wuštrowajzej šemju wšfina, pschi tym wjele dobykta maja f šor- niošče cšlowječow. Wuštrowajzu móž teje f šarža wuhadžazaje šemje ja njepřěju, ně, ale tajta wuštrowajza móž je wšchudžom w šem, w čžistě hlěje a šwori njetrjebaju hěbi tajfu hlina f dawta šafčaz džě. Ša hlina w šameracju na wšchelafnič měšinach hlina našožowal a šym šoždy ras jenož hlina draf, kotryž jesady hčow čžornudow namafach, šym f njeje fa króšič časč našfrosnišče ranu a ho jědmjaje blaf jashoj. Šamym došry wšpšech f hlina mějach we ranščeja a wječžornej Šchwizy a w Čšafšu.“

Něchtón druhi praji f tutej wězy: „Šena družina hlina njeje kaž ta druha, jena nimo šefo hojajeje mozaj kaž ta druha, hlina f šarža ma žyle wěšče wošebje wulku hojazu móž, došelž je we nej wjele radiuma.“ Radium paš je jene f tych najnowičich namafankow, kotrež budu w naščeja šem čžijnje, — a njemóšimy ho, — drje tež jene tych najnowičich; radium ma džiwne mozaj, šefo a šafje do žyfa, njeje hiščeje hnat.

Tola hiščeje šlowčžo wo wušbojazej hlince. Čži drje maja prawo, šofřž praja: Šlina je šřědš fa wušbojenje, a niz jenož f šwofnšnemu našožowanju ale tež f šufatšnemu, ale tež hlina njepomha pschěčow wšchemu! Njeje tež šnate hiščeje, hšže a šaf ma ho pšewče našožowacž a hšže a šaf niz. — Šřžba hlina ma móž hojenja! Šena wjazaj, druha mjenje. Šlina dyrbi paš tež dobra a čžista byčž a dyrbi ho tež drje pschitowawcž a wot- hladačž, dyrbi ho šafč a šafč hšči a dyrbi na šlónčžu lečezč.

Šchoť potajim hlina našožowacž čže f hojenju, njech wošebje tole pohšebnje njefadubš!

Wšfowowacž. A. we P. fa 21. po Tr. — W. we W. fa 22. po Tr.

šoh družimaj f wšwim. ruf. to Buddhišimje.

Sy-li spěwał,
Plinje džělat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za šlaw sprócný
Napoju mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džělat
Wšědne dny;
Džěci pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew ée. F.

Šserbske njedželiske lopjeno.

Wudawa šo kóžu šobotu w Šsmolerjez knižničičeženi w Budyšinje a placzi šchwěrtelnje 2.— hr. s portom.

21. njedž. wó swj. Trojizy.

Njewužitne šlowa.

Wšěch ty, jo junu hodžina pšichidže, hdžež Bóh hebi ša-
molowjenje žada šo šójde njewužitne šlowa, kotřez šy rěčal?
Měna hujo: šcho dha ma šlowa na hebi? Šsłowo je
wodny! Jo wopraviš a přez je? Tak? Je to wěrnó? Ně,
šchtóž rěčimy, njefanidže. Bóh šhowa tež najše šlowa — ja
džet šamolowjenja.

Šaj, kak dha móže won šlowa wobšlowač? prajiš.

To hižo čłowjekoto šamóža. Čžim bóle móže to Bóh!
Wěmy wšichizy, šcho je gramofon. Tutón apparat runje to
šako dawo, šchtóž něhdy do njeho šo rěčejše. Platty móžejch
wobšlowač a pšeho šako rěčejš dač. Tak móža něk hižo
čłowjekoto šlowa wobšlowač. A to njedyrčal Bóh šamóž?
Ty móžejš dawno twoje šlowa šapomnjene měz — Bóh je
šhowa ša tamny džet šamolowjenja.

Wšni hebi ras čžaj a pšchemyš hebi, kaste šlowa šu
i wošoje erta pšichidže! Bóh je šafatal, šo njebžimy jeho
mjeno njewužitnje wužiwal. Ze prajiš, šo njebidže teho hjes
šfocianja wostajěš, kíž to čžini! A — kelfo čłowjekoto to
š žyla njewopomni! Kak někotry „Ach Božol!“ šo runwoła,
hjes teho jo by wutroba šo pšchi tym wobdžělka! Šhaj, to šu
njewužitne šlowa! Ša to dyrčiš na dnju wěčnosće šamol-
wjenje dač.

A kak šejšje š pšehnatosćemi? Šchtó njebž w tym
winu měz? Ššmy šo tak teho šwěčili, šo to š žyla njespó-
najemny. Šaj, hdyž něchtón njepšehnuje to runje won naba-
paduje. Šdyž něchtón na pšch. na někaste prashednje by jenož

wotmolwoi: „Je šo mi špodobalo!“ potom by prošel wěšje
něni! „Njeje šo jemu wošebje špodobalo!“ Wšchetóž, hdyž
někomu je šo špodobalo, potom rěka; „Je šo mi jata derje
špodobalo. Wě wopravdže wulftotne!“

Žesłowny ert praji: „Wášcha rěč budž haj, ně, šchtóž
wšichšje je, to je wot šeho.“ Potajkim šu tež pšehnatosće
— njewužitne šlowa!

A něk myšl hebi na wšch te kžje wo woššhodže. Wjes
tych njemóžejch byč, praji ludžo! Šchtóž jako pšehkupž by
pšchego wěrnosć prajej čžyl, tón š žyla njebž ničjo runwo-
wač moš! — A šcho dyrčeli hebi wo naš myšlic, hdyž na
prashednje: „Ša tola maš njewotdžerž?“ pošm wěrnosć
wotmolwoic čžyl. Wjes kžow něk ras njebidže!

Kelfo tak myšl a hebi žane šiwědomnje i teho njčžini,
njewěrnosć wuprajic. Ale — Bóh šhowa platty na džet
šamolowjenja! Budže potom twoju šamolow placizš dač, šo
njebž tebi móžno, w twojich wobšejnosćach hjes kžow byč?

A potom — ach kelfo šlowow šady šhibjeta! Kelfo
pšchšflobdžazeho rěčjenja, to šidjenje wo njepšchitannym! A
šhaj, to bčhu šako njewužitne šlowa! Wšcho to šleskanje a
pšchšflobdženje, wšcho to hanjenje teho bližšeho — šhowa
Bóh tón knjes!

Móžejš hiščeje loškomyšnje prajic: „šcho dha na
šlowje šalež!“ Kaste brěmjo došha šu twoje njewužitne šlo-
wa na twoje šonto pšchijněše. Ša byč čžyl, šo by to tebi
juno wědomo bylo, kak šafraščne to šamolowjenje je, kotřez šy
š njewužitnymy šlowami na šo walš, šo by šo twója dušcha
nuštróžila!

nych a we wojskade i temn wsocho trebne napravacej, tež ja powištrowane štuffi wotry, a lubožeje sa wojskady a swonitach njeje fajimanje pytačej hani a we wojskade jndzowacej. A dolež jena abo druga wš wojskete prěprowanje žaba (wojskeje we wulftich njeprichodownych mejšćajstich wojskadej), maja ho woi rjadu (Stuzjantje) ja nje wuworjeć. Někotři jasupjerjo abo tež, hdyž su jenož prědblicerjo tučej njeju starocej ja pohribnišćeje, twarjenja, mlodžim, šhubodu atd. Něšto wojskete pšči tym je, so moža tele wotrydaj hebi hišćeje družich do zyrk-wulftich jasupjerstwow njeuwolowenych wojskadnych, kiz su swolnizni a ihonjeni, pšchisowac. Nječ je tež pšchisowannje, kał woznje je ja pšchidowne uwolowenje do „sajupjerstwa“ a „prědblicerjstwa“, so ma ho šebeti hacj třezi džel jeho houbatitawo wot niač hanych, potajim ni wot wolerjo pšchisowac a „wowlowac“, a ma wojskeje ho ledžbu dawacej pšči tym na swab abo towarstwa wojskady, kiz we wojskadnym djele steja a houb pomhaia, kaž na nabojnych wotcerjoju, diafotuffi, ponowarjach, „pomoznikow“, tak so ja dobre a wuzitne mozy sledowac houb skutowac, hdyž jich wolerjo wobkedžboweli abo mječ dzyli njeju.

Zšto su czi „p o m o z n i z a“? Woi jasupjerstwa postajeni wuzjo abo žony, kiz su swolnizni, wojskeje we wještich wojskete-wojskade, po domach zyrkwintim wulam a njedostatkam napschecijmo jupacj, hlowach wupytowac, šhubdych wobitarac, wiodnych namolowac, so dzyli do dšćekstentšewoj a wudšporow thodšćej, njerodnych f šewenjo a wěrowannju ho mječ, litna a lečazje lopjena wokofo podawac, bludžazub f wotpadaj a f wusupjerju i žurwje swolnitowch napominac, pšchicsehnjenych wopytač a fararje wosjowac. Něšto mošnosće dšćelac, na kotruž hebi wjele njeponoškli! A tola nusje, tak nusje ja bweje a žohnowanje wojskadow, kaž je trebne, so třeja a žiwjenje hacj do najzdalenišćich žiwow a starow natschje czeła porjadnje dospjowa. Šewak je šhore. — (Pstracowanje.)

Strudna stawisna wo pokladryjetjach sleta 1715

Wokladryjerjo, šhto njeby hižo wo nini hlyšchal, njed hnadž tež powjimenom, kotrež tež Zerb tak rad trjeba: „Zehag-graber.“ A išto njeby dzyli tež tak rad nětke hebi poklad wuryc j prawje wjele slotakani! Wš tola nětke, hdyž najscha „waluta“ tak špadnje, t. r. hdyž najscha grivna pšchjezo njenje a njenje pšcaj, ka kóždy slotak hrydom po stach dostawal! So pal ma to i tajim wučoj ja pokladami hwoje wězki, šy drje tes hewak hižo hlyšchal, natsch powedacšće, kotrež je po hantflich attach špihane, czi to wobtrnća.

Chyščat-iti něto wo tamnym podawtu i leta 1718 dalschego wjedžej, pój se mu houb do městna Žena. Tam so to zosofce, a to w tymje, haj ruzje w hobotownym cšaju leta 1715. Strudna wěsta je teddy wjele roščerjenja, dorčewowanja, dšćenja šbudžila a tež wjele wojskeje a wčšproweje. Je ho wjele wo tutej wězy pšhato a cšičezala — a domajšnja dženja hišćeje njeje. — Daj hebi nět powjedacj, šhto bu hantizy wo njej wosjowjene:

„Studnta Weber setka ho f dwěnaty burwomaj na wintizy jeneho krawca w šharodnej kšězy, so by wěsty poklad šbėhnyl. Tam šapozčawa je hwojnim hlyškanjom. Chyšču wopšchihacaj najwšchšćeho ducha f kraja hłonzow, ducha Čeh, so by Nathanaela, ducha jemu podawčeho a poklad wobkedžžeho, w cšlowstkej postarje i tym pšhac, a so bychu dšćerje, kotrež pšerjesy lehnjedn, dšćali; to su, kaž ho praji, tajke tolerje, kotrež ho hame wot ho pšchisowreja.

Buraj hdywšćaj ho potajim ja blido šharodneje kšězi, študenta napisa magiste šnamjo, jene „Aetragram“ wuščje duri a hdyže ho potom tež f nimaj. Wuczeje dwe kufkatnišči

inij a magiste šgale a druge podobne wězy a položi je f dštyri nětšćam f tolerjeji f lehnjerju a f někotrym wojskewitym pje-nješčam pšeb houb na blido. („Magija“ je njeno ja wudročej raiščokrajnych wudnych a na nēdže telko na hebi telkož my je hlowom „hlyškanje“ wuprajimj.) Po 10 hody, šćini jedyn f buraw i lekatom študenty foto do wjerda kšězi a šapozča f jenym wopšchihanjom, kotrež trójzy f hlowy prajaje, kóždy fróč pol běřil hodžim potajowšćim. Duch pa ho žodny nješjewi. Na to wucžita Weber hankje wopšchihanje f jenych wch dweju kufhob, jato je f drubnem rajep šapozča, njeprichidže f nini te kóžej, pšchetož špane, kotrež ho domowročej nje-možeje, pšchidže na njeho. Widjenje jemu šandje, položi hlowy na blido a wukit. Zšto je ho dale štalo, wozaj nje-wjedžšće. —

Najštrja namakachu na šharodnej kšězy študentu Webera hjes wědomnja ležo na lawzy ja blidom, bē na pol mowry a njewoščaje ničo rēčej. Žiwone bē tež, so mejšćeje natubotrojni na rukonaj, a na prawej nohy cšewiwene blati, lačćekšim a pu-cherje. Buraj pa dšćajstaj žyle mowoj a jayš wšchšće jimaj wo dolhočej štawta f huby na woblizni a na wutrobnju mejšćatj wjele wudnych a cšerwjenych prustow a blawom. Čzele bušćej pšches šhoyh štražnikow — ič njena su: Šchšćejšat Krempe, Jurij Wayer a Niklas Šdumann — štražowawej, njes tym so wo študenta wotnjejen a drje do jastwa tškwanej.

S tym pač njebē f zylej wězy te kóžej. To najštražnišće halle pšchidže. Wayer šupi ras pšchē burje a rjckny, ho wroščo, so drje hwoju „pomoz“ doštanje (hacj drje je i tym mēnil, so nēdion pšchidže, kotrež na jeho mēšno šupi a štra-žuje?) Druhai dwaj wostachaj w šhězy a Krempe wuščny — bu pa pšchē nēšate šchewnje šajo wubudženy. Tuto drapa-šće mōnje wo burje, burje ho wocšimicu a šćen jeneho hdydom- abo wškomlētneho hōlja ho pofaso, doniž ho burje šajo f mozu nješaprajnčnu.

Šdumann bu, hacj ruzje ničo njewidžšće, žyly truch wo lawzy hahnjenty, doniž na jene i teju cšelow njepadže, tam wosta hjes wědomnja ležo. Najštrja namakachu wšchšć tšch štražnikow kaž mowimych. Wayer bē tež woprawože mowry. Šdumann ho najprjedy šajo štraba. Krempe nadpadže na hlowe na jetra podobna šhorofej. —

Dwōřki radšćej Šoffmann w Šalli mēnjejše, so može žyly šawerčewaju wēš rosčakūicj; mēnjejše, so je pšchē wohen (wo wošerju pač žyie atty ničo njeprajo) dym nastal, kotrež je žyly wēš šawinowal. Wuda wo tym knižki. Tola bē tu tež tajšći, kōžiz w tym wōšēm šfukowanje šloch duchow, haj cšerta hameho widžadcu. Wuidže knižka, kotrež špihāt Andrea ho pšchēžuju Šoffmannaj wubročej a wuprajji, so je cšert tšch ludži šfingowal a tak šle f nini šahšadaj. Na tym niž došč, wuidže jich hišćeje wozaj špišow f wobedu šćenšćewoj.

Akty wo tutej dšćiwnej wězy buchu šfōnčnje do Šipsta pšhāne a tšj šafulty, njenujzy šafulty bohōšlowstwa, šćāšćawa a prawta, pšchepšchewne, so bychu wuščud wuprajile. Žich wuščud wuprajji ho fa to, so je ho šfōnčowanje po natufstu štalo a ho cšert a šchewnja hame f tym ničo cšinic njimaja.

„Tuto mēnjenje namata najwozaj pšchisłowowanja.“
Tak pomjedaja акты. W našćim cšaju bywa pač, kaž ho šda, tšch ludži wozaj a wozaj, kōžiz ho bole pšchšamtnu nablā-dam jeneho Andrea a njes nini hu to pšchēde wšćēm špirt-lištojo.

Zyrkej a stat.

Něšto wo nowym porjedje zyrkwintich wojskadow abo šćebta wo wojskadow-porjedje podawanym w pšchidobla we wo-

hebitičy nastawtach. Njeh hebi je kóždy hwiču pšechěžta a wospomni. Tak pščinješu potom nowy porjad tež nowe žiwjenje do wošadow, a to wón pšechde wšchém tyc. Pšchisponnicę chymy hwydbow, a to móže hwonkominje porjad až wošadow, fortež mjenje hač 2000 dušow licza, woštač, kajtjž je hač dotal byt, wošebje, schotž prjódžstjejeńtu nastupa. —

„Zalka ewangelisa korefponbenza“ podawa njeh duchim tež tole: „Za wotkrěnjeho schulskoho radu ja schulski dohladowačiski wotkrěž Šhinitis w Waqlandje bu wučer D. E. Erler i Lipska-Sellerhaufena pomjenowanj. Nowy schulski rada je w Lipsku jnazy jako wošawač za hwiču-schulu a jako pšechěžownik wusnacža-schule. Njeh pomjenowanje je dalšiki staw wo žylym rytku postojenju wuschonkeje, fortež ho njera pšechěžnik sšchěžanškim starškim. Dopomniš ho, kač ho mot pšehewróthem porjadu jene kač deute wuknowobžene městno schulsko rade wošabja jenož i tajnimu mušemu, fortež ho wusnamjenjenja pšehč wustupowanje za hwiču-schulu a pšehč žive wojoowanje pšechěžniko sšchěžanškej schuli wyčertstwa nabudu a dopokadaču, so hu kłmani so schulsko rade. Wučer E. Wener bu je schulskim radu za město Lipsk, wučer Dr. Wünsche je schulskim radu w Lubiju, wučer Siemann je schulskim radu w Dražžanach, wučer Schneider i Konowowa je schulskim radu w Kamjenzu, so buchmy jenož nětakych i tych muožich padow wušběhnyti. Wšchite to znate njena i kulturneho wojoowanja poslednich lět Schullski rada je, hdyž buchmu nětko direktorojo wotstronjeni, jenožki statny dohladowač, fortežho hšchěje mamy. A njenu a k jeho njestronjezi dyrba tež wšchitzy staršiki polne dowěrjenje mječ móž. To njemóže byč, hdyž ho jenož wotstronizy pšechěžnikow hšchěžanškej schule za schulskich radow pomjenuja!.

Š hšhka a i daloka.

W **Wudyschijne** bėdu hu hrijedu, 5. oktobra doposlnja herbizy duchowni k najpnnje konferency seshki. Pšchėbhjda kn. lic. tycol. Mrošak-Wrošišchěžanški složi po saradnje modlitnje pšchėbhjstiwu, fortež bė 15 lět došwa sarastar, wošebje staroby dla a namjetowawče za hwojeho najšlėdita městopšchėbhjdu, kn. fararja Domaschku-Wudesteczanskeho. Wroštwu. so by šastejnjtowo hač i hwojennu slotenu šastojntemu jubilejeji, t. e. hač do pšchėbhjdu lėta wošhohwal, wotpolata k. pšchėbhjda a duž ho po jeho namječeje sta. Wyprajiwšiki wotkubajezemu pšchėbhjdu bđal za došlėtne dđelo hšchewsa kn. f. Domaschka wšlbn. Š poslednikom wostanje t. f. Mrošak hač je kšnjeji lėta, potom pšchėbhjstije tuto šastojnjtowo k. duch. Wóiz-Wudesteczanski. Š dšchėji rošmohnje dšndže to na to pšchi dšdelenju kn. pšchėbhjdu, so ho 20. oktobra hynoba hromadži a so šmėje wošebje wo zykwoinei wustawje jednacę. Duchowni ho jenošhšnje dorastnje sa to wustupidni, so mataj herbistaj hynobalaj — kn. pšchėbhjda a kn. wšchėhski wučer Šancžta — kručje sa tym štač, so pšchi nowym saradowanju ho herbisko-nėmŕe wošady do jehoho wotkrěža šjednocęja pod herbškim superintendentom. Tón jara njelubju njedostak dyrbi na pšchėzo wotstronjemy byč, so maja herbste wošady duchowneho dohladowarja, fortež herbsteje rėče móžny njėje, abo šėpje, fortež ham Šserb njėje. A tu njėje tež móžno, wošady wubjeracę. Wšchė wošady, w kotruđži ho hšchėje herbški pređuje, — Dražžanj a Lubij drje wšo fšdžy ham wot ho wuwosnjne — maja ho do herbsteje superintendatury šjednocęje. To žaba hebi bđjo dorastnje našej demokratiski cęah, fortež čže a dyrbi, jeli so čže demokratiski byč, kř čže njenshšinom jich dobre prawa dač, a potom jedna ho to tu

wo te najhwyčejšice prawa, wo nabožne. Š tuteho štejnšchėje je tež jenož to jene móžno, so ho pšchi dšdelenju Wuzizy do superintendentow herbisko-nėmŕe a njemŕo herbste wošady šjednocęja. A sa to njeh woabj herbistaj hynojaj we šmudje šlejtaj w tej wšlosęji, so herbizy duchowni a Šserbja do žyla sa njmaj šlejtaj. Kšies hynobala Šancžta bđ ho pišomnje i tutej wėzy wuprajiti. Tež Wuzizy našchėji wošadow a do žyla njemŕošeja pšchėžimo tajtnu saradowanju njčo prajitč, dofelž móže tola herbški superintendenta tež njemŕi, tak so móže Wuzizam a Šserbam jenač derje požižitč. Wuz, hdyž 20. oktobra hynoba hwoje dđelo šapocnje, njeh ewangelijy Šserbio ja tym štejo, so nowa zykwoinea wustawa tež nam Šserbam ta da. šchotž našte prawo! — Wo herbškim seminaru bu na to rošprowana pobata, bėdu ho, kač hnat, š šudentojo na nim wre Wrođišchėju wobđželi. Hač kn. pšchėbhjda hšchėje ras herbški seminar pšchėbhjstije, njemŕošeje lubitč. Wo herbški wšebje na Wudyschiskich schulach ho icheornija hlowečko porėčja. Je na tym, ju i nowa a hinal saradowawč, dofelž njčšchėji wobđžel, kn. farar Mjerna-Wudesteczanski, ju dale wozay šastawč njemŕože do wšchėbhjdu wošadowno dđela. — Nimo drubeho hu nam šjewenje, so je bibliski pšuchit, ja lėto 1922 ja cšhčobč hotowu, duž je wadžija, so budč je hodam hotowu, a wšchėje potom tež šastaj namata do wšchėbhjdu herbšiki domow. Šstojtal je jón šeko kn. farar Mrošak-Schlicžanski. Pšchėbhjda herbšlesho knihowneho towarštwu, kn. farar Sarjeit dyrbješe i nowa na to pokasaj, so tak wštoru „Domjazny predat“ hšchėje pšchėžo cęaha na to, so ho jenu herbsta wutroba a herbški dom wotemwi, so by šastawč wšh i byč i towarštwom. Njeh je tola tež tu šastaj na to pokasane, so je tuto nowa pređawka hniha rjany a pšchėbhjdu hodyowny dar abo do žyla rjany dar a tež tui. Placšiki tola jenož 12 hriwowu za njn, a to najšėpje pola duchownych, kotřiz maja kšdžy hšchėje tšjshoto cšhštwu na štkadje. — Wo dšchėji rošmohnje wo redaktorstwie nachšeho lšpjenca „Wuzhaj Wšh“ wšho pšchi tym, so dotalny redaktor redaktorštwu joho na ho wša, so pak ho duchowni na to wosajaju, nimo natwarjazyh nastawtow tež podawacę drubich, pređowanja dyrba pak hač do pšndžele pola redaktora, pak hač nanajpođšišcho hač do wotory rjanja w cšhčewčtju byč. Wšchė drubje nastawki maja ho redaktorji pšchėbhjplacę, a to sa pšchėbhjdu cšhšto fšdžy ras nanajpođšišcho hač do pšndžele rjanja. Konferenca je ho kručje na tuto hodyšėlo hynosajala. — Wo wudacę herbšikih špėwackich by tobowija powebane. Duchowni pšchėbhjdu pšchėbhj njčšchėhich a pšchėpokoža, taz bšhji hu hotoni, najčšim šchėbhj hšhewosęji a tuta šmėje potom rošudžitč, tak a ščoto. (Wšchir. k temu nastawki wo Šserbskich Nowinach.) — Wobšchėne ho do dšhlo a wo woznjm ho jednalč. Njeh je wšho bylo Šserbam k wuzitku a k žohnowanju, Wuhu pak k cęejši! — Woposlnju bđ potom rahniska hromadžina Wuzizy Šserbsteje, wo kotrej pšchėbhjdu hlowečko pšchidamy.

W **Wudyschijne** šmėja herbizy duchowni wotowu po dšžesanskej hromadžinje dalšchė powebjenje wo herbški špėwackich.

Š **Suffi.** W ščje 1920 bėšchė w našchėj wošabje 109 narodow, 96 konfirmirowaných, 56 wčtrowanijow, 3574 špowėdných, 36 šmerjtch, 3667 dušow, 45 cštjatorow nitč. pokola.

Šstowanje. W. w M. ja 22. po Tr. — Š. w M. ja ref. hrij.

Zamolujty redaktor: farar Wuzgac w Rošchadžan.

Cšhčewč a naklad Šsmolerzj knižchėžchėtjnja a knižaraja šap. družtwa i wob. rif. w Wudyschijne.

Sy-li spěwał,
Pilně džělaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěi pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebes mana
Njeh či khmana
Žiwosé je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Sserbske njeđžělske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šemolerjez lntichěžělskežěni w Budyščinje a ptačji šchwórtlěnje 2.— hr. s portom.

22. njeđžela po hwy. Trojiznj.

Mat. 18, 21 35. (Wo stym wotročězju.)

Zažo a pšehozo sažo njeprěčezělsko kraja žadanja na naš a na našu lud stajca, so ma šap. acžěz, šarunacž, šytož je s wóznju šawinowal. Wj s myšliow njeprěčezěznu, šyto mamy do dolha! Šaj, tež s nutakach dolh pšehozo rožeje a danŝi šo powjědžuju, šo budžeja naše džězi a džězi džězi pod tmyle šapichowu nježěz mječ. Šat huto je šo wuprajšio, šo hny kaž we wotročěznowajwe! Čžežto je winu mječ, wintj šarunacž durbjez! Dopomnišy šo pat tež, šyto pišmo wo durbich winach praž, mjenizny wo tch. kiz mamy pšehed tym wulkm: Bóhoh a pšehed blížšěm! Kaže hute šlowo je wo tym: Jezuk je wo pšchrananju wo stym wotročězju rěčal. Tam je takle wobtamnyš: „Zaž tež budže wam mój njebjěšti Wótežez čžinicz, jeli šo njewodacže kóždu hwojenu bratřej s wadžich wutrobow ičh winu.“ Tu šefěše to kručje a s wolou krašne šlowo „wodacž.“ Džiz wšmimy žebi k wutrobje.

Kaž nam njebjěšti Wótz wodawe, šat wodawajmy hwojim blížšěm to lubošiji.

Džehacž wšaz puntow winojtu, šat tam rěšafše, hdyž bě wšeho pšehodžene a pšehoptane. Dolh, kiz po našich pjenjacch do wjele milionow dže. Tón wotročěž njemějšěše šaplačžez. Šubjenu šejzi, kiz je přejeb wulki šo šejžim, štyškanje jeho šapichimnje, kiz je wjedb pšeh wščnu měru loštomyšlity žity byl a pšehčžinjal. Wopacžna hwohoda do njewobohody dowjedže: Tón škrješ pšehifajca pšehedacž jeho, jeho najblížšěch a najlubichich a wšchitko, šytož mječěšeh. Žato njewóšnik durbč

wutromacž nacžinjeny dolh, kaž bě šo to w tamnym čžasju šlawo! We, pražičš ty, je tu něščo k pšchrananju ša našch čžahž?

Póhľadajny wšolo žebje, hacž dolh njewidžimy pšehed tym Wótzom w njebjěšach, kiz hwojenu šlónzu da šhadžez na ščeh a na durbych. Dopomnišy šo na te hubjenje wužiwane ranja. šfomdženje džakowanja a modlenja na wjele ranjach wšafajenja Wóžeje šlůžby šat něšotrj hwojaty džoi! Ka žemj hoku Wóži wachnowaššti keršow šejzi wo twójej twjerdožej napšawach wjele padow, jako ty na Wóže šafnje njeపోhčahšeh, kiz eže k prawdožej, čžifšofčej a wěnožej pokafowacju, abo jako tebi čžlowški šom napšehčžiwno štuji, kiz je pyta šhóžne čžinicz, ščytož šhubjene je. A šafjo popjerku dale wo žebičžiwofčej: Ty wšafšeh hwoj wužiti nješedžuju na bratrow a jich potřebnojese, ty hładafše hwojceje čžezje, jako po šdaczj dobroty wopofajowafšeh! Šelto je tam wopšihane! Šelto tón kral wšchěch kralow wo njewprawych šlowach, wo loštomyšlitych rěčach, abo tež wo wužlach wě, kiz hychu durbjale po čžmě uajradšoh wšafčez. Šlaj, wšazh a šafjo wšazh winow twoje dny a šeta w žebi šhowaja! „Našeh potajene škrěš potajich ty na šwěšto pšehed twoje wšobliče.“ (pf. 90, 9.) Štary pobožny praži ras: Wój ruzj, šchto šej wój mojemu škrjěšej winojtej do škržšow, wój nošy, šelto pučow, wój waczi, šelto šedžiwofšeh, wój wuščiti, šelto pošluchnojese! Něšotrjžški špšina, jako šu na šhoroložo položety a šaf rjež šwofajny, šo tón napwšchšch na njeho šedžbnje a s nim wachnowanje džerž. Nješy ty, šuby šhčefšezjano, šafje hódžimy měl, hódžez šaf mošt rjež, pšehed tym šhwojaty a prawym hwdnikom tam we wšchofšezji šo wšdžehje a wšafšeh: „Měš šezřepnojese se mnu! Ša čžsu šapla-

časje z ho voljščičj.?" Nješn na to htyščal: „Tebi je spuščene. Domelj ho, moj hyno.“ To je wesele a wërne. Tež Jesuš, Boži hyn, tamnemu jadtremu na posleščičju praji: „Moj hyno, twoje hredži su tebi wodate!“ Daj, puščadajo na Jesuša, widžnju tež milosof njebješefeho Wötza. A tamnu na pravo: „My njetrjebamy wo wunodjenje ho staracj, my hmy wunodženi.“ Derje temu, kotrenuzj je wšdšn hredž wodatu, — taš sbožomny wón, kaž tón, kiž hwoje sanjerodženo wobštejnosefe farjadowane a hwoj dolš spuščejeny widži!

Kak wušpěšnje tón knjes wo pšchirunanju hwoju hmitlošef: „Wschittón tón hantj dolš hmy tebi spuščejil, dotelž ty uje profčeshe.“ Ale t temu pšičitaji: „Njeduchšaj dha ty ho tež hmitlčj na hwojim towašču. kaž ho ja na tebi hmitil hmy?“ Pšehzo jašo Bože hrono nam Božu hmitlošef pšehd woerj staja, so byčnyj w ezlowskih wobštejnosefch wušf. „Budžeje hmitlčj, runje jako wafš Wötž we njebješčah hmitlčj je!“ Šlej, tón tam hofčah na mjese mjazy wodawacj, hačj my jow delščah! To hu jenož kaž te sto kofčow, kiž hu nam našej bližšiji winojezi. Te wučžinja po našim lčenjuj w hronadže jenož 60 ty džel jeneho punta (talenta). A kajki je nšotryžšiti, kiž beše wo Božej mi dječji htyščal, njemilosofšiwu, hdyž widžj, so je drabi jene dšefo sanjerodštj, njepošludšny ho wopofajal, w hlowacj ho pšeherečejal, we wobthodje jemu škodu naczinišl abo bewal wimr na ho pšidnježj. Njeje hšehče dženja škoro taš, kaž pola tomneho. so na njeho dže wšajno, haj jeho do-šahnje a daji? Tajzy hu ščehesčjenjo! Mjane hšawa a je-čjuče ščehesčjizawo nječžinja ale lubošejšine šabžerženje: Wšefje, ščto je Jesuš i tymle pšchirunanjom čyžl prajef? Pšerej je čyžl wotmolowenje dačj na jeho prašenje: „Kak hšito dychju mojemu bratrej wodacj, hdyž na mni šřešči.“? Wón dželše: „Šydomdžekacj močj hšdom křečj.“ To dže prajef: „Pšehzo jašo.“ A i pšchirunanjom wo slum wotročku dale wuwjedže, kai t temu now doštanje, njetuzjy, hdyž na Bo-ju milosof napšehčewo a našim winam nam hlada, kiž pšehzo hoberfe wostan porinj winam naščih šobučlowlowefow! Wrenjež tež ho hulešičšo pšehčewo nam pšehšchl, to jenze žane džekacj tyžaj puntow hšehče njebudže. Š, so byčnyj ho imješčičli a se slum hšewom ho njeroswalili! Doleš, hdyž taš ezimich, kaž našč Ebđnik runje prjedy praji: „Nesl so twój bratr pšehčewo tebi šřešči, dži a porotij to jemu bješ tobj a bješ nim žanemu.“ Tu je wo wuprajenju i bližšičim očej, kiž i mjetšča t dobrenu njebše, bješ tym so twjerdosečj a nješjednotlwošef wěž hšřičom ezini. Njeje druhdy taš bylo, so je nšefše škoro t rostorie a t šřozentju wjedbo a šřozenje pšehčewnosof džehzo pomjetšičfo.

Njeje paš runje taš hroine, hdyž něčto i mjelenjom na druheho džerži a jemu nšefaju maličkofčej njewoda a njefabudže. My durbiel tež wopomnief, kaš Wšh pšehčewnosofe na hšewće, tež pšeherečjenja a winy bratrow t temu wužije, so by naš w šefeznjofšji prubowal. Šón knjes dže tyč hšwojih wuprubowaných mčej. Kaž Wötž je, tajše maju jeh dšefčj byčj! Š, dopomnmy ho na te krašne mjeno Wšičj džefčj! Čžewny teho ho njedostojni ho wopofajacj? Pšabansjy hšedamudri, praji ho, daču hšebi do šřowanja hšónčžta jašo pramižu, hdyž bšehu ho hačj t wudmam bješ šobu rostorišl, woni ho wofofšchachu a bšchm wujednani. „Mjedajše hšónžy ho šřowacj nad našim hšewom“, praji japolšitof Šanwol. Tak hšubod, kiž bšehče hšuhoda šranil ezimieše. Jafso ho t wječerjow pšiči-ššiza, do tamneho durjow šřupiwšči džefše: „Kwježe, hšónčžto čže ho šřowacj.“ Tuž tamny mšer i nim ščžini. „Jafso my wodawamy našim winam“, njefnajemy wšdžtyž tole hšubjenje? Kaž nam njebješki Wötž wodawata, taš wodawajmy

našim winkam w lubošej. Kaž džehčj wondawacj, taš našč mutš bracj. Džerž na dobre došhody i polnosofje Božeje lubošef! Wažny hšebi ju i zryje wutrobny, so byčnyj tež bližšičemu i žpleje wutrobny wodacj mšofli. Ščřtőž njewodawata, i tym hšydom bohašfwo njebješkefe hšmitlošef hšubi. Kajki šónž, jafso tam čži towaščšoj šřubženi to temu knjejej pomje-ščiču a tón knjes drabi křečj t hšubženju pšehčewo temu šlemu křečšefje, tón křečj bješ hšmitlenja! Šo by mjes ľudžim na naš šřezba njebyta, kaž byli njefjednaneje wutrobny! Šo byčnyj do rukow teho njepanjšl, kiž budže křezdemu dačj po jeho šřutščah, šle temu šlemu wotročefej.

Bože hšmitlošef pšehčewomaj nam pšehes šřytowanja čžajša a wofšefje tež pšehes njeweršnosofe naščeho wobthadneho hš- wjenja. Šo byčnyj jum: hšabneho hšudnika namafali!

Daj, so hmy kaž ty šřutšleni

A i wodawanju hotowi,

Ščřtőž tyšdy druhim njewoda,

Tón njewohlada njebšča! Šamjer.

Na wješny šwón.

(Mšitka pšerit wot A. B. Schreibera, po hšowje pšeholžena.)

Šwono, ty džefch rjenje,

A domej Božemu hdyž

Čžehnje twažny čžah.

Šwono, ty džefch hšwajnt,

Njedželu, hdyž ničto

Kolu njedžela.

Šwono, ty džefch trošfšitnje,

Hdyž na mjeczor bšiefch

Nam na ščafanje.

Šwono, ty džefšo hšwajnt,

Hdyž je wšito hšwajntje

Ščřte dšelenje.

Šćaj, kaš možefšj plačej,

Kaš byčj wješely ty,

Wšewny njedžany?

Ale našču žalofčj,

Ale našče šbože,

Wšičitko šřajefšj ty!

Džimje je šalofil,

Kotrez njefapšičimnu.

Wšh knjes do tebie.

Hdyž ho dušča hšubi,

Ty jej možefšj pombačj,

We wšefej šřachofej.

I.

Nowy „wofadny porjad“ w Šakfej.

2. Wšoba do wofadneho šastupjerštwu a žřetwinoho pšehd-šteječefštwu. (Kirchgemeindevverwaltung, Kirchenvorstand.)

We wješčich wofadach i wjazy hačj 2 wšagomaj duščow durbj ho wofadne „šastupjerštwu“ wušwolief. W mješčich može ho t ezimief. Čžefža budžeja mješčefje wofady tole šastupjerštwu poštajije, dotelž wo ščoda wofada hšebi žřetwino pšehd-šteječefštwu kaž dotal wolief. A njetrjebawšči šastupjerjow mčej, žaneho wujšita njebawo. Wolenje „šastupjerjow“ a „pšehd-šteječerjow“ tam, hšžej žančy šastupjerjow nimaja, šřanje ho po pčegu (§ 29—36 „wofadneho porjada“), kiž je nimale tón

banju, kajtiž dotal. Šdohj je zyrkwiniske pšchedštejciejsejstwo pšched meštynj satorj (Antistatut) postajilo, kelto hobuitalow ma ho woicje, a tak tole ho woadžela, hđez je wozaj wořo abo tež hamostatnych fublerkiž wotkřeřow (wycęřelobow) ho sapij wolerjow, kiz je pšchedo pola sarstwa wupoloženy, wobfamtuje, dwě njedželi sa kőžbeho wolerja pšchistupny sčini, djeń wólbny wošeni a wólbna pod wobdženjom wólbneho wotrijada wodžerzi. Wustwojenje ho stanje po wječirjenju na jenotliwe wobohy wotodatyh hřowow. Wono mőže ho pak tež wobfamtuje, so ho pšchi wozaj wotobadnyh wólbnyh namjetach po pšchimerje tyh sa do wotodate namjety padnjenyh hřowow wołi (Wecřalimnawš).

Najwaznišće postojenja pšchi tym hu hředowaze:

Prawo wustwojenja (§ 29).

Prawo maja wšchizy konfirmirowani wořadni, muzižy i žónike, kiz hu poknoletni (21 lět) a hu do wořadnyh wólbnyh listnow pšchiswaczi.

Wufamtjeny je, šdohj je pšched sazpidwanje Wožeho hřowa, abo pšched nječęžne žiwjenje sjawny, niz saho šdęhnjny postort dawaj; šdohj je wćowanje wostajil abo šfęčenje abo konfirmaziju swojich džeři saporw a je swoje džeři wot ewangelfto-lutheriske nabožnje wučbny wotdžerzowaj; šdohj je ho wobarati bjes satorije pšchicizny wołbu i jenemu zyrkwinicnemu cęženemu, satorijnomu pšchicjez abo jo sanjerodžil a je teho dla wuschęzemu, šdohj je pod formindžijnitwo stajeny.

Prawo wustwoleńy bęcz (§ 30).

Wustwoleńy bęcz mőža jenoz tajzy wořadni, kiz maja dobro mienjo, sjawnje wopofasaju kšęčęřazjastu myšl, zyrkwiniske pšchedowjenje a sřonjenje, a hu 25 lět dozonjeli.

Wufamtjeny hu czi horčak runje nasřonnjeni, kiz nimaja žani prawo wolenja, tež kiz i wobstajnym fidalomantjom wot božohřušćebneho žiwjenja hrowie stowaršćenje i zyrkwinjo na potřowkaze wasčnje sapręwaja.

Wólbny sapij (§ 31).

Pšchiswacze do wólbneho sapija ho po wobobinistim samolowjenju stanje a mőže ho kőždy cęah rúnje abo piřnje stac. Samolowjenje je pola sarstwa, kaž daloso wořadne satorijejstwo nečęsto drufe njepostajil. Wone ma i wotodacjom wupraczenja sřowajane bęcz, kiz ma kőždy jenotliwy podpikacž, so je hotowy, a hřubi, zyrkwiniske žiwjenje wo wořadže po wozach špęchowacz, so by ho wořada ičimila se sħadowaj ewangelfte wćw a žiwjenija a pola kšęčęřazjastke stutkowanja u lubofčil.

Cęah a meštino, hđže je sapij wupoloženy, ma ho pšched kőžbe wołbu na dwęmaj njedželomaj prjedy na kemsčenziju sjawne cęzime. Kőž bōry je wólbny sapij sjawnje wupoloženy, sapijhy do njeho wozaj wotolene njeřhu.

Wólbna hama (§ 32, 33).

Wolenje ma ho porjadbje njedželi stac a snajmjenšča tydžej prjedy i kšęki wořewicę. Wolenje ho stanje i tajnym wobobinistim wotodacjom hřowa i jenym rasom. Kőžda wjeř a kublowy wćwřeř ma swojeho (swojich satorijerjow) se swojey žrjedčijny wustwoicę. Wustwoicil ho hu, kiz najwozaj hřowow doštanu. Pšchi runojci hřowow lōh rořkudžil, kotřyz pšchedhyda wólbneće wotrijada cęhnie.

Wunšch wólbny ho wšwęczeny wasčnju wojowicę. Wustwoleńi hu pšchi nastupjenju satorijnitwa wot satorija u zyrkwin wořadže pšchedstajez a se satorjacjom ruti do zyrkwiniske hřušćy pšchicjez.

Wotpofasanje wólbny (§ 34).

Pšchicjeze satorijnitwa jako satorjer (pšchedštejciez) mőže saporjedčez.

šdohj je 60. lęto dozonjal, abo šdohj je satorijnitwo hižo šdęčęž lęt runje prjedy satoraj, abo šdohj mőže druze wožne winy do wahi položez.

Začęsa satorijnitwa (§ 35).

Satorijnitwo satorijerjow 6 lęt traje u tej myšli, so pšchedo po sřowch lętach položijo wustupni. Šdohj ma wustupiez po přętič sřowch lętach (kőzy 1924), ho i lořom postajil, jeli soho i dobrym nječęnocza. Wustupjeni hu jako wustwoleńi.

Šsobustawitwo u satorijerjowje wuřabnje i wustupjenjom i wořady abo i dęela (se wšy) i kotřewo je šdohj wustwoleńy.

Wustupnja u bęhu sřęřęčneje peribody wot wořady wustwoleńi satorijerjo, ho wupřobnjene meština, kaž dolho u satorijerjowje i najmjeřišča dwě tčęziny wustwoleńnyh hobuitalowow sarostanje, i pšchiswoleńom na sħkny cęah wustupjenyč saho wobřabža. Šewaj wořadni pšchiswoleńa.

Kak ma ho i wustupjenjom pomofanyč hobuitalow, ho i meštynm satorjom postajil. —

Sa přęčje wustwoleńje do wořadneho satorijerjowa a zyrkwinneho pšchedštejciejsejstwa nječ je na to pokasane, so ho samolowjenja do wólbnyh sapijow tak kaž dęčęje to hižo dotalim prawo, stawajo, a mőžeja ho tojzy. Kiz hičęže dotal ho njeřhu dali do nich pšchiswaczi, to najlępše hřudom cęzime i tym, so pšchi sarstwe doštajomnu papjerku (formular) podpšicha. W nastymnitu maja sapijhy potom ho wobfamtuječ a satornje wupoložez a u hodownitru maja ho wólbny stac. Wšchitko to pomha dotalne zyrkwinne pšchedštejciejsejstwo wuwjezč. kiz kač do kőzy lęta wobštej. —

Dodacž hičęže je, so ho zyrkwinne pšchedštejciejsejstwo tam, hđžez je „satorijerjow“, to tutym wustwoil i tajnym a wořobinistim wotodacjom hřowow. Wurořčil wólbny je wořadže satorny cęzime.

Do satorijerjowa tōn jedny abo taj dwaj, resp. wšchizy duchowni (satorjo) jako duchowne hobustawy hřuščaja, tež twerđez postajeny duchowniki satorjer.

Kőždy twerđez postajeny duchowny ma titul „sator“.

Zyrkej a stat.

Pšchedo saho ho sřyta u nominach abo ertnje, wukas saksheho konfistoria, wudaty 27. junija 1921 tak wustřadowacz, so je konfistorijem te tak mjenowane „Zwitawšće thešy“ two nabožnije pšchiswalo a sa dořabaje pšchiswano. Zehodla dyrbi ho i nowa wupracjez, so nasčęe sakshe konfistorijom nabožinju, po Zwitawški thešach wučęzenu, ženje sa tajnu nabožinu pšchiswano njeje, kotřaz hme ho po wustřowateńy wustawje, artikel 149, žadacž, jeryz to nabožnje rořnucřowanje je dořabaje a prawe, kotřez džeři bibliske kšęčęřaznistwo po sřownaczu ewangelfto-lutheriske reformazije wučil, jenicizy takte nabožnje rořnucřowanje je tajte, kotřez ho sřowuje na sařady ewangelfto-lutheriske zyrkwinje.

Šnutřkowne miřionistwo.

Wuka šwěta, kotřaz je ho pšched křótkim pšched žydu Saksfu šwěta, stutli lubojće šnutřkowne miřionistwa, je sřkńčena a je wunjeřla wšho gramadže 2100000 hr. Špřowmadžijna satorijerjow je 3. oktobra wobfamtujla, so ho wotkiczenju niřnyh wudawow, ho 40 dęelow tuteje sumny pšchidželi wustawom šnutřkowne miřionistwa, so ho drufe 40 dęelow naloži na dęelo jenotliwyč a wotřęřnyh towarštwow šnutřkowne miřionistwa a so ho pokřędne 20 dęelow wobřowaju sa wořebite nusy šnutřkowne miřionistwa. — Wječ i tutym ničtōn ho nječęwřnje, męno, so je to dořez sa šnutřkowne miřionistwo,

a dojez sa te wulke nudy natecho luda. Nē, njeh kōzdy pschezo jaso swonina na swatstowne mišionistwo, s dobroproščajzej wotrobu a s darniwoj ruku!

W tej naschej bēlej zyrkwi . . .

E. B. Rutacj.

We tej naschej bēlej zyrkwi swojej krawnej ramjenci Jezus čjachu wospschečječca, Zohnowanu budz ta krowa, kiž je t Njom' mje pschewodžila! Budz zohnowanu swēta!

Był hym jenu t njespschečjelom, Zatanej hym křižil s čjelow, S dušicu sruomu, čjěmny; Dženb nje sboži jeho knada a wón nēznje na mnje hlada, Wotpuščejši mi wintu.

W tej naschej bēlej zyrkwi wšchitto je ni miše, Woltar, swēzj, pšalmu čjile. Zohnowanu budz to krowa, kiž je mje hem pschewodžila, A tón, kiž to dal mi.

Ze słowafskich Cirko. List pschel. E. B.

Rapikimo, kotrež njeje wjazh čjašej pschihodne.

We wulkej radnej kōžej w Barliunje je tojščto dobrych słowow abo bēslow napisanych. Njez tajse praji: „Wjedženje a swēdomunje čjinitej radneho knjeza.“ Knjz Warlinski Wofal-Nuziger 26. meje 1921 (čjo. 243) pišaje, šo jedyni komunista na tole rapikimo hōrčefelce, šo njeje wjazh našejmu čjašej pschimečjene. Ščto drje tajsi radčiječ čje, hōzj wón wo wēgach njewē a žane swēdomunje jeho njewodži? Wón njewē, tał wón šo ham je šahudžil.

S bliska a f daloka.

W Lubiju mešachny wutoru, 11. oktobra, diöcezanstu šromadžijnju, kotraž meječje šo wošebje sabērač s wošadowpawjadom. Wo tym šhoržič s naščich pschihowchow pschihōda drobnišče. S tobom špichadny nēščto malo wo wustawne zyrkwe, wo kotrež smje wošebje swynoda jednacj, kotraž šo 20. oktobra w Dražđanach serbje a f kotrež mamu ny Šerbio šo wošebje sabērač tehdla, dokelz wo jeje postajenja tež wjele fa naš ewangelišč Šerbow wotwizuje. R. duč. Wojz porēča nam wo swonach. Kasta durbj rēč naščjch swonow byč? Durbjal šo puč nawatač, wo kotryn? Wōhli f wjetšdej pschē-jednoščj w trjebanju swonow dōič. Žana wšchelatore je to wōščnje swonjenja nēšole wo wošadach Łuzjju. Čjaš fa wunwanje ju nēšole hyl, hōzj šo wo telko wošadach nowe swonty pojwječjuja. — Šromadžijnja, kotraž hiščeje wšchelate družje wēzy pschinješe, bē jara wobščerna, tał šo možejše jeje wōžet, f. tajny zyw. wada Mosenkraz ju hōtke křjedz popoľnija skōnčje.

„Mišionistwo?“ Pschezo ras šašo šlychitich, šo kolportē-roj abo kolportērtki wofolo šhorža. kniži a čjašowišku wōšpschē-dawajo. „Pjenjelij“, tał praja na psch. čji, kiž „Herold der Wahrheit“ abo podobneho pschēdawaju, „pjenjelij šu fa mišionistwo“ a tež to, ičtož wōšče 1 hr., kotraž hebi fa „Herold der Wahrheit“ na psch. žabaju, wo jich wuprajenu fa „mišionistwo“. Čji, kiž tutōn čjašowiš a družeho podobneho pschē-dawaju, šu „adventistoj“, tamna sekta potajim, wo kotrež pschēd trōtinu tu nadbrōniščeho tu pišachny. Njch „mišion-

istwo“ pał njeje, taž hebi to jich wjele wšlyh, mišionistwo njes pōšanami, tež niz swatstowne mišionistwo, nē, ičtož adventistoj a jich kolportēroj pod „mišionistwom“ mēnja, je to dželo, ta aqitazija, f kotrež „sekta adventistow sedmeho dnja“ njes nami tu, njes šchēčjanami do žyla štatuje, šchēčjanom mējo fa to pōšanice polo, na kotrynž mēli woni jako mišionar-oj štatowacj. S tutim mišionistwom čjejo adventistoj na psch. a pschēde wjēchm fakōi šašo na čjłowjeťow pōljēč, pschēde wjēchm fakōi šabatta. Duž, hōzj tał fa „mišionistwo“ šberaja — tež herbizj rēčazj šu njes adventistifimni kolportērami, — šo hladaž, šo šwōj wjēnez na wopacnje njewalōžičš.

„Maczija Šerbfsta“ wotnē křjedu, 5. oktobra popoľniju f prēmjom rasej swoju Wēlchaltu šhromadžijnju. Tutu bē wšnamienjena psches mubjeryu a wšy herbisti pschēdnōsch knjeza fapiana Žyza. Zahorjenoj a lubečej fa herbisti narod to bē, kotraž s njeho f nam w bohatej šicbje šhromadžejum rēčejše. „Wo naschej ludnoščj a wo wozach a šarowščach fa našč pschē-čeh“ rēčo. potaša nam f. faplan šaržewojč a pschitōmnošč, jeju nudy, bradi, šchōdowanje, jeju šibanje a naddēhi f lēpšchenu, jeju duča, naš nanihwoje wotwrebač šu pschitōmny čjaš fa jedyn lēpšči pschichod swojeho luda, šdželani, intelli-genza bu wošebje do tureho džela swonata, kotrež hebi žaba a kotrež smōžni nowy duch, duch demotacije. Započjati tajse tu bēch 1848: Šelst, Šsmoleč atd. Wščinžje šašo wotemrēwa-nje. Šo njehy wunrēče f reho byto, hny my tu w tutim čjaju. Wšdženje ma šo itač najpriedy psches šchulu, a itawa šo tež hižo, to pohladaj jenož ras do nowoje, kraņneje herbješe „Čjitalni“, kotraž je šo runje do luda dala. Nēčjnič žada hebi, herbste ščule, w kotrōž ma 1. hač 4. lēnit wšy herbste rownawozanje, dale, wedomōšne ščule-herbisti semi-nar a herbisti apunafimju, wōšču šchulu fa herbste hōljy. Nēčjnič wustupi fa wotštronjenje njefow njes herbistmaj Łuzjzomaj, runje taž njes jenotlōwny herbistim wošebjanu. Šo wōčjo ma šo žabacj a šašo žabacj, fa to maja šo herbizj referantoj abo pschēdnōschy wady postajēč, pschē wšch nješčach w Dražđanach a Barliunje. Duž do pēdla! — Živa rownōwa šo šchēny, pschē kotrež šo šašo ras tōn tał hūto hižo wōščedžowary wšlyh potaš, šo šo na jenoj štronje njewōb-čedžuje to prawe a štrawe šchidōčje, kotrež „Maczija Šerbfsta“ jako herbste wedomōšne a literarne wōwadžjwo hebi wōš-čowacj durbj, šo šo na družej šašo njewōšchōžjuja štrawe a prawe njehy njes wedomōšnym, literarnym dželom do žyla a njeh poltitimni. Ščōnjene pschija šo namjei, kotrež jenot-łiwu myšle f wjetšča šchōdōčj a kotrež je postup wo pučnu nam wot f. rēčnita potajany. — Wšchjantny šo pschēdnōsch wo nāšpōmjenjei nowoj čjitanjy, podaty wot f. wōšchōšeho wā-čerjia Haččji, a f. hānšerj kniž wōšprowa wot f. fararja Litšaha. Ščōžō drobniščeho wo tym čjitač čje, pohladaj do Šerbfšič Nowin, kotrež wo knjei nowoj, rjanej kniž wōš-pravjadu. Teč my dōdany wo njei tu hiščeje šłowčjo. Njeje to kniža jenož fa džēči ale fa wjēchō Šerbow a šlischā do kōždeho herbčeho domu. — W šchēstawny swjēšeli šhroma-đejny herbisti knaret f Waleho Wudjischinje je herbistim špē-wom. — Dōdany, šo bušchaj hnydom pschē ipočjatu wot f. fararja Šchjizana wotewrjenej šhromadžijnju fa čjētnuju šobu-štawow pojwjenowanaj ff. farat Uleban a Čjernu, dla šažkū-čow fa herbisti narod.

Wštwonanje. E. w. W. a ref. šwj. — Šch. w. R. fa 24. p. E.

Zanōłōwty redat or: farat Wjēgacj w Wōščachōch.

Čjijōč a nalkab: Šsmolečej knižicjijčječtrja, šap. družistwo f wōdwj. ruk. w Wudjichinje.

Sy-li spěwat,
Pilnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napój mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swětnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělas
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njobes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kž Bóh poda,
Wokřěw će. F.

Šsersbke njedžělske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Esmerlerjz knižicisćišćetni w Budyšćinje a płaći šchtwórtkětnje 2.— hr. š portom.

23. njedžěla po šwj. Trojizy.

Šewjenje šwj. Jana III, 11.

„Džerz, šchtóž ty mašć, šo by ničtó njewjał twóju trómu.“

Narodny džej našćeje ewangělstoluthěršćeje žyrkwoje šašo šwjecšimj. Pšchtóž jako Luther 31. oktobra w lěće 1517 šwoje 95 tšejow na durje hrodowšće žyrkwoje we Witterberku pšchibi, je našču žyrfej šaložij. Wona njeje nowa žyrfej, ale přěnjša tščešćijanska žyrfej, kaž běšće w čašku jawošćotow, hđže je Jezuš, tón tšchizowany a horjěstanjenu, našć jeničšij hřědnik, pščes kotřehož Bóžu hnadu a šbóžnosć došlawamy, a šofutu, wěru a škobženje ša nim, to, šchtóž činicež mamy. Narodny džej pał dyrbi bweš džej dšakowanja, šofutu, modlěnja a notowch šlubnjewow a jako tajki čšemy tež narodny džej našćeje luthěršćeje žyrkwoje šwjecšicž. „Šhwal teho šknješa moja dušča, a njepamni jeho dšotow“, tał dyrbi džěnja rěkač. Kaštu trahnu trómu je jeho dšotowta nam wobradšija! Žadny čšlowješ a hewal ničto njemóže nam pomhač w našćej hřěšćej nuš. „Šchtó móže čšlowješ k wumojšćenju šwojeje dušče dač?“ Dža je Bóh šo šnilił a je nam šwojeho šyma a Šbóžnika a Wumojšćenja wobradšij. Tón je je šwojim šwjatym žiwjenjom a njeparowowatym, hřěšim čšepjenjom a wumojšćom našće wumojšćenje došowjał. „Žadny druhi grunt ničtó njemóže šaložicž, šhba tón, kž je šaloženj, kotřěž je Jezuš Šhryšćuš.“ A tola šu druhi grunt šaložij. Šby by šo w Lutherowym čašku něłoho woprašal: „Šchtó dža mašć činicež, šo by šbóžny by?“ ač, jich wjele by wotmowkwo: „mam šwojich šwjatych, Šětra, Šwěša, k tym šo modlu, tym dary pšchinjekš, ćji mje pola Boha šafutjpa; mam šwjatu Marju, kž ša mnje rěči, hđžž ju

w to prošču“. A ša pjenješy bu ludej wodače hřěšow a špšchěšenje Božich šchrafow lubjene a date. Z tón wotpad šchěšćijanjeho luda wot Bóžeho šlowa a praweje wěry Luther, mnich šlójštra we Witterberku w šwojich pišmad, přědowanjach a špowjednej wučšbje wotšrywawše, pšchěšćiwu temu we šwojich tšesach wustupi. To je jeho wulka šašlužba, šo je to wšchitko jako wopadžnu wučšbu poštajit, wo čšimž ničto w Bóžim šlowje napřijane nješćej. Tam wjele bóle šćej: „dokež šny prawej čšinjeni pščes wěru, dža mamy šofoj š Bóžom pščes našćeho šknješa Jezom Šhryšća; a „prawej pał budže po šwojej wěry žiw.“ A šo mohl kóždu prawu wučšbu a puč k šbóžnosćej pošnač, je bibliju do němšćej rěče pšchěložij a šhěrłušče w němšćej rěči wudał, tał šo šo Bóža šhlužba w mašćernej rěči šćež móžeše. A hřěšni hřěšizj duchowni šu šo přězowali, šo hřěštu bibliju a hřěšile špěwawše kniži mamy. A šo mošli džěšij bijom prawu wučšbu wustupěž, je Luther mašć katechizmus napřijał. Tak je našča ewangěšta žyrfej na prawym gruneje wěru po Bóžim šlowje šaložena a je ja wěrnosć. Šašti Bóži dar! Šaj, Luther Bóži grał. Bóh je šnowa prašil ša šwoju žyrfej: budž hřěšćo. Dža čšemy jemu džěnja džaj pšchinjecž. A kał budže wot wšchitich wuprajeni, kž šo tuteje trómu wješela. A hđžž rěła: „špominaješ na wošćich wučšerjow, kž wam Bóže šlowo šu powjedał“, dža dyrbinu tež džěnja na Antšera a jeho šwěrných pomoznikow š dšakom špominacž, kž šu pod wjele přožani wobnowjenje žyrkwoje došowjeli. To njepobudž, ewangěšta žyrfej! Narodny džej pał dyrbi tež bweš džej šofutu. Na tajšim dnu rěła, do šo a wroćěho hšadacž, kał šny šwoje žiwjenje wjeleš, šwoje pšchilšćušnosćje pšchěšćiwu Bóžu a čšlowjekam činili. Džerje, šchtóž móže potom

f dobrim świadomijom wობstacj. Ale hdze njejsu isfomdy do-
breho, hdze njejsu hręci? Kac stej f naszej trómu, hny ju
dzerżeli? Kęz hny też na dniu confirmazije sflubili, jo dżemy
ju dzerżeli, hny to dopielnili? Ach, dohużel je jich wjele, tożij
ku tutu trómu przicz cęziłi każ stare teleso a hu f naszeje zyrfowe
wustupili. Na falsdnych profetow: hu posłuchali a hu swoju
mudrosć wysćhaje Bożeje stojili. A ty wiesć, jo je w nasćhich
dnjach njes ewangelskimi też wjele tajfich, kęz hu runje tak żywi,
kaz ludo wo cęhnu do lizenz; woni jedża a pija, kupuja a psche-
dawaja, ženja a mudawaju ho, jenoż na jensie węsy myhła,
jeno po dohaptiwje, po cęzejści, po cęłntym derżećhju, po świ-
wejełosej honja; na Woha ani njemyhła, wo sboze swojeje
njehmjertneje dušce ho njestaraja. Haj, hamo wjele tajfich,
tożij to swiate hanja, Woha a jeho słowo saspimaja a hamo-
pachnje w sławnych hrędach sflubaja. A njes tymi, kęz dżedża
sflubesćijenjo być, haj, kęz maja ho ja dobrych sflubesćijanow,
dotełz ho pilnje modla a jemfich sflubaja, kaz wjele jich je, kęz
hnen mojuja, jo bychu pśches te cęhne wrota najs schli? Kęz
něko cęseja nana a macęć, kęz w mandżestwoje ho njes sobu
lubuja a cęseja, kęz hu sprawni, dobroćimni, męćni, cęłłie
wutroby? Wusła hebi: pśchewjele njemóže hebi Wóh moł naś
žadac, wsćhak je też tón hnady Knjes, kęz hręci wrodno. Dha
sajo pokutu cęłłimy a potom je wścho berje. Kaje saspimawje
a pśchepśnacze Bożeje hnady, hdzejo toła naś wabieć dyrbi,
sapręć bjesobózne wafćhanje a świene lóschy a f tym jemieć, jo
stęłimy pśches Khrystuha w hnady f hny dżatowni. A tak
někory ewangelski twari swoju sflubnosć na swoje dobre skutki.
Sęłschisćich, tak tón a dnyłi praji: wsćhak njejsym żodyn sflubit
był, hny ho f Wóhu nęć, dha budu sflubny. Kęz njeby wěłalo
f Jesuśchwěho rta: „nichts njespřisćidže f Wózeje, kęda pscheje
nunj“, a w sflerluchu: pśches hnadu dyrbić sflubnosć dostać.
Luby cęłłarjo, ja tebe njejanaj, njemęć też, kaz f tobu stej,
ale wo to prósćhu tebe, dži djerża do ho, hladaj wręco na
swoje żywjenje, spytuj ho, każ stejich hřichę na grunęce twoje
sflubnosće, tożij je wěra do Jesom Khrysta, twojejo Sboż-
nita; hacj wjedżesć wofupredobne żywjenje, a to jeno jako dżat-
ny wopor fa dostatu Wóhu hnadu, jako fjanajo, jo małch Khrystu-
sćha a jeho prawdosć? Cęłłimy pokutu, to je dżenż trębne ja
lódžeho a ja nasć ewangelski lud, dotełz njejsmy dzerżeli, idżoty
hny wěli pśches Wóhu dobrotu, dotełz stej Luthertowa wěra a
swěta ho bóle sflubileje f wutrobow, f domow, f luda.

Narodny dżen pak dyrbi też być dżen modlitwy. Luther
ham wupraji, jo je jeno se swojimimi modlitwami wobnowjenje
zyrfowe dokonaj. Na swojich kolenać leżeće psched Bohom,
jo by jemu prawe pśnacze dal, f modlitwu je ho pohylitł ne
swojich hędženjach a jako na hmjertnym ložu leżeće, modleće
ho bjes pśdęłćarza a ruzny sflubnyćich tróży ja sobu spěwafche:
„do swojeju rufow poręćam ja swojejo ducha, ty hny nje wu-
mohł, Knjeze, ty swěćny Wózo; mój luby njejesłi Wóteče, wędz-
ny hmlny Wózo, ty hny mi twojejo lubeho Sępna, nasćeho
Knjesa Jesom Khrysta, sjewil, teho hny ja wuczył, teho hny ja
pójnal, teho ja lubujm, teho ja cęseju fa swojejo lubeho Sboż-
nita a Wamójnita, kotrehož bjesobójni pśchęćsćhaju, hanja a
swaraja, wśmi moju dušku f hebi.“ Tak dyrbi kódy ewangelski
sflubesćijan swěćny modleć być, Woha pśchęć fa swoju wěru,
ja wěru tych swojich a swojejo luda. Sdy by ho to bóle stalo,
kaz wjele wjaz wěry a pobóžneho żywjenja by ho namakalo a
twoju trómu njeby cęłłi nęćho moł wśac. Mój luby cęłłarjo,
wěra je Wózi dar. kęz dże też wuprosćheny być a kęz feno f mo-
dlitwu ho sderżi. Dha profćłim dżenśha teho Knjesa, jo by
naschu wěru pohyljal, hamo swiatu wutrobu dal, lotraz jeho
kajnje dżerżi a naś pschi Jesuśhu sderżaj. Profćłim wěro, jo

by nasćhn lubu ewangelsku zyrkeje sćhıtowal, wuradżowanja na-
sćeje krańeje sflubdy w tutych dnjach sflubowal. Profćłimy
jeho, jo by nasćhich wěrybratrow wo rospřisćenju je swojim
hłowatym duchom napjelitł, jo bychu djerżeli, idżoty maju. Cęłłim
wjaz wmodlitwow, cęłłim wjaz wěry a sflubowanja. Profćłeje,
a wam budze date. A hdyž też ty na hmjertnym ložu leżisć,
f tej prósćhu: „Knjeze Jesu, wśmi ty moju dušku horje“ wu-
dychaj. Tak wćhizny sflubnje wumru.

Narodny dżen pak dyrbi też być dżen nowych sflubjenow
Tak dżemy dženśha sflubieć: ja dżu dzerżec, sćhıtó ja mam.
A hdzeje je wola, tam wścho dze: Sprawniemo daba Wóh radze-
nje. Wśchisćich swěćnych wotrocťow Wózić kśód wsćhak jenje
njeje był wjećelo żywjenje w lóschtach teho swěta, ale sflodjenje
ja Khrystuśhom pod jeho křizom na cęłłenjach wśchelatoho cę-
pjenja. Tak je też było w reformazijim cęłłim. Mójni teje
jenje ku napřehęćitrow stupali sflowu Wózewmu je swojeje cęłłobstęje
woni; a wudři a wucżeni teho swěta hu pypali wobaracj jeho
swětu; a druhdy ho seba, jako dyrba tón wo Wózim mjenje
spocęłm stuf pśches swěta mós a mudrosć pśchęłłimy spowęć.
Sćhıtó je dędżerjow Wózić f trosćłtom a nadżiju napjelitł?
Zawjata wola, pschi tym wśłacć, sćhıtó hu po Wózim sflowu
jako wśnowosć pśnalsi, a wěra, jo budze Wóh ham kódy wśez
f dobremu kóńzej dowjeće. Cęłłimy po nich. „Wędn twjerdy
hręć je nasć Wóh ham, bręć dobra, hmlna stala“, spěwajm
dženśha tak f nasćim Luthetom a něko bjes wćheje hwojeje fa
Khrystuśha f jeho tralefłtom. Wón nasć jenicći hrednitł w na-
sćeje hręćdnej nęcy, jo na jeho prawdosć naschu sflubnosć twa-
cimy, wón, nasć Knjes, kotrehož duch naś wóśi, so f luteho
dżata fa jeho hnadu fa nim sflubny a hny kaž wón tak pomizni,
sęćęłłimy, hmlitni, dowěćni, swěćni pohylćhni a podaczi do
Božeje wole. W kajte wěrie a hłowatym sflodjenju dżemy też
nasće dżęći rosmiećeje a wotćłanęć; fa tajnu wěru a swiate
żywjenje dżemy wojowacj a hdyž dyrbi być, też cęćępicj. A temu
njech nam pak je Wóze sflowo psches swoje swěćto naś dżen a bóle
wjedło f prawemu pśnaczu Jesom Khrysta, teho Sbożnita, fo
na njejo swoje žyle dowěćjenje sflajimy a hny žyle jeho. Tak
njeterjebamy ho hawćowacj, fo Luthetow, fo ewangelskij sflubesće-
jenjo rěčamy. Tak njebudze nam nęćho mós wślacć naschu trómu,
ani cęćer, wo kotrhęć spěwamy: „wón jara móžny je a ma dotełz
leknosće, tu psches njoh' nęćho njeje“, ani swěć wólolo naś,
kęz naś sawjećeje a na ho swiacacj pta, ani nasće cęćlo, kotřez
naś f stemu cęhujje a wabi. Tak budze nam napohledu, hdyž
hny tutu trómu f cęćęłłi njeśli, data tróna teje prawdosće
f wędżnemu, sflubnemu żywjenju.

Daj, Knjeze, fo wćhymy też my

Esó sflodńimje f tebi snaki,

A we sflowu a we nudy

Pśchi tebi jawostalk.

Wěći sflubim, dżenśha f kódy sćh,

Sacj do kóńca sderżi swěćnych naś. Samjeń.

S. w M

Knjesowe wobnowjenje Božeje zyrfowe.

Tom 2. 13—17:

Stóh: Nęć wjećełe ho. sflubesćjenjo! zc.

Esó sćhó jutry sflodńim,

f Kersfłewej cęhujje

Knjes, kotřez tam ma hmlatńim;

je wo Wózim wćhısćoh mjenje

hwój wuczyszczęj dom s krutoścju,
kiz wotwjećiti ludžo hu
na dobydł samyhleni.

Hlej! wotw, wotw, hobbje ho
tam w tempłu pschodawaju,
a pienjejni tež męnjcjo
hwój lehnj wužitł maju,
— to s hnešom Knjesa roshori,
duž w hwjatośczi ho hurowi
na tajke wotwibženje.

Kšudub se štrjotow hej jeziniwšči
šfor s ludom s tempła wuhna
a pschemenječam šwobčjiniwšči
jich blida hwari s runa
jich wščitich wachnje; nabyrabne
a sadžerjenje wotšone,
dom jeho wotwjećozje:

Wch, s doma Wótža mojego
dom knupny njesohotujče!
— tak se rta klinčzi hwjateho.
Duž štrjotki, polšpichujče
nětł s čahom, ščotne žiwjenje,
so pschodnemu čsejnječje
dže hudej hurowemu! —

Se hurowoscj wšchal sežrala
wo Wótžowy dom jeho,
— to widžer tam ho sijawije da,
hđež Knjes widho mjeta s njeho;
ščtož nještuscha do ho atniž,
to njerjad je wšchal wohidny,
kiz wotwjećiti dom Wež.

Štutł wuwjedł reformazijki
je Knjes w Jerusalemie,
kiz žyrkej Woju roščeriti
na mjehu juwu jemje,
hđyž wobnowjenje dokonja
naš wščeho Wožoh! štworjenja
Knjes njehegow a jemje.

Na tónle reformazije
ho hwjedžen pschihotujmy! —
Wiches polutu a we wiere
s čmy k hwětu wostlupujmy!
Wudž duchowna nam žyrwicžka
wščem do wutroby štworjena,
jo hwjatniža hnu Woža! —

Nowy „wožadny porjad“ w Saffke.

3. Wožadnje kšefecšijanške mshle we wožadnym sarjadowanju.

Štož ho w donje wšchitlo sa jeho wobhlače wužije, a we
čłowškim čsele wšchitłe organy do mozg stupja, tak maja ho we
wožadnym žiwjenju wšchitłe ho hibage možn po duchownym
bołu k jeho wutwarjenju k wužitlu sežinicz. Wožada ma niz
jenož ho sarjadowacj ale tež štutkowacj. „Wot ščóždeho
wožadnika“, tak „wožadny porjad“ praji, ho woczłuje, ho
ho na žyrwinškim žiwjenju wobdžela. Dale ma ho sadžerjenje,
jo ho něčion wot žyrwinškeho žiwjenja nasad hđežerzi, dolež
ho jemu duchotony je sadžerškom šda, abo tež žyle šwotšowneje
pschječiny dla, dolež s boka wožadny, dalšo wot šwojeje žyrkwe,

hđkli. Š tajkich štrjotnych samohow móže ho druhemu duchow-
nemu heč wožadnemu sa jenotilne poby (špowjedž, šhowanje)
abo heč na trajažy čsaj dač pschihoposajac. Wón ma duchow-
nemu hwój wotšad wošjewicz, sa trajaže šataranje psches šwot-
šowneho duchowneho pak ho domolnošci šuperintendenty
(wšchpocseje) doštalč.

Prjajilo je ho hizzo, so maja ho do wožadneho šajtu pječ-
st w a a žyrwinšeho pschodnistijecštw a tajžy hobu po-
woclaš, kiz hu w žyrwinškim dže le někal dželali. Šeho
hobuštawy maja (§ 14) wobtežšbowacj, so šwotšowne naležno-
šče s předa steja — najpředju wožiwjenje kšefecšijanške mshle
we wožadje a pschihljenje dobreho wachnja a porjada, hobu-
pochanje sa žiwe wobdželenje wožadnych šlawow na žyrwinškim
žiwjenju, wošebje na keršerjach a sa dostojne šwječjenje nje-
džele a šwjatych dnjow (§ 13). Wošebje ho wupraji, so maja
šastupjerjo niz jenož psches čsejne a kšefecšijanške žiwjenje wo-
hadje dobry pschitład daracj, ale tež s rošumnym wužiwanjom
wščitlich k temu ho pschihpodžajžych šredkow kaž žiwe kšefecšij-
anštwo w žyle wožadje tak w šwajich hwójnych a jenotšwajch
šlawach špěchowacj — k temu šwememu. ščtož mošlo porčintam
a duščan ščobžič, po mozach sadžerjac.

Wošebita wajušer je kšafč na wožadne ewangelijske (štr-
madžiny sa šubžerjenje dušadow, tež psches šwotšownych předa-
rjow), na rošpšecerjenje kšefecšijanškich špšihow a šopjenow,
na rošjapjenje wo žyrwinškich naležnowočach, na wotwobaranje
žyrkwi pschecšiwnych hibanjow, na wošowanje pschecšiwno wo-
pištwa, nješpšecšiwoczi a šebicšiwoczi, kiz štwarščenje šlaw
(njejednota, lichowanje). Woni maja duchowništo pschi jeho
dželawoczi špšerjac. Woni maja namolwocj a nabominacj
a wšo dalše pschod woderšjom pschodšewicštw a bo w po-
šebjenju k rječam pschijnečj (§ 15). Wošebje maja tež pola
tych, kiz hu k wocšewjenju pschihšluchni, (pola štwaršich a šor-
mindow, dželawarjow a mištrow) sa to štutkowacj pšacj,
so by mlodžina ho kšefecšijanžy woczahnyla a na žyrwinškich
naprawach (na psch. roščeršowanjach) dželawra, kaž tež, so by
ho šwječerjenje nježele njelawšo se šwětnymi wotštaranjami.

Težo dla ma ho w ščžym pschodšewicšerštwie wotrad sa
„šwotšowne naležnowocje“ tworic, njebylo-li tež hewal (šaj we
njejšchich wožadach) žančoh druhich wotradow trejba. Šak ma
ho sadžerjac, so tute nadawki jenož na papjerje stejo njeow-
štru. Špomnišje ho hizzo na to, so pschi aktivnym a passivnym
wolenju kšefecšijanške sadžerjenje tych, kiz wola a ho wu-
šwoleja, žyle wašnje do pračšenja pschitšže.

Tež pjenicžneho (finanzneho) sarjadowanja to
kšefecšijanške hobu nješ rječji. Wožada ma (§ 38) wšče na-
prawu čjinicz, kiz hu trebne (sa šđerjenje a špěchowanje žyrwin-
škeho žiwjenja, wošebje tež sa šamery kšefecšijanške ljuboseje
k bližšchemu, kaž sa nabožne rošwucšowanje hđežerzi, hđež ho jenož
„šwětné“ (šdule atd.) a wotročšozaje mlodžiny a sa hajenje mlod-
žiny. Wona ma hewal sa nadawł sežinicz, tež šwontach jejnich
mjelow šamery špšerjac, kiz ljuboci k bližšchemu a k šđerženju
a rošpšecerjanju ewangelijske kšija. Wona ma pšowšchitšowne
žyrwinške přezowanje špšerjac. Čžim čsejšče budje s bla-
kami, so ho žyrkwe, duchotoni, kantorowo a žyrwinšcy šklžob-
niž w pschidobše finansnje šđeržja, čžim bóle moja žyrkwine
šlawy šwoju pschihšluchnošč šnacj, tež ho s dawkidawanjom sa
Woše štwalešto dželaw wošpowatowacj. Runje s dananjom ho
pošaje, šajki kšefecšan a wožadnik ščto je. Wopaj je, šdy by
wožada a šastupšewšto męnili, so dyrbi ho jenož na wšcho luto-
wacj, a so durbja ho wšče mudawł šapowšebič, kiz bóle du-
šotone kšefecšijanške šamery nastupaja, kaž sa štwarjenje wožad-

Sy-li spěwał,
Pílnje džěłaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za slaw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěš pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočá ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će. F.

Šserbske njedzělske lopjeno.

Wubawa ho teždu hobotu w Šsmolerjez knihičičiščěcni w Budyšinje a ptačj šchwórtkěnje 2.— hr. j portom.

24. njedzela wo swj. Trojizj.

Mat. 25, 1—13.

Nasch Zbóžnik je nam wjele pšchirnanjow powjedal wo njebjěskim kralewstwe a wo cšlowjelač, kotřiž to hame pytaju abo ho wo to hame nještaraju. W jonym tutych pšchirnanjow praji tón šty, nješwěrnj wotročk: „Mój knjes ho dlje a nje-pšchitndže“, a póčnje bjež k wjowjich wotročkow, je a pije s wopližami. „Nasch knjes Jezus Chrystus hichěže dawno nje-pšchitndže“, tak wabi wo cšlowškej k wotročke jedny sawjedžazu hěš, a jich wjele sabudže na Bóha, wježe lohe žiwjenje, je a pije s lohtomyšlunymi džěčizni tcho šwěta. Hač dotak wšchal nasch knjes njeje widomny šahopšchitndž, a hižom nětoru bu tcho dla špóžny a špazny w šwójim kšěfěčanjstwe. Přecj i tutej špóžniwosěju a špawosěju! pšchitndže Bóže šlowo w ho-rjeka nasponunjenym pšchirnanju wo knjeznach, kiž ho hótaja, so budy hótawo napšchězo šěje a ho wješkile na kwaš. Šwaš, to wšchal je šwjedzěni najwještěje wješkofěže a rado-šče, a tola njeje žane pšchirnanje, kotřez wóšlo k wotročk a cšlowjěšej duški rěčěž hač tute pšchirnanje wo kwaš knjača ha ho wone šfowč? Jedny džěl tych knjeznow bje hótawo a džědu nuts na kwaš. Ale t tym druhim praji nawoženja: ja waf njesnaju. A durje ho šantku. Tón knjes pač pšchitndže: Těhobla wadnješe, pšchěž ani dnja ani hódžim njewěše, we kotřez cšlowški hny pšchitndže. Štajm tež na cšlowo naschewo rospominanja to napominanje: W ač u jěže!

Wudre a njemudre knjeznj. Kač pšchitndže Jezus runje t tutemu pšchirnanju? Dopomny ho na wadnje pšchitndže wo wotročk traju. Šdž h mēkci padaju, bliži ho we

šwjedzěškim cšlowo nawoženja je šwójimi pšchěčeleni domej šaršěju teje njewjěšty, so by njewjěšty s tuteho domu do šwójeho domu dowjěš. Zemu napšchěčimo cšlowim te wotročk teje njewjěšty wo šwjedzěškej dračje je šwědžazymy lampami, so budy jeho powitale, jeho do doma njewjěšty pšchěwóžate a potom s nim nuts cšlowje do trajuje wotročkěneje k wotročkěneje jale. — Ščto je tón nawoženja, kotřez ho bliži? Nasch knjes a Zbóžnik Jezus Chrystus ham. A ščto je ta njewjěšta, kotřez na njeho cšlowa? To je jeho wotročkěna wotročka tu na šemi. Šdž pač ho wo knješowu wotročka jedna, tam jedna ho tež wo tóždu jednotliwu dušku jeho wotročka. A duž tón knjes tu rěči wo knjeznach, abo kač budy my prajili, wo družkach. A wo džěčěčow ho tu rěči, dotěš je „džěčěč“ jena bušto trjebana liciba w šwójim pšchě. Štajm, pod tutym džěčěčim knjeznami mamy wotročk wšchitki kšěfěčanjow na šemi. A šdž dale rěka, so hu wot tutych džěčěč 5 mudre a tamne 5 njemudre, dha ho s tym ničo druhe njepraji, hač to, so je jedny džěl tych kšěfěčanjow, pšchitndže knjesa pšchitndžowanj tón druhi pač na njeho pšchitndžowanj njeje, budy ho tež, ščtož šabjež wotročk, kšěfěčanjow njemowal. A w tym hižo leži, so jedny tych kšěfěčanjow, pšchitndžowanjow a pšchěčelow Chrystus, juna s Chrystusom njemóže šastupjež do wješela wotročkěne, dotěš wón drje na šahopšchitndže tcho knjesa cšlowa, ale na nje pšchitndžowanj njeje, njies tny so družki pšchitndžowanj cšlowanju, hano dolšim cšlowanju — wšchal nawoženja halle wo polnozy pšchitndže — tola tóždu wotročk pšchitndžowanj wotročka a duž s knjesom nuts cšlowje t njebjěškej wješkofězi. Štajm, tón knjes w naschim pšchirnanju šwójewo njebjěš do tajkič, kotřiž hu kšěfěčanjow, a do tajkič, kotřiž hu hichěže

poňano. Nė, tón roszđel je wjele křutniřki: wón křećeřanow dźelil do tajřki, křiz řu přichitowanu, a do tajřki, křotřiz njeřřu dořez přichitowanu. Albo prajnuj hiřeće jařniřcho: wón wěrijazub hantub dźelil do tajřki, křiz budźa řbōžni, a do tajřki, křotřiz řo je řworej dřemazej wěru řanu wuřanřnu wor řbōžnoře. Njeřřiczi to jara řurawje? O ně, teđřbuř jenož dale na nařře přichitowanje. Te pjeć mudre řnježny maju lampy, te njemudre maju teđ lampy. A řbōž te mudre kaž te njemudre řnježny je řwójimi lampami namořeni napřećeřo du, řo řanu rořym, řo řo jich lampy řwěće. Te řwěćeže lampy, to řu te pľonjenja wěry. Potajřnu wěru maju wřřitřz, te mudre kaž te njemudre, te přichitowanu kaž te njeřpřichitowanu. Tōn roszđel je řhřibřki. Wlař teřit to praji: Te mudre wřřadu wlař w řwójich řudobřach řobu řa řwoje lampy. Ale te njemudre te njećřnjachu. Wlař pak je w řwójatym pľijuje pľeće wobora, řuanjo řwójateho duřa. A tu rořymřš nařře pľiřitowanje: Kaž řwěća řaře, řbōž řoneho wlařa nimařř k pľiřitowanju, tař teđ wěra řaře, řbōž řo řtaji je pľeće řwójateho duřa ř nowu njeřpľijnu. Kaž řwěća řjes wlařa pľeće wroćeřo dže, a řkonězje řařje, tař ř wěru wěřa řwójateho duřa pľeće wroćeřo dže, doniz njeřařje. A řkřute řlowo: wachujće! řewak nařřa wěra runje potom řařje, řbōž řkřřuju pľiřitidže.

Albo džeřil řo ř tym wrořřitowaně, řo řkřřitřř doľho hiřeće njeřpľiřidže? Doleř je řo řižo tař doľho dliř. To te njemudre řnježny teđ mēnjachu. A nawořenja řo woprawiće potombři. řižo w ćřahu japořřitowu řeču jeřa řliřo, jara řliřo wozćakali. Ale wón njeř pľiřidřok. A wotwola řeta 1000 na njeřo jara ćřatadu, ale wón nje je pľiřidřok, a teđ w 44. řeće řawidže wno řeřřowka jara na njeřo ćřatadu, ale wón řo dliřeće. A wnoře w řřřřřřř řeču řawidžew ře řu runje wēřni w řeće řenjo jeřo řuřto pľeće řurjewi djeřeři. Ale wón nje je pľiřidřok řač na dženřniřki djeři. Ćžeř pak teřobla wēřeř, řo wón ř zpla njeřpľiřidže? Wřřak tu řeři, řbō wón pľiřidže: řo polnoz, řbōž řuřu wone wřřitře řpaua a wřřřřř. A řubř ćřitarjo, řbōž řny řu teđ řivi w ćřahu, w řotřymř řu řećeće řenjo řař řpauřni, řač řuřu wřřřřřni, nje je ćři dba to řlowo „wopolnoz“ kaž řkřute napominanje: wachujće! řbōž tola wēřeće, řo řečo ćřlowjeća řny řnu řařo pľiřidže kaž řadubř w nožy, dha daje řo napominanje: wachujće! ředyn wuřřadowat řiřli řeři praji k řenu: řbōž řeř řařeřej wuřřřoj, a džećom řřubřoj, řo wjećor řařo pľiřidžetař, potom teđ džeři nodžedža řpaeř hieř, ale ćžeđeća ćřataceř, doniz nan a maeř řo njeřwōćřitaj. Ćřatatu a ćřatatu, řu wē wōřřni, w dženřećřich, w džeřaćřich, a řařeřej tu hiřeće njeřřtař. Dha je řim, jato řeču řeř wē wozćomaj mēle, wozći řo řim řawidžela, řliřka řo řunje na řoř a řeđo wuřřnu. Tola jenož wōćeřo dřemna, wutřobiećřa wachuje. — A tař je to teđ pola řyř řnježnom: wone řuřu wřřitře řpaua, te njemudre kaž te mudre. A nje je to řuanjo nařřeřo ćřařa, powřřitřowna řpauořeř, řbōž řeř hiřeće řeřto, teđ wērijazub niř, řuřřli řa řu wuřřu wēru řećećeřanřwa, řo řkřřitřř řařo pľiřidže? Njeřba řo, jato řy řle řećećeřanřwo řlo kaž wuřřli dom řpauřny, dřemnyř. To wēřeće nje je prawje. Tola řladaj tu na uawěřo řnjeřa: wón tu tař mēle řeři wō řyř řpauřnyř a řim jich řpauje njeřpouřuje, to řeća potom njeřwōćřuje, řbōž řo njeřtaji je řjeřđřatnoře ani ř wopacneje řećeřnoře, řač řbōž řo řtaji ře řu wōľojanřny djeřom řečo řiwjenja, a řbōž jenož, kaž pola řannyř džeři, wutřoba wachuje, njeř teđ wōćeřo řpi.

A w polnoz, jato wřřitřz řpau, řo řeře wolanje: řlař, nawořenja dže, džeře řenu napřećeřo! A polnoz, řbōž wřřo řpi, řbōž nićřo na jeřo pľiřidženje njemřřli, dha pľiřidže řnjeř. Pľećeřo wón pľiřidže njenadřřiz, teđ tam, řbōž ćžeřil

na řnjeřez pľiřihitowanu řeč a to tola njeřřy. A tu nēřto widějeće prawu roszđel mješ njemudřny a mudřny řnježnari. Wřřitře pľiřimnu řwje lampy, řo řuřu nawořeni napřećeřo řeře. Ale řeđa tym njemudřny, jich lampy řařeřa, jich wlař je te řōzje. řinař řeři ř tymi mudřny, wone maju w řwójich řudobřach wlařa dořez řobu, jich lampy njeřařeřa, a wone du wjeřeće nawořeni napřećeřo. Ćřto Ćře to prajić? řbōž budže řunu tōn řnjeř njenadřřiz pľiřitřz, dha budže wjele řećećeřanow, wjele wērijazub řenu džeř napřećeřo hieř. Ale řbōž budže řwje řwēřeřatř wuřřitř jeřach pľiři jeřo řařo pľiřidženju wuřřa řreřa a njeřnořeř na ćřlowjeřow pľiřitřz, dha budže ta wēra řyř jenož řyřom řařnu, dořez njeřeřa řrećeř dořez w řwójatym duřu a dořez řebř njećřanř řtaji je řwōje řlowa nowy řreřetř a nowu mō. Ćři dřny pak řudža wřřu řořeř wotřotōžieř, řōřdu wjeřeće řnjeř napřećeřo, to řwōřto jich wēry w řutym wāřřnym wotomřtu njeřařje, řreče řeře. A řbōž řo wone wjeřeľa a ř nawořenju řařpaua, řpaua řamni, řwōju wēru řořřitřz a řbōž řo řim to teđ řanu hiřeće řoradřit, řo tola mješ tym djeř řamni, a na jich řlepauje a wolanje: „Řnjeře, řnjeře, wolan řnu“, řo řim dořtaji jenož wotřowotwa: „řawēřnje, ja praji wani, ja wař njeřřaju.“

řuž, řubi řećećeřenjo, potajće, řeđřuře, njeřabudže, ale wnitře řeři wachēnje řhřibřk a wutřobe w napominanje: „Teřobla wachēnje, pľećetō wu ani dņa ani řodžny njemōře, w řotřeř ćřlowřři řny pľiřidže!“ řubř ćřitarjo, řny wachowat? Wachowat řwōju wēru, řwōju duřnu? řaj, wōřeđřitř řeřu. Tař wēře řač na řeřa djeř, řodřřitř řu, a tař wēře řač řo mure je řuřaju, wopoređřitř je. řtaji řwōju řeřu řeře řpauřaj a wopoređřitř wēřu řeřobu, řo řu wēřny řubřli. Ćř řwōju wōřitřit řwōje řeře a ćřimřš na řny djeř. Njeřař řunje tař wachowaeř řwōju duřnu? řač wotřorřnjenu řamjeř tam, řuřřenju řubel tu a tam řařo řřitřa řeđa je ř pľiřitřnu. řwōju wōřitřit řwōje řeře a řwōju řeře, řuřa teđ mōje to teđ ř wōjeř duřnu řeř. řimaeř na njeř ničo wopoređřitř? Nje je řam wjele řeřōřnyř a nāřřitřa řlawo? O wachuj řwōju duřnu, řo řu ćřitř a řwōnu řeřeřitř řač na djeř řečo řnjeřa. řjećřitř řo kaž řn řobau řmř ř biřřie, řotřiz ře ř pije, ale na řwōju duřnu řabudže a řotřenuř řo teđ praji: „řy řlawi, djeřřa w nožy řudže řo wōja duřna wō řeře řadueć.“ Ale daj řo pľeće řeře ćřlo, řotřez ničo řwōjeřo dom njeřu, řopominieř na pľiřidženje řečo řnjeřa a daj řeři pľiřiwolaeř:

Wotueće, tōn řlōř wař wola,

Tōn waiřat ř wuřřōřow řřla,

řač, wotueć nēř, řerusalem!

řenadř pľiřidže wōn w polnoz,

A řibnje řyř njeřeřow nožy,

řač, dha řeđom řeřpauřny! řanjen. K. w. R.

Řařřniř řwē.

Wřē řēne řwēřli wōrijae řau pľećećeře, řu řwōřnyřle, A řeřřow řpau je řanōřeřny, řiřeř pomřećeřne řwōjedro, řač řōřnje, dawa řiřećeř řo, řlōř řřwauřnyř řpaeřow řoznjent.

řy ćřlowře džeřo řadōrne,

řy řodřōřniřo ćřawuře,

Wřēř wuřeř řwōř a řtatol řřamny?

ř wotřat řy pľiřidžieř? řeđeřa řeřeř

A řotřy řobuř dořařuřeř,

řbōž řwōř djeř budže řotřnjany?

Dajz na seistse ty pohladasch,
 Na swet a czeło wukhywasch,
 A sapomnišch, sčtož potom budže?
 Na duča wuhyj i wčeznym žitjam,
 Wdój dobrej džel je horčak tam,
 Wščo podarmo, jón pytasch družbže!

Sčto sberašch to, sčtož smiertny sežen,
 Čši rubicz mōže kōžy džeń,
 Sčtož seršawz stasch, žeri mole,
 Ča wčeznošč žiwjenje ty wodž,
 A wščitke seistse puče žhodž,
 Pod ščitom hnadnej' Wožej' wole.

Tak swoje njeno sapitaj
 Za seniški kraj, sa Woži raj
 Na žohnowane wopomnjenje.
 Ty žiwj hy „niž podarmo“
 A twoje je to bohastivo,
 Po pišnje njehinjaze ženje.

Tu plody, rōže swjadnjene,
 Tam ptacšow šynatne boženje, —
 O kajke škutne předowanje!
 Wōš Rnješ jo tebi požoňnuj,
 A i mišošču naš pšehwodšuj,
 Ča wčezne naleščowe ranje!

Jan Waltat.

Kermuscha.

Kermuscha ho w tydže njeđselach tu a tam hwojeći. Potom w domach s wulla dže. W kōžej tuchinje ho jēđž tak kraňnie pšchitohuje, kažluti domjaze wobšlejnoseće to pšchidadža. Najlěpše zylcho lěta na blido pšchiduje. Ča blidom njehedža jenoz swucženi hoščo kaž hewat. Č blisťa a s dalota pšchuwšni, pšehčeljo a snacšj do domu pšahčezahnu a hebi derje šłodžec dadža sa hošpobnym blidom. Čjim wjazy hoščj dom na tajnim dnju ma, čjim wjshče ho jeho wobydlerjo čžezeni čzija, pšahetož čjim wjazy hoščj, čjim wjazy widžijšch, sčto tōtne dom družim ludžom pladži. Dom, kotruž na tajnim dnju ani jednemu hoščej durje njewotwori, by ho ja tajni mēl, kotruž ja nikoho ničež njepładž, kšiba sa hwojich šamšnych wobydlerjow. Po wjshmej hahp horje a dele mladšina wjshke hōdži a wječor herzy w čorčnje mladym a starym reju sapitajta. Žuhy, kotruž by na tajnim dnju do wšy pšchijohel, by ho dyrbal woprashčez, kajki wullk hwojdeni ho dha dženka wotmēla, tiz žylu wjsh tak na wšy pšchimeče? „Wšchal je kermuscha!“ by jemu wotmōlowjenje byla. „Kermuscha? Sčto dha kermuscha je?“ by tōn ho dale prashchal. Wōš ty jemu na to wotmōlowjenje dač? Wj wjedžał, jemu witožez, s kajke pšchicenje tole wjshke hibanje po žylej wšy wot jara stareho čžasa hem wuškadža, abo wōš ty jemu jenoz prajicz: „Kermuscha je kermuscha“, so by po tym tak mudry był kaž prjedy? Dotečš ho boju, jo nekotržyluti po prawom s žyła wjazy njewē, s wotkal a čžehodla to?, a je strach, so, sčtož po prawom wopomnjeni, pomaitu pšchego bole nashčenu čžahel s myšlow pšchiduje a hwojdeni ho žyle k proštnemu wopyttnemu a rešwaštnemu hwojdeniju wutwori, čžemny hebi tola ras do pomjatta sawolacz, so tōtne hwojdeni, na kotrymž bu Woži dom i bydłu Woženju njes čžlobštni džezšini wuškawčezny. To drje je hjo dleje hem, hacž jo jedyn njes nami dopomnitčš famōže. Swontowny napohlad Wožeho doma bu žnawo w bēhu

lěštotkow njenahladny. Ale sa nashčij wōžow bē nadobny twar, a džeń, na kotrymž bu tōtne twar s Wožej pomozu dokonjantj a we wšy nowa žyrlej tieješe se hwojej kšetu, hwojtim wotkartzjom, hwojej dupu, hwojimi swotami, kotrež wōžjazu wōšhadu k mōblenju k hwojatemu Wōhu sawolachu, tōn jim bu k najwjetšchemu wježenju hwojžezštnemu dnje, na kotrymž čžyšču se hwojimi na kermuschu pšchidadžazumi hoščemi tež po čžlowjefku wjshkei byč. Je tež, luby pšehčeljo, w twojim pomjattju žive, so ma ho tōtne wjshny hwojdeni w Wožim domje sapočez, ma wot hwojateje kšibzy w Wožim domje hwoju hwojčšitju dōštacž? Abi hu čši je sawōženoseče hem na tymle hwojčženju jenoz jēđž a pječe a wjshelenja wotstale? Je twoje žadanje, na tutym hwojčženju naprjedy, kaž Marža Wethanista čžicho? Žehuhomymaj wohomaj heđezč, abo wuhanišch ho kaž lamna špōzna Marža we požužowanju hwojich hoščj, so čši kšielowe šlowo pladži: „Marža, Marža, ty ho jara starasch a ho wulgy prōzujesh!“ Kšnje kermušchny hwojdeni dyrbial Woži dom najbōle napljenjenty byč, je-li so je we wošhadje wopomnječe na to žive, so je kermuščna wjshkeščez na derje dobytym wobhēženzjawje Wožeho domu, wjshkeščez na wšchitkch hnadach a darach, kotrež ho lěštotki dotho hjo do wošhady wullwachu a ho hšičeže wullwajza a lūdža ho wullwacz, hduž jim hwoju wutrobu woteneriřch. Wjshel ho wobhēženjawa hwojeje žyrhwe, hwojcz jō wjshkele po štarim wuřčimju. Wotaj pał ho potom tež na hwojčženju tehole dnja wšcheho, sčtož po hřechč hłōdži a čže k hřechčj sawječž mōje a durbi. Njehabudž ženje, so je hwojdeni pohwojczenja žyrhwe, kotraž čši šlowo a wotkasanje pšchimeče, so by twoju wutrobu a twoje žiwjenje s hřecha wunohla a čže k šbōžnoščj w žiwjenju a wumrjczju wōwjedka. Mašč hwoju žyrlej. Njedaj hebi ju rubicz abo hancž, wopomnija Wože šlowo: „Džez, sčtož mašč, so by ničto njewšal twoju trōmi!“

R. W. S.

Wōšwječenje Wožeho doma.

Wōš: Njech Wōhu dšakuje atd.
 Wōj, wošhada, pōj nuz,
 Wdój Woži dom čje wola
 We wšche hwojatočnej,
 Kšj wudebi jōn s noma,
 Pošwječš hwoj Woži dom
 We dšaknym wjshkelu
 A Wōha wjshčimho
 Kšwal s nowej kšobšču.

Braj, Wože šladleščo:
 To je džeń šbōžny, jaňny,
 Wdój čžinil je Wōš Rnješ,
 Tōn mōžny, miš, kraňny,
 Wōn s nowej hnadu i nam
 Čžo dženka pōšnawa,
 Duž s nowym špērlichčom,
 Kšineč Woža hwojmitja!

Pšched Wože woblēžo,
 Č hyla wobnhadžena,
 Č čim wjshkečš žadšču
 Čšo šhadžij wjshelena,
 Wōš Rnješ čže wjshčiez čže,
 Tu wōšhewacz a pašč,
 A šlowo žiwjenja,
 Či do wutroby kšafč.

Zyrtej a stat.

Synoda je 28. oktobra hwoje požeđenja pschetorhnyla. Chze wololo 23. novembra dale wurabžowacž. Nacziłt zyrte witeje wustawy njebu domurabženy, to bė to najlepiše, sčtož so j nim stačž mōžesche. Duž budže tež hiščeje cžaža, dokladnišo wo nafičih herbstih žadanjach jednacž a drōbnišcho wo nimu rosprawije. Wo wožadomporiežbe bu wobfahanjene, so ma wot 1. hapreleje 1922 placizje. S tym swižuje, so j mērowi pschadobneho lēta cžaž wōdčeh nētzizichich zyrtwinych pschēstjeizerjow wubėhuje. Wlchē wožaduy maja potajkim niz lēta hjo ale wo pschidobnym lēce hacž f 1. hapreleji hwoje zyrtwine fastupještwa do žyła f nowa wolicz, njech je to nēk wožadomfastupještwa abo — wo malych wožadach — zyrtwine pschēstjeizerštwu.

Prawy tšerlusch w prawym cžažu.

Wlchē tšeci djei hwojatow. Žakny, cžopy djei wot hrejebž lubojneje meje wubješe f wulku to seleneje kēžjajeje Wožese stwōrbu. Wlchēd wječjorom so wrōczach domoj. Wlžach so wještchey wōhy. Wona ležechē cžijeje we wječjorowym hlōncžku, hotowafschē so na nōžny wōstčojint. Duž mi naplchēžo pschējēžjēštaj dwaj wjeblowaney wōwaj, wupyšchēnaji je selenyti mejami. A na nimaj hēdžechē wješela mlōbžina, mlōbži hōlyu a mlōbe hōlyu. Wrōczachy so je hwojatowneho wulku, špēwōchru a juštach. Pōpšchēnu mlōbžinyje wješelosč, wješelu so, hōdy widžny wješelu mlōbžinu, jeno njech wješelosč wōstjanje w prawych wješach. Žafo bēchu nimu a jašo wōstchōny, fastupichy do wōhy. Duž fastlucija pšechē cžijeji wječjor hwojatownje tšerlusch: „Šso, lubojeć hōjsta, modlu f tebi“, wifstany f truby. Wotryž jōn wifstafschē, wēšche myhł a wutrobu pōšbēhnył pšechē hwočē f Bohu, džaťwafschē so jemu.

Tutōn tšerlusch, na cžichim wječjorow krahnebo dnja hwojatownje wifstany, cžinyješe wulki sacžisčez na mnje, pōšbēhafschē mōžnje wutrobu a myhł f nješbu. Wōn da wōšschewōjenje, kiz pschetrejchēi wōschu wješelosč na mejštej stwōrbje a wōschu radosč na lubostnyh hwojatownych hwojēženju, da mojemu wulkeji prawy, pōšbēhazy, hwojatowny bohnt. Wraščam hō: Njemōhla ho hūnjēšchō nimu rjantch, njeiwōmōwatyč hōdowych špēwōw, kiz wječjor pšechē polo klēncža, njemōhł hō pšechēz mēsto nje schwanneho, hrofnego rejenja, kiz nōžnu cžisčōnu kasu, špēwacž a hūnjēchēž taji hšchēlčanjki, pōbožny, natwōwajazy tšerlusch?

Lutber pschewozuje na burřkim kuble.

Wot Njemberga wješe wulka drocha f pōsobnju. Čehnjēšchō li ju, pschidbēžschē pšechē rēžu Altmanl a ju pšchētročimōžiti f maženmu dōleji, kotryž f rēžu Altmanl wubēhnje. „Šlōdna rēčča“ tam bēži. Žu widža ratarjo radšcho pōšnu hacž pōšōnu, dōlčju mōtre lēta wōz do brōžiny wōža hacž huče lēta. A pōsobnju wurina hora, tam jōn sabehōnaga waly dol. Drōha stupa f horu hōbu do wuhōka. A protivny wot drōbi steji tam burřki statof. Pōla a kuzi, jemu pschifluchazje, jōn wōdbdawaju dōfōlo wōfōlo. Šchērofe jablucžiny a hōvstfe morješčichu wipšchēcžēraju dōlchē halgy pšechē schiferowu lēchu domšleho a brōžnje. Sady jahrody puplji hō žōzko a pjełni dōbōny kotof ja slōt a hatf, w kotrymž hū žōby a tōfamy domach.

Tutōn burřki statof stejechē tam hjo do lēče 1518. Staž tam to nētkfe je, tat nētak hōadž tam to tež bēšchē, jafō to 14. njēdžela pō hwojatej Trojizji tamneho lēta f wječjorow klilafschē. Bur, wōbej ruzy pod šchērofim čjornymu klēnti, bē f durjam domšleho šchjēnyu. Mandželsta hēdžechē pšōi nim na lawož. ptaťafschē. Te ši jich džēčatka hanjachu po sahrodže, hōlčžtaj a

hōlčžta, jatšahachēnu dys a dys hlowcžinu a mōdre hlowki padachu dele. Tam a jēm pschidpady hlowkam jamo wot hō jablito do trawy. Tu bēžachu potom na pšchēmoh, sčto by pžēnti byt a je popadnył.

Tute jim wot nashny f luboščju pschilōtowanē hrajē buchu džēczom na dōbo samplene. Žubniłaji hō f dworej bližēšchaj. Wēšchaj drohu wōpūščizjōj a na pučž f dworej swinjoj. Wot mnič f Augustinoweho rjaba na konju a muž, kotryž pžjedy džēchē a mūczneho tonja bōla sa hōbu cžehnjēschē bacž wōbežschē. Prowōdžach mničow, kotiz pšēchi pschidbēžach, bēchu džēči hjo hūščjischō widžale. Šbēraču tola prowōdžy mničow lētm dary ratarjow sa klōschtry, kōž jēta, šmalz, kuzschēžinu a druhehō pōdobneho. Tola mnič tuteho rjadu na konju, to bē jim tola cžijeje nēščto nowe. Duž bēžachu, sčtož mōžachu, so bychu to nanej hšewile.

Bur bē pōbožny bur — a kotry prawy bur njeby to dyrčjal pōbožny byč. Čehjēschē teħōla f hwojeji wutrobje mēščnikow a mničow. Tat džēchē Augustinowemu napšchēžimo hacž do hlowkeho pučža pšchēd dworom. Tam dosta pōžohōwanaje pschifhōdžajehō a džēchē sa nim, kiz do dwora dōjchō. Tam pomhāschē mničej f konja a pytny pšōi tym f wōbžarowanjom, so bēšchaj kōn a jēchaf wōbaj jēnaf pžōnnoj, to drje wēščje wot jara dalotehō pučža. Šwōjja pschewōtaji pschewōdžerjēj a wotroczkej, kotryž bē pschibēžaf. Mniča dōwjeđže do jstwy a da hō jemu tam na šchēroki kōpōje hōdnyč. Tat hēdžo hō mnič bōry hšaba. Burwōa 12 lētua džewōščēžta cžerpāschē f pōnoje w heli lōku wōdu do dōwēčej, wōtwōjafsa pšerwanjēj cžēžte janbale a wōny jemu wōhy, kotreiz bēšchaj pōlnej pōčōa a hlōta.

Mjes tym bē burwōta hjo šatepila a wōheji prafstafschē na wōbnyhōmō. Wlchē wōhinja wōfāschē pōnoj f schmalzom. Žeja a pšego, na drōbne rostrane, bu imēščane a do pōnoje hšpnjene. Lubōnje wōmjenje cžehnjēschē to pšechē dom. Pšchewōdžet njeha bu bōle a bōle pschewōdžerjow, so je Wōh Čtijač a mēho mēščnikfa do dobreje hōpōdy dōwjeđ. (Pōstřacžowanje.)

S bliffa a f dalofa.

Wulka kermusch je dšēnka a jutfe. Wōhladašchō li do hwojehō „Pšchēžēnaka“, šponič, so 18 wožadow kermusch hwojēčji. Riz jeno f hšanzami je to sa kermusch tuteho lēta lēpje a f hewaf dōbrnyh hūstami hacž to te pōšlednje lēta bē, jene drūbe je pšchēbe wōščōn ja jich wjele wōkadow lēpje, so f wōžow wōlaju jafō wōščē swōny wōšadnych a kermuschnych hōčēti do Wožehō donu. Žich wjele wōkadow je wuruafō to wōjōnku schōbu f rjantym, wulkinim daranim luboščeja sa swōny hwojehō Wožehō donu a runje taf tež ja wifchējele. Wōh daj, so hū nēk tež wōschōžom wōščē wutrobhy hšōlniwē, hō hšōfacz bacž wot swōnow hōžo do Wožehō donu, a hōtōwe, sanōschōwacž f pšchēželeni tšerluschē Bohu Anjeseje we wōhōfōščēji. Nafch Šejlēč špēwa fe kermusch:

„Wōj, hwojaty duchō, hwojēč
Nafž Nšeršupōme stawy,
Daj hšōtko, lubošč, mōž,
A f mōblenju lōčht prawy
Njed nāschu wutroba,
Kōž wōj dōm rjana je,
Kiz je čji hwojēčeny,
Pšechē myhšle njebješe.“

Žiwōwanje. Š. w. N. fa 25. pō Tr. — B. w. Š. fa hšjertnu njēdžetu.

Samolwity rebaťor: faraf Wyręcaž w Wōhōczjōch.

Sy-li spěwał,
Plinje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napos mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebes mana
Nječ éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će. F.

Šserbske njedźelske łopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjez knižicizšćejeńt w Dubyńšinjje a ptaći šchtwórtkětnje 2.— hr. i poptom.

25. njedźela po swj. Trojizy.

Matš. 25, 31—46.

Zyrkwinje lěto blizji ho pomalu, ale stajnje hwojemu kónjez. Štichće někotre dny, potom zyrkwinje swomy šafšownja hwojertnu njedźelu a šažo je hwabne lěto našeho drohowanja na semi nmo. Dopomnimy ho na šachodnosć čzaja, na šachodnosć tež našeho žiwjenja. A hdož ho jemu te hwojercu našeho žiwjenje stónězi, šhto potom? Kši na Šebrejšćich praji: temu čzłowjekeje je pošajene, junu wuntřejez, potom pak to šudjenje. Tež hižom do hwojeje hwojereje čzłowek čzije a šhoni, šo Bóh hudoži: Šswědomnje, hłóh Bóži w čzłowjeku, napomina a waruńje, šatama šlach škutkow dla a porokuje winu, křida šo čzłowek tón hłóh Bóži w hwojeji wutrobje mori. A druhi hudož Bóži je mójna te hwojom krebrošćecjom a šapušćenjom, š hłobom a šhorosćemi, nječ, nječ tež njerěwńanje a š lohta šuhšleny čzłowek w tym njeuidži to domachpyńtanje Bóže. Najrašćinšćich hudož pak pšidrińže po hwojerezi: temu njewučińšćich a tón traje wěčnjeje. A niž jeno ty šturpšćich pšehed tutón hudo, ale wšćizny ludžo wšćihke ludu ruteje semje. Wo tutym pošlednim hudoženju hwoěta rěči naše džehńišće Bóže hłowo, rěčane še rta teho hudońišto hwoěta. Nješom Škřyšća hameho. „Hdož pak čzłowiški hyn pšidrińže w hwojeji křahńošći a wšćizny hwojezi jandšeljo š nim, tešdu hudože wón šehóječ na štole hwojeje křahńošće a hudoža pšehed nmo wšćizny ludžo šhromadžen a wón budže jich róšno džělicěz tať, jako paštyť wozny wot kóšlow džěli.“ Žejuš, kiž šažo pšidrińže, budže tón hudońišto wšćeho hwoěta. Bóh je temu pšehedat wšću wóz w njebeješah a na semi. Rěčiny duž džehńa wo pošlednim hudoženju hwoěta a rošpominańny šebi šhutinje 3 prašćenja:

1. Chzešć t prawizy čzłowišeho hyna štać? 2. Kašće štuťki mašć teho dla čziniěz. 3. Šchto čěrti čěe t lařim štuťkam?

Wón pšidrińže t hwoěnom! šudu tych njepotulnych dla,

Še johńowanjom t ludu, kiž jeho ducha ma.

Bóh, Žeju, našcha jašńošć, a wjedž naš je hwoěta,

Ač daj nam twoju křahńošć, naš pšidrińžeš do njebeja.

1. Pošledni hudo hwoěta, chzešć t prawizy teho čzłowišeho hyna štać abo t kšewizy? „Wón budže jich róšno džělicěz tať, jako paštyť wozny wot kóšlow rošřiha. A budže te wozny t hwojeji prawizy pošajicěz, tych kóšlow pak t hwojeji lěwizy.“ Wozny: ptaći ja ščěrpliwu a měrnju, kofol šterka a bódže. Runje tať mašć mješ čzłowječami ščěrpliwych a měrnych, a potom šchťerjednych a wadžajnych. Kašći šy ty? Wobli w twojej wutrobje Žejušhowa ščěrpliwosć je hobočšłowječami, blšćězi ho na twojim woblicju měr Bóži? Šay šbožonna wozna štabla Škřyšćim, hwoeho, abo špjecišćich ho pšehčěwio temu, kiž chze bueč twój dobry paštyť? Póššěšć teho, kiž š tobu derje měni? Njerěwěm. Čzłowjekeje woběju družiny hudoža tu na semi njedźeleni, runje tať w raiřćim kraju wozny a kóšly na jenej paštroje hudoža. Kašć pak džě: pšidrińže, na kotřymž paštyť je džěli, tať budže na pošlednim dnu hwoěta hudońiš čzłowječow džělicěz. Pščěwiza a njerjad, kotřej štež hromadže rošćej, ho džělitěje. Dža budžetej džělenej muž a žona, štařčej a džězič, bratr a šotra. Dža budža hnamo te; štawu twojeje hwojby rošřihane, a móšćah potom ty, šuby čzítarju, ho štućje t Žejušhovej prawizy? A hdož budžěšć ho tam šetćacš j jich wjele, kotřichž tu ani wšćah ani šnať nješy, abo wot kotřichž šebi to ženje a nišdy njeby wšćihli, budžěšć tam šetćacš tež tych hwojizich, nana, maččěš, muža, žonu, hyna, džorětu? A hdož hudoža woni wšćizny t Žejušhovej prawizy štućje, o ža-

lojna myšl, so by jenički ty stupječ dyrbjai t lšwizh! Běda, trajsna bėda tym t Jesuškowej lšwizy! Čejeho dla?

Teho hwěta hrdnika posleženje hubeženje wo nich rěka: „Dšjeje přecj wote mije, wy jatleži, do wěčného wołnja, kotryz pšchihotowanj je čerterje a jeho jandželam.“ O žalostny wošud! Dšjeje přecj wote mije! Wobšymne słowo je rta teho, kotrehoz wutroba bėšće tola beraaf tak pošna horzeje lubošće, a kotryz s lubosnymi słowami cšlowjefoto t hebi wabješe. Tu ho wón setfa t Petrom, Janom, Jakubom a jeho ert lubje prošy a jeho wóčežo pšcheczelnje wabi: hšodž ja mnu! Tam sašo wón, tag rchaf se hježu cšlowjefoto s hromadami loji a čini jich hšwiojich pšchihowarjow. Tam wón dyta teho sablndženeho hšma a dže jemu wodšeč byč za pučžu t šbžnošćej, tam wón dže ja hšubjenje dšwota a hjerje ho po njej t lubošči horje. A sašo wón wobi s lubosnym hšogom: Bšjeje sem te nni wšchizy, kiz wy šprozni a wobšeženi seje, ja džu waž woššewicje. A sašo: Čštož te mni pšchidže, teho njebudu ja wot woštorčej. Ale jonu na hšudnym dnju, šhemjenju hšěwa Wože, egi t Jesuškowej lšwizy tajheho pšcheczelneho waberjaja nješahšichu, sterje tag hšwiozy hšmisi widhor jich satšaha teho słowo hšermanja: Dšjeje přecj wote mije! Wy přejdu njeješe ja mnu hšodžiti, njeješe na mój hšob požhuchali. Duž je něšto wašehe posleče, t čerterje a jeho hšm jandželam hjež do wěčného wołnja, do čšwiti bšes šonja a t šubow šchidžerja.

Wuby čitarjo, dšejah ty t lšwizy hwěta hrdnika steječ? Rchaf radicho stupječ t jeho prawizy, ho ty bėbi plačliho t hnadne słowo: „Bšjeje sem, wy pšchowanami mojejho wožta, herbnjeje to kraleštwu, kotrež wam pšchihotowane je wot špocjatta teho hwěta.“ Bšjeje sem! Rchaf seje ho na to egiš žiwjenje hotowali. Wšah njeješe ja ničim druhim žadati, wšah seje tar došto na to ešajati; wšah seje pučaji to kraleštwu, bšjež žar horjo ani hšeh ani hšwreše wšah njerubži; to kraleštwu, we kotrymž je njeješta radošć a šbžnošć bšes šonja, to kraleštwu s hšornim Jerusalemom, po kotrymž hšwjo žadajo seje tak hšulo špěwali:

„D hrodžišćečo, budž witanje tym mi, něč wrota wotworej!
Kaf dołhi ešah bėh šustfny po t-bi, kaf hšm ja žadaf hej,
So byh mabi kniežonmošći a wšchitkej šlōšći wotčej
A t Wošej wšehelofeči do hšwiojoh herbfšwa dočej.

2. Wěnuj, luby čitarjo, tež ty dšejah jemu pšči posleđnim hšudu t Jesuškowej prawizy steječ. Kšaje štuki paš mašoh t temu došonječ? Čšwěta hrdnik to praji: „Ja hšm hšědny byl a wy seje mi šteč dafi. Mj je ho pieč dšy o, a wy seje mi pieč dali. Ja hšm hšěč byl a wy seje nje hospodowali. Ja hšm nahi byl o wy seje nje wodšewali. Ja hšm ššory byl, a wy seje te mnu hšadali. Ja hšm jaty byl a wy seje te mni pšchidželi.“ Čšwipat tečej ho tute štuki w našim tekeje njemnja. Wšone hu potajšim žara wažne; ale luby ššehesžano, teho dla to žane ečšeje štuki njejeju; hu jenož štuki ššehesžanje hšimilnošće, a te mžješoh tež ty činiš. „Ja hšm hšědny byl, mi je ho pieč dšylo.“ W našim ešahu drošoty a parowonja dyrbti něšorty žiwy byč a njemž kaf. Dawošh jemu wot teho, ešehož mašoh nadošć? Abo wo wšojim domje hu dšejči a ešeladni: hšědni hu po šhlebe teho žiwjenja, pieč ho jim čše po žiwim Wožim. Dawošh abo rubišoh jim ššadnošć, w Wožim domje ho woššewicjež na Wožim hšowje? „Ja hšm hšěč byl, a hšm nahi byl.“ Ššopošoh ja tuč, kiz ty žušbe pšchizujaja, tvari šuššesne mišionštw. Ššnawo hu wšoji šnacži w městah šhoniłi to žohnowanje tajkch hšimilnoš wšawšow, ale wštu na wutrobu, hšy tež ty jenički famniji t tajkim wšawšam pšlacaj? Ššy pomhaf woblecačž tuč, kiz šahnacži wot nješšehesžela najmšiššehje dšawty njemješaju. A ššto je wjazy, je tšwji dom jena wšahowanjaja, hšež mže

ššodju, kiz šajšupi, wšty byč, so ho jemu njerubi to čšite hšewdomnje, so tam njerostaji wšeh hšowje dobre počizki? „Ja hšm ššori, ja hšm jaty byl.“ Ššy wšwipat ššorjoh w hšuhšostwoje, s ššwim ššim woššewiceloh tuč jatoh w ššwifnje žušbe? Žafu we 3. kšistotu wš žara hšwiojefoto a hebi wšle wšoworow žadafše, dša pšhanojo hšwiojich ššorjehjoh s wołnom won njetaču na hšaju, so jich njerjebali hšadacž ani hšam hšebje natšawošć. Ššehesžerjajo pak tuč njehatny ššorjoh wšadu do hšwiojich domow, hšadachu jich hšwěru, budu natšajani s ššedom hšowofeje a wšwureču. A jafu budu w ššwim hšamšim ešahu we wšehelofeči trajinadž ššehesžerjajo wšry dla pšchecžerjano a jafu ššawšowjo w ešwiojoh wšopšahach bšelacž abo s rječšajami na ššob pšchizajani wšeh wmačž dyrbjachu, dša jich s wšelšah trochu hšudži wšwurešajša wški pšentje nahšronadžaju a jich wšwurešajša. Hšadajž ty hšwěru ššorjoh w ššwim domje a w domje bšizšehjo? Wšadaf, so jich dšucha njššhori na jedu teho hšěča. Wšohšah tym, kiz pšchidž tu ššawš, t nowemu žiwjenju? Ššaj, jeno, egi štupja t Jesuškowej prawizy, te kotrymž mže wot pračej: „Wy seje mi šteč dafi, wy seje mi pieč dali, wy seje nje hospodowali, wy seje nje wodšewali, wy seje te mni hšadati, wy seje te mni pšchidželi.“ Žafož kiz hu štuki ššehesžanjeje lubošće a hšimilnošće ešajati, te je ššwip waž wšchitkch lubošat a ho wš nami hšimili; tošh žšubjenu dšerja ššob dšej, na kotrymž njehju nišonu žaneje dobroty wšopšajati, štupja t Jesuškowej prawizy.

A njeměti, so tele štuki dyrbjafše ečšeje, prošy pošne, žafwne štuki byč, s kotrymž hebi hšawšo pšehed hšudžini dobudjež. Wš, žyle hnadne štuki hu došahaje; šštož seje wy ešiniłi jenemu njes tymi mošini najmje ššini bratrami, to seje wy mi ešimili.“ Tón štuk hšm wšahaf to hšehesže njeměti, ale ta lubošć, toraž wot Jesuša wšahšaja a ja Jesuškoh štupjeje. Čejeho dla hu egi t lšwizy šatamaniz Ššnawo dokež njehšechu žanyč štukow ešiniłi? Tuč hšnawo hu wšle ešiniłi s ššowšaju pšehed Wožim ššostawjom, t hšwiojenu wšitkeje a t ečšejš pšehed ešwiojekam. Abo hu hšnawo še štuki ešiniłi? Wo tym tu ničjo njeheti. Čšwotž wšoni paš ešiniłi njehju, to hu te po ššowu male, w Wožim wšewožom pak taf wšle štuki lubošće a hšimilnošće. Wš mašoh ššawšodu. Wš njež mašoh ššowom, kiz ma pšody trahne t wšhšadani, ale wšone njehju t ššebji. Duž njerodžišah wo tón ššowom. Ale tajki ššowom hebi wšitkch, kiz ma dobre pšody. Taf tež Wšoh hebi na tebi wšje te dobre štuki lubošće a hšimilnošće. Wš bšišti ho nam pomjeda wo jenym bohšatym mužju, kiz pšchidžše po ššwrežerje do hšele, a wo jenym wšworečim, kiz hšwiož retinacž šahjeba a hu njewšitkim ššwarcem. Wšožno, so ššaj wšohaj trahne, we wšowach ešwiojefoto wšukšone štuki ešiniłi. A ničjo ho nam njepowjeda, so byčju to šše štuki byle. Ale te štuki lubošće a hšimilnošće, kiz ho wot njemju žadachu, wonaj njehšehšaj ešiniłi, a duž je jenu hšwioju wšohud t lšwizy teho hrdnika, do wěčného wołnerja!

3. Dy paš dšejah jemu t prawizy steječ a duž w pračehšah kaf došonjam tajše štuki lubošće a hšimilnošće? Wššhuj: kotrežž Jesuž hšwoli na hšudnym dnju jich štukow dla, egi ho pračehaja: „Kšnjeje, hšy hšny eže hšědnošo widželi a hšny eže nahšehili? Abo lačnješo a hšny eže napowileji? Ššy hšny eže hšehžaj widželi a hšny eže hospodowali? Abo nahšeho, a hšny eže hospodowali? Ššy hšny eže ššoreho abo jateho widželi a hšny t tebi pšchidželi? Ničjo njemjeda, jo byčju hšy žaneho woššebiteho štuka ešiniłi sa Kšnjeja Ššowom ššwista. Ale we wšerje hu woni Wože dšejči a duž ešiniłi hšam wot ho dobre štuki. Jich wšera ho žywa wšopšafu na štukach lubošće. Wšše štuki hu jim wšwotrbne wšehelofe a wšwopšaje pšchidžadneje ššbžnošće. Šš wšowšewom hšehča a s Wošej hnadu žohnowanu njeměža hšaf hač jo

sašo zohrnja. E su kaž sčtom, hadženy pschi wódnych rěčach, kotrehož ličeje ho seleni a kiz hwoj pšód pšichinjese w hwojim čašaju. A tež ty, luby čitarjo, safotrenjemu w kutej wěrje, požohnowanu wot njebojšteho wótga, požohnuju sašo. Jesuš čši to wphoko pšichileži a rjejnje čši junu: „Sčtož hy ty čšinił jenemu mjes tymi mojim naimjenšim bratrami, to hy ty mi čšinił; pšehotž tón hšódnj, lačšn, hšóej, nabi, fhoru, jat, to hym ja sam byl. Wój hem, ty požohnowanu mojeho wótga, herbuj to kraleslino.“

A čšežo dla dha čši k lěwizj teho hšudnika ho prašehju: „Knjeje, hwy dha hmy čje wšedši hšódnego abo lačšnego abo hšócaje abo nabešo abo jalešo a nješnynu tebi hšuziti?“ Wšedž jich ša, hamoprawa wutroba ho samowšič špyta: hubjenych hu tešo wšedši a tola nješju jim ponhali. A něš tu wšedž: by-li Jesuš byl w tajim hubjenstwj, jemu bychmy wšesje pomšali. Ale tajta wšedž něčo njepraha. Aunje kaž Jesuš wo tych bratach teho bohateho mjeja praši, to ani moruju do žiwjenja ho wšedžo jich njeby k wěrje wobrocžil, tak čšile ludžo njebychu hšuziti Pruseje, by-li runje w hubjenstwj k nim pšichstajil. Dobrotu čšinič mjuo husto ššadnošča, a ju tola nječšinja To pať se runje to wažne: Jesuš pschi šiweta hšudnjenu hlada jenož na te štutł dobrotu a šmilnošče, kotrež woni nješju čšinił. „Sčtož wy nječeje čšinił jenemu mjes tymi našhubejščim, to wy tež mi nječeje čšinił.“ Prjedy hačž to ho šmjerčši pohledni kročž hšwšičišč, s nadržonjom hšwšičišč, postaj džurša na to. Morwa wěra. tamjeitna niewěra, to je. lo polšesje, čšežez bla pschi wšedšelim hubjenstwj blížičeho tak hšedžafatu, šmynu a twjerdy wostanješč, a čšežoz dla ty šalliwany junu do wědžneho woženja pšódšesč. „Rozna, pokšedni kročž kraesłti lud špymadžiwšiči rjejnju: „Wubječeje hebi dženska, tomu čšesje hšuzičej; čšesje temu Bobu, kotremuž wšesji wótzojo hšuziti hu s tamneje stromy rěči, abo tym Amoreškim pšichšobam, w kotrechž kraju wy wšedšice. hšuzičej?“ Tak tež ty hebi dženska pšehemšil, na kotrej stromje čšesčł ty junu pschi šiwěta hubženju steješč; k prawizy njejo hšudnika abo k lěwizj. Jesušowu šud, kiz ničtón wjažy nješpšcheměni, rěča, kaž dženkšice seženje ho škónczi: „A woni pšódža do wědžneje čšiwice; čši prawi pať do wědžneje krašnowe.“ Čžjemu knjejeji hšuzičej we wěrje, kiz je žywa we dobrych štutlach.

D Knjeje, pohyli: wěru a šđeržž naš w nadšiji, so s lubošču a hšwěru čši bychmy hšuziti. A hšwž twój džeri nam šiwita, kiz hšwětej ššutbi šy, Njech twoja šnada wita naš k twojej prawizy! K. w R.

Luther pšchenozuje na burškim kuble.

(Pokracožowanje.)

Čšwornaw šoi, kotryž wěčeje žanemu wšedšednemu čšiwotejšej nješšuscha, rjebotasche tež hižo w tonjemaju; bē jecho tola je škomu a wobu wotrybowal a jemu bēlešo wotšga wjele našypal To njeby ho tež w tonjemaju mēčšeganošty lēpje něš. Na tym wšeselsesje ho šobu pšehowšedž mnicha kaž na dobwėj hospodže, kotruž bē šam s nuričom tu na kuble namakal.

Jato bē w hšwđži a kščinje wščo dželo dokonjane, špromadžiču ho wšičitaj, kiz na kuble bēču, wo jiwje wotšlo pšichitw teho šlida. Woblitwty k šlidi a wot šlida špěwasche mnich, tola hinał hačž čši dnyly nuričowo, kotřž bēču ho hižo sa šamšne šlido hšodali; čši ho wobladu we lačšanjfej rěčži, tutón mnič pať špěwasche šlidoive pačjerje w němšfej rěčži. Waj, jemu njebē na tym došč, jo by ho džakowal, ně, wón rěčesje k mandželštemu, k mandželšfej, k džęšcom a k hšuzichnym te šlowa, kotrež namakalaj na dr. Marčžina Luthera downajej tašli, kaž je mašej n. psch. w katechizmje. Šrótko napominanja mnicha, kotrež bē

po napohladže tak čšerpjazy, kotrež pať mēšesche mōžny a šajny hšóh, šapšchimnyčnu tych, kotrymž buchu rěčane, džimnje; jich wutroby bē wšahč hebi mnich sa to pšichitowal pšes te wšeslate lubošne rěče, kotrež bē s nimi pschi blidje hižo mēš.

W na psch. wušhšychal, kať ho 12 šetna džowezička bura džakowasche ja nudle, kotrež bē jej macaj na talet dala. Wuzj rjejnju: „To je pēnje, moje džęšo! Tež w šlōštrach dajizimj mšodnych nuričowo, jo ho pohšilicž durbja a prajiej: „Benedictus deus in omnibus donis“, hšwž je jim ščilo daj pšichřesane pjero. Te lačšanjše šlowa rěčaju pšehošene: „Šhwalenju budž Wšh ja wšičitko, sčtož nam darujel!“ Tajše wšalenje njeje žane njeoboro wšidnje; šlowa ho teho bla, to by ho mšowy lud namu-žič, wšičitko bradž s džakowanjom pšehčęšitwo Wobu a čšlowjelam. Tež maja jara prawje mudri šari, kiz hu prajili: „Wobu, štarščin a wučerzjam njemželčš ho ženje dođžakowadž a njemželčš ženje dowuranačej!“

A šašo: Šiwotwa nakra wuške plezo, kotrež bē bur se hšučehuje pšichinjel a na šlido položil. Wšči tym pytnu, jo mēšesche nōž šarby a jo bē herwal ššonowate. Duž ho džęčš wšoprašča, kotre s nič je to nōž tal ššonowate. Malh džans šawo: „Ja nič!“ a Wšichal: „Ja tež nič!“ Lenka pať ničo nje- wotw: „Woi, ale ho lačšewšeni a ho s šawki hšubuwšiči pšafajo se jšwty wuběra. Tu pšichšpōmni mnich, ho je to něčšto něžne a ššabe s tym hšwšdomnomj, pšichotž wono njemžšo ho ššlowadž, kaž hu to tež hižom pohanjno wo nim rěčelš, prajizy: „Te hšwšdomnje počahnje wšičitko, sčtož ho praji, na hebie.“ Š tomu pšichšantnuj mnich powjedatčšo:

Na krajnu pobutnu džeri.

Jeř. 44. 21. 22:

Wojł hšłš na hřešnikowe hšwšdomnje.

Hšłš: Doj Wšh, jo hu ho rajšłž ac.

Hšłš Wozj wubudžuje tu pšodji hřešniko, a knadu posteljuje Wšžž dlečž lubo ma wšchē čšlowšte džęči pšehčelšry a čže nom pomhčž wabj ho w hšabže hšwajazy. Ach, wopominaj hšwěru, jo hřešnik hšwlnje šy! Čšž potutu, pšichim wěru, kiz ty hiž wotšerčł šł! Ššym tebie pšichšotowal hej, jo m: by šwšlnje džęčelč se hšwšbu pššwšhčnej.

Ššo wabrocž te mni rucže se wšchēho polšesja, daj hšwšobadž hej pučse, kiz wjebu s nješwžaja! — Ščtož s lubošču čši wššesčam, wšmi kaž ho ššobnje ššwšča, — Ja wšššewenje dom.

Ššy dołho doščš ho ššudžit na šchčęššach njeprawob a s hřčšam mje ruzšič, kaž wotčęčł njeuwšchm. Čšž ničo šprawnu potutu, daj žel byčš hebi raba a šščł mni wutroba! —

Wěč, jo hym mikošejitw, a tebi wotadž čhu! Wšchal wšchēbnje čšijnju džiwu a s knadu ššwšuju wšchčš, kotřž ššwšžni, wobesęžni šo te mni pšichšlujaja; — džu wšwšpōčšnt dadž čši.

Wščo twoje pšchšupjenje kaž mrdčje šahubju; čši šščju wššchewjenje we šščšnim potuju.

Ach, nješapomnjeji ženje mje pschi šwšwščž wšwšęšnowščadž! Ššam wumožu ja čže.

Tať s šščžiga Knješoweho nam ššččči do dušče, duž nješapomāny jecho kiz wšjednat našč je! — Džč k njemu džimj hřešnikiz ho potučešjo šprawnje a jecho lubajmju! —

Zyrciej a stat.

Wotolo 22. novembra seńže ho synoda k dalšchim pože-
dženjam; hwoje pohlebnie bě 28. oktobra stónčizta. W tutych
wotowch požeboženjach budže sej wubieret, kotryž nacjst wustawu
wobščizta, pschepołozjež, sčtož je dačej dotal domuradžil. Zo ho
wustawa hižo pschisowanjte, i tym drje njetřebjama licizje; je to
tola jena pschje wažna wěz a něštož, sčtož smjeje po sčadzi sa
dolhe cžaby pčastiwocjež sa našču zyrciej — a duž tež sa naš
ewangelstičk pschewom. A duž je nad namo, so ho my, ewangel-
stičk Sserbjo postaramy, i cžajom a hynodom postaramy wo to,
so wustawa nam Sserbam to pschijnješe, sčtož je našče prawo;
njed tež mjeničizna hny po rěči, hny tola pschesjene wo jenej
a hamskej wědže; je nam pschijnješe, sčtož je hódny teho naj-
sčtožičkeho, sčtož je nani date, naščeje ewangelstičke wěry a
jeje wustutrowanja w Božich hłuboch, wo wošadnym žiwjenju
a hewak w žiwjenju. Zo nacjst wustawu, kotryž je našč sakski
konfistorium hynobže pschepołozil, na naš Sserbow ani i jennym
hłowozjom nješpomini, njeje runje wjele ljubaze. Zeho dla je
herbsta konferenca dnosjz nusne wuradžowanja wo tutej wězy
mela, je hwoje žadanja synodalam pschepołala a tež psches
hwojeho pschepobudu w Dražďanach pschewnjekla. Tute žadanja,
stoj to po prawom jenož dwě, staj i tróizta tej: herbsta superinten-
dentura pod herbstim superintendentom, wobpschizaja wšchě
němsto-herbste wošady. Zo drube žadanje je to, so ho pat
herbsto-němstij zyrchivny molbny wotrjež wutworit, tak so by
Sserbam možno bylo, hewi herbsteho synodala wutwolicje, abo
njeje-li tole možno, wa ho wo wustawje wšchězjež, so ho potom
herbsti duchowity do hynody powola njeje-li tam herbsteho hyno-
dala. Tole je po prawom wšcho! Je to wjele? Abo hnadž
pschewjele? Wjele niz a hiščiče mjenje pschewjele, ale runje
jenož to, sčtož my ewangelstičk Sserbjo trjebamy, so huchmy
hwojeje wěry po hwojej narodnosćež dostojnje dočej žiwi byč
možli! Ale wobužel njeje tuteho sčowušenja wšchudžom pola
Němzow namakanju, tež niz pola duchownych!

Sduž ho Łuzija, nětkle jedny zyrchivny wotrjež, psches
nacjst wustawu wozraš do dweju superintendenturow — Žitawa-
Lubij a Budyšchin-Kamjenz — cžeho dla wočže wustawa to po-
tom něšto žyle a wobstejnoscjam pschimežnje a teho dla to
jeničežy prawe cžiniz a sli superintendentury sečiniz, mjenujzj
nimo sponuženiju jenu herbstu, wobstejzaju je wšchěh herbsto-
němstičk wošadow, nětkle do Lubijskeho, Budyšchkeho, Kamjen-
czaniskeho a Nadebergsteho wotrježa roštyňanjch? Wóže tajlemu
postajenju sadžěčaz to, so ho praji, so ho tutón wotrjež na wěše
wobmjelowarč njechodži teho dla, dočelž hnadž mohla po 20 lětach
jena nětkle hiščiče herbsta-němstička wošada jenož hiščiče němstička
byč, t. r. jenož hiščiče němstičke Bože slyžby nreč? Tole je nan
tola jenož wurěčž nješwótnosćeje! Nad Sserbami je duž, so ho
tajte pschewněmženje dale wjazj nječtanje a po nětkle tuteho pra-
schjenja dla Sserbow prawe žadanje njechobleži; nad Sserbami
to je, nad duchownymi a runje tak laitam. Wěz pat hřwata;
wubjeret wuradžuje dale! Duž maju ho Sserbjo bóle hiščiče
sa tutu wěz hřwaci! Wobužel to sřawnozjež ho sřawnozjež do žyla
i tutej tat wažnje wězy žyleje sřawteje zyrchije pschje mašo saběra
a herbsta sřawnozjež wošebje mašo; pschetož našče kopjento tola
sřawta do tat něštoherbste herbsteho doma hiščiče pschego nima.
Namjetj smjeja potom cžim wjazj wošladow, hwož šchěřsba
sřawnozjež ho i nimi saběra. Tutu cžedža tute ruzičij sřawozjež:

Tajkich hubjenych dšeczi njere.

Dyrchjach sřawuzowarč se železnizu a na malym sřawstisčezju
cžafaz. Dšch do cžafarnje a hřudnych ho za blido. Na seženje
wošladach wobras. Snuatnske mišionistwo běše jón powjež-

nylo, jačo ho po donach šberače sa mišionistwu nusnu pomož.
Na wobrasu běchu dšeczi, hubjenje swobletane, hubjenje sež-
wjenje, i blědnym woblicem, je sřawadnym hřim, i hřubostim
wóčjom, i sřahobnymi stawami. We wulkich městach a wo
wšchelatich wustawach hny dočej tajkich dšeczi wóžak. Pschego
běše mi tych hřamych žel, a dšafowach ho Woly, so hřim we
šchěřich wobstejnoscžach. A njebych-li tajke dšeczi žiwe wóžak,
tamny wobras by mi hřak a smjechizil wutrobju, by hřylj sřubzil
i wóžka, by ruky wotewril i dawanj.

Duž hřudny ho te mni muž, pschitědže je mru do rěčow.
Wěše měščezjan, nimalo 60 lět, a, kaž ho jemu ša, trochu ro-
somny. Tež jenu nadpadny tamny wobras i wutšowneho mi-
šionistwa na sečnje. Tola sečo wón k temu mjenješe? Šchěw
wótrje ho wotrochuj: „Tajkich hubjenych dšeczi i žyla njeje na
hwočeje. Widžj pschego jenož sřawne dšeczi. A hwož by tajkich
dšeczi bylo, je sřudnje dočej, so ho tajke wobrasj tu do cžafarnje
powěščeju. Ja ničjo njebam sa šberku. Sduž by tu moja
wšchědna korczina byla, byč praji i korczmarjeje: wšini tón
wobras prez, abo nješchěwizni ženje wjazj.“

Luby cžitarjo! Tajzj cžłowještoj hř tež. Šhodža je šlepym
wóčjom a i hřuchim wuchom nimc wušji, hř k prawizj a k š-
wizj ho k njeju wola. Cžehodla? Dolež hami nusnu nječizja.
Tež ty?

S bliska a i dalosa.

S hřuffi. Po hřweczeenje sworow. Pjatt 28. w-
nomza běše sa našču wošadu dšej wulleje rabočeje. Žebjenje
po nowymi swonami by dopjelnjene. W Dražďanach wot Pieše-
la late, buchu sřawozst i wosami wot tam do Nlowej wšj domje-
sene a tu jara rjenje wupřschene. Pjatt popodnjnu w 2 hwož
so tam cžah seřupa i wošadnyh, na cžole 19 hřweczeňstičk seřa-
rjow, pulom wotroščajza a škulista mlodžina i wučerjemi, i zyr-
chivny, gujenstkim a škulstkim pschewstjeječerstwom, dale hřečanje-
ste a hřawječanjeje wotroščje towarštwom, Demjanika wohnjowa
wobora, druhe towarštwia a wjele wobšchělnictwa. Sřawječjeňstičk
cžah i bronšowými swonami na tšoch wosach, — wšchitko je
selenej a hřewstojtej přachu kraňnje wupřschene, — poba ho pod
sřantami hwožby do hřuffi, hwož přehed zyrchivju wošadny sřawt
šawdrit po napřikamch hřonow myšl wostajit, w otrjež maja
nam k šohnowanjim hřuzic. Rajwješčij sřowu woska je hřowjim
němstičkim napřikom k hřřwstijeje; „Jesus Christus gestern und
heute und derselbe auch in Ewigkeit“. Na druchin boku je na-
přikane: „Gaben der Liebe zum Feind dich schneit, drum auch
ja ihm soll dein eben! Mund rufen“. Šchřeni swón ma němste
napřikmo: Pšalm 56, 11: „Ich will rühnen Gottes Wort“, a
i e r b t e: Pšalm 100, 2: „Esühze temu Anjejej i wšchelom,
pschitřadžeje přehed jeho woblicje se sřadowanjom“. Na dru-
hjin boku: „Der Krieg hat, die den Vätern klang, zerfchlagen, —
Nun soll dein heller Schall zu Gott uns tragen“. Wo tšechžo
swona je slate w němstičk rěči Łuf. 2, 14 a w herbstej Matth
26, 41: „Wadžujeje a modleje ho“. Po hwožewčenju porěči-
ščajt jačo hřubodaj i hwožšijteje wošady k. f. Šchěžjan a k. duch
Voigt. Zyrchivstij hřor pod šohnojom k. kantora Cžarnata
sřewaldše rjany špěw a i šchěřusšom, „Wulki Wožo, hřwalmy cže-
“ ho rjany hřowjeđej hřonzi. — Šsobotu hu so hřowty hřoje seřa-
hale a njeđzju hu přeni ras psches kraj šlincžale. Wjele wošad-
nych běše ho w rjenje wupřschěnym Wožim hřime sejšcho.
Š hřutej a dšafnej wutrobju pošchěwadžu na rjane špěw wotowch
swonow a na přebowanje. Wóž daš, so njebychu ho w pschichobže
wobarnno hřichčez dale, ale hřědemu do wutrobny šlincžale: „Tón
mischet je tudy, a wola cže.“

Ritšenarje. W. S. fa. hřmjet. njež. — T. w. B. fa. 1. abv.

Sy-li spěwat,
Pijnje džetal,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatoč
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj mócný
Lutbosć ma;
Böh pak swěny
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Nječ ty spěwaš,
Swěrnje džetaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wolpočó ty.

Z njebies mana
Nječ ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Böh poda,
Wokřěw će. F.

Šsersbske njedzelske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šsmolerzj knižičičkěj w Budyšinje a ptočji ščtwórtlětnje 2.— hr. s portom.

Šswjedžen semrjetych.

1. Thefal. 4, 13, 14.

Dženjnikha njedzela je pohlednja w zykwinym lěće. Wo-
na wošebje štuťnje wo sachodnjeji wscheho, šchož je na sem,
a wo kničjomnozeji člowješkeho žiwjenja rěči a naš, kaž
žadym družti džen, woopomněz wučeji, so wuruzjeć dyrbinu.
Přiči wotwech šwojich lubych semrjetych stejiny, ale šchož wě, kat
bóřny budža přiči naščich rowach štač? Šchož wě mój kónz,
wón šnadž je bliřto. Duž je najwjetřcha mudrozeč žiwjenja,
hebi na šnjerez a na wěčnosć myšlicž. A temu chzeđa naš
napomináč šwojate šezjenja, kiz hi nam ša pokledne njedzela
zpekwincho lěta date, kiz rěča wo mudrych a njemudrych
lětnych abo wo pohlednim židni abo wo njenadžitim přiči-
chodže člowiřeho šyna.

W lěće 1815 bě pobožny bramborřki kral Wjedřich
Wilhelm III. postajil, so ma ho pohlednja njedzela zpekwincho
lěta jako šwojeden semrjetych šwoješčiz, na forřnyž maja ho
wošebje čji woopomináč, kiz běchu runje přjedy wo wójnach
přechěžimo Napoleonezi šwoje žiwjenje wošajili a š wjetřcha we
zusej semi šwój row a pohledni wotpočeznat namafali. Na nič
nješmudžachu domach šabych. Tak bu přěni křoz šwojeden
semrjetych šwoješčiz. A tuřin šwojeden je ho wobřowal.

Šswjedžen semrjetych! Njerčěji jene tateju šlowow přech-
čimo družemu? Přichotž šwojeden je wjeřow džen, a šduž
na lubych semrjetych špominamy, šmy šrudni. A tola móžemy
wo šwojdenju semrjetych rěčešč, dolež šmy šcheseščerje.
Wratowřta wošhoda jutrowničku rano na šwojim pohřjeb-
niščezu, nad rowami šwojich wuřnjenyh šwoješč. To je

woprawdže šwojeden semrjetych. Šslyšimy na šnjertnej nje-
dželi jutrownu powješč a wšimimy ju k wutrobje, so by ho
jutrowne šloweščo do čěmnowjeze našchich žarowacyh wutrobom
šwoješčilo a našdu šrudobu se šwojim nješestim šwětkom přech-
řahuřto! Potom tež my šwojeden semrjetych šwoješčimy.

Na šcheseščijanřtu nadžiju, kotraž šnjerezji jeje wótre ža-
hadlo šjerje. Šwojaty Pawol Thefaloniřch pokafa. Jeho
šlowa płačeja dženka nam. Tu stejti nam pšehed wočjomaj.

Na řcha šcheseščijanřta nadžija.

1. Wona žarowacyh wutrobom třeřchi postičizje.
2. Wona hebi žada, so bychmy ho š bohobojanřm šwoje-
njom na wěčnosć přchitowati.

1. Šswjaty Pawol bě na šwojim družim niřionřim pu-
čjowanju do Wlazdonřteje tež do Thefaloniřcha pšchřichol, do
teho mřřta, kotřez je se šwětoweje wójnny pod nčěřičřim ni-
nom Saloniki po wšchěm šwoješče šnate. Tam bě šcheseščijanřtu
wošhadu šažžil (řap. ř. 17). Za bě ho něř jeho pšachčej
dala, šchož přiči řesuhowym pšachchodže š tymi budže, kiz hi
wuruzjel, porňjo tym, kiz hi hiřchěje živi. Wón wotmořni,
so najpřjedy čji morwi wo šchřostřku stamu a budža potom šro-
madže š tymi, kiz hi živi wostali a kiz budža potom halle
přchěmčijeni (1 řor. 15, 51), do njebies pohěšijeni. Teřby
njemuzy wšchizy řesřhowy pšachchod bóřny wočřawachu, kaž
tež hiw. Pawol mčnjehje, so přjedy njemurizje. (řh. ř. 17).
Duž nješmudžachu ho wo šwojich wuřnjenyh šlowešč a niz ža-
rowač, jako čji druž, kotřiz žaneje nadžije nřimaju.

Šo do žla njebychu žarowati, to wón hebi nježada, ale
wón hebi žada, so njebychu žarowati „jako čji druž, kotřiz ža-

neje nadšije nimaju.“ Takje žarovanje bje jim vsčaf se hwo-
jeho prjedawšeho čžaja derje snate, takje žarovanje vsčaf
vsčedbnje pola hwojich pšohantich hwohodow wiščach. Jitu bje
chid jich morni na pšehzo a wčžnjeje šhubjeni, bjes nadšije pšči
jich rowach stječahu.

Zemu hwojaty Pawoł tón trošet napščežo stoji, kotrz
maja wonju w hwojej kšehesjanzijef nadšiji pšči rowach.
Nič wišnjenti hu wot hreda a hwojere wimóšeni pšches Ze-
suša, kiz je sa nič wumrjel a horje stanyl. Šewjaty Pawoł
teho dla wo nič pišče, so hu „wuhnył“, wón jich tehobla
mornych abo semrjetych ani njemjenjuje. Šchótz spi, jašo wo-
mrči, a to pohlynteny a woschewšeny. Tak tež Jesušč kiz hny
wóndano hšhšcheli, w Jairukowym domje praji: „To holešate
njeje wumrjelo ale spi.“ A na wučzu k Lazarowemu wub-
dženju dječje wón k hwojini wučsobjonit: „Lazarus, našč
pšehčel spi, ale ja du, so bwh jeho se spauja šhubžil.“ A wón
mječaje a ma hšehče nčt mós, mornym žiwjenje jašo dacz

Šewjaty Pawoł je jenož kóti čžaj w Tšehalonitu pšeh-
bypat, ale tež tam je wučzil, so je Jesuščowa hwojereč za kšičku
mulk wopor wujednanja hšehšeho, hšubjeheno hwoita i Wo-
hom, a so je tam, hčžej je wodače hšehow, žiwjenje a šbž-
nofež. Woni bčhu w Jesušču hwojeho wumóžnita a šbžnita
namafali a s tym hebi wčžej, so hu Bože džekzi, i kotrmiz je
Boža lubofež, kotrzčž nčšehšanzile prawo je w njebočkah, hčžej
nuta lubofež bwhli, kotrz na nič čžajo. Na to wšchitlo won
jich nčt dopomni: „Šdžz my wčrinny, so je Jesušč wumrjel a
stanyl, dha bwh tež Wšh wch, kiz wuhnył hu, pšches Jesuša,
i nim pšchijewež.“

Dženja my hwojeder semrjetych hwojčžimny. Woprowdže
abo w duchu pšči rowach hwojich lubych wuhnyentych stječim,
pšči nič hu našče myšle. Kač wjele žarowanja, hwoja a šub-
doby je tola nješmiltna hwojereč minjene lčto do naščich domow
a wutrobow nješk! Šacž bč ščto staro abo młoby na lčtach,
bohaty abo hčudy na senšičich tubčah, šbwožorny abo nješbo-
žorny na tutim hwojere, ja tym ho njeje hwojereč wopraščafala,
wšchudžom je šafnypita. A hčžz tež nješkny sa čžaj pšeho lčto
na lubych semrjetych šafyli, dha tola dženja woshebie wutrebije
na nič špominanu. Tu ščejtaj želaje šafčejef pšči mašim
rowežku. Kač wjele nadšijow šwojadny, jako tole naščne te-
nčičto se lčtowa žiwjenja wotpadže! Tam žaruja džekzi wo
hwoerneho nana, wo lubowazu macerje. Kač wjele hu more
šhubite, jako ta wutroba wočšichny, kotrzčž tal lubowčžiwje na nje
kšapafje! Tu je dom, i kotrežz hu mlodu mandšellstu won
wunješk! jeje lubowčžje bč kaž hwoitko a Bože ščiončžo sa žyly dom
a nčt wščo w čžimownym bčži! Tam hebi widowta wo hwojeho
mandšellsteho. Niz jeno, so miž jeje wutrobny wot njeje džšeh-
ne, i jeho džšelenjom je tež nusa do jejneho doma šafnypita,
wona je hwojeho šafstarorja šhubita! Nčt modlitwou frudnych
ščelšuchow šfowimi: „Šnježe, wopomni, kač ho nam dže. Wš
hny hwoity bjes nana a našče macerje hu jako wudowoy.
Naščeje wutrobny wjehełofež ma kónz, našče reje hu do
šrudžby pšehowobročite. Za kóna naščeje šfowny je špodnyša!“
Kač wjele šrudoby a bozja! Š temu bolš a pali kač nčlotra
stara rana, kotrz je hwojereč nčdby pšeh bčšami nam nabila!

Wšči tajtim žarowanju ho kaž tam w Tšehalonitu to pra-
šerjenje ščhaz: Šchto budže i tymi, kotrzčž je hwojereč nam
wšafa? A wotmolwjenje je to žame: „Ja wam, lubi bratša,
nočny samjeležež wot wch, kiz hu wuhnył, so njebošhčje žar-
owali jako čši druhy, kiz žanjeje nadšije nimaju. Wšchetož, hčžz
my wčrinny, so je Jesušč wumrjel a stanyl, dha budže tež Wšh
wch, kiz hu wuhnył, pšches Jesuša i nim pšchijewež.“ Našča
kšehesjanzika nadšija je našč trošet! Wšchaf mamy Jesu-

šowe šhubjenje: „W mojego Wščžza domje je wjele woshe-
bjow. Ja du tam, wam to nčšto pšchotowadž, a čhu ščo
pšchijewč a wšč k hebi wšadž, so byščeje tež wy byli, hčžej ja
hny.

Wšchitajz drje džnjaša ščo woshebie tež na lubych we wójnje
padnjentych špominamy, kiz na bitwosčěžach daloto w žyštm
krazu wot hwojeho bčdženja wotpoczinja a hwojenu horješt-
owanju napschero spja. Š jich čžejzi je ho w minjenty lčče
tak nčtoru pomnit dokhweščil. A tak nčtoru budže džnjaša
pšehd nini ščaz a šrudnje hšadač na tam napšchane mjeno
hwojeho hny, hwojeho brata, hwojeho mandšellsteho, nana
abo dobreho pšehčelja. Ale potom budže jeho wóžto na nč-
kajke Bože hlowo trjehčej, kiz wčščeje tež tam napšchane steji, kač
na pšchilad w Šodžiju: „Wšehelče ho, so hu našče mjena we
njebočkah pšigané!“ (Luf. 10, 20). A tute hlowo budže jemu
hwočžej kaž njeboškta hwoitda w čžemnej wog. Šaj, tež ni my
učežarujemy, kač čši druhy, kiz žanjeje nadšije nimaju. Našča
kšehesjanzika nadšija je našč trošet!

2. Tuž pak šhadajmy nčt tež, so hwojny hebi tuteje na
džije wčžej a taišeho šboža hódni byli! Wona hebi žada, se
bwohny ho i bošhobojasnym žiwjenjom na wčžznofež pšchot-
owali.

Šewjaty Pawoł pišče: „Šdžz my wčrinny, so je Jesušč
wumrjel a stanyl,“ potajim „hčžz my to njemwrjeti“, dha je
wščo pobarmo. Š teho, kač a ščto wčřich, wščo wwoje prošo-
wanje, šadžerjenje, haj, wwoje žyly žiwjenje wotwšhuje. Šchótz
do Woha a wčžznofeže njemčeti, njemóže a njebudže ho wo
šbžznofež prošowadž. Ša njeho je to najwšchijawšo mudrofej, so
by kórtle lčta hwojeho šemšesteho žiwjenja po možnweži wšhžawal.
Jeho hešo je to hlowo: Žemny a pišny, jutje hny morni!
Ale pšči hwojereč je bjele wščeje nadšije.

Jesušč je nam wobras tajšeho Šadžuzšesteho w pšchirana-
uju wo bohatym mužu a ščudym Lazaru podal. Wobaty muž
nječaje ho wšchudnje derje a wo kšamny wjehele. Wč drje to
njeprawo? Š temu nječaje tola dožež! Tež njebe nješmilny,
pšchetož bč i tym pšehesjene, so hčudy pšehd jeho durjemni pošny
brjadow nječaje a ho i drjebjenčžkami, kotrež i jeho blida paba-
du, naščepšehje. A ničo wo tym prajene njeje, so by nčkajti
šlšstnik byl. A tola, to njeby wosho wopšchijewče jeho žiwjenja
byčž, hby by do Woha a wčžneho žiwjenja wčřil. Tak bč ho se
šbžznwčžejnjajeho towaštwa i Bohom wšamšny i wosta wu
šantirjenu.

„Šdžz my wčrinny“ pišče hwoj. Pawoł. Šaj, i teho wščo
wotwšhuje, hčžo fa tute žiwjenje a potom fa wčžznofež. Jenož
tut, kiz do Jesuha wčřil, ho do jeho hšičbu staji, a šchótz we
wčřje do njeho wuhuje, budže s nim živy. Wšlle je tehob-
to pšchemenjenje čžlowjeta, kiz je Jesuha namafal.

W Žreiburku w Čžornym lčhu bč nčdby wulki šafrikanta,
i mjentow Šhorla Mez, kiz bč fa dobročelja hwojich džšakčerjom
a družich daloto šnat. Naš w hwojich mlóšhčich lčtach pšches
požrejmšičeho džšehje. Tam ho noweho pomnita i tym na-
piškom dohlada: „Tudy wotpoczjuje w Wšh Šhorla Mez.“
To bč jeho mjeno, to žble potajim napšhmo na jeho row!
To trjehči jeho šwčdomnije. Zemu wuhł pšches wutrobu džšehje.
Kač by bylo, hby by ty tam delšak ležal? Kač by ho i wwojef
wčžznofčžu mčšo? A to bč pšehčezina k jeho wobročženju k Je-
sušeti, to bč špovcaž k šbžnžnemu ščiončženju. Wčra do Jesuha
je forčež kšehesjanzike nadšije, w kotrež ho čžlowječ i boha-
bojasnym žiwjenjom na wčžznofež derje pšchotuje.

Tu šhžbu, kotrz je tamnemu mužež tamne napšhmo wo-
pokafalo, čže nam džnjaša hwojertna njeđžela wopokafadž,
hčžej ho prašchamy: Šchto budže i nami, hčžž ho nad nami wo-

padajući do jahrodki kraljški a njejuju ani dješkati brali ani tež
vjat, ale ho wšče kórki sebrali hačej da tuteje jeneju tu w mozej
ruzy. Esam to něto došlo tpa hřeščinow pščešćimo hědinej
kafni je hłowami hšostal, něk džu jich tež pšes stuit hšostacj;
pščetoz ja wem jeneho paučca mjes čyžodu mojih pošlucha-
rjow a wižju jeho pšeb wočujaj a jnaju jeho tač derje, so
džu jeho tež s tutej mozej kórku trječićej." To prajo pošbėhny
ruk a činujćeje zyle, jato by dšpi ešijnucj. To siejadu tam
někoni pacholjo pod kšitju; ešj ho wšitju tulača a kőzy ho
wojejeje, so do njeho ešijnje. Tu rjetnu p'radu: „Gi, mēnjach,
so je jenož jebn padny kšow ni kradny; něk hu to jich
wjazy. Nječeje, žold drje pšchetreba kradnjene pšody, hšedom-
nje pač ni; w hšedomnju wostanu kradnjene pšody ležu kač
kamušćiti!" —

Jako hšozaj nimeje ruk wofošawšči, do somorki lehnucj
dšćitaj, hšabaje moč ja nimaj, hšiboko dšudaju: „Ow, kajse
starošeje činja tola dšćej!" Tu rjetnu mnič k nje: „Ow
šonsta, pračakta letaju nimo naš a nam je to mača ešes, tol
so durbelji kšobit sečahucj pšed nimi a k nim prajće: „Wd
šubj snjes doktor, durbju mšat ešj wnućas, so ja tón hšuštr
njemošju, šytož ty wőzjeć. Ty špiš zylu nōz w hšedacju bies
starošeju, wno stawašć, hš wjekešy a dobreje myše, hšd-
nješć ho na ščtomik a špewasč, kšwaljšij a ho Woju dšakujesč.
Potom pytašć zyrbu a ju tež namakašć. Jui, ščto hšm to
ja šary wora wawitny, so ja to tež ta nječinju, hač ruuje
bny tola telko pšedizuju k temu mē! — Činjeje tola kač
ptačakta! Wukieje wćerć, špewajće, budžeje wjekešy a dajće
ho Wašćemu njeješćemu Wšćej ja waš starač! Ow, wy
małowćiti!"

Po tutej rěči ja šidom a po drubih podobnyh prajesčtai
tež bur a burawta hšojemu hšesćej, dobru nōz, tūšon ho
potom hšudom lehn. — Nafaitra, pšči hšwitanju hšjo, jěča-
šće mnič jašo dale k Weisenburgej. —

Jau Mathejus je žiwjenje dra. Warešina Luthera wo-
pisał, tam čitamy: „Jato něk romski legat w Augsburgu na
Lutherove pišma ničō njawotmohi, bu wšćem Lutherowym
pščečćelam tuto dolhe mjelczenje naddadne, bojadu ho, so ma
še wotpošlady. Techo dla wawštra dr. Štaupisj Lutherej konia.
Augsburga rada da jemu nuzara hoš! kotryž puče jnaješće,
a snjes Christoph Langemantel pombasće jemu w nozj pšecē
male durčca k mēsta. To jěčajsće něk přeni dšej 8 miš, potom
wo nšćto mjenje, a pščitbže ščozownje pšes Nurnberg do
Wittenberga." —

Je snate, so hš ščončnje tež hamž Leo X. ja tym pšitšćof.
so to, ščtož hš ho tam we Wittenbergu 31. oktobra 1517 šapo-
čjalo, njebē jenož habrija mničow ale wšele wjazy. Duž ja-
dajće hēbi Luthera do Roma. Tola kurowjeć Jan Mudry to
nješćida. Tehodla bu wozinjenje, so ma ho Luthera w Augs-
burgu pšeb hamžowym legatow Cajetana samlowjeć. We
Augsburgu bē tehdo hšćoršći hšm šromadžent a Cajetanej bē
ho poradšćo, staroho hšćora Maximiliana ja hēbe dohčej.

Pucjowanje s Wittenberga do Augsburga bē ja Luthera
jara wošebnje, dočelž bē šhory na žold. Tola pač wōn dolhi
puč pšes Weimar a Nurnberg nimale žylj pšči dokonja.
Tež jeho dušca ešepšesće, myšl, so na njeho w Augsburgu
hšijerć pšes wōchē čšat, nočyšćeje jeho wopušćesč. Tola
ho trošćitowalče se hšowim nowym ewangeliom: „Tež we
Augsburgu, tež wšćerćej njepščečćelow hšejš Jesuš Křesćuš.
Nječ je Křesćuš žiw! Nječ Martinus wumrće!" —

Dšej 7. oktobra 1518 dōidže do Augsburga. Žylj hšwē
dšyde tuteho noweho hšarja wōšladacj. Mjes wopytowar-
jemi bē tež nahladny Štafki, kotryž bē wot Cajetana nabađo

dōštal, so by tak rjez hām wot ho Luthera pohnti, so ho hšwoje
wucžbje wotrješje. Tola namata w Luthera fameritowrjedcho
muža. Ščončnje rjetnu lešnje, hšže to Luther wostanje, hšdž
kurowjeć hšowju ščitwazu ruk wjazy nad nim nječeršji. Lu-
ther wotmohi: „Wod njebieškami!"

Ščončnje bu pšeb Cajetana žadny. Trozj štešesče
12., 13. a 14. oktobra pšed tutnu hamžowim mōgnym
Cajetan dšyše jeho s pščečćelownym wawšnjom dobyč. Tola
Luthera s tym njepowady. Duž bu hšedny a to čim bole,
hšdž s Lutherom žpe pščečćimo hšwoje woli do mēdomostneho
roščerčowanja pšitidže a pšči tym špōna, so je Luther pšes
njeho. Legat ho roščitwa a kafasće Luthere wōn, jemu pšči-
wōsajo: „Přecj s tobi! Njepščitbž mi wjazy pšed wočji
hšiba so by ho wotriješiti!" Pščečćeljo špwtachu něšaje w-
jednanje abo jašo ššljenje, tola podarmo. Duž ho, kač Ma-
thejus pšče, bojadu, so Cajetan Luthera popadnyč da a do
Roma pošćele. To ho njejmēšćesče stač! Duž bu Luther we
nozj 20. oktobra k 21. oktobrej k mēsta pušćezem. A runje kēto
po tym, so hš hšwoje hšesjy na hšedowšnu žyřej pšitibit, pšitid-
že jašo wroče do Wittenberga, 31. oktobra 1518.

Zyřek a štat.

Dšej 27. oktobra je unistierum Thuringsteje „mšm" sa-
fou wudawo. Wšne bu njemuzj nabađo šoziališćej wšć-
nosćej Thuringsteje, so 4 dny do 31. oktobra hšwō s wulkeho
dšela ewangeljšj mšmšeny lud pšćetwapi je šatonjom, kotryž
reformazijšj hšwōdēni ščhny. Žyřtwa wšćnowešj wōšwajja
šwarju proteš pščečćimo tajnem wumozowozju ewangeljšeho
šida teho kraja, kotryž je hšbu narobna semja reformazije,
mjenje jōn nješatonški a wozjazy, a to hšjo tež tehodla, dočelž
tat pože wōšbže, so hš wščo ja tutōn wošebiti hšwōdēni hšjo
pšćitowawne. —

Pšči jednanju wo „wustawje žyřtwe" dže to hšbu wošebje
tež wo to prashenje, hač ma nowa šakta ewangelšta žyřek hšej
wōšwajta wto „ewangelšeho bšpōsa" abo hač niš. Nšpom-
nidny wto prashenje hšjo tež to. Nješupiši „bšpōs" na
čšelo žyřtwe, budže woona dočžena wot přenjeje abo wšćšesče-
ho pščebndy, noweho šušštorija, kotryž mē wščo tež duchowny
byč. Wudabžowanja, kotryž ho něšle dale wo wustawje stawa-
ju, durbja tež inu wōzž roščirjač. —

Š bliska a š daloka.

„Württembergšje bšišće towarštw" wuda w bēhu pšči-
hodnyh mēhazow s pomozu „šjednocšćitwa ja hščečćanske ži-
wjenje" přenju žylu ja šlepch ščotajom bšišću, a to niš jeno
žylj tekš bšišće, nē, tež je pščišpomnjenjem i tekste. To je
s přenjem katej, so ho najšim šlepny žyle Wože pišmo we
pšimnatač ja šlepch ščotajom wuda. Tūšon štat je duž wul-
keho dšaka hšdny. Nimo teho wudawa „Šjednocšćitwo ja
hščečćanske žiwjenje" nješćesće špšewjo ja šlepch, tola pač
je jara drahe dla tošćeje ja tajše pišmiti trēbnjeje papjery, a
šjednocšćitwo hēbi tehodla jenož 10. dšel pšćinju wot hšw-
džij šlepch čštarow žada, to druhe wone hāmo plačji. —
Tajše štitkowanje wšonja, so hšobušćitujemy ja Wože kralštwu
mjes ludom, wošebje tež bšes hšudny a bēdnny.

Samolowity redaktor: faraj Wyrzgač w Wošćaržicah.

Čšišćej a naklad: Ššmolerzej knižićišćesčćenja, šap.
družšimo s wōbnj. ruk. w Rudušćinje.

Sy-li spěwat,
Pilnje džělat,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njehč éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřew ée. F.

Šsersbske njedzělske lopjeno.

Wudawa šo lóždu šobotu w Šsmolerjez knižiciskóčejeni w Wudyskijnje a płačji šhtwočlětnje 2.— hr. i poriom.

1. njedzěla Adventa.

Lišt na Romiškij 13, 11—14.

Ma wošy w starym, ale rjenje w šhtomach stejazyh domje macj je šwjotim wulkim šynom bydlešće. Steješćetaj w čješči dla šwjotich počinkow kaž njebó nan. Wona běšće jara hospo- dařina; šo běšće přičes měru fruta, to ničto njemóžděšće hač jeno jejny šwěrný šyn, kotryž dyrbišće we wšěch wěžach ta! pošluchacj, šo šo njemóžděšće tež ničšo po jeho woli stač. Šo to w dobrym měrje džěšće, to bě jeno móžno, dokelž běšćetaj wobaj wěrtajazaj škěšćezanaj. Ale lubošćj bě dawno š doma a š wutrobow. Wšěcho pod šakonjemi stejěšće. Šsyn čziwěšće, šo njemóžděšće dolšo wjazaj ta! wostacj. Přejedy pať hač jednota do truchow džěšće, šo wulke šboje sta: šyn hebi runje tu šo nje- wještú šhlada, na foruzj bě tež macj hebi pšaji hebi myškita. Šo bě lubošna, štrawa, wšědužje derje widžana a tež jara po- šožna šolza. Šeje wošebity dar pať běšće šón, wo wšěch wě- žach jahnje a poniznje a tať wostumje rěčecj, šo by šóždy šo na tym šradowal. Šej njemóžděšće šo ničšo šo što wmacj. Š dolšo njetrjajěšće, dha bě macj žyle hinaršča je šynom. Wšěkely duch lubošnosće bě do doma šacžahny, a po šwachu wón tam bydlešće je wšědny šwjotim rjamóšćeni. Wěromanje bě přerjnu njedzělu adventa bylo, a duchowny běšće wo šawotownym šlowje rěčat: „Móž je šo miryla. džěł pať je šo pšajšliljil.“ Šwój škřyštuch w šóžnym mandšěłškim bydlenje ma, — tať přědat džěšće, je žyle mandšěłšitwo jahnje džěł šboza w dobrym duchu a w žiwěj lubošći. Niž jeno namoženja šam, tež šo macj derje wje- džěšće, šo běšćetaj dotal w nozy žiwaj byšaj, a wot něta bčěhu hebi wšajštyž j wutrobu dobri a štajnje lubošni.

Tak móže člowjek, hdyž Ješuh w nim bydli, nóz do dnja pšehowobročěšć. Tak a wjele bóle hišćoje je šawot šesuka w hebi měł. Wón je advent pšajšnješć. Ješuh je š nim pšaj- šehof, hdyž je wón wustupil abo hdyž je wón tajše lišty pšěfat, šajšćej w bibliji mamy.

šawot je do pšahantse nozy šastupil. Š brónjemi šwěta je nóz šahawal a džěł pšajšnješć. Ješuh je w nim šhtakomny: Ješuh nóz šahawal, wón je šón nowy džěł, kiž ššahdja, wón nať brónje šwěta wostčeta.

Tať bu měšto šom po čzaju šhvjate měšto a štwora šnje- šoweje žyrkwoje, a tež na wšach wšćudje džěł šnješotny ššah- džěšće. Wěšoto šeta 400 po škřyštuch šannianis, kotryž je wulke kniži wo romšćich ššěžorach pšajšć, ššěšćezianšćich wšěšnych duchownych ššwalešće, kať pšajšćojni a ponizni bčěhu. Šajša ššwawla š pjera ššobneho romšćeho wučěneho ma šwele wošji, wošebje, hdyž je šo žylej kniži šwytnečj, šo špřikowacel wěrnosć pšěšće wšcho štaji. Š duchownym w Romje, we wulkim měšće, wšćah je šannianus mjenje špotošom byšć. Tam bžšo bě žyrkei na pucju, šo do šwětného wafšnja šabudšćej. Šo šo pšěšće tam štanje, hdyž je žyrkei w dobrých wobšćejnosćach. Tam šo derje mejo a na škřyštucha šapomirja. Tam móža jara wučěni duchowni byč, ale hač je Ješuh w nich móžny, to šo prašča.

W štych čzajach šudžo šašo ššóžnika trjebaja. Tak je pšěšćeb 150 šćetami, hdyž šo ššćodny ššćěšćilětnje wóžny jara po- šmalu pšehowinychu, nowy džěł wěry pšajšćehof. Šešdy tamny špobožny šćat š. šollenburšćich šwjote knižki wudawawšće. Šešo wuzbja bčěšće: „škřyštuch w naš“, a wón běšće je šwjotim wutrobnym, poniznym wafšćnjom móžny wobjeť ša wěru. Wón do tnych ššajšćěšće, kiž myška, šo člowjek njecje na šwěšće, šo by

šbojovny byl. ale so by hvoju psichislušnoscz ejniti. Wón je w jenej knížy pškal, so ma šhešcijan tš psichislušnosče. Prě-
nja je štut wěry sa dušcu. Druha je štuzba lubojeje sa blíž-
šheho. Třeća je sežerplivowcz nadžije sa Baha. Potajinu we
čšetpjenjad dychim Buhu štuzič, durbim sežerpliw bičy we
džiji. Šchtóž wěru puschěji, tón Bože kralestwo pomha šaniežič.

Etias Schrent je hwojeho žiwjenja wšhelate nahonjenja
powjeda, kať ho žiwjenje bjes Žbójnita nozj rima. Wón we
Badenskej w Königfeldje starza s běhimi wtožami fetšakje. Tón
jemu na prašjenje, kať starý je, wotmolwi: „Ja gym pječj leč
starý.“ Schrent ho šmejeje, ale tón starý džehe: „Daj, haj,
pječj lět hym žiwj, pšchewoz přichy bčj mowj. Tojše žiwjenje
w žortach a wječelach ja neličju.“ Wón wěčeje njeběše tón
najhoršchi byč — tajzj so njemowbročeje! — ale šhešcijanšk
waščinje je porno žiwitenu žiwjenju kať džej porno nozj.
haj kať žiwjenje porno šmjerěji.

Duška hěbi žaba šwěta. Wona ma džeit, hduž šhryštija
ma, hduž je w šhryštij brúnje šwěta woblek, haj hduž je šo
šhryštija hameho woblekta.

Kať wona to šanože? Wona dychi Bože štowo mužičj
Wona wškal hřešne škajenje tež hama čuje. Ale to nje-
dožaha. To njepomoha t' emu, so by ho hřeš pschewinut.
Šrčj ma pschewjele mozj, wošebje, hduž druhy ludžo tež kať
čzinja. Šrěšne rěče kať hřešne štutki so wojerdže šatorjenje
Dotho máža knježice, a čzjowjeł ma pschew pšchěje hwoje wo-
štace ja tež hřešče horděčj. Jeno hžěž ho myšl wobnowja
nastanje zunje šacujowanj. hařba, depomnječe na čšezj a
přawdoščj, džitwanje na njeowinowate džěji.

Bože štowo dychi myšl wobnowicj a čšezjčj. S Bójim
štowom pschidne žeslu. Na uim duška špšnawa, so wón
nož šahnawa. Šdžj njemoženy wěrič, so ho hřeš wodawu a
pšchewinje, dha šmy w nozj, w škajenju. Hr: žesluš nam
pomha. do hnadu a wmoženja wěrič. Kať je najšěpje, štanje
s Bójim štowom wobštadowacj, kať ju to načji lutheršy
možjo čziniti. Žim běše biblija „šwiate pišmo“ niž jeno pe-
njeje, ale wopravdže. Pšchěd što lětami dychu ludžo, wožhozj
kať nižjo ho wjele mjes kóbu prašehi, šcho fu w bibliji hěbi
čzitali, šcho ja wčerawšim, šcho wčera, šcho džnja? Kať wo
někory tajšich prašcherjow dla bibliji čšital a tež t' žohnowanju
lutheršwa pschidowč. Pšchetoz to je lutheršow. Něhdy ho general
leutnanta woprasha, šcho wón ja žyš džeit čzini. Leutnant
wulki rjad dnjoweho džela a wobstaranjow napowjeda. „Dho
toja sa Bože štowo žaneho čžaha nimače!“ rjekny general, se
štrawno wožom mlodeho wšchla mēro. Kiz je to pšchěd postta
lětami powjeda, to běše pošny maršall s Mantuffel. Wón
je pššpennut. so je wot tehdy šdžy džej w bibliji čšital a wjele
žohnowanja s teho mēl.

To wěčešj ty tež, luby čzitarjo „Pomhaj Baha“. Ze
hwojim štowom: čši Bóh pomha. Wón ma tebi wjele prašjčj
wo twojim škajenju a wo hwojej lubojeji, a wón čže tebe
brónje šwěta woblekta.

Štari šemjenjo šhobžachu wobroněni. Žich šemjanštowo
je šachšo. Šbitič šemjanštwa ničjo wjažj njeplača, štiba so
šutšowanna šhobnoščj jich pschi. Wopravdžiti šemjanštj čzlo-
wjeł je šhešcijan, w bráni šwěta. Na jašnym wóčtu a na
pošijnej rěči, na lubojnym waščinju a na dobrim porjedže we
wšchěch wěžach, w domje, w draščje, w pjenjelach, šhešcijan-
šheho šemjana špšnawaj. Wón wojuje ja hwojeho njebe-
šheho krała a wě wumrječj ja wobštace Bójeho kralestwa. Wo-
prawdže wumrječj? Daj, wěčeš! Me pomakaj hwoje mozj
pšchidowacj w tutej wójuje je čžezjo, hačj ho šawicj dačj;
pšchetoz to wobštara nješchěčel. Bóh pomhaj nam t' dobyču!

Šamjeit.

Adventsa modlitwa.

Štób: Ja, Knježe, džak čži dawam.

Něť žeslu powitawu čže, Knjeja krašnosče, čže horzo po
žadamy; naš njeměč čzowitje. — O žtonje ho wječel! Šso
šraduj, wutroba! Še nam dže něť dušhe pschěčel; šo wostaj
rudženja.

O džakujeje šo Bóhu, tom' Wóžu najšdemu a wěčeje žeho
štowu tu s žplej wutroba. Ma s nami myšle mēra, nam hřešči
wodawa; dže na naš nřsa šera — tón šknjes nam wšpomha!
O šboja pošny čžaho! Še uam Žbójnit pschidoh, ja nam
pschidneš šbožo šašo, kiz běše šhbjene. Wj Wmoženita mamj
we dolo žalofejow; jem' čšezj a šhwaltu damj, so wumoh hřešči-
witow.

O daj nam t' tebi čžetacj, hduž nam tu šyštno je, pschi tebi
pošoj nam facj, to prawe wječel! O daj nam wotporčowacj
na twojej wutroba a pschi tebi ho štowacj hduž štrach ho pschi-
džiji.

Čžyž nješchěčel šo blížič t' nam, dha jem' wobaraj; ty
weť čžyž we naš šwětič, nam hwojoh' Duška daj. Šso na-
rodž žeslu s wmožj we našej wutroba a daj, so twoje štowo
naš wěčešje wobšbozi.

Čže duška našcha šhwali, so ty t' nam pschidoh šy! —
Ššmjerč wěčju wot naš šdali, kiz jašžuzili šmy. — We
hřešchad běčimj ječji, naš šakoi tanašče, pšchěčje hwoje džěchym
t' šmjerěci, o šajte nješbozi. —

Ššes žesluha nam hnada a šmilnoščj data je. Šknjes
wšpomha nam t' paba, nam dawaj žiwjenje! Wšcho pošleče
přjčj wmožje, kiz naš tu wšchěšče, šknjes hidiš hřešči hrošne.
wšchě štutki čžemnoče.

Šdž duška, něťo šhwataj a s Bóhom šjednaj šo, wo durje
šnadu škapaj, prašič Knjeja hwojeho. Wón bobath je šara a
pošny lubojeje, ja hřeščitow šo štara; pschi nim je wodacze!

Pšchidž t' nam, abewušt' krało, do našej wutroby; šmy
lubowali mačo, my mušy hřeščitny. — O daj nam twoju
hnadu, pschidž do wšchěch wutrobow, daj šrudnym trošči, mēr,
radu, wjedž naš do nješchěrow.

Šdžěž ludžo žyšly plačza dla čžezličj čšepjenjow. — Ššej
twojj pomoz čžaha dla wšchěšch šarofejow. — Tam pschidž,
o šeršcha mēra je hwojej pomozu, šdžěž prošy šylna mēra, tam
wšchěšch wutroba.

Štwor wutroba nam čžistu, wjedž naš wšchěch t' pošćeci,
čžiu nješchlu nam dušcu we wěrie, nadžiji, pschidž, woboháčju
dušcu; je šwójim daranim, čžiu ju na wěčeje šbójnu, poš, šmil
šo nad nami.

Naš wmožj wot wšchěho šheho na čželi na dušci, do raja
nješchěšho wjedž, žeslu najšubšči. Daj twoje žohnowanje nam
s hnadu šdžy čžah, we dobrim pschiděranje; budž, wošćoň
poła naš.

J. W.

Nowy „wofadny porjad“ w Šaficej.

4. Finančne šarjadowanje.

Doprědka je napomnicje, so ma pschi šarjadowanju žyřiw-
neho porjada, wošebje šamoenja žyřiwnyj patron wošebite
mēstno a prawo. To je muž (žana wudowa) abo štowacščenje
(w mēšach rada) atd., koteryj přebowinik ma šakšuzju wo šo-
šawenje a špžerjenje wofadnego žyřiwne a jejeho wošbžeršitwa.
Patronowe šteinščeso ma šo t' pschidownym žyřiwinškim ša-
šonjom dale a t' nowa pošćicj. Šočj do teho čžaha patron pod
dotalnym prawom wostanje, t. r. sa ewangelsku žyřej ewangel-
ški, tež ma šwaršku čžuju (pšchislušnoscz) na šo wěčeje. Pa-
tron (šollator) ma prawo (§ 37) na šwadžowanjad žyřiwin-
šheho šakšujčitwa džel bračj (bjes šloša), a to po wošboje abo

mandželsta pšdes mandželsteho sastupjena atd. Dale džel bjerze na farjadovanju zyrkwiného famoženja s jeho wotfasanjenjema a može zyrkwinne sličbowanje pšdeshladac.

Tež ma ho blyhčec pšči pšcheměnjajach, kiž nastupaja wožadne mjesta, zyrkwinne samóženje, duchownike městna s jich dohgodami kaž tež dželbracije na zyrkwinških wistajajach a hudišnikah terminach. Sklóněnje ma ho bu stufotowac pšči wožadbenju zyrkwinških sastojnstwow (po zyrkw. prawje).

Wožadne hojpodawstwo. (§ 38, 39).

Wožada ma pšchijstusnošč, kaž bu hižo prjedy pod 3 postajane, ja Wože huzby a natwarjenje (kultus) trěbne rumy wožitarac, tež pohrjebniščezja, a tute džeržecy, powowjecy, powejščez, kaž ja wutepjenje, wošwětenje a cšješenje sastojnstkih rumow ho postaracj. Wona ma duchownike městna kaž zyrkwinšcy sastojnstkow a hšugownikow (zyrkwinšcy) džeržecy, pšchijodnje pacješcy, tež duchownicy s bydlow wuhotowacj. Dale dyrbi tež pjenješč měz, kaž kšchecšijan, ja bóle pobožne saměry a tunje wona jato sastupješta Wožeho kralestwa, ja spěchowanje zyrkwiného žiwjenja we wožadje kaž sa kšchecšijanstu lubofč a blizkemu nabožne roswužowanje džecy a wotfotščezje mladžiny pacještu wučbu a sa hojenje mladžiny w kšchecšijanškim myšlju (s wožitaranjom městnowotow). Sklóněnje dyrbi tež sa hšwi nabawit měz dale mjestow wožady ja saměry kšchecšijanške lubofče a wupšchecšeranje ewangelia podpjery potščezje. So by ho to wšichto cšinito, maja ho zyrkwinšte dawit ščercy, kaž daloto dań zyrkwinšcy kapitalow a wotfasanijow, dohgody i ležonnoščow (pšči zyrkw), farštowje a zyrkwinej ščulni, tež s pohrjebniščezja a wot pohrjebow, wěrowanijow a podobnych žerlow njeđožahaja.

Hduž maja zyrkwje (wožaby) šromadneho duchowneho (abo jeho pšči šjenocěnje wožadow w pšchidobje dostanu), ma ščoda wožada hwoje wudawiti, kaž tež šromadne cšezje po wučěnjenjach a roshudnjajach noščez abo ho wo pščinowščach s jenen družej šjenocěj.

Sarjadowanje zyrkwinšeho a duchowniškeho leštnowa (§ 46).

Zyrkwinšte leštnow, totrěnuž zryčej i ležonnošču a samóženjom hšuchca, zyrkwinne pšchěbšteržekšewto farjaduje a sastupuje, kaž pšchěd hudišnikow. A pšcheměnjaju pšči tym, kaž pšchijščez poščownikow ma krajne konsistorijam hwoju do wotnošč dacz. Pšči pšchěbšteržekšewto a prozechach ma wšičcha zyrkwina wšichnošč, kiž je „wotkšekne zyrkwine sarjadnistwo“ hwoje roshudnjaze hšowo prajice, to je tat njenowana zyrkwina inspełcija (w Budyščinje atd.). Sastupjenje duchowniškego leštnowa (fašleho, diaconatškeho, zyrkwineho, wučerškeho lena, wotfasanja a samóženja), tutemu napšomjenemu wotkšeknemu sarjadnistwu pšchistaji. Š hudišnikow sastupjenju sa nie konsistorijam aktora postaji. Zyrkwinšte pšchěbšteržekšewto pa nad džerženjom a wužiwanjom tajleho samóženja hwoju nadščezju wuktorja — kaž je pšchěbšeraje ležonnošču po možnošč i dobrim, cšakej pšchiměrenjam wuwoščotom. Tež ma wotno ho hšyščec w nastupanju jeho pšcheměnjaja a pomjenščenja (pšchědaczja ležonnoščow a podobneho). (Wot.)

Maczerie trošcht.

W 5. julija 1882. W polnočnym morju podnuri ho hollandska panzerowa ščod watter. Šel mužštna bu hovu we žolnowy morja pohrjebanje. Měz tutniji bē tež wuběryni wšich ščod, kotruž bē „jenički hyn jeneje maczerje a tuta bē šwudown.“ — kaž to wo žarownej maczeri s Raina rěla. — Prjedy hocz ho podnuri, bē jemu hiščezje možno, šnateho prohocz, so by maczer strowit k pohlednijemu rasej wot njeho a jej pšchitějšč rōštnu powjećej jeho hmyžezje, jeli ho hmyžezci wučerzje.

Šnaty bu wuhotowany a powjedana nam to ščezhowaje:

„Džich ho, wjad hebi hšičezje to a tamne prjōb, tola šlončnje dyrbjach tola po tutny cšezim nabadotu cšinitč, kotruž bē ho mi to cšezje hōđzinje dostal. Čšto dyrbjach to nětko natej maczeri prajic? Š cšim ju troščotowac? Wē to wšcho tola tat jara žudie! Šač pšchěnje tež wona tutu wutru bol, kotruž jej pšchijowowac dyrbjach i mojej powjećju! Šubila bē tola nětko hwojecho najšarschego, kotruž bē jej dolše lēta nětko hižo tež tōn jenički! Šenabž, tat hano ho naldata naldžach, wona do žyla k rēcžam nije, hduž pšchitdu. To šlowo biblije nijemajz) to šlowo žiwjenja, totrž by taj blyšt s nješjes do cšimawu jeje wutroby šajēto, to njemōžžaj namolacj.“

Tola, šlončnje tam dōđžech a wona bē k rēcžam. Šaj hano mojim troščotowacžim šlowam nijesawrē wjadu a wutrobu šo hšwizy woja, njeh tež wlačajo hšezje, powjedacj:

„Wutroba mojeho hyn bē mi štajnje wotewerjena kaž wocšimjena knija. Abčju šlow, so tam ničjo w nej njebē, šchōž njebčoj hniela w nej cšitacj. — Šduž wopomnju tōn pohledni wotemiti, w kotružy špoina, jo žancho wumojenja wozaj nije, hšwsthu jeh pohledni postrow, kotruž je wōn hōbudal s hšwatažym nāčezelami a ptačjami pod njebšejami sa wšichšich, kotružy libo mējczje, wošebje fa maczer. — A ja tež wēm, jo je, njeh tež wōn w wutim štrachlym wotkoniku wuzj nještyni, jeho wutrobo mobilta, hduž tež nij je šlowami. tola paš se šchuchawanjom. Tak je to mojej wutrobi tōn prawy trošcht, so wērič knēm, so bē wōn s pohlednimi myšlemi pola mje, jeho maczerje, a pola hwojeho Woha!“

Čšto by to mohl pšchetowhčez tu hwojatu cšičšimu, do kotrēž tuteje maczerje wutroba wuduchowawšez najšamšotoniške myšle a rospomitanja! Čšto by čyžl pōwryč dōwēru tuteje maczerneje wutroby hnadž s tym prachšjom, s wotkal wona tole wšcho wē! Tola, jato by tajke moje myšle mi i woblēzja wučšitala, powjedacze dale:

„Wječor prjedy, hač k prēmjuje rasej do žndišeje wuđezje. — Bē tunje na ščuli šadettow s šmalbu hwoje pruhowanje wōstaj, — šlepac ho wo durje jeho kemorki a sastupich. „Čšto maš, maczerka?“ ho wōn tat pšchecšewitnje kaž možno woprašča. Tola jeho hšōž kšchepotōšca a ja cšinita kaž hnta jeho wutroba bē. „Ach!“ wotmolwēch, „ja pšchitōžech, so byš tebe jenož junčrōž hšičezje tat šanōžela kaž teby, jato hšičezje džezjo bēšce!“ A tat hnoj hebi potom hšičezje ras pšēnje a we wšchēj dōwērie wšičito wupowjedaloj, tat wo tym, tat ho šadžerji pšchecšitno pšchěbšerženym a šač pšchecšitno podštajentym, tat tež wo jeho wotfashach, na kotružy bēch na pšchidninch, derje wutryba, jo wjele do njeho džeržacu. Šlōnčnje jo jeho woprašchach: „Modliš ho ty hšičezje, hduž wječor lehnyč džezch?“ „Maczi“, wotmolwē mi hyn, „to nijehym ani jedyj wječor wuwoštajil.“ Šač šusto hyn hebi ja to tunje na tuto šlowo pomyšlila, hduž jeho w duđnu wđžach w zušbje, na dalōšich pučach a we wōšelōšich štrachotadi! A teho dla hebi nēk tež myšlu, so wōn nije do cšēmneje šmjerneje nožy šchōf bjes mobilittu, njeh tež šchuchowanje bē!“ —

Čezšto bē mi bylo, jato dyrbjach k tutej cšezjo pruhowanaj maczeri hieč; cšezšjo mi bu, jo nětko woi nije džēlicj! Šač mi to bē, jato wotēndēch, njemōžžjo do žyla wuprajicj. Šač šačiwach hwojn hlabošez a hwoje wōhanšbjenje! Tola wjedžach, jo buč hyn pohylnijem we wutrobie, doščez bēch wožhlabacz hniel, kaž hta maczer hlabošez na pušce, po kotružy ho wot Woha wjedžena wjedžezje. Tak domoj kroczjo dopomnič ho na Pawola a Šilaja, šač ho modleštajit wotšoto potrowy, hač tunje džēštaj jataj. Ša njemōžž hniel hačz so hebi prajac: „Tōn Anžez tyč hwojn hniel!“ Š njebšejam s hšēbđami ho šybolazym pōbēžch wōczi a moje myšle njebšchū dale wozaj tat

jara pšči čezgledih mufach teho življenja ale wjele bóle pola teho wulkeho krajnega sačuzca, kotrej čziste dušche maja a tak wulke žopnowarje to je, so čezgled ho modlicz a so mózleč ho modlicz!"

Kak je!? Njehda ho čzi tuta macerz a wudowa wjesčha bycz a bóle šhwabobna bacz tamna pšched wrotani Maina!? — Tu pšchilad modlitwy a wčery, teje wčery a modlitwy, kotreč wotčbjera na našchim čzaju a kraju. A njeje taf so džel winy na tym maja teč macerje, te macerje — a runje taf nanojo! — kotreč ho hane njemodla a teho bla do zyla wuczicz njemóžeja hwoje džezci, ho modlicz! Derje, drožijz derje temu džezcu, kotreč macerje ma, kotreč ho modlicz móže! Macerje maja a smēja — a runje taf teč nanojo! — hwoj džel na tym, so pšchidod naščeho luda a kraja, naščih džezci bóle a bóle polepšchuje, so našče džezci tajše hu, so wo nim wóšteja. Runje taf smēja džel na tym, hbož njewobsteja! A jena wčera, ta najwčernišča pšči tym budže b, hacz budža ho macerje modlicz džezcz a modlicz móž! —

Zyrzej a stat.

Kraž bu teč tu napomnjene, bč kassle ministerium 21. julija tuteho lěta mufach wudelo, kotryž do prawow pščina, kotreč maja zyrwino wošady na hwojich pohrejbniščezach. Pšchečizmo tomu je našče konfistorium protestowalo. Někto je ho teč „Volkskirchlicher Vereinbund“ na kassle ministerstwo s protestom wobročejl, wo kotrymž mies druhim praji: „Wly protestujemy wo mjenje ewangelsch wošadnych pšchečizmo tutemu njekřschanemu pšchinanju do primow a smutkowoných naležnosčow zyrwne. S tym bu pšchečizmo 137. artiklu wulkoštateje wustawly šhwědčene. Wly žabawu hebi ja ewangelstu zyrzej to prawo, kotreč ho hano wot ho rojnimi, so zyrzej hwojatočnosče pšči šhowanjach na zyrwtoných pohrejbniščezach hamostatnje rjaduje. Wly wotpowožajny doraenje a wo jenez nyhlil kážby pospbr, kotryž móžl mčr a porjad tam sahuč, hbožez našči morni wotpowožaja.“ — Radšijomnje tajše protetwy něšto pomhojaj! Pšchede wčšchm pak, so by tola našča Salksa je hwojez wjshmožečz k tomu špótnaczu pšchitřha, so woona hamostatny wulki kraj njeje, ale pšchezo hjičezje džel wulkoštata!

R rošwominanju.

Rušchota na honach, kuschota wo wutrobach, kuschota wšchubdžim. — Čezpobla? — Njeješe pšchilowal! — Kaf a hđe jow pšchilowacz, hbož je kuschota wuprajnje wšo? — Njeješe k studni schli. — Kšto pomha k studni hieč, hbož dno widžič! — Njeješe k pravej studni schli! — Pravej? — Šaj! — Kaja to je? — To Jezus Křwstus je! — —

S bliffa a s dalofa.

Abdent! Jene zyrwino lěto saho s Wozej pomozu doraenjach. Dženba sapočina ho nam nowe, a my nočgymy hinal krocakli do njeho čzintje, hřiba so hmy prajili a řdowyl: „We Wožim njenje!“ Kraž na dnju Noweho lěta, taf djeja teč dženba našče wylke na sad a do přěbda a wopominaja, wróčez hladajo, pšchede wšchm tu, schtož wo zyrwtonim živjenju a na zyrwtonim polu je pšchinjekšo. a do přěbda šhwatajo, wopominaja, schto móžlo tu na naš čzafacz. Wobojce, to dospady a do dopřěbda, naš hmyje, so ščehamy hwojez wóczj do wghosa pšchedewšchm a pohojny: „Knjeze Wožo, pohojny ty nam tuto nowe zyrwino lěto a naš a našču zyrzej wo nim a budž ty s nami a wjedž ty naš!“ — Taf teč my strowimy na brjoš noweho zyrwtoného lěta a prajiny: „Pomhoj Wóž!“ wam! —

Ze Spitalow. Džen 5. novembra bč ho to 50 lči minylo,

jo buřčtaj Seingez mandželstaj wo Wufeczanskim Wožim domje šhwěrowanaj a so hebi pola naš. wo Wožaczarjstaj wošadze, hwoj dom safožičstaj. Njehzed 6. novembra hwoječschajtaž wo hwojčezdž pšchečezca a lubyh někto hwoj soty hwač. Wopodnja janjejechu herzy jubilejřkimaj mandželřkimaj rjane šhwěrušče. wopodnju džezčezše wošadny faraz domjoz hwojatočnoscz. Zšamozny móžeje teč Seingez mandželřkimaj wuprajicz a pšchepodacz sbožopšchečza krajneho konfistoria a wošady a pšchepoda bibliju a „domjozeho přědarja“. Pšcheczšjo a hužpudža porjenšchich hwojčezn pšches dobre pšchečza a dary, mies darami bč teč wony lětnik naščeho njehželšeho kopjenta „Pomhoj Wóž“, kotreč staj Seingez mandželřstaj šajnje šhwěru čzitaloj. — Taf pšchecjemy jinaj wšo dobre a strowimy do noweho džekakta mandželřch lěta s wutrobnyim „Pomhoj Wóž!“

Š Kolbiz. Šandžemu pómželu wotmč ho tu 50 lctny jubilej tubomnje šcule. Na njón beču ho tu šculstje řitwoje řesčli řidušijz pšchodřicicjerjo, řobutawny řidušlšeho wotřezja a řschulst džezci. Po řhromadnym řpáwoje tola nřřřřřch wučez řřelt řlowo. Wón powita pšchitowoných a řpominajo na nřčezřřř řrudny čzaj, řiz je wo wjele hitajřch hacz řón, wo kotrymž bu do wobczach řranzowřše wojny pšched 50 lctami řchula pohwoječena, napominajše řarčich a džezci, so bychu s pomozu řchule k temu pomhali, so by ho našaj někto taf podteptanj lud saho řřehnyl. Šo nim wupraj řchulřř rada profesor řcal sbožopšchečza wřchnojčeje a poba wšdelše řajmanje drobnosče wo naščacu Kolbizčarjstje řchule. Faraz řřřřřř řezčezše jako řakupjez zyrwne wo řchulřim rořwucuwowanju řodžřřřřřř wošady wo řandženoscz a řlónczj s modlitwu a wučez řokar s Wóřezeh jako řakupjez řodžřřřřř řchulow řpominajše na pšcheczłene počezaj Kolbizčarřšeho řidušlšeho doma k Wóřchowřtenu. Jara rjenje řpěwachu řchulřte džezci řerbřizy a nřnřizy. Ze řhromadnym řpěwom ho hwojatočnoscz wóšamamny. — řchulřta wučezba ma teč hwoje řtawimny. řčřřřř hwojny biblijny řnaie, řón wč, so hwoj. Rowol wo řřezje na řimoteja wřšbčnje, taf řiej jeho macz Lois a jeho rowota řurika na wřwředj wřrie řtaloj a kaf wón wot njeju hwojate řřřmo wjedžezše. Do reformazije hu teč tu macerje wučezřř hwojich džezci wošezbe wo nabozenje byte a hu to, schtož hu wo zyrwto řřřřřřale, do nich řchczpřile. Pšči řawjedženju reformazije wo řezje 1559 řaložj ho wo řodžjny zyrwino řchula, wošezbe k temu, so by řerbřich hčřow na gymnazij pšchitowowala. Na njej bč řizom wo přěnich řčezach 24 řchulczrow, mies kotřpniz hu teč džezci nřčezřřřch Kolbizčarřšeho řchulřšeho wotřezja byte. Jedny s řutych řchulczrow bč pohřřřřch řřawny Wudeichczarřř faraz, pšchelowez noweho řakonja do řerbřezje řezje. Miřhal řwenzel, rožbžny s Řezizy. Zyrzej hieš pšchetařza řarřřřch napominajše, so bychu džezci do řchule řchula. Ššamo pšči wučezřřtanju řwjenjáběha řeurřřřch s řřřřř njeby řenje pobrachowalo to řhwabobne řlowo: „Wón bu wot řarčezju hwočn k řchuli a k zyrwto džerzam.“ Duž řodžřřřř řchula řóřny wjaz njedohabčezše. Nařčacu poboczne řchule: wo Wolborjad, řhanezch, řřimozczizach a taf řaložj ho pšched 50 lctami teč řkolbizčarřř řchula ja te mřy: Kolbizy, Wřwřchczez, Řezizy, Čřřřřez a Dóbranez. řchulu njemarijeřche řchulřta wošada, ale zyla řodžřřřř řta wošada. Taf tu řebdy řezče, so bychu tajše wulke wudabw řo bóle rořbčřřile. Najwčezše řakřuzny wo tym, so ho wřřchulowanje s řodžřřřř řchulřšeho wotřezja rožj a so řa řchula do řkolbiz pšchitřezje. wčezšez řchdomniřch pšchedřřba zyrwtoného pšchedřřezjeřřřřřwa, faraz dr. řwřřř. Wóž řđezř řchulu dale wob hwojim řhřabnym řřřřřřř!

Řřřřřřř. Ř. wo B. řa 2. abdent. — Ř. wo Š. řa 3. abdent.

řšomolřřřř ředaktor: faraz Wřwřczoz to Wóřaczarjstaj.

Sy-li spěwał,
Pilinje džěta,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Naposj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swérnj
Přez spar mérnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał,
Swérnje džětaš
Wšědne dny;
Džěti pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njobjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřěwé čé. F.

Šserbske njedželske lopjeno.

Wadawa ho kóžu hobotu w Esmolerjes knižicij chcéstni w Budušćinje a ptačji schwortkětnje 2.— hr. j portom.

2. njedžela awenta.

Čišt na Namčich 15, 13.

„Bóh teje nadžije napjekti naš je wšěm wěšelom a mžrom we wěrije, so bjučeje pofnu nadžiju měli psches nióž šwjateho duča.“

Wónje hwiěta, wo kotrychž přěnjn adventsku njedžela štyškachmy, hu wěra a luboće. Š woběmaj nadžija hromadže wšy. Dženšniča adventska njedžela hwoje prawo doštanje, hdyž ho na njej t prawej ščesćijanstej nadžiji mabćež dawamy. Wo nadžiji wšychón hwiět rěči, ale jenož wo ščesćjanstkej nadžiji to šlowo ptačji: nadžija n'čabanibi. Na tutu ščesćjanstu nadžiju šwjaty japočtył Pawoł naš dołaja, a to na jeje šafož jeje wopšhjećsa; jeje ptdó.

1. Na'wadžniše, so hmy hěbi teho wěšći, na čžo ho našča nadžija šafoži. W šwojim wšědnym žiwjenju wšchelafore nadžije mamy, kotřez ho na ničo šafožnja, a š tym ho hani šwabny, čim bóle hmy ho tajše nadžije wjěšelli, čim šrudnišči hmy potom, hdyž ho njedopjelni. Šswaty japočtył je hěbi teho wěšty, kaš šć by ša ščesćjanow bylo, hdy bydu ho we šwojich nadžjach šjebali, wón pišče: je-li so jeno w tym žiwjenju na Šchryštuša nadžiju štajimy, dha hmy bjes wšchitkni ludžini najbuděšiči. Škory šafož dha je, na kotrymž ho našča nadžija natwari? Šswjaty Pawoł w našim tekšće šapocnje š tymi šlowami: Bóh teje nadžije. Přejdy je njebšleho Wóžja Boha ščěpłiwosé a trošča ujenowal, dokež wón tón hmy je, psches kotřehož mamy ščěpłiwosé a wšštajnosé w bđženju, trošči w čěpjenju. Tak ho njebšfemni Wóžej tudy Bóhu teje nadžije rěta, dokež wón ham nadžiju we

naš šbudži, wón ham je šafož naščeje nadžije. Pšchetóž wón njeje njematy Bóh, tiž šteji wšěto pošběhujent wšchšče naš a wšče wšeho hwiěta, ale wón je ho šjewit psches Žesuha Šchryštuša, jato wěčnu luboćež jeho špšojnjemy. Je-li so paš Bóh naš lubuje, dha čže naš tež šbóžnych činicz, tutej jeho woli wšchitko šlužić ma, my wšchak mšhli jemu napšchěčiwostupicz, pšchetóž Bóh je nam šwobodnosé špšěžiti, so byhmy ho hami rošjudžiti, pschěčiwno naščeje woli, naš t šbóžnoséti njemajnje. Šdyž je Bóh twój Wóž psches Šchryštuša, hdyž šwoju wolu podčšhijesh pod jeho hnadu wolu, dha njeje tmoja nadžija na žadny pšš natwarjena, ale na štafu — Bóh ham je two'a štafa, to je šafož ščesćjanstke nadžije. —

2. Čěšto paš je jeje wopšhjećse? Ščesćjansta nadžija wšchitko to wopšhćija, ščtož ščeš Bóh tón šwjes š nami činicz. Wšchato pišane šteji: to je Wóža wola, našče wšhwjećenje. Duž ho pšchede wšchěm teho nadžijamy, so budžemy š hřěchow wšhwobodženi a š tym Wóže wšchěžentwo, to rěta, so budžemy wšhwjećeni. Ničo paš njemóžemy bóle žadacz hač to. My ho pschěwědžimy, so hřěh naš šjeba, hdyž nam lubi, so naš šbožownych čžini. Š hdy by to možno bylo, dha by to šbože bjes Boha bylo, štože š njepotojom w šwědomnju, žane prawe wěšele paš bjež njemáže, hdyž njeje měr. Težodla našča nadžija w tym wššteji, so wšhwobodženi budžemy š wottrčotkownosťa hřěchow š kražnej šwobodže Wóžich džěčji. Šle tež to je Wóža wola, so w jeho towarštwje šbóžni budžemy. To tym šwojim hžjo tu na šeni šačuwacz dawca, kaž je po-žožny štareho čžaja něhby pražiti, so hu wšomiti, w kotrychž jeho šbóžnoséti ničo dale njepobraduje hač wšštajnosé. Žum tež wšštajnje šbóžni budžemy, wšchitko špšowanje šonž

meje. Teho ho nadšijanij brjedža w žiwjenju, kiž je polne spytowanja a žalofceje.

3. Na čož cłowjet swoju nadšiju staji, s teho jeho žiwjenje a jeho křobjenje wotwiwjuje. Četkož na njebeštju nadšiju w swojej wutrobje, tón budže potnu měta a wjeheła, tón wě, so jemu njebejefti Wótž swoj dom wotewri, a tať je hebi teho wěšty, so je s Bohom sjebnany. A byrnjež by na swojich pucžach na tutej semi hiščeje wšchalela wobčežnowseje pšchewinyč měł, dha jemu tež to jeho něr rubič njeměže. Křobjenje w zušbjje je husto wobčežnje, wšchitke tute wobčežnowseje pať najlebeje tón pšchewinyč, kiž ho hžjo do přědka na domišnu wjeheleli. To je to wjehele, kotrez ho tu s měrom sjebnoczi. Najrjencije, najnadobnriše wjehele na semi je to wjehele, s kotrymž ho do přědka wjeheleli, kotrez hwi. japosčstol Jan wopisuje; s tymi sčtowami: my hny nět Bože džežji, ale jstewio ho hiščeje njeje, sčto my budžemy, my pať wěmy, hdyž ho sjewičej budže, so my jemu podobni budžemy, pšchetoz my jeho wobčež budžemy tať, kaž wón je, a lóžby, kiž nadšiju k njemu ma, wuczišćiji ho, runje jako wón tež čizty je. Wo tajšnu: plód teje nadšije je něr a wjehele to mozy wěty, a tutón měr a tuto wjehele našču nadšiju možni čizni a pokřinjta, pšchewoz hdyž wěmy, so je tón trjes dobry štut w naš japosčžal, dha tež wěrimy, so jón tež dokonječ budže, kaž tež hwi. japosčstol praji: so byščeje potnu nadšiju měli pšchew mōž hwiatohe buča.

O jo by adbenstki čož ja měrzazoh sčšesčzanom byt čož nadšije, teje nadšije, so tón trjes k nam pšichšadža, so byčmy my k njemu pšichšiti a wěčjenje pola njeho sawošali, tať budže adbenstki čož kaž ratiše serja, kotrez sčhadjenje hōdowneho Božejo sčtōnca pšchupwjeđaju. Sdžj je Zanto Alighieri, sčtanu italki baŋni stareho čoža, na kotrehož narodnu pšchew 600 lětanu hny lěta spominali, pšči wopisowanju hele wuščje wrotom města čzwile napřimio stojli: puščeje wšchitnu nadšiju, s tym na to pokasijo, so ma cłowjet hjes nadšije hžjo tu hesttu čzwile a to byrbi sadwělowac; — my jako Bože džežji, jako wěrjazw sčšesčjenje damanu hebi wot hwi. spěwarija pšchuwowac: derje temu, kotrehož nadšija staji na tym sčtwu jeho Woty, a wštanu je hwi. Pšerom: sčwaleny budž Wōh a tón Wōtž naščeho knješa Jezom sčtwista, kiž naš po hwiwej wulke fmitnōseči s nowa porōžil je na žiwu nadšiju. Tať ho na najrjenciohe dopjelni hwi. japosčstolome adbenstke pšchew dženšniščeje epistole: Wōh teje nadšije napjelni naš se wšchēm wjehelel a měrom we wěrje, so byščeje potnu nadšiju měli pšchew mōž hwiatohe buča! Samjea.

Wšchitki a adbenstej.

Adwent! Jezus-Křystus pšichšadža, cłowjetajo dyrba ho pšichšitolowac, so byču dohotowanu byti a jeho witali do wutrobny a do — žiwjenja. Haj do wutrobny drje wita nēkotryžkuli Sčōžnita to hōdowny čožaj, měni to tež, doležj tola hōby hwičej domach a to Wōžim domje. Ale do žiwjenja jeho witač, to je hžjo druha wěš! Sa kotrehož pať to druha wěš, pola teho to tež s tajšim powitanjom do wutrobny lžaja. Sčmē drje to Jezus-Křyst jenoz na wopyt pšichšiti, knadž na přeni a druhi džeñ hōdow abo, hdyž wyhōto pšichšidže, tež hač do 3. drija, pola druheho knadž niz halle na tať doho abo tež, hdyž hebi pravije wobhlabac pšichšoty, kotrez je čimif, do zpla niz, niz hamo jako hōsej. Do žiwjenja jeho witač, to tola reča, jeho hōbu wšacj wšchēny džeñ kaž njedželski džeñ na wšchitke hwiwe puceje a sčšesčzi, do wšchēho džeñ a štutowanja, do hwičij sštwow a komorkow, do hwičij džeñatnjow, na hwiwe pola, a to reča: živy byč wotpocuju a džeñajo pšchew jeho

wōčštomaj, kotrez hladatej jenej Mariji kaž Marci do wutrobny kaž na ruzy, runje kaž pjenježnjeje a sčhudej wubowje do wutrobny a do možnički, kotrezj wōdšitej wšchitki we wutrobje facijeja a pšimawucženeho kaž žonita a zušnita, kotrezj čizatej w žiwjenju bamarišćije žōnšije a kiž hwi towe robu po pocžinacach abo njepocžinacach. Doležj pať to tať, staji nēkotryžkuli hwiweho Jezusa-Křystusa domach, knadž tať doho hač hōdowny sčtom staji, pod hōdowny sčtomom, — abo, nēkotryžkuli měni, so jeho tať domach wōstaji a wōstajicž mōže. Jezus-Křyst pať njewōsta tať domach ale wōnōže i domu a fa nim džeču hōby, niz drje hōdowne blido s darami a se sčtomom, tola pať hōby, to hōdowne požōnowanje, kotrez bē do domu niz jeno, do wutrobny pšichšicho, a s nim to hōdowne sčto, to sboje žiwjenja. A potom, potom pytaja Jezusa-Křystusa, měnjo, so tu tola dyrbi byč ale njenanataja jeho. A potom knadž sčtož abo morkotaja abo woliwōtnu, donij knadž sčtož jiu njefatliczi abwenšije sčto. — Rosmyhly hebi ras tole wšchō, tať nēkať! Nētkle hu tola doho wječejoz! Sčmāž pšichšidže na to sčamjne kaž ja. Sčmāž haj hamo ja tym pšichšidžech, čšchōla to s tobu tať nēkať podobnje bē, ty jenoz njewjedžese, s kajleje pšichšizny to tať. Sčmāž bē ty samēni Jezom-Křystu s nēkaťim darom s hōdowneho blida, kotrezj džečjom jene hōby wōbradžj, potom bōšty jōn do bōka staji a fa lēto k hōdam sōso pod hōdowny sčtom. Wē, Jezus-Křystus je tōn živy Sčōžnik, wōn čže do žiwjenja s tobu a wōn čže to žiwjenje w tebi!

A to je to dalsče, sčtož hebi ras rospominaj nētkle we tutym čožaj! To žiwjenje w tebi čže Jezus-Křyst, a čže to wot lōžbeho to tutym adbenčeje a tute hōby s nowa! Sčebi tole rosmyhlyjo pšichšidžech knadž na to, so to ham s tym witanjom do wutrobny husto dočej ničjo žyle, ničjo pravne njeje pola tať nēkotroho. — Wējo dyrbišch wōbčež pšchew, so to, hdyž prajimy: nēkotroho, kaž tu, abo wōn a tōn a tamny, so to jenoz muššich njemētimy, ale so to runje tať husto pšichšitajicž mōžemy: tať nēkotroje, kaž prjedy runje, abo wona a to a tamna. — Žcho do wutrobny witač, to reča, jeho s wēru a we wērje witač. A tuta tajta hōdowna wēra je ta, kotrezj hebi tať najšepje wopijuhšch, hdyž prajish, so je wona to wērne sčtwoczenštwio cłowjeteja s Jezom-Křystu, so je wona to žive hromaduhčeje cłowjeteja se Sčōžnikom, so je wona to najžlubščeje, najwērniščeje pšchewnebyčeje s nim, tať pšichšidžech na to, so prajish, so je wēra žiwjenje abo to wērne, wotpawōdžite žiwjenje cłowjeteja s tym žiwym Sčōžnikom Jezom-Křystom. Na pčerjacach knadž hwi sa to nawuknyl prajicž, to duchowne žiwjenje, a hwi wjedžat prajicž, so tam, hžšej tuto njeje, je ta duchowna hwičerej. S tym hwi s hōdom pšichšichol na druhe wopijuhšanje teho, sčtož prjedy mjenowacny: Jezus do žiwjenja witač, — a tež hōby wšacj. A to sčamjne je duž na wšchēm pokšedtu nēt tež to, sčtož Jezus-Křyst čže, hdyž čže to žiwjenje w tebi.

A čšchōla drje to? Žchōla, so hwi ty živy byt to tutym žiwjenju a mošt dōtonjecž to, sčtož hebi wot tebe žada, a pšchewjecž to, sčtož čzi napōtoža, so by ty w tutym žiwjenju wōstlat a njepodležat a twōja byla ta trōna hwičej a dohčeja.

Hdyž s tajšimi wšchitkami do hwičea a wjes jeho cłowjetow pohladacj, knadž njetrjebacj do dalota hladacj a mōžesj hnydom pšči hebi hantym wšacj, — potom njesj hwičej we dweļu, čšchōla ma lōžde nowe lēto hwičej adwent a to hnydom pšči pōczatku, nē, potom ho knadž dšiwacj, so to hwičšichō adwent njeje, kotrezj tebi kaž cłowjetam do zpla pšchōwōta: „Jezus-Křystus pšichšadža! Čłowjetajo, pšchōwōtjeje ho, dohotujeje ho, so byču našče hwičej sbožne hōby byč!“

Nowy „wośadny porjad“ w Sakskej.

Zyrkwine samóženje, dawoti, doły (§ 41—43).

Préniojne samóženje zyrkwoje, wośadny a leństwow ma ho njepomjenšćene dźeržec. Jenoz w wośebitnych hnujazych pa-bach móže krajne konjunkturalno wustupaje dowolić. Pšichipor-jecz ma ho, sčtož móžno je, s wostanjenim, darjenjem atd.

Wośadny maja prawo a pšichipšćinosoć wot wužiwanja zyrkwinskich napravow (taž pohrebnišćežca) dawoti fa hwoju postlabinu šćaracz. Pšichi tychle dawoti je w pšichipšćože fatan-nje za postlćeženje Wožeho kłowa (taž ja pohrebnu rěcz) pšches duchowneho wustawljene a tał kóždemu wośadnemu jeho rune prawo na rěcz wustupajene.

W nastupanju dawotow za kšćeženja a wěrowanja, na pšch. bjes rěče a s rěču dotalne jatowje placiznosć wośbhowajca.

Njedostatk pobradžowan'a pšchi wośadnym hospodastwoje ho s poršćikotownymi dawotami po krajnych abo zyrkwinskich santonjach wuruna.

Ša pojejonki za wośadny je dowolnosć wotrjebneho zyrkw. sarjadnistwa trěbna a to, hdyž ho w běhu jeneho lěta doły fa wośadny s mjenje tšhaz bušćemi wo wjazoy hacz 1 000 hronow abo za wośadny s mjenje dwaj tšhaz bušćow wo dalšce 1 000 hronow atd. pšchipšćori. Želi ho nowy doły wob lěto nasad placzi, dowolnosće wuśhnosćeje trjeba njeye.

Hospodarski nacšl a zyrkwina postlabinja.

Kšóže lěto maja ho wo došhodach a wudawotach pšchi zyrk-winym samóženju atd. wot zyrkwinsch satupšerjow nacšlji post-lajic. Zyrkwina nišćba wuśhnosć tute s dowolnosću wośb-krucja. Wośadne nacšli jenož dowolenja trjebaju, hdyž maja ho dawoti šćežac. Šćtož je kšóžlětnje pšchi hospodarcjenju porno nacšlji wulutowaka, ma ho fa wurjadne wotr'acjenje doły abo powuśhčenje wotšhodneho samóženja pšchetrebač, abo hewak hromadčje a na dai dač. Žonle referwny kapital ma ho fa wośebite tšwacšle wudawoti pšchi duchownšćich tworje-njach, taž šarach, pohrebnišćežcach, wośadnych domach atd. postajic. Tež hmež ho k danjenju a wotplacjenju pšchi tšćine saměrach hodu šćužnjawac. Š žyla maja ho tež kšóžlětnje pšćinošćki fa pohyljenje referwneho kapitala fa zyrkwinske twary postajic.

Šduž wośadna trěbne wopory a naprawy wostaji, móže na-šladawacšta wuśhnosć ju f temu nacšic.

Zyrkwine pšchedšćejcšćestwo ma fa wostaranje postladnity a šliczbwanaja je hwojeje šćedžšny zyrkwineho postladnika wu-šwolice a s podpotasanjom wuśbhowacš. Wotrjebne zyrkw. sarjadnistwo jeho s pšchihahu šwojca. Kšóže lěto tónkamy šliczbwanje pšchedowata, tiž — jako zyrkwinske a ho wot wuśhnosće abo — jako wośadne — wot zyrkw. pšchedšćejcšće-šćwa pšchipšćowana.

Šody lěta 1553.

Něšćto, šćtož dyržbalo nam a našćemu ludej něšće wo adwecze, w hodownym cžaju mjele, jara mjele prajic, po-wjeda ho nam s města Goldberg w Šćěšćyšćej.

Goldberg bu w lěće 1553 cžejšo domapšćtane. Wulła drowota pšćidžje a fa nej mór. Žalo w šćyne dšćelach na lu-tach, nabpadže „čjorna šćurcž“ měšćacžo a jeho wobdylerjow. Wlele jich mori mór, a mjele, jara mjele jich rošćeža s měšće bo wšćěž kšćncžin.

Wopušćežene bš měšćto, taž so by wšćo wotemrěšo. Šćěšćž měšćozow bšće šćozowala drowota a mór ludži. Něšć bš tu patoržija! Woža nóz šćeželšće hšjo čmćicžu na šćemju, tež do

mšćacžka, tola, ničo ho njehiba w mšćeje. Šadny šćon nje-šćawonja Wožu nóz. Čžijžo taž pšchi rowach to w mšćeje!

Zola, hlaj, tamle wočjineja ho pomalku durje jeneje tšćeje! Š njeje kroczj šćedžšimz. 93 lět je wolačlal a je wotwuknuł, ho nšćežo boječ, tež čjorneje šćurcže. Šćedžštu njeje w šćhe-potagej ruzy. Na pol wuśhćežena je hšjo. Šćamłutki noch-zušće wjazoy tam šćedžec w wotpuśćenym domje, duž wustupi, so by hwoječji Wožu nóz.

Zola tež tu na hašy bš hamlutki: Prjecz bšću wšćitzy cžćenył! Šćamłutki šćupacše pšches hmež, hamlutki pšćidžje na toršćože!

Tam woš'r'edž toršćožeža posajta šćedžšimz, wotemri hwoj ert a pšches cžje toršćožežo kšćeži to dšćiwne f šćhepotaznym hšćom:

Budž, Nšćom Šćurcšćeje šćwalentj,
Šo šy cžlowjel rođemj,
Ža macj je kšćežna pšćežimo,
Žeho jandželjo ho wješela,
Šćyrieleis!

Tał šćešćež šćedžšimz a šćešćežca a njehnu ho fe hwoježo měšća tam wošćrječž toršćožežca, wošćrječž morněho měšćacžka. Š šćhepotazni ruku wobaracše šćumemu wšćej, so by njewu-hahnył hwočžju jenicžim, kšćožž rošćhšćelšće tutu Wožu nóz Goldberga, jeho měšćacžka. W jeje šćhepotaznym hwošće honja-čhu a jošachu ho čjorne šćežny po hšćim, kšćoymž tam wošće-wacše prađbne toršćožežo.

Zola! Šćhšć! Tam bliži ho nšććion! Šćšćeje jednu bšćgar měšćacžka, wuśhšćachowšći dšćimju, žadny hšćž, pšćitkwozi pšćež hmež a dme to něšć hwočžžju hodownej rošćhšćelšćej toršćo-šćežo. Š dweju hšćowom kšćeži to něšć Lutheru hodowny šćer-lušć s toršćožežo do hawon cžćemnyh.

Kšćožež wšćšon hwošć njewopšćhija,
Marija w hwojim kšćimje ma,
A malušće je dšćežatko,
Kšćiz w hwojeji mozy šćežerzi wšćo,
Šćyrieleis!

A hlaj a hlaj! Tam hwočžca a tam hwočžca. Pšecž tyč hwočžćow bliži ho f hawon cžćemnyh, čjornych. Pšecž tyč byr-gariow hšćežće tu je a šćwata na toršćožežo fe hwočžćami Wožu Wšćež a Wožemu dšćežu f cšćežći šćhwočžćemny, so bychu hwoje-čšći Wožu nóz, tutu tajnu dšćiwnu Wožu nóz hwojateho měšćacžka Goldberga.

Šadym hwočžćow to tam něšć tu na toršćožežu, fe hšćdom ertow kšćeži to pšćes toršćožežo a hašy f njehšćeam:

Wšon hšćudj na hwošć pšćihšćof je,
A nam wšćitšćim pombacž čše,
Šo by naš šćejnił bošćitšć,
Šćiwojim jandželam tež podobnyh.
Šćyrieleis!

Žač dšćiwne kšćeži to, kač dšćiwne to tym hšćdom tam. Žiž šćešća wutroba, f nich šćešća šćudoba, a tola tež ta wšćra, ta wšćra, kšćožž ho a wšćitšćo to šćoje dowšćerja temu, tiž tola naš cžlowjelow tał je lubowal, so je hwoježo jenicžeho šćyna pšćal bo hwošća, so bychu wšćitšćy, tiž do njeho wšćerja, šćubjeni njehšćil, ale to wšćežne žiwjenje mšći. Šaj wo tej wšćerje hwočžca tam cži hmedjo hwočžćežo, kšćožž šćamo w nšću wšćelje ho dšća-woač wšć a dospšćawa; a Lutherom hodowny šćerlušć:

To je wšćon wšćitšćo cšćinił ham,
Šćawoju lubofož šćewil nam,
Dža my ho wšćitšćy wšćelšćemj,
Šć Wožu fa to dšćatni hšćy.
Šćyrieleis!

To bē ta dŕŕivna voſa nōz tam v Goldbergu v lēce 1553. A jaſo hodovnicſta bu, bē mōr pſchewinjent, čjorna čmjercj dyrbjeſche cſtafcaj f mēſta, kotrež bu ſaſo f novemu žvjenzju ſbudjene. —

1553 a 1921, Goldberg a naſch kraj! Čjm bole pſchirunjeſch, čjm bole čjiniſch dobroproſečenje, ſo bychu ſo v naſchim laby vſchubdom, v lōzdej vſhy, v lōzdyhm mēſtačjku namatali tužy hedomj, mjeſ kotrymž kam byč čhſeſch a ſonoſchovadž v hodovnej vōrje:

Äyrieleis! Äyrie eleiſon.

Änjeje kmil ho, kmil ho uad namil!

Žorſe a ſtat.

Čakſta ſynoda bē ſo po dlēžſchj pſchecſtatovj 22. a 23. novembra ſeſchja, pſchede vſchēm, ſo by ſhonita, ſchjo je vubjerſ ſa vuſtatovj voo načjſtku novjeje vuſtatovj hač hem dovuradžil. Č tutym ſabēračju ho voſheje jenotlivje ſtrony abo vōvdželenja ſynody, ſu jich tajſchj ſi. Vē ſhōvnych poſedbenjach ho vo tutej vuſzy vōznej naležnoſej njejednaſche, dolež njeje hiſchjez taſ daloto doſonjana. Je paſ na čjaſu, ſo ho Ezerbja je ſvojimil pſchecemil pſchōz f novu hiſchjez da'a. Sabēraja ho tola f nimit nētko tež ſchēriſche vōrſchju. Vē ſhōvnyčaj poſedbenjōmaj ſabēraſche—ſo ſynoda voſheje je viſchelatinu praſchenjami dothody duchovnych a ſantorov, kaž žyrſvine daroti naſtupozymil. Vſchō dohlabne a doſōnčjne ſarjadovanje tutych vōzov njeje paſ mōžne, doniž njeje dželjenje ſtata a žyrſtvoje pſchewjēdžene a dorjadovane. —

Pſchi tym bu voſhadam račbene, ſo bychu, doniž davtiſbēranje pſchōz ſinanžne hamty njeſchjindje, ſpyali, dobrovoōlne žyrſvine davti ſbērač, kotrež nētko ho potom pſchi poſbžjichj hamutiſch vōblječj. Tole ho tež bižo f vuſleho dželja ſtata, a to f dobrym vuſpēchom. Pſchjindu pſchi tym tola vobaj f ſvojemu lēpſchomu, vōhadny kaž vōhadu. Vōhadu ma nētko nuſne a trēbne pjenjeſh a mōže bēžne vōdarvi pračjez a nje-trjeba pjenjeſh počjōvadž a ſa tajſe hnaždy vſpōtu daſ danavc, vōhadny njeſchjindje do vuſtočjōz, ſo dyrbjal potom, hbyž vōſchē mōžne davti ſa dlēžſchi čjaſ na hromadu pſchjindu, vjele pjenjeſ na jene dobro vjačje, vōn ptačj nētko hižo nēſchto a potom nēſchto a pſchi tym niž vjač hač na njcho pſchjindje. vōhadny ta ſa hebe žyrſviny davt njeponjeſchja, ale po-njejſchja pſchēs to, ſo ho taſ daſ ſa hēvat počjōzne pjenjeſh njetrjeba davtej pſchjilječje. Tu a tam ſu ho vōhadny nimo teho na vōhadnych, pſchede vſchēm na vch, kotjž vjažy a vjele vōhbežja, f teje pſchōtmu vōvōtčjeſe, ſo bychu tučj daru a vuſtajeja ſa žyrtej čjiniſi a taſ vōhadje kaž žyrſvi pomhaſ. Tajſeje vōhbečiteje pomozj a tajſch darov potrjeba vje lōzda vōhadu, njch vuſka abo maſa. Čo bychu ho tola tež vō lōzdej namatali tajzy, kiž niž jenož, ſchōž ho na nič vōblječj, daroval, ale tež darov ſa žyrtej a vōhadu maſa, a to pſchede vſchēm mjeſ tajſim, kotrež ju je ſemſtim tubkani bole hač nēkotryž-kuli druhi žōnovani, abo toſjž nimoju jo ſtaracj do žyla ſo žane dželci abo tola ſa jich mjenje hač taſ nēkotry nan, taſ nētotra maſ. Taſ by pſchede vſchēm vōhadam mōžno bylo, doſ, kotrež hnaždy maſa, vōvjačjeſ, vōhebeje tole dyrbjalo tola loſho byč, hbyž hebi pomjyſliſch, kelso hnaždy to nēhde pſchēd 10 lētani počjōzje 10 000 hričovno poſno 10 000 hričovno nēčjeſiſchō čjaſa je. — Mječ tute vnyčſki ſbudja f vōvnyſhōvanju — a f vōdoſenjenju! —

Čakſti hejm ſabēraſche ho 24. novembra f napraſchōvanjom ſapoſtjanja Heſlein, kiž je tam jeničej je zentruſſeje ſtrony. Žednaſche ho to vō to, ſo bē miniſter kulſta Miſch-njanſkemu biſkōpej ſaſaſaj, kaſholſke ſchule vōpſtōvadž, vō na-

božnje pſchovadž atd. Miniſter kulſta, Heiſner vōvmoſto je ſhōvami, kotrež f dželja dŕivnje Hincja, povola ho pſchi tym na ſakſti pſchēthodny ſchulſki ſaſoſ, pſchēs kotrež je lōzde dohla-dovanje žyrſtvoje tež na nabožnym ſchulſtim ſakonju vuſamē-njene, taſ dohlo hač vuſtoſtatny ſchulſki ſaſoſ tu njeje, ptačj tutōn krajny ſaſoſ. Čaſtupjerjo lēvjeje ſtrony a demōkratojo vōvprajchju ho ſa ſtejniſchō minitru, nēmſſonajōnalny rēč-nik bē je ſapōſtjanom Heſleinom jeneho mēnjenja, ſo dyrbj žyrtej nēlajſe pravto mēž na nabožnym vōvnoſivanju taſ dotho hač konſejonellne je a rēka. Rēčnik nēmſſoludovjeje ſtrony ſpſta f f hrijednemu ſtejniſchōju pſchicj. — Čhōž bu tu vō kaſholſke nabožnej vuſtajeje rēčzane, to ptačje runje taſ vō evaſgeſtej. —

Č bliſta a f dalota.

— **Voža ſlužba v Draždjanach.** Ča Ezerbot f Draž-djan a vōſotiny ho pſchichōdnu nježelu, 2. adventa popōdnju ¼4 hodjū v ſchjōznej žyrſvi kēnſchene a vudželenje Vožeho vuſtajeja na herſkjej rēčj vōtmeſa. Prēdovanje a ſpovjebnu vučjbu je f. ſaraž Naba f Vudjſchjina na ho vſaſ. Vō bohaty vōpſt Ezerbot f Draždjan a vōſotiny ho vōvrobneje proſhy. Čarjſdji čyſli ſvojim dželjom v juſbe pſtočjōz vō tutej Vožej ſlužbe v mačjernej rēčj napričaj a je pōhonječ, ſo by-ču ho pſchichōdnu nježelu, 2. adventa, popōdnju ¼4 hodj, v ſchjōznej žyrſvi v Draždjanach, kaž pſchi Vožej ſlužbe, taſ vōhebeje tež ſa Vožim blidom vōvdželiſti.

K hōdam poſ hodovny ſchōm pſtačj nētko daru ſa lubyh a ſnatych a tola vje tež ſa ſhōdyh, pſchede vſchēm paſ ſa dželci. Njeſabudj pſchi tym hebi pola rumpōdicha ſtačaj ſa dželci novu herſtju čjiantu „Änētki“. Tuta rjana najnovſchja kniſa je tež berje pſchjindny dar ſa dorōčjenjch a dyrbjala v lōz-dym herſtim donje byč. — Tam tež ſluſchja „Domjōzj pſedak“, tuta novu pſedakſta kniſa, je berje pſchjindny a luby a pſchi tym niž drohi hodovny dar ſa ſtarichj kaž ſa dželci, runje kaž do domu bohateho taſ do domu ſhōdno. Vōhadni duchovni ſneja jōn vēčjeje hiſchjeje na ſkōdje. — A njeſabudj, ſo mōžeſch tež žyly novy lētk nāſchōho kopjeſta „Pomhaj Vōž“ ſtačaj pola duchovnoho abo hēvat nēhōze, tež na pōčje, ſa teho, kotremuž niž jeno ſa hōdy hodovne vjeſele ale na žyſe lēto jene vjeſele pſchichōvadž čhječ. — Čo ſu f rjanjch herſ-ſch č darov jenož ſi, ale paſ rjanjch, a tajſch je jich hiſchje dočj druhich. Dnž vōvradjč Ezerbam tež herſtje daru. Nje-ſabudj tež „Pſchēdenata!“

Do Ameriki pſtajeja ho nētko tež pola naſ hōzdy do ſlužby. Čhōž ju to pſchi tym poſtječa hač na 2000 hr. nēkačjerne mjdj, ſda ho čji to hōvriſta lēčba byč, tola, hbyž vōblječjſch a f mērtym čjaſom pſchirunjeſch, to je jenož kaž 80 hričovno mēreſno čjaſa. Ča te paſ njeby tam ničjōn čjaſnyh. Dnž paſ tam tež ničjōn ſa 2000 hričovno njejmē čjaſnyh. Dvrbj jēbu ptačjez a domojjēbu vōſo tež ſaſho. A pſjede hač to nētko tež pſchi po ſdaju hōvriſte ſlužbe ſaſhjenje, čhje to nēčjōto byč. A nimo toho pſchēdajſch f tajſtim vučehjenjenom do juſeje ſlužby vōvōdnu na doſhi čjaſ a hnaždy tež hōmeho ho. Čeho dle: „Vōſtaſ v kraju, to čji praju!“ A njchje je tutōn kraj nētko tež ſhōvadž, je čji tola rōbny kraj a domiſna! — Čhōž tu to taſ vō vučehjenjenju do Ameriki ptačj, ptačj vō-dobnje vō vučehjenjenju do daloteje juſhy do žyla.

Viſtapanje. R. v. S. ſa 3. adv. — R. v. R. ſa 4. adv.

Čamolovny redaktor: ſaraž Vyrgeaj v Roſačjōzjad. Čjijōčj a naſkad: Čamolovnej kničječjēčjētnja, ſap. druſtvo f vōvny. ruf. v Vudjſchjine.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětal,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za slaw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swětný
Přez spar mérný
Čerstwosé da.

Njech ty spěwaš,
Swěrne džělaš
Wšedne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh éł khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée. F.

Šerbske njedžělske łopjeno.

Wubawa ho łóđu łobotu w Šsmolerjez łubijšichčezetni w Budyšinje a ptačji šchwórtkěnje 2.— hr. s portom.

3. njedžěla adventa.

Kol. 1, 12 15.

Nas běchtaj dwaj jandželaj, tak rěka w starym pschirnanju, wot Bóha na jenju wuspóhlanaj. Jedyn s njeju dyrbjełske wšitke próstwy, tón druhi wšitke džakowanja čłowiskich džěci bromadžěł a ł Bóhu pschirnjěł. Wóřy ho tón jandžel s tymi próstwami šašo wróćeji a mějełše jich tak wulke brěnjio, so móžěłše je lědma njesej. Dolho pak trajełše, hač tón druhi pschirndže, pschetož wón dyrbjełske dalšo a jchěrošo wotšo hódžěł a ptačž. Na posłědu pschirndže s malym brěmjěškóm a je srudnym wólbicžóm, pschetož džakowanow je jara malo na jiwěče. Tak pak tež je. Kaž pak ho Bóhu njedžakujta, tak tež nj jedyň druhennu. Wo jenym rycerjeru ho powjeda, so je na hwojich pucach ława nadešlot, kiž bě hebi do nohi wóterj čezni šachłapiti a pschi wucžu hebo s bolosěžu štylniwje rucjełše. Wón jemu tón čezni wuczahny a wot teho dnja hódžěłše tón law s džakownosěžu sa nim kaž šłudženy poš. Ale ludjo hwojim dobročelam s wjetřcha džak winojiczy wostlawaju. Šsamo džěłš namakašaj, kiž drje s rufow staricheju jěłš a draštu a stónějnje dom a dwór bjeru, ale na džak sabudu. Najmjenje pak ho ludjo Bóhu džakujta. Wužadnyh, kiž běchu wolałi: Jezu, luby mištrje, šmil ho nab nami! Běšče džehač, ale jenož jedyň ho wróćeji, so by ho džakował, a tón šnješ tak želniwje džěłše: Mjeje ho hewał žadny wróćeji, w by Bóhu tu čezěł dal, hač tutón gušonnit? Duž trjebamy wusnje napominanje džehnjěłšeho teksta: Džakuj ho njebjełsemu Wótzeji, pschetož wón je: 1. naš wutorchnyl s wyschnosěže čžemnosěže, 2. naš pschěbajit do škrystuhoweho tralełtwa a 3. naš hódnyh šeznił njebjełšeho herbštwu.

1. Wón je naš wutorchnyl s wyschnosěže čžemnosěže. Zo běšče Wóh na Kolosijiskich čžinil. Šwontowana čžemnosěž drje na nich ležala njebě. Kolosse bě rjane město w raiškej semi. Štórno hwoje pruhi na njo ščezěłše a nišy powěte po hažak ducjełše. Tež čžemnosěž hšudoby jich njetyšěłše. Wobdylecjo mějachu rjano šakšubju a ho derje žiwjachu. A hódž njenawje džitěłš a njewódmnosěž tež čžemnosěž mjenjuja, pod łotřež łubžo s želstlemu łóžu njedóndu, dha tam teje tež njeběšče. A tola běšče nad nimi čžemnosěž ležala, porncjo łotřež je najčžmowitěja nóg šwětkosěž hama, njenujnyh duchowona čžemnosěž, ta, wo łotřež želajas traji: Čžemnosěž pschirnywa semju a mrokota ludži. Hódž ho prašachy: Ma toho mamy ho w čžestich škorosěžach wobročěć, hladachu do čžmoweho. Čžyžu wjedžěć „Šchto šněnjeje nam s hšědom wobčežnje hšewódmnje, dha hladachu do čžmoweho. Wšěchu jich myšle dale towa a do wěčnosěže, dha ležěšče pschěd nimi hama nóg. A s tuteje čžorneje nozy šběhajełšo ho, jako by šrašchnu wobróńenje rubježnił je hwojeje jamy štupek, ta móž, kiž běšče tutu čžemnosěž na nich a na wšěch póhanow wuspšěštrěka, šty njepšěčěł, a traješče jich bóle, hač žane šrimanje s čžornych mrocěłow, šty njepšěčěł, džehša hičěže tych traješ, kiž ho došć wěry do škrystuša njedžerja. We Wittemberku běšče žónšta, šizka s mjenom, kiž běšče w hwojim čžaju pola Luthera ša pšětočju byla, we wotomiktjenju hšewa je škwami ho šarucžita, so čže čžerje s čželom a, duschu do wšěche wěčnosěže hšudžěć, ho jemu wo tajtim kaž šapikala. Dla teho ho něto jara rubšěče. Luther wo tym šroni, so je tajta štylniwa, džěšče ł njeji a woprašča ho ju, čžeho dla ho tak rubši. Wona wotmolow: „Ach, luby trjeje, tak njedychbja dha šrubna bječ? Šsyn ho tola wot

Doha wotwobročila a ho čerterej do mozg data. „Njeboj ho“, rjeknu Luther, „tón hrěch je tak wjele kaž žadny, njejsjy žaneho wofschescho czinika?“ Duž inapřesčewi wona: „Ach, luby knjeze, mošta dha hišćeje wjetřichy czinicej?“ „Daj“, rěčešće Luther, „to by wjetřichy hrěch był, hdy by ty pšči tmojej hlupej wmyšl woflata a sadněwoflata. Pohlučaja tola, luba šilja, možejch ty magistra Melanchthonu knihu někomu druhemu dacej?“ „Ně“, wotmohwi wona, „dolež ta moja njeje“. Duž rjeknu Luther: „Blaj tola, dha pak ho ty kama tola tež nikomu druhemu dacej njezožejch, pšchetoz ty tež kama hwoja njejsjy. Ty ho kama wumohla njejsjy, škrystuž je cje wumohel a na jeho hwojate njeno hly ty wufschewjena. Ty hly kama jeho a njejsjy kama hejbe možna. Šeběh pola čerita tutu lup a praj: „Šklych ty selhatny ducho, dži t mojemu knjezej škrystužej a čyjšechly něšto wot njeho, dha hebi to kam wot njeho žada, tón cji wěšće helki wošen na hlowu czišnje!“ Tu widjšich ty žašofnu mōz, kiz pohanow cziščeji, tu widjšich pak tež, tak ie Kolofiffich a naš Běh s tutej mōz pšches Něsom škrysta wumohel.

2. Wón je naš pšchekadžit do škrystužeweho kralesstwa. Tuto kralesstwo je naška hšesčesjijauka zpek: W nim běchu Kolofiffich hšesčesjijeni. Š tym, so něho japosčytoho jich wufschesjili, běchu woni s wyštanjom do něho sacžahnyli, tak kaž džězi, kiz běchu ho wontach sabudžite, dotho wofoko šbudžite, hynu a hlyd mrel, šfónčnje ho pak tola na prawy puč namatate, s wyštanjom, hlyšy džata we woczomaj, pšches durling próh wōtžneho doma stupaju. A tak hu tež naš něhdy wufschesjili a něko hny my to škrystužewomu kralesstwo, w hšesčesjijanej zrtkwi. Šcho njeleži tola w tym do šboja ja naš, so hny we jeho kralesstwo? Wly namy w nim pšchego hotoweho šchkarca, so ho ženje a nidže wōzaj bojez njetrjebamy. Wšče na czo-pšchew wōzjorow. Šchtyro pučowarow šhwatnimo je w hwojej drōhy hnowachy. Pšchi pučowary dōweč czišče hny štejšče. Š wotnom maty hōičej hwoju kudžeratu hōičejku won tyfalsche a dōweč ho boješče, so mohli czi šchtyro pučowarow hano jeho dom nabpadnje, wofalsche s žylej šchju: „Pola naš je něšto domach!“ „Lube džězo“, wotmohwi jedyn s tych šchtyrojch, „ny tebi ničo czinicej njechamny, naš ho bojez njetrjebasch.“ Tym šchtyrom pak běšče to džěšewo hlowo rjana wučžba. „Blaj“, džachu woni jedyn t druhemu, „Wly čseny hebi tež wot něka w kōždej nuly pšchivolacž: „Pola naš je něšto domach. Wšchato je škrystuž kam hlybič, blaj, ja hny pola waš wšchite dny hač do šfónčjenja tcho hnoča.“ Wón je pola naš, kiz hny w jeho kralesstwo, doma, a schitnje naš. Ale wón ma sa naš hišćeje wōzaj hač šchit we wščeje nuly, wón ma sa naš wumōženje pšches hwoju trej, hrěchow wōdace. Šaj, nasše hrěchi! Šak cziščeji cje na ramjo, hdyž czeže brēmjo s pola domoj nješech, tak cziščeji cje, hdyž ho rudjšich bla nježafomōšče hwojich džězi abo bla hrowofschow hwojeho hupčaba, tak cziščeji cje, hdyž by tak rad dželat, ale nětko czi hrowofsch ruzny wōja, so jej ani hlybčej njewōšelj! Ale hrěch hišćeje bóte cziščeji. Zo je jako by žyla jenja jedyn famjez a tuta hora by runje na hwojim hrowdomniju ležala. Tola wyljel ho a wyštaj! škrystuž je hwoju drohu krej na šchjiz runje tež sa wwoje hrěcht pšchelat. A hdyž to hlyšichsch a wērišch, potom czi je, jako by něšto do tuteje hory na wwojim hrowdomniju s wotmachom štorčiz a wana by ho hnuła a t tmojeho hrowdomnja dele šlela. A ty hly wōdōženy a wylšafsch: Šaf je mi tola lōfto! Nětko mi api šhwōdaba ani hrowofsch ani hrowofsch ani wōw ničo wōzaj njeczi. Mi je, jako bych s čznoweho jaštawa štuip na jažne hrowito, pšchetoz hrěch je mi wōdaty!

3. Bōh je naš hōdnych šejnit njebojšeho herbštw. Bōh

je naš hōdnych šejnit t rumemu herbštw tych hwojatyh we hrowite. Šcho je to tola do hrowa! W žanej jamje njeleži teko šlota, a hdy by ta kama wot jeneho kōnga semje hač na drachy dohahala, kaž w tutym hrowje. Šdyž je bohaty wōwirjel a jeho džězi, abo, hdyž tch njeje, jeho šawofajeni ho do jeho hrow domžela a kōždemu pšchpabnje wullt džel, dha hano něfotrošofyli ta šawofajna myšl pšchabje: Šcho by tola na jich mēšnje byt a hōbu herbwofa! A hdyž teho abo tamneho šroweho a hylneho na cjele, so kaž Šimon, wulle czeje s lōhfošcu šleha, wōdjšich abo mōžneho na duchu, so s jeho pomozu lōhfo we wščem druhich pšchecžehnje, dha hano tež rjeknjesh: Šak bych ho wješhel, hdy budžich podobno mozy na hrowit hōbu pšchynješ! Tola wšafaj jim, šchtož maju. To hu tola jeno šchfowamy. Ty njeošch, šcho budža hebi do nich kōfaj. Něčtožstali je hebi do nich lute njebože našad. Ty hly tola hōdný šejnjeny, wjele wjetřichy herbštw, herbštw tych hwojatyh w hrowite. Šaj w hrowite njebojšeho šboja ho czi hōžni wōdža, kotrchy je Šan w hwojim šewjenu widžaf, jako je pškat: „Ja widžach wullt lud se wšchsch pohanow a rodow a hlydž a rěčow a bēchu wōbleceni bēte drasty a mēšachy palny w hwojijnaj rufamaj. To hu czi, kiz hu pšchichsch s wulleje tyhnowoje a hu hwoje drasty wumylt a je wubšliti w hewnjewojej kwi. A Bōh budže štrěč wōšchite hlyšy s jich woczow.“ Tuteho herbštw, kotrej je jim pšchpabnyto, je Bōh pšches škrystužka tež tebie hōdnego šejnit. Wly, so by ty jeho hōdný byl bla hwojich štušow. Šawojeje wulleje hnydly bla je cze wjele bóte Bōh jeho hōdnego šejnit, kaž je tež w pšchizuanju tamny nan hroweho šhubjenego hyna, kiz bē ho t njemu po dračeje šedrženy a w hrowdomniju s hrěchami wōbčezeny domoj wōčezij, ja hōdnego mēš, jeho do hwojeho doma pšchijez, niž, so budjšiče hebi to šafjšit byk, ale dōweč bē wōw jeho hyn a wón kam jeho nan. To wšchitko dawo czi krašny wulhad do tmojeho pšchibōba.

Duž wōbamitū dženjūschu Bōžu hlyžbu a dženjūschu nje-dželu a žyle lēto s tym hrowom: „Ja pak čžu ho tež Bōhu džafowacž je hrowami, doniž mi et njewōdēmi, a je štuškami, hač hwoju hlowu položū t hmiternemu španju.“ Šamjez. Š. w š

Měr na semi.

Bo A. Šchm.

Je to wješka mata. Je nimo teho tak šwalena wot wščeho hrowita, so tamne wšče potwješeje, — dobre a njedobre — wo 2 mēšajaz pošhōžico dōndžechu hač do žaneje druheje wješki hewaf něhđe po kraju.

Tak ho to tež šta, so hiščeje wofoko hōd lēta 1648 we tutej malej wōtležanej wješy ničtōn ničo wōm njewjedžešče, so bu po 30 lēt dolšej wōšimfej žašofčej mēr šejnjenu, so bē po 30 lētym wōhnočju s kraja mēr ho jašo domoj wōčezij. A tola běchu wōhnočlanzy tch mōzow, kotrej ho hōje dohko wo šfōnczenje žadawoje wōjny přezowadu, w Wūšiferu a Šhna-brūcht hīžo džej 25. oktobra tuteho lēta 1648 pod wšchelatimi wōbčezžnymi hwojatočnjewojemi tōn poplěbni dypf t popdijmam mērweho wūčiznerja štušili.

Wōšly po Marčiznje bē drje wšchaf pučowōzaj duzy nima do torčzny šafšupil a powjedaf, so je mēr w kraju, bē pšchitajit, so je kam widžaf, tak hu tam dešafsch pšchi wullej rězy burjo hwojnje na hermant hnali. Tola ničtōn jemu to njewēršelje. Šfōncznje dožžo jedyn po štareho wūčiznerja. Wūčej pšchidžže a naprašowšafče ho to a tamne, žureho pruhijo. Tūtōn powjedafče, so je na wōhotej šchly w Padua byk, a so tam šchzowōzaj mēš mjez po roporom nošča. To šhōniwšchi, šchepny wūčej hūhōdam: „Zo ie tajti žacžanšti! njewērčje jemu!“

Wjete njebë trjeba, a puzewat bu fa potwjecej mèra. pšhekle-
pant!

Duž ta! woſta, ſo hebi ludžo myſlaču, ſo je hiſečeje luta woſ-
na. Eštož dyrbjeſe na polo abo do lèſa, woſa hebi towarſtwa
goba, na totrežoj možeſe jo ſpudječeje. Porjadu njeheſtja
to wultu tjeſbu a prjedy hač jo do djeſta daſtja, piſheptaſtja
woſolinu. Dohoj jednu w drzewje djeſtačeje abo woraſeje a to-
paſeje, ſtejeje drugi na ſtraži. Dvs a dvs beču ho tež wo-
brónjeni pſchwojili, do nich tjeſlaču a duž cjeſtaču. Čač
beču to roſproſchani wojaž byli abo rubjeſna žiwôla, to nje-
wojebjaču.

Jemu njebjeſu kač druhi pſchijamny ſarač i powſchitow-
nej modlitnje pſchitow wo ſtoju mèr a ſtoro kôžu druhi nje-
bjeſu dawaje ſhèrluſch ſpewáč, totržj wohebeje lubowaje, do-
lelž ſ nim woſaba wo mèr proſejeſe. Wón ham njemôžeje
wojaž ſpewáč, beču to ſkratojo jemu ho „ſchmedſteho piča“
ſ krápm napič dali, bë mot toje cjaſa jemu hujenje a cjeſtjatu.
Tola ſwoju ſlužbžku hiſečeja ſaſtaraſeje a woſabni dorozym-
jaču duſchowoſtjatej, močjaču ho tež wiſchitaj biſto wot to
njeho ſežbáč, woſina, môr a ſhòb, tučji tjo, beču ta! nje-
treho woſabneho wotwoſate!

Ta! bë patoržja pſchijſta. Ničtón njemyſleſeje hebi
wojaž na to, jo bë tamny ſpachnik wo njeje powječa. Ničtón
— to njeje žyle prawje prajene: jena njebë tamnu potwjecej
poſabyta, ſtara nac nõzneho ſtražnika. (Potraczowanie.)

San Waktar, rjeſ ſerbfſki — něk ſahe doſonjany.

(Sapſhiſte hrono.)

Jelenje hórte je ho roſſchërto
wſudže po Eſerbach, dolež njenabžjy
powečej je woſchta, ſo je naſle ſemelž
Waktar, rjeſ ſerbfſki.

Wredat a ſpewáč bečeje Johnowan,
džakčeč ſwèrny, ſ Woha woſhnabžny
wiſchite te lèta, kiž je njeprognimje
ſtutkował Waktar.

Pſchewelzje wabíl je na paſtrow duſche
i ſejuſhe jenač ſto paſtwe dobry;
— ſo je Wòh luboſeje, je wiſchaj piſchpowečat
radoſtne Waktar.

Eſepewáč ſhèrluſch je ta! ſaſhorjeny
mnohi nam Eſerbam, totržj možnje kinczi
putnikam ſwójom wſchi wiſchej bëdže cjaſa,
brojny naſh Waktar.

Wuſchek je cziſeje nětko pſačs dok ſmjerce,
doſchot do raja, kiž ho wècènje traſni;
dona piſhi ſwjeju, ſwojim Wumòžniſtu,
ſpèwa San Waktar. —

Sorno piſhi puču.

Naſh ſerbfſki lud ma dwè rjanej, natwarzajej kopjeni:
„Pomhaj Wòh“ a „Miſionſki poſoh“. Wrenje wuſchaba kôžu
njedjeſu, druhi kôždy mèſaž. Čitarjo lèdma wojebja, kaſtjač
woporo wo cjaſa, djele, možj, pierjeſač je nuſne i wuſchot-
wanju jeneho cziſta. Ča to pa! wopravdže natwarzaje naſtawki
ſwèrneho čitarjo wuſchewja a poruča.

Tola hoje mam wuſtaječ, niž na tynaj cjaſopſchomaj, ale
na čitarijač abo ſterje na tch, kiž nječitajju. Najprjedy je to

jena i ſaſaſtjenju mala ličba wotebètarjow. Wo ſtacy abo
po tſyžacah duſchow ličji wjeſh abo woſaba, ale wotebètarjow
je lèdma 50. Kač někotry, kiž hewač wjele moſinow hebi djeſzi,
abo kiž ma czeſtne ſaſtojnawo žywnoſno prjòbſtejerja, ale
wón nječita ani „Pomhaj Wòh“ ani „Miſionſki poſoh“.
Č molom jej nječita kôždy dom, kôžda žiwôba, kiž woſta jej
čitacj. Šòžj ho papjera a cziſečje dale podrožitej a ličba čit-
tarjow njepiſchibera, je ſtrach, ſo wobel lojpeni ſaſbjeſtej. Čo
by haniba byla ſwèrnenmu ludej, kiž ho rad pobojny njenuje. Čo
je ho hižo buſto prajilo. Ale wiſeč ſtowa beču runje kač tej
cziſhečanej luda njeſtaſanej kopjeni „Sorno piſhi puču“.

A potom hu tež ludžo, kiž hebi tutej kopjeni ſtaſaju a —
jej nječitajju. Nan a nacječ ſtej jej djeſzatej a njebjeſu po-
podnju ſi luboſeju a ſe ſwjatim jeđženjom w nimaj čitajo.
Eſyn a dšowka drje nimatej tutu liboſeje a tute ſwiate jeđjenje,
ale čyetej ſ najmjenſtja to ſtare ſwiožnje waiſenje wobſchowáč
a ſtaſataj hebi to lojpeno baſe. Njeſtjatej hebi, jo pola du-
chowneho wotſtačeč. Ešto wo tón myſhlicž dyrbjal? A ta! wo-
naj hebi baſe duzy wote miſchi ſwoje kopjeničko domoj nohetaj
abo dataj jo hebi do domu piſchinjeje. Ale domach wone potom
ho cziſkije na bof abo leži ſabje na polečjy a ničtón nječita te
rjane najſtoſni a wone hu kač ſorno piſhi puču.

A ſlònczje: nělotru žyſtej huj wopuſta a do nělotreje
kapaſnje huj ſaſtupil. A wo kapaſni wuſhabač huſto wuſhote
heje kopjenow, „Pomhaj Wòh“ a „Miſionſki poſoh“, cziſta wot
wiſečeh njejelowo a mèſazow lèta. Eſtane beču a drje tej ſa-
pſtačeje, ale ničtò hebi po nje njeſchibže. Šòžj lèta ho
ſhèbjeſat na nich ſmili a ſkadej je na bof. Je to poſlební
ſamer cziſhečja a roſchſtanja? Samèr wèſeje ni, ale tón je
wopravdže: ſorno piſhi puču.

Naſhi dšewojo a wotni pač čitjaču kôžu njedjeſu ſwoje
„Pomhaj Wòh“ a kôždy mèſaž ſwojeho „Miſionſkeho poſoha“
a ſwojaču te cziſta tón lèta pèrje do wackſta a ſchowaju je
jako ſwiate piſmo a ho na to a tamne dopomniwſchi jo ſi nowa
čitjaču. Čo beču dobre ſorna a padječu na dobru roſu a
ſhhabjaču a roſečju a pſchinjebeču dobre pſchody. R. R.

Žyſte a ſtat.

W Duſſeldorſje ju ho ſtarſhi jeneje ewangelſteje ludoweje
ſchule poſlednjeje brúnje piſchamli, totržj jim ſwowa we woſo-
wanju ſa prawa w ſchuli a nad dšèczimi, hu ſadwoſtju na drubej
pomozje ſe ſchullſtim ſtraſtom ſapocjeſi. Wot 1500 dšèzi je jih
nèbže jenož 15 do ſchule piſchichto. Kač je to moſho i temu
dòncž? Tschodla, dolelž beču piſchwiſchowarjo ſwètaſchule jemu
hòlczaju ſchuln i napromnjenej ſchulu ſwjaſanu, žyle pſchewči-
wo jaſonjej a hwojo ſi frankej namoju woſhnabžili a do ſweta-
ſchule pſchewowoczeſili. Piſchi tym je to i wiſchelaſtim njelubow-
ſczam dòchot, totržj jaſenje dočej potaſaju, jo tež w drubiſh
ſtronach Němſtjeje, niž jenož w Škſtjeje, ewangelſjy naſhonicž
dyrbja, ſo najprjedy pſchibže mož a potom haſte pravo.

„Nabožina je pribatna wèž,“ je ſaſaba ſoſialſtowo, taž
hami praja. Na papjerje drje to žyle rjenje ta! ſteji, w wiſchèd-
nym žiwjenju ho pač tuta ſwaba huſto w jeneho žyle njelubeho
bota potaſuje, haj ho žyle na htwou ſtaji, njenujžj ta!, ſo to
potom nabožina jeneje pribatna wèž kòždeho jenotliwego, ně, ſo
ho czi pſchewčehaju, totržj ho hiſečeje i nabožinje dšerža, byrniež
to žòrnie byſe, haj ſmilne ſotry. Wèžjeje w Škſtjeje jo tole ſta,
kaž ho piče: „Piſchek kròtlim hu w tudomnej ſhorwinu „wob-
thòdna rada“, — Eſerb ju pod mjenom „Betriedsrat“ drje
lepe jnaje, — ſaſhdi. Tuta wuſtortuje něk wiſchito won-
iſchotž ho někač hiſečeje i Wòhu dšerži. Je tu ſmilna ſotca, je

Boh haj Bóh!

Sy-li spévať,
Pilnje džélat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérnj
Čerstwosó da

Njech ty spéwaš,
Swérnje džélaš
Wšédné dny;
Džéň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočáň ty.

Z njebies mana
Njech éi khmama
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée. F.

Šserbske njedželske lopjeno.

Wdawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerjez knižicisčičerňi w Budyšinje a ptačji šchwórtkěnje 2.— hr. s portom.

4. njedžela adventa.

Bpil. 4, 4—7.

Nětotremužili njes nami budže tamne rjane powědańcžo šnate wo módréj křóžy, kotraž šbožornemu dur.e do poženšće šomory wotwori, hđež šo šfoty a drože kamušči w njewuměrnej trašnosći blyščeja. Paštye namaka tule křétku, hora šo pšchednim wotwori, jenož někajše wotomiti hme tam wostac t blyšči blyš: „Njesabudž najlěpše.“ Rucže do dyšaka tynje, ščtož došahnje, rucže wróče bžji, š prašfotanjom padnje hora fa nim hromadže a — najlěpše je šabyl, wostaji křétku, kotraž by jemu pščežo šašo horu wotewriła, nutšladž šež.

Šobyl šu blyšo. Wšeje nadenđešch tež tajšich, šotšiz am šo njepřoznja, šo bywě křétku namakali, kotraž by jim durje še krašnosći šobowneho šwjeđenja wotewrič wostka. Čžemtu pak na tych špominacž, kiž kaž tamny paštye wojnu, ščtož došahnu, ale najlěpše tola šabudu, šabudu wšak, šo najlěpše dary njěžu šwonforné dary, ale prawa šnitsšna šobowna wšešelofč, kotraž jenož š wěry do šobowneje powješeje wutħadža.

Šešobla njech namu napominanje jopšchtolšćich šlowowu prawje do wutroby šlincži, napominanje, šo bychmy šo wšešelof.

Wo wšešelofčji ššešeljaniškeho žiwjenja čžemj rečezé a šo praščež, šajta wšešelofčto je a šofre šabžewi ma pšchewinycž.

„Šmužitoš a wšešelofč šaj přeněj pšchikšušnosći žiwjenja“ čžitach naš. Móžno je, šo šóžby na tyme šlowje šwoje špodobanje rima. Ššnato šebi myšli, šo dyrbał ššešeljansže žiwjenje nadobnišče wopšchiječe měč a šong wšyše wotšacž. Wš šo tele šlowa wubjernje berje špodobaju a šebi myšli. Ščtož je pšakše, pšakše laž prawy ššešelčan. Pšchetož našči

wěž njeje šajta, šo bychmy dyrbałi šlowu powišnyčž a šrudni byč, ale pščežo wšešelof, a šodarmo powješč naščeho Ššobžnika šamj ebangelion njemjenujemy, to rěka wšešelof powješč.

Šať dha je móžno, šo tak wšele šudži myšli, ššešeljansštwu dyrbi šebi šadacž, šo by šo šóžby wot wšešelofč chlowješow wotwobročiti. Wina teho je nětotry ššešelčan, kiž wo šwojim žiwjenju połaže, šo nimu Šoha fa móžneho šnjeja teho šwěta a wšešeho teho, ščtož šo tu štanje, a šwěta fa měštno šbožowneho ššitšowan a fa wšchěh wěražacž. Ně, šemja je šnješowar: ščšeroko čžemj šwoju wutrobu wotewrič a šo wšešelofč niž jenož wše šwojim domje a nad šwojim šlowom, ale tež šo šradowacž nad wozu a křepnočju polow a šufow a tež nad tym, ščtož je čšlowošti dněš š šwoje pomožu dožwił. Š tym džemty š šamkne puče, šotřez je ššesł ššyšusł ššol fa šwojeje fa wššo wulte a malo wše pšchitrodže a čšlowoštim žiwjenju tať šubojnje wotewrjeneje wutrobu, š tym mamy šw:ateho šawofa fa šebje, hđyž wón škorinššim šičhe: „Wščitko je wšče“ wšešelofe šo teho, ale jene njefabudže, „wš šeše ššyšusłšow.“

„Wšešelofe šo, ale wšešelofe šo wo tym šnješow“, ššnato namakašch tu pšchicžinu, šo je jich wšele pščewičwo ššešeljansšitow. Wšes pščestacža čžezča šo šwětnym wšešelam podacž a njepomhšli, šo dyrbi šajta šo ššacž šwobodnosč šóřy bncž našibješišča, wotročžowšitwo, šo čšlowjeł pšči tym najlěpše ššubi šwoju dašchu. Prawa wšešelofč rošče jenož na šakšabže wěry: Ně, ššow ššyšusł a šeho wšešelofč powječš wo šubofčji Wšiza pščewičšwo čšlow:ekam mamy šžro wšešelof, kotřez ženje njefastšhnywa. Njech šebi šubžo šo a tam šinajše ššubnje rjja, šotřez tola šam žiwu wobu njebawaju: my šrešbamj šmužitoš a wšešelofč wo naščim žiwjenju tež fa čšnowe dny, a je namakamy

polo teho Anješa. Ešo wě, jene je k temu muše. Godotna stawina, tale stawina wo dobyczu swětka nad černošću, rjezme stawina wostac ale dyrbiŋu ju jako notu a najnotyšdu najšonic. Za njech štutluj adwentist čjaš nad nami, so fačzu wamy: Ra nož dje, hdyž potwjezej salinjei: „Blaj, ja pšchipowjedam wam wulke wjehele.“

Ale Bohužel! Je, kaž bydu tyžaz a wjaz na naš hladati a nam prajej čyži: D jo byščize tola prawje měli! Rač raby byduŋu našu wutrobu blóžu wo čhela wotowrili, hdyž njebyču mróčeje nam hlóžno pšehetrnyale! — Staročeje je, kotraž hwozu hlóžu šbehuje a ruče wóžu wjehelečeje sticzi. Kšomnu staročeje njewotowstani. Ešymu ho s bohajm husto runje tak fa kraŋnje kryte bšido, kaž te šhdemu pšchitidu w ešchich hodžinach wozu a tež pšči pilnym džele. Staročeje wo wšchědny kšleb njejšu hiščeje najhóřeše, ale hižo te kšame pořazu nam horu wutrobu wóbežezajžy jalowčom. Ešto budžemy jěš, šcho budžemy pieč? E čzim budžemy ho woblekac? Tak ho niz jemož pohanjo praščeja, a runje w tmyle hodowonnu čkoju, hdyž jo kóždej čłotolškej wutrobje wogebite požadanje po šbožu a wjeheleu fačzuwosch, móžešej někotreho nana, někotru macjet setac, kiž šochuje: jemož maty džel wščeje hodowneje kraŋnoweše, tak mošoj s naju džěčimji šbožowaj byč!

Wóbla widžymy druhich, bohate wobhejdeniwo na senti maju, a tola je jich čšoje se staročejei samróčene: w donje pobrachuje měr, abo ežezta šhorof je pšchitča, abo džěčo je we zušje, hnanu šabudžene, ičho wě, kał wšchitke mróčeje rěžaju, kotraž šbože fačžemja a ežerja.

Ale hlaj, jim wšchitkim plačzi wulke japoschotke hlówo: „Nještarajeje ho!“ A tón, kotraž taj rězi, nje je kaž byty, kiž se šymnej wutrobu hlódných k méréj nepomina, njeje kaž wobhejše, kiž čje, so byču druh špořojom wostak, njeje kaž strow, kiž čje šhorých s přědnymi šłowami trošotowac, ně wón wě, so hlódo boli, njele wobčežewočejo ežela a dušje hu jeho štajni pšehowdžerjo, ale pščežo šašo pšehowdžerjo ho k wěrnej šuštakne: wjehelečezi. Sa tym šłowom steji žyle pšehewóčědženy muž! A tak rěča jeho lěčitwó? „Nještarajeje ho wo niczo, ale njech we wšchěch wěžach wawše proštwy w modlenju a žadanju s džatowanjom pšehed Bohom šlawne budža.“

Modlitwa je we wšchěch ežahad nanašpěje staročeje wofa, ale to dyrbi prawta modlitwa byč. Na proštwowu njejšu čłowjetoje wo wuštočach, ale tak jara wostawaju pšči nimi na sem! Rowdwanizjo s pohanščich čkahow ně wo hoberškim muž, kiž pščežo šašo notu móž dosti, kaž husto ho jemje došny. Kšěčezjan hebi notu móž woinje, hdyž ho njebej došnje. We modlitwoje kamej nam šchidla rosti, kotraž naš je wšchitkim, jětož hmy a mamy pšehed wobležje našeho Wóža w njebežach šbehu, ežičejšiči ponětr naš woddana, lěžičho dycham, je kaž byk šwět hinošči pod nami, a hdyž ho k njemu wročizny, je wšča brosa pšehowjiena, hmy hyni a smuzičzi a wjehele w ty-n Anješu.

A tehodla, dokelž wutnu pobožni ludžo šwět s bóžštimaj wočejmaj wobšladac, ja tež džatowni čłowjetoje, džatowni ečłowjetoje pač hu špojoni a špojoni ludžo, widža tež tam šwěto, hdyž ho druhim wšchitko eženne šba byč, a džatowne fačžeje fa dostate kubla, wotblyščezji ho tež nad samróčěnym a frudnym žiwonjom.

Ale šprownjeje prawje: Teše japoschotke napominanje k wěrvajej bještarojezi a k džatnemu modlenju dže na kšěčezjanaju wobahu, kiž ho šednocjena fačžawa w wšchatej, pomocnej, špomožnej lubožezi. Je drje wěro, kaž je hižo prajene, so njemóžeji jedyu druhemu w najpawšidšich wěžach žiwjenja pomhač — to móže Wóh šam — ale niješče wěžy hu tež tak wažne,

so dyrbiš na nje špominac. Wóh čžini to hwoje, ale my dyrbiŋy tež to hwoje čžinje. Tak budže napominanje šwjateho šamola wšchelaki wotghóš namafac w našich wutrobach: „Wawša wěrnolč budž ščojonina wšchitkim ludžom.“ Želi s žyla, dyrbi w tmyle ežaju fačžeje pšehes našču dušču ežahutč, so mamy jenu donisnu, bohčeji a šhužzi, wušy a mali, so hromadže kšuchamny kaž bratr a šotra we móžnym domje. Wjele jich je, kotřž hu dopomnjeje na tónle wóžowitk dom šhuiti, ale njewdřelajo móžno byč, wóčeje měrne hlówo a mérény štak jeneho abo druhého tam wročzo dowjezacy? Ešebi myšlu, so tež k wjeheketnu žiwonju kóždeho šhedejčana kšuchča, so kóždy džej šorjiezčyto wot wulkeje hory jalowčeje wofnje a je pšchitpolozi k maej hóřzy šboža a wjehele!

Potom, ale jenož potom, hmyšny mi kšěčezzenjo něščyto wo méréje Wóžim fačzuwac, wo šorčymž hwojaty japoschotk praji, so je wšchěšči džyli wšchitkón rořom, kotřž nj emóženy s žanej mozu našeho ducha dobyč a špónac, kotřž ho pač nam dostanje w towarštwtje s Bohom a se šobuššchěčenami. Tajki měr je najnadobnišči plód kšěčezjanšje wjehelečeje a hmydom tež šorjezi, s šorčohž nowa wjehelešči šročeje. Tak ho tónle wěnz našeho teřta kulojzi. Wšcheločez, wěř oza bještarowč, ečchěšez a měr, wokrjejež pač dwoji dejmant, wot šorčohž wšchitke kubla hwoje šwěto, haj hwoji dušču dostanu: „Tón Anješ je blisto.“

Tehodla: „nje'abudž to najpšěče!“ Tule pcydu dyrbiš hebi na hwojeden woblež, potom šmějěš wjehele hody!

Jan Waktar, šerbšt farar a špěwar †.

E Nješwaczišlškej wo hwojeho fararja Jana Waktarja žarowazej wofahu žaruje pošta šhiteboho šrudženja tež wogada našeho „Pomhaj Wóh“ wo hwojeho dwoého špěwarja a šwěreneho předara.

„Želenje hórte je ho wšchěro wšchudže po Škerbach, dokelž njenadžizny powěšez je wušča, so je našle šeritř Waktar, rjeł šerbšt.“

tał dyrbeješe „Pomhaj Wóh“ tudyňa wošewječez wofadžje hwojich lubych ežtarow a ežtarow hmyrcz Jana Waktarja. A něł wón hižo tam špi džěje hač tudyň w ežičej šomorzny pob šiwami Nješwaczišlškeho šerčowina. Tam jeho poškowšachny šchitwóřt, 8. hodonika. Sa nim pač do rowa džěješe a ša jeho njehmyřetny dušču tam k wěčnojczam šupa načje: „Wutroby džak!“ načje „Pomhaj Wóh!“ načje „Wutny ež Wóh!“ A tutón našč džak pšči rowje wupraji tu. farar šchytčan-šodžizitk. —

„Wšchě lětne kwětki wonjaze, Ešu pšchěčezje, hu šwjadnyte!“

tał bč Jan Waktar šaběhnył hwoj pošledni špěro, hwoj našymšiki špěro pšehed tobu, luda wogada našeho „Pomhaj Wóh!“ A kaž šwětki, tał tež wón kaž kwětk šwjadnył je tał na dobo s tutej našymu a jeho šhěčlišče hu nam wuškinčezale s tutum našymšikin.

„Ty ečłowitke džěčo šachodne, Ty podróžniko ežahnočeje, Wěšch wučejeł hwoj a štatok šhmany?“

Tač ho špěwar naš prašča w tutym špěre, w tutym ežaju našymšikin. Wóh daj, so my wšchitizy s nim wěny w jemu prawtu wotwotnu doč s erom, s wutrobu, kotřž wón je dač:

„Na duča wušy k wěčžončam žnjam, Twój dobrý džel je hórčad tam, Wšcho podarmo, jón pšatšch druhdže!“

Šitkeje jeho wotwotnowy, kotřž niz jeno se šłowom je „dač ale tež

se skutkom, se življenjem, ho my troščujemy s jeho trudjenjmi javostajemy, večro a mož hvojeje věry do Jezom Khrysta vjedbo, so vón kmě žnjecz to věčnje žimjenje voot ducha, so to, sčtož spēva, vo nim plačji hamym:

„Ty živy hy niz pobarmo“
 A tvoje je to vohastivo
 Po pihnje n'chirvoze ženje.“ —

Jan Waktar njebē herbfescho roda, a bē tola tak hortalny, hvěrnny Šerb! Njedyrbi to taf nēlotyškylit, kiz herbfescho roda, voczji s femi složice vohranibjeny. A Jan Waktar bē dobrny herbf: pēdat a vuměštki herbfki spēvat a khrěstičet a Jan Waktar bē pšchi vščem hvoojim vullim dšle tón najhvěrnějšči hvobželacjet pšchi našchim „Pomhaj Bōh!“ Sčto vupjelnja s runej hvěrn: te pōdne nēšima, kotrež hvjercz vuprōdnujia, hvdy eho je pječz vafata? —

Karl Jan Waktar narodži ho 2. januara 1860 v Burf-hardtšvalde jako hvn nēmsleju starščeju. Ze Šerbštomom ho halle sejna jako vo studenskič letach šhoni, so herbfizy pēdarjo vobrachujia. A vón bu Šerb s žylje dušchu, a to pščebe vščem na hvobžijštim kaškim domje Žmischovym. A na hvoh kašičič mēštach je skutkovač: vo voh voot lēta 1883, vo Wōšlinsku voot lēta 1887 a vo N'chwacžide nēk voot lēta 1906 hačz hem na 15 lēt a je taf pšuzit herbfim vohadam na 36 lēt a taf hvěrnje, taf nješpōdnuje, hačz runje vščescho ho tež s čelnyim vobčežnosjemi bēdžez. A jeho hvoblednja hvuzba bē hvuzba herbfkemu ludej jako tajstemu: Njedželu v'eczor bē vo herbfim tovaštvnje hvoojeje vohkaby pščednoschovaf. A hvdy najajtra, pōndželu 5. hvodovnika, jeho volacž hvychu, namatachu jeho te štylnjentymaj vutoma; vo ložu morveho ležo. Kaž bē ho vobkš, ho vohu poručit, taf bē Bōh jeho k hēbi vōž.

A našchim „Pomhaj Bōh“ je ho nam Jan Waktar hvsto klyščež davaf vo khrěstičach a pēdovanjach, — vobavosche nam hvooje dšela nimalo pščezo-je hvoojim hvotnym njevov: Jan Waktar, — pod J. W. dšela s nami hvob drugi hvěrnny Šerb, tola pač s prvščeho luda. — Duž vōžesč hēbi, vōščiz „Pomhaj Bōh“ hvščesje hvomadje, pščezo saho vohspjetovacž jeho v'ane hvoma. Vohēseje našchim vāčjetim dšččjom je taf nēlotry khrěstič hānjete se kōnfermāziji, so hvychu tola vōšē hēbi hvōj khrěstič pščezo saho jašpēvat! Votom njebvychu jich telko pūca hvylife! Za lēto 1920 spēvacje Jan Waktar:

„Njeapomēče turob' dnja!
 Vh seje droho vutupjene,
 Vudžesje hvěrne do kōnza,
 A tam vēciznje hvustolene!“

Nēk je vōn ham tam a vēciznje hvustoleny, vōkēž hvěrnny bē hačz do hvjercze. Vōh je jemu, teho hvny hēbi vēcizje vō hvoojeje vērje, pšchpōtožit kōnu vēcizneho žimjenja.

„Vnščot je čijšje nētko vščes dot hvjercze,
 vōščot do raja, kiz ho vēciznje krahni,
 doma pšči krahni, hvoojim vumōžnitu,
 spēvat Jan Waktar!“

Jan Waktar — sahe kōnovany.

Jan. 12, 26.

Hvdy: Za s žylje dušchu čješč dam tebi ic.

Jan Waktar sahe vuvjedžen
 bo s bēdženja do Salema
 a s vovjomania vumōvny,
 nēt vōvoj hvōžny hvuziva. —

Ve sastojstvje je kštal hvotajm
 lēt štoro vječz a hvščez
 voot kšajela vovotajm datym,
 so hvochu jemu hvuziti.

Čas, Wōšlinsk, Nje hvacžidko bēchu
 sa njeho vōza vuvizja,
 hvščez jeho hvylč a mož dščchu
 na vobucje vo Žeuvu;
 tōn kral a vōdjet jeho bēdže,
 sa nim ho hvuzje hvēdže
 a jeno jemu hvuzičz čžvōžje.
 lož vovotajme hvōvnych je.

Vōn pēdovaf je hvoh em,
 vo vōje v'včnje hvobčez
 lož hvēdč a vovotajč vohhvobdženy,
 kiz s bēdu vōdjet s hvōžnosjiz;
 to vōžadanje jeho bēdže.
 vōščē dušče vobvōčz Žeuvje;
 sa vjeho do kēdženja dščče,
 s nim k vōšvōčje njevjestej.

Vōn khrěstičje je hvooščevaf
 taf vohčevovje v'včnych
 a s nimi vōdje vōščevovaf
 vo vumōženju žadu žuch;
 k Žerusalēmej njevjestemu
 hvščē jeho spēny vōtajju;
 tam vōvšna ho v'včjezi jemu,
 hvščez vohvōdlenja hvōžnych hv.

A sahe s hvooja hvobčē vščescho
 je hvōvneho kral mivōče.
 hēj s kōnu vuvpichivšči jeho
 tam vōščevōžit do krahnosje;
 hvščez vobhvovio hvooščujia
 to hvōlvoja vēciznosje,
 — tam Waktar vōve vovhvščujia
 nēt spēny krala mivōče.

Fodol M. Urban-Khrōstovsk.

Mēr na femi.

(Vōvraževanje)

Vacž vōžneho hvōžnita bē vščeb lētami hvōvne hvubjenje čžnita. To ju nēk v'včesje, vōkēž so na tym bēdže, so vuvv'včez hvychesje.

Vē to hvč hvjerczi dšē. Tu bēchu jej hvōž morveho do domu pšhinejšči. Vēdri bēchu jeho pšče njezo a vo njezo nimo hvōžo jašpēkili. Njebē njezo čžniti, bē na vuvščevnym hvōtomje hēdžo hvōčez. Vēdny salla vōba, vōkēž tajtu do njebja hvōhazu hvōž pščida, a ho hvōčez, so hvōž s hvōvatej vōvčezet njevōvōdje, vōvž vōvna njevščevianje. Nēk tam ležesje hvōry na ložu a a vōvčesje, so ho jeje hvōž v'včesje, a žadače hēbi vo kšajevovje hvōčiznje. Tola, jako jej hvōvaf vōvčesje, so hv po hvōvny žadanu čžnita a hvōvotajja žedženje hvōče, hvōvž hvōvaf čžhvōvčz hvōče, vōkēž hv tola jeje hvubjenje hvōvōžne hvō, vōvōvčez ho k hvōčenje a hvōvotmolvni njezo.

Vženja nēk bē jara hvōvnera, hvōvčesje ho tam a hvem na hvōvianju, hvōvčel ju vōvčesje a hvōvčesje nēčto ju hvōvotvōvčesje. „Vōj njevōvčeziti hvōv je hvōv hvōvčez“, bē vōv hvōvčesje. Vō hvōvčel hvōvčesje hvōvčesje, „Sčto je hvōv, hvōvčesje?“ hvōvčesje ho hvōv, k ložu hvōvotajju.

„Ešym tola tež kšepcešanfti cšlowje!“ kšepataše ņhóra.
„Jutše,“ sapoča ņyn po ņhwily, „bude ņpowieby a Dože
wotkasanje we woņabde! Nočyža Wy hobu, macje.“

Styņstnwoje a ņhwatnwoje ņo woprašča: „Ze mēr w kraju?“
Nōzny ņtražnik tšchafšeņe ņrudny hlowu. „Do my njedob-

čakamy, Wy niz a ja niz!“ Zaņ prajazy wuindje s burjem.

ņ tožu pšchytupi wnuņ ņhoreje. Wē tabža zaž ņhtom doņtr.
Wē ņa ņhadlemi hebžaņ a kuņt drjewo wobrašowal. „Wotla!“
rjetno, „ja čhu do mēņta hič a ņo naprašowacež, hač je
wōjna abo mēr! Jutše rano tu sažo ņym!“

„Haj, dži!“ kšepataše ņhóra ņhwatnwoje. „Dži, dži!“
Zwōj nam tam bje! Tōn ņnadži tož a bewaņ njedowoli!“

„Roņo paņ dyrbyu ņo to praščež, wotla?“ ņo ju wnuņ
hičjeje woprašča.

„W wōzi pšči mēņcešanftich wrotach bydli ņtražnik“, kšep-
ataše joruu wotla. „Neņo žona je moja mōtta. Tu ņo wo-
praščež! Za to wē! Ma wote mujje ņlěborny noņt ņa ņel
te kwaņej. Tōn eži njed a t wobņiwēdženjen, je-li wērno, w
mēr w kraju! Dži! — Dži! — A wsmi nanowu tebiju ņobu!
Wjelki ņu . . .!“

Wnuņ to wōzgy njekšyņchese. Hižo bēņe s hory bele do
kēpneho doņa. —

Ečheč hodžin daloto bē w hač do mēņta. Puč do mēņta
eje wjebeņe pšče wōkamocjeniu hōlu, a pšče toņty lēš
nimo ņpalenych mlynow a woburčecjenych wņow, tam dale po-
tom pšhynidje s nim dele do ņčerotoho, dalokoho doņa, tam, hdžež
wulka rēta bēņeņe, hdžež ņčerota drōha pščeņ kraj wjedžeņe,
tam hdžež mēņta ležaču. Pščeņ lēš a hōlu hanjaču wjelki,
w dōle ečhōņeņe lēto wot lēta rubježna žwōlka wotlo, rubježna
žwōlka to bē, njed mēņeņe ečewiwene pjero na ņhwōje abo že-
leņny ņkōbut, njed bē to rubježnik abo wōjaņ. —

Wo dnjo bē ņhóra s mērno byla. Jato ņyn wobjed warje-
ņe, — njed tola drubeje žōnņeje w domje, — ņo woprašča:
„Hdže dha je hōlž?“ Tola prajčeņe to bōle ņam pšči hebi hač
t macjeri. Tuta ņo tež wumjeņeja.

Wječor ņo pšchibizowāņe. Tu pytaņe na poņny ņtaro-
ņeje w brōžji a hrōdži ņa ņymu, hlabāņe po puču horje
a dele a wrōčji ņo ņtōnčnjeje ejiņe sažo do jstwy. Sāhdje ņo na
ņhadlowu lawku. Wu bōle a bōle ešma! Wacž ņajtona!

„Ehjeje ņhto?“ woprašča ņo ņyn, pščezo hičjeje na
lawgy hebžo.

„Je do mēņta!“ ņychowāņe ņhóra.

„Tōn hōlž?“ ņawōla ņyn naņrōžany.

„Ehje ņo wopraščež, hač je mēr w kraju!“

„Macje! Wāņa to wina, je-li ņo mi bje t ņhubjenju!“ —

ņhóra bōrbotāņe, ņhtož njed bōroņymjenju. Suby jei
ņepotādū. — Wōbaž m. ečewjeņtāj. — Wu nōz a toņta ešma
we jstwy. Jenož wōčji kōčji žehlāču ņo s ečēmneho ņpody ņhad-
loweje lawki.

Šwēbdy bēču ņeņhadžate. Tu ņtany ņyn, wņa trubu ņe
ņeženy a wuindje, ničež njeprojā, je jstwy. Kēčņa bēņeņe ņa
nim hač t burjam, potom ņtočji na wōņno. Tu dučāņe to
ņymne. Duž ņtočji sažo dele a leņny ņo, hdžež bē runje ņpody
lawki ležata. Neje wōčji ņo žehlēņteje, wobročenej t kožu ņhoreje.

Nōz poņupowāņe a poņupowāņe. Šwēbdy ņhladowāču
ņo ņyboto dele do kēpneho doņa hnydom pšči wņy. „Wjelečje
džera“ rēņāņe doņ a lubžo derje wōle a bōle do w. ečewjeje jamy
Tam bēņeņe nēņhtō ečēmne, ešorne, ešlowjeņ a ņwōžje w horzym
bēdženju, wo žiw. enje a ņmjereč. Tam horjeņak pšči wņy ņe-
jeņe nōzny ņtražnik a hlabāņe dele do ečēmneho doņa. Tola
teho ečēmneho, ņhtož tam ležeņe, ņo njedohlada, a to bēdženje,

kočrež bu tam bēdžene, ņta ņo žyle s mjeljeza, ečjeņe ņychowānje
teju, kočrež ņo tam bēdžeņtāj, roņpluwny ne powētrje, prjede
hač t wņy horje bōndže. (Pōkaczanje.)

Zyrfej a ņtat.

Zyrfej a ņtula ņtej nēņ dšlōenej mo julija tehoņe lēta. To
ņo ņa woņabdy wōhebeje w tym: ņjerjo, ņo ņantorjo njeņju wjažy
pščeņ ņiwōje bōtāne mēņtno taņ njenowaneho žyrņowineho w-
ečerje w ņlūžbje žyrņowe a woņabdy, woņaba dyrbi kaž s ņantōm
nowe wučinjenje ežimje. Wotēņ paņ zyrfej ņiwōje wōzgy doņab-
nje ņradowacž njemōje, doņež dšlōene mo ņtata hičjeje njje
pšchewjedženje, budeņ tajņe wučinjenje jenož jene naņhwōtne
haffe ņa poņlednje poņ lēta wot julija hač do dezembra tuteho
lēta bude ņo, njje-li to hižo, to nēņņe ņtač dyrbeč, prjede
hač lēto ņaidje. —

Wo nowej wuņtawje (Kirchenverfassung) naņeje ņaņeje
žyrņwje jedna ņo dale. Mo jenyum praņčenju ņtawo ņo nēņņe
w nēņņņich žyrņowinich nowinach žiwē wōjowanje, mjenužy, wo
biņopje. Kaņ ma tōn, kiž bude hlowa ņaņeje krajneje žyrņwje
rēņacaj? Tu tōn prēni w nowej krajnej žyrņwi duchowny bjež
dyrbi a niz jurista, w tym drje ju nimalo wēdžity pščeņene, niz
paņ w tym, taņte moņy, pšchjņhuchōņeņe a taņte mjeno tūton na-
wņyņchņi duchowny mēčž dyrbiņaņ. Wy wēņeje žyle ņajimāwe byņo,
byču-li ņo tež hlowy herbņņich laikow wo tutej wōzgy hičječ
dale.

ņa naņe dšlōe t hōdam.

1. Kšapōn, hurno, žyhel, hōno, ņcherjenje, hōnu, žnē, ņwēt.
Tute 8 hlowcōwōw ņeņaje; jene poņ druhe, ņo s poņlednim
piņmitam ežņač mjeno wōžneho dnja kōždeho lēta.

2. „Šdy pola waņ wobradža? — Dn, ty drje ežječ tež
pōbla bječ? — Ty drje hebi wņyņņņ, ņo pola naž njewobradža?
— Dn, ņhto bude to hnydom taņ wōņločujny? — Wōņločujny
niz, ale ty mōžeņ mi to tola prajčež! — Nō, dha to tež ežu:
wječor. — Inņaidny Jan runje tež prajčeņe, ņo pola nič
wječor wobradža. — Zaņ, ečehodla ņo do žyņa ņa tym praņčeņaj?
— Wotēņ! Škratit prajčeņe, ņo to w. ečor wjeņņo hač rano! —
A taņ, to pola waņ rano wobradža.

ņ kōždeje hačy wsmi jene hlowo a s kōždeho hlowa ņažo
prēni piņmit, potom ņmēječ mjeno jeneho eži lubeho dnja.

ņ bliffa a ņ daloka.

Šhto t hōdam? taņ ņo praņčeņaj a njewēņaj huņto ņhto,
hdžy ņu plačjiny taņ wņyņe. Dar, kočrež jenož hōdy wjebeje
n. ečji ali žyle lēto, mōžeņ darječ, hdžy ņa wōbdarjeneho ņa-
plačjiny na žyle lēto do prēņa paņ naņe, „Pōmhaž Wōb“ abo
paņ „Wiņionņi poņol“ abo paņ „Šerņņņe ņlowinu.“ Eņaņaņņņ-
ņa ņa niņho, „Pōmhaž Wōb“ abo „Wiņionņi poņol“, ežimņņ
s tym hnydom dobrj ņkut a nuņny ņkut, roņņdērejejo taņ nabo-
žinu do domiņny a do luda a poņajujo taņ puč t wērie a t bliffji.
A to je tōn puč, kočrež my a s nami naņy lud „hič dyrbi,
dže-ņ na wēņņe wņyņe a dobre pšhynidž.

Wņtowanje. W. w. ņ. ņa hōdowničku. — D. w. W. ņ. ņa
nowe lēto. — P. W. w. ņ. ņa ņhōd kralow.

Zamolowity redaktor: ņaraņ Wyrgač w Pōkacžkaj.
Ežjāņež a naņdo: Ešmolečerj ņiņiečjņdšlōeneja, ņap.
druņtowo t wobnj. ruņ. w Wudņyņinje.

„ščitóž mje widži, tón widži teho Wótáza“, a „ničtío njesnaje Wótáza šhíba tón hyn“. A runje teho je nam Bóh póšťal. Ach, my njemóhli ho jemu dožakowacž, hdy by wón t nam profetu póšťal, abo jeneho jandžela, hnanó jeneho tych najmóhšýchých jandželow, kotříž pšched jeho woblicžom steja. Ale wón je wjazy čžinil, wón je t nam hwojeho hyna póšťal. — A hdy je Bóh hwojeho jeničžeho narodženeho hyna póšťal? „Do hwošta“ praji našč tekst. Ščiwét njeje tu tuta jenja, wo kotřezž hwojate wšhmo nam po štworženju praji: „Bóh pohłada wšhitow, ščitóž bč wón čžinil, a hlaj, to bč jara dobre“, hwoét je tu tak wjele kaž hřešchni čłowjekojo, kotříž ku wot Boha wotpanyli, kotříž ku ho pšchedžimo Bohu šhčhnyli. Ach, hdy by Bóh tutemu hwoč- teju dał, ščitóž bč hebi šakřinil, wón by jón na wěčžne šakřicžezž durbjal. Ale wón to njeje čžinil. Wón je wot jeneho ščitowžaza t drušhemu čžatal, hačč njebudža ludžo t njemu pščinizč, a jeho ludžo t njemu njepščinidženu, dha je wón kam w hwojim hynu t nim pšchidol. — A t čžemu je Bóh hwojeho hyna do hwošta póšťal? „So bychmy pšched njeho žiwí byli“, abo kaž dale rěka „t woujednanju sa nasče hřešči“. Wón durbí nasče hřešči wot naš wšacž, wón durbí nam žimjenje pščinizč. Wón by hižo tehdy pščinizč móhł, kaž budže jemu šašo pščinizč, mjenujzž hwo- džicž žimych a worowč, ale wón njepščinidže jato hwdinil, ale jato Ščóžnił, niz, so by naš do wěčženje hynjerče šatamal, ale so by nam wěčžne žimjenje pščinizč. Pohładaječ, kajta lubočž: — Těhoda, hdyž tebe něšto potřechi, ščitóž ho po twojich myšlach t Bože lubočž njelnjeje, kaž wulke nješbože a čžezža šchorož abo hórta šrudoba, dha hladaž jenož do Bethlehema, hdyž Bóži hyn w žłobie leži, a ty budžež póšnacž durbječž, so žana wjetřha lubočž njeje, šhíba ta, so je Bóh hwojeho jeničž- teho narodženeha hyna do hwošta póšťal. Šlej, hody hu hwoje- džen lubočeje, dokelž nam Bohu lubočž pšchitowježujia.

2. Ale tuta lubočž Boha t nam durbí tež naš něšto t lu- boscži čžerčez, pšchetóž hdyž je Bóh naš tak lubowal, dha durbí- my tola tež my jeho lubowacž. Dže my njemóžemy Boha naje- prjedy lubowacž, pšchetóž wot pšchitow je našcha wutroba žyle hebičžina, ale hdyž je Bóh naš prjedy tak lubowal, so je hwojeho jeničžeho narodženeho t nam póšťal, dha durbimy tola my jeho šašo lubowacž. Těhoda daj ho najprjedy wot Boha lubowacž! Póšnaj, kajtu lubočž je Bóh tebi wopofala! Štup, kaž tehdy pastyrjo, t žłobju w Bethleheme a hladaž na to bžčžo, kotřezž we tajfej niščoži a šrudobe tam leži, a kotřezž je Bóži jeničžti nar- odženy hyn, kotřezž je Bóh tež t tebe do hwošta póšťal. Ščnanó budže tebi pšči tym najprjedy teježo wotoko wutroby. Ty myšlišč na to, so hu jeho hačč dotal pšchamalo lubowal. Ale potom budže twója wutroba njelourčejimje wjekeša a šbo- žonna. Pšchetóž hdyž móže naš hižo to wobšobowacž, hdyž ludžo naš šubnja, tak wjele bóle durbí naš wobšobowacž, hdyž Bóh naš lubo ma. A potom hinał njemóžč, hačč jeho šašo lubo- wacž, a tuta lubočž njeje tebi čžezža, ale wješelofč, žane twjerde: ty durbich, ale wjekeše: ja hmem, ja čžu Boha lubowacž. — Ale žana lubočž t Bohu njeje móžna bjes lubočeje t bližžchemu. Šak wouen ni jenož ho hwočži, ale tež woučžerja, tak durbí tón, kiž Boha lubuje, tež bližžčeho lubowacž. v. 11. Šlajze. Wón je hwojeho jeničžeho hyna sa naš dał. Tak šlučja t wadžnjtu lubočž, so wona dawá a wopory pščinizče. Dže je lubočž, kotřaz njecha dačž, ale jenož wšacž, ale to je wopacžna lubočž. Ta prawta lubočž namata runje w tym hwoje sbože, so dawá, haj, so ho žama sa druhič dawá. Njeje trjeba, so pšči tym tajte wopory pščinizčemy, kaž je Bóh sa naš pščinizč. To s žyla njemóžemy. A so my hwoje žimjenje ja druhič wopry- jemy, to Bóh hebi jenož porědko wot něštoho žaba. Ale kóždy hšchěščijan durbí we wšchědnym žimjenju wopory lubočeje pšči-

nječž, kaž na pšchitab: hebi to abo tamne šapowjedžicž, abo hwoju wolu woli bližžčeho podčžinječ, abo španje w nogy woprowacž a šhoreho hladač, abo pjenješy woprowacž a tak temu, kiž je w myš, pomhacž, woprowacž, to rěka, so hebi pšči tym něšto šapowjedžimy. — A dale: Bóh hwojeho hyna do hwošta póšťal, tiž bčžeje jemu njepšchěželnitow. A ty? Štoho lu- buječ ty? Jenož twojich pšchěcelow? O lubuj tež tyč, kotříž ku tebe franili, kotříž njeju twojeje lubočeje hódni. Lubuj tež twojich njepšchěcelow. — A šhóžnje: Bóh hwojeho hyna póšťal, niz so by hwoét hwdiž, ale so by hwoét šhóžnje čžinil. Duž wytaž tež ty druhič wutrowacž, a to pšches to, so jich hřešči ša- molwisch. Dušo maju ludžo hwoje wjekeše na tym, so tajčič, kotříž ku do hřeča šapanyl, wotšudža a wo jich šłofčach wo- wjedaju. Tak ty nječžin. Ale rěčž derje wot twojeho bližžčeho a wobročž wščitto t ščpchemu a pomhaj jemu, so šašo puč t Bohu namata. — Woji luđi, my hmy bohuzel tak šhudiž na lubočži. Wdy dawamy to tak hysto wot hebičžinječ wobšče- žicž. Ach, so bychmy my tola Bohu lubočž, kotřaz ho nad namt žiwiti, prawje póšnali! Ach, so by ho tola šhrystřu do naščich wutrowow t nowa narodžil! Dha by wón wšhitu hebičžinječ a rošhorn, kotřaz je leko šrudoby, a myš na naš pšchinizča, pšchewinil. Dha móhli t dowčerjenju do pšchčžhoda hieč! Dha by wjazy wjekešofčeje w naščich wutrowach byhlił! Še temu čže nam hodojny hwojedžen pomhacž. Bóh dał, so bydu tute hody sa naš žohnowane hody byle! Šamjeň.

Šef. 11, 1. 2.:

Nam se ščitoma je Davita wšchém šrošta rjana halužka.

Šłób — W. miš. šarfa, čžo. 9 —: Šso hakiš šalelet zc.

Šlaj! t Šlajowoh' ščitoma wrot šłofče šelenj; wšchal t Davitowoh' doma je Ščóžnił šhujenj nam narodžil ho tam we šwadnym Bethleheme, hdyž t njebčž pšchidže t nam.

Wón t křina Wótoweho ho poba do žłoba; tak t raja njebčžeho ho do hubeštnwa ba, kiž kral je kral šłofče a htuoko ho niži, so najšnadničti je.

Šłób młobžina nam t jeho njebčž šmje šorenja; — to přenčžki hu jeho, te t čžerčžu křonuja, kaž jeho šamoho, tak wšchž tež Bože bžčezži, kiž wěrja do njeho.

To Duch je wupóšťant do hwošta woroweho, Duch Bóži požadany wot čžłowštnwa hřeščneho; wón duch je mudrowče a rošoma a radu, duch mozy Božeje.

A póšnacža duch jašny a bohobočeje. — Dar hodojny nam křašny t nim wobradženy je — Duž šwalbu špnojmy tam bžčiču lubonemu! Wšchal šłobnił we nim hmy.

A hu-łi žalofč žeta ho wšchubže ščřerka na hwočeje, — w byhčáž mēra ho radofčž poščiča, hdyž wēra Ščóžniła je w žłobie namatála a we nim šłobnoččž ma.

jebyn s'jednoczyc pod herbstim superintendentom wsc'he herbsto-nemste woabdu.

Dotelz hu praszjenja wosrizkaze a woznje, postaji ho nowa s'f'romadzina, na totruz budza ho wsc'hitzy duchowni Luizyzy drje na 12. januara noweho leta sawozelaz a to do Lubija, dotelz do Lubija i wsc'hitzy f'unczim Luizyzy drje niz wubjerne derje tola pak wsc'hego l'epje h'ic'kaze dojedzecz hacz do druhego m'esta. A tam dwic'keli wsc'hitzy duchowni p'schincz a wohebeje teoz S'erbjo!

Njebudzemy my potom ras f' nowym sarjadowanjom naschid zyrkownych naleznofozow spofojom, a budzeja ho nam s'ajo naschid prawo p'schit'f'acz, potom h'ny my S'erbjo na tym hami rina — kaz h'izo h'uso. Zo njech je teoz ras wuprajene! Kaz ho wez n'elke ma we wuradowanjach wo wustawje, njeobstajnyjny my jamu herbstu superintendenturu a zaneho herbsteho superintendentu, ale jenoz s'aspuje jeneho superintendentu budze herbsti farac, totruz by mel herbsto naleznofoze s'aspuwoacz. Tuto sarjadowanje h'owa pak njemoznozeje w hebi, kaz bu to w Lubiju teoz wuprajene. Teobla da na c'asju, so ho S'erbjo n'el storo hibaju bole a bole a doraznje wustupja sa prjedy napomnjenaj namjetaj. Zeli so mozno, d'ha defanaty, a potom netotte herbsto! Njeje-li to mozno, potom 4 superintendenturu a njes nimi herbsto-nemstu! W'e h'ic'kacz, so je mozno n'eschto f' teoble h'ic'kaze p'ches synodu dozpicz, jellio ho Luizyza a f' nej p'chede wsc'hem S'erbia sa to doraznje do dzeka daja. W'chuzi ho defanaty sawjedle, ho to potom s'naduiska woz jeno h'ic'kaze h'ula, tute njes hobu s'ajo ho we w'stym h'ic'kaze k'ruc'f'ischo wosacz. Duoz tak do dzeka sa nowe spomozne sa jadowanje Luizyfic'k a herbstich woabduw!

K wobsamknjenju leta.

Lut. 24, 28, 29:

Knjesowa potozajaz biltofcz p'schi wobsamknjenju leta.

St'ob: Ach, wostan p'schi nasz i hnadu rc.

Dwoj wuc'obnosinaj dz'eschtaj f' Serufalema ras a wobaj k'rudnaj b'eschtaj; s'ia ja n'stu be c'azh.

Szo Jesuz blizi f' nimaj po wuczu p'scheczelnjy a r'echi mile f' nimaj, pak h'ic'kaze njemnat.

H'ozj h'ic'z n'el dele ch'yzke wucz f' nimaj s'konczowich, b'ocz s'p'isnu jinuaj b'esch p'schi jeju zakofci.

W' dostal troischt p'ches njejo ho jima j sa s'ny c'azh, duoz nuwjetaj jecho: Ach wostan pola nasz! —

H'lej! f' mjezc'oru ho blizi, ho d'zei je nak'h'itk. — A lubje knjes ho n'el, je f' n'icaj s'aspuw.

H'edj mitofcz Wozja jecho teoz nasz d'zenk wofschewja, h'edj f' leta s'arid'z'eneho c'azet d'ze do p'schidoba! —

Nam, Jesu, winy wobaj wsc'he f' c'ajha stareho a hnadu nouu bodaj do leta noweho! —

Cie, Knjes, nabb'chamy: Ach, wostan pola nasz! Njeh potoj namakamy p'schi tebi f'ozdy c'azh!

S'm itud'eni wsc'hego s'woza nam, Jesu, wostanajech; nasz bliwofcz k'ryje Wozja, h'edj f' nami, Knjesze, d'z'esch!

Duoz radzi f' tobu d'zemy do c'ajha noweho a d'zerc'ez tebe c'zemu d'zei f'ozon k'rucze ho. —

Pr'ejna nemsta biblija.

Njedawno budyn w Warlinie zadne a drohotne knihi p'schewawane, na p'schewad'zowanje. Njes nimi be teoz pr'ejna nemsta biblija, potojtm n'eschto jara zadne a drohotne sa t'ych, k'iz hebi

stare knihi waza. Ze to jena f' t'ych nemstich biblijom, totrez budzu do Lutherowego c'ajha w nemstiej r'echi wudate. S'au to n'eschre byle, tola jana f' t'utych njemz'ezscho ho p'schekofstje Luthera runacz, wohebeje w r'echi nj. Duoz teoz wsc'he tute p'schekofstj wobstale njejjju, maja pak n'el woznofcz starozitnozeje a jata pomniti f' dawnych c'ajhow.

Spomniena biblija bu 1468 w Strazburgu pola Geinricha Eggesteina c'is'f'chjana. Tuta Eggesteinaowa biblija p'aczej'sche p'chego sa tu pr'ejnu bibliju w nemstiej r'echi. Tola po nowitschich p'f'chepstowanjach je ta w ham'gnyim l'ecze — 1468 — wudata tak njenowana Mentelinowa biblija ta pr'ejna, tola Eggesteinaowa je zadnitscha a namakofst ju jenoz h'ic'kaze w n'etotrych eksemplarach, tak ma z'ila Amerika jenoz dw'e tajfej bibliji.

1450 be Jan Gutenberg w Mainz knihezic'k'eczenje wunamatal a b'orch po tym jato pr'ejne d'zelo s'wojecho k'ruc'f'ischa, bibliju wudat, tola saczanju niz nemstu.

Sa nasche d'zeczj f' hodam.

1. s'chom, knjeni, abc, (a, b, c) k'har, worjecz, s'kubu, s'od, zro, nop.

Kajke njeno ho c'zi s'jewi, h'edj hebi tute 9 s'lowow prawje s'jadowanwischj, pozjedni p'ismit k'ozdeho c'zjatach?

2. „Wozka wozjeja hoizam bo s'ic'k'ic'ki z'idowstu.“

W'oznjic'z'li je 4 s'lowow tuteje h'edj f' k'ozdeho jemu s'kozju (Silbe), wuc'zjatach hebi, je prawje s'jadowanwischj, njeno wult'cho s'iwateho drja.

Schizj je ho pr'ozowal, je namatal.
w c'is'kle 11. dezembra: „Ja f' njehej dele p'schidnu f' wam.“
w c'is'kle 18. dezembra: 1. nowe leto. 2. hodownic'zja.

S blifka a f' d'awofa.

K hodam runje w prawym c'asju je wuschof „Bibliwki wucz'nit“ na leto 1922. C'estajal je jon nam s'ajo f. farac Pawof W'rozal-Rellizjaniti. So ma p'uc'nit l'et'ha nut'skad k'ust h'inaj'schego napohlada, njebudze c'ze molicz, je hebi i'azje h'inaj'sche s'ejstajenja drohota zadata. W'schi wsc'he, h'ob'r'ic'f'ej drohoczje placzi pak k'uzija tola jenoz 1,50 hr. a h'edj w'opowu'it'ch, so ho ja knihowne towactwino zane p'schidnowi nj'esch'ozaju, je to z'yle h'udowuschki p'jen'es. Tak to teoz p'schiduje, so ma teoz ton, k'iz h'obustan knihowneho towactwina njeje, 1,50 hr. placiczj. A to budze f'ozdy S'erb a S'erbowita lubje rad, h'edj h'ic'k'ic'k, so drje n'asch herbsti „Bibliwki wucz'nit“ w'ukhadza, so pak teoz h'ic'k'ic'k'je l'et'ha s'ajo zaneho nemstefo „Bibliwke wucz'nit“ njem'et'ja. — W'edj hebi teoz f'ozdy f' dorowummenjom p'ichoczita to, s'ch'oz je f. p'ch'eb'h'uda, farac Sarjenk, p'schidal. P'ichowone towactwino je f' wudac'ojom herbstefje p'ed'awic'f'je knihi wultu c'ezju na ho w'afalo. Tuntu m'ozsch pom'ec'ic'f'ecz, p'ch'as to, so „Domjuz p'ed'at“ k'upujecz pak ham s'ajo pak f' darjenju f' hodam, f' s'lu-bej, fe k'wokej, abo h'owaf, pak m'ozsch naschemu knihownemu towactwitu na pomoz p'schit'ecz f' p'jenzejnyim darom a wotk'af'at'jom, b'p'oz'ec'z tak s'ust, totruz je naschemu herbstemnu ludej f' zobnowaniju, Knjesowej z'yrkwi tu na semi f' pomozu a Wozu Knjeszej f' c'ez'eci.

„S'erbista p'ed'awista konferenca“ sm'jeje t'utotcu, 10. jan. dopoldnija 1/2 10 h'edj, w S'erbstim domje s'woje h'ym'f'e p'och'edzenje. Tute budze h'izo teobla jara woznje a n'ufne, b'ofekz sm'jeja n'eschre dny pos'oz'f'ischo — po n'et'ez'f'ichim wuc'zjenju — duchowni z'ylje s'akf'ecze Luizyzy w Lubiju woznu s'had'zowanju. Wudze ho tam wo nowoj wustawje naschje z'yrkwe, wohebeje pak wo nowym sarjadowanju we Luizyzy jednacj a duoz hobu wo woznych herbstich p'rasch'enzach. (P'schirunaj „Z'yrkwi a stat.“)

Samolwity redaktor: farac W'yrzacj w W'ozk'aczach.